

Περιγράμματα μαθημάτων ακαδημαϊκού έτους 2017-2018

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1010Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος επί του 1/3 της ύλης		0,7	
Ατομική έκθεση (συγγραφή σύντομης εργασίας)		1,1	
Τελικές γραπτές εξετάσεις		2,3	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).	ΣΥΝΟΛΟ	5,7 στρογγυλοποιείται σε 6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS100/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές αναμένεται να:

- (1) αποκτήσουν ένα σώμα εισαγωγικών γνώσεων στο αντικείμενο της Πολιτικής Επιστήμης το οποίο θα αποτελέσει βάση για τη συνέχιση των σπουδών τους σε συναφή και περισσότερο εξειδικευμένα αντικείμενα.
- (2) αναπτύξουν τη δεξιότητα να χρησιμοποιούν βασικές επιστημονικές έννοιες και να τις εφαρμόζουν στοιχειωδώς στην ανάλυση της εμπειρικής πραγματικότητας.
- (3) καλλιεργήσουν την ικανότητα ανάλυσης, σύνθεσης και αξιολόγησης δεδομένων.
- (4) αρχίσουν να αντιμετωπίζουν με κριτικό και αυτοδύναμο τρόπο την επιστημονική γνώση και την επιστημονική μεθοδολογία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα.:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	σκέψης ..... Άλλες... .....
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Αυτόνομη εργασία</i> • <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> • <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i> • <i>Εξοικείωση με βασικές έννοιες του πεδίου της Πολιτικής Επιστήμης</i> 	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί χαρτογράφηση ορισμένων από τις κυριότερες θεματικές της Πολιτικής Επιστήμης με σκοπό την επαφή των φοιτητών με θεμελιώδεις έννοιες, θεωρήσεις και μεθοδολογικά εργαλεία. Επιχειρείται έτσι η συγκρότηση ενός ικανοποιητικού σώματος βασικών γνώσεων σχετικών με το πολιτικό φαινόμενο όσο και εξοικείωσης με το επιστημονικώς σκέπτεσθαι που θα αποτελέσουν βάση αναφοράς και για άλλα μαθήματα.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγικά, έννοιες, μοντέλα, θεωρίες	Σύγγραμμα 1, κεφ. 1, Σύγγραμμα 2, κεφ. 1	Eclass/Εγγραφα/Σημειώσεις Παραδόσεων/αντίστοιχο αρχείο ppt
2. Πολιτικές ιδεολογίες, Α' μέρος	Σύγγραμμα 1, κεφ. 2, Βανδώρος (2015)	Eclass/Εγγραφα/Σημειώσεις Παραδόσεων/αντίστοιχο αρχείο ppt
3. Πολιτικές ιδεολογίες, Β' μέρος	Σύγγραμμα 1, κεφ. 2, Βανδώρος (2015)	Eclass/Εγγραφα/Σημειώσεις Παραδόσεων/αντίστοιχο αρχείο ppt
4. Το κράτος	Σύγγραμμα 1, κεφ. 3, Σύγγραμμα 2, κεφ. 2	Eclass/Εγγραφα/Σημειώσεις Παραδόσεων/αντίστοιχο αρχείο ppt
5. Η δημοκρατία	Σύγγραμμα 1, κεφ. 4, Σύγγραμμα 2, κεφ. 2 & 3	Eclass/Εγγραφα/Σημειώσεις Παραδόσεων/αντίστοιχο αρχείο ppt
6. Τα πολιτικά κόμματα	Σύγγραμμα 1, κεφ. 10, Σύγγραμμα 2, κεφ. 5	Eclass/Εγγραφα/Σημειώσεις Παραδόσεων/αντίστοιχο αρχείο ppt
7. Αντιπροσώπευση και εκλογές	Σύγγραμμα 1, κεφ. 9, Σύγγραμμα 2, κεφ. 7	Eclass/Εγγραφα/Σημειώσεις Παραδόσεων/αντίστοιχο αρχείο ppt
8. Πολιτική κουλτούρα και πολιτική επικοινωνία	Σύγγραμμα 1, κεφ. 8, Σύγγραμμα 2, κεφ. 4	Eclass/Εγγραφα/Σημειώσεις Παραδόσεων/αντίστοιχο αρχείο ppt
9. Ομάδες συμφερόντων, μη κυβερνητικές οργανώσεις και κοινωνικά κινήματα	Σύγγραμμα 1, κεφ. 11, Σύγγραμμα 2, κεφ. 6	Eclass/Εγγραφα/Σημειώσεις Παραδόσεων/αντίστοιχο αρχείο ppt
10. Κοινοβουλευτικά και προεδρικά συστήματα διακυβέρνησης	Σύγγραμμα 1, κεφ.14, Σύγγραμμα 2, κεφ. 3	Eclass/Εγγραφα/Σημειώσεις Παραδόσεων/αντίστοιχο αρχείο ppt
11. Κυβέρνηση, διακυβέρνηση και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση	Σύγγραμμα 1, κεφ. 13, Σύγγραμμα 2, κεφ. 9	Eclass/Εγγραφα/Σημειώσεις Παραδόσεων/αντίστοιχο αρχείο ppt
12. Μη δημοκρατικά καθεστώτα	Σύγγραμμα 1, κεφ. 12, Σύγγραμμα 2, κεφ. 3, 12, 13	Eclass/Εγγραφα/Σημειώσεις Παραδόσεων/αντίστοιχο αρχείο ppt

13. Ανασκόπηση ύλης και ελεύθερη συζήτηση	Σύγγραμμα 1, Σύγγραμμα 2	
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Γραπτές εξετάσεις	Ερωτήσεις ανάπτυξης, στο τέλος του εξαμήνου, βαθμολογική βαρύτητα 70%	
Πρόοδος	Ερώτηση ανάπτυξης, την 6 ^η εβδομάδα, ωριαία διάρκεια, βαθμολογική βαρύτητα 30%	
Ατομική εργασία	Μικρού φόρτου και έκτασης, υποβάλλεται μέσω eclass, αφαίρεση 1 βαθμού εάν είναι ιδιαίτερα προβληματική ή δεν υποβληθεί.	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Κατά την παράδοση, προβολή παρουσιάσεων powerpoint και χρήση πολυμέσων, όπως προβολή βίντεο. Επικοινωνία με φοιτητές με e-mail, αξιοποίηση της πλατφόρμας eclass για την ανάρτηση ανακοινώσεων, σημειώσεων και συμπληρωματικού προς τα συγγράμματα ψηφιακού υλικού, καθώς και υποβολής κι αξιολόγησης εργασιών.												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική έκθεση</td> <td>3 Εβδ. x 6 ώρες x 1,5 = 27 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>142,5 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Ατομική έκθεση	3 Εβδ. x 6 ώρες x 1,5 = 27 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	142,5 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες												
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες												
Ατομική έκθεση	3 Εβδ. x 6 ώρες x 1,5 = 27 ώρες												
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες												
Σύνολο Μαθήματος	142,5 ώρες												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά. Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τελικές εξετάσεις, 70% βαθμολογίας, • γραπτή πρόοδος, 30% βαθμολογίας, • ατομική έκθεση: αφαίρεση 1 βαθμού εάν είναι ιδιαίτερα προβληματική ή δεν υποβληθεί. <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης αναφέρονται ρητά κι αναλυτικά σε σχετικό έγγραφο στο eclass το οποίο είναι προσβάσιμο σε όλους τους εγγεγραμμένους φοιτητές κι επιπλέον παρουσιάζονται προφορικά από το διδάσκοντα κατά την πρώτη διάλεξη.</p>												

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Συγγράμματα μαθήματος:

- Ball, A. & Peters, B.G. (2001), Σύγχρονη πολιτική και διακυβέρνηση, Παπαζήση [Σύγγραμμα 2]
- Heywood, A. (2014), Εισαγωγή στην πολιτική, Επίκεντρο [Σύγγραμμα 1].

Επιπλέον προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Βανδώρος, Σ. (2015), *Εισαγωγή στις πολιτικές ιδεολογίες*, ΣΕΑΒ, <http://goo.gl/s0njMZ> (<http://hdl.handle.net/11419/4733>)
- Bale, T. (2011), *Πολιτική στις χώρες της Ευρώπης, Κριτική*.
- Hague, R. & Harrop, M. (2011), *Συγκριτική πολιτική και διακυβέρνηση*, 2^η εκδ., Κριτική.
- Heywood, A. (2011), *Βασικές έννοιες της πολιτικής επιστήμης, Επίκεντρο*.
- Κιτρομηλίδης, Π. (2013), *Πολιτική Επιστήμη. Οι περιπέτειες μιας ιδέας, Πόλις*.
- Roskin, M. κ.ά. (2008), *Εισαγωγή στην πολιτική επιστήμη, Επίκεντρο*.
- Runciman, D. (2016), *Πολιτική, Πατάκη*.
- Sartori, G. (2004), *Σημασιολογία, έννοιες, συγκριτική μέθοδος, Παπαζήση*.
- Boix, C. & Stokes S.C. (eds), (2007), *The Oxford handbook of comparative politics*, Oxford University Press.
- Grigsby, E. (2011), *Analyzing politics. An introduction to political science*, Wadsworth Cengage Learning.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, *American Journal of Political Science*, *Comparative Political Studies*, *European Journal of Political Research*, *Journal of Politics*, *Political Science Quarterly*, *Political Studies*, *West European Politics* και πολλά άλλα, τα περισσότερα προσβάσιμα μέσω της Heal-Link, <http://www.heal-link.gr/>.

-Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

- Συλλογικός κατάλογος ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών (πραγματοποιεί ταυτόχρονη αναζήτηση σε όλες τις βιβλιοθήκες): <http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>
- Κατάλογος βιβλιοθηκών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου: <http://opac.library.uop.gr/cgi-bin-EL/egwcqi/egwrtcl/targets.egw>
- Κατάλογος ελληνικών βιβλίων που κυκλοφορούν στο εμπόριο (καλά ενημερωμένος για σχετικά πρόσφατες εκδόσεις, τελευταίας δεκαπενταετίας περίπου). Χρησιμεύει για να δείτε τις τιμές, αν ενδιαφέρεστε για αγορά βιβλίων. Προσοχή: Η αναγραφόμενη είναι η τιμή εκδότη, αλλά ενδέχεται να βρείτε βιβλία με μικρή ή και σημαντική έκπτωση (κυρίως σε εκπτωτικά βιβλιοπωλεία της Αθήνας): <http://www.biblionet.gr/>
- Κατάλογος διαθέσιμων πανεπιστημιακών συγγραμμάτων (σε ορισμένα από αυτά είναι προσβάσιμος ο κατάλογος περιεχομένων και ίσως ένα τμήμα του βιβλίου, π.χ. η εισαγωγή): <https://service.eudoxus.gr/search/>
- Κατάλογος κυρίως αγγλόφωνων βιβλίων σε αρκετά από τα οποία υπάρχει διαθέσιμο τμήμα τους (κατάλογος περιεχομένων, κάποιο κεφάλαιο, ενδεικτικά χωρία κτλ.): <http://books.google.gr/>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1030Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Βιβλιοπαρουσίαση		1,2	
Προφορική παρουσίαση		0,2	
Ατομική Έκθεση		0,7	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		6,0	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/PEDIS161/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν θεμελιώδεις γνώσεις για τους κύριους δρώντες του διεθνούς συστήματος. Παράλληλα, το μάθημα επιδιώκει την εξοικείωση των φοιτητών/τριων με τις βασικές έννοιες και τα εργαλεία μελέτης του επιστημονικού κλάδου των διεθνών σχέσεων. Τέλος, επιχειρείται να γίνει μια εισαγωγική συζήτηση σημαντικών διεθνών ζητημάτων όπως είναι η φτώχεια και η ανάπτυξη, τα ανθρώπινα δικαιώματα, η εξάπλωση της δημοκρατίας και η τρομοκρατία. Γενικότερα, το μάθημα στοχεύει στην προετοιμασία των φοιτητών/τριων για το μάθημα Διεθνείς Σχέσεις του Β' εξαμήνου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	σκέψης ..... Άλλες... .....
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η εισαγωγή στη διεθνή πολιτική έχει ως αντικείμενο τη μελέτη της διάδρασης κρατικών και μη κρατικών δρώντων στο διεθνές περιβάλλον. Ειδικότερα, η δομή του μαθήματος είναι η ακόλουθη:

Εισαγωγή – Το γνωστικό αντικείμενο των διεθνών σχέσεων – Το διεθνές σύστημα – Το κράτος και η κυριαρχία – Η ισχύς – Το εθνικό συμφέρον και η ηθική – Το διεθνές δίκαιο – Οι διεθνείς οργανισμοί – Συνεργασία και ανταγωνισμός – Η διεθνής πολιτική οικονομία και η παγκοσμιοποίηση – Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις – Οι αναδυόμενες δυνάμεις και ο αναπτυσσόμενος κόσμος – Τρομοκρατία – Δημοκρατία και ανθρώπινα δικαιώματα.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή: Το γνωστικό αντικείμενο των διεθνών σχέσεων	Andrew Heywood, <i>Διεθνείς Σχέσεις και Πολιτική στην Παγκόσμια Εποχή</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική 2013, ΚΕΦ. 1. Δημήτρης Κώνστας και Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος, <i>Διεθνείς Σχέσεις: Συνεχία και Μεταβολή</i> , 3 ^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδερής, 2002 ΚΕΦ, 1 & 2.	
2. Το έθνος και το κράτος στη διεθνή πολιτική	Θεόδωρος Κουλουμπής, <i>Διεθνείς Σχέσεις: Ισχύς και δικαιοσύνη</i> , 2 ^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης, 2008, ΚΕΦ. 3. Andrew Heywood, <i>Διεθνείς Σχέσεις και Πολιτική στην Παγκόσμια Εποχή</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική 2013, ΚΕΦ 5, 7-8. John Baylis, Steve Smith και Patricia Owens (επιμ.), <i>Η Παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής: Μια εισαγωγή στις διεθνείς σχέσεις</i> , 5 ^η έκδοση, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2013, ΚΕΦ. 25. Δημήτρης Κώνστας και Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος, <i>Διεθνείς Σχέσεις: Συνεχία και Μεταβολή</i> , 3 ^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδερής, 2002, ΚΕΦ. 4.	
3. Η κρατική κυριαρχία και η διεθνής αναρχία	Θεόδωρος Κουλουμπής, <i>Διεθνείς Σχέσεις: Ισχύς και δικαιοσύνη</i> , 2 ^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης, 2008, ΚΕΦ. 3. Χαράλαμπος Παπασωτηρίου, <i>Η Διεθνής πολιτική στον 21^ο αιώνα</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Ποιότητα, 2008, ΚΕΦ. 2 & 6.	
4. Η εθνική ισχύς	Andrew Heywood, <i>Διεθνείς Σχέσεις και Πολιτική στην Παγκόσμια Εποχή</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική 2013, ΚΕΦ. 9. Θεόδωρος Κουλουμπής, <i>Διεθνείς Σχέσεις: Ισχύς και δικαιοσύνη</i> , 2 ^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης, 2008, ΚΕΦ. 4.	
5. Ισοζύγιο ισχύος, πολικότητα και μεγάλες δυνάμεις	John Baylis, Steve Smith και Patricia Owens (επιμ.), <i>Η Παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής: Μια εισαγωγή στις διεθνείς σχέσεις</i> , 5 ^η έκδοση, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο,	

	<p>2013, ΚΕΦ 2-5.</p> <p>Andrew Heywood, <i>Διεθνείς Σχέσεις και Πολιτική στην Παγκόσμια Εποχή</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική 2013, ΚΕΦ. 2.</p> <p>Χαράλαμπος Παπασωτηρίου, <i>Η Διεθνής πολιτική στον 21^ο αιώνα</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Ποιότητα, 2008, ΚΕΦ. 3 & 8.</p> <p>Θεόδωρος Κουλουμπής, <i>Διεθνείς Σχέσεις: Ισχύς και δικαιοσύνη</i>, 2^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης, 2008, ΚΕΦ. 4.</p>	
6. Το εθνικό συμφέρον και η ηθική στη διεθνή πολιτική	<p>John Baylis, Steve Smith και Patricia Owens (επιμ.), <i>Η Παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής: Μια εισαγωγή στις διεθνείς σχέσεις</i>, 5^η έκδοση, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2013, ΚΕΦ. 13.</p> <p>Θεόδωρος Κουλουμπής, <i>Διεθνείς Σχέσεις: Ισχύς και δικαιοσύνη</i>, 2^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης, 2008, ΚΕΦ. 5.</p> <p>Δημήτρης Κώνστας και Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος, <i>Διεθνείς Σχέσεις: Συνεχεία και Μεταβολή</i>, 3^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδερής, 2002, ΚΕΦ. 4.</p>	
7. Το διεθνές δίκαιο	<p>John Baylis, Steve Smith και Patricia Owens (επιμ.), <i>Η Παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής: Μια εισαγωγή στις διεθνείς σχέσεις</i>, 5^η έκδοση, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2013, ΚΕΦ. 18.</p> <p>Andrew Heywood, <i>Διεθνείς Σχέσεις και Πολιτική στην Παγκόσμια Εποχή</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική 2013, ΚΕΦ. 14.</p>	
8. Οι διεθνείς οργανισμοί, η συλλογική ασφάλεια και ο ΟΗΕ	<p>John Baylis, Steve Smith και Patricia Owens (επιμ.), <i>Η Παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής: Μια εισαγωγή στις διεθνείς σχέσεις</i>, 5^η έκδοση, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2013, ΚΕΦ. 20.</p> <p>Andrew Heywood, <i>Διεθνείς Σχέσεις και Πολιτική στην Παγκόσμια Εποχή</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική 2013, ΚΕΦ. 18.</p>	
9. Ανθρώπινα δικαιώματα και ανθρωπιστική επέμβαση	<p>John Baylis, Steve Smith και Patricia Owens (επιμ.), <i>Η Παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής: Μια εισαγωγή στις διεθνείς σχέσεις</i>, 5^η έκδοση, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2013, ΚΕΦ. 31.</p> <p>Andrew Heywood, <i>Διεθνείς Σχέσεις και Πολιτική στην Παγκόσμια Εποχή</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική 2013, ΚΕΦ. 13.</p>	
10. Οι περιφερειακές οργανώσεις και η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση	<p>John Baylis, Steve Smith και Patricia Owens (επιμ.), <i>Η Παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής: Μια εισαγωγή στις διεθνείς σχέσεις</i>, 5^η έκδοση, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2013, ΚΕΦ. 26.</p> <p>Andrew Heywood, <i>Διεθνείς Σχέσεις και Πολιτική στην Παγκόσμια Εποχή</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική 2013, ΚΕΦ. 20.</p>	
11. Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις και η Κοινωνία Πολιτών στη Διεθνή Πολιτική	<p>John Baylis, Steve Smith και Patricia Owens (επιμ.), <i>Η Παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής: Μια εισαγωγή στις διεθνείς σχέσεις</i>, 5^η έκδοση, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2013, ΚΕΦ. 21.</p>	
12. Η διεθνής Πολιτική Οικονομία και η παγκοσμιοποίηση	<p>John Baylis, Steve Smith και Patricia Owens (επιμ.), <i>Η Παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής: Μια εισαγωγή στις διεθνείς σχέσεις</i>, 5^η έκδοση, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2013, ΚΕΦ. 16.</p> <p>Andrew Heywood, <i>Διεθνείς Σχέσεις και Πολιτική στην Παγκόσμια Εποχή</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική 2013, ΚΕΦ 4 & 19.</p>	
13. Τρομοκρατία και Ασύμμετρες Απειλές	<p>John Baylis, Steve Smith και Patricia Owens (επιμ.), <i>Η Παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής: Μια εισαγωγή στις διεθνείς σχέσεις</i>, 5^η έκδοση, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2013, ΚΕΦ. 23.</p>	

	Andrew Heywood, <i>Διεθνείς Σχέσεις και Πολιτική στην Παγκόσμια Εποχή</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική 2013, ΚΕΦ. 12. Χαράλαμπος Παπασωτηρίου, <i>Η Διεθνής πολιτική στον 21^ο αιώνα</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Ποιότητα, 2008, ΚΕΦ. 13.	
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών/ανά βδομάδα:		
Βδομάδες 6-13	Τμηματική προφορική παρουσίαση βιβλίων από φοιτητές	
Βδομάδα 9	Υποβολή γραπτής ατομικής έκθεσης	
Τέλος βδομάδας 13	Υποβολή γραπτής βιβλιοπαρουσίασης	
Εξεταστική περίοδος	Τελικές γραπτές εξετάσεις	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	<p>Η οργάνωση του μαθήματος (πχ ανακοινώσεις, πρόσθετο ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό, επιλογή/υποβολή/βαθμολόγηση εργασιών κλπ) στηρίζεται στην αξιοποίηση του e-class.</p> <p>Στις περισσότερες παραδόσεις γίνεται παρουσίαση με τη χρήση υπολογιστή και projector.</p> <p>Η βαθμολογία καταχωρείται με τη χρήση της εφαρμογής classweb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/) .</p>	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασιών / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες
	Βιβλιοπαρουσίαση	6 Εβδ. x 4 ώρες x 1,5 = 30 ώρες
	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες
	Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 4 ώρες x 1,5 = 18 ώρες
	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 59 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	150 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάσει την ακόλουθη διαδικασία:</p> <p>Γραπτές εξετάσεις: 70%</p> <p>Βιβλιοπαρουσίαση: 20%</p> <p>Ατομική Έκθεση: 10%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμολογιών.</p> <p>Ο βαθμός των γραπτών εξετάσεων στις οποίες τίθενται ερωτήσεις σύντομης απάντησης πολλαπλασιάζεται επί 0,70 (πχ 6x0,70=4,2).</p> <p>Ο βαθμός της βιβλιοπαρουσίασης (που κατατίθεται ηλεκτρονικά και παρουσιάζεται και προφορικά, έχοντας έκταση 1.500-2.000 λέξεις) πολλαπλασιάζεται επί 0,20 (πχ 8x0,20=1,60).</p> <p>Ο βαθμός της ατομικής έκθεσης που αφορά την σύντομη ανάπτυξη ενός δοκιμίου έκτασης 500-800 λέξεων πολλαπλασιάζεται επί 0,10 (πχ 8x0,10=0,80).</p> <p>Η συμμετοχή στα μαθήματα μπορεί να ενισχύσει την τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας ως 10%. Η συμμετοχή στα μαθήματα προκύπτει από τη συμμετοχή και επιτυχή ανταπόκριση του/της φοιτητή/τριας σε <u>απρωειδοποίητα</u> κουίζ που θα γίνουν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.</p>	

Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να πάρει προβιβάσιμο βαθμό (τουλάχιστον 5) στις γραπτές εξετάσεις. Σε αντίθετη περίπτωση, στην τελική βαθμολογία του/της δεν συνυπολογίζονται η βιβλιοπαρουσίαση, η ατομική έκθεση και η συμμετοχή στα μαθήματα. Κατοχυρώνονται, ωστόσο, οι βαθμολογίες αυτές για την αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο στην οποία θα συμμετάσχει.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

1. John Baylis, Steve Smith και Patricia Owens (επιμ.), *Η Παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής: Μια εισαγωγή στις διεθνείς σχέσεις*, 5^η έκδοση, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2013.
2. Andrew Heywood, *Διεθνείς Σχέσεις και Πολιτική στην Παγκόσμια Εποχή*, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική 2013.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

Robert J. Art and Robert, Jervis eds, *International Politics: Enduring Concepts and Contemporary Issues*, 9th edition, New York: Longman, 2008.

Peter Calvocoressi, *Διεθνής Πολιτική, 1945-2000*, Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντίνου Τουρίκη, 2004.

Edward H. Carr, *Η Εικοσαετής Κρίση 1919-1939: Εισαγωγή στη Μελέτη των Διεθνών Σχέσεων*, 3^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Ποιότητα, 2004.

Christopher Clapham, "The Challenge to the State in a Globalized World," *Development and Change*, Vol. 33, No. 5 (2002), pp. 775-795.

Glenn Hastedt and Kay Knickrehm, *International Politics in a Changing World*, London: Longman Publishers, 2003.

Charles W. Jr Kegley and Gregory A. Raymond, *The Global Future: A Brief Introduction to World Politics*, 3rd edition, Wadsworth-Cengage Learning, 2010.

Paul Kennedy, *Άνοδος και Πτώση των Μεγάλων Δυνάμεων*, Αθήνα: Εκδόσεις Αξιοτέλη, 1990.

Θεόδωρος Κουλουμπής, *Διεθνείς Σχέσεις: Ισχύς και δικαιοσύνη*, 2^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης, 2008.

Δημήτρης Κώνστας και Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος, *Διεθνείς Σχέσεις: Συνεχεία και Μεταβολή*, 3^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδερής, 2002.

Alan C. Lamborn and Joseph Lepgold, *World Politics Into the Twenty-First Century: Unique Contexts, Enduring Patterns*, Prentice Hall, 2002.

Joshua S. Goldstein, *International Relations*, 5th edition, New York: Longman, 2003.

Paul Gordon Lauren, et al., *Force and Statecraft: Diplomatic Challenges of Our Time*. 4th edition, New York: Oxford University Press, 2007.

Richard W. Mansbach and Edward Rhodes, eds, *Global Politics in a Changing World: A Reader*, 3rd edition, Boston: Houghton Mifflin Company, 2006.

Karen A. Mingst, *Essentials of International Relations*, 3rd edition, New York: Norton, 2004.

Σωτήρης Ντάλης, επιμ., *Από τον Μπους στον Ομπάμα: Η Διεθνής Πολιτική σε ένα κόσμο που αλλάζει*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2010.

Χαράλαμπος Παπασωτηρίου, *Η Διεθνής πολιτική στον 21^ο αιώνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Ποιότητα, 2008.

John T. Rourke, *Taking Sides: World Politics*, 11th edition, Guilford: McGraw Hill, 2003.

Donald M. Snow, *Cases in International Relations: Portraits of the Future*, 3rd edition, New York: Longman: 2007.

John Stoessinger, *Why Nations Go To War*, 8th edition, New York: St. Martin's Press, 2001.

Michael T. Snarr and D. Neil Snarr, *Introducing Global Issues*, 3rd edition, Boulder: Lynn Rienner, 2005.

Brock Tessman, *International Relations in Action: A World Politics Simulation*. Boulder, CO: Lynne Rienner Publishers, 2007.

Δημήτρης Τριανταφύλλου, Κώστας Υφαντής και Ευάνθης Χατζηβασιλείου επιμ., *Διεθνείς Σχέσεις: Σύγχρονη Γεωπολιτική και Προσεγγίσεις*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης, 2008.

Adam Watson, *Η Εξέλιξη της Διεθνούς Κοινωνίας*, Αθήνα: Εκδόσεις Ποιότητα, 2006.

Brian White, Richard Little and Michael Smith eds, *Issues in World Politics*, 2nd edition, Basingstoke: Palgrave, 2001.

Martin Wight, *Πολιτική Δυνάμεων*, Αθήνα: Εκδόσεις Ειρήνη, 1994.

Martin Wight, *Διεθνής Θεωρία: Τα Τρία Ρεύματα Σκέψης*, 3^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Ποιότητα, 2005.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Στην Ελλάδα τα σημαντικότερα περιοδικά που συστηματικά δημοσιεύουν άρθρα για ζητήματα διεθνούς πολιτικής είναι τα ακόλουθα: *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, *Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης*, *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, *Αγορά Χωρίς Σύνορα*, *Επιστήμη και Κοινωνία*, *Το Βήμα των Διεθνών Σχέσεων*, *Φιλελεύθερη Έμφαση*, *Σύγχρονα Θέματα*, *Τετράδια Πολιτικού Διαλόγου*, *Έρευνας και Κριτικής*, *Ευρωπαϊκή Έκφραση*.

Παράλληλα υπάρχει πληθώρα διεθνών επιστημονικών περιοδικών που περιέχουν άρθρα διεθνούς πολιτικής. Τα πιο γνωστά είναι τα εξής: *Brown Journal of World Affairs*, *Cambridge Review of International Affairs*, *Current History*, *Foreign Affairs*, *Foreign Policy*, *Global Society*, *Journal of Conflict Resolution*, *Journal of Peace Research*, *International Affairs*, *International Journal*, *International Organization*, *International Security*, *International Studies Perspectives*, *International Studies Quarterly*, *International Studies Review*, *International Politics*, *International Relations*, *Orbis*, *Review of International Studies*, *SAIS Review*, *Survival*, *The National Interest*, *The World Today*, *World Policy Journal*, *World Politics*. Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση από το εργαστήριο υπολογιστών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink).

Η πιο περιεκτική μηχανή αναζήτησης είναι η επιστημονική βάση δεδομένων του Google: <http://scholar.google.com>

Στους/τις φοιτητές/τριες συνίσταται να παρακολουθούν συστηματικά τις διεθνείς εξελίξεις επικεντρώνοντας την προσοχή τους όχι τόσο στον ελληνικό περιοδικό και ημερήσιο τύπο, αλλά σε διεθνείς πηγές (πχ περιοδικά *Economist* και *Le Monde Diplomatique*, εφημερίδες *International Herald Tribune*, *Le Monde*, *The Guardian* και *The Washington Post* και ειδησεογραφικά δίκτυα *AFP*, *Al Jazeera*, *BBC*, *CNN* και *Euronews*).

Διαδικτυακοί τόποι

Οι εκδότες και των δύο εγχειριδίων διαθέτουν ειδικές ιστοσελίδες με πρόσθετες πληροφορίες και συνδέσμους ανά κεφάλαιο:

<http://global.oup.com/uk/orc/politics/intro/baylis6e/> (Baylis, Smith & Owen, αγγλική έκδοση).

<http://kritiki.gr/microsites/15/index.html> (Heywood, ελληνική έκδοση).

Εξίσου χρήσιμη για το μάθημα είναι η εξής διεύθυνση:

The International Relations Resource Center,

http://www.wadsworth.com/politicalscience_d/special_features/ext/ir/

Μια ενδιαφέρουσα διεύθυνση με συνδέσμους σε κράτη, διεθνείς οργανισμούς, πανεπιστήμια, ερευνητικά ινστιτούτα και επιστημονικά περιοδικά είναι το International Relations and Security Network (www.isn.ethz.ch/).

Επίσης αξιόλογες είναι οι ακόλουθες ιστοσελίδες:

Council on Foreign Relations

<http://www.cfr.org/>

CATO Institute

<http://www.cato.org/>

Brookings Institution

<http://www.brookings.edu/foreign-policy.aspx>

RAND Corporation

<http://www.rand.org/>

The European Council on Foreign Relations

<http://www.ecfr.eu/>

European Union Institute for Security Studies

<http://www.iss.europa.eu/>

FRIDE

<http://www.fride.org/>

International Crisis Group (χρειάζεται εγγραφή η οποία, ωστόσο, είναι δωρεάν)

<http://www.crisisgroup.org/>

United States Institute for Peace

<http://www.usip.org/resources-tools>

Center for Strategic and International Studies

<http://csis.org/>

Swiss Peace

<http://www.swisspeace.ch/>

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευόμαστε συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα διεθνούς πολιτικής. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης & Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	X300E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	«ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ Ι»		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος		0,5	
Τελικές Εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,4 (≈4)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS220/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Γνώσεις: Ολοκληρώνοντας οι φοιτητές το μάθημα θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν βασικές διαστάσεις και όψεις της σύγχρονης κοινωνιολογίας με αναφορά στα πολιτικά δρώμενα, ευρύτερα της σημασίας της στην κατανόηση και μορφοποίηση των πολιτικών διαδικασιών στον ελληνικό χώρο

Ικανότητες: Ανάπτυξη ικανότητας αφομοίωσης ενός όγκου εισαγωγικού γραπτού υλικού και καλλιέργεια της ικανότητας διάκρισης ανάμεσα σε συγγενικές μεν αλλά διαφορετικές δε έννοιες και κοινωνικές πρακτικές.

Δεξιότητες: Συστηματοποίηση της μελέτης με ανάπτυξη της κριτικής διάστασης και ικανότητας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

Το συγκεκριμένο μάθημα κυρίως επιδιώκει την εισαγωγή των φοιτητών σε βασικά θέματα τόσο θεωρητικά όσο και μεθοδολογικά της Κοινωνιολογίας και την ευαισθητοποίησή τους με την κοινωνική διάσταση και τη γνωσιακή όσο και αναλυτική σημασία της. Επίσης, αποσκοπεί στην σύνδεση με θέματα που αφορούν ειδικότερα στην σημασία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σύντομη Περιγραφή Μαθήματος: Αντικείμενο του μαθήματος είναι μία πρώτη γνωριμία με την επιστήμη της Κοινωνιολογίας. Η κοινωνιολογία είναι η επιστημονική μελέτη των ανθρώπινων ομάδων, μικρών ή μεγάλων, και των κοινωνιών, ιδιαίτερα των σύγχρονων βιομηχανικών. Η επιστήμη της κοινωνιολογίας εστιάζει στην κοινωνική ζωή στο σύγχρονο κόσμο και ενδιαφέρεται για τις κοινωνικές σχέσεις που συνάπτουν οι άνθρωποι· σχέσεις οι οποίες οργανώνουν και νοηματοδοτούν τη ζωή τους.

Στο συγκεκριμένο μάθημα οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έρθουν σε επαφή, κατά τρόπο συστηματικό, με όψεις της κοινωνιολογίας γενικά, της πολιτικής κοινωνιολογίας ειδικότερα. Σκοπός είναι αφενός να γνωρίσουν σε έκταση αλλά και σε ένα ορισμένο βάθος έναν από τους χώρους στους οποίους θα κινηθούν κατά τα επόμενα τέσσερα χρόνια.

Επιχειρείται λοιπόν η εισαγωγή των φοιτητών του τμήματος σε ορισμένες βασικές έννοιες και προσεγγίσεις της κοινωνιολογίας. Το εγχείρημα αυτό αποσκοπεί να διευρύνει τους ορίζοντές τους και τους παράσχει μία περισσότερο σφαιρική αντίληψη για τα κοινωνικά πράγματα και τον κόσμο μέσα στον οποίο διαβιούν. Η επαρκέστερη κατανόηση, τόσο των επί μέρους κοινωνικών καταστάσεων όσο και της κοινωνίας μας και ευρύτερα των σύγχρονων κοινωνιών, η ενίσχυση της ικανότητας αποτίμησης των αποτελεσμάτων των πολιτικών, η αναγνώριση των πολιτισμικών διαφορών, η σημασία της κοινωνιολογικής θεωρίας και της έρευνας στην κοινωνιολογία, αποτελούν σκοπούς του μαθήματος με πρακτική σημασία. Οπωσδήποτε, αποτελεί επιδίωξη του μαθήματος να συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση των φοιτητών στα ζητήματα αυτά.

Θα πρέπει να σημειωθεί πως παράλληλα με την παρουσίαση των βασικών εννοιών και θεματικών της κοινωνιολογίας θα γίνει προσπάθεια να συνδεθούν όψεις των παραδόσεων με τα ειδικότερα ενδιαφέροντα που οι φοιτητές ενός τμήματος πολιτικής επιστήμης αναμένεται να έχουν και την ανάγκη οικοδόμησης μίας επιστημονικής ταυτότητας. Το μάθημα λοιπόν αυτό δεν αποτελεί μία «ακόμα» εισαγωγή σε έναν επιστημονικό κλάδο αλλά θεμελιακή προϋπόθεση της όλης σπουδής.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα-ενότητες. Η παρακάτω αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

Τίτλος ενότητας & συνοπτική περιγραφή της:

1. Εισαγωγή: Το Αντικείμενο της Κοινωνιολογίας. Κοινωνιολογία, κοινωνιολόγοι και σύγχρονη (βιομηχανική καπιταλιστική) κοινωνία. Η κοινωνιολογία ως επιστήμη. Η κοινωνιολογική φαντασία. Ρόλος της κοινωνιολογίας και η αυτοπρόσληψη του κοινωνιολόγου. Η σχέση της κοινωνιολογίας με τις λοιπές κοινωνικές επιστήμες οριοθέτηση της. Κοινωνικά και κοινωνιολογικά προβλήματα. (Giddens, *Κοινωνιολογία*, κεφάλαιο 1).

2. Πολιτισμός, Κοινωνία, Άτομο.

Εξέλιξη: βιολογική και ανθρώπινη. Το κοινωνικό ζώο. Κουλτούρα-πολιτισμός και το άτομο. Πολιτισμική διαφοροποίηση. Πολιτισμική ταυτότητα και εθνοκεντρισμός. Πολιτισμική ταυτότητα και εθνοκεντρισμός. Το "κοινωνικό" στοιχείο και οι κοινωνικές σχέσεις.

Κοινωνικοποίηση: Πρώιμη ανάπτυξη και θεωρίες ανάπτυξης. Η πορεία της ζωής. Επανακοινωνικοποίηση – παραδείγματα. Η διαδοχή των γενεών, πολιτισμικός ντετερμινισμός, το πρόβλημα της ελευθερίας. (Giddens, *Κοινωνιολογία*, κεφάλαιο 2).

3. Τύποι Κοινωνιών. Η κοινωνία. Η κοινωνία ως σύστημα και ως δομή - η έννοια της δομής. Τύποι κοινωνιών και τυπολογίες κοινωνιών. Τύποι κοινωνιών στο σύγχρονο κόσμο. Κοινωνική μεταβολή. Παγκοσμιοποίηση. Η καθημερινή ζωή. (Giddens, *Κοινωνιολογία*, κεφάλαιο 3).

4. Κοινωνική Διάδραση και Καθημερινή Ζωή. Η κοινωνική ευταξία ως πρόβλημα. Καθημερινή ζωή και ρουτίνες. Το καθεστώς της διάδρασης. Λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία. Το δραματουργικό μοντέλο και η έννοια του κοινωνικού ρόλου. (Giddens, *Κοινωνιολογία*, κεφάλαιο 4).

5. Γάμος, Οικογένεια, Συγγένεια και Συμβίωση. Είδη γάμου, συγγένειας και οικογένειας. Η οικογένεια μέσα στον τόπο και το χρόνο. Παγκόσμιες μεταβολές της οικογένειας. Το διαζύγιο και ο χωρισμός στη Δύση. Η σκοτεινή πλευρά της οικογένειας. Εναλλακτικές μορφές συμβίωσης. Η διαμάχη για τις «οικογενειακές αξίες». (Giddens, *Κοινωνιολογία*, κεφάλαιο 7).

6. Κοινωνική Παρέκκλιση και Έγκλημα. Η μελέτη της παρεκκλίνουσας συμπεριφοράς. Θεωρίες για το έγκλημα και την παρεκκλίνουσα συμπεριφορά. Η γέννηση της φυλακής και η έννοια της τιμωρίας. Φύλο, τάξη και εγκληματικότητα. Τα εγκλήματα των ισχυρών και των ευπόρων. Το οργανωμένο έγκλημα. Το πρόβλημα της ευταξίας. (Giddens, *Κοινωνιολογία*, κεφάλαιο 8).

7. Εθνότητα & Φυλή. Εθνότητα, μειονοτικές ομάδες, φυλή και βιολογία. Προκαταλήψεις και επιπτώσεις τους - ερμηνείες. Ρατσισμός. Εθνοτικές σχέσεις σε ιστορικό πλαίσιο. Πιθανές μελλοντικές εξελίξεις. (Giddens, *Κοινωνιολογία*, κεφάλαιο 9).

8. Κοινωνική Στρωμάτωση και Ταξική Δομή. Συστήματα κοινωνικής διαστρωμάτωσης (ελεύθεροι-δούλοι, κάστες, νομοκατεστημένες τάξεις, σύγχρονες κοινωνικές τάξεις). Θεωρίες κοινωνικής διαστρωμάτωσης. Η κοινωνική κινητικότητα στη σύγχρονη κοινωνία. Η έννοια της τάξης σήμερα. Φτώχεια, ανισότητες και οικονομικός ανταγωνισμός. (Giddens, *Κοινωνιολογία*, κεφάλαιο 10).

9. Σύγχρονες Μορφές Οργάνωσης και Διοίκησης. Οργανώσεις. Η γραφειοκρατία (βασικά χαρακτηριστικά και ο ιδεοτύπος της). Κριτική και όρια της γραφειοκρατικής οργάνωσης. Το «ιαπωνικό μοντέλο οργάνωσης» και τα προβλήματά του. Οι νέες τεχνολογίες και η «κοινωνία της επιτήρησης». (Giddens, *Κοινωνιολογία*, κεφάλαιο 11).

10. Εργασία και Οικονομική Ζωή. Μορφές εργασίας. Κοινωνικός καταμερισμός εργασίας και η οικονομική εξάρτηση. Τεϋλορισμός - Φορντισμός. Προς τον «μετά-Φορντισμό» και η επιδίωξη της ευελιξίας (ευέλικτη εξειδίκευση). Κατακερματισμός της αγοράς εργασίας. Η επαναδόμηση της εργασίας και της απασχόλησης.

Παγκοσμιοποίηση και μεταβολές στο διεθνή καταμερισμό εργασίας. Οι νέες τεχνολογίες και οι δυνατότητές τους για μεταμόρφωση της εργασίας. Η κοινωνική τάξη, το κοινωνικό φύλο και ο καταμερισμός εργασίας. Επαγγελματική κουλτούρα, ιδεολογία, κοινότητα. «Ευέλικτοι και κινητικοί». Η εργασία πέρα από την απασχόληση-Το μέλλον της εργασίας. (Giddens, *Κοινωνιολογία*, κεφάλαιο 12).

11. Διακυβέρνηση, πολιτική δύναμη (ισχύς) και πόλεμος. Βασικές έννοιες: δύναμη, εξουσία, νομιμοποίηση, κράτος, δημοκρατία. Μορφές δημοκρατίας. Πολιτικά κόμματα. Εκλογές και εκλογική συμπεριφορά. Συμμετοχή των γυναικών. Παγκόσμιες δυνάμεις. Πόλεμος και το μέλλον. (Giddens, *Κοινωνιολογία*, κεφάλαιο 13).

12. Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και Επικοινωνίας. Τα «μέσα» (ΜΜΕ): Εφημερίδες, περιοδικά, ραδιόφωνο, τηλεόραση, διαδίκτυο, άλλα πολυμέσα. Η επίδραση των ΜΜΕ – ειδικότερα επίδραση της τηλεόρασης. Θεωρίες για τα ΜΜΕ. Τα ΜΜΕ και η ρύθμισή τους. Η παγκοσμιοποίηση των ΜΜΕ. (Giddens, *Κοινωνιολογία*, κεφάλαιο 14).
Επαναστάσεις και κινήματα. Τι είναι επανάσταση. Θεωρίες για την επανάσταση. Μορφές συλλογικής δράσης. Κοινωνικά κινήματα και κατηγοριοποίησή τους. (Giddens, *Κοινωνιολογία*, κεφάλαιο 18).

13. *Σύνοψη και συμπεράσματα*

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο, • Ερωταποκρίσεις. 										
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση της Πλατφόρμας Τηλεκπαίδευσης E-Class, στη διδασκαλία και στην υποστήριξη των δραστηριοτήτων του μαθήματος. Επίσης, στην επικοινωνία με τους φοιτητές, η οποία διεξάγεται και με μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.</p>										
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1" data-bbox="683 786 1350 999"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόδοος</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>111 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Πρόδοος	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο	111 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες										
Πρόδοος	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες										
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες										
Σύνολο	111 ώρες										
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται γραπτώς με εξέταση προόδου και τελική, στην ελληνική γλώσσα. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 0-10.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή εξέταση προόδου: αφορά σε ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και ερωτήσεις ανάπτυξης θέματος. Η πρόδοος βαρύνει κατά 45% στον τελικό βαθμό. Το εξεταστέο υλικό της προόδου δεν εξετάζεται εκ νέου κατά την τελική εξέταση. • Γραπτή τελική εξέταση: αφορά σε ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και ερωτήσεις ανάπτυξης θέματος. Η τελική εξέταση φέρει βαρύτητα 45% στον τελικό βαθμό. • Συμμετοχή στην τάξη: 10% του συνολικού βαθμού. Σύνολο: 100%. <p>Τα παραπάνω αναφερόμενα κριτήρια και τρόπος αξιολόγησης, είναι αναρτημένα στις σελίδες στο E-class του μαθήματος.</p>										

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συγγράμματα που παρέχονται:

- A. Giddens, (2009) *Κοινωνιολογία*, δεύτερη ελληνική έκδοση, μετάφραση Δ. Γ. Τσαούση, Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg. Η συγκεκριμένη δεύτερη έκδοση περιλαμβάνει και το *Βοήθημα του Φοιτητή*, των Α. Μπαλτζή, Θ. Οικονόμου και Β. Σλαβίδου.
- Επίσης, παρέχεται (είναι διαθέσιμο στις σελίδες του E-class του μαθήματος) το κείμενο Συγκεκριμένα, είναι αναρτημένο στο E-class το κείμενο του Σ. Κονιόρδου (2010), «Νεωτερικότητα και Σύγχρονη Κοινωνική Σκέψη», στο Σ. Κονιόρδος (επιμ.), *Κοινωνική Σκέψη και Νεωτερικότητα*, Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg, σσ. 11-36· είναι σκόπιμο να το συμβουλευτείτε.

Επιπροσθέτως, όσες/οι ενδιαφέρονται να επεκταθούν στη μελέτη της Κοινωνιολογίας, μπορούν να συμβουλευτούν τα παρακάτω βιβλία (πάντοτε σε ένα γενικό-εισαγωγικό επίπεδο):

- J. Alexander, K. Thompson, L.D. Edles (2016), *Σύγχρονη Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία: Κουλτούρα και κοινωνία σε μετάβαση*, επιστ. επιμέλεια Ν. Δεμερτζής, Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg.
- M. Hughes & C. J. Kroehler (2014), *Κοινωνιολογία: Βασικές έννοιες*, δεύτερη έκδοση, επιμ. Θ. Ιωσιφίδης, Αθήνα, εκδόσεις Κριτική.
- Ν. Τάτσης, (1989), *Κοινωνιολογία, τόμος Α': Ιστορική Εισαγωγή και Στοχαστικές Θεμελιώσεις*, Αθήνα, εκδόσεις Οδυσσέας.
- Ν. Τάτσης, (1990), *Κοινωνιολογία, τόμος Β': Κοινωνική οργάνωση και πολιτισμικές διεργασίες*, Αθήνα, εκδόσεις Οδυσσέας.
- A. Giddens, (1989), *Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία*, Αθήνα, εκδόσεις Οδυσσέας.
- Δ. Γ. Τσαούση (1999), *Η Κοινωνία του Ανθρώπου: Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία*, Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg.
- Δ. Ι. Δασκαλάκης (2009), *Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση.
- Εξ άλλου, πολύ χρήσιμο είναι το μικρό εισαγωγικό βιβλίο του Peter Bergen (1985), *Πρόσκληση στη Κοινωνιολογία*, Αθήνα, εκδόσεις Μπουκουμάνη.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	3050Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ-ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος		0,7	
Τελικές Εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,6 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα περιλαμβάνει τις βασικές έννοιες και τα στοιχεία γενικής θεωρίας του Συνταγματικού Δικαίου, στοιχεία πολιτειολογίας, καθώς και τις πηγές του ελληνικού Συνταγματικού Δικαίου. Η επιλογή των ειδικότερων θεμάτων που αναλύονται αποβλέπει στην κάλυψη της ανάγκης του πολιτικού επιστήμονα να προσεγγίσει το νόημα των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την ελληνική πολιτική ζωή. Η διδασκαλία στηρίζεται στον συνδυασμό της θεωρητικής ανάλυσης και της εφαρμογής τους. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις θεμελιώδεις έννοιες, τα κύρια μεθοδολογικά εργαλεία και τα βασικά συμπεράσματα του Συνταγματικού Δικαίου

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- αρχίσουν να αντιμετωπίζουν με κριτικό και αυτοδύναμο τρόπο την επιστημονική γνώση και την επιστημονική μεθοδολογία
- να διερευνούν και να συγγράφουν σύντομες εκθέσεις ή μεγαλύτερης έκτασης εργασίες επ' αυτών.
- καλλιεργήσουν την ικανότητα ανάλυσης, σύνθεσης και αξιολόγησης δεδομένων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεθνές περιβάλλον • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων 	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σύντομη Περιγραφή Μαθήματος Το μάθημα περιλαμβάνει τις βασικές έννοιες και τα στοιχεία του Δικαίου, τις διακρίσεις του Δικαίου, τις διαφορές του από άλλες έννοιες (ηθική, εθιμοτυπία, πολιτική), τις διακρίσεις των δικαστηρίων, την γενική θεωρία του Συνταγματικού Δικαίου, στοιχεία πολιτειολογίας, τις πηγές του ελληνικού Συνταγματικού Δικαίου, τις αρχές του πολιτεύματος και τα όργανα του Κράτους. Η επιλογή των ειδικότερων θεμάτων που αναλύονται αποβλέπουν στην κάλυψη της ανάγκης του πολιτικού επιστήμονα να προσεγγίσει το νόημα των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν την ελληνική πολιτική ζωή. Η διδασκαλία στηρίζεται στον συνδυασμό της θεωρητικής ανάλυσης και της εφαρμογής τους.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Έννοια του Δικαίου, διακρίσεις από άλλες έννοιες		
2. Διακρίσεις του Δικαίου		
3. Δικαιοδοσία των Δικαστηρίων-Πηγές του Συνταγματικού Δικαίου		
4. Έννοια Συνταγματικού Δικαίου και Συντάγματος – Διακρίσεις Συνταγμάτων- Δομικά στοιχεία του συνταγματικού φαινομένου		
5. Η μεταπολίτευση και το νέο Σύνταγμα-Το Σύνταγμα και η έννομη τάξη		
6. Οι θεμελιώδεις συνταγματικές αρχές (Δημοκρατική αρχή, αντιπροσωπευτική αρχή, κοινοβουλευτική αρχή, αρχή προεδρευομένης Δημοκρατίας		
7. Αρχή διάκρισης εξουσιών, αρχή κράτους δικαίου, αρχή κοινωνικού κράτους		
8. Τα όργανα του Κράτους – Το εκλογικό σώμα		
9. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας		
10. Η Βουλή		
11. Η Κυβέρνηση		
12. Ειδικά ζητήματα του θεσμικού Συνταγματικού Δικαίου (δημοψήφισμα, διάλυση Βουλής)		
13. Ειδικά ζητήματα του θεσμικού Συνταγματικού Δικαίου (ποινική ευθύνη των Υπουργών, ασυλίες Βουλευτών)		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1	Γραπτή πρόοδος	
Πρόταση 2	Ενεργός συμμετοχή των φοιτητών κατά την διάρκεια των διαλέξεων.....	
Πρόταση 3	Προφορική παρουσίαση γραπτών εργασιών που αφορούν επίκαιρα ζητήματα	
Πρόταση 4	Τελική γραπτή εξέταση	
Άλλο	.....	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Πρόσωπο με πρόσωπο											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="683 318 1015 344">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1015 318 1347 344">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="683 344 1015 405">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1015 344 1347 405">13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 405 1015 465">Πρόοδος</td> <td data-bbox="1015 405 1347 465">4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 465 1015 526">Τελικές εξετάσεις</td> <td data-bbox="1015 465 1347 526">13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 526 1015 553">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1015 526 1347 553">115,5 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	115,5 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες											
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες											
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες											
Σύνολο Μαθήματος	115,5 ώρες											
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάσει την ακόλουθη διαδικασία: Γραπτές εξετάσεις: 70% Πρόοδος ή γραπτή εργασία: 30%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμολογιών.</p> <p>Η συμμετοχή στα μαθήματα μπορεί να ενισχύσει την τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας ως 10%. Η συμμετοχή στα μαθήματα προκύπτει από τη συμμετοχή και επιτυχή ανταπόκριση του/της φοιτητή/τριας σε <u>ερωτήσεις που γίνονται κατά την διάρκεια της διάλεξης</u>.</p> <p>Σε περίπτωση που ο βαθμός της προόδου ή της εργασίας σε συνδυασμό και με την συμμετοχή κατά της διαλέξεις είναι από 8-10 ο/η φοιτητής/τρια απαλλάσσονται της τελικής εξέτασης με τον βαθμό της προόδου</p>											

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κ. Χρυσόγονος, Συνταγματικό Δίκαιο, Δεύτερη Έκδοση, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2014
Φ. Σπυρόπουλος, Εισαγωγή στο Συνταγματικό Δίκαιο, Αθήνα-Κομοτηνή 2006

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1060Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	A (Χειμερινό εξάμηνο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Εργασία (2 έως 5 χιλ. λέξεις)		1,2	
Πρόοδος		0,7	
Πρόοδος		0,7	
Τέστ		0,5	
Τέστ		0,5	
Τέστ		0,5	
Σύνολο		5,7 (≈6)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS181/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στην επιστημονική έρευνα και τη μεθοδολογία εκπόνησης εργασιών. Δίνει έμφαση στην καλλιέργεια επιστημονικής αντίληψης και την ανάπτυξη δεξιοτήτων έρευνας και συγγραφής επιστημονικών εργασιών. Αφορά, ουσιαστικά, τη χαρτογράφηση και ανάλυση των διαφορετικών τρόπων με τους οποίους μπορεί να οργανωθεί και να διεξαχθεί η έρευνα και η παραγωγή της γνώσης στις κοινωνικές επιστήμες. Η προβληματική και ο (ανά)στοχασμός της διδασκαλίας εστιάζουν στο ερώτημα, αφενός, κατά πόσο οι κοινωνικοποιημένες ανθρώπινες σχέσεις και τα κοινωνικά φαινόμενα έχουν αντικειμενική υπόσταση και, αφετέρου, εάν και πώς η επιστημονική διαδικασία μπορεί να αποκτήσει αντικειμενική γνώση αυτών των σχέσεων και φαινομένων.

Υπό το πρίσμα αυτό, οι κεντρικοί σκοποί του μαθήματος είναι: α) να εξετάσει βασικές θεωρίες και μέθοδοι (ποιοτικές, ποσοτικές και μέθοδοι της συγκριτικής ανάλυσης) της επιστημονικής έρευνας συζητώντας, παράλληλα, σημαντικές πτυχές της φιλοσοφίας των κοινωνικών επιστημών, β) να σκιαγραφήσει τα στάδια έρευνας και συγγραφής μίας επιστημονικής εργασίας και γ) να καλλιεργήσει δεξιότητες χρήσιμες στην επιστημονική έρευνα και την εκπόνηση εργασιών αξιοποιώντας πλήρως τις διαθέσιμες τεχνολογικές υποδομές και τις ηλεκτρονικές πλατφόρμες του Πανεπιστημίου και του Τμήματος για την επιτυχή ολοκλήρωση μίας ερευνητικής προσπάθειας και την εκπόνηση μίας ερευνητικής εργασίας. Εν κατακλείδι, ο βασικός μαθησιακός

στόχος που επιδιώκεται είναι οι φοιτητές/ριες να αποκτήσουν το απαραίτητο μεθοδολογικό υπόβαθρο και, κατ' επέκταση, την επιστημονική ικανότητα ώστε, με την εξέλιξη των σπουδών τους και τη συνακόλουθη ερευνητική ωρίμανσή τους, να είναι σε θέση να διερευνούν, να αναλύουν και να συγγράφουν αυτόνομα τη γνώση των ερωτημάτων και των προβλημάτων που τους απασχολούν στον ευρύτερο χώρο της Πολιτικής Επιστήμης και των Διεθνών Σχέσεων.

Προς την κατεύθυνση αυτή, οι φοιτητές/τριες καλούνται να καταγράψουν τη γνώση αυτή, εκτός από την παρακολούθηση των διαλέξεων και τη μελέτη των αναρτημένων προφορικών παρουσιάσεων του διδάσκοντα υπό τη μορφή (Power Point), μέσω της διερεύνησης της αντίστοιχης ύλης τόσο του συνόλου των υποχρεωτικών εγχειριδίων όσο και των πηγών της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Με τον τρόπο αυτό το μαθησιακό αποτέλεσμα που επιδιώκεται είναι να μάθουν οι φοιτητές/τριες, που σημειώνεται διανύουν το πρώτο εξάμηνο φοίτησης σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, πώς να αναζητούν, να επιλέγουν και να συγκεντρώνουν μόνοι τους τη γνώση αναπτύσσοντας δεξιότητες αυτοδύναμης έρευνας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Οι φοιτητές/τριες καλούνται να εξοικειωθούν με τις αναλυτικές κατηγορίες, τις θεωρητικές αναζητήσεις και τα μεθοδολογικά εργαλεία της έρευνας των κοινωνικών επιστημών, όπως και να εξασκηθούν στην εκπόνηση επιστημονικών εργασιών. Απ' αυτήν την άποψη, το μάθημα προάγει τον αυτόνομο σχεδιασμό έρευνας και την κριτική αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων με τη χρήση κατάλληλων τεχνολογικών εφαρμογών πληροφορίας και ενημέρωσης. Παράλληλα, παρέχει τη δυνατότητα της ανάπτυξης ελεύθερης σκέψης και της δημιουργικής γονιμοποίησης νέων ερευνητικών ιδεών.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σ' ένα πρώτο, θεωρητικό επίπεδο, το μάθημα φωτίζει μεθοδολογικά ζητήματα της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες, παράλληλα με ορισμένες πτυχές της φιλοσοφίας της επιστήμης. Στο πλαίσιο αυτό, οι θεματικές ενότητες περιλαμβάνουν:

Φιλοσοφία, Επιστήμη, Κοινωνία – Εμπειρία, Λόγος, Γνώση – Εξήγηση και Κατανόηση – Θεωρία και Προσέγγιση – Επίπεδα Ανάλυσης – Εξαρτημένα και Ανεξάρτητα Μεταβλητή –

Σ' ένα δεύτερο, πρακτικό επίπεδο, το μάθημα διδάσκει τα επιμέρους στάδια συγγραφής μιας ατομικής επιστημονικής εργασίας εστιάζοντας στα ακόλουθα θέματα: δηλαδή επιλογή, έρευνα, συλλογή, ανάλυση και παρουσίαση:

Είδη Έρευνας και Επιλογή Γνωστικού Αντικειμένου – Εστίαση σε Ερευνητική Περιοχή και Διαπίστωση Ερευνητικού Προβλήματος – Επισκόπηση Βιβλιογραφίας – Συγκεκριμενοποίηση Ερευνητικού Ερωτήματος – Μέθοδοι Έρευνας – Τεχνικές Συλλογής Δεδομένων – Διαμόρφωση Πλαισίου Ανάλυσης – Επεξεργασία Δεδομένων – Διατύπωση Επιχειρήματος και Ανάπτυξη Επιχειρηματολογίας – Καταγραφή και Έλεγχος Ευρημάτων Έρευνας – Συστήματα Παραπομπών και Αναφορών – Παρουσίαση Εργασίας – Λογκλοπή – Επιστημονική Ηθική και Ακαδημαϊκή Δεοντολογία.

Ειδικότερα, η ανάπτυξη των θεματικών του μαθήματος σε 13 ενότητες διδασκαλίας αναλύονται στον παρακάτω πίνακα. Σημειώνεται ότι οι φοιτητές/τριες πληροφορούνται, μέσω του Προγράμματος Διδασκαλίας Μαθήματος και την ενημέρωση που γίνεται τόσο στην πρώτη συνάντηση διδασκαλίας όσο και τις ώρες γραφείου του διδάσκοντος, ότι:

- i. η διδακτέα ύλη διαχέεται και στα τρία υποχρεωτικά εγχειρίδια,
- ii. πρέπει, ως μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των επιδιωκόμενων μαθησιακών στόχων για την ανάπτυξη της ικανότητας που αφορά την αναζήτηση, συγκέντρωση και ιεράρχηση πληροφοριών και γνώσεων, να αναζητούν μόνοι/ες τους τις βιβλιογραφικές πηγές για τη συγγραφή της ατομικής επιστημονικής εργασίας και,
- iii. οφείλουν, ως μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των επιδιωκόμενων μαθησιακών στόχων για

την ανάπτυξη της ικανότητας δημόσιας προφορικής παρουσίασης έρευνας και της διαχείρισης χρόνου, να παρουσιάσουν μέρος της ατομικής επιστημονικής εργασίας τους.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή: Γνωστικό Αντικείμενο και Τέμνουσες Προεκτάσεις	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	
2. Οντολογικά & Επιστημολογικά Προλεγόμενα της Έρευνας	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	
3. Στάδιο Πρώτο: Πεδίο, Αντικείμενο, Πρόβλημα (I)	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS181&id=1557
4. Στάδιο Πρώτο: Πεδίο, Αντικείμενο, Πρόβλημα (II) & Σεμινάριο Η/Υ	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS181&id=1557
5. Στάδιο Δεύτερο: Πλαίσιο Ανάλυσης (I) & Σεμινάριο Η/Υ	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS181&id=1557
6. Στάδιο Δεύτερο: Πλαίσιο Ανάλυσης (II) & Σεμινάριο Η/Υ	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS181&id=1557
7. Στάδιο Τρίτο: Μελέτη – Εκπόνηση Έρευνας (I) & Σεμινάριο Η/Υ	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS181&id=1557
8. Στάδιο Τρίτο: Μελέτη – Εκπόνηση Έρευνας (II) & Σεμινάριο Η/Υ	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS181&id=1557
9. Στάδιο Τέταρτο: Συγγραφή (I) & Σεμινάριο Η/Υ	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS181&id=1557
10. Στάδιο Τέταρτο: Συγγραφή (II) & Σεμινάριο Η/Υ	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS181&id=1557
11. Στάδιο Πέμπτο: Επιμέλεια (I) & Σεμινάριο Η/Υ	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS181&id=1557
12. Στάδιο Πέμπτο: Επιμέλεια (II)	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS181&id=1557
13. Επιστημονική Ηθική και Ακαδημαϊκή Δεοντολογία	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:	Οι τρόποι αξιολόγησης που έχουν επιλεγεί αποβλέπουν στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων του μαθήματος και, ειδικότερα, την ανάπτυξη τριών βασικών δεξιοτήτων: α) αυτοδύναμη έρευνα και ανάλυση γνώσης, β) χρήση γραπτού λόγου και γ) χρήση προφορικού λόγου	
Πρόοδος Πρώτη	Εβδομάδα 6: η εξεταζόμενη ύλη καλύπτει τις θεματικές ενότητες διδασκαλίας 2-4	
Πρόοδος Δεύτερη	Εβδομάδα 13: η εξεταζόμενη ύλη καλύπτει τη φροντιστηριακή διδασκαλία του Σεμιναρίου Η/Υ κατά τις θεματικές ενότητες 4-11	
Τέστ 1	Εβδομάδα 5: απροειδοποίητο για έλεγχο γνώσεων	
Τέστ 2	Εβδομάδα 7: απροειδοποίητο για έλεγχο γνώσεων	
Τέστ 3	Εβδομάδα 11: απροειδοποίητο για έλεγχο γνώσεων	
Ατομική Εργασία	Υποβολή Σχεδίου Πρότασης Διπλωματικής Εργασίας	

--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Το μάθημα παραδίδεται πρόσωπο με πρόσωπο, με διαλέξεις και σεμινάρια. Οι διαλέξεις παρουσιάζουν τις θεματικές ενότητες σχετικά με τη μεθοδολογία της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες. Τα σεμινάρια, που στηρίζονται στη συμμετοχική διδασκαλία και τη διαλογική συζήτηση, επιχειρούν να δομήσουν τα στάδια εκπόνησης μίας επιστημονικής εργασίας.</p>																						
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Η οργάνωση και η διδασκαλία του μαθήματος αξιοποιούν εκτεταμένα ΤΠΕ. Ειδικότερα, σχεδόν το σύνολο του έντυπου υλικού του μαθήματος (π.χ. πρόγραμμα διδασκαλίας, ανακοινώσεις, υποβολή εργασιών, σημειώσεις) αναρτάται και κοινοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής e-Class (http://eclass.uop.gr/), όπως και στοιχεία ενημέρωσης και αλληλογραφίας με τους/ις φοιτητές/ριες. Παρομοίως, η καταχώρηση της βαθμολογίας πραγματοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας ClassWeb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/). Οι διαλέξεις του μαθήματος και οι εργασίες των φοιτητών παρουσιάζονται, συνήθως, με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και μηχανήμα προβολής εικόνων.</p>																						
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Εργασία (2 έως 5 χιλ.)</td> <td>3 Εβδ. x 6 ώρες x 1,5 = 27 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τέστ</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τέστ</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τέστ</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>142,5 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Εργασία (2 έως 5 χιλ.)	3 Εβδ. x 6 ώρες x 1,5 = 27 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Τέστ	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες	Τέστ	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες	Τέστ	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες					Σύνολο Μαθήματος	142,5 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																						
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες																						
Ατομική Εργασία (2 έως 5 χιλ.)	3 Εβδ. x 6 ώρες x 1,5 = 27 ώρες																						
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες																						
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες																						
Τέστ	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες																						
Τέστ	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες																						
Τέστ	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες																						
Σύνολο Μαθήματος	142,5 ώρες																						
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Υποχρεωτικά Εγχειρίδια:

1. Κλεομένης Σ. Κουτσούκης, *Απολλώνιοι και Διονυσιακοί στην Κοινωνική Έρευνα. Εισαγωγή στη Θεωρία και Πρακτική της Μεθοδολογίας. Ο Σχεδιασμός της Εμπειρικής Έρευνας με Οδηγό και Υποδείγματα* (Αθήνα: Παπαζήσης, 2002).
2. Γιάννης Κόλλιας, *Θεωρία, Μεθοδολογία και Ερευνητικές Υποδομές στις Κοινωνικές Επιστήμες* (Αθήνα: Κριτική, 2015)
3. Θεόδωρος Ιωσηφίδης, *Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας και Επιστημολογία των Κοινωνικών Επιστημών* (Αθήνα: Τζιόλα, 2017).

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Earl Babbie, *Εισαγωγή στην Κοινωνική Έρευνα* (Αθήνα: Κριτική, 2011).
- Πάνος Καζάκος, *Εξηγώντας της Κοινωνία. Μια Εισαγωγή σε Μεθόδους και Τεχνικές* (Αθήνα: Πατάκης, 2006).
- Stephen van Evera, *Εισαγωγή στη Μεθοδολογία της Πολιτικής Επιστήμης*, 4^η έκδοση (Αθήνα: Ποιότητα, 2005).
- Πέτρου Α. Γέμτου, *Μεθοδολογία των Κοινωνικών Επιστημών*, 4^η διευρυμένη έκδοση, Τόμοι 1 & 2 (Αθήνα: Παπαζήσης, 2004).
- Χρήστος Θεοφιλίδης, *Η Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας. Από τη Θεωρία στην Πράξη*, 12^η έκδοση (Αθήνα: Δαρδάνος, 2002).
- David Marsh & Gerry Stoker (επιμ.), *Theory and Methods in Political Science*, 2^η έκδοση (New York: Palgrave Macmillan, 2002).
- Keith Howard & John A. Sharp, *Η Επιστημονική Μελέτη. Οδηγός Σχεδιασμού και Διαχείρισης Πανεπιστημιακών Ερευνητικών Εργασιών* (Αθήνα: Gutenberg, 2001).

Βασική Βιβλιογραφία:

- Hans Morgenthau, *Επιστήμη και Πολιτική της Ισχύος* (Αθήνα: Τουρίκης, 2011).
- Γιάννης Ν. Υφαντόπουλος & Κυριακή Ε. Νικολαΐδου, *Η Στατιστική στην Κοινωνική Έρευνα* (Αθήνα: Gutenberg, 2008).
- Σκεύος Παπαϊωάννου (επιμ.), *Ζητήματα Θεωρίας και Μεθόδου των Κοινωνικών Επιστημών* (Αθήνα: Κριτική, 2007).
- Colin Robson, *Η Έρευνα του Πραγματικού Κόσμου. Ένα Μέσον για Κοινωνικούς Επιστήμονες και Επαγγελματίες Ερευνητές* (Αθήνα: Gutenberg, 2007).
- David J. Bartholomew, Fiona Steele, Irini Moustaki & Jane I. Galbraith, *Ανάλυση Μολυμεταβλητών Δεδομένων για Κοινωνικές Επιστήμες* (Αθήνα: Επίκεντρο, 2007).
- Madeleine Grawitz, *Μέθοδοι των Κοινωνικών Επιστημών* (Αθήνα: Οδυσσέας, 2006).
- Martin Hollis, *Φιλοσοφία των Κοινωνικών Επιστημών* (Αθήνα: Κριτική, 2005).
- Μάγδα Κ. Ψαρρού & Κώστας Ζαφειρόπουλος, *Επιστημονική Έρευνα. Θεωρία και Εφαρμογές στις Κοινωνικές Επιστήμες* (Αθήνα: Τυπωθήτω Γιώργος Δαρδάνος, 2004).
- Αλέξανδρος Α. Χρύσης, *Φιλοσοφία της Ιστορίας. Εισαγωγικές Προσεγγίσεις από τους Αρχαίους στον Marx* (Αθήνα: Κριτική, 2004).
- Ι. Ε. Μανωλεδάκης, *Εισαγωγή στην Επιστήμη* (Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής, 1995).
- Πέτρος Α. Γέμτος, *Οι Κοινωνικές Επιστήμες. Μια Εισαγωγή* (Αθήνα: Τυπωθήτω Γιώργος Δαρδάνος, 1995).
- Γεράσιμος Κουζέλης (επιμ.), *Κείμενα Επιστημολογίας* (Αθήνα: νήσος, 1993).
- Maurice Duverger, *Μέθοδοι Κοινωνικών Επιστημών* (Αθήνα: ΕΚΚΕ, 1990).

Διαδικτυακοί Τόποι:

Στα περισσότερα διεθνή περιοδικά και εκδόσεις, που είναι σχετικές με τα γνωστικά αντικείμενα και τα επιμέρους ερευνητικά πεδία της Πολιτικής Επιστήμης και των Διεθνών Σχέσεων, παρέχεται ελεύθερα με την απόκτηση σχετικού κωδικού από τη Διεύθυνση Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου η πρόσβαση μέσω είτε των ηλεκτρονικών συνδρομών του Πανεπιστημίου (http://www.uop.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=127&Itemid=292) είτε του Hellenic Academic Library Network (<http://www.heal-link.gr/>).

Οι κύριες μηχανές αναζήτησης βιβλιογραφίας και επιστημονικών δεδομένων είναι το Google (<http://scholar.google.com>) και το Citizen Compendium (http://en.citizendium.org/wiki/Welcome_to_Citizendium).

Ευρύτερα γνωστές ηλεκτρονικές διευθύνσεις ειδικευμένες στην καταγραφή πηγών πληροφοριών και στατιστικών στοιχείων σχετικών με την έρευνα των κοινωνικών επιστημών είναι:

- Web Sources for Study and Research Around the World:
<http://www.intute.ac.uk/socialsciences/>
- Social Science Research Network:
<http://www.ssrn.com/>
- The World Factbook:
<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>
- Gateway to Countries and Regions:
<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/COUNTRIES/0,,pagePK:180619~theSitePK:136917,00.html>
- Political Resources Around the World (countries, governments, parties, media, organizations):
<http://www.politicalresources.net/>
- Web Sources for Politics and Governments Around the World:
<http://www.politicsresources.net/>

Χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την έρευνα και τη συγγραφή εργασιών περιλαμβάνει η ιστοσελίδα <http://www.dianahacker.com/resdoc/>.

Βιβλιοθήκες:

Οι φοιτητές/τριες συνιστάται να συμβουλευόμαστε συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να επισκέπτονται και να συμβουλευόμαστε τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών ειδικευμένων στις διεθνείς σχέσεις. Από αυτές, συνιστάται να επισκεφτείτε άμεσα τις ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18).

Επίσης, οι φοιτητές/τριες έχουν πρόσβαση στην ηλεκτρονική πύλη Ζέφυρος με τις ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες: <http://www.zephyr.libh.uoc.gr>.

Εξίσου εφικτή είναι η πρόσβαση στις ακόλουθες ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες στο διαδίκτυο:

- Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης
<http://www.ekt.gr>
- Ινστιτούτο Ερευνών Δημόκριτος
<http://www.lib.demokritos>
- Ευγενίδειο Ίδρυμα
<http://www.lib.eugenfound.edu.gr/gr/libframesgr.html>
- Παιδαγωγικό Ίδρυμα
<http://www.pi-schools/library/pi-lib/elec-lib.htm>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0107ΣΕ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγγλικά Ι		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις-Σεμινάρια	3	3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/SEP154/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές που δεν διαθέτουν πιστοποιητικό γλωσσομάθειας επιπέδου «καλής γνώσης» (επίπεδου B2 του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου αναφοράς για τη γλώσσα).

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- ▶ Γνωρίζει και να χρησιμοποιεί τη γλώσσα σε επίπεδο B1-B2 (καλής γνώσης)
- ▶ κατανοεί και να χρησιμοποιεί τις βασικές συντακτικές και γραμματικές δομές της Αγγλικής γλώσσας
- ▶ κατανοεί και να χρησιμοποιεί βασικό λεξιλόγιο με έμφαση σε λεξιλόγιο σχετικό με το πανεπιστημιακό περιβάλλον και το αντικείμενο σπουδών του/της σε γραπτό και προφορικό λόγο
- ▶ κατανοεί και να αναλύει κείμενα προφορικού και γραπτού λόγου μικρής έκτασης ημι-ακαδημαϊκού περιεχομένου και κατάλληλα απλοποιημένα ή αυθεντικά κείμενα σχετικού ενδιαφέροντος
- ▶ είναι σε θέση να αναγνώσει εκτεταμένα κείμενα γενικού ενδιαφέροντος μικρής ή μέτριας δυσκολίας (άρθρα, ολόκληρα βιβλία)
- ▶ έχει αναπτύξει μέτρια αυτονομία όσον αφορά την περαιτέρω εκμάθηση και χρήση της γλώσσας, μέσω υψηλής ποιότητας διαδραστικών «εργαλείων εκμάθησης» που υπάρχουν διαθέσιμα στο διαδίκτυο, πολυμέσων αλλά και βιβλίων / άρθρων προσωπικού ενδιαφέροντος.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

<p>Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....</p>
--	--

- Ανάπτυξη της ικανότητας για επικοινωνία στην Αγγλική γλώσσα
- Ανάπτυξη ικανότητας χρήσης του διαδικτύου για προσωπική μελέτη
- Ανάπτυξη της ικανότητας για αναστοχασμό και αυτό-αξιολόγηση.
- Ανάπτυξη της ικανότητας για ανεξάρτητη και αυτόβουλη μάθηση.
- Ανάπτυξη της ικανότητας για αυτόνομη εργασία
- Ανάπτυξη ικανότητας για ομαδική εργασία
- Βελτίωση των στρατηγικών μελέτης και της εν γένει ακαδημαϊκής επίδοσης.
- Ανάπτυξη σεβασμού στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Ανάπτυξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα διακρίσεων κάθε είδους
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει ταχύρρυθμη επισκόπηση και διδασκαλία των βασικών δομών και του συστήματος χρόνων της Αγγλικής γλώσσας, και αναβάθμιση του λεξιλογίου των φοιτητών, ανάπτυξη όλων των βασικών δεξιοτήτων στη χρήση της γλώσσας (κατανόηση και παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου) με χρήση προφορικού και γραπτού λόγου σε θέματα που άπτονται του αντικειμένου σπουδών των φοιτητών/τριών ειδικότερα και του πανεπιστημιακού περιβάλλοντος γενικότερα. Το μάθημα γίνεται με μορφή εβδομαδιαίων διαλέξεων και φροντιστηριακών σεμιναρίων κατά τη διάρκεια των οποίων γίνεται πρακτική άσκηση για την απόκτηση επιμέρους δεξιοτήτων. Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιείται περιλαμβάνει σημειώσεις και ευρεία χρήση ΤΠΕ για την αναζήτηση πηγών πληροφόρησης στο διαδίκτυο, πολυμέσα (βιντεοδιαλέξεις, ντοκουμαντέρ κλπ), διαδραστικό και άλλο υλικό αυτο-εκπαίδευσης που υπάρχει διαθέσιμο στο διαδίκτυο και που σχετίζεται με την εκμάθηση της Αγγλικής γλώσσας. Παράλληλα, ζητείται από τους φοιτητές να αναγνώσουν τουλάχιστον ένα βιβλίο της επιλογής τους.

Τίτλος ενότητας Course session	Βιβλιογραφία Bibliography	Σύνδεσμος παρουσίασης Link to the course
14. Introduction to the course- English as an International Language - CLIL (Content and Language Integrated Learning)- Study Skills - Computer Assisted Language Learning (CALL) and the use of the Internet for Language Learning (e.g. mobile and web-based study applications such as Quizlet) - The benefits of Extensive Reading - The tense system - Spelling of -ING and -ED forms	<p>GRAMMAR English Grammar Theory and interactive practice by the British Council: http://learnenglish.britishcouncil.org/en/english-grammar</p> <p>Fundamentals of English Grammar Interactive http://www.azargrammar.com/grammarSpeaks/grammarSpeaksUUEGi_TOC.html</p> <p>Understanding and Using English Grammar Interactive http://www.azargrammar.com/grammarSpeaks/grammarSpeaksUUEGi_TOC.html</p> <p>Tutorials and interactive grammar practice: https://www.englishpage.com/ Irregular Verbs: Quizlet: https://quizlet.com/37649757/english-irregular-verbs-flash-cards/</p> <p>Preposition Combinations groups a, b: Quizlet: https://quizlet.com/10161926/preposition-combinations-group-a-b-flash-cards/original Preposition combinations groups c-g: more Quizlet practice in e-class (links).</p> <p>VOCABULARY Longman Dictionary of Contemporary English Online: https://www.ldoceonline.com/</p>	https://ecl.ass.uop.gr/courses/SE/P154/
15. Grammar (G): Tenses: Present Simple and Progressive; Stative Verbs; Preposition Combinations, groups a, b (Quizlet) Vocabulary (V): NGSL Skills Development: Reading, Writing, Listening, Speaking (SD) (material in e-class) Study Skills (SS): Touch typing Extensive Reading (ER): Introduction to <i>Uncle Tom's Cabin</i> and <i>Burmese Days</i> and related tasks	<p>VOCABULARY Longman Dictionary of Contemporary English Online: https://www.ldoceonline.com/</p>	
16. G: Tenses: Past Simple and Progressive; V: NGSL; SD;	The New General Service List (NGSL): The 2818 most	

ER; SS	common words in English: http://www.newgeneralservicelist.org/ NGSL learning and practice: Quizlet (1-2.200) https://quizlet.com/class/821915/	
17. G:Tenses: Perfect and Perfect Progressive Tenses; Preposition Combinations groups c,d (Quizlet) V: NGSL; SD; SS	The Vocabulary.com Top 1000. The top 1,000 vocabulary words; difficult but common words that appear in everyday academic and business writing and are also the most likely to appear on the SAT, ACT, GRE, and ToEFL. https://www.vocabulary.com/lists/52473	
18. G: Tenses: Future time; V: NGSL; SD; SS		
19. G: Adverb Clauses of Time - Verb Tense Review; Preposition Combinations groups e,f, g (Quizlet); V: NGSL; SD; SS	SKILLS DEVELOPMENT For each of the 13 course sessions: reading passages, videos and other rich media content (e.g. selected TED talks, documentaries) allowing for individual learning preferences and styles; related glossaries, tasks and other accompanying material, teaching and enhancing a variety of skills (metacognitive skills; reading, writing, listening, speaking, and their sub-skills) and promoting language, subject and world knowledge. The material has been carefully selected in order to develop background knowledge, vocabulary and fluency in the Department scientific areas and is often updated to reflect current issues and new developments (in e-class).	
20. Mid-term Examination, SD, ER		
21. G: Subject-Verb Agreement; V: NGSL; SD; SS		
22. G: Nouns, Pronouns; V: NGSL; SD; SS		
23. G: Modals:polite questions and requests, necessity, lack of necessity, prohibition; V: NGSL; SD; SS		
24. G: Modals: advisability, past form of <i>should</i> , expectations, suggestions; V: NGSL; SD: Oral Presentations	EXTENSIVE READING Uncle Tom's Cabin, Young Folks' Edition by Harriet Beecher Stowe (this version is addressed to students who find the original text too demanding): http://www.gutenberg.org/ebooks/11171 Uncle Tom's Cabin by Harriet Beecher Stowe (original) http://www.gutenberg.org/ebooks/203 Uncle Tom's Cabin: support material in e-class (Key by the author, with explanations and evidence about each chapter, glossary with dictionary definitions, glossary of now-redundant vocabulary items, excellent quality complete audiobook)	
25. G: Modals: degrees of certainty in the present, past and future time; progressive form of modals, ability; V: NGSL; SD: Oral Presentations		
26. G: Modals: would (repeated action in the past), preference (would rather), modals combined with phrasal modals; V: NGSL; SD: Oral Presentations	OR <i>Burmese Days</i> by George Orwell http://www.george-orwell.org/Burmese_Days/index.html Additional - recommended extensive reading: <i>The Century Trilogy</i> by Ken Follett (<i>Fall of Giants, Winter of the World, Edge of Eternity</i>); Pan Books STUDY SKILLS Touch typing: https://www.typingclub.com/ TEACHER NOTES for the course (in e-class, Documents)	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. <ul style="list-style-type: none"> ▶ στη διδασκαλία ▶ στην επικοινωνία με τους φοιτητές ▶ στην αυτόνομη μάθηση κυρίως με χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Πανεπιστημίου https://eclass.uop.gr/	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	30
	Φροντιστηριακά σεμινάρια	9
	Μελέτη βιβλιογραφίας	8
	Συγγραφή εργασιών	8
	Παρουσιάσεις ατομικές και ομαδικές, και με χρήση	5

<p>διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	πολυμέσων	
	Μη καθοδηγούμενη, προσωπική μελέτη και εξάσκηση	15
	Σύνολο Μαθήματος	75

<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα Αξιολόγησης: Αγγλική Μέθοδος αξιολόγησης α. Διαμορφωτική: 30% Γραπτές εργασίες, δημόσιες ατομικές και ομαδικές παρουσιάσεις, συμμετοχή στο μάθημα Β. Συμπερασματική: 70% Δοκιμασία με συνδυασμό ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής, σύντομων απαντήσεων, μακροσκελέστερων απαντήσεων.</p>
---	--

Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:	Student Evaluation	
Πρόταση 1/ Option 1	Παρακολούθηση του μαθήματος σε ποσοστό τουλάχιστον 75% των ωρών και ενεργή συμμετοχή στο μάθημα (15%) Class attendance (at least 75% of course hours), active participation and assignment completion: 15%	
Πρόταση 2 / Option 2	Εκπόνηση ομαδικής εργασίας και προφορική παρουσίασή της (10%) Group project and group presentation (10%)	
Πρόταση 3 / Option 3	Πρόοδος (15%) Participation in Mid-term Examination	
Πρόταση 4 / Option 4	Τελική γραπτή εξέταση (60%). Σημείωση: Το ποσοστό αυτό είναι το ελάχιστο δυνατό, και ισχύει σε περίπτωση που ένας φοιτητής επιλέξει να επωφεληθεί από το σύνολο των προτάσεων (1, 2, 3) Participation in Final Examination (60%). Please note: This percentage is the minimum and applies in case a student chooses to benefit from the total of evaluation options (1, 2, 3).	
Άλλο	Συμμετοχή μόνο στην τελική γραπτή εξέταση (100%) Participation only in Final Examination (100%)	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Azar, B. (2009), *Understanding and Using English Grammar*, 4th ed, Pearson Education ESL, NY
http://www.azargrammar.com/grammarSpeaks/uuegi/uuegi_chapter01/uuegi_01_000.html
http://www.azargrammar.com/grammarSpeaks/grammarSpeaksFEGi_TOC.html
 Material on all four skills and grammar: <http://learnenglish.britishcouncil.org/en/>
 Individualised practice on irregular verbs, preposition combinations:
<http://quizlet.com/37649757/english-irregular-verbs-flash-cards/>
<http://quizlet.com/10161926/preposition-combinations-group-a-b-flash-cards/original>
<http://quizlet.com/10163338/preposition-combinations-group-c-d-flash-cards/>
<http://quizlet.com/10163855/preposition-combinations-group-e-f-g-flash-cards/>
 The New General Service List (2013): the most frequent words in English: provides over 90% coverage for most general English texts (2.368 word families, 2818 lemmas) <http://www.newgeneralservicelist.org/>
 Individualised practice on the New General Service List <http://quizlet.com/class/821915/>
 Academic Word List and practice: <http://www.englishvocabularyexercises.com/AWL/index.htm>

Academic vocabulary further, individualised practice
<http://quizlet.com/16265531/academic-writing-podcast-1-4-flash-cards/>

Plagiarism and how to avoid it:
<http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/introduction.htm>

Free books on line: Project Gutenberg <http://www.gutenberg.org/>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	4010Y	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος		0,7	
Ατομική εργασία		1,1	
Τελικές γραπτές εξετάσεις		2,3	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).	ΣΥΝΟΛΟ	5,7 στρογγυλοποιείται σε 6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ και ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS167/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές αναμένεται να:

- (1) αποκτήσουν ένα σώμα εισαγωγικών γνώσεων στο αντικείμενο της Πολιτικής Θεωρίας.
- (2) αναπτύξουν τη δεξιότητα ανάλυσης της επιχειρηματολογίας που αναπτύσσεται σε κλασικά κείμενα του πολιτικού στοχασμού.
- (3) κατανοήσουν την ιστορικότητα, τον επίμαχο χαρακτήρα και την κανονιστική διάσταση βασικών εννοιών της Πολιτικής Θεωρίας (και της Πολιτικής Επιστήμης).
- (4) καλλιεργήσουν την κριτική και αναστοχαστική τους ικανότητα όσον αφορά θεμελιώδεις πολιτικές αξίες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην

πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

- *Αυτόνομη εργασία*
- *Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής*
- *Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης*
- *Εξοικείωση με πρωτογενή κείμενα*
- *Μελέτη της ανάπτυξης και θεμελίωσης της επιχειρηματολογίας του πολιτικού στοχασμού*

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εξετάζεται η πολιτική θεωρία ορισμένων από τους σημαντικότερους στοχαστές της νεότερης εποχής σε συνάφεια με το διανοητικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο όπου αναπτύσσεται. Στόχος του μαθήματος είναι η «χαρτογράφηση» θεμελιωδών ζητημάτων της νεότερης πολιτικής θεωρίας, από τον 16^ο μέχρι και τον 19^ο αιώνα, αποδίδοντας έμφαση στην εξοικείωση με τα πρωτογενή κείμενα και την επιχειρηματολογία τους. Προσδοκείται έτσι, αφενός να αποκτηθεί ένα σώμα γνώσης γύρω από τα θεμέλια της σύγχρονης πολιτικής σκέψης, αφετέρου να αναπτυχθεί η κριτική αναμέτρηση με τη συλλογιστική ορισμένων από τα πιο εμβληματικά κείμενα.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Πολιτική θεωρία & νεότερη πολιτική θεωρία (εισαγωγικά)	Σύγγραμμα 1, Εισαγωγή. Σύγγραμμα 2, κεφ. 1 & 2.	
2. Νικολό Μακιαβέλι	Σύγγραμμα 2, κεφ. 3. Μακιαβέλι (2008).	Eclass/Έγγραφα/ Αποσπάσματα πρωτογενών κειμένων/ αντίστοιχο αρχείο
3. Τόμας Χομπς	Σύγγραμμα 1, κεφ. Hobbes. Σύγγραμμα 2, κεφ. 4. Χομπς (1989).	Eclass/Έγγραφα/ Αποσπάσματα πρωτογενών κειμένων/ αντίστοιχο αρχείο
4. Τζον Λοκ	Σύγγραμμα 1, κεφ. Locke. Σύγγραμμα 2, κεφ. 5. Λοκ (2010).	Eclass/Έγγραφα/ Αποσπάσματα πρωτογενών κειμένων/ αντίστοιχο αρχείο
5. Ζαν-Ζακ Ρουσσώ	Σύγγραμμα 1, κεφ. Rousseau. Σύγγραμμα 2, κεφ. 7. Ρουσσώ (2004).	Eclass/Έγγραφα/ Αποσπάσματα πρωτογενών κειμένων/ αντίστοιχο αρχείο
6. Έντμουντ Μπερκ	Μπερκ (2008).	Eclass/Έγγραφα/ Αποσπάσματα πρωτογενών κειμένων/ αντίστοιχο αρχείο
7. Αλέξις ντε Τοκβίλ	Σύγγραμμα 1, κεφ. de Tocqueville. Τοκβίλ (2008)	Eclass/Έγγραφα/ Αποσπάσματα πρωτογενών κειμένων/ αντίστοιχο αρχείο
8. Τζον Στούαρτ Μιλ	Σύγγραμμα 1, κεφ. J.S.Mill. Σύγγραμμα 2, κεφ. 8. Μιλ (1983).	Eclass/Έγγραφα/ Αποσπάσματα πρωτογενών κειμένων/ αντίστοιχο αρχείο
9. Παρέκβαση: ελευθερία του λόγου & ρατσισμός		
10. Καρλ Μαρξ & Φρίντριχ Ένγκελς	Σύγγραμμα 2, κεφ. 10. Μαρξ & Ένγκελς (2018).	Eclass/Έγγραφα/ Αποσπάσματα πρωτογενών κειμένων/ αντίστοιχο αρχείο
11. Έντουαρντ Μπέρνσταϊν	Μπέρνσταϊν (1996).	Eclass/Έγγραφα/ Αποσπάσματα πρωτογενών κειμένων/ αντίστοιχο αρχείο
12. Ντοκιμαντέρ για τον Μακιαβέλι & διεξαγωγή «τεστ Μακιαβέλι»	BBC, "Who's afraid of Machiavelli?" (2013). Mach IV test.	https://www.youtube.com/watch?v=fphTuyJXTcQ https://openpsychometrics.org/tests/MACH-IV/

13. Ανασκόπηση και ελεύθερη συζήτηση	Σύγγραμμα 1. Σύγγραμμα 2.	
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Γραπτές εξετάσεις	Ερωτήσεις ανάπτυξης, στο τέλος του εξαμήνου, βαθμολογική βαρύτητα 70%	
Πρόοδος	Ερώτηση ανάπτυξης, την 6 ^η εβδομάδα, ωριαία διάρκεια, βαθμολογική βαρύτητα 30%	
Ατομική εργασία	Μικρού φόρτου και έκτασης, υποβάλλεται μέσω eclass, αφαίρεση 1 βαθμού εάν είναι ιδιαίτερα προβληματική ή δεν υποβληθεί.	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Κατά την παράδοση, προβολή παρουσιάσεων powerpoint και χρήση πολυμέσων, όπως προβολή βίντεο. Επικοινωνία με φοιτητές με e-mail, αξιοποίηση της πλατφόρμας eclass για την ανάρτηση ανακοινώσεων, σημειώσεων και συμπληρωματικού προς τα συγγράμματα ψηφιακού υλικού, καθώς και υποβολής κι αξιολόγησης εργασιών.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	
	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	
	Ατομική εργασία	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες	
	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος		142,5 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά. Μέθοδοι αξιολόγησης*: <ul style="list-style-type: none"> • τελικές εξετάσεις, 70% βαθμολογίας, • γραπτή πρόοδος*, 30% βαθμολογίας, • ατομική εργασία*, ατομική έκθεση: αφαίρεση 1 βαθμού εάν είναι ιδιαίτερα προβληματική ή δεν υποβληθεί. * Προσοχή: Τα παραπάνω αφορούν τους φοιτητές που εισήχθησαν στο Τμήμα από το 2014-15 και μετά. Φοιτητές που εισήχθησαν το 2013-14 ή και παλαιότερα έτη θα αξιολογηθούν μόνον με τις τελικές εξετάσεις. Τα κριτήρια αξιολόγησης αναφέρονται ρητά κι αναλυτικά σε έγγραφο στο eclass το οποίο είναι προσβάσιμο σε όλους τους εγγεγραμμένους φοιτητές κι επιπλέον παρουσιάζονται προφορικά από τον διδάσκοντα κατά τη διάρκεια παράδοσης.		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: Συγγράμματα μαθήματος: <ul style="list-style-type: none"> • Κιτρομηλίδης, Π. (2016), <i>Νεότερη Πολιτική Θεωρία</i>, Νομική Βιβλιοθήκη. [Σύγγραμμα 1] Προσοχή: Η

έκδοση του 2014 και η έκδοση Α.Ν.Σάκκουλα του 1996 δεν διαθέτουν το τρίτο μέρος της έκδοσης του 2016 το οποίο περιλαμβάνει τρία κεφάλαια εκ των οποίων ένα, αυτό για τον Τοκβίλ, περιέχεται στην εξεταστέα ύλη.

- Πλάγγου, Γ. (2009), *Νεότερη πολιτική και κοινωνική φιλοσοφία*, University Studio Press. [Σύγγραμμα 2]

Πρωτογενή κείμενα:

- Μακιαβέλι, Ν. (2008) [1513], *Ο Ηγεμόνας*, Παπασωτηρίου [υπάρχει πλήθος μεταφράσεων & εκδόσεων – ενδεικτική αναφορά].
- Χομπς, Τ. (1989) [1651], *Λεβιάθαν*, τόμος 1 & 2, Γνώση.
- Λοκ, Τζ. (2010) [1690], *Δεύτερη Πραγματεία περί κυβερνήσεως*, Πόλις [& Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης 2018].
- Ρουσσώ, Ζ.-Ζ. (2004) [1762], *Το κοινωνικό συμβόλαιο*, Πόλις.
- Μπερκ, Εντ. (2008) [1790], *Στοχασμοί για την Επανάσταση στη Γαλλία*, Σαββάλα.
- Τοκβίλ, Αλ. ντε (2008) [1835 & 1840], *Η δημοκρατία στην Αμερική*, Στοχαστής.
- Μιλ, Τζ. Στ. (1983) [1851], *Περί Ελευθερίας*, Επίκουρος.
- Μαρξ, Κ. & Ένγκελς (2018) [1848], *Το μανιφέστο του κομμουνιστικού κόμματος*, ΚΨΜ [πλήθος μεταφράσεων & εκδόσεων – ενδεικτική αναφορά]
- Μπέρνσταϊν, Εντ. (1996) [1899], *Οι προϋποθέσεις για το σοσιαλισμό και τα καθήκοντα της σοσιαλδημοκρατίας*, Παπαζήση.

Επιπλέον προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Haddock, B. (2009), *Ιστορία της πολιτικής σκέψης: Από το 1789 μέχρι σήμερα*, Πατάκη.
- Hampsher-Monk, I. (1992), *A history of modern political thought*, Blackwell.
- Στυλιανού, Α. (2006), *Θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου*, Πόλις.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, Αξιολογικά, Contemporary Political Theory, European Journal of Political Theory, Journal of Theoretical Politics, Political Theory, Theory and Event και πολλά άλλα, τα περισσότερα προσβάσιμα μέσω της Heal-Link, <http://www.heal-link.gr/>.

-Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

- Συλλογικός κατάλογος ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών (πραγματοποιεί ταυτόχρονη αναζήτηση σε όλες τις βιβλιοθήκες): <http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>
- Κατάλογος βιβλιοθηκών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στην Κόρινθο: <http://opac.library.uop.gr/cgi-bin-EL/egwcgi/egwrtcl/targets.egw>
- Κατάλογος ελληνικών βιβλίων που κυκλοφορούν στο εμπόριο (καλά ενημερωμένος για σχετικά πρόσφατες εκδόσεις, τελευταίας δεκαετιας περίπου). Χρησιμεύει για να δείτε τις τιμές, αν ενδιαφέρεστε για αγορά βιβλίων. Προσοχή: Η αναγραφόμενη είναι η τιμή εκδότη, αλλά ενδέχεται να βρείτε βιβλία με μικρή ή και σημαντική έκπτωση (κυρίως σε εκπαιδευτικά βιβλιοπωλεία της Αθήνας): <http://www.biblionet.gr/>
- Κατάλογος διαθέσιμων πανεπιστημιακών συγγραμμάτων (σε ορισμένα από αυτά είναι προσβάσιμος ο κατάλογος περιεχομένων και ίσως ένα τμήμα του βιβλίου, π.χ. η εισαγωγή): <https://service.eudoxus.gr/search/>
- Κατάλογος κυρίως αγγλόφωνων βιβλίων σε αρκετά από τα οποία υπάρχει διαθέσιμο τμήμα τους (κατάλογος περιεχομένων, κάποιο κεφάλαιο, ενδεικτικά χωρία κτλ.): <http://books.google.gr/>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2020Y	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	1,6
Ατομική Έκθεση			0,5
Πρόοδος			0,7
Τελικές εξετάσεις			2,3
Σύνολο			5,1 (≈5)
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 	
Ο στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με βασικές έννοιες και τη συναφή ορολογία ενός ευρύτατου φάσματος οικονομολογικών θεμάτων, προσεγγίζοντας/κατανοώντας πλήθος πολιτικά/οικονομικά ερωτήματα.	
Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάληψη και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i> <i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i> <i>Λήψη αποφάσεων</i> <i>Αυτόνομη εργασία</i> <i>Ομαδική εργασία</i> <i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i> <i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i> <i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i> <i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i> <i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i> <i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i> <i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i> <i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i> <i>.....</i> <i>Άλλες...</i> <i>.....</i>

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό αποτελεί επισκόπηση σειράς θεμάτων/ενοιών της οικονομικής επιστήμης, με έμφαση στη μικροοικονομία, ακονίζοντας το μυαλό τους. Οργανώνεται με βάση τις εξής ενότητες:

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή: Η ιστορικότητα της οικονομικής επιστήμης. Διάκριση μικρο και μακρο οικονομικής	· Backhouse, R. (2009). Η εξέλιξη της οικονομικής σκέψης: Από την αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα (μτφρ. Α. Κατσικερός). Αθήνα: Κριτική. Heilbroner, R., & Milberg, W. (2010). Η γένεση της οικονομικής κοινωνίας (μτφρ. Γ. Χρηστίδης). Αθήνα: Κριτική. Θ.Λιανός, Α, Ψειρίδου: <u>Οικονομική ανάλυση & πολιτική - Μικροοικονομική</u> , Κάλλιπος 2016	
2. Μικρο οικονομία. Η έννοια της αγοράς, η αγορά ως σήμα, θεωρία της ζήτησης	Θ.Λιανός, Α, Ψειρίδου: <u>Οικονομική ανάλυση & πολιτική - Μικροοικονομική</u> , Κάλλιπος 2016	
3. Η έννοια της χρησιμότητας, οριακής χρησιμότητας και οι μορφές ελαστικότητας ζήτησης. Εφαρμογές	Θ.Λιανός, Α, Ψειρίδου: <u>Οικονομική ανάλυση & πολιτική - Μικροοικονομική</u> , Κάλλιπος 2016	
4. Το ζήτημα της προσφοράς. Θεωρία της επιχείρησης. Μεγιστοποίηση κέρδους, χρονικός ορίζων.	Θ.Λιανός, Α, Ψειρίδου: <u>Οικονομική ανάλυση & πολιτική - Μικροοικονομική</u> , Κάλλιπος 2016	
5. Μορφές κόστους: σταθερό και μεταβλητό, οριακό και μέσο, και η σχέση μεταξύ τους.	Θ.Λιανός, Α, Ψειρίδου: <u>Οικονομική ανάλυση & πολιτική - Μικροοικονομική</u> , Κάλλιπος 2016	
6. Συνάντηση των δυνάμεων προσφοράς και ζήτησης. Οι αντίστοιχες καμπύλες. Σημείο ισορροπίας	Θ.Λιανός, Α, Ψειρίδου: <u>Οικονομική ανάλυση & πολιτική - Μικροοικονομική</u> , Κάλλιπος 2016	

7. Μορφές αγοράς. Μονοπώλιο, ολιγοπώλιο, τέλειος ανταγωνισμός, δείκτης συγκέντρωσης της αγοράς, παρέμβαση κράτους. Εμπόδια εισόδου.	Θ.Λιανός, Α, Ψειρίδου: <u>Οικονομική ανάλυση & πολιτική - Μικροοικονομική</u> , Κάλλιπος 2016 Σημειώσεις Eclass	
8. Ολιγοπωλιακός ανταγωνισμός. Δίλημμα του φυλακισμένου. Θεωρία των παιγνίων. Είδη παιγνίων. Εφαρμογές σε οικονομία και πολιτική. Θεωρία της διαπραμάτευσης.		
9. Θεωρία των πιθανοτήτων. Η έννοια της αναμενόμενης αξίας. Εφαρμογές	Θ.Λιανός, Α, Ψειρίδου: <u>Οικονομική ανάλυση & πολιτική - Μικροοικονομική</u> , Κάλλιπος 2016 Σημειώσεις Eclass	
10. Κόστος ευκαιρίας, βελτιστοποίηση κατά Παρέτο. Στοιχεία της ανάλυσης κόστους οφέλους- η σημασία του χρόνου, το προεξοφλητικό επιτόκιο.	Θ.Λιανός, Α, Ψειρίδου: <u>Οικονομική ανάλυση & πολιτική - Μικροοικονομική</u> , Κάλλιπος 2016 Σημειώσεις Eclass	
11. Αστοχίες (αποτυχίες) της αγοράς. Εξωτερικότητες, αρνητικές και θετικές. Δημόσια αγαθά. Η έννοια του «τζαμπατζή» - free rider. Εφαρμογές.	Θ.Λιανός, Α, Ψειρίδου: <u>Οικονομική ανάλυση & πολιτική - Μικροοικονομική</u> , Κάλλιπος 2016 Σημειώσεις Eclass	
12. Μορφές μακροοικονομικής πολιτικής: δημοσιονομική, νομισματική. Δημόσιο έλλειμμα και χρέος. Το κράτος στην οικονομία	Θ.Λιανός, Α, Ψειρίδου: <u>Οικονομική ανάλυση & πολιτική - Μακροοικονομική</u> , Κάλλιπος 2016 Σημειώσεις Eclass	
13. Ανακεφαλαίωση		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών/ανά βδομάδα:		
Τέλος βδομάδας 6	Πρόοδος	
Εξεταστική περίοδος	Τελικές γραπτές εξετάσεις	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Η οργάνωση του μαθήματος (πχ ανακοινώσεις, πρόσθετο ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό, επιλογή/υποβολή/βαθμολόγηση εργασιών κλπ) στηρίζεται στην αξιοποίηση του e-class. Σε ορισμένες παραδόσεις γίνεται παρουσίαση και με τη χρήση υπολογιστή και projector. Η βαθμολογία καταχωρείται με τη χρήση της εφαρμογής classweb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/) .										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Έκθεση</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>29 ώρες 4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές Εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες	Πρόοδος	29 ώρες 4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Τελικές Εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες										
Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες										
Πρόοδος	29 ώρες 4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες										
Τελικές Εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες										

<p>εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Σύνολο Μαθήματος	129 ώρες
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάσει την ακόλουθη διαδικασία:</p> <p>Γραπτές εξετάσεις: 80%</p> <p>Πρόδος: 20%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το συνδυασμό των επιμέρους βαθμολογιών.</p> <p>Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να πάρει προβιβάσιμο βαθμό (τουλάχιστον 5) στις γραπτές εξετάσεις.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

ΚΑΛΛΙΠΟΣ Οικονομική ανάλυση και πολιική - Μακροοικονομική Λιανός, Θεόδωρος, Ψειρίδου, Αναστασία

ΚΑΛΛΙΠΟΣ Οικονομική ανάλυση και πολιική - Μικροοικονομική Λιανός, Θεόδωρος, Ψειρίδου, Αναστασία

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευονται συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	1020Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Α'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονη Ευρωπαϊκή και Παγκόσμια Ιστορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ενδιάμεσες εξετάσεις		1,2	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		5,1 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές ¹ Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS112/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές στη μελέτη της ευρωπαϊκής και παγκόσμιας ιστορίας του 20ού αιώνα. Εξετάζονται αναλυτικά ιστορικά γεγονότα και πολιτικά φαινόμενα που καθόρισαν την πορεία της Ευρώπης από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο έως το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης (1914-1991).

Οι φοιτητές που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα γνωρίζουν τα σημαντικότερα θέματα της πρόσφατης ευρωπαϊκής και παγκόσμιας ιστορίας και είναι σε θέση να εξηγήσουν τα αίτια και τις συνέπειές τους. Κατανοούν τις μεγάλες καμπές, όπως π.χ. οι δύο Παγκόσμιοι πόλεμοι, ο Ψυχρός Πόλεμος, η αποαποικιοποίηση, και την επίδρασή τους σε κράτη και κοινωνίες μέχρι τις μέρες μας. Έχουν την ικανότητα να αναδεικνύουν τις ιστορικές καταβολές της σύγχρονης διεθνούς πραγματικότητας. Παρατηρούν σαν ιστορικά φαινόμενα την ευρωπαϊκή και διεθνή πολιτική, π.χ. την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, τους διεθνείς οργανισμούς, την αραβο-ισραηλινή διαμάχη, τις αμερικανο-ρωσικές σχέσεις, την ανάδυση της Κίνας, την τρομοκρατία, τις οικονομικές ανισότητες, την πολιτική διαφθορά, την παγκοσμιοποίηση κ.ά.

Μπορούν να εντάξουν επιμέρους ιστορικά γεγονότα στο πνεύμα και τις τάσεις μιας εποχής, όπως και να συνδυάζουν την πολιτική με την οικονομική και την κοινωνική ιστορία (ιστορία των ιδεών, κοινωνικές ανακατατάξεις, οικονομικές μεταβάσεις, πολιτισμικές διεργασίες). Διαθέτουν την ικανότητα να ανιχνεύουν τις ρίζες των σύγχρονων εξελίξεων στην πρόσφατη ιστορία ώστε να καταλήγουν σε μεστές και τεκμηριωμένες αναλύσεις πολιτικής και διεθνών σχέσεων. Είναι σε θέση να συνομιλούν με εκπροσώπους των πολιτικών και

¹ Η λέξη «φοιτητής» χρησιμοποιείται κατ'οικονομίαν ανεξαρτήτως φύλου.

κοινωνικών επιστημών, αλλά και των ανθρωπιστικών σπουδών από την Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς αξιοποιούν αντίστοιχα μεθοδολογικά, βιβλιογραφικά και ερευνητικά εργαλεία. Παράλληλα, μπορούν να συνδέουν συγκριτικά το ελληνικό παράδειγμα σε διάφορους τομείς (θεσμούς και πολιτικό σύστημα, οικονομική ανάπτυξη, κοινωνικές δομές, πολιτική κουλτούρα, πολιτισμό) με την εμπειρία άλλων λαών εντός και εκτός Ευρώπης.

Το εύρος και το βάθος των γνώσεών τους στη σύγχρονη ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία τούς βοηθά να επεκτείνουν διαρκώς τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο και σε συναφή πεδία, όπως και να συνθέτουν πειστικές και αξιόπιστες αναλύσεις για σύγχρονα φαινόμενα απευθυνόμενοι τόσο σε ειδικούς όσο και σε μη ειδικούς. Η προσέγγιση της σύγχρονης ιστορίας με τρόπο πολυεπίπεδο, με πλούσια βιβλιογραφία και οπτικοακουστικά μέσα, με διαλογική συζήτηση σε κάθε μάθημα δίνει στους φοιτητές τη δυνατότητα να γνωρίζουν πώς να αντλούν πηγές για τη σύγχρονη ιστορία, πώς να διατυπώνουν τεκμηριωμένη γνώμη για ιστορικά και σύγχρονα θέματα και να συμμετέχουν στον επιστημονικό διάλογο, εφόδιο πολύτιμο για τη συνέχιση των σπουδών τους και την επαγγελματική τους κατάρτιση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

αυτεπυθότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Ο πτυχιούχος του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων οφείλει να γνωρίζει, να ερμηνεύει, να ανασυνθέτει υπεύθυνα για τρίτους και να αξιοποιεί σε περαιτέρω σπουδές ή στην επαγγελματική του σταδιοδρομία ένα μεγάλο εύρος πολιτικών εννοιών, ιστορικών γεγονότων, οικονομικών παραμέτρων, κοινωνικών δεικτών και διεθνών ζητημάτων. Η μελέτη της σύγχρονης ευρωπαϊκής και παγκόσμιας ιστορίας είναι απαραίτητη για να μεταφέρει ο πτυχιούχος τη γνώση και την κριτική του ικανότητα στο σύγχρονο περιβάλλον, είτε εργαστεί και σπουδάσει περαιτέρω στην Ελλάδα είτε όχι. Η κατανόηση της ιστορίας και της ιστορικής μνήμης άλλων λαών και πολιτισμών τού προσφέρει τη μεθοδολογία που απαιτείται για την κατανόηση κάθε εθνικής ιστορίας, αλλά και των διεθνών συνεργασιών και αντιπαλοτήτων, χθες και σήμερα, ώστε να συνδιαλέγεται με ομοτέχνους του, με ειδικούς όμορων επιστημών, αλλά και με κάθε πολίτη. Μέσω της ιστορικής γνώσης και μεθοδολογίας είναι σε θέση να ερμηνεύει ανθρώπινες πεποιθήσεις, συμπεριφορές και επιλογές σε διαφορετικές εποχές, δεξιότητα πολύτιμη για να κατανοήσει τη διεθνή πραγματικότητα, τις δυνατότητες και τα προβλήματα των διεθνών συνεργασιών, το μέγεθος της διεθνούς αλληλεξάρτησης, την παγκοσμιοότητα ζητημάτων πολιτικών και οικονομικών, αλλά και κοινωνικών και πολιτισμικών (μειονότητες, μετανάστες, πρόσφυγες, πολιτικές ασύλου, ανθρώπινα δικαιώματα, ισότητα των φύλων, αστών, προσφύγων κ.λπ.) Διαθέτει, επίσης, εφόδια ώστε να διαμορφώνει αποφάσεις με γνώμονα ιστορικά παραδείγματα και με επίγνωση της επίδρασης που ασκεί η ευρωπαϊκή και διεθνής ιστορία σε αξίες, νοοτροπίες και επιδιώξεις διαφόρων λαών και παραγόντων της διεθνούς πολιτικής.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα καλύπτει τον 20ό αιώνα, από τις παραμονές του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου έως το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης (1914-1991). Από τη σκοπιά της ευρωπαϊκής ιστορίας, ιδιαίτερο βάρος δίδεται στα αίτια και τις επιπτώσεις των δύο Παγκοσμίων πολέμων στην Ευρώπη, στις οικονομικές και κοινωνικές ρίζες των ολοκληρωτικών καθεστώτων, στην ανάδυση της ιδέας της Ευρώπης, σε συνάφεια με την διαδικασία της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, αλλά και τη διαίρεση της Ευρώπης στον Ψυχρό Πόλεμο. Από τη σκοπιά της παγκόσμιας ιστορίας, μελετώνται οι επιπτώσεις της ευρωπαϊκής επέκτασης και των παγκόσμιων συρράξεων στον υπόλοιπο κόσμο, η εμφάνιση σημαντικών εξω-ευρωπαϊκών δυνάμεων στο διεθνές στερέωμα (ΗΠΑ, Κίνα, Ιαπωνία κ.ά.), η αποαποικιοποίηση κυρίως μετά το 1945 και η διαμόρφωση του λεγόμενου Τρίτου Κόσμου. Ειδικά κεφάλαια αποτελούν τα σημαντικότερα πολιτικά και διεθνή ζητήματα στη Μέση Ανατολή (αραβο-ισραηλινή διαμάχη), στην Άπω Ανατολή (π.χ. Πόλεμος της Κορέας, Πόλεμος σε Βιετνάμ, Λάος, Καμπότζη), στην Αφρική (καθεστώς απαρτχάιντ, ανθρωπιστικές καταστροφές, εμφύλιοι), στη Λατινική Αμερική (η Κούβα στο διεθνές σύστημα, εμφύλιος στη Χιλή, στη Νικαράγουα κ.α.). Εκτός από πολιτικά και οικονομικά φαινόμενα, εξετάζονται οι ιδεολογίες του 20ού αιώνα, κοινωνικά κινήματα (φεμινισμός, νεανικά κινήματα, κίνημα κοινωνικών δικαιωμάτων των μαύρων στις ΗΠΑ κ.ά.), όπως επίσης οι σύγχρονες τέχνες, η λογοτεχνία και άλλες μορφές ατομικής ή συλλογικής δημόσιας έκφρασης.

1. Εισαγωγικά – Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος

(Οι συμμαχίες του Πολέμου – Η καμπί του 1917 – Η διεξαγωγή του πολέμου – Το οικονομικό κόστος του πολέμου)

2. Ο ασταθής μεταπολεμικός κόσμος
(Οι Συνθήκες Ειρήνης – Ίδρυση Κοινωνίας των Εθνών – ΗΠΑ - Νικητές και ηττημένοι – Εθνικά κράτη στην Ευρώπη – Οι αδύναμες δημοκρατίες)
3. Η επικράτηση αυταρχικών καθεστώτων στη Ευρώπη
(ΕΣΣΔ – Φασισμός – Εθνικοσοσιαλισμός – Η διάχυση του αυταρχικού παραδείγματος)
4. Η παγκόσμια κυριαρχία της Ευρώπης
(Αποικίες και «εντολές» - Κίνα - Ιαπωνία – Ινδία – Υπερπόντιοι ανταγωνισμοί των ευρωπαϊκών δυνάμεων)
5. Η Κοινωνία των Εθνών
(Δομή και θεσμοί - Στρατηγικές αδυναμίες - Διεθνείς παρεμβάσεις – Συμμαχίες – Παρακαταθήκη – Η Ευρωπαϊκή ιδέα)
6. ΗΠΑ, 1900-1941
(Η μετάβαση από την αγροτική εσωστρέφεια στην εξαγωγική βιομηχανία – Η προσωρινή έξοδος από τον απομονωτισμό στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο – ΗΠΑ και Κοινωνία των Εθνών – Η «χρυσή» δεκαετία του 1920 – Μεγάλη Ύφεση και New Deal – Η πορεία των ΗΠΑ προς τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο)
7. Εξω-ευρωπαϊκές δυνάμεις
(Η αστάθεια της Κίνας - Η άνοδος της Ιαπωνίας – Ο μετασχηματισμός της Ινδίας)
8. Στην άβυσσο του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου
(Τα σχέδια και οι πρώτες κατακτήσεις του Χίτλερ – Η στάση της Ευρώπης: κατευνασμός και αντιγερμανικές συμμαχίες – Η κατάκτηση της ηπειρωτικής Ευρώπης, τα μέτωπα της Αφρικής και της Άπω Ανατολής – Οι Διασκέψεις Κορυφής - Το οικονομικό κόστος του πολέμου – Η παγκοσμιότητα του πολέμου – Η συμμαχική αντεπίθεση και η ήττα του Άξονα)
9. Η ανθρώπινη εμπειρία του πολέμου και η κληρονομιά της
(Κατοχή – Αντίσταση – Συνεργασία – Ολοκαύτωμα – Οι δίκες της Νυρεμβέργης – Σχέδια μεταπολεμικής ανασυγκρότησης - Οι Συνθήκες Ειρήνης των Παρισίων - Η έναρξη του Ψυχρού Πολέμου)
10. Ο Ψυχρός Πόλεμος, τα χρόνια της διαμόρφωσης
(Η ανασυγκρότηση και η διαίρεση της Ευρώπης- Έναρξη της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης - Πυρηνική εποχή: Η στρατηγική της ανάρσωσης και το δόγμα της αποτροπής – NATO/Σύμφωνο Βαρσοβίας και περιφερειακά σύμφωνα ασφάλειας – Οι μεγάλες κρίσεις του Ψυχρού Πολέμου: Πόλεμος της Κορέας, Εξεγέρσεις στην Ανατολική Ευρώπη - Κρίση του Σουέζ, Κρίση της Κούβας κ.ά. – Ύφεση και εσωτερικές κρίσεις στα μπλοκ)
11. Ο Ψυχρός Πόλεμος: από την ύφεση στην ένταση και στο οριστικό τέλος
(Αποαποικιοποίηση, ο ρόλος του ΟΗΕ και το Κίνημα των Αδεσμεύτων – Έλεγχος των πυρηνικών εξοπλισμών – Πόλεμος του Βιετνάμ και κρίση των ΗΠΑ – Φθορά του σοβιετικού ελέγχου στην Ανατολική Ευρώπη (Τσεχοσλοβακία, Ρουμανία, Αλβανία, Γιουγκοσλαβία) – κλυδωνισμοί στο NATO (Γαλλία, Ελλάδα, Τουρκία) – Αυταρχικά καθεστώτα στη Νότια Ευρώπη και η πορεία προς τον εκδημοκρατισμό - Ανταγωνισμός στη Μέση Ανατολή και τη Λατινική Αμερική (Ισραήλ-Παλαιστίνη, Ιράν, Ιράκ, Αφγανιστάν, Πακιστάν Κούβα, Χιλή, Νικαράγουα κ.ά.)
12. Το τέλος του Ψυχρού Πολέμου
(Γερμανική Οσπολιτική - Η κρίση των ευρωπυραύλων – Η πολωνική αντίδραση στην ΕΣΣΔ - Γκλάσνοστ και περεστρόικα στη ΕΣΣΔ – Διπλή απόφαση του NATO – Συμφωνίες για τα η μείωση των πυρηνικών όπλων – «Βελούδινη» επανάσταση στην Ευρώπη – Η κατάρρευση του κομμουνιστικού καθεστώτος στην ΕΣΣΔ – Η εποχή της μετάβασης στη δημοκρατία και την ανοικτή οικονομία)
13. Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση
(Οι ιδρυτικές Συνθήκες και οι στόχοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων - Διαφορετικές θεωρήσεις της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης: Αγγλία, Γαλλία, Γερμανία, Μπενελούξ, μικρές χώρες, ΗΠΑ, ΕΣΣΔ - Οι πρώτες διευρύνσεις προς Βορρά και Νότο - Η κρίση της δεκαετίας του '70 - Η ανανέωση της ενοποίησης και η πορεία προς το Μάαστριχτ)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις και σεμινάρια. Στα σεμινάρια οι φοιτητές συζητούν ειδικά θέματα με τη διδάσκουσα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, με προσκεκλημένους ειδικούς σύμφωνα και με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος.</p>
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Γίνεται συστηματική χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία. Όλες οι διαλέξεις συνοδεύονται από παρουσιάσεις PPT, οι οποίες αναρτώνται μετά από κάθε διάλεξη στην ηλεκτρονική τάξη (eclass), ενώ επίσης προβάλλονται ιστορικά ντοκουμαντέρ κατάλληλα για εκπαιδευτικούς σκοπούς του μαθήματος και μαγνητοσκοπημένα αποσπάσματα δημοσίων συζητήσεων για ορισμένα θέματα. Επίσης, οι φοιτητές ενημερώνονται για την αρχαική έρευνα με παρουσιάσεις εγγράφων ή επισκέψεις σε αρχεία, βιβλιοθήκες και ιστορικές εκθέσεις. Προσκαλούνται με συμβατική και ηλεκτρονική επικοινωνία σε διαλέξεις και συνέδρια που άπτονται του περιεχομένου του μαθήματος. Εκτός από την επικοινωνία μετά την ολοκλήρωση κάθε διάλεξης και στις ώρες υποδοχής φοιτητών, μέρος της επικοινωνίας με τους φοιτητές πραγματοποιείται ηλεκτρονικά. Για κάθε διάλεξη αλλά και συνολικά για το μάθημα</p>

	παρέχεται στους φοιτητές ελληνική και διεθνής βιβλιογραφία, κυρίως στα αγγλικά, ενίοτε δε στα γερμανικά και στα γαλλικά. Η βιβλιογραφία μπορεί να περιέχει επιστημονικές δημοσιεύσεις, αλλά και εκδόσεις που αναδεικνύουν το πνεύμα ιστορικών εποχών, π.χ. πολιτικά δοκίμια, λογοτεχνικά βιβλία,, διακηρύξεις, συλλογές αρχειακών πηγών, Τύπο, κινηματογράφο/θέατρο κ.λπ.	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</p>
	<p>Ενδιάμεση εξέταση ή Προσομοίωση ή Εκπόνηση εργασίας με παρουσίαση</p>	<p>6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες+ 3 ώρες = 30 ώρες</p>
	<p>Τελικές εξετάσεις</p>	<p>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</p>
	<p>Εκπαιδευτικές επισκέψεις</p>	<p>2 ώρες</p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>129,5 ώρες</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται τελικός βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο βαθμός είναι άθροισμα του βαθμού των γραπτών εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου (80%) και του βαθμού της ενδιάμεσης εξέτασης («προόδου») που διεξάγεται μεταξύ 7ης και 9ης διάλεξης (20%). Η ενδιάμεση εξέταση αφορά το 1/2 της συνολικής εξεταστέας ύλης. Και οι δύο εξετάσεις είναι γραπτές και διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα με εξαίρεση, και στις δύο περιπτώσεις, τους φοιτητές που εμπίπτουν σε ειδικές κατηγορίες και με βάση σχετική απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος.</p> <p>Από την αρχή του εξαμήνου αναρτάται στην ηλεκτρονική τάξη (eclass) πλήρης περιγραφή του περιεχομένου του μαθήματος, των στόχων, των διδακτέων ανά εβδομάδα ενότητων με τις επιμέρους θεματικές τους, των διδακτικών συγγραμμάτων και της βιβλιογραφίας και του τρόπου αξιολόγησης των φοιτητών. Ο φοιτητές γνωρίζουν εξαρχής με ποιο τρόπο και με ποια κριτήρια, ποιοτικά και ποσοτικά, θα αξιολογηθούν στο μάθημα. Γνωρίζουν, επίσης, εξαρχής την εξεταστέα ύλη τόσο της ενδιάμεσης εξέτασης όσο και της τελικής εξέτασης.</p> <p>Η βαθμολογία στην κλίμακα 1-10 βασίζεται σε διαφορετικών τύπων ερωτήσεις, οι οποίες ανανεώνονται σε κάθε εξέταση. Το πρώτο μέρος ενός τυπικού διαγωνίσματος περιλαμβάνει τουλάχιστον 15 ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών (καθεμία αντιστοιχεί στο βαθμό 0,2, με άριστα συνολικά το βαθμό 3 ή 4 για τη συγκεκριμένη ενότητα), το δεύτερο μέρος περιέχει ερωτήσεις που χρήζουν σύντομης απάντησης (καθεμία αντιστοιχεί σε βαθμό 0,5 για κάθε σωστή απάντηση, με άριστα συνολικά βαθμό 2 έως 4). Εναλλακτικά, μπορεί να ζητηθεί από τους φοιτητές να επιλύσουν ισοδύναμης δυσκολίας προβλήματα με αντίστοιχη βαθμολογία για κάθε επιμέρους πρόβλημα, π.χ. να συμπληρώσουν ή να διορθώσουν ένα κείμενο σε θέμα της σύγχρονης ευρωπαϊκής ή παγκόσμιας ιστορίας, να σχολιάσουν ένα χάρτη ή μια ιστορική πηγή. Το τρίτο μέρος θέτει ερωτήματα που απαιτούν ανάλυση (συνήθως δύο ερωτήματα, με άριστα το βαθμό 4 ή 5 συνολικά για τη συγκεκριμένη ενότητα). Οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν σε όλες τις ερωτήσεις (δεν υπάρχει επιλογή ερωτήσεων) και γνωρίζουν εκ των προτέρων σε πόσους βαθμούς αντιστοιχεί κάθε σωστή ή λανθασμένη απάντηση με σχετική αναγραφή στην προσφώνηση κάθε ενότητας ερωτήσεων. Τα έντυπα των εξετάσεων δημιουργούνται, αναπαράγονται και διανέμονται στους φοιτητές την ώρα των εξετάσεων από τη</p>	

διδάσκουσα. Προβλέπεται σε αυτά ικανός χώρος για την πλήρη ανάπτυξη των ερωτήσεων. Ωστόσο, οι φοιτητές που το επιθυμούν, μπορούν να χρησιμοποιήσουν σφραγισμένες κόλλες αναφοράς του Τμήματος για πρόχειρο ή για να αναπτύξουν τις ερωτήσεις ανάλυσης. Ο φοιτητής παραδίδει το πρόχειρο μαζί με το κύριο διαγώνισμα στους επιτηρητές.

Όταν ξεκινά η εξέταση, η διδάσκουσα επεξηγεί τον τύπο κάθε ενότητας ερωτήσεων με παραδείγματα απαντήσεων σε συγκρίσιμες δυνητικές ερωτήσεις του γνωστικού πεδίου. Οι φοιτητές μπορούν επίσης να θέσουν ερωτήματα ως προς τη μεθοδολογία ή άλλα τυπικά ζητήματα της εξέτασης. Για να βαθμολογηθεί ένα γραπτό, ο φοιτητής οφείλει κατά την παράδοση του γραπτού του να παρουσιάσει στους επιτηρητές φοιτητική ή αστυνομική ταυτότητα και να υπογράψει στο σχετικό κατάλογο εξετάσεων, όπου περιλαμβάνονται μόνον οι φοιτητές που έχουν δηλώσει στη Γραμματεία του Τμήματος ότι παρακολουθούν και θα εξεταστούν στο μάθημα. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης, δεν επιτρέπεται η λειτουργία ηλεκτρονικών συσκευών, κινητών τηλεφώνων ούτε η χρήση βιβλίων ή σημειώσεων. Παραβίαση αυτών των κανόνων οδηγεί σε αποκλεισμό από τη συγκεκριμένη εξέταση και εφαρμογή της ποινής που προβλέπεται από τον σχετικό κανονισμό.

Για τη διασφάλιση διαφάνειας λόγω της ύπαρξης ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών στις εξετάσεις, οι φοιτητές κατανέμονται σε δύο διαφορετικά κλιμάκια εξέτασης με αλφαβητική σειρά. Σε κάθε κλιμάκιο αντιστοιχεί ξεχωριστή εξέταση 2 ωρών στο τέλος του εξαμήνου (σύνολο 4 ώρες στη διάρκεια της εξεταστικής περιόδου). Και τα δυο κλιμάκια εξετάζονται την ίδια ημέρα, το ένα μετά το άλλο. Τόσο μεταξύ τους, όσο και εντός κάθε κλιμακίου χωριστά, οι φοιτητές λαμβάνουν διαφορετικά θέματα, τα οποία επίσης ανανεώνονται σε κάθε νέα εξέταση. Ο τρόπος διεξαγωγής της εξέτασης σε κλιμάκια ανακοινώνεται αναλυτικά και εγκαίρως στην ηλεκτρονική τάξη (eclass).

Μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας, οι φοιτητές μπορούν ανά πάσα στιγμή να δουν το γραπτό τους, για να κατανοήσουν τον βαθμό που έλαβαν. Οι βαθμοί τόσο της ενδιάμεσης εξέτασης όσο και οι τελικοί βαθμοί αναρτώνται στο σχετικό σύστημα της Γραμματείας του Τμήματος. Οι βαθμοί και στις δύο διαδικασίες εξέτασης ανακοινώνονται αφού έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης μαθήματος και διδάσκοντα από τους φοιτητές.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

E. M. Burns, *Ευρωπαϊκή Ιστορία: Ο Δυτικός Πολιτισμός: Οι νεώτεροι χρόνοι*, Θεσσαλονίκη, Επίκεντρο, 2006

J. M. Roberts, *Παγκόσμια Ιστορία*, τόμος Β', Αθήνα, Οδυσσέας, 1991

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Allison, Graham – Zelikow, Philip, *Essence of decision: explaining the Cuban missile crisis*, New York, Longman, 1999

Badger, Anthony J., *The New Deal. The Depression Years, 1933-1940*, London, Basingstoke, 1989

Bankier, David, *The Germans and the Final Solution: Public Opinion under Nazism*, Oxford, Blackwell, 1992

Baylis, John, *The diplomacy of pragmatism: Britain and the formation of NATO, 1942-1949*, London, Macmillan, 1993

Belief, Nora, *Tito's flawed legacy: Yugoslavia and the West, 1939-1984*, London, Victor Gollancz, 1985

Bell, P. M. H., *Τα αίτια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου στη Ευρώπη*, Αθήνα, Πατάκης, 2002

Beschloss, M., *The crisis years: Kennedy and Khrushchev, 1960-1963*, New York, Edward Burlingame Books, 1991

Botsiou, Konstantina & Konstantinos Svolopoulos (eds.), *The Founders of European Integration*, Athens, Patakis, 2013

Bruneteau, Bernard, *Histoire de l' Unification Européenne*, Paris, Armand Colin, 1996

Burk, Kathleen, *Britain, America and the Sinews of War, 1914-1918*, London, Allen & Unwin, 1984

Burleigh, M. & W. Wipperman, *The Racial State: Germany, 1933-1945*, New York, Cambridge University Press, 1991

Burleigh, Michael & Wolfgang Wippermann, *The Racial State: Germany, 1933-1945*, New York, Cambridge University Press, 1991

Carr, Edward, *Η εικοσαετής κρίση, 1919-1939. Εισαγωγή στη μελέτη των διεθνών σχέσεων*, Αθήνα, Ποιότητα, 2001

Cecil, Robert, *Hitler's Decision to Invade Russia, 1941*, London, Davis-Poynter, 1975

Clements, Kendrick A., *The Presidency of Woodrow Wilson*, Lawrence, KS: University of Kansas Press, 1992

Corner, Paul, *Fascism in Ferrara*, Oxford: Oxford University Press, 1975

Costigliola, Frank, *Awkward Dominion. American Political, Economic and Cultural Relations with Europe, 1919-1933*, Ithaca: Cornell University Press, 1984

Creveland van, Martin, *Hitler's Strategy, 1940-1941. The Balkan Clue*, Cambridge, Cambridge University Press, 1973

Darwin, John, *Britain and decolonisation: the retreat from Empire in the post-war world*, New York, St Martin's Press, 1988

Deibel, Terry L. & John Lewis Gaddis (eds.), *Containing the Soviet Union: A critique of US policy*, Washington, Pergamon-Brassey's International Defense Publishers, 1987

Divine, Robert D., *Eisenhower and the Cold War*, New York, Oxford University Press, 1981

Egerton, George W., *Great Britain and the Creation of the League of Nations, Strategy, Politics and international organization, 1914-1919*, Chapel Hill, University of North Carolina Press, 1978

Gaddis, John Lewis, *Strategies of containment: A critical appraisal of postwar American national policy*, New York, Oxford University Press 1982

Gaddis, John Lewis, *The United States and the origins of the Cold War, 1941-1947*, New York, Columbia University Press 1972

Gaddis, John Lewis, *We Now Know: Rethinking Cold War History*, Oxford, Oxford University Press, 1997

Garthoff, Raymond L., *Détente and Confrontation. American-Soviet Relations from Nixon to Reagan*, Washington, Brookings Institution, 1985

Hargreaves, John D., *Decolonization in Africa*, London / New York, Longman, 1996

Hix, S., *The Political System of the European Union*, Cambridge, Cambridge University Press, 2001

Holland, R. F., *European decolonization, 1918-1981: an introductory survey*, Basingstoke, Macmillan, 1985

Howard, Michael, *Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος*, Αθήνα, Θύραθεν, 2004

Judt, Tony, *Η Ευρώπη μετά τον Πόλεμο*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2005

Kaplan, Lawrence S., *The United States and NATO: The formative years*, Lexington, The University of Kentucky Press, 1984

Kedourie, Elie, *Politics in the Middle East*, Oxford / New York, Oxford University Press, 1992

Keegan, John, *The First World War*, New York, Alfred A. Knopf, 1999

Kershaw, Ian, *Χίτλερ, 1889-1936: Υβρις*, Αθήνα, Scripta, 2000

Kershaw, Ian, *Χίτλερ, 1936-1945: Νέμεσις*, Αθήνα, Scripta, 2002

Keynes, John-Maynard, *The economic consequences of Peace*, New York, Cosimo Classics, 2005

Leuchtenburg, William E., *Franklin D. Roosevelt and the New Deal, 1932-1940*, New York, Harper & Row, 1963

Litwak, Robert L., *Détente and the Nixon Doctrine*, New York, Praeger, 1984

Macmillan, Margaret, *Οι ειρηνοποιοί. Έξι μήνες που άλλαξαν τον κόσμο*, Αθήνα, Θεμέλιο, 2006

Marrus, M., *The Holocaust in History*, London, University Press of New England, 1988

Mazower, Mark, *Σκοτεινή ήπειρος: ο ευρωπαϊκός εικοστός αιώνας*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2001

Mazower, Mark, *Στην Ελλάδα του Χίτλερ, Η εμπειρία της Κατοχής, 1941-1944*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 1994

McAllister, Richard, *From EC to EU: A Historical and Political Study*, London, Routledge, 1997

McElvaine, Robert S., *The Great Depression: America, 1929-1941*, New York, 1993

Mee, Charles L. Jr., *The Marshall Plan: The launching of the Pax Americana*, New York, Simon and Schuster 1984

Milward, Alans S., *The European Rescue of the Nation-State*, London, Routledge, 2000

Newhouse, John, *Cold Dawn: The Story of SALT*, New York, Holt Rinehart-Winston 1973

Pipes, Richard, *Russia under the Bolshevik regime*, New York, Vintage Books, 1996

Pipes, Richard, *The Russian Revolution*, New York, Vintage Books, 1990

Short, Antony, *The origins of the Vietnam War*, London / New York, Longman, 1989

Silverman, Dan P., *Reconstructing Europe after the Great War*, Cambridge, Mass, Harvard University Press, 1982

Taylor, A. J. P., *The Origins of the Second World War*, New York, Touchstone, 1996

Ulam, Adam B., *Expansion and coexistence: Soviet foreign policy, 1917-1973*, New York, Praeger, 1974

Urwin, Derek, *The Community of Europe: A History of European Integration since 1945*, London, Longman, 1995

Young, John, *Η Ευρώπη του Ψυχρού Πολέμου*, Αθήνα, Πατάκης, 2002

Βαληνάκης, Γιάννης και Κωνσταντίνα Ε. Μπότσιου, *Διεθνείς σχέσεις στην πυρηνική εποχή*, Θεσσαλονίκη, Παρατηρητής, 2000

Βερέμης, Θάνος, *Ελλάδα-Ευρώπη. Από τον Πρώτο Παγκόσμιο στον Ψυχρό Πόλεμο*, Αθήνα, Πλέθρον, χ.χ.

Ήφαιστος, Παναγιώτης, Κολιόπουλος, Κωνσταντίνος και Ευάνθης Χατζηβασιλείου (επιμ.), *Η έναρξη του Ψυχρού πολέμου, 1941-1950: Στρατηγικά ή ιδεολογικά αίτια;* Αθήνα, Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Μαραβέγιας Ναπολέων και Μιχάλης Τσινιζέλης (επιμ.), *Νέα Ευρωπαϊκή Ένωση: οργάνωση και πολιτικές, 50 χρόνια*, Αθήνα, Θεμέλιο 2007

Μπότσιου, Κωνσταντίνα Ε., *Μεταξύ ΕΟΚ και ΝΑΤΟ: Η Ευρώπη σε αναζήτηση μιας αμυντικής και πολιτικής ένωσης, 1949-1957*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2002

Πέιν, Στάνλεϊ, *Η ιστορία του φασισμού*, Αθήνα, Φιλίστωρ, 2000

Ριντ, Τζον, *Δέκα μέρες που συγκλόνισαν τον κόσμο*, Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή, 2007

Τούντα-Φεργάδη, Αρετή, *Η εξωτερική πολιτική των Μεγάλων Δυνάμεων στο Μεσοπόλεμο*, Αθήνα, Σιδέρης, 2000

Τσοούκαλης, Λουκάς, *Ποια Ευρώπη;* Αθήνα, Ποταμός, 2004

Χατζηβασιλείου, Ευάνθης, *Εισαγωγή στην ιστορία του μεταπολεμικού κόσμου*, Αθήνα, Πατάκης, 2001

Jones, James, *Η λεπτή κόκκινη γραμμή*, Αθήνα, Οξύ, 1999
Έλιοτ, Θ. Σ., *Η έρημη χώρα*, Αθήνα, Ίκαρος, 2004
Καμπανέλλης, Ιάκωβος, *Μαουτχάουζεν*, Αθήνα, Κέδρος, 1981
Κάφκα, Φραντς, *Η δίκη*, Αθήνα, Κέδρος, 1995
Κάφκα, Φραντς, *Ο πύργος*, Αθήνα, Κέδρος, 2008
Μαν, Τόμας, *Το μαγικό βουνό*, Αθήνα, Εξάντας, 1995
Μαν, Τόμας, *Δόκτωρ Φάουστους*, Αθήνα, Πόλις, 2007
Μυριβήλης, Στρατής, *Η ζωή εν τάφω*, Αθήνα, Εστία, 1956
Προυστ, Μαρσέλ, *Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο*, Αθήνα, Εστία, 2009
Ρεμάρκ, Έριχ Μαρία, *Ουδέν νεότερον από το δυτικό μέτωπο*, Αθήνα, Ζαχαρόπουλος, 1988
Σελίν, Ταξίδι στην άκρη της νύχτας, Αθήνα, Εστία, 2008
Σκοτ Φιτζέραλντ, Φράνσις, *Όμορφοι και καταραμένοι*, Αθήνα, Ερατώ, 1998
Στάινμπεκ, Τζων, *Ανατολικά της Εδέμ*, Αθήνα, Γράμματα, 1982
Στάινμπεκ, Τζων, *Τα σταφύλια της οργής*, Αθήνα, Γράμματα, 2006
Φιτζέραλντ, Φράνσις Σκοτ, *Ο υπέροχος Γκάτσμπυ*, Αθήνα, Πατάκης, 2000
Χάσεκ, Γιαροσλάβ, *Ο καλός στρατιώτης Σβέικ*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1997
Χέμινγκουεϊ, Έρνεστ, *Αποχαιρετισμός στα όπλα*, Αθήνα, Καστανιώτης 2004

Κινηματογράφος και Ιστορία

Apocalypse Now [ελληνικός τίτλος: *Αποκάλυψη τώρα*] (σκηνοθεσία: Francis Ford Coppola, 1979)
Blind Spot – Hitler's Secretary (σκηνοθεσία: André Heller – Othmar Schmiderer, 2002)
Charlie Wilson's War [ελληνικός τίτλος: *Παιχνίδια εξουσίας*] (σκηνοθεσία: Mike Nichols, 2007)
Das Leben der Anderen [ελληνικός τίτλος: *Οι ζωές των άλλων*] (σκηνοθεσία: Florian Henckel von Donnersmarck, 2006)
East of Eden [ελληνικός τίτλος: *Ανατολικά της Εδέμ*] (σκηνοθεσία: Elia Kazan, 1955)
Gallipoli, 1981 (σκηνοθεσία: Peter Weir)
Gandhi [ελληνικός τίτλος: *Γκάντι*] (σκηνοθεσία: Richard Attenborough, 1982)
Good Night and Good Luck (ελληνικός τίτλος: *Καληνύχτα και καλή Τύχη*) (σκηνοθεσία: George Clooney, 2005)
La Grande Illusion, 1937 (σκηνοθεσία: Jean Renoir)
Lawrence of Arabia, 1962 (σκηνοθεσία: David Lean)
Of Mice and Men [ελληνικός τίτλος: *Άνθρωποι και ποντίκια*] (σκηνοθεσία: Gary Sinise, 1992)
Paths of Glory, 1957 (σκηνοθεσία: Stanley Kubrick)
Persepolis [ελληνικός τίτλος: *Περσέπολις*] (σκηνοθεσία: Marjane Satrapi & Vincent Paronnaud, 2007)
Schindler's List [ελληνικός τίτλος: *Η λίστα του Σίντλερ*] (σκηνοθεσία: Steven Spielberg, 1993)
The good German [ελληνικός τίτλος: *Ο καλός Γερμανός*] (σκηνοθεσία: Steven Soderbergh, 2006)
The Grapes of Wrath [ελληνικός τίτλος: *Τα σταφύλια της οργής*] (σκηνοθεσία: John Ford, 1940)
The Great Dictator (σκηνοθεσία: Charlie Chaplin – Wheeler Dryden, 1940)
The Great Gatsby [ελληνικός τίτλος: *Ο υπέροχος Γκάτσμπυ*] (σκηνοθεσία: Jack Clayton, 1974)
The last King of Scotland [ελληνικός τίτλος: *Ο τελευταίος βασιλιάς της Σκωτίας*] (σκηνοθεσία: Kevin Macdonald, 2006)
The pianist [ελληνικός τίτλος: *Ο πιανίστας*] (σκηνοθεσία: Roman Polanski, 2002)
The Thin Red Line [ελληνικός τίτλος: *Η λεπτή κόκκινη γραμμή*] (σκηνοθεσία: Terrence Malick, 1998)
The trial (σκηνοθεσία: Orson Welles, 1962)
Thirteen days [ελληνικός τίτλος: *Δεκατρείς ημέρες*] (σκηνοθεσία: Roger Donaldson, 2000)
Tora! Tora! Tora! (σκηνοθεσία: Richard Fleischer, Kinji Fukasaku, Toshio Masuda, 1970)
Underground (σκηνοθεσία: Emir Kusturica, 1995)
Το θωρηκτό Ποτέμκιν (σκηνοθεσία: Σεργκέι Αϊζενσταϊν, 1925)

Επιστημονικά Περιοδικά

Υπάρχει σημαντικός αριθμός έγκριτων επιστημονικών περιοδικών που δημοσιεύουν άρθρα σχετικά με την νεώτερη και σύγχρονη ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία στα ελληνικά και σε άλλες γλώσσες:

Ενδεικτικά:

Διεθνής και Ευρωπαϊκή Πολιτική, Επιστήμη και Κοινωνία, Historein/Ιστορείν, Ιστορία, Κλειώ, Μεσόγειος, Μνήμων, Σύγχρονα Θέματα, Balkan Studies, American Historical Review, Cold War Studies, Contemporary European History, Continuity and Change, Diplomacy and Statecraft, European Historical Quarterly, History and Theory, Journal of Global History, Journal of American History, Journal of Contemporary History, Journal of Cold War Studies, Journal of Modern History, Journal of Social History, Mediterranean Quarterly, Modern Intellectual History, Past and Present, The Economic Historical Review, The Historical Review, The Journal of Hellenic Studies, The Journal of Modern History, Vierteljahreshefte für Geschichte, War in History

Επίσης, πολλά άρθρα για τη σύγχρονη ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία σε επιστημονικά περιοδικά μπορούν να ανευρεθούν μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα <http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170> του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Εναλλακτικά, μπορούν να εντοπιστούν από τη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>) ή άλλες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά παρέχεται πλήρης πρόσβαση στο περιεχόμενο. Τέλος, συνιστάται η ανεύρεση άρθρων από ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων που συγκεντρώνουν μεγάλο αριθμό περιοδικών, όπως www.jstor.org και muse.jhu.edu.

Τύπος, ΜΜΕ

Ελληνικά και ξένα μέσα επικοινωνίας προσφέρουν τακτικά σημαντικές παρουσιάσεις αναλύσεων για τη σύγχρονη ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία με τη χρήση έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού, π.χ. History Channel (www.history.com), Τηλεόραση της Βουλής, ΣΚΑΙ, ΝΕΡΙΤ, όπως και ειδικές εκδόσεις εφημερίδων (*Η Καθημερινή, Το Βήμα κ.ά.*)

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές προτρέπονται να συμβουλευόμαστε συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, τη Βιβλιοθήκη του έτερου Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής της Σχολής Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών και ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, όπως κυρίως το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και διαθέτουν αξιόλογες συλλογές βιβλίων, περιοδικών ή αρχείων για τη σύγχρονη ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32)
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα)
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι)
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο)
- Βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη)
- Βιβλιοθήκη του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πανεπιστημιούπολη, Ζωγράφου)
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής (Ελευθερίου Βενιζέλου & Καραϊσκάκη, Φιλοθέη)
- Βιβλιοθήκη των Αρχείων Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (Πλατεία Ελευθερίας 1, Αθήνα)
- Αρχείο του Ελληνικού Ιστορικού και Λογοτεχνικού Αρχείου (Αγίου Ανδρέου 5, Αθήνα)
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14)
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70)
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76)
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18)
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι)
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228)
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17)
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22)
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31)
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16)
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21)
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86)
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11)
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2040Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Β'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Σύγχρονη Ελληνική Ιστορία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ενδιάμεσες εξετάσεις		1,3	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		5,2 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές ² Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS119/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές στη μελέτη της ελληνικής ιστορίας του 20ού αιώνα. Εξετάζονται αναλυτικά ιστορικά γεγονότα και πολιτικά φαινόμενα που καθόρισαν την πορεία της χώρας από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και τη Μικρασιατική Καταστροφή έως τη δεκαετία του 1980 (συμμετοχή της Ελλάδας στην ΕΟΚ και τέλος του Ψυχρού πολέμου), σημείο μέχρι το οποίο διαθέτουμε πρόσβαση σε αρχειακές πηγές διεθνώς με βάση τον κανόνα της τριακονταετίας.

Οι φοιτητές που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα γνωρίζουν τα σημαντικότερα θέματα της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας και είναι σε θέση να εξηγήσουν τα αίτια και τις συνέπειές τους. Μπορούν να συνδέουν επιμέρους γεγονότα με το πνεύμα και τις τάσεις μιας εποχής, όπως και να συνδυάζουν την πολιτική με την οικονομική και την κοινωνική ιστορία (ιστορία των ιδεών, κοινωνικές ανακατατάξεις, οικονομικές μεταβάσεις, πολιτισμικές διεργασίες). Αναγνωρίζουν τη σύγχρονη ελληνική και διεθνή πραγματικότητα σαν προέκταση της πρόσφατης ιστορίας, την οποία χρησιμοποιούν στην αξιολόγηση και σύνθεση νέων ιδεών. Είναι σε θέση να συνομιλούν με εκπροσώπους των πολιτικών και κοινωνικών επιστημών, αλλά και των ανθρωπιστικών σπουδών από την Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς αξιοποιούν αντίστοιχα μεθοδολογικά, βιβλιογραφικά και ερευνητικά εργαλεία.

Το εύρος και το βάθος των γνώσεών τους στη σύγχρονη ελληνική ιστορία τούς βοηθά να επεκτείνουν διαρκώς τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο και σε συναφή πεδία, όπως και να συνθέτουν πειστικές και αξιόπιστες αναλύσεις για τη σύγχρονη Ελλάδα απευθυνόμενοι τόσο σε ειδικούς όσο και σε μη ειδικούς. Η προσέγγιση της σύγχρονης ιστορίας με τρόπο πολυεπίπεδο, με πλούσια βιβλιογραφία και οπτικοακουστικά μέσα, με διαλογική

² Η λέξη «φοιτητής» χρησιμοποιείται κατ'οικονομίαν ανεξαρτήτως φύλου.

συζήτηση σε κάθε μάθημα δίνει στους φοιτητές τη δυνατότητα να διατυπώνουν τεκμηριωμένη γνώμη για ιστορικά και σύγχρονα θέματα και να συμμετέχουν στον επιστημονικό διάλογο, εφόδιο πολύτιμο για τη συνέχιση των σπουδών τους και την επαγγελματική τους κατάρτιση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην

πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Ο πτυχιούχος του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων οφείλει να γνωρίζει, να ερμηνεύει, να ανασυνθέτει υπεύθυνα για τρίτους και να αξιοποιεί σε περαιτέρω σπουδές ή στην επαγγελματική του σταδιοδρομία ένα μεγάλο εύρος πολιτικών εννοιών, ιστορικών γεγονότων, οικονομικών παραμέτρων, κοινωνικών δεικτών και διεθνών ζητημάτων. Η μελέτη της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας είναι απαραίτητη για να μεταφέρει ο πτυχιούχος τη γνώση και την κριτική του ικανότητα στο σύγχρονο περιβάλλον της χώρας είτε εργαστεί και σπουδάσει περαιτέρω στην Ελλάδα είτε όχι. Η κατανόηση της ιστορικής πορείας της χώρας τού προσφέρει τη μεθοδολογία που απαιτείται για την κατανόηση κάθε εθνικής ιστορίας, τον εντοπισμό ιστορικών πηγών και τον διάλογο με ομοτέχνους του, με ειδικούς όμορων επιστημών, αλλά και με κάθε πολίτη. Μέσω της ιστορίας είναι σε θέση να ερμηνεύει ανθρώπινες πεποιθήσεις, συμπεριφορές και επιλογές σε διαφορετικές εποχές, δεξιότητα πολύτιμη για το σήμερα τόσο αναφορικά με τους Έλληνες όσο και με μέλη άλλων εθνικών ομάδων, μειονοτήτων, μεταναστών, προσφύγων κ.λπ. Του παρέχει, επίσης, εφόδια ώστε να διαμορφώνει αποφάσεις με γνώμονα ιστορικά παραδείγματα.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα καλύπτει την ελληνική ιστορία του 20ού αιώνα έως το 1981, χρονικό όριο της διάθεσης αρχειακών πηγών στην ιστορική έρευνα με τον κανόνα της τριακονταετίας. Εξετάζονται το πολιτικό και κομματικό σύστημα, η εδαφική ολοκλήρωση του ελληνικού κράτους, η οικονομική και κοινωνική δυναμική των πολιτικών εξελίξεων, η διαμόρφωση της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής. Δίνεται ιδιαίτερο βάρος στην κοινωνική διάσταση των πολιτικών συγκρούσεων κατά τη βενιζελική εποχή και την περίοδο του Εθνικού Διχασμού. Μελετάται συστηματικά η συμμετοχή της Ελλάδας στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η εμπειρία και οι μακροπρόθεσμες συνέπειες της Κατοχής. Ξεχωριστό κεφάλαιο αποτελεί η πολιτική της Ελλάδας στον Ψυχρό Πόλεμο. Εξετάζονται οι εσωτερικές συγκρούσεις και οι διεθνείς εξελίξεις που καθόρισαν τον Εμφύλιο πόλεμο, οι δυσκολίες της ανασυγκρότησης και της εσωτερικής ειρήνευσης, ο δυτικός προσανατολισμός της χώρας, η ένταξη της σε δομές ευρωπαϊκής υπερεθνικής συνεργασίας και συλλογικής ασφάλειας, η οικονομική ανάπτυξη, η εξέλιξη του Κυπριακού ζητήματος, ο μετασχηματισμός του πολιτικού και κομματικού συστήματος και οι κοινωνικές ανακατατάξεις μέχρι τη δικτατορία, η κατάλυση της δημοκρατίας και το δικτατορικό καθεστώς. Για την περίοδο της Μεταπολίτευσης, έμφαση δίδεται στον εκδημοκρατισμό, στη θεσμική ανασυγκρότηση του κράτους, στις μεταβολές της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής και στις κοινωνικές ανακατατάξεις.

1. Ο Εθνικός Διχασμός στο Μεσοπόλεμο: Μεταπολεμική ανασυγκρότηση και εθνική διαίρεση (Πολιτειακό ζήτημα - Εθνική Ολοκλήρωση: Οικονομική ανασυγκρότηση, αποκατάσταση προσφύγων - Ταξικές συγκρούσεις - Ο ρόλος του στρατού - Κινήματα)
2. Από την πολιτική αστάθεια στη «δεύτερη περίοδο» Βενιζέλου, 1928-1932 - Κυβερνήσεις Λαϊκού Κόμματος (Μεταρρυθμίσεις - Εξωτερική πολιτική: Ιταλία, Τουρκία, Βαλκάνια - Διεθνής οικονομική κρίση - Οι συνέπειες του Κινήματος του 1935)
3. Παλινόρθωση της μοναρχίας - Η δικτατορία Μεταξά (Το δημοψήφισμα του 1935 - Βαλκανικά Συνέδρια και Βαλκανικό Σύμφωνο - Η άνοδος του Ι. Μεταξά στην εξουσία - Φυσιογνωμία του καθεστώτος Μεταξά)
4. Η Ελλάδα στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο (Ο ελληνοϊταλικός πόλεμος 1940-1941 - Η γερμανική επίθεση, Απρίλιος-Μάιος 1941 - Κατοχή-Αντίσταση-Συνεργασία)
5. Απελευθέρωση και Εμφύλιος πόλεμος (Η κυβέρνηση εθνικής ενότητας - Τα Δεκεμβριανά, 1944 - Πολιτική αστάθεια, οικονομική δυσπραγία, το πρόβλημα της ασφάλειας - Οι εκλογές και το δημοψήφισμα του 1946)
6. Ανασυγκρότηση και εμφύλιος πόλεμος: Το Δόγμα Τρούμαν και το Σχέδιο Μάρσαλ (Ο ελληνικός εμφύλιος πόλεμος πεδίο του ψυχρού πολέμου- Η αμερικανική εμπλοκή στον εμφύλιο πόλεμο - Η συνεργασία των παλαιών κομμάτων στον εμφύλιο - Ο ρόλος της αμερικανικής βοήθειας στη μεταπολεμική ανασυγκρότηση)

7. Από την πολιτική αναδιοργάνωση στη διακυβέρνηση Παπάγου (1950-1952 και 1952-1955)
(Μετασχηματισμός του κομματικού συστήματος, εκλογικά συστήματα - Το Σύνταγμα του 1952 - Οι προτεραιότητες Παπάγου, οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις Μαρκεζίνη - Κυπριακό)
8. Η Ελλάδα στον Ψυχρό Πόλεμο
(Εθνική ασφάλεια - Ανάμεσα σε Δύση και Ανατολή - Περιφερειακή πολιτική)
9. Η εποχή Καραμανλή, 1955-1963
(Εκσυγχρονισμός και οικονομική σταθεροποίηση – Κυπριακό - Η ευρωπαϊκή πολιτική της Ελλάδας - Η αποσταθεροποίηση μετά τις εκλογές του 1961)
10. Οι κυβερνήσεις Παπανδρέου 1963-1965 και η πολιτική κρίση 1965-1967
(Οι μεταρρυθμίσεις Παπανδρέου – Η αλλαγή πλευσης στο Κυπριακό - Η πολιτική κρίση του Ιουλίου 1965 και οι συνέπειές της - Η επιβολή της δικτατορίας)
11. Η δικτατορία των συνταγματαρχών
(Η φύση του καθεστώτος - Εξωτερική πολιτική: ΗΠΑ, ΝΑΤΟ, Βαλκάνια, αραβικές χώρες, Κυπριακό - Απομάκρυνση από την Ευρώπη)
12. Μεταπολίτευση και κυβερνήσεις Καραμανλή/Ράλλη, 1974-1981
(Οι μεταρρυθμίσεις της Κυβέρνησης Εθνικής Ενότητας – Το δημοψήφισμα του 1974 – Το νέο Σύνταγμα - Κυπριακό, ελληνοαμερικανικές σχέσεις - Η πορεία ένταξης στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες - Περιφερειακή πολιτική: Βαλκάνια, Ανατ. Ευρώπη, Μεσόγειος, αραβικές χώρες)
13. Η ανάδειξη του Α. Παπανδρέου και του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία, 1981
(Οι νέες πολιτικές δυνάμεις μετά το 1974 – Οι καταβολές της σοσιαλιστικής αντιπολίτευσης- Το πολιτικό πρόγραμμα του Ανδρέα Παπανδρέου – Εξωτερική πολιτική του ΠΑΣΟΚ – εκλογική στρατηγική και εκλογές του 1981 – Μεταρρυθμίσεις και προβλήματα της πρώτης κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, 1981-1985 – Ελλάδα και τέλος του Ψυχρού πολέμου)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις και σεμινάρια. Στα σεμινάρια οι φοιτητές συζητούν ειδικά θέματα με τη διδάσκουσα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, με προσκεκλημένους ειδικούς σύμφωνα και με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος.</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Γίνεται συστηματική χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία. Όλες οι διαλέξεις συνοδεύονται από παρουσιάσεις PPT, οι οποίες αναρτώνται μετά από κάθε διάλεξη στην ηλεκτρονική τάξη (eclass), ενώ επίσης προβάλλονται ιστορικά ντοκουμαντέρ κατάλληλα για εκπαιδευτικούς σκοπούς του μαθήματος και μαγνητοσκοπημένα αποσπάσματα δημοσίων συζητήσεων για ορισμένα θέματα. Επίσης, οι φοιτητές ενημερώνονται για την αρχαιολογική έρευνα με παρουσιάσεις εγγράφων ή επισκέψεις σε αρχαία, βιβλιοθήκες και ιστορικές εκθέσεις. Προσκαλούνται με συμβατική και ηλεκτρονική επικοινωνία σε διαλέξεις και συνέδρια που άπτονται του περιεχομένου του μαθήματος. Εκτός από την επικοινωνία μετά την ολοκλήρωση κάθε διάλεξης και στις ώρες υποδοχής φοιτητών, μέρος της επικοινωνίας με τους φοιτητές πραγματοποιείται ηλεκτρονικά. Για κάθε διάλεξη αλλά και συνολικά για το μάθημα παρέχεται στους φοιτητές ελληνική και διεθνής βιβλιογραφία, κυρίως στα αγγλικά, ενίοτε δε στα γερμανικά και στα γαλλικά. Η βιβλιογραφία μπορεί να περιέχει επιστημονικές δημοσιεύσεις, αλλά και εκδόσεις που αναδεικνύουν το πνεύμα ιστορικών εποχών, π.χ. πολιτικά δοκίμια, λογοτεχνικά βιβλία, διακηρύξεις, συλλογές αρχαιικών πηγών, Τύπο κ.λπ.</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ενδιάμεση εξέταση</td> <td>6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες+ 3 ώρες = 30 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td>3 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>130,5 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ενδιάμεση εξέταση	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες+ 3 ώρες = 30 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	3 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	130,5 ώρες	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>													
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες													
Ενδιάμεση εξέταση	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες+ 3 ώρες = 30 ώρες													
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες													
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	3 ώρες													
Σύνολο Μαθήματος	130,5 ώρες													

<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται τελικός βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο βαθμός είναι άθροισμα του βαθμού των γραπτών εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου (80%) και του βαθμού της ενδιάμεσης εξέτασης («προόδου») που διεξάγεται μεταξύ 7ης και 9ης διάλεξης (20%). Η ενδιάμεση εξέταση αφορά το 1/2 της συνολικής εξεταστέας ύλης. Και οι δύο εξετάσεις είναι γραπτές και διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα με εξαίρεση, και στις δύο περιπτώσεις, τους φοιτητές που εμπίπτουν σε ειδικές κατηγορίες και με βάση σχετική απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος.</p> <p>Από την αρχή του εξαμήνου αναρτάται στην ηλεκτρονική τάξη (eclass) πλήρης περιγραφή του περιεχομένου του μαθήματος, των στόχων, των διδακτέων ανά εβδομάδα ενότητων με τις επιμέρους θεματικές τους, των διδακτικών συγγραμμάτων και της βιβλιογραφίας και του τρόπου αξιολόγησης των φοιτητών. Οι φοιτητές γνωρίζουν εξαρχής με ποιο τρόπο και με ποια κριτήρια, ποιοτικά και ποσοτικά, θα αξιολογηθούν στο μάθημα. Γνωρίζουν, επίσης, εξαρχής την εξεταστέα ύλη τόσο της ενδιάμεσης εξέτασης όσο και της τελικής εξέτασης.</p> <p>Η βαθμολογία στην κλίμακα 1-10 βασίζεται σε διαφορετικών τύπων ερωτήσεις, οι οποίες ανανεώνονται σε κάθε εξέταση. Το πρώτο μέρος ενός τυπικού διαγωνίσματος περιλαμβάνει τουλάχιστον 15 ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών (καθεμία αντιστοιχεί στο βαθμό 0,2, με άριστα συνολικά το βαθμό 3 ή 4 για τη συγκεκριμένη ενότητα), το δεύτερο μέρος περιέχει ερωτήσεις που χρήζουν σύντομης απάντησης (καθεμία αντιστοιχεί σε βαθμό 0,5 για κάθε σωστή απάντηση, με άριστα συνολικά βαθμό 2 έως 4). Εναλλακτικά, μπορεί να ζητηθεί από τους φοιτητές να επιλύσουν ισοδύναμης δυσκολίας προβλήματα με αντίστοιχη βαθμολογία για κάθε επιμέρους πρόβλημα, π.χ. να συμπληρώσουν ή να διορθώσουν ένα κείμενο σε θέμα της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας, να σχολιάσουν ένα χάρτη ή μια ιστορική πηγή. Το τρίτο μέρος θέτει ερωτήματα που απαιτούν ανάλυση (συνήθως δύο ερωτήματα, με άριστα το βαθμό 4 ή 5 για τη συγκεκριμένη ενότητα). Οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν σε όλες τις ερωτήσεις (δεν υπάρχει επιλογή ερωτήσεων) και γνωρίζουν εκ των προτέρων σε πόσους βαθμούς αντιστοιχεί κάθε σωστή ή λανθασμένη απάντηση με σχετική αναγραφή στην προσφώνηση κάθε ενότητας ερωτήσεων.</p> <p>Τα έντυπα των εξετάσεων δημιουργούνται, αναπαράγονται και διανέμονται στους φοιτητές την ώρα των εξετάσεων από τη διδάσκουσα. Προβλέπεται σε αυτά ικανός χώρος για την πλήρη ανάπτυξη των ερωτήσεων. Ωστόσο, οι φοιτητές που το επιθυμούν, μπορούν να χρησιμοποιήσουν σφραγισμένες κόλλες αναφοράς του Τμήματος για πρόχειρο ή για να αναπτύξουν τις ερωτήσεις ανάλυσης. Ο φοιτητής παραδίδει το πρόχειρο μαζί με το κύριο διαγώνισμα στους επιτηρητές.</p> <p>Όταν ξεκινά η εξέταση, η διδάσκουσα επεξηγεί τον τύπο κάθε ενότητας ερωτήσεων με παραδείγματα απαντήσεων σε συγκρίσιμες δυνητικές ερωτήσεις του γνωστικού πεδίου. Οι φοιτητές μπορούν επίσης να θέσουν ερωτήματα ως προς τη μεθοδολογία ή άλλα τυπικά ζητήματα της εξέτασης. Για να βαθμολογηθεί ένα γραπτό, ο φοιτητής οφείλει κατά την παράδοση του γραπτού του να παρουσιάσει στους επιτηρητές φοιτητική ή αστυνομική ταυτότητα και να υπογράψει στο σχετικό κατάλογο εξετάσεων, όπου περιλαμβάνονται μόνον οι φοιτητές που έχουν δηλώσει στη Γραμματεία του Τμήματος ότι παρακολουθούν και θα εξεταστούν στο μάθημα. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης, δεν επιτρέπεται η λειτουργία ηλεκτρονικών συσκευών, κινητών τηλεφώνων ούτε η χρήση βιβλίων ή σημειώσεων. Παραβίαση αυτών των κανόνων οδηγεί σε αποκλεισμό από τη συγκεκριμένη εξέταση και εφαρμογή της ποινής που προβλέπεται από τον σχετικό κανονισμό.</p>

Για τη διασφάλιση διαφάνειας λόγω της ύπαρξης ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών στις εξετάσεις, οι φοιτητές κατανέμονται σε δύο διαφορετικά κλιμάκια εξέτασης με αλφαβητική σειρά. Σε κάθε κλιμάκιο αντιστοιχεί ξεχωριστή εξέταση 2 ωρών στο τέλος του εξαμήνου (σύνολο 4 ώρες στη διάρκεια της εξεταστικής περιόδου). Και τα δυο κλιμάκια εξετάζονται την ίδια ημέρα, το ένα μετά το άλλο. Τόσο μεταξύ τους, όσο και εντός κάθε κλιμακίου χωριστά, οι φοιτητές λαμβάνουν διαφορετικά θέματα, τα οποία επίσης ανανεώνονται σε κάθε νέα εξέταση. Ο τρόπος διεξαγωγής της εξέτασης σε κλιμάκια ανακοινώνεται αναλυτικά και εγκαίρως στην ηλεκτρονική τάξη (eclass).

Μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας, οι φοιτητές μπορούν ανά πάσα στιγμή να δουν το γραπτό τους, για να κατανοήσουν τον βαθμό που έλαβαν. Οι βαθμοί τόσο της ενδιάμεσης εξέτασης όσο και οι τελικοί βαθμοί αναρτώνται στο σχετικό σύστημα της Γραμματείας του Τμήματος. Οι βαθμοί και στις δύο διαδικασίες εξέτασης ανακοινώνονται αφού έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης μαθήματος και διδάσκοντα από τους φοιτητές.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

Richard Clogg, *Σύντομη Ιστορία της Νεώτερης Ελλάδας*, Αθήνα: Καρδαμίτσα, 1993.

Richard Clogg, *Συνοπτική Ιστορία της Ελλάδας, 1770-2000*, Αθήνα: Κάτοπτρο, 2003.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Botsiou, Konstantina E., "New Policies, Old Politics: American Concepts of Reform In Marshall Plan Greece", *Journal of Modern Greek Studies* 27/2 (October 2009), σσ. 209-240

Botsiou, Konstantina E., "The Interface between Politics and Culture in Greece" στο: Alexander Stephan (ed.), *The Americanization of Europe: Culture, Diplomacy and Anti-Americanism after 1945*, New York, Oxford: Berghahn Books 2005, σσ. 277-306

Botsiou, Konstantina, *Griechenlands Weg nach Europa. Von der Truman-Doktrin bis zur Assoziierung mit der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft, 1947-1961*, Frankfurt a.M., Peter Lang, 1999

Hering, Gunnar, *Τα πολιτικά κόμματα στην Ελλάδα (1821-1936)*, τόμος Β', Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2004

Iatrides, John O. (επιμ.), *Η Ελλάδα στη δεκαετία του '40, Ένα έθνος σε κρίση*, Αθήνα, Θεμέλιο, 1984

Keeley, Robert V., *Η αμερικανική πρεσβεία και η κατάρρευση της δημοκρατίας στην Ελλάδα, 1966-1969*, Αθήνα, Πατάκης, 2010

Manvogordatos, George Th., *Stillborn Republic: Social Coalitions and Party Strategies in Greece, 1922-1936* Berkeley, Berkeley University Press, 1983

Mazower, Mark, *Η Ελλάδα και η οικονομική κρίση του Μεσοπολέμου*, Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 2002

Mazower, Mark, *Στην Ελλάδα του Χίτλερ*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 1994

Papastratis, Stratis, *British Foreign Policy Towards Greece in the Second World War*, Cambridge, Cambridge University Press, 1984

Pentzopoulos, Dimitri, *The Balkan Exchange of Minorities and its Impact on Greece*, London, Hurst, 2002

Richter, Heinz, *Η ιταλογερμανική επίθεση εναντίον της Ελλάδος*, Αθήνα, Γκοβόστης, 1998

Woodhouse, C.M., *The Struggle for Greece*, London, Hurst, 1976

Βασιλικός, Βασίλης, Ζ, Αθήνα, Διόπτρα, 2011

Βεντήρης, Γεώργιος, *Η Ελλάς του 1910-1920*, Αθήνα, Ίκαρος, 1970

Βεργόπουλος, Κώστας, *Το αγροτικό ζήτημα στην Ελλάδα*, Αθήνα, Εξάντας, 1975

Βερέμης, Θάνος, *Οι επεμβάσεις του στρατού στην ελληνική πολιτική (1916-1936)*, Αθήνα, Οδυσσεάς, 1983

Γούναρης, Βασίλης και Πέτρος Παπαπολυβίου, *Ο φόρος του αίματος στην κατοχική Θεσσαλονίκη*, Θεσσαλονίκη, Παρατηρητής, 2001

Δαφνής, Γρηγόριος, *Η Ελλάς μεταξύ δύο πολέμων*, 2 τόμοι, Αθήνα, Ίκαρος, 1974

Διαμαντόπουλος, Θανάσης, *Η ελληνική πολιτική ζωή: εικοστός αιώνας*, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση, 1997

Διβάνη, Λένα, *Η πολιτική των εξόριστων κυβερνήσεων*, Αθήνα, Σάκκουλας, 1992

Ελύτης, Οδυσσεάς, *Το άξιον εστί*, Αθήνα, Ίκαρος, 1999

Θεοτοκάς, Γιώργος, *Αργώ*, Αθήνα, Εστία, 1998

Θεοτοκάς, Γιώργος, *Ασθενείς και οδοιπόροι*, Αθήνα, Βιβλιοπωλείον της "Εστίας", 1998

Ιστορία Ελληνικού Έθνους, τόμος ΙΣΤ', Αθήνα, Εκδοτική Αθηνών, 1997

Καζάκος, Πάνος, *Ανάμεσα σε Κράτος και Αγορά*, Αθήνα, Πατάκης, 2001

Καραγάτσης, Μ, *Γιούγκερμαν*, Αθήνα: Εστία, 2007

Καραγάτσης, Μ., *Ο συνταγματάρχης Λιάπκιν*, Αθήνα: Εστία, 2006

Κοινωνία των Εθνών, *Η εγκατάσταση των προσφύγων στην Ελλάδα*, Αθήνα, Τροχαλία, 1997

Κολιόπουλος, Ιωάννης, *Παλινόρθωση – δικτατορία – πόλεμος, 1935-1941: ο βρετανικός παράγοντας στην*

Ελλάδα, Αθήνα, Βιβλιοπωλείον της "Εστίας", 1985
 Κωστής, Κώστας, *Τα «κακομαθημένα» παιδιά της Ιστορίας», Η διαμόρφωση του ελληνικού κράτους, 18^{ος}-21^{ος} αιώνας*, Αθήνα, Πόλις, 2013
 Λεονταρίτης, Γιώργος, *Η Ελλάδα στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, 1917-1918*, Αθήνα, ΜΙΕΤ, 2000
 Λεονταρίτης, Γιώργος, *Το ελληνικό σοσιαλιστικό κίνημα κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο*, Αθήνα, Εξάντας, 1978
 Λιναρδάτος, Σπύρος, *Η εξωτερική πολιτική της 4^{ης} Αυγούστου και ο πόλεμος 1940-1941*, Αθήνα, Διάλογος, 1975
 Μαυρογορδάτος, Γιώργος Θ., *Μελέτες και κείμενα για την περίοδο 1909-1940*, Αθήνα, Σάκκουλας, 1982
 Μαυρογορδάτος, Γιώργος Θ., *Ομάδες πίεσης και δημοκρατία*, Αθήνα, Πατάκης, 2001
 Μαυρογορδάτος, Γιώργος Θ και Χρήστος Χατζηιωσήφ (επιμ.), *Βενιζελισμός και αστικός εκσυγχρονισμός*, Ηράκλειο, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 1992
 Μπότσιου, Κωνσταντίνα Ε., «Αναζητώντας τον χαμένο χρόνο: Η Ευρωπαϊκή τροχιά της Μεταπολίτευσης», Αρβανιτόπουλος, Κωνσταντίνος και Μαριλένα Κοππά (επιμ.), *30 Χρόνια Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής*, Αθήνα: Α.Α. Λιβάνης 2005, σσ. 99-121
 Μπότσιου, Κωνσταντίνα Ε., «Η αρχή του τέλους της βασιλευμένης: Στέμμα και κρίση ηγεμονίας στη δεκαετία του '60» στο: Α. Ρήγος, Σ. Σεφεριάδης, Ε. Χατζηβασιλείου (επιμ.), *Η «Σύντομη» Δεκαετία του '60: Θεσμικό πλαίσιο, κομματικές στρατηγικές, κοινωνικές συγκρούσεις, πολιτισμικές διεργασίες*, Αθήνα: Καστανιώτης 2008, σσ. 103-125
 Μπότσιου, Κωνσταντίνα Ε., «Μια «πύρρειος νίκη»: η διάβρωση του Λαϊκού Κόμματος μέσω του εμφυλίου», Βασιλής Γούναρης, Στάθης Καλύβας, Γιάννης Στεφανίδης (επιμ.), *Ανορθόδοξος πόλεμος, διαμόρφωση ταυτοτήτων και μεταπολεμική πρόσληψη: τρεις καμπές της ελληνικής ιστορίας*, Αθήνα: Πατάκης 2009, σσ. 332-359
 Μπότσιου, Κωνσταντίνα Ε., «Το Στέμμα και ο συμμαχικός παράγοντας, 1961-1967», Μ. Βασιλάκης (επιμ.), *Από τον Ανένδοτο στη Δικτατορία*, Αθήνα: Ίδρυμα Κωνσταντίνος Κ. Μητσοτάκης, Παπαζήσης, 2009, σσ. 91-109
 Μπότσιου, Κωνσταντίνα Ε., «Η επιρροή των ΗΠΑ στη μεταπολεμική Ελλάδα: αλληλεπιδράσεις πολιτικής και πολιτισμού», Έλενα Μαραγκού και Ντόρα Τσιμπουκή (επιμ.), *Η δική μας Αμερική. Η αμερικανική κουλτούρα στην Ελλάδα*, Αθήνα: Μεταίχμιο, 2010, σσ. 179-237
 Μπότσιου, Κωνσταντίνα Ε. (επιμ.), *Τετράδια Κοινοβουλευτικού Λόγου*, Αθήνα, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, 2010
 Νικολακόπουλος, Ηλίας, *Καχεκτική Δημοκρατία. Κόμματα και εκλογές 1946-1967*, Αθήνα, Πατάκης, 2001
 Παπαθανασίου, Ιωάννα, *Η Νεολαία Λαμπράκη τη δεκαετία του 1960*, Αθήνα, ΕΙΕ, 2008
 Παπάς, Τάκης, *Το χαρισματικό κόμμα. ΠΑΣΟΚ, Παπανδρέου, εξουσία*, Αθήνα, Πατάκης, 2009
 Ριζάς, Σωτήρης, *Η Ελλάδα, οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Ευρώπη, 1961-1964*, Αθήνα, Πατάκης, 2001
 Σβολόπουλος, Κωνσταντίνος, *Ελευθέριος Βενιζέλος: 12 μελετήματα*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα, 1999
 Σβολόπουλος, Κωνσταντίνος, *Ελληνική Εξωτερική Πολιτική 1900-1945, τόμος Α΄*, Αθήνα, Εστία, 2003
 Σβολόπουλος, Κωνσταντίνος, Μπότσιου Κωνσταντίνα και Ευάνθης Χατζηβασιλείου, *Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής στον εικοστό αιώνα, 3 τόμοι*, Αθήνα: Ροδακίό 2008
 Σβολόπουλος, Κωνσταντίνος, *Χαϊδάρι, 8 Σεπτεμβρίου 1944, Η αόρατη στρατιά στο απόσπασμα*, Αθήνα, Πατάκης, 2002
 Σεφέρης, Γιώργος *Πολιτικό Ημερολόγιο, 1935-1944*, Αθήνα, Ξύδης, 1985
 Σεφέρης, Γιώργος, *Χειρόγραφο Σεπ. '41*, Αθήνα, Ίκαρος, 1980
 Φαράκος, Γρηγόρης, *Μαρτυρίες και στοχασμοί, 1941-1950: 50 χρόνια πολιτικής δράσης*, Αθήνα
 Φλάισερ, Χάγκεν, *Στέμμα και Σβάστικα: Η Ελλάδα της Κατοχής και της Αντίστασης, 1941-1944*, Αθήνα, Παπαζήσης, 1995
 Φλάισερ, Χάγκεν, *Στέμμα και σβάστικα: η Ελλάδα της Κατοχής και της Αντίστασης, 1941-1944*, Αθήνα, Παπαζήσης, 1986
 Χατζηβασιλείου, Ευάνθης, *Ελληνικός φιλελευθερισμός: το ριζοσπαστικό ρεύμα, 1932-1979*, Αθήνα, Πατάκης, 2010
 Χατζηβασιλείου, Ευάνθης, *Η άνοδος του Κωνσταντίνου Καραμανλή στην εξουσία, 1954-1956*, Αθήνα, Πατάκης, 2001
 Χατζηβασιλείου, Ευάνθης, *ΠΕΑΝ 1941-1945*, Αθήνα, Σύλλογος προς Διάδοσιν Ωφελίμων Βιβλίων, 2004
 Χατζηβασιλείου Ευάνθης, *Τετράδια Κοινοβουλευτικού Λόγου*, Αθήνα, Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, 2013
 Χριστοδουλίδης, Νίκος, *Τα σχέδια επίλυσης του Κυπριακού (1948-1978)*, Αθήνα, Καστανιώτης, 2009

Επιστημονικά Περιοδικά
 Υπάρχει σημαντικός αριθμός έγκριτων επιστημονικών περιοδικών που δημοσιεύουν άρθρα σχετικά με την νεώτερη και σύγχρονη ελληνική ιστορία στα ελληνικά και σε άλλες γλώσσες:
 Ενδεικτικά:
Αρχαιολογία, Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, Επιστήμη και Κοινωνία, Historien/Ιστορείν, Ιστορία, Κλειώ, Μεσόγειος, Μνήμων, Νέα Εστία, Σύγχρονα Θέματα, Τα Ιστορικά, Τετράδια Εργασίας, Balkan Studies, Byzantine and Modern Greek Studies, Cold War Studies, Etudes Helléniques/Hellenic Studies, Journal of Modern Greek Studies, Journal of Contemporary History, Journal of Cold War Studies, Mediterranean Quarterly, Southeast European and Black Sea Studies, The Historical Review, The Journal of Hellenic Studies, The Journal of Modern History, Vierteljahreshefte für Geschichte
 Σημαντικές μελέτες για τη σύγχρονη ελληνική ιστορία περιλαμβάνονται σε συλλογικούς τόμους όπως οι: *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής στον Εικοστό Αιώνα, Ιστορία του Νέου Ελληνισμού* κ.ά.
 Επίσης, πολλά άρθρα για τη σύγχρονη ελληνική ιστορία σε επιστημονικά περιοδικά μπορούν να ανευρεθούν μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα <http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170> του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Εναλλακτικά, μπορούν να εντοπιστούν από τη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>) ή άλλες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά παρέχεται πλήρης πρόσβαση στο περιεχόμενο. Τέλος, συνιστάται η ανεύρεση άρθρων από ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων που συγκεντρώνουν μεγάλο αριθμό περιοδικών, όπως www.jstor.org και muse.jhu.edu.

Τύπος, ΜΜΕ

Ελληνικά και ξένα μέσα επικοινωνίας προσφέρουν τακτικά σημαντικές παρουσιάσεις αναλύσεων για τη σύγχρονη ελληνική ιστορία με τη χρήση έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού, π.χ. History Channel (www.history.com), Τηλεόραση της Βουλής (*Τετράδια Κοινοβουλευτικού Λόγου, 2013-2014*), ΣΚΑΙ («Η Ελλάδα στον Ψυχρό Πόλεμο», 2013-2014), ΝΕΡΙΤ (*Η Μεγάλη Αλλαγή, 2009/2013 Το Πανόραμα του Αιώνα, 1983/2014*), όπως και ειδικές εκδόσεις εφημερίδων (*Η Καθημερινή, Το Βήμα κ.ά.*)

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές προτρέπονται να συμβουλευόμαστε συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, τη Βιβλιοθήκη του έτερου Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής της Σχολής Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών και ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, όπως κυρίως το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και διαθέτουν αξιολογές συλλογές βιβλίων, περιοδικών ή αρχείων για τη σύγχρονη ελληνική ιστορία. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32)
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα)
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι)
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο)
- Βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη)
- Βιβλιοθήκη του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πανεπιστημιούπολη, Ζωγράφου)
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής (Ελευθερίου Βενιζέλου & Καραϊσκάκη, Φιλοθέη)
- Βιβλιοθήκη των Αρχείων Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (Πλατεία Ελευθερίας 1, Αθήνα)
- Αρχείο του Ελληνικού Ιστορικού και Λογοτεχνικού Αρχείου (Αγίου Ανδρέου 5, Αθήνα)
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14)
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70)
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76)
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18)
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι)
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228)
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17)
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22)
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31)
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16)
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21)
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86)
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11)
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2010Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	B (Εαρινό εξάμηνο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Διαλέξεις		3	1,6
Τέστ			0,6
Τέστ			0,6
Πρόοδος			0,7
Πρόοδος			0,7
Πρόοδος			0,7
Πρόοδος			0,7
Σύνολο			5,6 (≈6)
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS194/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα προσεγγίζει το γνωστικό αντικείμενο των Διεθνών Σχέσεων, που είναι ο κλάδος των κοινωνικών επιστημών ο οποίος επιχειρεί να συνθέσει τη συστηματική εξέταση γεγονότων και συμβάντων με τη θεωρητική ανάλυση του γίνεσθαι της διεθνούς πολιτικής. Επιχειρεί, ουσιαστικά, να διερευνήσει τα θεμελιώδη του κεκτημένου γνώσεων που έχει κατακτήσει η οικεία επιστημονική κοινότητα σχετικά με το φαινόμενο του πολέμου και της ειρήνης στο χώρο και το χρόνο εστιάζοντας στις σχέσεις μεταξύ κρατικών και μη κρατικών δρώντων σε πεδία της ανθρώπινης δράσης τα οποία διαπερνούν εδαφικά σύνορα και γεωγραφικές περιοχές. Επίσης, ανιχνεύει ορόσημα στην εξέλιξη της σκέψης για το διεθνές και συζητά πτυχές της φιλοσοφίας της επιστήμης στις Διεθνείς Σχέσεις.

Υπό το πρίσμα αυτό, οι διαλέξεις αξιοποιούν και εμβαθύνουν στις αναλυτικές κατηγορίες του μαθήματος Διεθνής Πολιτική του Α' εξαμήνου, σε μια προσπάθεια να καλλιεργηθούν οι δεξιότητες που έχουν αποκτήσει οι φοιτητές/τριες στην ανάλυση διεθνών ζητημάτων. Η διασύνδεση αυτή εκτιμάται ότι, αφενός, γονιμοποιεί δημιουργικά μια πρότερη εμπειρία ακαδημαϊκής εκμάθησης και, αφετέρου, διευκολύνει διδακτικά την πληρέστερη ανάπτυξη της προβληματικής του μαθήματος. Το κύριο μαθησιακό αποτέλεσμα που επιδιώκεται, λοιπόν, είναι η εξοικείωση με βασικά μεθοδολογικά εργαλεία και θεωρητικές σχολές σκέψης με τις οποίες οι ειδήμονες των Διεθνών Σχέσεων διαλέγονται και παράγουν γνώση να ενισχύσει την ικανότητα των φοιτητών/ριών να κατανοούν, να ερμηνεύουν και να αξιολογούν κριτικά τις πολύπλευρες εκφάνσεις των

δρώμενων της συλλογικής ανθρώπινης παρουσίας στη διεθνή σκηνή. Προς την κατεύθυνση αυτή, οι φοιτητές/τριες καλούνται να καταγράψουν τη γνώση αυτή, εκτός από την παρακολούθηση των διαλέξεων και τη μελέτη των αναρτημένων προφορικών παρουσιάσεων του διδάσκοντα υπό τη μορφή (Power Point), μέσω της διερεύνησης της αντίστοιχης ύλης τόσο του συνόλου των υποχρεωτικών εγχειριδίων όσο και των πηγών της προτεινόμενης βιβλιογραφίας. Με τον τρόπο αυτό το μαθησιακό αποτέλεσμα που επιδιώκεται είναι να μάθουν οι φοιτητές/τριες, που σημειώνεται διανύουν το πρώτο έτος φοίτησης σε επίπεδο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, πώς να αναζητούν, να επιλέγουν και να συγκεντρώνουν μόνοι τους τη γνώση αναπτύσσοντας δεξιότητες κριτικής σκέψης και σύνθεσης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Η προβληματική του μαθήματος προάγει την αυτόνομη και κριτική σύνθεση της θεωρίας με την πράξη. Αποσκοπεί στην ανάπτυξη της ερευνητικής ικανότητας των φοιτητών/ριών να καταγράψουν και να εξηγούν τα δεδομένα της ιστορικής εμπειρίας και της τρέχουσας πρακτικής της διεθνούς πολιτικής υπό τον πολύ-πρισματικό και πολύ-χρωματικό φακό των θεωρητικών προσεγγίσεων των Διεθνών Σχέσεων. Οι φοιτητές/ριες, επομένως, μαθαίνουν να αποδομούν και να αναδομούν, να συνδυάζουν δημιουργικά τον επαγωγικό με τον απαγωγικό τρόπο σκέψης, να σχεδιάζουν θεωρητική και διεπιστημονική έρευνα, να παράγουν νέες ιδέες και να κατανοούν την πολυπλοκότητα της διαμόρφωσης αποφάσεων.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα σκιαγραφεί και συζητά τρία άρρηκτα αλληλοσυνδεόμενα πεδία προβληματικής και (ανά)στοχασμού: α) στην ιστοριογραφία των Διεθνών Σχέσεων, δηλαδή την ιστορική εξέλιξη του κλάδου, κυρίως, από τη σκοπιά των μεγάλων συζητήσεων που αναδείχτηκαν στην πορεία του χρόνου σχετικά με τη διεξαγωγή της έρευνας και την παραγωγή της γνώσης για το διεθνές, β) τη φιλοσοφία των Διεθνών Σχέσεων, δηλαδή των διαφορετικών τρόπων θέασης και ανάγνωσης της διεθνούς πραγματικότητας επικεντρώνοντας, ουσιαστικά, σε ζητήματα οντολογίας και επιστημολογίας που ανακύπτουν κατά την προσπάθεια κατανόησης και εξήγησης του διεθνούς και, γ) τη θεωρία των Διεθνών Σχέσεων, δηλαδή των διαχρονικών και σύγχρονων θεωριών που επιχειρούν να κατανοήσουν και να εξηγήσουν το διεθνές.

Στο πλαίσιο αυτό, οι θεματικές ενότητες του μαθήματος περιλαμβάνουν:

Εισαγωγή: Γνωστικό Αντικείμενο και Πεδία – Οι Μεγάλες Συζητήσεις στη Σύγχρονη Ιστορική Εξέλιξη του Κλάδου – Θεωρία και Προσέγγιση – Κατανόηση και Εξήγηση – Παράδειγμα και Ερευνητικό Πρόγραμμα – Οντολογία, Επιστημολογία – Επίπεδα Ανάλυσης – Σχέση Δομής και Δρώντων – Ποιοτικές και Ποσοτικές Μέθοδοι – Η Παράδοση του Θουκυδίδη – Οι Σύγχρονες Φιλοσοφικές Ρίζες των Διεθνών Σχέσεων –Κλασικός Ρεαλισμός – Νεορεαλισμός – Φιλελευθερισμός – Νεοφιλελευθερισμός – Αγγλική Σχολή – Μαρξισμός – Τα Θεωρητικά Ρεύματα του Μεταθετικισμού – Η Εμπειρία της Πράξης και οι Προκλήσεις του Μέλλοντος για τις Διεθνείς Σχέσεις.

Ειδικότερα, η ανάπτυξη των θεματικών του μαθήματος σε 13 ενότητες διδασκαλίας αναλύονται στον παρακάτω πίνακα. Σημειώνεται ότι οι φοιτητές/τριες πληροφορούνται, μέσω του Προγράμματος Διδασκαλίας Μαθήματος και την ενημέρωση που γίνεται τόσο στην πρώτη συνάντηση διδασκαλίας όσο και τις ώρες γραφείου του διδάσκοντος, ότι:

- iv. η διδακτέα ύλη διαχέεται και στα τρία υποχρεωτικά εγχειρίδια,
- v. πρέπει, ως μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των επιδιωκόμενων μαθησιακών στόχων για την ανάπτυξη της ικανότητας που αφορά την αναζήτηση, συγκέντρωση και ιεράρχηση πληροφοριών και γνώσεων, να αναζητούν μόνοι/ες τους ποια κεφάλαια/σελίδες των υποχρεωτικών εγχειριδίων αντιστοιχούν στη διδακτέα ύλη της κάθε θεματικής ενότητας και
- vi. οφείλουν επιπρόσθετα του σημείου (ii) να αναζητούν όποια μέρη της διδακτέας ύλης δεν καλύπτεται πλήρως ή ικανοποιητικά από τα υποχρεωτικά εγχειρίδια στις πηγές της προτεινόμενης

βιβλιογραφίας.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή: Γνωστικό Αντικείμενο & Πεδία	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS194&id=1822
2. Η Διαμάχη για τη Θεωρία και τη Μέθοδο: Οι Μεγάλες Συζητήσεις στη Σύγχρονη Ιστορική Εξέλιξη του Κλάδου, Οντολογία & Επιστημολογία, Επίπεδα Ανάλυσης, Κατανόηση – Εξήγηση, Δρώντες – Δομή, Παράδειγμα & Επιστημονικό Πρόγραμμα	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS194&id=1823
3. Η Παράδοση του Θουκυδίδη: Αίτια Πολέμου, Ισχύς, Δίκαιο, Ασφάλεια	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS194&id=1824
4. Οι Σύγχρονες Φιλοσοφικές και Θεωρητικές Ρίζες των Διεθνών Σχέσεων: Machiavelli, Hobbes, Kant, Carr, Kennan	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS194&id=1825
5. Διαχρονικές Σχολές Σκέψης I: Ρεαλισμός	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS194&id=1826
6. Διαχρονικές Σχολές Σκέψης II: Φιλελευθερισμός	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS194&id=1827
7. Επανάληψη & Σύνοψη		
8. Διαχρονικές Σχολές Σκέψης III: Αγγλική Σχολή & Μαρξισμός	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS194&id=1829
9. Επανάληψη & Σύνοψη	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	
10. Τα Νεότερα Θεωρητικά Ρεύματα του Μεταθετικισμού I: Κριτική Θεωρία & Κονστρουκτιβισμός	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS194&id=1831
11. Επανάληψη & Σύνοψη	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	
12. Τα Νεότερα Θεωρητικά Ρεύματα του Μεταθετικισμού II: Μεταμοντερνισμός	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS194&id=1833
13. Επανάληψη & Αναστοχαστική Συζήτηση: Διαχρονικές και Νεότερες Θεωρίες των Διεθνών Σχέσεων: Η Εμπειρία της Πράξης και οι Προκλήσεις του Μέλλοντος	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:	Οι τρόποι αξιολόγησης που έχουν επιλεγεί αποβλέπουν στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων του μαθήματος και, ειδικότερα, την ανάπτυξη τριών βασικών δεξιοτήτων: α) μετάβαση από τη στείρα απομνημόνευση στην ταξινόμηση, ιεράρχηση και σύνθεση γνώσεων, β) κριτική σκέψη και γ) χρήση γραπτού λόγου.	
Πρόοδος Πρώτη	Εβδομάδα 7: η εξεταζόμενη ύλη καλύπτει τις θεματικές ενότητες διδασκαλίας από την Εισαγωγή μέχρι και το Ρεαλισμό	
Πρόοδος Δεύτερη	Εβδομάδα 9: η εξεταζόμενη ύλη καλύπτει τις θεματικές ενότητες διδασκαλίας από την Εισαγωγή μέχρι και την Αγγλική Σχολή	
Πρόοδος Τρίτη	Εβδομάδα 11: η εξεταζόμενη ύλη καλύπτει τις θεματικές ενότητες διδασκαλίας από την Εισαγωγή μέχρι και την Κριτική Θεωρία	
Πρόοδος Τέταρτη	Εβδομάδα 13: η εξεταζόμενη ύλη καλύπτει όλες τις θεματικές ενότητες διδασκαλίας	
Τέστ 1	Εβδομάδα 3: απροειδοποίητο για έλεγχο γνώσεων	
Τέστ 2	Εβδομάδα 6: απροειδοποίητο για έλεγχο γνώσεων	

--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p style="text-align: center;">ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Το μάθημα παραδίδεται με διαλέξεις που οργανώνονται όμως με τρόπο ώστε να προάγουν τη συμμετοχική διδασκαλία. Η τελευταία, δηλαδή, προσπαθεί με την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών/ριών και τη διαλογική συζήτηση να εκμαιεύσει και να δομήσει ή να αναδομήσει τη γνώση.</p>
--	--

<p style="text-align: center;">ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Η οργάνωση και η διδασκαλία του μαθήματος αξιοποιούν εκτεταμένα ΤΠΕ. Ειδικότερα, σχεδόν το σύνολο του έντυπου υλικού του μαθήματος (π.χ. πρόγραμμα διδασκαλίας, ανακοινώσεις, υποβολή εργασιών, σημειώσεις) αναρτάται και κοινοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής e-Class (http://eclass.uop.gr/), όπως και στοιχεία ενημέρωσης και αλληλογραφίας με τους/ις φοιτητές/ριες. Παρομοίως, η καταχώρηση της βαθμολογίας πραγματοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας ClassWeb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/). Οι διαλέξεις του μαθήματος συχνά παραδίδονται με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και μηχανήματα προβολής εικόνων.</p>
--	---

<p style="text-align: center;">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες
	Τέστ	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες
	Τέστ	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες
	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες
	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες
	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες
	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	138 ώρες

<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα και καθορίζεται με βάση βαθμολόγησης την κλίμακα από μηδέν (0) έως δέκα (10).</p> <p>Τα δύο Τέστ (σύντομη απάντηση σε μία ερώτηση που αντλείται από το ¼ των δύο πρώτων + δύο επόμενων θεματικών ενοτήτων αντίστοιχα της διδακτέας ύλης) είναι προαπαιτούμενα για την αξιολόγηση. Η τελική βαθμολογία διαμορφώνεται ως εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ το βαθμό της πρώτης Προόδου (απαντήσεις σε 10 ερωτήσεις με απαντήσεις πολλαπλών επιλογών που αντλούνται από τις διαλέξεις και τα υποχρεωτικά εγχειρίδια) βάσει του 1/3 των θεματικών ενοτήτων της διδακτέας ύλης, που προσμετρείται κατά 10%, ➤ το βαθμό της δεύτερης Προόδου (απαντήσεις σε 10 ερωτήσεις με απαντήσεις πολλαπλών επιλογών που αντλούνται από τις διαλέξεις και τα υποχρεωτικά εγχειρίδια) βάσει του 1/3 των θεματικών ενοτήτων της διδακτέας ύλης, που προσμετρείται κατά 20%, ➤ το βαθμό της τρίτης Προόδου (απαντήσεις σε 10 ερωτήσεις με απαντήσεις πολλαπλών επιλογών που αντλούνται από τις διαλέξεις και τα υποχρεωτικά εγχειρίδια) βάσει του 1/3 των θεματικών ενοτήτων της διδακτέας ύλης, που προσμετρείται κατά 30%,
---	---

	<p>➤ το βαθμό της τέταρτης Προόδου (απαντήσεις σε 10 ερωτήσεις με απαντήσεις πολλαπλών επιλογών που αντλούνται από τις διαλέξεις και τα υποχρεωτικά εγχειρίδια) βάσει του 1/3 των θεματικών ενοτήτων της διδακτέας ύλης, που προσμετρείται κατά 40%,</p> <p>Κατ' εξαίρεση για τους φοιτητές Erasmus η αξιολόγηση γίνεται στην αγγλική γλώσσα με ίδια βάση βαθμολόγησης, την κλίμακα από μηδέν (0) έως δέκα (10).</p> <p>Η τελική βαθμολογία διαμορφώνεται από τέσσερις απαλλακτικές των τελικών εξετάσεων Ατομικές Εργασίες χωρίς παρουσίαση, έκτασης μεταξύ δύο (2) και πέντε (5) χιλιάδων λέξεων.</p>
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Υποχρεωτικά Εγχειρίδια:

1. Jill Stean & Lloyd Pettiford, *Εισαγωγή στη Θεωρία των Διεθνών Σχέσεων* (Αθήνα: Τουρίκης, 2010).
2. Κ. Χατζηκωνσταντίνου, Μ. Σαρηγιαννίδης και Χ. Μπαξεβάνης, *Θεωρητικές Αφετηρίες στις Διεθνείς Σχέσεις* (Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας, 2012).
3. Ανδρέας Γκόφας & Νικόλαος Τζιφάκης, *Θεωρητικές Προβολές στη Διεθνή Πολιτική. Η Σινό-Αμερικανική Πρόκληση* (Αθήνα: Πεδίο, 2017)

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Θουκυδίδου Ιστορία (Αθήνα: Ηριδανός, αχρονολόγητο).

Henry R. Nau, *Perspectives on International Relations. Power, Institutions, Ideas*, 3rd ed. (Washington, D.C.: CQ Press, 2012).

Kenneth N. Waltz, *Θεωρία Διεθνούς Πολιτικής* (Αθήνα: Ποιότητα, 2011) [η αγγλική έκδοση του βιβλίου είναι *Theory of International Politics* (New York: McGraw-Hill, 1979)].

Kenneth N. Waltz, *Ο Άνθρωπος, το Κράτος και ο Πόλεμος. Μια Θεωρητική Ανάλυση* (Αθήνα: Ποιότητα, 2011) [η αγγλική έκδοση του βιβλίου είναι *Man, the State and War. A Theoretical Analysis* (New York: Columbia University Press, 1954)].

Amitav Acharya & Barry Buzan (eds.), *Non-Western International Relations Theory. Perspectives on and Beyond Asia* (London: Routledge, 2010).

Γεώργιος ΣΜ. Σπυρόπουλος, *Διεθνείς Σχέσεις: Ρεαλιστική Προσέγγιση. Θεωρία και Πράξη* (Αθήνα: Ποιότητα, 2010).

Mihaela Neacsu, *Hans J. Morgenthau's Theory of International Relations. Disenchantment and Re-Enchantment* (Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan, 2009).

C. Reus-Smit & D. Snidal (επιμ.) *The Oxford Handbook of International Relations* (Oxford: Oxford University Press, 2008).

Δ. Τριανταφύλλου, Κ. Υφαντής & Ε. Χατζηβασιλείου (επιμ.), *Διεθνείς Σχέσεις. Σύγχρονη Θεματολογία και Προσεγγίσεις* (Αθήνα: Παπαζήσης, 2008).

Θεόδωρος Κουλουμπής, *Διεθνείς Σχέσεις. Ισχύς και Δικαιοσύνη*, 2^η έκδοση (Αθήνα: Παπαζήσης, 2008).

Ηλίας Ι. Κουσκουβέλης, *Εισαγωγή στις Διεθνείς Σχέσεις*, 5^η έκδοση (Αθήνα: Ποιότητα, 2007).

Martin Griffiths (ed.), *International Relations Theory for the Twenty-First Century. An Introduction* (London: Routledge, 2007).

Richard Ned Lebow & Mark I. Lichbach (eds.), *Theory and Evidence in Comparative Politics and International Relations* (Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan, 2007).

John Baylis & Steve Smith, *Η Παγκοσμιοποίηση της Διεθνούς Πολιτικής: Μια Εισαγωγή στις Διεθνείς Σχέσεις*, 3^η έκδοση (Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2007).

Ειρήνη Χειλά, *Διεθνής Κοινωνία: Διαχρονικές και Σύγχρονες Αντιλήψεις. Η Συμβολή του Παναγή Παπαληγούρα* (Αθήνα: Ηρόδοτος, 2006).

Tim Dunne, MiljaKurki& Steve Smith (επιμ.), *International Relations Theories: Discipline and Diversity* (Oxford: Oxford University Press, 2006).

Jennifer Sterling-Folker, *Making Sense of International Relations Theory* (Boulder: LynneRienner, 2006).

BeateJahn (ed.), *Classical Theory in International Relations* (Cambridge: Cambridge University Press, 2006).

MartinWight, *Διεθνής Θεωρία: Τα Τρία Ρεύματα Σκέψης*, 3^η έκδοση (Αθήνα: Ποιότητα, 2005).

WalterCarlsnaes, Thomas Risse& Beth A. Simmons (επιμ.) *HandbookofInternationalRelations* (London: Sage, 2005).

Παναγιώτης Ήφαιστος, *Οι Διεθνείς Σχέσεις ως Αντικείμενο Επιστημονικής Μελέτης στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό*, 3^η έκδοση (Αθήνα: Ποιότητα, 2004).

Colin Elman & Miriam F. Elman (eds.), *Progress in International Relations Theory. AppraisingtheField*(Cambridge, Mass.: MITPress, 2003).

Αλέξης Ηρακλείδης, *Η Διεθνής Κοινωνία και οι Θεωρίες των Διεθνών Σχέσεων. ΜιαΚριτικήΠεριδιάβαση*(Αθήνα: Ι. Σιδέρης, 2000).

Edward H. Carr,*The Twenty Years' Crisis 1919-1939: An Introduction to the Study of International Relations* (Basingstoke, Hampshire: Palgrave, 2000).

Alexander Wendt,*Social Theory of International Politics* (Cambridge: Cambridge University Press, 1999).

Δημήτρης Κώνστας &Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος, *Διεθνείς Σχέσεις: Συνεχία και Μεταβολή* (Αθήνα: Ι. Σιδέρης, 1997).

Hans Morgenthau, *Politics Among Nations: The Struggle for Power and Peace*, 6th edition (New York: Knopf, 1985).

Επιστημονικά Περιοδικά:

Στην Ελλάδα τα περιοδικά που περιλαμβάνουν άρθρα τα οποία συζητούν, σε μικρότερη ή μεγαλύτερη έκταση, θέματα διεθνών σχέσεων είναι, κυρίως, τα: *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, Αγορά Χωρίς Σύνορα, Επιστήμη και Κοινωνία, Θέσεις, Αξιολογικά, Ουτοπία, Ιστορικά, Κλειώ, Historein, Το Βήμα των Διεθνών Σχέσεων, Φιλελεύθερη Έμφαση, Σύγχρονα Θέματα, Τετράδια Πολιτικού Διαλόγου, Έρευνας και Κριτικής, Ευρωπαϊκή Έκφραση.*

Ευρύτερα αποδεκτά ως κορυφαία διεθνή περιοδικά τα οποία ειδικεύονται στη θεωρία και τη μεθοδολογία των διεθνών σχέσεων είναι τα: *International Theory, European Journal of International Relations, International Organization, International Security, International Studies Quarterly, Millennium Journal of International Studies, International Political Science Review, International Political Sociology, Foreign Policy Analysis, World Politics, American Political Science Review, Review of International Studies, Journal of Peace Research, Review of International Political Economy.*

Εξίσου αξιολογικά και γνωστά είναι τα εξής: *International Studies Review, International Studies Perspectives, Alternatives, International Politics, International Relations, British Journal of Politics and International Relations, Journal of International Relations and Development, Cambridge Review of International Affairs, Journal of Conflict Resolution, International Interactions, Cooperation and Conflict, Globalizations, Political Science Quarterly, Orbis, Journal of International Affairs, SAIS Review, Global Society, Ethics and International Affairs, Nations and Nationalism, Politics, International Affairs, Foreign Affairs, Foreign Policy.*

Επίσης, ενδεικτική είναι η ανάγνωση επιθεωρήσεων βιβλιοκρισίας όπως των ελληνόγλωσσων *The Athens Review of Books, The Book's Journal* και των αγγλόγλωσσων *London Review of Books* και *The New York Review of Books*.

Διαδικτυακοί Τόποι:

Στα περισσότερα από τα παραπάνω διεθνή περιοδικά παρέχεται ελεύθερα η πρόσβαση, με την απόκτηση σχετικού κωδικού από τη Διεύθυνση Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, η πρόσβαση είτε σε ηλεκτρονικές συνδρομές βιβλιογραφικών πηγών του Πανεπιστημίου (http://www.uop.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=127&Itemid=292) είτε στο Hellenic Academic Library Network (HEALink) (<http://www.heal-link.gr/>).

Οι φοιτητές/τριες συνιστάται να επισκεφτούν την ενότητα «**Σύνδεσμοι**» στο **e-Class** του Τμήματος, όπου είναι αναρτημένοι σε διάφορες κατηγορίες διαδικτυακοί τόποι χρήσιμοι για την αναζήτηση και μελέτη

βιβλιογραφίας, επιστημονικής πληροφόρησης και επίκαιρης ενημέρωσης.

Βιβλιοθήκες:

Οι φοιτητές/τριες συνιστάται να συμβουλευόμαστε συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Επίσης, συνιστάται να συμβουλευόμαστε τις:

- Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών που είναι αναρτημένος στο <http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>
- Ψηφιακή Βιβλιοθήκη και το Ηλεκτρονικό Αναγνωστήριο του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (<http://www.ekt.gr/>)
- Ηλεκτρονικό Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης (<http://e-edc.eu/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να επισκέπτονται και να συμβουλευόμαστε τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών ειδικευμένων στις διεθνείς σχέσεις. Από αυτές, οι πιο σημαντικές και με μεγαλύτερη ευχέρεια πρόσβασης είναι οι:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (Βασιλέως Κωνσταντίνου 48),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου (ΕΛΙΑ, Αγίου Ανδρέου 5),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 & Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πειραιώς (Καραόλη& Δημητρίου 80, Πειραιάς),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας (ΜΙΕΤ, Θουκυδίδου 13),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	0207ΣΕ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	2ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αγγλικά II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/SEP162/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το μάθημα Αγγλικά I ή σε φοιτητές που διαθέτουν πιστοποιητικό γλωσσομάθειας που βεβαιώνει «καλή γνώση» (επιπέδου B2) της Αγγλικής γλώσσας. Η ύλη του μαθήματος περιλαμβάνει εμβάθυνση σε δομές της Αγγλικής Γλώσσας που σχετίζονται με κατανόηση-παραγωγή γραπτού κυρίως λόγου σε προχωρημένο επίπεδο, με παράλληλη περαιτέρω ανάπτυξη του λεξιλογίου των φοιτητών και έκθεση σε κείμενα ακαδημαϊκού περιεχομένου και ενδιαφέροντος μέτριας δυσκολίας. Γίνεται εκτεταμένη χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Τμήματος και του Διαδικτύου, καθώς και πολυμέσων και διαδραστικών εξατομικευμένων μαθησιακών εργαλείων. Μεθοδολογικά, το μάθημα (όπως και ολόκληρο το Πρόγραμμα Αγγλικής Γλώσσας στο Τμήμα) στηρίζεται στις αρχές των α. Content-Based Instruction (CBI) και β. Content and Language Integrated Learning (CLIL) που αποσκοπούν στην εκμάθηση της ξένης γλώσσας μέσω του περιεχομένου και στην άμεση χρήση της ξένης γλώσσας για τον σκοπό που μαθαίνεται (languageimmersion).

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- γνωρίζει και να χρησιμοποιεί την Αγγλική γλώσσα σε προχωρημένο επίπεδο (πολύ καλής γνώσης B2-C1)
- Κατανοεί και να χρησιμοποιεί λεξιλόγιο υψηλού επιπέδου γνώσης της Αγγλικής, με έμφαση σε λεξιλόγιο σχετικό με το αντικείμενο σπουδών στο Τμήμα, μέσω κατάλληλα επιλεγμένων σύντομων αυθεντικών ακαδημαϊκών ή άλλων σχετικών κειμένων
- κατανοεί μικρής έκτασης ακαδημαϊκά κείμενα προφορικά και γραπτά
- διαβάζει ολόκληρα βιβλία γενικού ενδιαφέροντος, μέσω της ανάπτυξης της γενικότερης αναγνωστικής και γλωσσικής ικανότητας
- παράγει μικρής έκτασης γραπτό και προφορικό λόγο σε θέματα ακαδημαϊκού ενδιαφέροντος
- έχει μέτρια αυτονομία όσον αφορά την περαιτέρω εκμάθηση και χρήση της γλώσσας, μέσω υψηλής ποιότητας διαδραστικών «εργαλείων εκμάθησης» που υπάρχουν διαθέσιμα στο διαδίκτυο,

πολυμέσων αλλά και βιβλίων / άρθρων προσωπικού ενδιαφέροντος.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Ανάπτυξη της ικανότητας για επικοινωνία στην Αγγλική γλώσσα
- Ανάπτυξη ικανότητας χρήσης του διαδικτύου για προσωπική μελέτη
- Ανάπτυξη της ικανότητας για αναστοχασμό και αυτό-αξιολόγηση.
- Ανάπτυξη της ικανότητας για ανεξάρτητη και αυτόβουλη μάθηση.
- Ανάπτυξη της ικανότητας για αυτόνομη εργασία
- Ανάπτυξη ικανότητας για ομαδική εργασία
- Βελτίωση των στρατηγικών μελέτης και της εν γένει ακαδημαϊκής επίδοσης.
- Ανάπτυξη σεβασμού στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Ανάπτυξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα διακρίσεων κάθε είδους
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περαιτέρω ανάπτυξη της γενικής γνώσης της Αγγλικής όσον αφορά όλες τις δεξιότητες και πρώτη επαφή των φοιτητών/τριών με τον ακαδημαϊκό λόγο μέσω αποσπασμάτων βιβλίων, άρθρων, διαλέξεων, και λοιπών γραπτών και προφορικών κειμένων γενικότερου ή ακαδημαϊκού ενδιαφέροντος. Αναλυτική παρουσίαση και διδασκαλία προχωρημένης δυσκολίας γραμματικών και συντακτικών φαινομένων και εξάσκηση σε αυτά. Διδασκαλία λεξιλογίου σε προχωρημένο επίπεδο (lowfrequencywords). Το μάθημα γίνεται με μορφή εβδομαδιαίων διαλέξεων και φροντιστηριακών σεμιναρίων κατά τη διάρκεια των οποίων γίνεται πρακτική άσκηση για την απόκτηση επιμέρους δεξιοτήτων. Το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιείται περιλαμβάνει σημειώσεις και ευρεία χρήση ΤΠΕ για την αναζήτηση πηγών πληροφόρησης στο διαδίκτυο, πολυμέσα (βιντεοδιαλέξεις, ντοκυμαντέρ κλπ), διαδραστικό και άλλο υλικό αυτο-εκπαίδευσης που υπάρχει διαθέσιμο στο διαδίκτυο και που σχετίζεται με την εκμάθηση της Αγγλικής γλώσσας. Παράλληλα, ζητείται από τους φοιτητές να αναγνώσουν τουλάχιστον ένα βιβλίο της επιλογής τους.

Τίτλος ενότητας Course session	Βιβλιογραφία Bibliography	Σύνδεσμος παρουσίασης Link to the course
1. Introduction to the course- English as an International Language - CLIL (Content and Language Integrated Learning)-Study Skills - Computer Assisted Language Learning (CALL) and the use of the Internet for Language Learning (e.g. mobile and web-based study applications such as Quizlet) - Extensive Reading: rationale, scientific evidence (article)	GRAMMAR English Grammar Theory and interactive practice by the British Council: http://learnenglish.britishcouncil.org/en/english-grammar Fundamentals of English Grammar Interactive http://www.azargrammar.com/grammarSpeaks/grammarSpeaksUUEGi_TOC.html Understanding and Using English Grammar Interactive http://www.azargrammar.com/grammarSpeaks/grammarSpeaksUUEGi_TOC.html Tutorials and interactive grammar practice: https://www.englishpage.com/	https://eclass.uop.gr/courses/SEP162/
2. Grammar (G): The Passive: Forming and Using the Passive - Indirect Objects Used as Passive Subjects. Vocabulary (V): NGSL Skills Development: Reading, Writing, Listening, Speaking (SD) (material in e-class) Study Skills (SS): Touch	Irregular Verbs: Quizlet: https://quizlet.com/37649757/english-irregular-verbs-flash-cards/ Preposition Combinations 7 groups: Quizlet in e-class (links). Phrasal Verbs (intermediate) 4 groups: Quizlet in e-class (links) Phrasal Verbs (advanced) 6 groups: Quizlet in e-class	

typing Extensive Reading (ER): Introduction to <i>Animal Farm</i> and related tasks	(links) VOCABULARY Longman Dictionary of Contemporary English Online: https://www.ldoceonline.com/	
3. G: The Passive: The Passive Form of Modals and Phrasal Modals; V: NGSL; SD; ER; SS: Note taking	The New General Service List (NGSL): The 2818 most common words in English: http://www.newgeneralservicelist.org/ NGSL learning and practice: Quizlet (2.201-2818): https://quizlet.com/class/821915/	
4. G: The Passive: Stative Passive Verbs and Prepositions - GET & Passive - Participial Adjectives; V: NGSL; SD; SS	The Vocabulary.com Top 1000. The top 1,000 vocabulary words; difficult but common words that appear in everyday academic and business writing and are also the most likely to appear on the SAT, ACT, GRE, and ToEFL. https://www.vocabulary.com/lists/52473	
5. G: Noun Clauses: (NC beginning with question words, <i>whether/if, that</i>); V: NGSL; SD; SS		
6. G: Noun Clauses: Quoted Speech, Reported Speech, the Subjunctive in Noun Clauses - Using <i>-ever</i> words (Whoever, etc.) V: NGSL; SD; SS: Plagiarism and how to avoid it	SKILLS DEVELOPMENT For each of the 13 course sessions: reading passages, videos and other rich media content (e.g. selected TED talks, documentaries) allowing for individual learning preferences and styles; related glossaries, tasks and other accompanying material, teaching and enhancing a variety of skills (metacognitive skills; reading, writing, listening, speaking, and their sub-skills) and promoting language, subject and world knowledge. The material has been carefully selected in order to develop background knowledge, vocabulary and fluency in the Department scientific areas and is often updated to reflect current issues and new developments (in e-class).	
7. Mid-term Examination; ER		
8. G: Adjective Clauses; V: NGSL; SD; SS: Presentation skills		
9. G: Adjective Clauses; V: NGSL; SD; SS: Presentation skills		
10. G: Gerunds and Infinitives; V: NGSL; SD; ER		
11. G: Gerunds and Infinitives; V: NGSL; SD: Oral Presentations	EXTENSIVE READING Animal Farm by George Orwell http://www.george-orwell.org/Animal_Farm/index.html (Support material in e-class)	
12. G: Adverb Clauses; V: NGSL; SD: Oral Presentations		
13. G: Adverb Clauses; V: NGSL; SD: Oral Presentations	Additional - recommended extensive reading: The Century Trilogy by Ken Follett (Fall of Giants, Winter of the World, Edge of Eternity); Pan Books STUDY SKILLS Touch typing: https://www.typingclub.com/ TEACHER NOTES for the course (in e-class, Documents)	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε. <ul style="list-style-type: none"> ▶ στη διδασκαλία ▶ στην επικοινωνία με τους φοιτητές ▶ στην αυτόνομη μάθηση κυρίως με χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Πανεπιστημίου https://eclass.uop.gr/												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις,</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>25</td> </tr> <tr> <td>Φροντιστηριακά σεμινάρια</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασιών</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>Παρουσιάσεις ατομικές και ομαδικές, και με χρήση πολυμέσων</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Μη καθοδηγούμενη,</td> <td>20</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	25	Φροντιστηριακά σεμινάρια	15	Συγγραφή εργασιών	10	Παρουσιάσεις ατομικές και ομαδικές, και με χρήση πολυμέσων	5	Μη καθοδηγούμενη,	20
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
Διαλέξεις	25												
Φροντιστηριακά σεμινάρια	15												
Συγγραφή εργασιών	10												
Παρουσιάσεις ατομικές και ομαδικές, και με χρήση πολυμέσων	5												
Μη καθοδηγούμενη,	20												

<p>Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	προσωπική μελέτη και εξάσκηση	
	Σύνολο Μαθήματος	75
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>		
<p>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή: Student Evaluation</p>		
Πρόταση 1/ Option 1	<p>Παρακολούθηση του μαθήματος σε ποσοστό τουλάχιστον 75% των ωρών και ενεργή συμμετοχή στο μάθημα (15%) Class attendance (at least 75% of course hours), active participation and assignment completion: 15%</p>	
Πρόταση 2 / Option 2	<p>Εκπόνηση ομαδικής εργασίας και προφορική παρουσίασή της (10%) Group project and group presentation (10%)</p>	
Πρόταση 3 / Option 3	<p>Πρόσδος (15%) Participation in Mid-term Examination</p>	
Πρόταση 4 / Option 4	<p>Τελική γραπτή εξέταση (60%).Σημείωση: Το ποσοστό αυτό είναι το ελάχιστο δυνατό, και ισχύει σε περίπτωση που ένας φοιτητής επιλέξει να επωφεληθεί από το σύνολο των προτάσεων (1, 2, 3) Participation in Final Examination (60%). Please note: This percentage is the minimum and applies in case a student chooses to benefit from the total of evaluation options (1, 2, 3).</p>	
Άλλο	<p>Συμμετοχή μόνο στην τελική γραπτή εξέταση (100%) Participation only in Final Examination (100%)</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Azar, B. (2009), *Understanding and Using English Grammar*, 4th ed, Pearson Education ESL, NY
http://www.azargrammar.com/grammarSpeaks/uuegi/uuegi_chapter01/uuegi_01_000.html

Material on all four skills and grammar: <http://learnenglish.britishcouncil.org/en/>

Individualised practice on irregular verbs, preposition combinations:

<http://quizlet.com/37649757/english-irregular-verbs-flash-cards/>

<http://quizlet.com/10161926/preposition-combinations-group-a-b-flash-cards/original>

<http://quizlet.com/10163338/preposition-combinations-group-c-d-flash-cards/>

<http://quizlet.com/10163855/preposition-combinations-group-e-f-g-flash-cards/>

The New General Service List (2013): the most frequent words in English: provides over 90% coverage for most general English texts (2.368 word families, 2818 lemmas) <http://www.newgeneralservicelist.org/>

Individualised practice on the New General Service List <http://quizlet.com/class/821915/>

Academic Word List and practice: <http://www.englishvocabularyexercises.com/AWL/index.htm>

Academic vocabulary further, individualised practice

<http://quizlet.com/16265531/academic-writing-podcast-1-4-flash-cards/>

Plagiarism and how to avoid it:

<http://www4.caes.hku.hk/plagiarism/introduction.htm>

Documentary on the history of children's rights: child labour, juvenile delinquency, compulsory schooling, shelters for children, protection of children from sexual and other types of exploitation, Parts 1-4

<http://www.youtube.com/watch?v=GV3Z60X6AI0>

Related glossary: <https://eclass.uop.gr/modules/glossary/glossary.php?course=SEP162>

Free books on line: Project Gutenberg <http://www.gutenberg.org/>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικών Επιστημών και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	3010Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πολιτική Φιλοσοφία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος		1,4	
Τελική Γραπτή Εργασία		2,3	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		5,3 (≈5)	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS170/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο στόχος του μαθήματος της Πολιτικής Φιλοσοφίας είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις έννοιες οι οποίες χρησιμοποιούνται για την θεμελίωση των πολιτικών κρίσεων με αντικείμενο τη νομιμοποίηση των πολιτικών καθεστώτων.

Στο βαθμό που η νομιμοποίηση αυτή εξαρτάται από την αξίωση δικαιοσύνης του εκάστοτε καθεστώτος, η κατανόηση των πολιτικών κρίσεων άπτεται της μελέτης των συστημάτων δικαιοσύνης που τίθενται σε κυκλοφορία από τα διάφορα ρεύματα της πολιτικής φιλοσοφίας.

Για τον στόχο αυτό επιδιώκεται ο προσανατολισμός των φοιτητών μέσα από έναν χάρτη των σύγχρονων πολιτικών θεωριών. Αυτός ο χάρτης θα οργανωθεί μέσα από τη συστοίχιση των πολιτικών θεωριών με τα κύρια ρεύματα της ηθικής φιλοσοφίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει ως αντικείμενο τη μελέτη των σύγχρονων θεωριών πολιτικής φιλοσοφίας. Το πρίσμα υπό το οποίο γίνεται αυτή η μελέτη είναι αυτό της (όχι κατ'ανάγκη γραμμικής) συστοιχίας τους με τα βασικά ρεύματα της ηθικής φιλοσοφίας. Η λογική της συστοίχισης εδράζεται στην υπόθεση ότι η διάκριση της ηθικής φιλοσοφίας μεταξύ «εξωτερικών» και «εσωτερικών» αγαθών καθορίζει την απάντηση στο πολιτικό ερώτημα της δίκαιης κατανομής τους και κατ'επέκταση της νομιμοποίησης των πολιτικών καθεστώτων και συστημάτων. Σε έναν βαθμό, οι ηθικές φιλοσοφίες θα παρουσιαστούν ως μέρος του λογικού πυρήνα της πολιτικής φιλοσοφίας, και άρα ως ένα από τα κριτήρια της αξίωσης αληθείας που προβάλλει η εκάστοτε πολιτική φιλοσοφία.

A. Μάθημα 1 έως 4: Παρουσίαση των βασικών ρευμάτων της σύγχρονης ηθικής φιλοσοφίας

ΜΑΘΗΜΑ	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
Μάθημα 1 Συνεπειοκρατική ηθική: ηθικός εγωϊσμός και ωφελιμισμός	John Stuart Mill, <i>Ωφελιμισμός</i> John Stuart Mill, <i>Περί Ελευθερίας</i> Will Kymlicka, <i>Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας</i> , κεφ.2
Μάθημα 2 Ηθική της αρετής	Πλάτωνας, <i>Πολιτεία</i> Αριστοτέλης, <i>Ηθικά Νικομάχεια</i> Paul Ricoeur, <i>Ο ίδιος ο εαυτός ως άλλος</i>
Μάθημα 3 Δεοντολογική ηθική	Immanuel Kant, <i>Η θεμελίωση της μεταφυσικής των ηθών</i>
Μάθημα 4 Μηδενισμός-Υπαρξισμός	Charles Taylor, <i>Οι πηγές του εαυτού, η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας</i> Jean Paul Sartre, <i>Ο υπαρξισμός είναι ένας ανθρωπισμός</i>
Μάθημα 5 <u>Πρόοδος με ύλη τις παραδόσεις των μαθημάτων 1 έως 4</u>	

B. Μάθημα 5 ως 13: Παρουσίαση των βασικών ρευμάτων της σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας

ΜΑΘΗΜΑ	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
Μάθημα 6 Εξισωτικός φιλελευθερισμός	Will Kymlicka, <i>Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας</i> , κεφ.3 John Rawls, <i>Θεωρία της δικαιοσύνης</i> , εκδ. Πόλις, 2001.
Μάθημα 7 Ελευθερισμός - Μαρξισμός	Will Kymlicka, <i>Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας</i> , κεφ.4, 5
Μάθημα 8 Κοινοτισμός	Michael J. Sandel, <i>Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης</i> Will Kymlicka, <i>Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας</i> , κεφ. 6
Μάθημα 9 Πλουραλισμός	Will Kymlicka, <i>Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας</i> , κεφ. 5 παρ.3.
Μάθημα 10 Πολιτικός φιλελευθερισμός	John Rawls, <i>Ο πολιτικός φιλελευθερισμός</i> Will Kymlicka, <i>Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας</i> , κεφ. 6, παρ.7

Μάθημα 11 Φιλελεύθερος εθνικισμός - Ρεπουμπλικανισμός	Will Kymlicka, <i>Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας</i> , κεφ. 6, παρ.7,9, κεφ.7
Μάθημα 12 Πολυπολιτισμός	Charles Taylor, <i>Πολυπολιτισμικότητα</i> Will Kymlicka, <i>Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας</i> , κεφ. 7
Μάθημα 13 <u>Πρόσδος με ύλη τις παραδόσεις των μαθημάτων 5 έως 12</u>	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο																						
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Οι σημειώσεις του μαθήματος είναι αναρτημένες σε αρχεία word και ppt στην πλατφόρμα eclass, μαζί με ανακοινώσεις και βιβλιογραφικό υλικό. Στις παραδόσεις γίνεται χρήση υπολογιστή και προτζέκτορα. Η βαθμολογία καταχωρείται στην πλατφόρμα e-secretary																						
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδοι</td> <td>(4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5) x 2 = 36 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελική Γραπτή εργασία</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες (</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>133,5</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Πρόοδοι	(4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5) x 2 = 36 ώρες	Τελική Γραπτή εργασία	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες (													Σύνολο Μαθήματος	133,5
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																						
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες																						
Πρόοδοι	(4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5) x 2 = 36 ώρες																						
Τελική Γραπτή εργασία	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες (																						
Σύνολο Μαθήματος	133,5																						
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά ή στα γαλλικά για τους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5.</p> <p>Ειδικώς για τους φοιτητές Erasmus προβλέπεται απαλλακτική εργασία μεγέθους 3.000 λέξεων πάνω σε κάποιο θέμα της διεθνούς βιβλιογραφίας. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται συνεννόηση και τακτική επικοινωνία με τον δάσκοντα.</p> <p>Ο βαθμός του μαθήματος είναι συνάρτηση του βαθμού δύο προόδων (2x20%) και της τελικής γραπτής εργασίας (60%).</p> <p>Στις προόδους ελέγχεται η κριτική αφομοίωση της διδαχθείσας ύλης.</p> <p>Η γραπτή εργασία είναι εφαρμογή των εννοιών που συζητήθηκαν για την κατάστρωση και επίλυση διλημάτων ηθικής και πολιτικής φιλοσοφίας.</p> <p>Αν ένας φοιτητής ή μία φοιτήτρια δεν συγκεντρώσουν τη βάση της βαθμολογίας, διατηρούν το βαθμό της προόδου ή της παρουσίασης για την εξεταστική περίοδο στην οποία θα εξεταστούν εκ νέου.</p>																						

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

1. Andrew Shorten, *Σύγχρονη Πολιτική Θεωρία*, Κριτική, 2017
2. Will Kymlicka, *Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας*, Πόλις, 2010.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Γρηγόρης Μολύβας, *Δικαιώματα και θεωρίες δικαιοσύνης*, εκδ. Πόλις 2004.
Γρηγόρης Μολύβας, *Ηδονές, Προτιμήσεις και ανάγκες*, εκδ. Πόλις, 2010.
Ronald Dworkin, *Ισότητα*, εκδ. Πόλις, 2006.
Immanuel Kant, *Η θεμελίωση της μεταφυσικής των ηθών*, εκδ. Δωδώνη, 1984.
Alasdair McIntyre, *Έλλογα εξαρτημένα όντα*, Κουκκίδα, Αθήνα : 2013.
John Stuart Mill, *Ωφελιμισμός*, εκδ. Πόλις, 2002.
John Stuart Mill, *Περί Ελευθερίας*, εκδ. Επίκουρος, 1983.
John Rawls, *Θεωρία της δικαιοσύνης*, εκδ. Πόλις, 2001.
John Rawls, *Ο πολιτικός φιλελευθερισμός*, εκδ. Μεταίχμιο, 2004.
Paul Ricoeur, *Ο ίδιος ο εαυτός ως άλλος*, εκδ. Πόλις, 2008
Pierre Rosanvallon, *Η κοινωνία των ίσων*, εκδ. Πόλις 2014.
Michael J. Sandel, *Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης*, εκδ. Πόλις, 2003.
Michael J. Sandel, *Δικαιοσύνη, τι είναι το σωστό*, εκδ. Πόλις, 2013
Michael J. Sandel, *Τι δεν μπορεί να αγοράσει το χρήμα*, εκδ. Πόλις 2016
Michael J. Sandel, *Ενάντια στην τελειότητα*, εκδ. Πόλις, 2011.
Jean Paul Sartre, *Ο υπαρξισμός είναι ένας ανθρωπισμός*, εκδ. Αρσενίδης, 2011.
Amartya Sen, *Η ιδέα της δικαιοσύνης*, εκδ. Πόλις, 2015.
Charles Taylor, *Οι πηγές του εαυτού, η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας*, εκδ. Ινδικτος, 2007.
Charles Taylor, *Πολυπολιτισμικότητα*, εκδ. Πόλις, 2013.
Charles Taylor, *Οι δυσανεξίες της νεωτερικότητας*, εκδ. Εκκρεμές, 2006.
Thorstein Veblen, *Η θεωρία της αργόσχολης τάξης*, εκδ. Κάλβος, 1982.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΠΕΔΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

- [Ο θρυμματισμένος καθρέφτης : αθηναϊκή τραγωδία και πολιτική](#) -- Vidal-Naquet, Pierre (1930-2006). Συγγραφέας; Μεραντζάς, Χρήστος. Μεταφραστής; Ολκός -- Αθήνα : Ολκός, 2003
- [Ο ίδιος ο εαυτός ως άλλος](#) -- Ricoeur, Paul (1913-2005). Συγγραφέας; Ιακώβου, Βίκυ. Μεταφραστής; Ξηροπαΐδης, Γιώργος. Συγγραφέας Εισαγωγής; Πόλις -- Αθήνα : Πόλις, 2008
- [Ο Ιερεμίας Μπένθουμ και η ελληνική επανάσταση](#) -- Παπαγεωργίου, Κωνσταντίνος. Επιμελητής Έκδοσης; Παιονίδης, Φιλήμων. Συγγραφέας Εισαγωγής; Τάκης, Ανδρέας. Μεταφραστής; Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία -- Αθήνα : Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, 2012
- [Εξουσία, γνώση και ηθική](#) -- Foucault, Michel (1926-1984). Συγγραφέας; Σαρίκας, Ζήσης (1953-). Μεταφραστής; Υψιλον/Βιβλία -- Αθήνα : Υψιλον, 1987 -- (Υψιλον/Βιβλία 13)
- [Εξουσία και ευημερία : υπερβαίνοντας τις κομμουνιστικές και τις καπιταλιστικές δικτατορίες](#) -- Olson, Mancur; Κατσούλης, Ηλίας. Συγγραφέας Εισαγωγής; Πλυτά, Τίνα. Μεταφραστής; Παπαζήσης -- Αθήνα : Παπαζήσης, 2003 -- (Βιβλιοθήκη πολιτικής επιστήμης και νέας πολιτικής οικονομίας)
- [Εξουσία : μια ριζοσπαστική θεώρηση](#) -- Lukes, Steven. Συγγραφέας; Καϊτατζή - Γουίτλοκ, Σοφία. Μεταφραστής; Σαθθάλας -- Αθήνα : Σαθθάλας, 2007 -- (Κοινωνικές επιστήμες)
- [Η δίκαιη κοινωνία : η δικαιοσύνη ως ακριβοδικία : μία αναδιατύπωση](#) -- Rawls, John (1921-2002). Συγγραφέας; Kelly, Erin. Επιμελητής Έκδοσης; Παϊονίδης, Φιλήμων. Μεταφραστής; Πόλις -- Αθήνα : Πόλις, 2006
- [Δίκαιο και κοινωνία](#) -- Αργυριάδης, Άλκης Απ. (1930-1988). Συγγραφέας; Αργυρόπουλος, Χριστόφορος Δ.. Συγγραφέας; Βενιζέλος, Ευάγγελος Β. (1957-). Συγγραφέας; Κοντογιώργης, Γιώργος Δ. (1947-). Επιμελητής Έκδοσης; Παρατηρητής -- Αθήνα : Παρατηρητής, [χ.χ.]
- [Δικαιώματα και θεωρίες δικαιοσύνης : Rawls, Dworkin, Nozick, Sen](#) -- Μολυβάς, Γρηγόρης. Συγγραφέας; Πόλις -- Αθήνα : Πόλις, 2004
- [Οι εγκυκλοπαιδιστές](#) -- Blom, Philipp. Συγγραφέας; Καρατζάς, Λεωνίδα. Μεταφραστής; Ωκεανίδα -- Αθήνα : Ωκεανίδα, 2005
- [Οι δύο πηγές της ηθικής και της θρησκείας](#) -- Bergson, Henri (1859-1941). Συγγραφέας; Τομανάς, Βασίλης. Μεταφραστής; Νησίδες -- Θεσσαλονίκη : Νησίδες, 2006
- [Οι δυσανεξίες της νεωτερικότητας](#) -- Taylor, Charles (1931-). Συγγραφέας; Πάγκαλος, Μιχάλης. Μεταφραστής; Παπαγεωργίου, Κωνσταντίνος. Συγγραφέας Εισαγωγής; Εκκρεμές -- Αθήνα : Εκκρεμές, 2006 -- (Ευμενείς έλεγχοι)
- [Εκτιμήσεις για τα αίτια του μεγαλείου και της παρακμής των Ρωμαίων](#) -- Montesquieu, Charles de Secondad (baron de) (1689-1755). Συγγραφέας; Σκάσης, Θωμάς. Μεταφραστής; Παπαγγελής, Θεόδωρος Δ.. Συγγραφέας Εισαγωγής; Ehrard, Jean. Συγγραφέας Εισαγωγής; Πόλις -- Αθήνα : Πόλις, 2009
- [Ελευθερία και αγωγή στον Αιμίλιο του J. J. Rousseau](#) -- Πανατζής, Αναστάσιος Ε.. Συγγραφέας; Γρηγόρης -- Αθήνα : Γρηγόρης, 2012
- [Ελευθερία και εντολή](#) -- Λεβινάς, Εμμανουήλ. Συγγραφέας; Πάγκαλος, Μιχάλης. Μεταφραστής; Εστία -- Αθήνα :

Εστία, 2007 -- **(Εστία ιδεών)**

[Η ελευθερία προτιμότερη από τον φιλελευθερισμό](#) -- Skinner, Quentin (1940-). Συγγραφέας; Παρίσι, Αριστέα. Μεταφραστής; Καρδαμίτσας -- Αθήνα : Καρδαμίτσας, 2002

[Είναι και γρόνος](#) -- Heidegger, Martin (1889-1976). Συγγραφέας; Τζαβάρας, Γιάννης. Συγγραφέας Εισαγωγής. Μεταφραστής. Σχολιαστής; Δωδώνη -- Αθήνα ; Γιάννινα : Δωδώνη, 1985-1998

[Φεμινιστική πολιτική θεωρία : εισαγωγή](#) -- Bryson, Valerie (1948-). Συγγραφέας; Πανάγου, Ελεάννα. Μεταφραστής; Μεταίχμο -- Αθήνα : Μεταίχμο, 2004 -- **(Μελέτες για το φύλο)**

[Η φιλελεύθερη λύση](#) -- Sorman, Guy. Συγγραφέας; Σακκής, Μωϋσής Ι. (1915-). Μεταφραστής; Καρτάκης, Ελευθέριος Α.. Επιμελητής Έκδοσης; Ροές -- Αθήνα : Ροές, 1986 -- **(Το βιβλίο του μήνα)**

[Φιλελευθερισμός : ιστορικές και φιλοσοφικές καταβολές και σύγχρονες θεωρητικές τάσεις](#) -- Μακρής, Σπύρος. Συγγραφέας; Ι.Σιδέρης; Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής -- Αθήνα : Ι.Σιδέρης, 2002 -- **(Μελέτες πολιτικής οικονομίας και δπλωματίας 7)**

[Ο φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης](#) -- Sandel, Michael J.; Γεωργοπούλου, Κατερίνα. Μεταφραστής; Μολυβάς, Γρηγόρης (1965-). Επιμελητής Έκδοσης; Πόλις -- Αθήνα : Πόλις, 2003

[Ο φιλελευθερισμός στην Ελλάδα : φιλελεύθερη θεωρία και πρακτική στην πολιτική και στην κοινωνία της Ελλάδος](#) -- Αραμπατζής, Ευάγγελος Χρ. (1951-). Συγγραφέας; Βεντούρης, Νικόλαος. Συγγραφέας; Βερέμης, Θάνος Μ. (1943-). Συγγραφέας; Εστία -- Αθήνα : Εστία, 1991

[Φιλελευθερισμός συντηρητισμός](#) -- Dohn, Lothar. Συγγραφέας; Fritzsche, Claus. Συγγραφέας; Επίκεντρο -- Θεσσαλονίκη : Επίκεντρο, 2010

[Φιλελευθερισμός : φιλοσοφικές απαρχές και σύγχρονες τάσεις : από τον Αριστοτέλη στον John Rawls](#) -- Μακρής, Σπύρος; Ι.Σιδέρης; Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής -- Αθήνα : Ι.Σιδέρης, 2007
[Φιλοσοφία, ηθική και θρησκεία : μετάφραση Ζήσης Σαρίκας](#) -- Bakunin, Mikhail Aleksandrovich (1814-1876). Συγγραφέας; Maximov, Grigori Petrovitch (1893-1950). Επιμελητής Έκδοσης; Σαρίκας, Ζήσης (1953-). Μεταφραστής; Πανοπτικόν -- Αθήνα : Πανοπτικόν, 2009

[Φιλοσοφία και κοινωνική κριτική](#) -- Horkheimer, Max (1895-1973). Συγγραφέας; Οικονόμου, Αντώνης. Μεταφραστής; Σαρίκας, Ζήσης (1953-). Μεταφραστής; Ύψιλον/Βιβλία -- Αθήνα : Ύψιλον/Βιβλία, 1984

[Φιλοσοφία : Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε](#) -- Craig, Edward. Συγγραφέας; Παπαϊωάννου, Γιούλη Ι.. Μεταφραστής; Ελληνικά Γράμματα -- Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα, 2006

[Φιλοσοφία του Δικαίου : Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε](#) -- Raymond, Wacks. Συγγραφέας; Στείρης, Γεώργιος Χρ. Μεταφραστής; Ελληνικά Γράμματα -- Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα, 2006

[Η φιλοσοφία του πνεύματος](#) -- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich (1770-1831). Συγγραφέας; Τζαβάρας, Γιάννης. Μεταφραστής; Δωδώνη -- Αθήνα Γιάννινα : Δωδώνη, 1993

[Φιλοσοφία των κοινωνικών επιστημών : μια εισαγωγή](#) -- Hollis, Martin. Συγγραφέας; Κατσιέρος, Αθανάσιος. Μεταφραστής; Καυταντζόγλου, Ιωάννα. Επιμελητής Έκδοσης; Τσακαλωτός, Ευκλείδης. Συγγραφέας Εισαγωγής; Κριτική -- Αθήνα : Κριτική, 2005 -- **(Επιστημονική βιβλιοθήκη)**

[Ο φιλοσοφικός λόγος της νεωτερικότητας : δώδεκα παραδόσεις](#) -- Habermas, Jurgen (1929-). Συγγραφέας; Αναγνώστου, Λευτέρης. Μεταφραστής; Καραστάθη, Αναστασία Μαρία Γ.. Μεταφραστής; Αλεξάνδρεια -- Αθήνα : Αλεξάνδρεια, 1993 -- **(Κριτική θεωρία)**

[Οι φιλόσοφοι του οικονομικού κόσμου : η ζωή, οι καιροί και οι ιδέες των μεγάλων οικονομολόγων](#) -- Heilbroner, Robert L.. Συγγραφέας; Λίγγρης, Νίκος. Μεταφραστής; Λίγγρη, Βίκυ. Μεταφραστής; Παπαμιχαήλ, Κλαίρη. Μεταφραστής; Μανιάτης, Θανάσης. Επιμελητής Έκδοσης; Κριτική -- Αθήνα : Κριτική, 2001 -- **(Επιστημονική βιβλιοθήκη)**
[Kant : political writings](#) -- Kant, Immanuel (1724-1804). Συγγραφέας; Reiss, Hans Siegbert. Επιμελητής Έκδοσης; Nisbet, H. B.. Μεταφραστής; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 1991 -- **(Cambridge texts in the history of political thought)**
[Ισότητα](#) -- Dworkin, Ronald. Συγγραφέας; Μολυβάς, Γρηγόρης. Μεταφραστής; Πόλις -- Αθήνα : Πόλις, 2006 -- **(Φιλοσοφία)**

[Ισότητα και ελευθερία](#) -- Bobbio, Norberto (1909-). Συγγραφέας; Αρχιμανδρίτου, Μαρία. Μεταφραστής; Στεφάνου, Δάφνη. Επιμελητής Έκδοσης; Τάκης, Ανδρέας. Επιμελητής Έκδοσης; Γιαλκέτσης, Θανάσης. Συγγραφέας Εισαγωγής; Πόλις -- Αθήνα : Πόλις, 1998

[Ισότητα και μεροληψία](#) -- Nagel, Thomas. Συγγραφέας; Κουκουζέλης, Κώστας Ν.. Μεταφραστής; Φλέσσας, Παναγιώτης Γ.. Μεταφραστής; Παπαγεωργίου, Κωνσταντίνος. Συγγραφέας Εισαγωγής; Εκκρεμές -- Αθήνα : Εκκρεμές, 2011

[Ισχύς και απόφαση : η διαμόρφωση των κοσμοεικόνων και το πρόβλημα των αξιών](#) -- Κονδύλης, Παναγιώτης

(1943-1998). Συγγραφέας; Στιγμή -- Αθήνα : Στιγμή, 2001

[Ισχύς και ελευθερία : φιλοσοφικές, πολιτικές και διεθνολογικές προσεγγίσεις : από τον Πλάτωνα στο Francis Fukuyama](#) -- Μακρής, Σπύρος. Συγγραφέας; Ι.Σιδέρης -- Αθήνα : Ι.Σιδέρης, 2008

[Ο καημός του ενός : κεφάλαια της ψυχικής ιστορίας των Ελλήνων](#) -- Ράμφορ, Στέλιος. Συγγραφέας; Αρμός -- Αθήνα : Αρμός, 2007 [Οι λέξεις](#) -- Sartre, Jean-Paul (1905-1980). Συγγραφέας; Σταματίου, Κώστας. Μεταφραστής; Αρσενίδης -- Αθήνα : Αρσενίδης, [χ.χ.]

[Λογοδοτώντας για τον εαυτό](#) -- Butler, Judith (1956-). Συγγραφέας; Λαλιώτης, Μιχάλης. Μεταφραστής; Αθανασίου, Αθηνά. Επιμελητής Έκδοσης; Εκκρεμές -- Αθήνα : Εκκρεμές, 2009

[Λόγος και σύμβολο](#) -- Ricoeur, Paul (1913-2005). Συγγραφέας; Πανταζάρα, Μαθίνα. Μεταφραστής; Δελλή, Ευδοξία. Συγγραφέας Εισαγωγής; Αρμός -- Αθήνα : Εκδόσεις Αρμός, 2002 -- **(Μούσες 19)**

[Λόγος περί παγκοσμιοποίησης και δημοκρατίας : συνεντεύξεις με σύγχρονους στοχαστές](#) -- Πολυχρονίου, Χρόνης. Συγγραφέας; Μπαριάμη, Τζένη. Μεταφραστής; Νταλακώστα, Βίκυ. Μεταφραστής; Τσιαμούρας, Παναγιώτης. Επιμελητής Έκδοσης; Scripta -- Αθήνα : Scripta, 2002 -- **(Πολιτισμική Θεωρία - Κριτική)**

[Φαινομενολογία του νου](#) -- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich (1770-1831). Συγγραφέας; Φαράκλας, Γιώργος (1962-). Μεταφραστής; Εστία -- Αθήνα : Εστία, 2007 -- **(Φιλοσοφία (Εστία))**

[Φαινομενολογία του πνεύματος](#) -- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich (1770-1831). Συγγραφέας; Τζωρτζόπουλος, Δημήτρης. Μεταφραστής; Δωδώνη -- Αθήνα Γιάννινα : Δωδώνη, 1993, 1995

[Levi-Strauss](#) -- Leach, Edmund. Συγγραφέας; Μέλλος, Δημήτρης. Μεταφραστής; Τοπάλη (Πηνελόπη). Μεταφραστής; Πατάκης -- Αθήνα : Πατάκης, 2002 -- **(Στοχαστές του 20ου αιώνα)**

[Logic and philosophy : a modern introduction](#) -- Tidman, Paul. Συγγραφέας; Kahane, Howard. Συγγραφέας; Wadsworth -- Belmont : Wadsworth, 1999

[Marriages and families : changes, choices and constraints](#) -- Benokraitis, Nijole V.. Συγγραφέας; Prentice-Hall -- Upper Saddle River : Prentice-Hall, 1996

[Marxism after Marx : an introduction](#) -- McLellan, David. Συγγραφέας; Palgrave Macmillan -- London : Palgrave Macmillan, 2007

[Mass media in Greece : power, politics and privatization](#) -- Zaharopoulos, Thimios. Συγγραφέας; Parachos, Manny E.. Συγγραφέας; Praeger -- London : Praeger, 1993

[Ο Max Weber και η ιστορία](#) -- Calliot-Thelene, Catherine. Συγγραφέας; Κοσμίδης, Δημήτρης. Μεταφραστής; Πατάκης -- Αθήνα : Πατάκης, 2005 -- **(Φιλοσοφία / Αναγνώσεις)**

[The McDonaldization of society](#) -- Ritzer, George. Συγγραφέας; Pine Forge Press -- Thousands Oaks : Pine Forge Press, 2000

[Medieval political philosophy : a sourcebook](#) -- Porens, Joshua. Επιμελητής Έκδοσης; Macfarland, Joseph C.. Επιμελητής Έκδοσης; Cornell University Press -- Ithaca : Cornell University Press, 2011 -- **(Agora)**

[Moral and political essays](#) -- Seneca, Lucius Annaeus (ca. 4 B.C.-65 A.D.). Συγγραφέας; Cooper, John M. (1939-). Επιμελητής Έκδοσης. Μεταφραστής; Procope, J. F.. Επιμελητής Έκδοσης. Μεταφραστής; Cambridge University Press -- Cambridge ; New York : Cambridge University Press, c1995, 2006 ανατ. -- **(Cambridge texts in the history of political thought)**

[The new enlightenment : the rebirth of liberalism](#) -- Graham, David T. (1953-). Συγγραφέας; Clarke, Peter. Συγγραφέας; Macmillan -- London : Macmillan, 1986

[Niccolo Machiavelli "virtu" και ερμηνευτικά κάτοπτρα : σπουδή στη νεότερη και σύγχρονη πολιτική θεωρία του ρεπουμπλικανισμού](#) -- Μακρής, Σπύρος. Συγγραφέας; Ι.Σιδέρης -- Αθήνα : Ι.Σιδέρης, 2009

[No gods, no masters](#) -- Guerin, Daniel. Επιμελητής Έκδοσης; AK Press -- Oakland : AK Press, 2005

[On duties](#) -- Cicero, Marcus Tullius. Συγγραφέας; Griffin, Miriam T.. Επιμελητής Έκδοσης; Atkins, Margater E.. Επιμελητής Έκδοσης; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2008

[On liberty](#) -- Mill, John Stuart (1806-1873). Συγγραφέας; Rapaport, Elizabeth. Επιμελητής Έκδοσης; Hackett -- Indianapolis : Hackett, 1978

[On politics : a history of political thought from Herodotus to the present](#) -- Ryan, Alan. Συγγραφέας; Penguin Books -- London : Penguin Books, 2013

[On sovereignty : four chapters from the six books of the commonwealth](#) -- Bodin, Jean. Συγγραφέας; Franklin, Julian H.. Επιμελητής Έκδοσης; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 1994 -- **(Cambridge texts in the history of political thought)**

[On the genealogy of morality : a polemic](#) -- Nietzsche, Friedrich Wilhelm (1844-1900). Συγγραφέας; Maudemarie, Clark. Μεταφραστής; Swensen, Alan J.. Μεταφραστής; Hackett -- Indianapolis : Hackett, 1998

[The 7 habits of highly effective people : restoring the character ethic](#) -- Covey, Stephen R.. Συγγραφέας; Simon & Schuster -- London : Simon & Schuster, 1989

[Discourse on the origin of inequality](#) -- Rousseau, Jean-Jacques (1712-1778). Συγγραφέας; Cress, Donald A.. Μεταφραστής; Miller, James. Επιμελητής Έκδοσης; Hackett -- Indianapolis : Hackett, 1992

[23 Αλήθειες που δεν μας λένε για τον καπιταλισμό](#) -- Chang, Ha-Joon. Συγγραφέας; Καλπαδάκης, Γιώργος. Συγγραφέας Εισαγωγής; Σαμουηλιδής, Τάσος. Μεταφραστής; Καστανιώτης -- Αθήνα : Καστανιώτης, 2011

[Ancient greek political thought in practice](#) -- Cartledge, Paul. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2009 -- **(Key themes in ancient history)**

[Ancient philosophy](#) -- Baird, Forrest E.. Συγγραφέας; Kaufmann, Walter. Συγγραφέας; Prentice-Hall -- New Jersey

: Prentice-Hall, 2000

[Critical theory since Plato](#) -- Adams, Hazard. Επιμελητής Έκδοσης; Heinle & Heinle -- Australia : Heinle & Heinle, 1992

[Democracy and its critics](#) -- Dahl, Robert A. (1915-). Συγγραφέας; Yale University Press -- New Haven : Yale University Press, 1989

[Democracy and the politics of the extraordinary](#) : Max Weber, Carl Schmitt, Hannah Arendt -- Kalyvas, Andreas. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2009

[The concept of the political in Max Horkheimer and Jurgen Habermas](#) -- Μαρinoπούλου, Αναστασία. Συγγραφέας; Nissos -- Athens : Nissos, 2008

[The concepts and theories of modern democracy](#) -- Birch, Anthony Harold (1924-). Συγγραφέας; Routledge -- London : Routledge, 2007

[The constitution of liberty](#) -- Hayek, Friedrich A.. Συγγραφέας; Routledge -- London : Routledge, 2009

[Enlightenment contested : philosophy, modernity and the emancipation of man 1670-1752](#) -- Israel, Jonathan I. (1946-). Συγγραφέας; Oxford University Press -- Oxford : Oxford University Press, 2006

[Enlightenment's wake : politics and culture at the close of the modern age](#) -- Gray, John (1948-). Συγγραφέας; Routledge -- New York : Routledge, 1995

[Karl Popper : διαψευσιμότητα, ιστορικισμός και ανοιχτή κοινωνία](#) -- Μακρής, Σπύρος. Συγγραφέας; Ι.Σιδέρης -- Αθήνα : Ι.Σιδέρης, 2013 -- **(Ιδεογραφίες στοχαστές για τον 21ο αιώνα)**

[Fifty major political thinkers](#) -- Adams, Ian. Συγγραφέας; Dyson, R. W.. Συγγραφέας; Routledge -- London : Routledge, 2008

[Pleasure in Aristotle's ethics](#) -- Weinman, Michael. Συγγραφέας; Continuum -- London : Continuum, 2007

[Political communication and deliberation](#) -- Gastil, John. Συγγραφέας; Sage -- Thousand Oaks : Sage, 2008

[Political essays](#) -- Hume, David (1711-1776). Συγγραφέας; Haakonssen, Knud (1947-). Επιμελητής Έκδοσης; Cambridge University Press -- Cambridge, UK : Cambridge University Press, c1994 -- **(Cambridge texts in the history of political thought)**

[A political philosophy](#) -- Scruton, Roger. Συγγραφέας; Continuum -- London : Continuum, 2006

[Political theory : an introduction](#) -- Heywood, Andrew. Συγγραφέας; Palgrave Macmillan -- New York : Palgrave Macmillan, 2004

[The political thought of Plato and Aristotle](#) -- Barker, Ernest (Sir) (1874-1960). Συγγραφέας; Dover Publications -- Mineola : Dover Publications, 2009

[Political writings](#) -- Constant, Benjamin (1767-1830). Συγγραφέας; Fontana, Biancamaria. Μεταφραστής; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2007 -- **(Cambridge texts in the history of political thought)**

[Political writings](#) -- Hume, David (1711-1776). Συγγραφέας; Warner, Stuart D.. Επιμελητής Έκδοσης; Livingston, Donald W.. Επιμελητής Έκδοσης; Hackett -- Indianapolis : Hackett, 1994

[Political writings](#) -- Paine, Thomas. Συγγραφέας; Kuklick, Bruce. Επιμελητής Έκδοσης; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2007 -- **(Cambridge texts in the history of political thought)**

[Politics and fate](#) -- Gamble, Andrew; Polity -- Cambridge : Polity, 2000 -- **(Themes for the 21st century)**

[Politics and the imagination](#) -- Geuss, Raymond. Συγγραφέας; Princeton University Press -- Princeton : Princeton University Press, 2010

[The politics of Aristotle](#) -- Simpson, Peter L.. Μεταφραστής; University of North Carolina Press -- Chapel Hill : University of North Carolina Press, 1997

[Rethinking multiculturalism : cultural diversity and political theory](#) -- Parekh, Bhikhu. Συγγραφέας; Palgrave Macmillan -- New York : Palgrave Macmillan, 2006

[The politics of bureaucracy](#) -- Peters, B. Guy. Συγγραφέας; Longman -- New York : Longman, 2001

[The Socratic method : Plato's use of philosophical drama](#) -- Bensein Cain, Rebecca. Συγγραφέας; Continuum -- London : Continuum, 2007

[The sophists](#) -- Guthrie, William Keith Chambers (1906-). Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2001

[Specters of Marx : the state of the debt, the work of mourning and the new international](#) -- Derrida, Jacques. Συγγραφέας; Kamuf, Peggy. Μεταφραστής; Routledge -- New York : Routledge, 2006

[St Thomas Aquinas : political writings](#) -- Aquinas, Thomas St. Συγγραφέας; Dyson, R. W.. Επιμελητής Έκδοσης; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2008 -- **(Cambridge texts in the history of political thought)**

[Theological political treatise](#) -- Spinoza, Benedictus de (1632-1677). Συγγραφέας; Israel, Jonathan I. (1946-). Επιμελητής Έκδοσης; Silverthorne, Michael. Μεταφραστής; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2008

[Two treatises of government](#) -- Locke, John (1632-1704). Συγγραφέας; Laslett, Peter. Επιμελητής Έκδοσης; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 1988 -- **(Cambridge texts in the history of political thought)**

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	3020Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Έκθεση		0,5	
Προφορική παρουσίαση		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,5 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με την ορολογία και την πολυπλοκότητα ενός ευρύτατου φάσματος αναπτυξιακών θεμάτων. Πιο συγκεκριμένα, τα μαθήματα διατυπώνουν και επιχειρούν να απαντήσουν σε πλήθος πολιτικά/οικονομικά ερωτήματα περί ανάπτυξης. Επομένως, οι φοιτητές/τριες αποκτούν απαραίτητες θεωρητικές γνώσεις και αναλυτικές δεξιότητες για να μπορούν να αναγινώσκουν ακαδημαϊκά κείμενα αλλά και τον τύπο, και να διερευνούν εμπειρικά ένα ευρύ φάσμα αναπτυξιακών ζητημάτων .

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό αποτελεί επισκόπηση σειράς ζητημάτων της πολιτικής οικονομίας της ανάπτυξης: εννοιολογικών και θεωρητικών θεμάτων, αλλά και επίκαιρων, απτών προβλημάτων, με σκοπό οι φοιτητές/φοιτήτριες να εξοικειώνονται με τη σχέση θεωρίας και ιστορίας/πρακτικής ακονίζοντας το μυαλό τους. Οργανώνεται με βάση τις εξής ενότητες:

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες.

Τίτλοςενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
<p>1. Εισαγωγή: . Βασικά εργαλεία και μεγέθη της οικονομικής θεωρίας. ΑΕΠ, Επενδύσεις, Εξωτερικό εμπόριο, Δημόσιο έλλειμμα και χρέος, Πρωτογενής- Δευτερογενής- Τριτογενής τομέας, συντελεστές παραγωγής. Η έννοια «ανάπτυξη» και η σχέση της με τον συναφή όρο «οικονομική μεγέθυνση». Εναλλακτικοί δείκτες ευμάρειας. Η ιστορικότητα , πολιτική διάσταση και επικαιρότητα της πολιτικής οικονομίας της ανάπτυξης. Σύγκριση και κατηγοριοποίηση κρατών: αναπτυγμένες – αναπτυσσόμενες, Βορράς- Νότος, Τρίτος Κόσμος</p>	<p>. Backhouse, R. (2009). Η εξέλιξη της οικονομικής σκέψης: Από την αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα (μτφρ. Α. Κατσικερός). Αθήνα: Κριτική. Βαΐτσος, Κ. (2009). Αρχές αναπτυξιακής οικονομικής: Η δυναμική της κοινωνικής-οικονομικής αναπαραγωγής. Αθήνα: Κριτική. Cohen, D. (2010). Η ευημερία του κακού: Μια (ανήσυχη) εισαγωγή στην οικονομία (μτφρ. Τ. Γιαννίτσας). Αθήνα: Πόλις. Heilbroner, R., & Milberg, W. (2010). Η γένεση της οικονομικής κοινωνίας (μτφρ. Γ. Χρηστίδης). Αθήνα: Κριτική. Β. Πεσμαζόγλου: Η Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης, Κάλλιπος, 2016 Backhouse, R. (2009). Η εξέλιξη της οικονομικής σκέψης: Από την αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα (μτφρ. Α. Κατσικερός). Αθήνα: Κριτική. Βαΐτσος, Κ. (2009). Αρχές αναπτυξιακής οικονομικής: Η δυναμική της κοινωνικής-οικονομικής αναπαραγωγής. Αθήνα: Κριτική. Cohen, D. (2010). Η ευημερία του κακού: Μια (ανήσυχη) εισαγωγή στην οικονομία (μτφρ. Τ. Γιαννίτσας). Αθήνα: Πόλις. Heilbroner, R., & Milberg, W. (2010). Η γένεση της οικονομικής κοινωνίας (μτφρ. Γ. Χρηστίδης). Αθήνα: Κριτική. Μαρξ, Κ., & Ένγκελς, Φ. (2004). Το μανιφέστο του Κομμουνιστικό Κόμματος (εισ. Ε. Hobsbawm, μτφρ. Γ. Κόττης). Αθήνα: Θεμέλιο. Perkins, D., Radelet, S., Lindauer, D., & Block, S. (2013). Economics of Development. New York: Norton. Ricardo, D. (2002). Αρχές πολιτικής οικονομίας και φορολογίας (μτφρ.-εισ. Ν. Σταματάκης). Αθήνα: Παπαζήσης. Smith, A. (1999). Έρευνα για τη φύση και τα αίτια του πλούτου των εθνών (μτφρ.-εισ. Δ. Καλιτσουνάκης). Αθήνα: Παπαζήσης (2η έκδ.).</p>	
<p>2. Θεωρητικές προσεγγίσεις I: Ο φαύλος κύκλος της φτώχειας, ισόρροπη και μη ισόρροπη ανάπτυξη, η έννοια της «μεγάλης</p>	<p>Backhouse, R. (2009). Η εξέλιξη της οικονομικής σκέψης: Από την αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα (μτφρ. Α. Κατσικερός). Αθήνα: Κριτική. Βαΐτσος, Κ. (2009). Αρχές αναπτυξιακής οικονομικής: Η</p>	

<p>ώθησης», των σταδίων και της «απογείωσης», των διακλαδώσεων των επενδύσεων. Η συνάρτηση παραγωγής και το νεοκλασικό υπόδειγμα. Η συνεισφορά των συντελεστών παραγωγής στην ανάπτυξη.</p>	<p>δυναμική της κοινωνικής-οικονομικής αναπαραγωγής. Αθήνα: Κριτική. Cohen, D. (2010). Η ευημερία του κακού: Μια (ανήσυχη) εισαγωγή στην οικονομία (μτφρ. Τ. Γιαννίτσας). Αθήνα: Πόλις. Heilbroner, R., & Milberg, W. (2010). Η γένεση της οικονομικής κοινωνίας (μτφρ. Γ. Χρηστίδης). Αθήνα: Κριτική. Μαρξ, Κ., & Ένγκελς, Φ. (2004). Το μανιφέστο του Κομμουνιστικό Κόμματος (εισ. Ε. Hobsbawm, μτφρ. Γ. Κόττης). Αθήνα: Θεμέλιο. Perkins, D., Radelet, S., Lindauer, D., & Block, S. (2013). Economics of Development. New York: Norton. Ricardo, D. (2002). Αρχές πολιτικής οικονομίας και φορολογίας (μτφρ.-εισ. Ν. Σταματάκης). Αθήνα: Παπαζήσης. Smith, A. (1999). Έρευνα για τη φύση και τα αίτια του πλούτου των εθνών (μτφρ.-εισ. Δ. Καλιτσούνακης). Αθήνα: Παπαζήσης (2η έκδ.).</p> <p>Βαΐτσος, Κ. (2009). Αρχές αναπτυξιακής οικονομικής: Η δυναμική της κοινωνικής-οικονομικής αναπαραγωγής. Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Heilbroner, R., & Milberg, W. (2010). Η γένεση της οικονομικής κοινωνίας (μτφρ. Γ. Χρηστίδης). Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Β. Πεσμαζόγλου: Η Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης, <i>Κάλλιπος</i>, 2016</p>	
<p>3. Θεωρητικές προσεγγίσεις II: Η κλασική μαρξιστική θεωρία της ανάπτυξης και οι νεομαρξιστικές προσεγγίσεις (ιμπεριαλισμός, νεο-αποικιοκρατία, κέντρο-περιφέρεια, άνιση ανάπτυξη). Η ιστορικότητά τους και οι πολιτικές τους προεκτάσεις. Το θέμα του οικονομικού εθνικισμού</p>	<p>Βαΐτσος, Κ. (2009). Αρχές αναπτυξιακής οικονομικής: Η δυναμική της κοινωνικής-οικονομικής αναπαραγωγής. Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Heilbroner, R., & Milberg, W. (2010). Η γένεση της οικονομικής κοινωνίας (μτφρ. Γ. Χρηστίδης). Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Β. Πεσμαζόγλου: Η Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης, <i>Κάλλιπος</i>, 2016</p> <p>Backhouse, R. (2009). Η εξέλιξη της οικονομικής σκέψης: Από την αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα (μτφρ. Α. Κατσικερός). Αθήνα: Κριτική. Βαΐτσος, Κ. (2009). Αρχές αναπτυξιακής οικονομικής: Η δυναμική της κοινωνικής-οικονομικής αναπαραγωγής. Αθήνα: Κριτική. Cohen, D. (2010). Η ευημερία του κακού: Μια (ανήσυχη) εισαγωγή στην οικονομία (μτφρ. Τ. Γιαννίτσας). Αθήνα: Πόλις. Heilbroner, R., & Milberg, W. (2010). Η γένεση της οικονομικής κοινωνίας (μτφρ. Γ. Χρηστίδης). Αθήνα: Κριτική. Μαρξ, Κ., & Ένγκελς, Φ. (2004). Το μανιφέστο του Κομμουνιστικό Κόμματος (εισ. Ε. Hobsbawm, μτφρ. Γ. Κόττης). Αθήνα: Θεμέλιο. Perkins, D., Radelet, S., Lindauer, D., & Block, S. (2013). Economics of Development. New York: Norton. Ricardo, D. (2002). Αρχές πολιτικής οικονομίας και φορολογίας (μτφρ.-εισ. Ν. Σταματάκης). Αθήνα: Παπαζήσης. Smith, A. (1999). Έρευνα για τη φύση και τα αίτια του πλούτου των εθνών (μτφρ.-εισ. Δ. Καλιτσούνακης). Αθήνα: Παπαζήσης (2η έκδ.).</p>	
<p>4. Το ζήτημα της ανισότητας: εις τι συνίσταται, περιφερειακή και κοινωνική ανισότητα, η μέτρησή της (καμπύλη Λόρεντζ, συντελεστής Τζίνι). Μορφές ανισότητας σήμερα και οι πολιτικές προεκτάσεις της. Παγκοσμιοποίηση και ανισότητα μέσα στα κράτη ή ανάμεσα στα κράτη.</p>	<p>Cohen, D. (2010). Η ευημερία του κακού: Μια (ανήσυχη) εισαγωγή στην οικονομία (μτφρ. Τ. Γιαννίτσας). Αθήνα: Πόλις.</p> <p>Β. Πεσμαζόγλου: Η Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης, <i>Κάλλιπος</i>, 2016</p> <p>Atkinson, A. (2015). Inequality: What Can Be Done. Cambridge MA: Harvard University Press.</p> <p>Beddoes, Z.M. (2012, October 13). Growing inequality is one of the biggest social, economic and political challenges of our time. But it is not inevitable. Economist.</p> <p>Bourguignon, F., & Morrisson, C. (2002). Inequality among world citizens: 1820-1992. The American Economic Review, 92 (4), 727-744.</p> <p>Kuznets, S. (1955). Economic growth and income</p>	

	<p>inequality. <i>American Economic Review</i>, 45, 1-28.</p> <p>Milanovic, B. (2011). <i>Worlds Apart: Measuring International and Global Inequality</i>, e-book.</p> <p>Piketty, T. (2014). <i>Το κεφάλαιο τον 21ο αιώνα</i> (μτφρ. Ε. Παπαδάκη). Αθήνα: Πόλις.</p>	
<p>5. Η μετανάστευση από την ύπαιθρο στην πόλη ως συστατικό στοιχείο της ανάπτυξης. Αποδοχές στην ύπαιθρο και στην πόλη και ελάχιστο εισόδημα επιβίωσης. Θεωρητικά υποδείγματα. Δυνάμεις έλξης και άπωσης του εργατικού δυναμικού. Η έννοια της «ευκαιρίας» και του «αναμενόμενου εισοδήματος».</p>	<p>Bilsborrow, R. et al. (1997). <i>International Labour Statistics: Guidelines for Improving Data Collection Systems</i>. Geneva: International Labour Office.</p> <p>Black, R., Bennett, S.R.G., Thomas, S.M., & Beddington, J.R. (2011). <i>Climate change: Migration as adaptation</i>. <i>Nature</i>, 478, 447-449.</p> <p>Chang, K., & Zhang, L. (1999). <i>The Hukou system and rural-urban migration in China</i>. <i>The China Quarterly</i>, 160, 818-855.</p> <p>Constant, A., & Zimmermann, K. (2013) (ed.). <i>International Handbook on the Economics of Migration</i>, Cheltenham: Edward Elgar.</p> <p>Δαμανάκης, Μ., Κωνσταντινίδης, Στ., & Τάμης, Α. (2014) (επιμ.). <i>Μετανάστευση προς και από την Ελλάδα</i>. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.</p> <p>Godfrey, M. (1979). <i>Rural-Urban migration in a Lewis model context</i>. <i>The Manchester School</i>, 47(3), 230- 247.</p> <p>Hatton, T., & Williamson, J. (1998). <i>The Age of Mass Migration: Causes and Economic Impact</i>. https://ideas.repec.org/b/oxp/obooks/9780195116519.html</p> <p>Lall, S., Selod, H., & Shalizi, Z. (2006). <i>Rural-Urban Migration in Developing Countries: A Survey of Theoretical Predictions and Empirical Findings</i>. World Bank eLibrary.</p> <p>OECD (2014, May). <i>Is migration good for the economy?</i> http://www.ilo.org/global/topics/labour-migration/lang--en/index.htm</p> <p>Stalker, P. (1997). <i>The Work of Strangers: Survey of International Labour Migration</i>. Geneva: International Labour Office.</p> <p>Stark, O., & Bloom, D. (1985). <i>The new economics of labor migration</i>. <i>The American Economic Review</i>, 75(2), 173-178.</p> <p>Taylor, E.J. (1999). <i>The new economics of labour migration and the role of remittances in the migration process</i>. <i>International Migration</i>, 37(1), 63-88.</p> <p>Todaro, M.P. (1969). <i>A model of labor migration and urban unemployment in less developed countries</i>. <i>The American Economic Review</i>, 59(1), 138-148</p> <p>Cohen, D. (2010). <i>Η ευημερία του κακού: Μια (ανήσυχη) εισαγωγή στην οικονομία</i> (μτφρ. Τ. Γιαννίτσης). Αθήνα: Πόλις.</p> <p>Β. Πεσμαζόγλου: <i>Η Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης, Κάλυπος, 2016</i></p>	
<p>6. . Το ζήτημα του πληθυσμού. Στοιχεία δημογραφίας- γεννήσεις και θάνατοι ως % του συνολικού πληθυσμού. Ηλικιακή πυραμίδα και δημογραφική «ορμή». Το θέμα της «δημογραφικής μετάβασης» ως συστατικό στοιχείο της ανάπτυξης. Υπάρχει ή όχι υπερπληθυσμός; Η θεωρία του Μάλθους, οι επίγονοί του (Λέσχη της Ρώμης) και αντίλογοι. Η τεκνοποίηση ως «επένδυση» και ως «κατανάλωση».</p>	<p>Becker, G. (1993). <i>A Treatise on the Family</i>. Cambridge MA: Harvard University Press.</p> <p>Billari, F. (2015). <i>Integrating macro- and micro-level approaches in the explanation of population change</i>. <i>Population Studies</i>, 69(1), 11-20.</p> <p>Cohen, D. (2010). <i>Η ευημερία του κακού: Μια (ανήσυχη) εισαγωγή στην οικονομία</i> (μτφρ. Τ. Γιαννίτσης). Αθήνα: Πόλις.</p> <p>Coleman, D., Basten, S., & Billari, F. (2015). <i>Population —The long view</i>. <i>Population Studies</i>, 69(1), 1-9.</p> <p>Connelly, M. (2009). <i>Fatal Misconception: The Struggle to Control World Population</i>. Google books.</p> <p>Eggleston, K., & Fuchs, V. (2012). <i>The new demographic transition: Most gains in life expectancy now realized late in life</i>. <i>Journal of Economic Perspectives</i>, 26(3), 137-156.</p> <p>Enke, S. (1966). <i>The economic aspects of slowing population growth</i>. <i>The Economic Journal</i>, 76(301), 44- 56.</p> <p>Enke, S. (1971). <i>Economic consequences of rapid population growth</i>. <i>The Economic Journal</i>, 81(324), 800- 811.</p> <p>Kreager, P. (2015). <i>Population theory — A long view</i>. <i>Population Studies</i>, 69(1), 29-37. <i>Live-</i></p>	

	<p>Bacci, M. (2015). What we can and cannot learn from the history of world population. <i>Population Studies</i>, 69(1), 21-28. Malthus, T. (1798). An Essay on the Principle of Population. www.esp.org/books/.../population/malthus (PDF). Meadows, D., Meadows, D., Randers, J., & Behrens, W. III (Club of Rome) (1972). <i>The Limits to Growth</i>. New York: New American Library. Perkins, D., Radelet, S., Lindauer, D., & Block, S. (2013). <i>Economics of Development</i>. New York: Norton. Ray, D. (2009). <i>Development Economics</i>. New York: Oxford University Press. Simon, J. (1969). The value of avoided births to underdeveloped countries. <i>Population Studies: A Journal of Demography</i>, 23(1), 61-68. Thirlwall, A.P. (2001). Μεγέθυνση και ανάπτυξη (μτφρ. Γ. Νέζης). Αθήνα: Παπαζήσης. Β. Πεσμαζόγλου: Η Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης, <i>Κάλυπος</i>, 2016</p>	
<p>7. Η εξωτερική διάσταση της ανάπτυξης. Εξωτερικό εμπόριο, όροι εμπορίου, ξένες επενδύσεις, εξωστρεφής ή ενδοστρεφής ανάπτυξη-προστατευτισμός και στρατηγική υποκατάστασης των εισαγωγών. Βορράς- Νότος στο πλαίσιο του ΠΟΕ. Παγκοσμιοποίηση και ανάπτυξη: διαφοροποιήσεις στο εσωτερικό των χωρών του «Νότου».</p>	<p>Βαΐτσος, Κ. (2009). Αρχές αναπτυξιακής οικονομικής: Η δυναμική της κοινωνικής-οικονομικής αναπαραγωγής. Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Cohen, D. (2010). Η ευημερία του κακού: Μια (ανήσυχη) εισαγωγή στην οικονομία (μτφρ. Τ. Γιαννίτσας). Αθήνα: Πόλις.</p> <p>Review, Papers and proceedings, 165-170.</p> <p>Galiani, S., Knack, S., Xu, C., & Zou, B. (2014). The Effect of Aid on Growth: Evidence from a Quasi-Experiment. <i>World Bank Policy Research Working Paper Series 6865</i>. Washington, DC: World Bank.</p> <p>Gradeva, K., & Martínez-Zarzoso, I. (2015, July 29). Are trade preferences more effective than aid in supporting exports? Evidence from the «everything but arms» preference scheme. <i>The World Economy</i>. doi: 10.1111/twec.12289.</p> <p>Grilli, E., & Cheng Yang, M. (1988). Primary commodity prices, manufactured goods prices, and the terms of trade of developing countries: What the long run shows. <i>The World Bank Economic Review</i>, 2(1), 1-47.</p> <p>IMF (2015, September 17). The Multilateral Debt Relief Initiative (MDRI). IMF Fact sheet.</p> <p>Jackson, O. (2014). Natural Disasters, Foreign Aid and Economic Growth (unpublished manuscript). Northeastern University, Boston.</p> <p>Lall, S. (2000). FDI and development: Policy and research issues in the emerging context. Working Paper Series – QEHWPS43.</p> <p>Lee, C.C., & Chang, C.P. (2009). FDI, financial development, and economic growth: International evidence. <i>Journal of Applied Economics</i>, 12(2), 249-271.</p> <p>Lee, H., Park, D., & Shin, M. (2015). Do developing-country WTO members receive more aid for trade (Aft)? <i>The World Economy</i>, 38(9), 1462-1485.</p> <p>Liu, P. (1994). Economic development of Asian newly industrialized economies: Historical significance and lessons for LDCs. <i>Journal of Asian Economics</i>, 5(2), 241-252.</p> <p>Loungani, P., & Razin, A. (2001). How beneficial is foreign direct investment for developing countries? <i>Finance and Development</i>, 38(2).</p> <hr/> <p>Moran, Th.H., Graham, E.M., & Blomström, M. (2005). <i>Does Foreign Direct Investment Promote Development?</i> Washington: Peterson Institute.</p> <p>Palit, A. (2015). Mega-RTAs and LDCs: Trade is not for the poor. <i>Geoforum</i>, 58, 23-26.</p> <p>Perkins, D., Radelet, S., Lindauer, D., & Block, S.</p>	

	<p>(2013). Economics of Development. New York: Norton.</p> <p>Position paper (2014). Aid, growth and employment. UNU-WIDER.</p> <p>Sarkar, P., & Singer, H.W. (1991). Manufactured exports of developing countries and their terms of trade since 1965. World Development, 19(4), 333-340.</p> <p>Te Velde, D.W. (2006). Foreign Direct Investment and Development: An Historical Perspective (Background Paper for World Economic and Social Survey for 2006). Overseas Development Institute.</p> <p>Β. Πεσμαζόγλου: Η Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης, <i>Κάλλιπος</i>, 2016</p>	
<p>8. Τεχνολογία και οικονομική ανάπτυξη. Στατιστική μέτρηση της συνεισφοράς της παιδείας-τεχνολογίας ως «υπολοίπου». Έρευνα και Ανάπτυξη στο εσωτερικό μεγάλων εταιρειών, ευρεσιτεχνίες. Το ζήτημα της μεταφοράς-αγοραπωλησίας τεχνολογίας και της τεχνολογικής εξάρτησης.</p>	<p>Barro, R. (2001). Human capital and growth. American Economic Review, 91(2), 12-17. Becker, G. (1993). Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education. Chicago: University of Chicago Press. Benhabib, J., & Spiegel, M. (1994). The capital in economic development evidence from aggregate cross-country role of human capital. Journal of Monetary Economics, 34(2), 143-173. Blomström, M., & Sjöholm, F. (1990). Technology transfer and spillovers: Does local participation with multinationals matter? European Economic Review, 43(4-6), 915-923. Cackler, J., Gu, E., & Rodgers, M. (2011). Technology and Developing Countries. http://cs.stanford.edu/people/eroberts/cs181/projects/developing-economies/ Glass, A.J., & Saggi, K. (1998). International technology transfer and the technology gap. Journal of Development Economics, 55, 369-398. Heckman, J. (2000). Policies to foster human capital. Research in Economics, 54(1), 3-56. Krugman, P. (1979). A model of innovation, technology transfer, and the world distribution of income. Journal of Political Economy, 87(2), 253-266. Landes, D.S. (1969). The Unbound Prometheus: Technological Change and Industrial Development in Western Europe from 1750 to the Present. Cambridge: Cambridge University Press. Malecki, E. (1991). Technology and Economic Development: The Dynamics of Local, Regional, and National Change. London: Longman, New York: John Wiley. Mazumdar, J. (2001). Imported machinery and growth in LDCs. Journal of Development Economics, 65, 209-224. OECD (2012). Inequality in labour income — What are its drivers and how can it be reduced? OECD Economics Department Policy Notes, 8. Pohjola, M. (2001) (ed.). Information Technology, Productivity, and Economic Growth: International Evidence and Implications for Economic Development. Oxford: Oxford University Press. Ranis, G. (2011). Technology and Economic Development. New Haven: Yale University. Sachs, J. D., & McArthur, J. W. (2002). Technological advancement and long-term economic growth in Asia. In Chong-En Bai & Chi-Wa Yuen (ed.). Technology and the New Economy (pp. 157-185). Cambridge: MIT Press. Scherer, F.M. (2004). A note on global welfare in pharmaceutical patenting. The World Economy, 27(7), 1127-1142. Schumpeter, J. (2006). Καπιταλισμός, σοσιαλισμός και δημοκρατία. Αθήνα: Παπαζήσης. Takagi, Y., & Czajkowski, A. (2012). WIPO services for access to patent information - Building patent information infrastructure and capacity in LDCs and developing</p>	

	<p>countries. World Patent Information, 34(1), 30-36. Wang, J.Y., & Blomström, M. (1992). Foreign investment and technology transfer: A simple model. European Economic Review, 36, 137-155. Wang, Y., & Yao, Y. (2003). Sources of China's economic growth 1952-1999: Incorporating B. Πεσμαζόγλου: Η Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης, Κάλλιπος, 2016</p>	
<p>9. Περιβάλλον και ανάπτυξη. Η έννοια της αειφορίας και τα οικονομικά της ρύπανσης. Τοπικοί και πλανητικοί ρύποι. Η περιβαλλοντική καμπύλη Κούζνετς. Η συμφωνία του Κιότο και οι διαφορές Βορρά-Νότου. Πράσινες τεχνολογίες και η υπόθεση Πόρτερ. Παγκοσμιοποίηση και περιβάλλον.</p>	<p>Ambec, S., Cohen, M., Elgie, S., & Lanoie, P. (2011). The Porter Hypothesis at 20: Can Environmental Regulation Enhance Innovation and Competitiveness? www.rff.org, Washington, D.C. Bales, C., & Duke, R. (2008, September/October). Containing climate change. Foreign Affairs, 53-71. Baumol, W., & Oates, W. (1988). The Theory of Environmental Policy. Cambridge: Cambridge University Press. Biermann, F. (2001). The rising tide of green unilateralism in world trade law. Journal of World Trade, 35(3), 421-448. Cole, M. (1999). Examining the environmental case against free trade. Journal of World Trade 33(5), 183- 196. Dinda, S. (2004). Environmental Kuznets Curve Hypothesis: A survey. Ecological Economics, 49(4), 431- 455. Droege, S., & Soete, B. (2001). TRIPs, North-South trade and biodiversity. Environmental and Resource Economics, 19(2), 149-163. Economist (2015, September 18). Mercury and Brunello. Esty, D. (2001). Bridging the trade-environment divide. Journal of Economic Perspectives, 15(3), 113-130. French, H. (2000). Vanishing borders: Protecting the planet in the age of globalization. Worldwatch Excerpt, www.worldwatch.org Giddens, A. (2012). The politics of global warming. LSE Cities. Greenpeace (2001). Ασφαλές εμπόριο στον 21ο αιώνα: Η έκδοση της Ντόχα. Αθήνα: Greenpeace. Helm, C. (1996). Transboundary environmental problems and new trade rules. International Journal of Social Economics, 23(6), 29-43. Jackson, T. (2009). Prosperity without Growth. London: Earthscan. Jaek, L., Hanoteau, J., & Bougi, G. (2015). Indirect influence, lobbies interdependence and ecological protectionism. Journal of Economic Research, 20(2), 169-198. Latouche, S. (2007). Degrowth: An electoral stake? The International Journal of Inclusive Democracy, 3(1), 5-8. Lecocq, F., & Shalizi, Z. (2007). How Might Climate Change Affect Economic Growth In Developing Countries? A Review of the Growth Literature with a Climate Lens. World Bank e-library. Lilleør, H.B., & Van den Broeck, K. (2011). Economic drivers of migration and climate change in LDCs. Global Environmental Change, 21 (Suppl. 1), S70-S81. Maestad, O. (1998). On the efficiency of green trade policy. Environmental and Resource Economics, 11(1), 1-18. Mohr, R. (2002). Technical change, external economies and the Porter hypothesis. Journal of Environmental Economics and Management, 43(1), 158-168. Pearson, C. (2000). Economics and the Global Environment. Cambridge: Cambridge University Press. Porter, M. (1991). America's green strategy. Scientific American, 264(4), 168-183. Rheinberger, C., & Treich, N. (2015, July 29). Climate change: On the economics of the end of the world as we know it. Economist. Stern, N. (2007). The Economics of Climate Change: The Stern Review. Cambridge: Cambridge University Press. Stern, N. (2008). The economics of climate change. American Economic Review, 98(2), 1-37. Tisdell, C. (2001). Globalisation</p>	

	<p>and sustainability: Environmental Kuznets Curve and the WTO. <i>Ecological Economics</i>, 39, 185-196. Torres, H.R. (1999). The trade and environment interaction in the WTO. <i>Journal of World Trade</i>, 33(5), 153-167. Trainer, T. (2011). The radical implications of a zero growth economy. <i>Real-World Economics Review</i>, 57, 71-83. Tsai, P-L. (1999). Is trade liberalization harmful to the environment? An alternative view. <i>Journal of Economic Studies</i>, 26(3), 67-82.</p> <p>Cohen, D. (2010). Η ευημερία του κακού: Μια (ανήσυχη) εισαγωγή στην οικονομία (μτφρ. Τ. Γιαννίτσης). Αθήνα: Πόλις.</p> <p>Β. Πεσμαζόγλου: Η Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης, <i>Κάλλιπος</i>, 2016</p>	
<p>10. Μακρο-οικονομική πολιτική, θεσμοί και ανάπτυξη. Εξωτερικό και εσωτερικό χρέος, επενδυτικό κλίμα, ανεργία-πληθωρισμός, συναλλαγματική σταθερότητα. Η σημασία των θεσμών και παραγόντων όπως η διαφθορά</p>	<p>•</p> <p>Βαϊτσος, Κ. (2009). Αρχές αναπτυξιακής οικονομικής: Η δυναμική της κοινωνικής-οικονομικής αναπαραγωγής. Αθήνα: Κριτική.</p> <p>Β. Πεσμαζόγλου: Η Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης, <i>Κάλλιπος</i>, 2016</p> <p>Askenazy, P., Cohen, D. Orléan, A., & Martin, Ph. (2009). Η οικονομία σήμερα (μτφρ. Τ. Γιαννίτσης). Αθήνα: Πόλις. Bhagwati, J. (2004). In Defense of Globalization. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Carnes, M. (2009). Social policy in developing countries. <i>Annual Review of Political Science</i>, 12, 93-113. Davies, R., & Vadlamannati, K.C. (2013). A race to the bottom in labor standards? An empirical investigation. <i>Journal of Development Economics</i>, 103(C), 1-14. Easterly, W. (2001). The Elusive Quest for Growth: Economists' Adventures and Misadventures in the Tropics. Cambridge: MIT.</p> <p>Easterly, W. (2006). The White Man's Burden: Why the West's Efforts to Aid the Rest Have Done So Much Ill and So Little Good. London: Penguin.</p> <p>Easterly, W. (2009). How the Millennium Development Goals are unfair to Africa. <i>World Development</i>, 37(1), 26-35. Easterly, W. (2014). The Tyranny of Experts: Economists, Dictators, and the Forgotten Rights of the Poor. New York: Basic Books.</p> <p>Economist (2013, September 23). When did globalisation start? <i>Economist</i> (2015, October 3). The world Economy, special report. Goldin, I. (2012). Globalization for Development: Meeting New Challenges. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Mcmilan, M., Rodrik, D., & Verduzco-Gallo, I. (2014). Globalization, structural change, and productivity growth, with an update on Africa. <i>World Development</i>, 63, 11-32. Olson, M. (2007). Η άνοδος και η παρακμή των εθνών (μτφρ. Γ. Αδαμόπουλος). Αθήνα: Παπαζήσης. Rodrik, D. (2012). Το παράδοξο της παγκοσμιοποίησης: Η δημοκρατία και το μέλλον της παγκόσμιας οικονομίας (μτφρ. Γ. Χρηστίδης). Αθήνα: Κριτική. Rudra, N. (2006). Globalization and the strengthening of democracy in the developing world. <i>International Organization</i> 60(2), 433-468.</p> <p>Sachs, J. (2005). The End of Poverty. London: Penguin. Stiglitz, J. (2003). Globalization and its Discontents. New York: Norton & Company.</p> <p>Wibbels, E. (2006). Dependency revisited: International markets, business cycles, and social spending in the developing world. <i>International Organization</i>, 60(2), 433-469. Wibbels, E.,</p>	
<p>11. Σταχυολόγηση επίκαιρων συναφών ζητημάτων για εφαρμογή εννοιών-εξάσκηση Ι</p>	<p>Economist, VOX.EU, Politico</p>	
<p>12. Σταχυολόγηση επίκαιρων συναφών</p>	<p>Economist, VOX.EU, Politico</p>	

ζητημάτων για εφαρμογή εννοιών-εξάσκηση II		
14. Ανακεφαλαίωση		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών/ανά βδομάδα:		
Τέλος βδομάδας 6	Πρόοδος	
Εξεταστική περίοδος	Τελικές γραπτές εξετάσεις	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	<p>Η οργάνωση του μαθήματος (πχ ανακοινώσεις, πρόσθετο ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό, επιλογή/υποβολή/βαθμολόγηση εργασιών κλπ) στηρίζεται στην αξιοποίηση του e-class.</p> <p>Σε ορισμένες παραδόσεις γίνεται παρουσίαση και με τη χρήση υπολογιστή και projector.</p> <p>Η βαθμολογία καταχωρείται με τη χρήση της εφαρμογής classweb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/) .</p>																
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές Εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>115,5 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Τελικές Εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες							Σύνολο Μαθήματος	115,5 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες																
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες																
Τελικές Εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες																
Σύνολο Μαθήματος	115,5 ώρες																
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάσει την ακόλουθη διαδικασία: Γραπτές εξετάσεις: 80% Πρόοδος: 20%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το συνδυασμό των επιμέρους βαθμολογιών.</p> <p>Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να πάρει προβιβάσιμο βαθμό (τουλάχιστον 5) στις γραπτές εξετάσεις.</p>																

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

Cohen, D. (2010). Η ευημερία του κακού: Μια (ανήσυχη) εισαγωγή στην οικονομία (μτφρ. Τ. Γιαννίτης). Αθήνα: Πόλις.

Heilbroner, R., & Milberg, W. (2010). Η γένεση της οικονομικής κοινωνίας (μτφρ. Γ. Χρηστίδης). Αθήνα: Κριτική.

Β. Πεσμαζόγλου: Η Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης, *Κάλλιπος*, 2016

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Acemoglu, D., & Robinson, J. (2013). Γιατί αποτυγχάνουν τα έθνη: Οι καταβολές της ισχύος, της ευημερίας και της φτώχειας (μτφρ. Ά. Φιλιππάτος). Αθήνα: Λιβάνης.

Bardhan, P. (1989). The new institutional economics and development theory: A brief critical assessment. *World Development*, 17(9), 1389-1395.

Chenery, H., & Srinivasan, T.N. (1988) (ed.). *Handbook of Development Economics*, 1. North Holland.

Backhouse, R. (2009). Η εξέλιξη της οικονομικής σκέψης: Από την αρχαία Ελλάδα μέχρι σήμερα (μτφρ. Α. Κατσιακρός). Αθήνα: Κριτική.

Βαΐτσος, Κ. (2009). Αρχές αναπτυξιακής οικονομικής: Η δυναμική της κοινωνικής-οικονομικής αναπαραγωγής. Αθήνα: Κριτική.

Cohen, D. (2010). Η ευημερία του κακού: Μια (ανήσυχη) εισαγωγή στην οικονομία (μτφρ. Τ. Γιαννίσης). Αθήνα: Πόλις.

Heilbroner, R., & Milberg, W. (2010). Η γένεση της οικονομικής κοινωνίας (μτφρ. Γ. Χρηστίδης). Αθήνα: Κριτική.

Μαρξ, Κ., & Ένγκελς, Φ. (2004). Το μανιφέστο του Κομμουνιστικού Κόμματος (εισ. Ε. Hobsbawm, μτφρ. Γ. Κόττης). Αθήνα: Θεμέλιο.

Perkins, D., Radelet, S., Lindauer, D., & Block, S. (2013). *Economics of Development*. New York: Norton.

Ricardo, D. (2002). Αρχές πολιτικής οικονομίας και φορολογίας (μτφρ.-εισ. Ν. Σταματάκης). Αθήνα: Παπαζήσης.

Smith, A. (1999). Έρευνα για τη φύση και τα αίτια του πλούτου των εθνών (μτφρ.-εισ. Δ. Καλιτσουδάκης). Αθήνα: Παπαζήσης (2η έκδ.).

Atkinson, A. (2015). *Inequality: What Can Be Done*. Cambridge MA: Harvard University Press.

Beddoes, Z.M. (2012, October 13). Growing inequality is one of the biggest social, economic and political challenges of our time. But it is not inevitable. *Economist*.

Bourguignon, F., & Morrisson, C. (2002). Inequality among world citizens: 1820-1992. *The American Economic Review*, 92 (4), 727-744.

Kuznets, S. (1955). Economic growth and income inequality. *American Economic Review*, 45, 1-28.

Milanovic, B. (2011). *Worlds Apart: Measuring International and Global Inequality*, e-book.

Piketty, T. (2014). Το κεφάλαιο τον 21ο αιώνα (μτφρ. Ε. Παπαδάκη). Αθήνα: Πόλις.

Deaton, A. (2013). *The Great Escape: Health, Wealth, and the Origins of Inequality*. Princeton: Princeton University Press.

Elkan, W. (1973). *Development Economic: An Introduction*. London: Penguin.

Misturelli, F., & Heffernan, C. (2008). What is poverty? A diachronic exploration of the discourse on poverty from the 1970s to the 2000s. *The European Journal of Development Research*, 20, 666-684.

Myrdal, G. (1970). *The Challenge of World Poverty. A World Anti-Poverty Programme in Outline*. London: Penguin.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Στην Ελλάδα τα σημαντικότερα περιοδικά που συστηματικά δημοσιεύουν άρθρα για ζητήματα εξωτερικής πολιτικής είναι τα ακόλουθα: *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, *Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης*, *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, *Αγορά Χωρίς Σύνορα*, *Επιστήμη και Κοινωνία*, *Το Βήμα των Διεθνών Σχέσεων*, *Φιλελεύθερη Έμφαση*, *Σύγχρονα Θέματα*, *Τετράδια Πολιτικού Διαλόγου*, *Έρευνας και Κριτικής*, *Ευρωπαϊκή Έκφραση*.

Παράλληλα υπάρχει πληθώρα διεθνών επιστημονικών περιοδικών που περιέχουν άρθρα ανάλυσης εξωτερικής πολιτικής. Τα πιο γνωστά είναι τα εξής: *Brown Journal of World Affairs*, *Cambridge Journal of Economics*, *Current History*, *Foreign Affairs*, *Foreign Policy*, *Foreign Policy Analysis*, *Intereconomics*, *International Affairs*, *International Journal*, *International Organization*, *International Security*, *International Studies Perspectives*, *International Studies Quarterly*, *International Studies Review*, *International Politics*, *International Relations*, *Journal of Common Market Studies -JCMS*, *Journal Development Economics*, *Journal of Economic Perspectives*, *Orbis*, *Oxford Review of Economic Policy*, *SAIS Review*, *Survival*, *The National Interest*, *World Economy*, *The World Today*, *World Policy Journal*, *World Politics*.

Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση από το εργαστήριο υπολογιστών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μέσω του [HellenicAcademicLibraryNetwork \(HEALink\)](http://HellenicAcademicLibraryNetwork).

Η πιο περιεκτική μηχανή αναζήτησης είναι η επιστημονική βάση δεδομένων του Google: <http://scholar.google.com>

Στους/τις φοιτητές/τριες συνίσταται να παρακολουθούν συστηματικά τις διεθνείς εξελίξεις επικεντρώνοντας την προσοχή τους όχι τόσο στον ελληνικό περιοδικό και ημερήσιο τύπο, αλλά σε διεθνείς πηγές (πχ *Economist*, *VOXEU*, *LeMondDiplomatique*, *Politico*, *Project Syndicate* εφημερίδες *InternationalHeraldTribune*, *LeMonde*, *TheGuardian* και *TheWashingtonPost* και ειδησεογραφικά δίκτυα *AFP*, *AlJazeera*, *BBC*, *CNN* και *Euronews*).

Διαδικτυακοί τόποι

Αξιόλογες είναι οι ακόλουθες ιστοσελίδες:

VOXEU

Project Syndicate

CATO Institute
<http://www.cato.org/>

Brookings Institution
<http://www.brookings.edu/foreign-policy.aspx>

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευόμαστε συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	3030Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Έκθεση		0,7	
Προφορική παρουσίαση		0,2	
Πρόοδος (1/2 της διδακτέας ύλης)		0,8	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		5,6 (≈6)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS134/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Συγκριτική πολιτική είναι η μελέτη των σημαντικότερων πολιτικών ομοιοτήτων και διαφορών που εμφανίζουν οι χώρες μεταξύ τους. Η συγκριτική πολιτική είναι πρώτα και κύρια μέθοδος. Σύμφωνα με τον Arend Lijphart ('Comparative Politics and the Comparative Method', *American Political Science Review*, Vol. 65, 1971), το αντικείμενο μελέτης της Συγκριτικής Πολιτικής δεν προσδιορίζεται ούτε από τον αριθμό των υπό εξέταση περιπτώσεων, ούτε από τα συγκεκριμένα πολιτικά αντικείμενα που διερευνά, αλλά από την ιδιαίτερη μέθοδο που υιοθετεί. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις θεμελιώδεις έννοιες, τα κύρια μεθοδολογικά εργαλεία και τα βασικά συμπεράσματα της συγκριτικής πολιτικής ανάλυσης και η προετοιμασία των φοιτητών/τριών για μαθήματα των επομένων ετών τόσο στη κατεύθυνση Πολιτική Επιστήμη όσο και σ'εκέινη των Διεθνών Σχέσεων (ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τις Σπουδές Περιοχών). Στο μάθημα οι φοιτητές/ήτριες μαθαίνουν τη βασική μεθοδολογία έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες που είναι η συγκριτική προσέγγιση. Εξοικειώνονται επίσης με τα πολιτικά συστήματα χωρών μεγάλων κρατών της Ευρώπης, της Αμερικής, της Ασίας και της Αφρικής. Ακόμη αποκτούν συνολική εποπτεία στην πολιτική επιστήμη καθώς η διδασκαλία κινείται σε ένα μεγάλο εύρος θεμάτων που ποικίλλουν από την πολιτική κουλτούρα έως τα εκλογικά συστήματα και από τις ομάδες συμφερόντων έως τις ομοσπονδιακές δομές οργάνωσης. Κατανοούν τη διασύνδεση και αλληλεπίδραση πολιτικών και οικονομικών παραγόντων καθώς και τις διαφορές μεταξύ πολιτικών συστημάτων και μορφών διακυβέρνησης. Επίσης εξοικειώνονται με θεωρητικές προσεγγίσεις. Αποκτούν δεξιότητες στην ανάλυση επίκαιρων θεμάτων και αποκτούν την ικανότητα να κάνουν συγκρίσεις στο χώρο (διαφορετικές χώρες) και στο χρόνο (διαφορετικές εποχές). Το αποτέλεσμα είναι η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης καθώς οι φοιτητές/ήτριες προβληματίζονται για τις διαφορές και τις ομοιότητες των κρατών και συνειδητοποιούν τους κινδύνους του εθνοκεντρισμού.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Το μάθημα «Συγκριτική Πολιτική» είναι αναπόσπαστο μέρος όλων των προπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών σε όλα τα τμήματα πολιτικής επιστήμης σε ολόκληρο τον κόσμο. Το μάθημα βοηθά ιδιαίτερα στην αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών. Επίσης ενθαρρύνει την ομαδική εργασία των φοιτητών. Τους εξοικειώνει με το διεθνές περιβάλλον και τους προετοιμάζει για εργασία σε ένα διεπιστημονικό περιβάλλον. Επίσης προάγει την κριτική σκέψη και ενθαρρύνει τη διαφορετικότητα και πολυπολιτισμικότητα.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία (τα αντίστοιχα κεφάλαια από το βιβλίο του Χρήστου Λυριντζή, <i>Σύγκριση και Ερμηνεία: Η Πορεία και οι Προοπτικές στη Σύγχρονη Πολιτική Ανάλυση</i> , Αθήνα: Νήσος, 2001)	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Συγκριτική Πολιτική: Θεωρητικές Προσεγγίσεις / Στρατηγικές Έρευνας	Rod Hague and Martin Harrop, <i>Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση</i> , Αθήνα: Κριτική, 2011, Κεφάλαια 2 και 3	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
2. Πολιτική Κουλτούρα	Rod Hague and Martin Harrop, <i>Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση</i> , Αθήνα: Κριτική, 2011, Κεφάλαιο 7	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
3. Πολιτική Επικοινωνία και Πολιτική Συμμετοχή	Rod Hague and Martin Harrop, <i>Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση</i> , Αθήνα: Κριτική, 2011, Κεφάλαια 8 και 9	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
4. Εκλογές και Ψηφοφόροι	Rod Hague and Martin Harrop, <i>Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση</i> , Αθήνα: Κριτική, 2011, Κεφάλαιο 10	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
5. Πρόοδος		
6. Πολιτικά Κόμματα	Rod Hague and Martin Harrop, <i>Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση</i> , Αθήνα: Κριτική, 2011, Κεφάλαιο 11	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
7. Ομάδες Συμφερόντων	Rod Hague and Martin Harrop, <i>Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση</i> , Αθήνα: Κριτική, 2011, Κεφάλαιο 12	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
8. Πολυεπίπεδη Διακυβέρνηση	Rod Hague and Martin Harrop, <i>Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση</i> , Αθήνα: Κριτική, 2011, Κεφάλαιο 14	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass

9. Παρουσιάσεις εργασιών 1		
10. Παρουσιάσεις εργασιών 2		
11. Παρουσιάσεις εργασιών 3		
12. Μελετώντας την Ελλάδα με τα εργαλεία της Συγκριτικής Πολιτικής		Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
13. Ανακεφαλαίωση		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών/ανά βδομάδα:		
Εβδομάδα 5	Πρόοδος	
Εβδομάδες 9-11	Τμηματική προφορική παρουσίαση ατομικών εκθέσεων από φοιτητές	
Τέλος εβδομάδας 13	Υποβολή γραπτής ατομικής έκθεσης	
Εξεταστική περίοδος	Τελικές γραπτές εξετάσεις	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<p>Η οργάνωση του μαθήματος (πχ ανακοινώσεις, πρόσθετο ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό, επιλογή/υποβολή/βαθμολόγηση εργασιών κλπ) στηρίζεται στην αξιοποίηση του e-class. Στις περισσότερες παραδόσεις γίνεται παρουσίαση με τη χρήση υπολογιστή και projector.</p> <p>Η βαθμολογία καταχωρείται με τη χρήση της εφαρμογής classweb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/).</p>		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	
	Πρόοδος	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες	
	Ατομική Έκθεση	(3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5) = 13,5 ώρες	
	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες	
	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος		145 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα με βάση την ακόλουθη διαδικασία: Γραπτές εξετάσεις: 60% Πρόοδος: 20% Ατομική Έκθεση: 20%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμολογιών. Ο βαθμός των γραπτών εξετάσεων στις οποίες τίθενται ερωτήσεις σύντομης απάντησης πολλαπλασιάζεται επί 0,60 (πχ 6x0,60=3,6). Ο βαθμός της ατομικής έκθεσης που αφορά την σύντομη ανάπτυξη ενός δοκιμίου έκτασης 1.000 λέξεις πολλαπλασιάζεται επί 0,20 (πχ 8x0,20=1,60). Το ίδιο ισχύει για την Πρόοδο.</p> <p>Η συμμετοχή στα μαθήματα μπορεί να ενισχύσει την τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας ως 10%. Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του</p>		

μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να πάρει προβιβάσιμο βαθμό (τουλάχιστον 5) στις γραπτές εξετάσεις. Σε αντίθετη περίπτωση, στην τελική βαθμολογία του/της δεν συνυπολογίζονται η ατομική έκθεση και η συμμετοχή στα μαθήματα. Κατοχυρώνονται, ωστόσο, οι βαθμολογίες αυτές για την αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο στην οποία θα συμμετάσχει.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικά Εγχειρίδια

Rod Hague and Martin Harrop, *Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση*, Αθήνα: Κριτική, 2011

Χρήστος Λυριντζής, *Σύγκριση και Ερμηνεία: Η Πορεία και οι Προοπτικές στη Σύγχρονη Πολιτική Ανάλυση*, Αθήνα: Νήσος, 2001

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Calvert, Peter, *Comparative Politics: An Introduction*, London: Longman, 2002

Draper, Alan and Ansil Ramsay, *The Good Society: An Introduction to Comparative Politics*, London: Longman, 2007

Heywood, Andrew, *Εισαγωγή στην Πολιτική*, Αθήνα: Πόλις, 2006

Kesselman, Mark, Joel Krieger et al, *Introduction to Comparative Politics*, New York: Wadsworth, 2009

Kesselman, Mark, ed., *Readings in Comparative Politics: Political Challenges and Changing Agendas*, New York: Wadsworth, 2009

Landman, Todd, *Issues and Methods in Comparative Politics: An Introduction*, London: Routledge, 2008

Lim, Timothy C., *Doing Comparative Politics: An Introduction to Approaches and Issues*, Boulder, CO: Lynne Rienner, 2005

O'Neil, Patrick H. and Ronald Rogowski, eds, *Essential Readings in Comparative Politics*, London: W. W. Norton, 3rd edition, 2009

Sodaro, Michael et al, *Comparative Politics: A Global Introduction*, London: McGraw-Hill, 2004

Tilly, Charles, επιμ., *Οικονομικές και Πολιτικές Συγκρούσεις σε Συγκριτική Προοπτική*, Αθήνα: Επίκεντρο, 2008

Wilson, Frank L., *Concepts and Issues in Comparative Politics: An Introduction to Comparative Analysis*, New York: Prentice Hall, 2001

Λέχνερ, Φρ. και Ουλρ. Γουιντμάιερ, *Συγκριτική Πολιτική*, Αθήνα: Επίκεντρο, 2007

Μενί, Υβ., *Συγκριτική Πολιτική, Α' και Β' Τόμος*, Αθήνα: Παπαζήσης, 1996

Τσεμπελής, Γιώργος, *Εμφωλευμένα Παίγνια: Η Ορθολογική Επιλογή στη Συγκριτική Πολιτική*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2006

Τσεμπελής, Γιώργος, *Παίκτες Αρνησικυρίας: Πώς Λειτουργούν οι Πολιτικοί Θεσμοί*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2008

Επιστημονικά Περιοδικά

Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επιστημονικών περιοδικών που περιέχουν άρθρα συγκριτικής πολιτικής. Βέβαια υπάρχουν τα περιοδικά που ασχολούνται αποκλειστικά με συγκριτική ανάλυση όπως το *Comparative Politics*. Ωστόσο εξειδικευμένα περιοδικά σε γεωγραφικές περιοχές ή θέματα είναι τα *The Journal of Common Market Studies*, *The Journal of European Integration*, *Mediterranean Politics*, *Post-Communist Studies*, *The Journal of Southeast Europe and Black Sea Studies*, *The Journal of Southern Europe and the Balkans*, *Third World Quarterly*, *The Round Table*, *Europe-Asia Studies*, *African Affairs*, *The Journal of Modern African Studies*, *Pacific Review*, *The Journal of Chinese Studies* και πάρα πολλά άλλα. Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα

<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170> του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Αν αναζητάτε άρθρα για ένα συγκεκριμένο θέμα καλό είναι να χρησιμοποιείτε τη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>). Είναι σημαντικό να εξοικειωθείτε με τη χρήση και των δύο. Επίσης είναι σημαντικό να χρησιμοποιείτε και τις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά έχει πλήρη πρόσβαση στο περιεχόμενο.

Συνιστώ να αρχίσετε με το *Current History* που δημοσιεύει σχετικά σύντομα άρθρα επικαιρότητας τα οποία είναι απαλλαγμένα από δύσκολες θεωρητικές προσεγγίσεις (www.currenthistory.com).

Επίσης για να παραμένετε εξοικειωμένοι με τις πολιτικές και οικονομικές εξελίξεις σε ολόκληρο τον κόσμο αξιόλογα είναι το βρετανικό περιοδικό *The Economist* (www.economist.co.uk) καθώς και οι εφημερίδες *International Herald Tribune*, *Financial Times*, *The New York Times*, *The Washington Post*, για τους γαλλόφωνους οι εφημερίδες *Le Monde* και *Le Monde Diplomatique* και τους ισπανόφωνους η *El Pais*.

Διαδικτυακοί τόποι

Στο Διαδίκτυο (Internet) η αγγλική έκδοση του βασικού σας εγχειριδίου διαθέτει εξαιρετικές ιστοσελίδες με συνδέσμους ανά κεφάλαιο στη διεύθυνση http://www.palgrave.com/politics/hague/internet_guide.htm. Μια σημαντική διεύθυνση με συνδέσεις (links) με κράτη, διεθνείς οργανισμούς, πανεπιστήμια, ερευνητικά ινστιτούτα και επιστημονικά περιοδικά είναι το International Relations and Security Network (www.isn.ethz.ch/). Πολλοί σύνδεσμοι υπάρχουν επίσης στο <http://www.columbia.edu/cu/lweb/indiv/lehman/guides/compol.html>. Το Columbia International Affairs Online (www.ciaonet.org/) είναι επίσης πολύ καλό (αλλά απαιτεί συνδρομή). Για ανάλυση της επικαιρότητας αξιόλογο είναι το Stratfor.com (www.stratfor.com). Για ειδήσεις χρήσιμο είναι το BBC (www.bbc.co.uk). Για χάρτες: εξαιρετική είναι η Perry-Castaneda Library Map Collection του University of Texas (www.lib.utexas.edu/maps/americas.html). Για πολύ ωραίους θεματικούς χάρτες είναι θαυμάσια η ιστοσελίδα της *Le Monde Diplomatique* (<http://mondediplo.com/maps/>). Για στατιστικά στοιχεία καλός οδηγός για άλλα sites είναι το odwin.ucsd.edu/odata/index.html. Εξειδικευμένο στην Ευρώπη είναι το site της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Eurostat): europa.eu.int/comm/eurostat/. Τέλος, για βασικά στοιχεία ανά κράτος βλ. The CIA Factbook (www.cia.gov/cia/publications/factbook) και για αναλυτικές παρουσιάσεις χωρών τις εξαιρετικές μελέτες της Library of Congress (lcwebz.loc.gov/frd/cs/rutoc.html)

Βιβλιοθήκες

Υπάρχουν αρκετές βιβλιοθήκες στην Αθήνα που διαθέτουν συλλογές στη συγκριτική πολιτική. Οι σημαντικότερες είναι η Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου (στο παλιό κτίριο της οδού Συγγρού), η Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου και Κολοκοτρώνη) και η Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4). Ενδιαφέρουσες είναι επίσης η Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31), η βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου (στην οδό Πατησίων), η Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70), η βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (στην οδό Πανεπιστημίου) και βέβαια η βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228). Οι ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες διαθέτουν συλλογικό ηλεκτρονικό κατάλογο ο οποίος είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση: <http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	3040Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Έκθεση - Εργασία		0,5	
Προφορική παρουσίαση		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,5 (~5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευση γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

1. Η εξοικείωση των φοιτητών με τα βασικά μακροοικονομικά θέματα και η κατανόηση της σύγχρονης πολύπλοκης οικονομικής πραγματικότητας.
2. Η προετοιμασία των φοιτητών για τα μαθήματα επόμενων ετών και ιδιαίτερα για αυτά των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων, της Ελληνική Οικονομίας, των Ειδικών Θεμάτων Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης και Διεθνούς Οικονομίας.
3. Η δυνατότητα των φοιτητών να αντιλαμβάνονται τις βασικές μακρο-οικονομικές εξελίξεις ως προϋπόθεση για την επιστημονική τους κατάρτιση ως πολιτικοί επιστήμονες ή διεθνολόγοι.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών .....
 Άλλες...
 .....

Η εξοικείωση των φοιτητών με τα βασικά μακροοικονομικά θέματα και η κατανόηση της σύγχρονης πολύπλοκης οικονομικής πραγματικότητας αποτελεί προϋπόθεση για την επιστημονική τους κατάρτιση ως πολιτικοί επιστήμονες ή διεθνολόγοι. Οι φοιτητές αποκτούν δεξιότητες στην αναζήτηση και ανάλυση σύνθετων δεδομένων, κατανοούν διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις, μαθαίνουν την πολυπλοκότητα της αλληλεπίδρασης των οικονομικών παραγόντων καθώς και το σύνθετο χαρακτήρα της παράλληλης επίτευξης των στόχων της οικονομικής ανάπτυξης, της απασχόλησης, και της ισορροπίας στα δημοσιονομικά μεγέθη και στο ισοζύγιο εξωτερικών συναλλαγών.

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις παραμέτρους που προσδιορίζουν την οικονομική κατάσταση μιας χώρας στο σύνολό της. Στα πλαίσια αυτό, αναλύονται η έννοια και οι τρόποι μέτρησης του εθνικού προϊόντος, η κεϋνσιανή θεωρία της συνολικής ζήτησης, οι προσδιοριστικοί παράγοντες της κατανάλωσης και των επενδύσεων, ο πολλαπλασιαστής των επενδύσεων, η κεϋνσιανή θεωρία της ισορροπίας, οι θεωρίες για το χρήμα, η έννοια του πληθωρισμού και των οικονομικών διακυμάνσεων, η παρέμβαση του δημοσίου τομέα στην οικονομία, ο κρατικός προϋπολογισμός, η δημοσιονομική κατάσταση και η επίδρασή της στη διαμόρφωση των μακροοικονομικών μεγεθών, η έννοια του ισοζυγίου πληρωμών και ο προσδιορισμός του εισοδήματος σε μία ανοικτή οικονομία.

Διδακτικές Ενότητες

1. Εθνικοί λογαριασμοί, Εισόδημα, δαπάνες
2. Χρήμα, τόκος, εισόδημα
3. Κατανάλωση και αποταμίευση
4. Επενδυτική δαπάνη
5. Ζήτηση χρήματος
6. Κεντρική τράπεζα, χρήμα, πιστώσεις
7. Δημοσιονομική πολιτική, εκτόπιση ιδιωτικού τομέα και συνδυασμοί πολιτικών
8. Συνολική προσφορά: Μισθοί, τιμές, απασχόληση.
9. Πληθωρισμός και ανεργία
10. Μακροχρόνια μεγέθυνση και παραγωγικότητα
11. Διεθνείς οικονομικές διασυνδέσεις
12. Προσαρμογή και αλληλεξάρτηση στη διεθνή οικονομία
13. Βασικές θεωρίες μακροοικονομικής πολιτικής

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις και σεμινάρια. Στα σεμινάρια φοιτητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους και διεξάγεται συζήτηση.</p>												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία. Υπάρχουν PPT presentations (αναρτημένα στο e-class), προβάλλονται videos και μέρος της επικοινωνίας με τους φοιτητές πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.</p>												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Έκθεση - Εργασία</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική παρουσίαση</td> <td>1 ώρα παρουσίασης + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>114 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Έκθεση - Εργασία	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα παρουσίασης + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	114 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες												
Ατομική Έκθεση - Εργασία	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες												
Προφορική παρουσίαση	1 ώρα παρουσίασης + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες												
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες												
Σύνολο Μαθήματος	114 ώρες												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση</p>												

<p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο βαθμός είναι συνδυασμός του βαθμού των γραπτών εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου (80%) και του βαθμού της εργασίας (20%). Η εργασία παρουσιάζεται και προφορικά ενώπιον της τάξης.</p> <p>Ειδικά για τους φοιτητές Erasmus προβλέπεται απαλλακτική εργασία μεγέθους 5.000 λέξεων στην αγγλική γλώσσα. Στην τελευταία περίπτωση προβλέπεται τακτική επικοινωνία με τον διδάσκοντα σε προκαθορισμένη ώρα, τουλάχιστον μία φορά τις 15 ημέρες.</p>
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

- N.Gregory Mankiw and Laurence M. Ball, (2013), Μακροοικονομική και το Χρηματοπιστωτικό Σύστημα, Εκδόσεις GUTENBERG, Αθήνα.
- Olivier Blanchard, (2012), Μακροοικονομική, Εκδόσεις Επίκεντρο Α.Ε.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Michael Burda and Charles Wyplosz, (2011), Ευρωπαϊκή Μακροοικονομική, Εκδόσεις Gutenberg.
- Νικόλαος Απέργης, (2005), Σύγχρονη Μακροοικονομική: Βασικές αρχές, εφαρμογές στην ελληνική οικονομία, ασκήσεις, Εκδόσεις Rosili.
- Keynes J.M. (1936) *The General Theory of Employment, Interest and Money*, London, Macmillan.
- Smith Adam (1776), *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*, Glasgow and London.
- Begg, D., Fischer, S. και Dornbusch, R. (2006), *Εισαγωγή στην Οικονομική*, τόμος Β', εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.
- Dornbusch, R. και Fischer, S. (2003), *Μακροοικονομική*, Εκδόσεις Κριτική, Αθήνα.
- Λιανός, Θ.Π. και Μπένος, Θ.Ε., (1996), *Μακροοικονομική Ανάλυση και Δημοσιονομική Πολιτική*, Εκδόσεις Ε. Μπένου, Αθήνα.
- Παπαδόγγονας, Θ., (2011), *Βασικές Αρχές Μακροοικονομικής Ανάλυσης και Εφαρμογές*, εκδόσεις Θ. Παπαδόγγονα.
- Πετράκη-Κώττη, Α. και Κώττης, Γ., (2008), *Σύγχρονη Μακροοικονομική*, εκδόσεις Ε. Μπένου, Αθήνα.
- Aghion P. and P. Howitt (1998), *Endogenous Growth Theory*. The MIT Press.
- Barro R., (1993), *Macroeconomics*. John Wiley & Sons, 3rd edition.
- Barro R. and X. Sala-i-Martin (2004), *Economic Growth*. The MIT Press, 2nd edition.
- Branson W., (1989), *Macroeconomic Theory and Policy*. Harper and Row.
- Drazen, (2000), *Political Economy in Macroeconomics*, Princeton University Press.
- Παπαδημητρίου Π. (2012), Public debt reduction and policy options in western economies: The mainstream approach, the price of haircuts and the cost of inflation, in the Conference Proceedings "*International Conference on International Business*", Thessaloniki 19-21 May 2011, Bitzenis, A., Marangos J., Papadimitriou P., and Ch. Kafteranis (co-editors), pp. 142-155, Thessaloniki, Greece, Paratiritis Thracis Publishers.

Επιστημονικά Περιοδικά

Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επιστημονικών περιοδικών που δημοσιεύουν άρθρα σχετικά με τη μακροοικονομική θεωρία και την εμπειρία από διάφορες χώρες. Ενδεικτικά αναφέρονται τα περιοδικά *Journal of International Economics*, *Quarterly Journal of Economics*, *Economic Journal*, *Economic Policy*, *European Journal of Political Economy*, *Open Economies Review*, *Review of Economic Studies*, *American Economic Review*, *Journal of Monetary Economics*, *Kyklos*, *Canadian Journal of Economics*, *Economica*, *Bell Journal of Economics*, *Swedish Journal of Economics*, *European Review of Economic History*, *Journal of Public Economics*.

Σε πάρα πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα

<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170> του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Επίσης Αν αναζητάτε άρθρα για ένα συγκεκριμένο θέμα καλό είναι να χρησιμοποιείτε τη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>). Επίσης είναι σημαντικό να χρησιμοποιείτε και τις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά έχει

πλήρη πρόσβαση στο περιεχόμενο.

Διαδικτυακοί τόποι

Οι παρακάτω διαδικτυακοί τόποι δημοσιεύουν, μεταξύ άλλων, ένα σημαντικό αριθμό άρθρων μακροοικονομικής πολιτικής.

<http://www.nber.org>

<http://www.oecd.org>

<http://www.bruegel.org/>

<http://www.imf.org/external/index.htm>

<http://www.worldbank.org/>

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευούνται συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνακί),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνακί),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2030Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Γ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόσδος (τουλάχιστον 1/3 της διδακτέας ύλης)		0,7	
Προφορική Παρουσίαση (πρότυπη μονάδα)		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,7 (~5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το Διεθνές Δίκαιο διέπει ολοένα περισσότερους τομείς της κοινωνικής συμπεριφοράς. Δεν περιορίζεται όπως στο παρελθόν μόνο στις διακρατικές σχέσεις και διαπερνά μεγάλους τομείς του εσωτερικού δικαίου. Χωρίς αμφιβολία, τα κυριώτερα αντικείμενα ρυθμίσεως παραμένουν η εξασφάλιση της ειρήνης, η ειρηνική επίλυση των διεθνών διαφορών και η απομάκρυνση της χρήσεως βίας μεταξύ των κρατών, η αναβάθμιση της αξίας του ανθρώπου και η διεθνής συνεργασία σε όλους τους τομείς. Οι κανόνες του Διεθνούς Δικαίου αναφέρονται τόσο στην εσωτερική όσο και στην διεθνή προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καθώς και στις διεθνείς οικονομικές σχέσεις. Η ενασχόληση με το δίκαιο αυτό, εμπλέκει τώρα πια όχι μόνο τις κυβερνήσεις, του διεθνείς οργανισμούς και τα διεθνή όργανα και τα εσωτερικά όργανα του κράτους και τους απλούς πολίτες, καθέ και εκείνους που προσβλέπουν στη δημιουργία κοινωνίας των πολιτών.

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις θεμελιώδεις έννοιες, τα κύρια μεθοδολογικά εργαλεία και τα βασικά συμπεράσματα του Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής ενότητες: Ορισμός και θεωρία του διεθνούς δικαίου. Τα υποκείμενα του διεθνούς δικαίου. Σχέσεις διεθνούς και εσωτερικού δικαίου. Πηγές διεθνούς δικαίου: Έθιμο, γενικό καθεστώς - λειτουργικότητα. Διεθνείς συνθήκες. Σύναψη διεθνών συνθηκών, επιφυλάξεις στις διεθνείς συνθήκες, αποτελέσματα των διεθνών συνθηκών μεταξύ συμβαλλομένων μερών και ως προς τρίτους. Ερμηνεία συνθηκών, αναθεώρηση, λήξη ή αναστολή ισχύος, απρόβλεπτη μεταβολή συνθηκών, ακυρότητα. Οι γενικές αρχές του δικαίου. Οι επικουρικές πηγές. Κράτος και έδαφος. Εδαφική κυριαρχία. Τρόποι κτήσης εδάφους. Περιορισμοί εδαφικής ακεραιότητας. Η Θάλασσα και η εξέλιξη των νομικών ρυθμίσεων Ομοσπονδίες κρατών - ομόσπονδα κράτη. Το κράτος στη διεθνή κοινότητα - αναγνώριση, διαδοχή κρατών. Διεθνής ευθύνη, διπλωματική προστασία. Ειρηνική επίλυση των διαφορών.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Το Διεθνές Δίκαιο και η Διεθνής Κοινότητα		
2. Διαμόρφωση του Διεθνούς Δικαίου (Πηγές) – Το Διεθνές έθιμο		
3. Οι Διεθνείς Συνθήκες – Εισαγωγικά-Σύναψη των Διεθνών Συνθηκών-Συμφωνίες απλοποιημένης μορφής		
4. Προϋποθέσεις για τη σύναψη των Διεθνών Συνθηκών κατά το Ελληνικό Δίκαιο - Ένταξη των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου στο εσωτερικό Δίκαιο-Επιφυλάξεις στις Διεθνείς συμβάσεις		
5. Αποτελέσματα, Ερμηνεία, Λήξη, Αναστολή ισχύος, Μεταβολές, Αναθεώρηση και ακυρότητες των Διεθνών Συνθηκών-Διεθνείς συμφωνίες νομικώς μη δεσμευτικές		
6. Ζητήματα ιεραρχίας των κανόνων του Διεθνούς Δικαίου- Επικουρικές πηγές του Διεθνούς Δικαίου-Ο νομικός χαρακτήρας των πράξεων των Διεθνών Οργανισμών		
7. Το Κράτος και το έδαφος στο Διεθνές Δίκαιο-Άλλες πολιτειακής φύσεως καταστάσεις-Περιορισμοί της εδαφικής ακεραιότητας		
8. Γενικά χαρακτηριστικά του θαλάσσιου χώρου-Η θάλασσα από την άποψη του Διεθνούς Δικαίου		
9. Περιοχές πλήρους ή αυξημένης κρατικής δικαιοδοσίας (Θαλάσσιες ζώνες)		
10. Η ανοικτή θάλασσα – Άλλοι νεώτεροι θεσμοί του Δικαίου της Θάλασσας-Το σύστημα επιλύσεως των διαφορών στο Δίκαιο της Θάλασσας		
11. Τα πολιτειακά όργανα των διεθνών σχέσεων		
12. Το Κράτος στην Διεθνή Κοινότητα (Διεθνής αναγνώριση, Ετεροδικίας κρατών, Διεθνής ευθύνη του Κράτους, Διπλωματική προστασία, Διαδοχή Κρατών		
13. Διεθνείς Οργανισμοί-Ειρηνική επίλυση των διεθνών διαφορών		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1	Γραπτή πρόοδος	
Πρόταση 2	Ενεργός συμμετοχή των φοιτητών κατά την διάρκεια των διαλέξεων.....	
Πρόταση 3	Προφορική παρουσίαση γραπτών εργασιών που αφορούν επίκαιρα ζητήματα	
Πρόταση 4	Τελική γραπτή εξέταση	
Άλλο	.....	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>	
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>		
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</p>
	<p>Πρόοδος (τουλάχιστον 1/3 της διδακτέας ύλης)</p>	<p>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</p>
	<p>Προφορική Παρουσίαση (πρότυπη μονάδα)</p>	<p>1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας</p>
	<p>Τελικές εξετάσεις</p>	<p>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</p>
<p>Σύνολο</p>	<p>119,25 ώρες</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάσει την ακόλουθη διαδικασία: Γραπτές εξετάσεις: 70% Πρόοδος ή γραπτή εργασία: 30%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμολογιών.</p> <p>Η συμμετοχή στα μαθήματα μπορεί να ενισχύσει την τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας ως 10%. Η συμμετοχή στα μαθήματα προκύπτει από τη συμμετοχή και επιτυχή ανταπόκριση του/της φοιτητή/τριας σε <u>ερωτήσεις που γίνονται κατά την διάρκεια της διάλεξης</u>.</p> <p>Σε περίπτωση που ο βαθμός της προόδου ή της εργασίας σε συνδυασμό και με την συμμετοχή κατά της διαλέξεις είναι από 8-10 ο/η φοιτητής/τρια απαλλάσσονται της τελικής εξέτασης με τον βαθμό της προόδου</p>	

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ε. Ρούκουνας, Διεθνές Δίκαιο, Δεύτερη Έκδοση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2015.
Κ. Ιωάννου/Κ. Οικονομίδη/Χ. Ροζάκη/Α. Φατούρου, Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Θεωρία των Πηγών, Εκδόσεις Α.Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1988
Κ. Ιωάννου/Κ. Οικονομίδη/Χ. Ροζάκη/Α. Φατούρου, Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Οι φορείς δικαιωμάτων και υποχρεώσεων στην διεθνή έννομη τάξη, Εκδόσεις Α.Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1990.
Κ. Ιωάννου/Κ. Οικονομίδη/Χ. Ροζάκη/Α. Φατούρου, Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο, Αρμοδιότητες στο Διεθνές Δίκαιο, Εκδόσεις Α.Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1991.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης & Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	3060Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Χειμερινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	«ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΙΙ»		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος		0,5	
Τελικές Εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,4 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Εισαγωγή στην Πολιτική Κοινωνιολογία Ι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS362/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Γνώσεις: Ολοκληρώνοντας οι φοιτητές το μάθημα θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν βασικές θεωρητικές διαστάσεις και όψεις της σύγχρονης πολιτικής κοινωνιολογίας και των διακριτών της θεωρητικών παραδειγμάτων/προσεγγίσεων.

Ικανότητες: Ανάπτυξη ικανότητας αφομοίωσης ενός όγκου εισαγωγικού θεωρητικού υλικού. Καλλιέργεια της ικανότητας διάκρισης και επιλογής ανάμεσα σε συγγενικές μεν αλλά διαφορετικές προσεγγίσεις.

Δεξιότητες: Συστηματοποίηση της μελέτης με ανάπτυξη της κριτικής διάστασης και ικανότητας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

Το συγκεκριμένο μάθημα κυρίως επιδιώκει την εισαγωγή των φοιτητών σε βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις

υποβάθρου της Πολιτικής Κοινωνιολογίας και την ευαισθητοποίησή τους αναφορικά με τις διακριτές θεωρητικές παραδόσεις της όσο και τις μεταξύ τους διαφορές τους. Επίσης, αποσκοπεί να παράσχει βασικές θεωρητικές γνώσεις για την υπαγωγή και κατανόηση των πολιτικών διεργασιών.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σύντομη Περιγραφή Μαθήματος:

Βασική επιδίωξη του, μαθήματος «ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ II» είναι να εντάξει το πολιτικό φαινόμενο στην ιστορική προοπτική εισάγοντας τις φοιτήτριες και τους φοιτητές στις κύριες προβληματικές του αντικειμένου της πολιτικής κοινωνιολογίας. Μέσο αποτελεί η εξοικείωση με τη βασική ορολογία και τις βασικές θεωρήσεις της Πολιτικής Κοινωνιολογίας (ΠΚ). Ξεκινώντας από τους κύριους προδρόμους της ΠΚ, τους Αριστοτέλη, Μακιαβέλι και Μοντεσκιέ και με γνώμονα τις αναλύσεις των κλασικών κοινωνιολόγων Μαρξ και Βέμπερ, αλλά και σύγχρονων, όπως οι Τ. Πάρσονς, Μ. Φουκώ, Π. Μπουρντιέ, και Α. Γκίντενς, προσεγγίζονται και αναλύονται συγκριτικά οι κεντρικές έννοιες της Πολιτικής Κοινωνιολογίας. Τέτοιες είναι οι έννοιες της Δύναμης, Εξουσίας, Κυριαρχίας, Γραφειοκρατίας, του Κράτους, των Ελίτ, καθώς και της Πολιτικής Κουλτούρας, όπως αυτές διαμορφώνονται στις νεωτερικές και σύγχρονες κοινωνίες.

Ένας δεύτερος στόχος του μαθήματος είναι η συνειδητοποίηση της διαδικασίας «κατασκευής» και διαμόρφωσης του κοινωνικο-πολιτικού μας εαυτού, δηλαδή της πολιτικής μας κοινωνικοποίησης, σε σχέση με τις βασικές δομές - θεσμούς - συστήματα, στη σύγχρονη, νεωτερική (ή μετα-νεωτερική για όσους αρέσκονται σ' αυτόν τον όρο), σαφώς παγκοσμιοποιημένη κοινωνία, και ιδίως στην Ελλάδα ως μέλος-κράτος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα-ενότητες.

Η παρακάτω αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

Τίτλος ενότητας & συνοπτική περιγραφή της:

7. Εισαγωγή: ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ_(*Schwarzenberg, τομ. Α: σελ. 69-71, Σεραφετινίδου: κεφ. 1, Giddens: κεφ. 13)
2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ & ΘΕΩΡΗΣΕΙΣ: ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΔΥΝΑΜΗ, ΕΞΟΥΣΙΑ, ΚΡΑΤΟΣ (*Σεραφετινίδου Κεφ. Κεφ.2, Κ.Lenk:21-28, Heywood,κεφ.1: 21-48, Μανιτάκης,19-51).
3. ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝ/ΓΙΑΣ & ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ (*Schwarzenberg, τομ. Α: 68-75, Κ. Lenk: 17-20, Roskin et al.: 35-62)
4. ΘΕΜΕΛΙΩΤΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤ. ΚΟΙΝ/ΓΙΑΣ: ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ, ΜΑΚΙΑΒΕΛΛΙ, ΜΟΝΤΕΣΚΙΕ (*Schwarzenberg, τομ. Α:17-23, Σεραφετινίδου: 30-36), * ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ: Ο Αριστοτελικός Ορισμός της Πολιτικής (ΑΟΠ)(Γ. Βλάχος: 83-118) & Σαματάς Μ. «Η σπουδαιότητα του ΑΟΠ σήμερα» (στο E-class).
*ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ: Ο Διάλογος Μηλιών και Αθηναίων (στο E-class).
*ΚΑΣΤΟΡΙΑΔΗΣ: Η Αρχαία Ελληνική Δημοκρατία και η σημασία της για μας σήμερα (στο E-class)
* ΜΑΚΙΑΒΕΛΛΙ: Ο Ηγεμόνας (στο E-class)
5. ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΟΙ & Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ (*C. W. MILLS: «Η επαγγελία» & Μ. Βέμπερ: «Η Πολιτική ως επάγγελμα» (Weber 2: 95-168)
6. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΞ
α. Η ΕΞΑΡΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ (*Schwarzenberg, τομ. Α: 94-105, Σεραφετινίδου: κεφ. 2, σελ. 70-71, κεφ.3 σελ. 84-95).
β. ΑΛΛΟΤΡΙΩΣΗ, ΤΑΞΙΚΗ ΠΑΛΗ, ΚΡΑΤΟΣ, ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ (ομοίως, και Schwarzenberg, Lefebvre: 123-186, Χούαρ-Φέχνερ: 7-35, Bottomore-Rubel: 59-60, Μανιτάκης)
7. α. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΓΚΡΑΜΣΙ (Schwarzenberg, τομ. Α: 132-136, Ρούσης: 284-297, Σεραφετινίδου: σελ. 129-136, Φίλιας 1:65-74, Τρικούκης: 17-27), *Ed. Said: «Η έννοια και ο ρόλος των διανοουμένων» (:25-44), *Μουζέλης Ν. «Τι είναι η Κοινωνία των Πολιτών; (ΚτΠ)», Δερτιλής Γ. «Η κοινωνία των Πολιτών και η Εξουσία», Μακρυδημήτρης Α: «ΚτΠ και Δημοκρατία»
β. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΑΛΤΟΥΣΕΡ (*Schwarzenberg, τομ. Α: 136-138, Φίλιας 1: 33-47).
8. Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΒΕΜΠΕΡ
α. ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΞΟΥΣΙΑ, ΚΥΡΙΑΡΧΙΑ, ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ, ΧΑΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ (Μουζέλης 1: 54-56, Κ. Lenk: 46-56, Α. Giddens 43-81, Weber 1: 317-325, Τάτσης Ι, Τερλεξής)
β. *V. HAVEL: «Ο Πειρασμός της εξουσίας»
γ. ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΑ-ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ (Μαρξ-Βέμπερ-Μίχελς) (Μουζέλης 1: 56-65, Κ. Lenk: 52-63, Σεραφετινίδου: σελ. 185-210).
8. ΟΙ ΜΑΚΙΑΒΕΛΙΚΟΙ: ΕΛΙΤ & ΟΛΙΓΑΡΧΙΕΣ
α. Βιλφρέδο ΠΑΡΕΤΟ,
β. Γκαϊτάνο ΜΟΣΚΑ
γ. Ρόμπερτ ΜΙΧΕΛΣ
δ. Τζαίημς ΜΠΕΡΝΑΜ
ε. C.W. MILLS (S*chwarzenberg, τομ. Α: 292-302, Σεραφετινίδου: σελ. 114-119, 125-129, Κ. Lenk: 69-99). (Ε. ΛΕΜΠΕΣΗΣ: «Η τεράστια σπουδαιότητα των βλακών στον σύγχρονο κόσμο» (στο E-class))
9. ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΘΕΣΜΟΙ, ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ & ΚΙΝΗΜΑΤΑ
α. Η συστημική, η δομολειτουργική θεώρηση: Η έννοια της πολιτικής, της Εξουσίας & του Πολιτ. Συστήματος στον ΠΑΡΣΟΝΣ (*Schwarzenberg, τόμ. Ι: 160-165).
β. Το Σύγχρονο ΚΡΑΤΟΣ, το Έθνος-Κράτος και τα Κοινωνικά Κινήματα (Σεραφετινίδου: 236-270), Δεμερτζής: 387-412, Gellner: 13-24).
γ. Πολιτική Οργάνωση, Πολιτική Δράση και Αποχή (*Schwarzenberg, τομ. Β: 440-470, Σεραφετινίδου: κεφ. 6 & 7, Κ. Lenk: 116-134, Giddens: 2002 κεφ 13, Dahl: 105-153, Διαμαντόπουλος: 259-271, και Μαυρογορδάτος: 21-50)
10. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΕΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ & ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

	α. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΕΣ και ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ, (Κ. Lenk:189-203, Μαλούτα: 31-47, Δεμερτζής: 7-29, 138-164, Heywood: 72-73, Roskin <i>et al.</i> 2008: 177-235).
	β. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΤΑΣΕΙΣ, ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ & ΡΕΥΜΑΤΑ (Lenk: 176-188, Μαλούτα: 76-95)
11.	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ, ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ, ΑΠΑΘΕΙΑ, ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ (Νόβα: 261-285, Canivez :14-36, Μαλούτα: 48-75, Κ. Lenk:158-176, Lagroye: 2008:423-544). (*ΦΟΥΚΩ: «Πειθαρχική Εξουσία, και Το Μάτι της Εξουσίας», Σεραφετινίδου σελ. 136-143. *ΜΠΟΥΡΝΤΙΕ: «Η συμβολική Εξουσία», *ΤΣΟΜΣΚΙ: <i>Η κατασκευή συναίνεσης</i> , *ΡΑΟΥΤΕΡ: <i>Η κατασκευή Υπηκόων</i> , *ΜΙΛΓΚΡΑΜ: <i>Υποταγή στην Εξουσία</i> , *ΟΡΓΟΥΕΛ: 1984, *ΧΑΞΛΕΥ: <i>Ο Θαυμαστός Καινούριος Κόσμος</i> .)
12.	Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗ ΜΕΤΑΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ή ΜΕΤΑΝΕΩΤΕΡΙΚΗ & ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ: α. Η παγκοσμιοποίηση της πολιτικής - το τέλος του έθνους – κράτους; (*Σεραφετινίδου 309-334, Hirst & Tompson: 327- 375) β. Αποπολιτικοποίηση, Απο-ιδεολογικοποίηση και το «Τέλος της Πολιτικής;» (*Schwarzenberg,τομ. 2: 7-29, Φίλιας: 112-123, Κ. Lenk:146-158, Φουκουγιάμα) γ. Νέες μορφές πολιτικής δράσης και αμφισβήτησης, Νέα Κοινωνικά Κινήματα, (*Σεραφετινίδου 361-384, Giddens Α. ΙΙ «Η εμφάνιση των Πολιτικών Ζωής»).
	δ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ & ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ – Ηλεκτρονική Δημοκρατία, (Μ. Καστέλς: <i>Ο Γαλαξίας του Διαδικτύου</i>).
13.	<i>Σύνοψη και συμπεράσματα</i>

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο, • Ερωταποκρίσεις. 										
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση της Πλατφόρμας Τηλεκπαίδευσης E-Class, στη διδασκαλία και στην υποστήριξη των δραστηριοτήτων του μαθήματος. Επίσης, στην επικοινωνία με τους φοιτητές, η οποία διεξάγεται και με μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.</p>										
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>3Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>111 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Πρόοδος	3Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο	111 ώρες
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>										
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες										
Πρόοδος	3Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες										
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες										
Σύνολο	111 ώρες										
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται γραπτώς με εξέταση προόδου και τελική, στην ελληνική γλώσσα. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 0-10.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή εξέταση προόδου: αφορά σε ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και ερωτήσεις ανάπτυξης θέματος. Η πρόοδος βαρύνει κατά 45% στον τελικό βαθμό. Η εξεταστέα ύλη της προόδου δεν εξετάζεται εκ νέου κατά την τελική εξέταση. • Γραπτή τελική εξέταση: αφορά σε ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών και ερωτήσεις ανάπτυξης θέματος. Η τελική εξέταση φέρει βαρύτητα 45% στον τελικό βαθμό. • Συμμετοχή στην τάξη: 10% του συνολικού βαθμού. <p>Σύνολο: 100%. Τα παραπάνω αναφερόμενα κριτήρια και τρόπος αξιολόγησης, είναι αναρτημένα στις σελίδες στο E-class του μαθήματος.</p>										

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Συγγράμματα που παρέχονται:

- Schwarzenberg, Roger-Gérard (2009), *Εισαγωγή στην Πολιτική Κοινωνιολογία*, Θεσσαλονίκη, εκδόσεις Επίκεντρο, τόμος Α' – πρώτη επιλογή.
- Στον χώρο E-Class του μαθήματος θα αναρτηθούν πρόσθετα αναγνώσματα.

Επιπροσθέτως, όσες/οι ενδιαφέρονται να επεκταθούν στη μελέτη της Πολιτικής Κοινωνιολογίας σε εισαγωγικό επίπεδο, μπορούν να συμβουλευτούν τα παρακάτω βιβλία από τα οποία παρατίθενται προς μελέτη από τις σελίδες του E-class συγκεκριμένα αποσπάσματα, όπως και από άλλο πρόσθετο υλικό.

- Σεραφεινίδου Μελίνα (2002), *Εισαγωγή στην Πολιτική Κοινωνιολογία*, Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg.
- Lenk, Kurt (1982), *Πολιτική Κοινωνιολογία*, Θεσσαλονίκη, εκδόσεις Παρατηρητής.

Πρόσθετη Βιβλιογραφία

- Baert, P., Koniordos S. M. , Procacci G. and Ruzza C. (eds) (2010), *Conflict, Citizenship and Civil Society*, London/New York, Routledge.
- Ball R. A. και Peters G. (2001), *Σύγχρονη πολιτική και διακυβέρνηση*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση.
- Barnard Ch. (1962), *The Functions of the Executive*. Cambridge, Mass: Harvard University Press.
- Bentley A. (1908/1955), *The Process of Government*. Chicago: University of Chicago Press.
- Blyth M., 2007, «Η σοσιαλδημοκρατία και η πολιτική καρτελοποίηση», *Monthly Review*, No. 27 (92), Μάρτιος.
- Borella, F., 1983, *Τα πολιτικά κόμματα της Ευρώπης των Δέκα*, Αθήνα, εκδόσεις Μαλλιάρης.
- Carlson R. (2002), *Silent Spring*, Boston Mass: Houghton Mifflin.
- Carnoy, M., 1990, *Κράτος και πολιτική θεωρία*, Αθήνα, εκδόσεις Οδυσσέας.
- Cerroni, U., 1986, *Θεωρία του πολιτικού κόμματος*, Θεσσαλονίκη, εκδόσεις Παρατηρητής.
- Dahl P. (1961), *Who Governs? Democracy and Power in an American Community*, New Haven, Yale University Press.
- Dobson A. (1993), "Ecologism" στο Eatwell R. & A. Wright (επιμ.), *Contemporary Political Ideologies*. Pinter Publishers, London, σσ 216-237.
- Drake Michael S. (2010), *Political Sociology for a Globalised World*, Cambridge, Polity.
- Duverger, M., 1964, *Political Parties: Their Organization and Activity in the Modern State*, London, Methuen.
- Eley, G., 2010, *Σφουρηλατώντας τη δημοκρατία*, τ. 2, Αθήνα, εκδόσεις Σαββάλας.
- Featherstone K., (επιμ.), 2007, *Πολιτική στην Ελλάδα: Η πρόκληση του εκσυγχρονισμού*, Αθήνα, εκδόσεις Οκτώ.
- Gall Gr. (1995), "The emergence of a rank and file movement : the Comitati di Base in the Italian Workers' Movement." *Capital and Class* , No.55, Spring, London
- Goldsmith E, Allen P. Allaby M., Davoll J. and S. Lawrence (1972), *Blueprint for survival*. London, Penguin.
- Graham, D. and Tytler, D. (1993), *A Lesson For Us All: the making of the National Curriculum*. London, Routledge.
- Grant W. (2000), *Pressure Groups and British Politics*. London: Macmillan Press Ltd.
- Hague R. and Harrop M. (2004) *Comparative Government and Politics: An Introduction*, Basingstoke, Hampshire UK and NY USA, Palgrave Macmillan.
- Hall Stuart & Gieben Bram (επιμ.) (2003), Η διαμόρφωση της νεωτερικότητας, Σαββάλας, Αθήνα.
- Hall Stuart, Held David., & Gieben Bram, (2003), *Η νεωτερικότητα σήμερα. Οικονομία, κοινωνία, πολιτική, πολιτισμός*, Αθήνα, εκδόσεις Σαββάλας.
- Hay C., Lister M. & Marsh D. (επιμ.) (2011), *Το κράτος*, Σαββάλας, Αθήνα.
- Heywood, Andrew (2014), *Εισαγωγή στην Πολιτική*, 4η Έκδοση, Θεσσαλονίκη, Επίκεντρο.
- Inglehart Ronald (1977), *The Silent Revolution*, Princeton, Princeton University Press.
- Janoski, Thomas, Alford, Robert, Hicks , Alexander & Schwartz, Mildred A. (eds) (2005), *The Handbook of Political Sociology: States, Civil Societies, and Globalization*, Cambridge, Cambridge University Press [διαθέσιμο από: <http://obinfonet.ro/docs/apocal/apocarex/handbook-of-political-sociology...> 3.].
- Jessop B. (1978), "The Transformation of the State in Post-War Britain», στο Scase R. (ed.), *The State in Western Europe*. London: Croom Helm, σσ. 23-93.
- Katz, S.R., & Crotty, W., (επιμ.), 2006, *Handbook of Party Politics*, London, Thousand Oaks, New Delhi, Sage.
- Katz, S.R., & Mair, P. (1995), "Changing Models of Party Organization and Party Democracy. The Emergence of the Cartel Party", *Party Politics*, τ.1.
- Kirchheimer O., 1991, "Ο μετασχηματισμός των κομματικών συστημάτων στη δυτική Ευρώπη", *Λεβιάθαν*, No. 11.
- Koniordos Sokratis M. (ed.) (2005), *Networks, Trust and Social Capital: Theoretical and empirical investigations from Europe*, Aldershot, Ashgate.
- Lagroye, Jacques, Francois, Bastien & Sawicki, Frederic (2008), *Πολιτική Κοινωνιολογία*, Αθήνα, Τυπωθήτω-Γ. Δαρδανός.
- Lipset, M.S., & Rokkan, S., 1967, *Cleavage Structures, Party Systems and Voter Alignments. Cross National Perspectives*, New York: The Free Press.
- MacKenzie R. T. (1958) 'Parties, pressure groups and the British political process', *Political Quarterly*, 29(1), 5-16.
- March J. and Simon H. (2003), *Οργανώσεις*. Αθήνα, εκδόσεις Κριτική.
- Meadows D. H., Meadows D., Randers J., and Behrens III W.W. (1972), *The Limits to Growth*, <http://www.clubofrome.org/archive/reports.php>
- Meynaud, J., & Μερλόπουλος, Π., & Νοταράς, Γ. (2002), *Πολιτικές Δυνάμεις στην Ελλάδα 1946- 1965*, τ. Α', Αθήνα, εκδόσεις Σαββάλας.
- Meynaud, J. (2002), *Οι πολιτικές δυνάμεις στην Ελλάδα: βασιλική εκτροπή και στρατιωτική δικτατορία*, Αθήνα, εκδόσεις Σαββάλας.
- Michels Robert (1962), *Political Parties: Sociological Study of the Oligarchical Tendencies of Modern Democracy*.

- London: Collier-Macmillan.
- Michels, Robert (1996), "Η δημοκρατία και ο σιδηρούς νόμος της ολιγαρχίας", *Λεβιάθαν*, No. 16.
- Miller K. and Iscoe I. (1963), "The Concept of Crisis: Current Status and Mental Health Implications", *Human Organization*, No. 22, σσ.195-201
- Nash Kate (2010), *Contemporary Political Sociology*, second edition, Chichester, Wiley-Blackwell.
- Nash Kate and Scott Alan (eds) (2006), *The Blackwell Companion to Political Sociology*, Oxford, Blackwell Publishing.
- Offe, Claus, 1991, «Κομματική δημοκρατία και κράτος αρωγός», *Λεβιάθαν*, No. 11.
- Olson Mamsur (1965), *The Logic of Collective Action*, Cambridge Mass., Harvard University Press [Ελλ. Έκδοση],
- Panbianco, A., 1988, *Political Parties. Organization and Power*, Cambridge, Cambridge University Press.
- Panitch Leo (1977) "The Development of Corporatism in Liberal Societies." *Comparative Political Studies*, 10 (April), σσ. 61-90.
- Panitch Leo (1980), "Recent Theorizations of Corporatism: Reflections on a Growth Industry" *British Journal of Sociology*, 31 (June 1980), σσ. 159-187
- Parry, G., Moysen, M. and Day, N. (1992) *Political Participation and Democracy in Britain*, Cambridge, Cambridge University Press
- Prethuis P., (1964), *Men at the Top: A Study in Community Power*, N.Y., Oxford University Press
- Rhodes R. and Marsh D.(eds), (1992), *Policy Networks in British Government*, Oxford, Clarendon Press
- Richardson J., & Jordan A. (1979), *Governing Under Pressure: The Policy Process in a Post-Parliamentary Democracy*, Oxford, Martin Robertson & Co.
- Schmitter Philippe C. (1979b), "Models of Interest Intermediation and Models Societal Change", in Ph. Schmitter and Γ. Lehbruch (eds), *Trends Toward Corporatist Intermediation*, London, Sage.
- Schmitter Philippe C. (1989), "Corporatism is Dead! Long Live Corporatism!", *Government and Opposition*, 24/1, σελ. 12.
- Schmitter Philippe C. (1979a), "Still the Century of Corporatism?", in Ph. Schmitter and G. Lehbruch (eds), *Trends Toward Corporatist Intermediation*, London, Sage
- Schwartzberg, G. R. (1984), *Πολιτική κοινωνιολογία*, τ.2, Θεσσαλονίκη, εκδόσεις Παρατηρητής.
- Simpson D. (1999), *Pressure Groups*, London, Hodderand Stoughton,
- Spourdalakis, M., & Tassis, C. (2006), "Party Change in Greece and the Vanguard Role of PASOK", *South European Society & Politics*, vol. 11 No. 3-4, Σεπτέμβριος-Δεκέμβριος.
- Streeck Wolfgang. and Schmitter Philippe C. (1991), "From National Corporatism to Transnational Pluralism: Organized Interests in the Single European Market", *Politics and Society*, 19/2, σελ. 146.
- Turner H. (ed.) (1955), *Politics in the United States: Readings in Political Parties and Pressure Groups*.
- Waddell Cr., (2000), *And No Birds Sing: Rhetorical Analyses of Rachel Carson's Silent Spring*, Southern Illinois University Press Carbondale, IL
- Waldegrave, W. (1985), "The British Approach", *Environmental Policy and Law*, 15 (3-4) σσ. 106-115.
- Weber, Max (1987), *Η Πολιτική ως Επάγγελμα*, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση.
- Wiener A.J. and Kahn H. (1962), *Crisis and Arms Control*, New York, Hudson Institute, Hudson-on-Hudson
- Williamson P. (1989), *Corporatism in Perspective: An Introductory Guide to Corporatist Theory*, London, Sage,
- Wilson D. (1984), *Pressure - the A to Z of Campaigning in Britain*. London and Exeter, NH: Heinemann.
- Αλεξάκης Ε. (2001), *Η ελληνική Δεξιά: Δομή και ιδεολογία της Νέας Δημοκρατίας 1974-1993*, Αθήνα – Κομοτηνή, εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλας
- Ανιόλι Γ. (1972), *Ο μετασχηματισμός της δημοκρατίας*, Αθήνα, εκδόσεις Επίκουρος.
- Βερναδάκης Χ., & Μαυρή, Γ., 1991, *Κόμματα και κοινωνικές συμμαχίες στην προδιδακτορική Ελλάδα*, Αθήνα, εκδόσεις Εξάντας.
- Βερναρδάκης Χ., 2011, *Πολιτικά κόμματα, εκλογές και κομματικό σύστημα: Οι μετασχηματισμοί της πολιτικής αντιπροσώπευσης 1990-2010*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, εκδόσεις Σάκκουλα.
- Διαμαντόπουλος Θ. (1989), *Κόμματα και κομματικά συστήματα Συγκριτική προσέγγιση και θεωρία*, Αθήνα, Εκδ. Παπαζήσης.
- Διαμαντόπουλος Θ. (1989), *Κόμματα και κομματικά συστήματα*, Αθήνα, εκδόσεις Εξάντας.
- Διαμαντόπουλος Θ.(1991), *Κομματικές οικογένειες*, Αθήνα, εκδόσεις Εξάντας.
- Διαμαντόπουλος Θ.(1992), *Οικολογισμός και πολιτική*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήσης.
- Διαμαντόπουλος Θ (1993), *Το κομματικό φαινόμενο. Μορφές, συστήματα και οικογένειες κομμάτων*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήσης.
- Ελευθερίου Κ. & Παπαβλασόπουλος Ε. (2010), «Λανθάνουσες προσεγγίσεις και σύγχρονες τάσεις στη θεωρία των κομμάτων», *Επιστήμη και Κοινωνία*, τ. 25, Φθινόπωρο.
- Ελευθερίου Κ. & Τάσσης Χ. (2013), *ΠΑΣΟΚ: Η άνοδος και η πτώση (;) ενός ηγεμονικού κόμματος*, Αθήνα, εκδόσεις Σαββάλας.
- Ελευθερίου Κ. (2011), «Κομματική στρατηγική, οργανωτική αλλαγή και εκλογική κινητοποίηση: το ΚΚΕ στις αυτοδιοικητικές εκλογές του 2010», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τ. 37, Ιούνιος.
- Κατσούλης Η. & Ράσκη Γ. (επιμ.), (1988), *Τα πολιτικά κόμματα της Δυτικής Ευρώπης* (τόμοι 2), Θεσσαλονίκη, εκδόσεις Παρατηρητής.
- Κατσούλης Η. (επιμ.), 2002, *Νέα σοσιαλδημοκρατία: Περιεχόμενα πολιτική, θεσμοί, οργανωτικές δομές*, Αθήνα, εκδόσεις Ι. Σιδέρης.
- Κονιόρδος Σωκράτης (επιμ.) (2010), *Κοινωνικό Κεφάλαιο: Εμπιστοσύνη και Κοινωνία των Πολιτών*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση.
- Κοντιάδης, Ξ. (2009), *Ελλειμματική δημοκρατία: Κράτος και κόμματα στη σύγχρονη Ελλάδα*, Αθήνα, εκδόσεις Ι. Σιδέρης

- Κουσκουβέλης Η. (1997), *Λήψη αποφάσεων, κρίση και διαπραγμάτευση*, Αθήνα, Εκδ. Παπαζήση)
- Μαυρογορδάτος Γ. (1998), *Μεταξύ Πιτυοκάμπη και Προκρούστη: Οι επαγγελματικές οργανώσεις στη σημερινή Ελλάδα*. Αθήνα, εκδόσεις Οδυσσέας.
- Μαυρογορδάτος Γ. (2004), *Ομάδες πίεσης και δημοκρατία*. Αθήνα, εκδόσεις Οδυσσέας.
- Μεταξάς Α. Ι. Δ. (επιμ) (2016), *Πολιτική Επιστήμη. Διακλαδική και Συγχρονική Διερεύνηση της Πολιτικής Πράξης*. Τόμος IV Πολιτική Κοινωνιολογία. Κοινωνική Εκπροσώπηση και Πολιτική Συμμετοχή, Αθήνα, εκδόσεις Σιδέρη.
- Μεταξάς Δ. Α.-Ι. (1998), *Συγκλιτικά κόμματα και αποσυγκλιτικές αντιστάσεις*, Αθήνα, εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλας.
- Μίλιμπαντ Ρ. (1982), *Το κράτος στην καπιταλιστική κοινωνία*. Αθήνα, εκδόσεις Πολύτυπο.
- Μίχελς Ρ. (1997), *Κοινωνιολογία των πολιτικών κομμάτων στη σύγχρονη δημοκρατία. Έρευνες γύρω από τις ολιγαρχικές τάσεις του ομαδικού βίου*, Αθήνα, εκδόσεις Γνώση.
- Μπακογιάννης Π. (1976), «Κόμματα στην αντιπροσωπευτική κοινοβουλευτική δημοκρατία», *Σύνταγμα*, τόμ. 2, τεύχ. 6, Νοέμβριος-Δεκέμβριος.
- Μπεκ Ού. (1986), *Η επινόηση του πολιτικού*, Αθήνα, εκδόσεις Λιβάνης.
- Νικολακόπουλος Η. (1988), *Κόμματα και βουλευτικές εκλογές στην Ελλάδα 1946-1964*, (Β' έκδ.) Αθήνα, εκδόσεις ΕΚΚΕ.
- Νικολακόπουλος Η. (2001), *Η καχεκτική δημοκρατία: Κόμματα και εκλογές, 1946-1967*, Αθήνα, εκδόσεις Πατάκη.
- Ξηρός Θ. (2008), *Κηδεμονευόμενος και προκρούστειος κοινοβουλευτισμός*, Αθήνα, εκδόσεις Σαββάλας.
- Πουλαντζάς Νίκος (2001), *Το κράτος, η εξουσία, ο σοσιαλισμός*, Αθήνα, εκδόσεις Θεμέλιο.
- Πουλαντζάς Νίκος (1984), *Κράτος, εξουσία, σοσιαλισμός*. Αθήνα, Εκδ. Θεμέλιο.
- Ρήγος Α. & Σεφεριάδης Σ. & Χατζηβασιλείου Ε. (2007), *Η «σύντομη» δεκαετία του '60: Θεσμικό πλαίσιο, κομματικές στρατηγικές, κοινωνικές συγκρούσεις, πολιτισμικές διεργασίες*, Αθήνα, εκδόσεις Καστανιώτη – Ελληνική Εταιρεία Πολιτικής Επιστήμης.
- Σάσεν Σάσκια (2011), *Κοινωνιολογία της Παγκοσμιοποίησης*, Αθήνα, Μεταίχμιο.
- Σασούν Ντόναλντ (2001), *Εκατό χρόνια σοσιαλισμού*, τ.2, Αθήνα, εκδόσεις Καστανιώτη.
- Σπουρδαλάκης Μ. (1988), *ΠΑΣΟΚ: Δομή, εσωκομματικές κρίσεις και συγκέντρωση εξουσίας*, Αθήνα, εκδόσεις Εξάντας.
- Συλλογικό έργο (1987), *Το οικολογικό κίνημα στην Ελλάδα*, Αθήνα, Εκδόσεις 'Μετά τη βροχή'
- Τάσσης Χ. (2010), «Ημιτελείς μετασχηματισμοί και δισεπίλυτες αντιφάσεις του προδικτατορικού πολιτικού συστήματος: Σκέψεις για τη συγκρότηση και την ανάπτυξη του ΠΑΣΟΚ», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτική Επιστήμης*, τ. 36, Δεκέμβριος.
- Τσάτσος Δ. & Κοντιάδης Ξ. (επιμ.), (2003), *Το μέλλον των πολιτικών κομμάτων*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήσης.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	4060Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ (Εαρινό Εξάμηνο)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΥΓΚΡΟΥΣΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος		0,7	
Πρόοδος		0,7	
Πρόοδος		0,7	
Ομαδική Εργασία (5 έως 10 χιλ. λέξεις) με Παρουσίαση		0,8	
Σύνολο		4,5 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS272/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Αξιοποιώντας τη θεωρητική προβληματική που αναπτύχθηκε στο μάθημα του Β' εξαμήνου Διεθνείς Σχέσεις, το μάθημα αυτό εστιάζει πιο επισταμένα σε δύο ειδικές αναλυτικές κατηγορίες, τη σύγκρουση και την ασφάλεια. Οι δύο αυτές έννοιες εκτιμάται ότι κατέχουν σημαντική θέση στον πυρήνα του γίνεσθαι της παγκόσμιας πολιτικής. Η σύγκρουση και η ασφάλεια κρίνεται ότι είναι απόρροια των κινητήριων δυνάμεων του ανταγωνισμού και της συνεργασίας στην άναρχη διεθνή κοινωνία, που συν-διαμορφώνουν και συνθέτουν ευρύτερα το φαινόμενο του πολέμου και της ειρήνης.

Σε αυτό το πλαίσιο θεώρησης, η διδασκαλία του μαθήματος επιδιώκει να συζητήσει τα ζητήματα της σύγκρουσης και της ασφάλειας υπό το αναλυτικό πρίσμα: α) των διαχρονικών και σύγχρονων θεωριών που τα προσεγγίζουν, β) της συμβολής των κρατικών και μη κρατικών δρώντων στη διαμόρφωση και εξέλιξη τους και, γ) της εμπειρίας της πρακτικής και των προκλήσεων του μέλλοντος. Οι διαλέξεις επιχειρούν να γονιμοποιήσουν τη θεωρητική συζήτηση με την ιστορική εμπειρία, ώστε οι φοιτητές/τριες, αφενός, να διευρύνουν γνώσεις και δεξιότητες πρότερης ακαδημαϊκής εκμάθησης και, αφετέρου, να αναπτύξουν νέα στοιχεία επιστημοσύνης στην ανάλυση συγκρούσεων και προβλημάτων ασφάλειας. Από αυτήν την σκοπιά, ο επιδιωκόμενος μαθησιακός στόχος του μαθήματος είναι η ενίσχυση της ικανότητας των φοιτητών/ριών να αντιλαμβάνονται και να αξιολογούν κριτικά τα αίτια και τις συνέπειες των συγκρούσεων, όπως και τη σημασία της ασφάλειας, στο πλαίσιο της σύγχρονης άναρχης διεθνούς κοινωνίας.

Προς την κατεύθυνση αυτή, οι φοιτητές/τριες καλούνται να καταγράψουν τη γνώση αυτή, εκτός από την παρακολούθηση των διαλέξεων και τη μελέτη των αναρτημένων προφορικών παρουσιάσεων του διδάσκοντα

υπό τη μορφή (Power Point), μέσω της ανάληψης συλλογικής έρευνας που παρουσιάζεται δημόσια και διαδραστικά ενώπιον των υπολοίπων φοιτητών/τριών. Με τον τρόπο αυτό το μαθησιακό αποτέλεσμα που επιδιώκεται είναι να μάθουν οι φοιτητές/τριες πως να αναζητούν, να επιλέγουν, να συγκεντρώνουν και εισηγούνται ως μέλη ομάδας εργασίας τη γνώση αναπτύσσοντας, παράλληλα, δεξιότητες συνεργασίας, σύνθεσης απόψεων και κριτικής σκέψης σε συγκεκριμένο πλαίσιο κανόνων και χρόνου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Το μάθημα επιδιώκει την προαγωγή της εννοιολογικής και θεωρητικής ανάλυσης υπό το φακό ιστορικών παραδειγμάτων. Αποσκοπεί στην ανάπτυξη της αυτόνομης ερευνητικής ικανότητας των φοιτητών/ριών να ανιχνεύουν, να χαρτογραφούν και να εξηγούν κριτικά τα δεδομένα των διεθνών συγκρούσεων και της ασφάλειας συνθέτοντας τη θεωρία με την πρακτική. Οι φοιτητές/ριες, επομένως, μαθαίνουν να αναλύουν τις παραμέτρους και τις διαστάσεις που στοιχειοθετούν τη σύγκρουση και την ασφάλεια στην παγκόσμια πολιτική δομώντας και αναδομώντας τη σχετική σύγχρονη γνώση.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Οι θεματικές ενότητες του μαθήματος περιλαμβάνουν:

Εισαγωγή: Γνωστικό Αντικείμενο και Τέμνουσες Προεκτάσεις – Φόβος και Βία – Ισχύς, Σύγκρουση και Συνεργασία – Πόλεμος και Ασφάλεια – Επίπεδα Ανάλυσης της Σύγκρουσης – Επίπεδα Ανάλυσης και Διαστάσεις της Ασφάλειας – Διαχρονικές Προσεγγίσεις της Σύγκρουσης και της Ασφάλειας – Σύγχρονες Θεωρήσεις της Σύγκρουσης και της Ασφάλειας – Η Εμπειρία της Αυτοδιάθεσης, των Εθνοτικών Συγκρούσεων και των Ανθρωπιστικών Επεμβάσεων – Η Λογική της Ασύμμετρης Σύγκρουσης – Η Προοπτικής της Σύγκρουσης και της Ασφάλειας.

Ειδικότερα, η ανάπτυξη των θεματικών του μαθήματος σε 13 ενότητες διδασκαλίας αναλύονται στον παρακάτω πίνακα. Σημειώνεται ότι οι φοιτητές/τριες πληροφορούνται, μέσω του Προγράμματος Διδασκαλίας Μαθήματος και την ενημέρωση που γίνεται τόσο στην πρώτη συνάντηση διδασκαλίας όσο και τις ώρες γραφείου του διδάσκοντος, ότι:

- vii. η διδακτέα ύλη διαχέεται και στα δύο υποχρεωτικά εγχειρίδια, όπως αυτή ορίζεται
- viii. πρέπει, ως μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των επιδιωκόμενων μαθησιακών στόχων για την ανάπτυξη της ικανότητας έρευνας, να αναζητούν μόνοι/ες τους τις βιβλιογραφικές πηγές για την τεκμηρίωση των περιπτωσιολογικών μελετών που αναφέρονται στις θεματικές ενότητες 3-11 και
- ix. οφείλουν, ως μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των επιδιωκόμενων μαθησιακών στόχων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων της ομαδικής εργασίας, της δημόσιας παρουσίασης και προβολής έρευνας και της διαχείρισης χρόνου, να συνεργαστούν για την προφορική εισήγηση των περιπτωσιολογικών μελετών που αναφέρονται στις θεματικές ενότητες 3-11.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή: Γνωστικό Αντικείμενο και Τέμνουσες Προεκτάσεις	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS272&id=1839
2. Εννοιολογικό και Θεωρητικό Πλαίσιο: Διαστάσεις της Ασφάλειας & Ανάλυση Συγκρούσεων/Διενέξεων	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS272&id=1840
3. Αναλύοντας τη Σύγκρουση Μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας στα Ίμια Σήμερα	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS272&id=1841

(Ιανουάριος-Φεβρουάριος 2018)		
4. Αναλύοντας τη Σύγκρουση στη Συρία Σήμερα	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS272&id=1842
5. Αναλύοντας τη Σύγκρουση στην Ουκρανία Σήμερα	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS272&id=1843
6. Επανάληψη & Σύνοψη	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	
7. Αναλύοντας τη Διένεξη Μεταξύ Σερβίας και Κοσόβου Σήμερα	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS272&id=1845
8. Αναλύοντας τη Διένεξη Μεταξύ Ελλάδας και Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας Σήμερα	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS272&id=1846
9. Επανάληψη & Σύνοψη	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	
10. Αναλύοντας τη Διένεξη Μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Βρετανίας (Brexit)	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS272&id=1848
11. Αναλύοντας τη Διένεξη Μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Τουρκίας για την Αντιμετώπιση των Πληθυσμιακών Ροών	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	https://eclass.uop.gr/modules/units/?course=PEDIS272&id=1849
12. Επανάληψη & Σύνοψη	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	
13. Αναστοχαστική Συζήτηση: Οι Προκλήσεις του Μέλλοντος	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:	Οι τρόποι αξιολόγησης που έχουν επιλεγεί αποβλέπουν στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων του μαθήματος και, ειδικότερα, την ανάπτυξη έξι βασικών δεξιοτήτων: α) ταξινόμηση, ιεράρχηση και σύνθεση γνώσεων, β) κριτική σκέψη, γ) χρήση γραπτού λόγου, δ) συνεργασία και συλλογική εργασία, ε) χρήση δημόσιου προφορικού λόγου και διαδραστικού διαλόγου στ) διαχείριση χρόνου.	
Ομαδική Εργασία με Παρουσίαση	Ανάλυση των συγκεκριμένων συγκρούσεων που αναφέρονται στις Θεματικές Ενότητες Διδασκαλίας μεταξύ των Εβδομάδων 3 και 11	
Πρόοδος Πρώτη	Εβδομάδα 6: η εξεταζόμενη ύλη καλύπτει αθροιστικά από Υποχρεωτικό Εγχειρίδιο 1 (Ηρακλείδης): σελ. 15-50 & Υποχρεωτικό Εγχειρίδιο 2 (Μπόση): σελ. 11-23	
Πρόοδος Δεύτερη	Εβδομάδα 9: η εξεταζόμενη ύλη καλύπτει αθροιστικά από Εγχειρίδιο 1 (Ηρακλείδης): σελ. 15-50, 59-61, 75-112 & Υποχρεωτικό Εγχειρίδιο 2 (Μπόση): σελ. 11-69	
Πρόοδος Τρίτη	Εβδομάδα 12: η εξεταζόμενη ύλη καλύπτει αθροιστικά από Εγχειρίδιο 1 (Ηρακλείδης): σελ. 15-50, 59-61, 75-112, 123-164 & Υποχρεωτικό Εγχειρίδιο 2 (Μπόση): σελ. 11-69, 321-370.	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p style="text-align: center;">ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p><i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Το μάθημα, πρόσωπο με πρόσωπο, συνδυάζει την παράδοση διαλέξεων με την παρουσίαση ομαδικών εργασιών από τους φοιτητές/ριες. Επιδιώκει, ουσιαστικά, την προαγωγή της συμμετοχικής διδασκαλίας με τρόπο που να οδηγεί σε μία διαδραστική διαλογική συζήτηση με απώτερο στόχο να εκμαιεύσει και να δομήσει ή να αναδομήσει τη γνώση.</p>
---	--

<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Η διδασκαλία του μαθήματος οργανώνεται με τρόπο ώστε να αξιοποιήσει συστηματικά ΤΠΕ. Ειδικότερα, σχεδόν το σύνολο του έντυπου υλικού του μαθήματος (π.χ. πρόγραμμα διδασκαλίας, ανακοινώσεις, υποβολή εργασιών, σημειώσεις) προγραμματίζεται να αναρτηθεί και να κοινοποιηθεί μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής e-Class (http://eclass.uop.gr/), όπως και στοιχεία ενημέρωσης και αλληλογραφίας με τους/ις φοιτητές/ριες. Παρομοίως, η καταχώρηση της βαθμολογίας είναι προορισμένη να γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας ClassWeb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/). Οι διαλέξεις του μαθήματος και οι εργασίες των φοιτητών σχεδιάζεται να παρουσιάζονται μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή και μηχανήματος προβολής εικόνων.</p>															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ομαδική Εργασία (5 έως 10 χιλ. λέξεις) με Παρουσίαση</td> <td>6 Εβδ. x 3 ώρες x 1 = 18 + 4 ώρες = 22 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>115 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>		<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Ομαδική Εργασία (5 έως 10 χιλ. λέξεις) με Παρουσίαση	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1 = 18 + 4 ώρες = 22 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	115 ώρες
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>															
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες															
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες															
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες															
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες															
Ομαδική Εργασία (5 έως 10 χιλ. λέξεις) με Παρουσίαση	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1 = 18 + 4 ώρες = 22 ώρες															
Σύνολο Μαθήματος	115 ώρες															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα και καθορίζεται με βάση βαθμολόγησης την κλίμακα από μηδέν (0) έως δέκα (10).</p> <p>Η Ομαδική Εργασία με Παρουσίαση είναι προαπαιτούμενο της αξιολόγησης. Η τελική βαθμολογία διαμορφώνεται από:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ το βαθμό της πρώτης Προόδου (απαντήσεις σε 10 ερωτήσεις με απαντήσεις πολλαπλών επιλογών που αντλούνται από τις διαλέξεις και τα υποχρεωτικά εγχειρίδια) βάσει του 1/3 των θεματικών ενοτήτων της διδακτέας ύλης, που προσμετρείται κατά 20%, ➤ το βαθμό της δεύτερης Προόδου (απαντήσεις σε 10 ερωτήσεις με απαντήσεις πολλαπλών επιλογών που αντλούνται από τις διαλέξεις και τα υποχρεωτικά εγχειρίδια) βάσει του 1/3 των θεματικών ενοτήτων της διδακτέας ύλης, που προσμετρείται κατά 30%, ➤ το βαθμό της δεύτερης Προόδου (απαντήσεις σε 10 ερωτήσεις με απαντήσεις πολλαπλών επιλογών που αντλούνται από τις διαλέξεις και τα υποχρεωτικά εγχειρίδια) βάσει του 1/3 των θεματικών ενοτήτων της διδακτέας ύλης, που προσμετρείται κατά 50% <p>Κατ' εξαίρεση για τους φοιτητές Erasmus η αξιολόγηση γίνεται στην αγγλική γλώσσα με ίδια βάση βαθμολόγησης, την κλίμακα από μηδέν (0) έως δέκα (10).</p> <p>Η τελική βαθμολογία διαμορφώνεται από τρεις απαλλακτικές των τελικών εξετάσεων Ατομικές Εργασίες χωρίς παρουσίαση, έκτασης μεταξύ δύο (2) και πέντε (5) χιλιάδων λέξεων.</p>															

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Υποχρεωτικά Εγχειρίδια:

1. Αλέξης Ηρακλείδης, *Ανάλυση και Επίλυση Συγκρούσεων. Μία Εισαγωγή* (Αθήνα: Σιδέρης, 2011).
2. Μαίρη Μπόση, *Η Διεθνής Ασφάλεια στη Μεταψυχροπολεμική Εποχή: Οι Αραβικές Εξεγέρσεις και η Περίπτωση της Συρίας* (Αθήνα: Ποιότητα, 2014).

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Kenneth N. Waltz, *Ο Άνθρωπος, το Κράτος και ο Πόλεμος. Μία Θεωρητική Ανάλυση* (Αθήνα: Ποιότητα, 2011).

Παναγιώτης Ήφαιστος, *Ο Πόλεμος και τα Αίτια του. Τα Πολλά Πρόσωπα του Ηγεμονισμού και της Τρομοκρατίας*, 3η έκδοση (Αθήνα, Ποιότητα, 2007).

Αθανάσιος Πλατιάς, *Διεθνείς Σχέσεις και ΣτρατηγικήστοΘουκυδίδη* (Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», 1999).

Stephen van Evera, *Causes of War. Power and the Roots of Conflict* (Ithaca: Cornell University Press, 1999).

ΒασικήΒιβλιογραφία:

Σπυρίδων Ν. Λίτσας, *Πόλεμος και Ορθολογισμός. Θεωρητικές Προεκτάσεις και Στρατηγικές Εφαρμογές* (Αθήνα: Ποιότητα, 2010).

MichaelHoward, *Ο Ρόλος του Πολέμου στη Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία*, 4^η έκδοση (Αθήνα: Ποιότητα, 2009).

Γιάννης Γ. Βαληνάκης& Κωνσταντίνα Ε. Μπότσιου, *Διεθνείς Σχέσεις και Στρατηγική στην Πυρηνική Εποχή*, 2^η έκδοση (Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2008).

Ken Booth & Nicholas J. Wheeler, *The Security Dilemma. Fear, Cooperation and Trust in World Politics* (London: Palgrave Macmillan, 2008).

Colin S. Gray, *War, Peace and International Relations. An Introduction to Strategic History* (London: Routledge, 2007).

Κωνσταντίνος Τσουκαλάς, *Πόλεμος και Ειρήνη Μετά το «Τέλος της Ιστορίας»*, 2^η έκδοση (Αθήνα: Καστανιώτης, 2006).

Stathis N. Kalyvas, *The Logic of Violence in Civil War* (Cambridge: Cambridge University Press, 2006).

Colin S. Gray, *Strategy and History. Essays on Theory and Practice* (London: Routledge, 2006).

Yee-KuangHeng, *War as Risk Management. Strategy and Conflict in an Age of Globalised Risks* (London: Routledge, 2006).

Edward A. Kolodziej, *Security and International Relations* (Cambridge: Cambridge University Press, 2005).

Ken Booth (ed.), *Critical Security Studies and World Politics* (London: LynneRienner, 2005).

Ken Booth & Tim Dunne (eds.), *Worlds in Collision. Terror and the Future of Global Order* (Basingstoke, Hampshire: Macmillan Palgrave, 2002).

Μαίρη Μπόση, *Ζητήματα Ασφάλειας στη Νέα Τάξη Πραγμάτων* (Αθήνα, Παπαζήσης, 1999).

Mary Kaldor, *New and Old Wars. Organized Violence in a Global Era* (Cambridge: Polity, 1999).

Barry Buzan, Ole Waever&Jaap de Wilde, *Security. A New Framework for Analysis*, 2nd edition(Boulder: LynneRienner, 1998).

Barry Buzan, *People, States and Fear. An Agenda for International Security Studies in the Post-Cold War Era* (New York: Harvester Wheatsheaf, 1991).

Ken Booth (ed.), *New Thinking About Strategy and International Security* (London: Harper Collins Academic, 1991).

Thomas C. Schelling, *The Strategy of Conflict* (Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1960).

Bernard Brodie, *Strategy in the Missile Age* (Santa Monica: Rand Corporation, 1959).

ΕπιστημονικάΠεριοδικά:

Ελληνικά περιοδικά τα οποία:

- συζητούν θέματα διεθνών συγκρούσεων και ασφάλειας είναι, κυρίως, τα: *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, *Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης*, *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, *Αγορά Χωρίς Σύνορα*, *Επιστήμη και Κοινωνία*, *Θέσεις*, *Αξιολογικά*, *Ουτοπία*, *Ιστορικά*, *Κλειώ*, *Historiein*, *Το Βήμα των Διεθνών Σχέσεων*, *Φιλελεύθερη Έμφαση*, *Σύγχρονα Θέματα*,

Διεθνή περιοδικά τα οποία:

- είναι ευρύτερα αναγνωρισμένα ως τα κορυφαία που συζητούν θέματα αιχμής στη θεωρία και τη μεθοδολογία των διεθνών συγκρούσεων και ασφάλειας είναι τα: *International Theory, European Journal of International Relations, International Organization, International Security, International Studies Quarterly, Millennium: Journal of International Studies, International Political Science Review, International Political Sociology, Foreign Policy Analysis, World Politics, American Political Science Review, Review of International Studies, Journal of Peace Research, Journal of Conflict Resolution, Review of International Political Economy,*
- είναι εξίσου αποδεκτά ως αξιόλογα στο πεδίο των διεθνών συγκρούσεων και ασφάλειας είναι τα: *International Studies Review, International Studies Perspectives, Alternatives, International Politics, International Relations, British Journal of Politics and International Relations, Journal of International Relations and Development, Cambridge Review of International Affairs, International Interactions, Cooperation and Conflict, Globalizations, Political Science Quarterly, Orbis, Journal of International Affairs, SAIS Review, Global Society, Ethics and International Affairs, Nations and Nationalism, Politics, International Affairs, Foreign Affairs, Foreign Policy,*
- είναι εξίσου αποδεκτά ως αξιόλογα είναι τα: *Comparative Strategy, Defense and Security Analysis, The Non proliferation Review, Security Dialogue, Conflict, Security & Development, Democracy and Security, Intelligence and National Security, Armed Forces & Society, International Journal of Intelligence and Counter Intelligence, Civil Wars, Small Wars & Insurgencies, Terrorism and Political Violence, Studies in Conflict & Terrorism, Biosecurity and Bioterrorism: Biodefense Strategy Practice and Science, Dynamics of Asymmetric Conflict, The National Interest, European Security, Journal of Slavic Military Studies, The Korean Journal of Defense Analysis, Central European Journal of International and Security Studies, Diplomacy & Statecraft, International Peacekeeping, Journal of Intervention and Statebuilding, Journal of Cold War Studies, War in History, Journal of Military Ethics, Journal of Homeland Security and Emergency Management, Conflict Management and Peace Science, Science and Global Security, Journal of Strategic Security, Global Change, Peace and Security, Peace and Change, Peace Review, Journal of Strategic Studies, Security Studies, Contemporary Security Policy, Survival,*

Διαδικτυακοί Τόποι:

Στα περισσότερα από τα παραπάνω διεθνή περιοδικά παρέχεται ελεύθερα η πρόσβαση, με την απόκτηση σχετικού κωδικού από τη Διεύθυνση Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, η πρόσβαση είτε σε ηλεκτρονικές συνδρομές βιβλιογραφικών πηγών του Πανεπιστημίου (http://www.uop.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=127&Itemid=292) είτε στο HellenicAcademicLibraryNetwork (HEALink) (<http://www.heal-link.gr/>).

Οι φοιτητές/τριες συνιστάται να επισκεφτούν την ενότητα «Σύνδεσμοι» του μαθήματος του Β' εξαμήνου «Διεθνείς Σχέσεις» στο e-Class του Τμήματος, όπου είναι αναρτημένοι σε διάφορες κατηγορίες διαδικτυακοί τόποι χρήσιμοι για την αναζήτηση και μελέτη βιβλιογραφίας, επιστημονικής πληροφόρησης και επίκαιρης ενημέρωσης.

Βιβλιοθήκες:

Οι φοιτητές/τριες συνιστάται να συμβουλευονται συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Επίσης, συνιστάται να συμβουλευονται τις:

- Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών που είναι αναρτημένος στο <http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>
- Ψηφιακή Βιβλιοθήκη και το Ηλεκτρονικό Αναγνωστήριο του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (<http://www.ekt.gr/>)
- Ηλεκτρονικό Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης (<http://e-edc.eu/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να επισκέπτονται και να συμβουλευονται τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών ειδικευμένων στις διεθνείς σχέσεις. Από αυτές, οι πιο σημαντικές και με μεγαλύτερη ευχέρεια πρόσβασης είναι οι:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (Βασιλέως Κωνσταντίνου 48),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου (ΕΛΙΑ, Αγίου Ανδρέου 5),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 & Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),

- Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πειραιώς (Καραόλη& Δημητρίου 80, Πειραιάς),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας (ΜΙΕΤ, Θουκυδίδου 13),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	4020Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεωρίες του Πολιτισμού		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος		0,7	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,6 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική και εφόσον υπάρχουν φοιτητές/τριες Erasmus χρησιμοποιείται η αγγλική ή η γαλλική γλώσσα στις κατ' ιδίαν συνεντεύξεις, εργασίες και αξιολογήσεις		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS121/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού εξετάζονται οι βασικοί σταθμοί της ιστορίας των Ιδεών και της πολιτισμικής σκέψης από τον Διαφωτισμό μέχρι σήμερα, δίνοντας έμφαση στη διαμόρφωση της νεωτερικότητας. Εξετάζεται το ιστορικό και γεωγραφικό πλαίσιο του ευρωπαϊκού Διαφωτισμού καθώς και οι κορυφαίοι πρόδρομοι της σύγχρονης κοινωνικής θεωρίας που αναδείχθηκαν μέσα από αυτόν. Εξετάζονται οι νέες σχέσεις των δύο φύλων που οργανώθηκαν γύρω από τους μεταβαλλόμενους διαχωρισμούς ανάμεσα στην ιδιωτική και τη δημόσια σφαίρα, κατά την προ-βιομηχανική εποχή και την εκβιομηχάνιση. Η εποχή των μεγάλων εξερευνήσεων προσεγγίζεται μέσα από τη σχέση Ανατολής-Δύσης, και μέσα από τις έννοιες της αναπαράστασης και του στερεότυπου. Ο Οριενταλισμός, οι έννοιες του Empire και οι σχέσεις Λόγου και εξουσίας μελετώνται μέσα σε ένα μετα-αποικιακό πλαίσιο όπου οι διασπορές, οι υβριδικοί πολιτισμοί και ο κοσμοπολιτισμός κατέχουν κύρια θέση.

Το μάθημα στοχεύει, μέσα από μία κριτική θεώρηση του πολιτισμικού φαινομένου, στην εισαγωγή των φοιτητών/τριών στην ιστορία του πολιτισμού στον ευρωπαϊκό χώρο και στις διαχρονικές του μεταλλάξεις. Στοχεύει επίσης αφενός στην εξοικείωση με τις πλέον βασικές έννοιες του Πολιτισμού και με την ιστορικά ποικίλη φύση και το ρόλο της Κουλτούρας και, αφετέρου, στην εισαγωγή στις σημαντικότερες θεωρίες στο χώρο των πολιτισμικών σπουδών, από την εποχή του Διαφωτισμού όπου τέθηκαν οι βάσεις της κοινωνικής θεωρίας μέχρι τον Οριενταλισμό του Σαϊντ και τους επιγόνους του. Το μάθημα εισάγει επίσης τον/την φοιτητή /τρια στην ιστορία των αρχών του φεμινιστικού κινήματος στην Ευρώπη και των πρώτων διεκδικήσεων των γυναικών ως συλλογικές υποκειμενικότητες.

Οι φοιτητές/τριες μετά την παρακολούθηση αυτού του μαθήματος γνωρίζουν τη σχέση των πολιτισμικών διεργασιών με τα πολιτικά και κοινωνικά γεγονότα από τον Διαφωτισμό μέχρι και τον 20^ο αιώνα, κατανοούν

την πολιτισμική συμβολή στην ανάπτυξη των ατομικών και των συλλογικών ταυτοτήτων και είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τη γνώση τους και την κριτική τους σκέψη σε ζητήματα που αφορούν τη διαφορετικότητα, τον πολυπολιτισμό και την πολιτισμική διάσταση των κοινωνικών και πολιτικών δομών.

Το εύρος του γνωστικού τους πεδίου στο αντικείμενο αυτό, τους βοηθά να επεκτείνουν τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο και σε συναφή πεδία, και να είναι ικανοί να συνομιλούν με εκπροσώπους τόσο των ανθρωπιστικών όσο και των κοινωνικών επιστημών, αξιοποιώντας αντίστοιχα μεθοδολογικά, βιβλιογραφικά και ερευνητικά εργαλεία.

Γενικές Ικανότητες	
<i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i>	
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
<i>Λήψη αποφάσεων</i>	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αυτόνομη εργασία</i>	<i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i>
<i>Ομαδική εργασία</i>	<i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i>
<i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i>	<i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i>
<i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i>	<i>.....</i>
<i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i>	<i>Άλλες...</i>
	<i>.....</i>

Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
Διεπιστημονικές προσεγγίσεις της γνώσης
Άσκηση κριτικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα διαρθρώνεται μέσα από τέσσερις ενότητες

- 1) *Αναλύοντας την Κουλτούρα*
 Ορισμοί – Η κουλτούρα υπό αμφισβήτηση – ‘πολυπολιτισμικότητα’ – Η συμβολή των Foucault, Hall και Bhabha στις πολιτισμικές σπουδές – Κουλτούρα, εξουσία και ιδεολογία – Το ζήτημα της πολιτισμικής ταυτότητας – Πολιτισμικός υβριδισμός – Πολιτισμικές δυναμικές της παγκοσμιοποίησης – Η διαμόρφωση της νεωτερικότητας και η μεταμοντέρνα κατάσταση
- 2) *Η διαμόρφωση της νεωτερικότητας*
 α) Ο Διαφωτισμός και η γένεση της κοινωνικής επιστήμης – Το ιστορικό και γεωγραφικό πλαίσιο του ευρωπαϊκού διαφωτισμού – Οι Φιλόσοφοι και η Εγκυκλοπαίδεια – Η θέση της γυναίκας στο Διαφωτισμό – Το κίνημα του Σαινσιμονισμού
 β) Ιδρυτικές μορφές της κοινωνιολογίας (1890-1920): Durkheim, Weber, Simmel
- 3) *Μεταβαλλόμενες κοινωνικές δομές: τάξη και φύλο*
 Το φύλο στην προ-βιομηχανική κοινωνία και στην εκβιομηχάνιση – Ορισμοί της Πατριαρχίας – Θεωρίες των Clark, Shorter, Ehrenreich, English, Millet – Το ‘οικογενειακό πρότυπο’ στην βικτωριανή εποχή – Τα τρία ‘κύματα’ του φεμινιστικού κινήματος
- 3) *Η Δύση και οι «Άλλοι»: Λόγος και εξουσία*
 Λόγος και Ιδεολογία/Foucault – Ορισμοί της ‘Δύσης’ και της ‘Ανατολής’ – Edward Said και Οριενταλισμός – Αναπαριστώντας τον ‘Άλλο’ – Αποικιοκρατία και έννοιες του Empire – Μεταποικιακή θεωρία: Robert Young, Homi Bhabha – Σύνορα και Ταυτότητες

Πιο συγκεκριμένα, το κάθε μάθημα διαρθρώνεται ως εξής:

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Παρουσίαση στο e-class
2. Εισαγωγή: Στοιχεία Θεωρίας για την Κουλτούρα και την πολιτισμική ιστορία	Peter Burke, <i>Τι είναι πολιτισμική ιστορία;</i> , Αθήνα : Μεταίχμιο, 2009 (κεφ.1) και Peter Burke, <i>Πολιτισμικός Υβριδισμός</i> , Αθήνα: Μεταίχμιο, 2010 (κεφ. 2 και 5).	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
3. Στοιχεία Θεωρίας για	Stuart Hall, D. Held & A. McGrew, <i>H</i>	Παρουσίαση

την υβριδικότητα, την παγκοσμιοποίηση και τη νεωτερικότητα	Νεωτερικότητα σήμερα, Αθήνα : Σαββάλας, 2003 (κεφ.6)	αναρτημένη στο eclass
4. Το ιστορικό και γεωγραφικό πλαίσιο του ευρωπαϊκού Διαφωτισμού	Stuart Hall & Bram Gieben, <i>Η Διαμόρφωση της νεωτερικότητας</i> (σελ.41-53)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
5. Οι Φιλόσοφοι και η Εγκυκλοπαίδεια	Stuart Hall & Bram Gieben, <i>Η Διαμόρφωση της νεωτερικότητας</i> , (σελ. 54-84)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
6. Το κίνημα του Σαινισμονισμού – Ιδρυτικές μορφές της κοινωνιολογίας	Stuart Hall & Bram Gieben, <i>Η Διαμόρφωση της νεωτερικότητας</i> , (σελ.86-95)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
7. Μεταβαλλόμενες κοινωνικές δομές: τάξη και φύλο	Stuart Hall & Bram Gieben, <i>Η Διαμόρφωση της νεωτερικότητας</i> , (σελ.259-260 και 279-299)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
8. Ορισμοί της Πατριαρχίας – Θεωρίες των Clark, Shorter, Ehrenreich, English, Millet	Stuart Hall & Bram Gieben, <i>Η Διαμόρφωση της νεωτερικότητας</i> (σελ.261-271) και Σωτήρης Βανδώρος, <i>Εισαγωγή στις Πολιτικές Ιδεολογίες</i> , Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα Κάλλιπος, 2015 (σελ.163-165)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
9. Πρόοδος		
10. Τα τρία 'κύματα' του φεμινιστικού κινήματος	Stuart Hall & Bram Gieben, <i>Η Διαμόρφωση της νεωτερικότητας</i> (σελ.300-307) και Peter Burke, <i>Τι είναι πολιτισμική ιστορία;</i> (σελ.106-111 «Μεταποικιοκρατία και φεμινισμός»).	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
11. Λόγος και ιδεολογία/Foucault – Ορισμοί της 'Δύσης' και της 'Ανατολής'. Edouard Said και Οριενταλισμός	Stuart Hall & Bram Gieben, <i>Η Διαμόρφωση της νεωτερικότητας</i> (σελ.424-444) και Βασιλική Λαλαγιάννη, <i>Οδοιπορικά γυναικών στην Ανατολή</i> , Αθήνα, Ροές, 2007 (σελ. 66-72, «Οριενταλισμός»)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
12. Η εποχή των μεγάλων εξερευνησεων/ Αποικιοκρατία και έννοιες του Empire	Stuart Hall & Bram Gieben, <i>Η Διαμόρφωση της νεωτερικότητας</i> (σελ.403-424) και Hury Magdoff, <i>Αποικιοκρατία</i> , Αθήνα, εκδ. Μελάι, 2008 (το Επίμετρο).	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
13. Αποαποικιοποίηση και Μεταποικιακή θεωρία: Robert Young, Homi Bhabha	Young, J.C. Robert, <i>Μεταποικιακή θεωρία. Μία ιστορική εισαγωγή</i> , Αθήνα, Πατάκης, 2007 (ορισμένες σελίδες).	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
14. Παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών/τριών – συζήτηση ανά ομάδες		

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διαλέξεις (Πρόσωπο με πρόσωπο)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία: ppt presentations (αναρτημένα στο e-class), και προβάλλονται videos.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες
	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες
	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	115,5

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο βαθμός είναι συνδυασμός του βαθμού των γραπτών εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου (80%) και της Προόδου (20%), η οποία είναι υποχρεωτική. Η βαθμολογία στην πρόοδο λαμβάνεται υπόψη και στην εξεταστική του Σεπτεμβρίου. Τα κριτήρια αυτά είναι προσβάσιμα στο e-c lass και αναρτώνται επίσης έξω από το Γραφείο της διδάσκουσας.
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Προτεινόμενα συγγράμματα:

α) Stuart Hall & Bram Gieben, *Η Διαμόρφωση της νεωτερικότητας*, εκδ. Σαββάλας, Αθήνα, 2003.
ή εναλλακτικά

β) Stuart Hall, D. Held & A. McGrew, *Η Νεωτερικότητα σήμερα*, εκδ. Σαββάλας, Αθήνα, 2003.

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Ελληνική Βιβλιογραφία και μεταφρασμένες μελέτες

Smith, Philip, *Πολιτισμική Θεωρία*, Αθήνα, Κριτική, 2006.

Hall, Stuart, David Held & Bram Gieben (επιμ.), *Η νεωτερικότητα σήμερα*, Σαββάλας, 2003.

Αρβελέρ, Ελένη & Maurice Aynard (επιμ.), *Οι Ευρωπαίοι. Νεώτεροι και σύγχρονη εποχή*, β' τόμος, Σαββάλας, 2003.

Evans, Mary, *Φύλο και Κοινωνική Θεωρία*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2003.

Handington, Samuel, *Η σύγκρουση των πολιτισμών και ο ανασχηματισμός της παγκόσμιας τάξης*, Αθήνα, εκδ. Τερζόπουλος, 2001.

Λαλαγιάννη, Βασιλική, *Οδοιπορικά γυναικών στην Ανατολή*, Αθήνα, Ροές, 2007.

Laqueur, Thomas, *Κατασκευάζοντας το φύλο*, Αθήνα, Πολύτροπον, 2003.

Magdoff, Hury, *Αποικιοκρατία*, Αθήνα, εκδ. Μελάι, 2008.

Παπαγεωργίου, Δ. κ.ά., *Πολιτιστική αναπαράσταση*, εκδ. Κριτική, 2006.

Todoron, Tzvetan, *Περιμένοντας τους θαρβάρους*, Αθήνα, Νήσος, 2004.

Young, J.C. Robert, *Μεταποικιακή θεωρία. Μία ιστορική εισαγωγή*, Αθήνα, Πατάκης, 2007.

Said, W. Edward, *Οριενταλισμός*, Αθήνα, Νεφέλη, 1996.

Ξενόγλωσση Βιβλιογραφία

Aschcroft B., Griffiths G., Tiffin H., *The Empire Writes Back. Theory and Practice in Post-colonial Literatures*, Londres / New York, Routledge, 1998.

Bhabha, Homi K. *The Location of Culture*. New York, Routledge, 1994.

Lewis, Reina, *Rethinking Orientalism*, I.B. Tauris, 2004.

Oswell, David, *Culture and Society. An Introduction to Cultural Studies*, Sage publications, 2006.

Στη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου υπάρχουν πολλά βιβλία για τον πολιτισμό (Διαφωτισμός, πνευματικά κινήματα, μετα-αποικιοκρατία, κλπ). Επίσης οι φοιτητές/τριες μπορούν να συμβουλευονται το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>) οι οποίες παραπέμπουν σε πολλές αξιόλογες βιβλιοθήκες των Αθηνών (πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα).

Περιοδικός Επιστημονικός Τύπος

International Journal of Cultural Studies, Cultural Studies, Journal of Cultural Studies, Canadian Journal of Cultural Studies, Journal of Feminist Cultural Studies, Journal of Postcolonial Studies, Revue d'études culturelles, Hermès, Diogenè, Europe.

Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα <http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170> του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Άρθρα για συγκεκριμένες θεματικές στη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>) και στις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά υπάρχει μερική ή πλήρης πρόσβαση στο περιεχόμενο των βιβλίων/άρθρων.

Διαδικτυακοί τόποι

Ο διαδικτυακός τόπος της ACS (Association for Cultural Studies) είναι πολύτιμος και παραπέμπει σε άλλες ιστοσελίδες και σε πολλά ηλεκτρονικά περιοδικά. Τα παρακάτω Κέντρα έχουν επίσης αξιόλογες ιστοσελίδες: [Centre for Critical and Cultural Studies](http://www.ccsq.uq.edu.au/) (University of Queensland, Australia), [Center for Cultural Studies](http://www.ccs.ucsc.edu/) (UC Santa Cruz, US) και Centre for Postcolonial Studies (University of Leeds), Centre d'Etudes et de Recherche en Histoire Culturelle/ www.univ-reims.fr, CHSCS/ Centre d'histoire culturelle des sociétés contemporaines, www.chcsc.uvsq.fr

Postcolonial Studies Association

<http://www.postcolonialstudiesassociation.co.uk/links/>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	4030Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Έκθεση		0,7	
Προφορική παρουσίαση		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,7 (~5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS170/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τους θεσμούς και τις πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δίνεται έμφαση σε θεωρητικά ζητήματα, όπως διακυβερνητισμός και νέο-λειτουργισμός, σε γνώσεις ως προς τους μηχανισμούς λήψης αποφάσεων αλλά και στη σύνδεση αυτών με την τρέχουσα επικαιρότητα (λ.χ. μέσω έντυπου ή ηλεκτρονικού τύπου).

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάληψη και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή		
2. Ιστορία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης		
3. Θεσμοί: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή		
4. Θεσμοί: Το Συμβούλιο		
5. Θεσμοί: Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο		
6. Λήψη αποφάσεων		
7. Πολιτικές: Ο προϋπολογισμός		
8. Πολιτικές: Η Κοινή Αγροτική Πολιτική		
9. Πολιτικές: Τα Διαρθρωτικά Ταμεία		
10. Η ΕΕ και ο Κόσμος		
11. Παρουσιάσεις εργασιών 1		
12. Παρουσιάσεις εργασιών 2		
13. Ανακεφαλαίωση		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών/ανά βδομάδα:		
Εβδομάδες 11-12	Τμηματική προφορική παρουσίαση ατομικών εκθέσεων από φοιτητές	
Εβδομάδα 13	Υποβολή γραπτής ατομικής έκθεσης	
Εξεταστική περίοδος	Τελικές γραπτές εξετάσεις	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Η οργάνωση του μαθήματος (πχ ανακοινώσεις, πρόσθετο ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό, επιλογή/υποβολή/βαθμολόγηση εργασιών κλπ) στηρίζεται στην αξιοποίηση του e-class. Στις περισσότερες παραδόσεις γίνεται παρουσίαση με τη χρήση υπολογιστή και projector. Η βαθμολογία καταχωρείται με τη χρήση της εφαρμογής classweb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/) .	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη	Δραστηριότητα	
	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες
	Ατομική Έκθεση	(3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5)+3 ώρες = 16,5 ώρες
	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας= 4 ώρες
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	
Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες	

καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάσει την ακόλουθη διαδικασία:</p> <p>Γραπτές εξετάσεις: 80%</p> <p>Ατομική Έκθεση: 20%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμολογιών.</p> <p>Ο βαθμός των γραπτών εξετάσεων στις οποίες τίθενται ερωτήσεις σύντομης απάντησης πολλαπλασιάζεται επί 0,80 (πχ 6x0,80=4,8). Ο βαθμός της ατομικής έκθεσης που αφορά την σύντομη ανάπτυξη ενός δοκιμίου έκτασης 1.000 λέξεων) πολλαπλασιάζεται επί 0,20 (πχ 8x0,20=1,60).</p> <p>Η συμμετοχή στα μαθήματα μπορεί να ενισχύσει την τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας ως 10%.</p> <p>Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να πάρει προβιβασίμο βαθμό (τουλάχιστον 5) στις γραπτές εξετάσεις. Σε αντίθετη περίπτωση, στην τελική βαθμολογία του/της δεν συνυπολογίζονται η ατομική έκθεση και η συμμετοχή στα μαθήματα. Κατοχυρώνονται, ωστόσο, οι βαθμολογίες αυτές για την αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο στην οποία θα συμμετάσχει.</p>

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

1. Andrew Glencross, *Η Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης*, Αθήνα: Σιδέρης, 2014

ή εναλλακτικά

2. Neill Nugent, *Πολιτική και Διακυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση*, Αθήνα: εκδ. Σαββάλας, Γ' Έκδοση, 2013

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Tim Bayle, *Πολιτική στις Χώρες της Ευρώπης*, Αθήνα: Κριτική, 2011

George Christou, *The European Union and Enlargement: The Case of Cyprus*, London: Palgrave Macmillan, 2004

Steven Ellis et al, *Πολίτες στην Ευρώπη*, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2010

Kevin Featherstone – Δημήτρης Παπαδημητρίου, *Τα Όρια του Εξευρωπαϊσμού*, Αθήνα: Οκτώ, 2010

Andrew Gamble, David Lane, *The European Union and World Politics: Consensus and Division*, London: Palgrave Macmillan, 2009Te

John McCormick, *Environmental Policy in the European Union*, London: Palgrave Macmillan, 2001

John McCormick, *Understanding the European Union*, London: Palgrave Macmillan, 2008

Alan Milward, *Politics and Economics in the History of the European Union*, London: Routledge, 2005

Mario Monti, *Η Ενιαία Αγορά και η Αυριανή Ευρώπη*, Αθήνα: Παπαζήσης, 1998

Larry Neal, *The Economics of Europe and the European Union*, Cambridge: Cambridge University Press, 2007

John Pinder, *Η Ευρωπαϊκή Ένωση*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2006

Paul Taylor, *Το Αβέβαιο Μέλλον της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης*, Αθήνα: Κριτική, 2010

Sebastian Princen, *Agenda-Setting in the European Union*, London: Palgrave Macmillan, 2009

Chris Rumford, *The European Union: A Political Sociology*, London: Blackwell, 2002

Jonas Tallberg, *Leadership and Negotiation in the European Union*, Cambridge: Cambridge University Press, 2005

John W. Young, *Η Ευρώπη του Ψυχρού Πολέμου, 1945-1991*, Αθήνα: Πατάκης, 2002

Steve Wood, Wolfgang Quaisser, *The New European Union: Confronting the Challenges*, New York: Lynne Rienner, 2008

Γκι Βερχοφσταντ, *Οι Ενωμένες Πολιτείες της Ευρώπης. Μανιφέστο για μια Νέα Ευρώπη*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2006

Γεώργιος Βοσκόπουλος, *Ευρωπαϊκή Ένωση*, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2010

Γ. Δημόπουλος, Ν. Μπαλτάς, Ι. Χασσίδ, επιμέλεια, *Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές*, Αθήνα: Ι. Σιδέρης, 2007

Παναγιώτης Ήφαιστος, *Θεωρία Διεθνούς και Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης*, Αθήνα: Ποιότητα, 1998

Π. Κ. Ιωακεμίδης, *Ευρωπαϊκή Ένωση και Ελληνικό Κράτος*, Αθήνα: Θεμέλιο, 1998

Γ. Καλαβρός – Θ. Γεωργόπουλος, *Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Αθήνα: Οικονομική Βιβλιοθήκη, 2010

Παναγιώτης Κανελλόπουλος, *Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Αθήνα: εκδ. Σάκκουλα, 2010

Ανδρέας Μοσχονάς, *Ευρωπαϊκή Ένωση*, Αθήνα: Εξάντας, 2000

Νίκος Μούσης, *Εγχειρίδιο Ευρωπαϊκής Πολιτικής*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2007

Δ. Ξενάκης – Μ. Τσινιζέλης, επιμέλεια, *Παγκόσμια Ευρώπη. Οι Διεθνείς Διαστάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Αθήνα: Ι. Σιδέρης, 2006

Κ. Στεφάνου, Μ. Τσινιζέλης, Αρ. Φατούρος, επιμέλεια, *Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές, Α' και Β' Τόμος*, Αθήνα: Ι. Σιδέρης, 2007

Λουκάς Τσούκαλης, *Ποια Ευρώπη ?*, Αθήνα: Ποταμός, 2004

Θεόδωρος Χριστοδουλίδης, *Από την Ευρωπαϊκή Ιδέα στην Ευρωπαϊκή Ενοποίηση*, Αθήνα: Ι. Σιδέρης, 2004

Δημήτρης Χρυσόχου et al, *Θεωρία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2003

Επιστημονικά Περιοδικά

Υπάρχει σημαντικός αριθμός σχετικών επιστημονικών περιοδικών. Ενδεικτικά: VOX EU, Journal of Common Market Studies, Journal of European Integration. Επίσης σχετικά άρθρα βρίσκονται διάσπαρτα σε γενικότερα περιοδικά διεθνών σχέσεων. Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα

<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170> του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Αν αναζητάτε άρθρα για ένα συγκεκριμένο θέμα καλό είναι να χρησιμοποιείτε τη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>). Επίσης είναι σημαντικό να χρησιμοποιείτε και τις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά έχει πλήρη πρόσβαση στο περιεχόμενο. Είναι επίσης ενδιαφέρον να διαβάζετε στο περιοδικό Economist-Charlemagne-section

Διαδικτυακοί τόποι

<http://europa.eu/> Επίσημος τόπος της Ε.Ε. κυρίως για πραγματολογική ενημέρωση

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευονται συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),

- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	4040Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος		0,7	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,6 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΓΕΝΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με τα ιστορικά δεδομένα, και τις διεργασίες που μορφοποίησαν τη σημερινή ΕΕ, καθώς και τη συναφή ορολογία. Πιο συγκεκριμένα, οι φοιτητές/τριες αποκτούν απαραίτητες πραγματολογικές και θεωρητικές γνώσεις καθώς και τις αναλυτικές δεξιότητες για να μπορούν να αναγιγνώσκουν όχι μόνο σχετικά ακαδημαϊκά κείμενα αλλά και τον τύπο και τα ΜΜΕ, και να κατανοούν ένα ευρύ φάσμα επίκαιρων ευρωπαϊκών ζητημάτων .

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 .....
 Άλλες...
 .....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αποτελεί επισκόπηση της μεταπολεμικής πορείας της Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης: καταγίνεται με σειρά πραγματολογικών δεδομένων, αλλά και σχετικών εννοιολογικών και θεωρητικών θεμάτων, καθώς και επίκαιρων, απτών προβλημάτων. Στόχος του, οι φοιτητές/φοιτήτριες να εξοικειωθούν με την ιστορική πορεία καθώς και με τη σχέση θεωρίας και ιστορίας/πρακτικής, ακονίζοντας έτσι το μυαλό τους. Οργανώνεται με βάση τις εξής ενότητες:

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες.

Τίτλοςενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίας
1. Εισαγωγή: Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο. Ανοικοδόμηση. Σχέδιο Μάρσαλ. ΟΕΟΣ	Ν. Μαραβέγιας: (επιμ) Ευρωπαϊκή Ένωση- δημιουργίας, εξέλιξη, προοπτική. Εκδ Κριτική, 2017 Κ. Στεφάνου (επιμ) Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές. Εκδ. Σιδέρη Τ. Τζαντ: Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο. Εκδ Καθημερινή. JCMS Έγγραφα στο eclass	
2. ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, ΓΣΔΕ, ΕΖΕΣ, ΚΟΜΕΚΟΝ. Η έννοια του οικονομικού συνόρου	Ν. Μαραβέγιας: (επιμ) Ευρωπαϊκή Ένωση- δημιουργίας, εξέλιξη, προοπτική. Εκδ Κριτική, 2017 Κ. Στεφάνου (επιμ) Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές. Εκδ. Σιδέρη Τ. Τζαντ: Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο. Εκδ Καθημερινή. JCMS Έγγραφα στο eclass	
3. Θεωρητικές πτυχές: θεωρία των τελωνειακών ενώσεων, δημιουργία και εκτροπή εμπορίου. Αρνητική και θετική ολοκλήρωση. Διεύρυνση και εμβάθυνση	Ν. Μαραβέγιας: (επιμ) Ευρωπαϊκή Ένωση- δημιουργίας, εξέλιξη, προοπτική. Εκδ Κριτική, 2017 Κ. Στεφάνου (επιμ) Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές. Εκδ. Σιδέρη JCMS Έγγραφα στο eclass	
4. Ελλάδα και ΕΟΚ. Η συμφωνία σύνδεσης και οι προβλέψεις της. Δικτατορία και πάγωμα.	Ν. Μαραβέγιας: (επιμ) Ευρωπαϊκή Ένωση- δημιουργίας, εξέλιξη, προοπτική. Εκδ Κριτική, 2017 Κ. Στεφάνου (επιμ) Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές. Εκδ. Σιδέρη Τ. Τζαντ: Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο. Εκδ Καθημερινή. JCMS Έγγραφα στο eclass	
5. Η πρώτη διεύρυνση. Βρετανία και ΕΟΚ. Η δεκαετία του 1970. Η Μεσογειακή πολιτική.	Ν. Μαραβέγιας: (επιμ) Ευρωπαϊκή Ένωση- δημιουργίας, εξέλιξη, προοπτική. Εκδ Κριτική, 2017 Κ. Στεφάνου (επιμ) Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές. Εκδ. Σιδέρη Τ. Τζαντ: Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο. Εκδ Καθημερινή. JCMS Έγγραφα στο eclass	
6. Η Μεσογειακή διεύρυνση στη δεκαετία του 1980. Η ΕΕΠ-εσωτερική αγορά και πολιτική συνοχής. Ο Προϋπολογισμός της ΕΕ	Ν. Μαραβέγιας: (επιμ) Ευρωπαϊκή Ένωση- δημιουργίας, εξέλιξη, προοπτική. Εκδ Κριτική, 2017 Κ. Στεφάνου (επιμ) Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές. Εκδ. Σιδέρη Τ. Τζαντ: Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο. Εκδ Καθημερινή. JCMS Έγγραφα στο eclass	

7. Μετά το 1990: διαδοχικές διευρύνσεις ως αποτέλεσμα του τέλους του Ψυχρού πολέμου. Η Συνθήκη του Μάαστριχτ- οι τρεις πυλώνες	N. Μαραβέγιας: (επιμ) Ευρωπαϊκή Ένωση- δημιουργίας, εξέλιξη, προοπτική. Εκδ Κριτική, 2017 Κ. Στεφάνου (επιμ) Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές. Εκδ. Σιδέρη JCMS Έγγραφα στο eclass	
8. Νομισματική ενοποίηση: η εσωτερική λογική της, η πρώτη απόπειρα, το ΕΝΣ, η πορεία προς το ευρώ.	N. Μαραβέγιας: (επιμ) Ευρωπαϊκή Ένωση- δημιουργίας, εξέλιξη, προοπτική. Εκδ Κριτική, 2017 Κ. Στεφάνου (επιμ) Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές. Εκδ. Σιδέρη Τ. Τζαντ: Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο. Εκδ Καθημερινή. JCMS Έγγραφα στο eclass	
9. Σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης, ρόλος και φυσιολογία της ΕΚΤ. Η κρίση από τα τέλη της δεκαετίας του 2000, μηχανισμοί σταθερότητας, ανισορροπίες στην Ευρωζώνη	N. Μαραβέγιας: (επιμ) Ευρωπαϊκή Ένωση- δημιουργίας, εξέλιξη, προοπτική. Εκδ Κριτική, 2017 Κ. Στεφάνου (επιμ) Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές. Εκδ. Σιδέρη JCMS Έγγραφα στο eclass	
10. Η πορεία προς το Brexit και τα ζητήματα που τίθενται στο πλαίσιο της περί αυτού διαπραγμάτευσης.	N. Μαραβέγιας: (επιμ) Ευρωπαϊκή Ένωση- δημιουργίας, εξέλιξη, προοπτική. Εκδ Κριτική, 2017 Κ. Στεφάνου (επιμ) Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές. Εκδ. Σιδέρη JCMS Έγγραφα στο eclass	
11. Σταχυολόγηση επίκαιρων συναφών ζητημάτων για εφαρμογή εννοιών-εξάσκηση I	Economist, VOX.EU, Politico, εφημερίδες	
12. Σταχυολόγηση επίκαιρων συναφών ζητημάτων για εφαρμογή εννοιών-εξάσκηση II	Economist, VOX.EU, Politico, εφημερίδες	
13.Ανακεφαλαίωση		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών/ανά βδομάδα:		
Τέλος βδομάδας 6	Πρόοδος	
Εξεταστική περίοδος	Τελικές γραπτές εξετάσεις	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Η οργάνωση του μαθήματος (πχ ανακοινώσεις, πρόσθετο ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό, επιλογή/υποβολή/βαθμολόγηση εργασιών κλπ) στηρίζεται στην αξιοποίηση του e-class. Σε ορισμένες παραδόσεις γίνεται παρουσίαση και με τη χρήση υπολογιστή και projector. Η βαθμολογία καταχωρείται με τη χρήση της εφαρμογής classweb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/) .														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές Εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>115,5 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Τελικές Εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες					Σύνολο Μαθήματος	115,5 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες														
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες														
Τελικές Εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες														
Σύνολο Μαθήματος	115,5 ώρες														

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάσει την ακόλουθη διαδικασία: Γραπτές εξετάσεις: 80% Πρόσδος: 20%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το συνδυασμό των επιμέρους βαθμολογιών.</p> <p>Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να πάρει προβιβάσιμο βαθμό (τουλάχιστον 5) στις γραπτές εξετάσεις.</p>
<p>(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</p>	
<p>- Βασικά εγχειρίδια:</p> <p>N. Μαραβέγιας: (επιμ.) Ευρωπαϊκή Ένωση- δημιουργία, εξέλιξη, προοπτική. Εκδ Κριτική, 2017 K. Στεφάνου (επιμ.) Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές. Εκδ. Σιδέρη T. Τζαντ: Η Ευρώπη μετά τον πόλεμο. Εκδ Καθημερινή. JCMS Έγγραφα στο eclass</p> <p>-Προτεινόμενηβιβλιογραφία:</p> <hr/> <p>. Π. Κ. Ιωακεμίδης: Η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση 1981-1996, Θεμέλιο, Αθήνα 1997. Π. Καζάκος: Ανάμεσα σε Αγορά και κράτος, Εκδ. Παττάκη, Αθήνα 2000. Σ. Καρπαθιώτης (επιμ.): Η Ένταξή μας στην ΕΟΚ, Θεμέλιο, Αθήνα 1978. I. Μανωλόπουλος: Το «επαχθές» χρέος της Ελλάδας, Εκδ. Μελάνι, Αθήνα 2012 N.Μαραβέγιας (επιμ.)Εξευρωπαϊσμός στο μεσογειακό χώρο Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2011 B. Πεσμαζόγλου: «Ελληνική Δικτατορία και ΕΟΚ (1967-74): Οικονομία, Ιδεολογία, Πολιτική» στον τόμο Η Δικτατορία: Τριάντα χρόνια μετά, Ελληνική Εταιρεία Πολιτικής Επιστήμης Αθήνα, 1999. Γ. Παγουλάτος: «Ο Αδόλφος, ο Ωνάσης και η ευρωκρίση», Καθημερινή 21/7/2013 I. Πεσμαζόγλου «Η Ελλάς εις τα πλαίσια της ΕΟΚ», Οικονομικός Ταχυδρόμος, 24-12-1964 Σ. Τριάντης: Η Ελλάς και η ΕΟΚ, ΚΕΠΠΕ, Αθήνα 1967 Λ. Τσοούκαλης: Η Δυστυχής Ένωση: Η Ευρώπη Χρειάζεται μια Νέα Μεγάλη Συμφωνία Εκδόσεις Πατάκης, Αθήνα 2014</p> <p>B. Balassa The Theory of Economic Integration, Allen and Unwin, London 1962 W. Diebold "The changed position of Western Europe: some implications for U.S. policy and international organization" International Organization, Winter 1960 A. Etzioni "European Unification: A strategy of Change" World Politics 1963 L. Gordon "The Organization for European Economic Cooperation" International Organization, February 1956 Greece, the EEC and a European free Trade Area, Athens 1959 K. Knio The EU Mediterranean Policy: Model or Muddle, Palgrave MacMilan,, New York, 2013 K. Lavdas The Europeanization of Greece, Macmillan, London 2000 A. Mitsos and E. Mossialos (ed.): Contemporary Greece and Europe, Ashgate Pub Ltd, London 2000. W. Münchau: "Europe enters the age of disintegration", FT 28-2-2016 G. Myrdal: Economic Theory and Underdeveloped Regions, G. Duskworth, London 1957 J. Viner The Customs Union Issue, Carnegie Endowment for International Peace, 1950 Jean-Claude Juncker Interview: 'The Demons Haven't Been Banished', Spiegel online 11-3-2013 \ Philip R. Lane: «Asymmetric Shocks and Monetary Policy in a Currency Union» The Scandinavian Journal of Economics, Vol. 102, No. 4 (Dec., 2000). Sebnem Kalemlı-Ozcan, Bent Sørensen and Oved Yosha: «Asymmetric shocks and risk-sharing in a monetary union: updated evidence and policy implications for Europe», http://ec.europa.eu/dgs/policy_advisers/docs/3_kalemlı_may05.pdf</p> <p>Andrea Boltho, Wendy Carlin: «The problems of European monetary union – asymmetric shocks or asymmetric behaviour?» VOX, 31 March 2012</p>	

Matthew J. Gabel and Christopher J. Anderson: «Exploring the European Demos (or lack thereof): the Structure of Citizen Attitudes and the European

Political Space», *CEUS Working Paper no. 2001/4*.

Phillips « A European “demos” is being built by accident», *EU Observer*, 15-3-2013

Ντάνυ κον Μπεντίτ και Γκυ Φερχόφσταν: Ξύπνα Ευρώπη! Ένα μανιφέστο για μια άλλη Ευρώπη, Εκδ. Μεταίχιμο, Αθήνα 2013

P. Pisani-Ferry, Jean, Andre Sapir, and Guntram Wolff, 2012, “The Messy Rebuilding of Europe,” *Bruegel Policy Brief* 2012/01

Paul De Grauwe: “Panic-driven austerity in the Eurozone and its implications” *VOX* 21 February 2013

Π. Μπόφινγκερ: Επιστροφή στο μάρκο; Εκδ. ΠΟΛΙΣ, Αθήνα 2012

Ι. Μανωλόπουλος, Το ‘επαχθές’ χρέος της Ελλάδας, Εκδ. Μελάι, Αθήνα 2012

M. Buti, N. Carnot: “Fiscal policy in Europe: searching for the right balance”, *VoxEU*, 14-3-2013

Bergsten, Fred: “Why the Euro will survive”, *Foreign Affairs*, Sept/Oct 2012

T. Garton Ash: “The Crisis of Europe”, *Foreign Affairs*, Sept/Oct 2012

R. Baldwin (ed.): Brexit beckons, VoxEU, 2016

B. Bell and S. Machin: “Brexit and wage inequality”, στο R. Baldwin (ed.): Brexit beckons, VoxEU, 2016

James Butler : “Warning Shots”, LRB, 4 November 2016

C. Calhoun: “Brexit Is a Mutiny Against the Cosmopolitan Elite”

Huffpost, Jun 28, 2016

N. Campos: “Lousy experts: Looking back at the ex ante estimates of the costs of Brexit”, στο Baldwin (ed.): Brexit beckons, VoxEU, 2016

P. Carmichael: “Reflections from Northern Ireland on the Result of the UK Referendum on EU Membership” στο M. Guderjan (ed.): The future of the UK: Between internal and external divisions, Centre for British Studies, Humboldt-Universität zu Berlin, 2016

F. Cilluffo and S. Cardash “NATO After Brexit”, *Foreign Affairs*, 4/7/2016

N. Crafts: “Brexit: Lessons from history”, στο Baldwin (ed.): Brexit beckons, VoxEU, 2016

W.Davies: “Home Office Rules”, LRB, 3/11/2016

P. De Grawe: “How to prevent Brexit from damaging the EU”, στο R. Baldwin (ed.): Brexit beckons, VoxEU, 2016

S. Dhingra and T. Sampso: Life after BREXIT: What are the UK’s Options Outside the European Union?. LSE-CEP, 2016

R. Dobbs et al: “Poorer than their parents? A new perspective on income inequality.” McKinsey Global Institute Report , July 2016

J. FitzGerald and P. Honohan: “Ireland and Brexit”, στο R. Baldwin (ed.): Brexit beckons, VoxEU, 2016

M. Guderjan (ed.): The future of the UK: Between internal and external divisions, Centre for British Studies, Humboldt-Universität zu Berlin, www.gbz.hu-berlin.de, 2016

P. Jackson: “Brexit- what happens to banking?”, στο R. Baldwin (ed.): Brexit beckons, VoxEU, 2016

J. Henley: “LSE foreign academics told they will not be asked to advise UK on Brexit”, *Guardian* 7-10-2016

N. McGarvey and F. Stewart: “European, not British? Scottish Nationalism and the EU Referendum” στο M. Guderjan (ed.): The future of the UK: Between internal and external divisions.

M. McMahon: “The implications of Brexit for the City”, στο R. Baldwin (ed.): Brexit beckons, VoxEU, 2016

D. Miles “Brexit realism: What economists know about costs and voter motives” στο R. Baldwin (ed.): Brexit beckons, VoxEU, 2016

P. Minford: “The Treasury Report on Brexit: A Critique”, www.economistsforbrexit.com, 2016

P. Minford: Trading Places: Consumers v Producers in the New Brexit Economy., Politeia 2016

K. O'Rourke: “ Brexit: This backlash has been a long time coming” *VOX EU*, 7 August 2016

J. Portes: “Immigration-the way forward”, στο R. Baldwin (ed.): Brexit beckons, VoxEU, 2016

D. Rodrik: “No Time for Trade Fundamentalism”, *Project Syndicate*, October 14, 2016

A.H. Schakel: “Moving Towards a Dissolved or Strengthened Union?”, στο M. Guderjan (ed.): The future of the UK: Between internal and external divisions.

S. Schama: “Let us write our own history and vote to remain a beacon of tolerance”, *FT* 18-19/6/2016

D. Shariatmadari: “I’m being stripped of my citizenship – along with 65 million others”, *Guardian*, 7-10-2016

P. Schnapper: “The EU Referendum and the Crisis of British Democracy” στο M. Guderjan (ed.): The future of the UK: Between internal and external divisions.

S. Schwindenhammer: “ Loose but not Lost! Four Challenges for the EU in the Aftermath of the British Referendum”, στο M. Guderjan (ed.): The future of the UK: Between internal and external divisions

R. Skidelsky: “The case for UK import substitution”, *Project Syndicate*, October 21, 2016

S. Stefanini: “How Brexit hurts NATO”, *Politico*, 7/7/2016

Techau, J. “Four Predictions on the Future of Europe”. *Carnegie Europe*. January 12, 2016

S. Tilford “Brexit Britain: The poor man of Western Europe?”, *CER*, September 2016

H. Vollaard “Explaining European Disintegration”, *Journal of Common Market Studies*, September 2014

P. Wintour: “The future of Europe: new groups, divisions and fault lines” , *Observer*, 23 July 2016

M. Wolf : “The tide of globalisation is turning .Trade liberalisation has stalled and one can see a steady rise in

protectionist measures”, FT, 6 September 2016

M. Wolf: “How Europe should respond to Brexit”, FT, 5 July 2016

I. Wooton: “Brexit- a view from the north of the border”, στο R. Baldwin (ed.): *Brexit beckons*, VoxEU, 2016

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Στην Ελλάδα τα σημαντικότερα περιοδικά που συστηματικά δημοσιεύουν άρθρα για ζητήματα Ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης είναι τα ακόλουθα: *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, Αγορά Χωρίς Σύνορα, Επιστήμη και Κοινωνία, Το Βήμα των Διεθνών Σχέσεων, Φιλελεύθερη Έμφαση, Σύγχρονα Θέματα, Τετράδια Πολιτικού Διαλόγου, Έρευνας και Κριτικής, Ευρωπαϊκή Έκφραση.*

Παράλληλα υπάρχει πληθώρα διεθνών επιστημονικών περιοδικών που περιέχουν άρθρα ανάλυσης εξωτερικής πολιτικής. Τα πιο γνωστά είναι τα εξής: *Brown Journal of World Affairs, Current History, Foreign Affairs, Foreign Policy, Foreign Policy Analysis, Intereconomics, International Affairs, International Journal, International Organization, International Security, International Studies Perspectives, International Studies Quarterly, International Studies Review, International Politics, International Relations, Journal of Common Market Studies, JCMS, Journal of Economic Perspectives, Orbis, SAIS Review, Survival, The National Interest, World Economy, The World Today, World Policy Journal, World Politics.* Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση από το εργαστήριο υπολογιστών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μέσω του HellenicAcademicLibraryNetwork (HEALink).

Η πιο περιεκτική μηχανή αναζήτησης είναι η επιστημονική βάση δεδομένων του Google: <http://scholar.google.com>

Στους/τις φοιτητές/τριες συνίσταται να παρακολουθούν συστηματικά τις διεθνείς εξελίξεις επικεντρώνοντας την προσοχή τους όχι τόσο στον ελληνικό περιοδικό και ημερήσιο τύπο, αλλά σε διεθνείς πηγές (πχ *Economist, VOXEU, Le Monde Diplomatique, Politico, Project Syndicate, εφημερίδες International Herald Tribune, Le Monde, The Guardian* και *The Washington Post* και ειδησεογραφικά δίκτυα *AFP, Aljazeera, BBC, CNN* και *Euronews*).

Διαδικτυακοί τόποι

Αξιόλογες είναι οι ακόλουθες ιστοσελίδες:

VOXEU

Project Syndicate

Euroga

WTO

CATO Institute

<http://www.cato.org/>

Brookings Institution

<http://www.brookings.edu/foreign-policy.aspx>

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευονται συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),

- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	4050Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	6	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Εισαγωγή στη Διεθνή Πολιτική		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS126/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα συντελεί στην ανάπτυξη της κατανόησης από τους φοιτητές της Διεθνούς Πολιτικής Οικονομίας και των ζητημάτων που αυτή πραγματεύεται. Υποστηρίζει την εμπάθυνση και διεύρυνση των γνώσεών τους στα πεδία του Διεθνούς Εμπορίου, του Διεθνούς Χρηματοπιστωτικού Συστήματος, της Παγκόσμιας Διακυβέρνησης. Ταυτόχρονα, οδηγεί στην παροχή προχωρημένων γνώσεων στο πεδίο των Διεθνών Σχέσεων που επιτρέπει στους φοιτητές να κατανοούν και να αναλύουν κριτικά θεωρίες και φαινόμενα που αναφέρονται στο σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών τόσο στο επίπεδο του εθνικού κράτους, όσο και στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διεθνών οργανισμών.

Μέσα από τις προεραϊκές εργασίες μέρος των φοιτητών ενισχύουν τις ικανότητες χρήσης γραπτού λόγου και της συγκέντρωσης και ιεράρχησης πληροφορίας από διάφορες πηγές /διαδίκτυο ενώ ταυτόχρονα με την υποχρεωτική παρουσίαση αυτών αναπτύσσεται η ικανότητα δημοσίου λόγου, διαχείρισης χρόνου, η ευχέρια προφορικής παρουσίασης και ανάπτυξης επιχειρημάτων.

Παράλληλα, το μάθημα ενισχύει τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων στο εξειδικευμένο πεδίο των σπουδών τους ιδιαίτερα όσον αφορά στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση πολιτικών που προωθούνται από κρατικές υπηρεσίες, ΜΚΟ και διεθνείς οργανισμούς. Ταυτόχρονα, καλλιεργείται η δεξιότητα να αναλαμβάνουν διοικητικά καθήκοντα και να αντιμετωπίζουν προβλήματα κυρίως σε συνεργασία με συναδέλφους τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

<p>Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....</p>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Ομαδική εργασία Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με ένα νέο τομέα μελέτης των διεθνών (οικονομικών) σχέσεων, τη Διεθνή Πολιτική Οικονομία. Αποτελεί, πλέον, παραδοχή ότι για τη μελέτη θεμάτων όπως οι διεθνείς οικονομικές και πολιτικές σχέσεις, το διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα, το διεθνές εμπόριο, η ανάπτυξη και υπανάπτυξη, η αλληλεξάρτηση Βορρά-Νότου, απαιτείται μια ολοκληρωμένη, διεπιστημονική προσέγγιση χωρίς διαχωριστικές γραμμές και μονοδιάστατες περιχαρακώσεις. Η Διεθνής Πολιτική Οικονομία έρχεται να εντάξει στην ανάλυση του κόσμου όψεις της πολιτικής και της οικονομίας καθώς και το εγχώριο και το διεθνές. Το μάθημα αναλύει τις κύριες θεωρητικές προσεγγίσεις στη Διεθνή Πολιτική Οικονομία και τα βασικά της εργαλεία αξιοποιώντας παραδείγματα και περιπτώσιολογικές μελέτες στο πλαίσιο της ιστορικής διαδρομής του διεθνούς χρηματοπιστωτικού, οικονομικού και πολιτικού συστήματος από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο μέχρι σήμερα.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή	Williams M., O' Brien R., Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2011, Κεφ. 1 Σκλιάς Π., Πολιτική Οικονομία των Διεθνών Σχέσεων: Η Διάσκεψη της Κοπεγχάγης για τη Κλιματική Αλλαγή, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2011, Κεφ. 1	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
2. Βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της ΔΠΟ.	Williams M., O' Brien R., Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2011, Κεφ. 2 Manoli, Panagiota, et al. "Εισαγωγή στη διεθνή πολιτική οικονομία." 2015, Κεφ.2.	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
3. Οι κύριες εκφάνσεις της ΔΠΟ ανά ιστορική περίοδο	Williams M., O' Brien R., Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2011, Κεφ. 3&4	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
4. Οι κύριες εκφάνσεις της ΔΠΟ ανά ιστορική περίοδο	Williams M., O' Brien R., Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2011, Κεφ. 4&5	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
5. Ο ρόλος του Διεθνούς Εμπορίου	Μανώλη Π. et al, Εισαγωγή στη διεθνή πολιτική οικονομία, Αθήνα, 2015, Κάλλιπος, Κεφ. 3	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
6. Ο ρόλος του διεθνούς χρηματοπιστωτικού ύ συστήματος	Williams M., O' Brien R., Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2011, Κεφ. 8 Frieden, J., & Martin, L. L. (2002). International political economy: Global and domestic interactions. Political science: The state of the discipline, 118-146.	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
7. Ενδιάμεση Εξέταση		Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
8. ΔΠΟ και Περιβάλλον	Williams M., O' Brien R., Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2011, Κεφ. 12 Σκλιάς Π., Πολιτική Οικονομία των Διεθνών Σχέσεων: Η Διάσκεψη της Κοπεγχάγης για τη Κλιματική Αλλαγή, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2011, Κεφ. 11	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
9. ΔΠΟ και Διεθνής Καταμερισμός Εργασίας	Williams M., O' Brien R., Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2011, Κεφ. 9	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
10. ΔΠΟ και Ζητήματα Ασφάλειας	Williams M., O' Brien R., Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2011, Κεφ. 14	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
11. ΔΠΟ και	Σκλιάς Π., Πολιτική Οικονομία των Διεθνών	Ηλεκτρονική παρουσίαση

Παγκόσμια Διακυβέρνηση	Σχέσεων: Η Διάσκεψη της Κοπεγχάγης για τη Κλιματική Αλλαγή, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2011, Κεφ. 1& 11 Ηρακλείδης, Α. Διεθνής οργάνωση, παγκόσμια διακυβέρνηση, 2015, Κάλλιπος, Κεφ. 12.	(powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
12. Παρουσιάσεις / Μελέτες περίπτωσης		Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
13. Παρουσιάσεις / Μελέτες περίπτωσης Ανασκόπηση μαθήματος		Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1	Ενδιάμεση (30%) και τελική εξέταση (70%)	
Πρόταση 2	Προαιρετική ανάληψη ομαδικής εργασίας (20%)	
Πρόταση 3	.....	
Πρόταση 4	.....	
Άλλο	.....	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με Πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές, Χρήση e-class, Emails, Powerpoint Presentations, Βίντεο και Online Χάρτες Στατιστικών Δεδομένων	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	Διαλέξεις 13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες
	Συγγραφή εργασίας (ομαδική)	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,0 = 18 ώρες
	Πρόοδος	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες
	Παρουσίαση εργασίας	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας
	Τελικές Εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες
	Σύνολο	146,5
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Οι φοιτητές αξιολογούνται στην ελληνική γλώσσα μέσα από μια ενδιάμεση (30%) και μια τελική εξέταση (70%). Οι εξετάσεις περιλαμβάνουν επιλογή από ερωτήσεις ανάπτυξης και συνδυαστικές ερωτήσεις. Προεραϊτικά οι φοιτητές μπορούν να αναλάβουν ομαδική εργασία έως 2.500 λέξεων μέσα από μια λίστα προτεινόμενων θεμάτων. Οι εργασίες παρουσιάζονται υποχρεωτικά στο μάθημα. Οι εργασίες βαθμολογούνται βάσει των ακόλουθων κριτηρίων: Γενική παρουσίαση (10%), Πληρότητα (30%), Επιχειρήματα (30%), Συμπεράσματα (10%), Βιβλιογραφία (10%) και Παρουσίαση (10%). Τα κριτήρια και επεξήγηση αυτών είναι διαθέσιμα στο eclass: https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=PEDIS126	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Williams M., O' Brien R., Παγκόσμια Πολιτική Οικονομία, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2011 (επιστημονική επιμέλεια μετάφρασης Παντελής Σκλιάς).</p> <p>Σκλιάς Π., Πολιτική Οικονομία των Διεθνών Σχέσεων: Η Διάσκεψη της Κοπεγχάγης για τη Κλιματική Αλλαγή, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2011.</p> <p>Μανώλη Π. et al, Εισαγωγή στη διεθνή πολιτική οικονομία, Αθήνα, 2015, Κάλλιπος.</p> <p>Ηρακλείδης, Α. Διεθνής οργάνωση, παγκόσμια διακυβέρνηση, 2015, Κάλλιπος.</p>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E500E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Δ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πολιτική Ηγεσία		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Εργασία		1,2	
Προφορική παρουσίαση		0,1	
Πρόσδος		0,7	
Σύνολο		3,6 (≈4)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευση γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS205/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Επίπεδο 7 Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων

Γνώσεις: Οι φοιτητές έχουν αποκτήσει τις βασικές γνώσεις για τις έννοιες και τα φαινόμενα τα οποία εξετάζει η Πολιτική Επιστήμη, καθώς τα μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης. Το μάθημα ακολουθεί μία δι-επιστημονική προσέγγιση και ενθαρρύνει τους φοιτητές να ανακτήσουν και να αξιοποιήσουν γνώσεις τις οποίες απέκτησαν σε μαθήματα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας.

Ικανότητες: Οι φοιτητές μαθαίνουν να διακρίνουν τη συνάφεια ορισμένων ερμηνευτικών εργαλείων και να διαμορφώνουν τις κατάλληλες αναλυτικές προσεγγίσεις στην εργασία του μαθήματος. Εξοικειώνονται με την ανάλυση εμπειρικών στοιχείων και την αξιοποίηση θεωρητικής γνώσης για την ερμηνεία ζητημάτων τα οποία αφορούν στην αξιολόγηση των στοιχείων τα οποία προσδιορίζουν τις περιπτώσεις ηγεσίας στη δημοκρατία. Οι φοιτητές συνδυάζουν γνώσεις από διαφορετικούς κλάδους της Πολιτικής Επιστήμης (όπως πχ η Πολιτική Κοινωνιολογία, η Συγκριτική Πολιτική, η Πολιτική Ηγεσία κά), προκειμένου να αποκτήσουν στέρεες γνώσεις και ικανότητα κριτικής ερμηνείας.

Δεξιότητες: α) επεξεργασίας εμπειρικών στοιχείων για την παρουσίαση στοιχείων σχετικών με τη χρήση της πολιτικής επικοινωνίας στα δημοκρατικά συστήματα, β) προφορικής παρουσίασης της εργασίας τους με τη χρήση σχετικών τεχνολογιών, γ) τεκμηριωμένης γραπτής απάντησης στο πλαίσιο της προόδου σε ερωτήματα τα οποία προϋποθέτουν την κριτική γνώση των ζητημάτων του μαθήματος, δ) ανταπόκρισης στα ερωτήματα της

προφορικής εξέτασης με έμφαση στη δυνατότητα του φοιτητή να παρουσιάσει τις γνώσεις του με άμεσο και ολοκληρωμένο τρόπο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη γνώσεων σχετικά με την επίδραση της πολιτικής επικοινωνίας στη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών. Εξετάζεται η συμβολή των συστημάτων επικοινωνίας στις λειτουργίες συμμετοχής και λογοδοσίας. Ταυτόχρονα, αναλύονται και οι προκλήσεις για τη δημοκρατία όπως προκύπτουν από ορισμένες παθολογίες οι οποίες χαρακτηρίζουν διαχρονικά τη σχέση πολιτικών υποκειμένων και μέσω των ενημέρωσης, καθώς και νεώτερες προκλήσεις οι οποίες συνδέονται με την ανάπτυξη της τεχνολογίας και τη χρήση νέων μέσων, η οποία δημιουργεί ρηζικέλευθες μεταβολές στους τρόπους ενημέρωσης των πολιτών. Ταυτόχρονα, οι φοιτητές καλούνται να διατυπώσουν τα δικά τους ερευνητικά ερωτήματα και να αναζητήσουν απαντήσεις μέσω της συμμετοχής τους στο πλαίσιο των σεμιναρίων, καθώς και τις ατομικές εργασίες που αναλαμβάνουν. Με τον τρόπο αυτό, ενθαρρύνονται να μελετήσουν την σχετική βιβλιογραφία, να αποκτήσουν μία κριτική προσέγγιση στα ζητήματα πολιτικής επικοινωνίας, να αναζητήσουν πολύπλευρες ερμηνείες και να τεκμηριώσουν τις θέσεις τους με συγκεκριμένα ευρήματα έρευνας και ανάλυσης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σύντομη Περιγραφή Μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η προσέγγιση του φαινομένου της ηγεσίας ιδιαιτέρως στο πλαίσιο ενός δημοκρατικού πολιτικού συστήματος. Εξετάζονται οι κύριες θεωρίες, οι αξίες και τα χαρακτηριστικά της ηγεσίας, η σύγκριση προς πρότυπα ηγεσίας στο πεδίο της κοινωνίας και της οικονομίας, η σημασία της ηγεσίας για τη λειτουργία πολιτικών και κοινωνικών θεσμών και ο ρόλος του φύλου. Ακόμη, η συζήτηση για την ηγεσία συνδέεται με τη λήψη αποφάσεων με ιδιαίτερη βαρύτητα στις αξίες και αρχές δημοσίου συμφέροντος, καθώς και στις δομές, λειτουργίες και το συνολικό κανονιστικό πλαίσιο της σύγχρονης διακυβέρνησης που προσδιορίζουν την ποιότητα των αποφάσεων. Τέλος, εξετάζεται η σημασία της κοινωνικής και πολιτικής διάστασης της ιδιότητας του πολίτη για μορφές συλλογικής ηγεσίας με ορισμένο στρατηγικό προσανατολισμό.

Α' Μέρος: Θεωρητικά θεμέλια για την ηγεσία

Β' Μέρος: Ηγεσία και πολιτικά συστήματα

Γ' Μέρος: Παραδείγματα ηγεσίας

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Ο Machiavelli για την Ηγεσία		
2. Η πολιτική ως επάγγελμα κατά τον Max Weber		
3. Σύγχρονες θεωρήσεις I		
4. Σύγχρονες θεωρήσεις II		
5. Ηγεσία και μεταρρυθμίσεις		
6. Ηγεσία χωρίς δημοκρατία?		
7. Ηγεσία και επικοινωνία		
8. Πρόοδος		
9. Ηγεσία και διαχείριση κρίσεων		

10. Αξιολογήσεις ηγεσίας στον σύγχρονο κόσμο		
11. Παρουσιάσεις εργασιών		
12. Παρουσιάσεις εργασιών		
13. Συγκεφαλαίωση.		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1	Πρόοδος (ενδιάμεση γραπτή εξέταση εντός εξαμήνου)	
Πρόταση 2	Γραπτή εργασία και παρουσίαση	
Πρόταση 3	Προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Το μάθημα περιλαμβάνει πρόσωπο με πρόσωπο διαλέξεις και σεμινάρια. Στις διαλέξεις αναπτύσσονται τα θεωρητικά ζητήματα και η πολιτική ανάλυση. Στα σεμινάρια αναπτύσσεται συζήτηση στην οποία οι φοιτητές ενθαρρύνονται να εξετάσουν διαφορετικές προσεγγίσεις, να αναζητήσουν στοιχεία και βιβλιογραφία και να παρουσιάζουν τις εργασίες τους.</p>											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Μία ειδική πλατφόρμα (eclass) χρησιμοποιείται για την αμφίδρομη επικοινωνία διδάσκοντος-φοιτητών με ανάρτηση χρήσιμου υλικού και πληροφοριών, με δυνατότητες ανάρτησης εργασιών, βαθμολόγησης και online συνεργασίας. Οι διαλέξεις συνοδεύονται από παρουσιάσεις powerpoint. Με τους τρόπους αυτούς αξιοποιούνται οι ΤΠΕ για πρόσβαση σε ψηφιακό υλικό σχετικό με το αντικείμενο της διδασκαλίας.</p>											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p> <table border="1"> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Εργασία</td> <td>6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες + 3 ώρες = 30 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική παρουσίαση</td> <td>1 ώρα επαφής + 4 ώρες προετοιμασίας = 5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>92 ώρες</td> </tr> </table>	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Εργασία	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες + 3 ώρες = 30 ώρες	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 4 ώρες προετοιμασίας = 5 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	92 ώρες	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες											
Ατομική Εργασία	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες + 3 ώρες = 30 ώρες											
Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 4 ώρες προετοιμασίας = 5 ώρες											
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες											
Σύνολο Μαθήματος	92 ώρες											
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο τελικός βαθμός προκύπτει από την αξιολόγηση σε τρία διαφορετικά στάδια με διαφορετική βαρύτητα: α) γραπτή εργασία και παρουσίαση (20%), πρόοδος (40%), προφορικές εξετάσεις (40%). Η εργασία είναι έκτασης έως 2.000 λέξεις σε ένα ερευνητικό ερώτημα από μία λίστα θεμάτων που προτείνονται μέσω eclass. Η εργασία πρέπει να ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένα και καθολικώς αποδεκτά μεθοδολογικά κριτήρια για τις ακαδημαϊκές εργασίες, να περιλαμβάνει παραπομπές στη σχετική βιβλιογραφία, καλή κατανόηση του ερωτήματος και ικανότητα κριτικής προσέγγισης του. Οι εργασίες παρουσιάζονται στο πλαίσιο των σεμιναρίων, όπου οι φοιτητές λαμβάνουν</p>											

<p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>επικοινωνητικά σχόλια πριν από την οριστική υποβολή τους.</p>
---	--

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

- 1) N. Machiavelli, *Ο Ηγεμόνας*
- 2) M. Weber, *Η Πολιτική ως Επάγγελμα*
- 3) Μάνος Γ. Παπάζογλου, *Σύγχρονη Πολιτική Ηγεσία. Κρίση και Νέα Θεμέλια Διακυβέρνησης*, Παπαζήση, 2012.

1. Burns, J. (1978). *Leadership*. New York: Harper Perennial.
2. Kellerman, B. (2008). *Followership. How Followers are Creating Change and Changing Leaders*. Boston: Harvard Business Press.
3. Kellerman, B. (2010) ed., *Leadership. Essential Selections on Power, Authority, and Influence*, New York: McGraw Hill.
4. Machiavelli, N. *Il Principe* (1532)
5. Weber, M. ([1921] 1947). *The Theory of Social and Economic Organization*, trans. A. Henderson and T. Parsons, ed. T. Parsons, New York: The Free Press.
6. Weber, M. (1987). *Η Πολιτική ως Επάγγελμα. μετάφραση και εισαγωγή Μ. Κυπραίος*, Αθήνα: Παπαζήση.
7. Παπάζογλου, Μ.Γ. (2012) *Σύγχρονη Πολιτική Ηγεσία. Κρίση και Νέα Θεμέλια Διακυβέρνησης*. Αθήνα: Παπαζήση.
8. Dahl, R. (2000). *On Democracy*. New Haven: Yale University Press.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕ8040Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	E
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΚΑΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος		0,7	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,6 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι η εμβάθυνση στους θεσμούς της ΕΕ και στη σχέση τους με τον πολίτη. Μετά από μία επισκόπηση της πορείας προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση μέχρι σήμερα με έμφαση στη Συνθήκη της Λισαβόνας, εξετάζονται: α) η νομική φύση και αποστολή της ΕΕ και των ΕΚ, β) τα όργανα της ΕΕ και των ΕΚ (Συμβούλιο, Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων), γ) οι πράξεις των οργάνων, δ) το δικαστικό σύστημα προστασίας και ε) τα δικαιώματα των πολιτών που αναγνωρίζει η νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σε περίπτωση παραβίασης του κοινοτικού δικαίου από ένα κράτος μέλος (άμεσο αποτέλεσμα, υπεροχή, έμμεσο αποτέλεσμα, δικαίωμα αποζημίωσης). Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις θεμελιώδεις έννοιες, τα κύρια μεθοδολογικά εργαλεία και τα βασικά συμπεράσματα του Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην

<p>τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....</p>
---	--

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:

- αναπτύξουν τη δεξιότητα να χρησιμοποιούν βασικές επιστημονικές έννοιες και να τις εφαρμόζουν στοιχειωδώς στην ανάλυση της εμπειρικής πραγματικότητας.
- να διερευνούν και να συγγράφουν σύντομες εκθέσεις ή μεγαλύτερης έκτασης εργασίες επ' αυτών.
- καλλιεργήσουν την ικανότητα ανάλυσης, σύνθεσης και αξιολόγησης δεδομένων.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σύντομη Περιγραφή Μαθήματος
 Ευρωπαϊκό Δίκαιο, Κοινοτικό Δίκαιο, Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
 Η ιστορία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης μέσα από την Κοινότητα/Ένωση Δικαίου
 Ιδρυτικές Συνθήκες και τροποποιητικές Συνθήκες
 Νομική φύση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας/Ένωσης
 Διαφοροποίηση από το Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο
 Θεμελιώδη χαρακτηριστικά του Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
 Πηγές του Ενωσιακού Δικαίου
 Νομοθετικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης
 Οργάνωση και Λειτουργία του δικαιοδοτικού συστήματος της Ένωσης
 Μηχανισμός δικαστικής προστασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση
 Σχέσεις ενωσιακού και εθνικού Δικαίου
 Η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ένωση

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Γενική Εισαγωγή-Η δημιουργία των τριών Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της ΕΕ		
2. Ο σκοπός και οι στόχοι της ΕΕ		
3. Οι αξίες της ΕΕ		
4. Οι αρμοδιότητες της Ένωσης		
5. Οι πηγές του Δικαίου της Ένωσης		
6. Σχέσεις ελληνικού Συντάγματος και Δικαίου ΕΕ		
7. Το νομικό καθεστώς της Ένωσης		
8. Τα θεσμικά όργανα της Ένωσης		
9. Η παραγωγή των κανόνων της Ένωσης		
10. Η δικαστική προστασία στην Ένωση		
11. Η αρχή της υπεροχής του Δικαίου της ΕΕ		
12. Η εφαρμογή του Δικαίου της ΕΕ από τα κράτη μέλη		
13. Η προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ένωση		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1	Γραπτή πρόοδος	
Πρόταση 2	Ενεργός συμμετοχή των φοιτητών κατά την διάρκεια των διαλέξεων.....	
Πρόταση 3	Προφορική παρουσίαση γραπτών εργασιών που αφορούν επίκαιρα ζητήματα	
Πρόταση 4	Τελική γραπτή εξέταση	
Άλλο	.....	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>																
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="683 595 1015 622">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1015 595 1347 622">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="683 622 1015 649">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1015 622 1347 649">13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 649 1015 676">Πρόοδος</td> <td data-bbox="1015 649 1347 676">6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 676 1015 743">Τελικές εξετάσεις</td> <td data-bbox="1015 676 1347 743">13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 743 1015 770">Σύνολο</td> <td data-bbox="1015 743 1347 770">124,5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 770 1015 797"></td> <td data-bbox="1015 770 1347 797"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 797 1015 824"></td> <td data-bbox="1015 797 1347 824"></td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Πρόοδος	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο	124,5				
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες															
Πρόοδος	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες															
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες															
Σύνολο	124,5															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάσει την ακόλουθη διαδικασία: Γραπτές εξετάσεις: 70% Πρόοδος ή γραπτή εργασία: 30%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμολογιών.</p> <p>Η συμμετοχή στα μαθήματα μπορεί να ενισχύσει την τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας ως 10%. Η συμμετοχή στα μαθήματα προκύπτει από τη συμμετοχή και επιτυχή ανταπόκριση του/της φοιτητή/τριας σε <u>ερωτήσεις που γίνονται κατά την διάρκεια της διάλεξης</u>.</p> <p>Σε περίπτωση που ο βαθμός της προόδου ή της εργασίας σε συνδυασμό και με την συμμετοχή κατά της διαλέξεις είναι από 8-10 ο/η φοιτητής/τρια απαλλάσσονται της τελικής εξέτασης με τον βαθμό της προόδου</p>															

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αστέριος Πλιάκος Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Αθήνα 2012
Παναγιώτης Κανελλόπουλος, Το Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2010

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	5010Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνικό Πολιτικό Σύστημα		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόσδος		0,7	
Ατομική εργασία		0,5	
Παρουσίαση εργασίας		0,1	
Τελικές Εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		5,2 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευση γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS188/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Επίπεδο 7 Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων</p> <p>Γνώσεις: Οι φοιτητές έχουν αποκτήσει τις βασικές γνώσεις για τις έννοιες και τα φαινόμενα τα οποία εξετάζει η Πολιτική Επιστήμη, καθώς τα μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης. Η ικανότητα κριτικής γνώσης προάγεται με αντικείμενο την Ελληνική Πολιτική.</p> <p>Ικανότητες: Οι φοιτητές αποκτούν την ικανότητα να αξιοποιήσουν τις ευρύτερες γνώσεις και εργαλεία για την κατανόηση των επιμέρους ζητημάτων τα οποία εγείρονται στην ειδικότερη περίπτωση του Ελληνικού Πολιτικού Συστήματος. Μαθαίνουν να διακρίνουν τη συνάφεια ορισμένων ερμηνευτικών εργαλείων και να διαμορφώνουν τις κατάλληλες αναλυτικές προσεγγίσεις στην εργασία του μαθήματος. Εξοικειώνονται με την ανάλυση εμπειρικών στοιχείων και την αξιοποίηση θεωρητικής γνώσης για την ερμηνεία ζητημάτων τα οποία αφορούν στους θεσμούς, το πολιτικό προσωπικό, τις στρατηγικές και τα φαινόμενα εν γένει στο Ελληνικό Πολιτικό Σύστημα. Οι φοιτητές συνδυάζουν γνώσεις από διαφορετικούς κλάδους της Πολιτικής Επιστήμης (όπως πχ η Πολιτική Κοινωνιολογία, η Συγκριτική Πολιτική, η Πολιτική Ηγεσία κά), προκειμένου να αποκτήσουν στέρεες γνώσεις και ικανότητα κριτικής ερμηνείας.</p> <p>Δεξιότητες: α) επεξεργασίας εμπειρικών στοιχείων και δημιουργίας γραφημάτων για την παρουσίαση στοιχείων σχετικών με τη λειτουργία των πολιτικών συστημάτων, β) προφορικής παρουσίασης της εργασίας</p>

τους με τη χρήση σχετικών τεχνολογιών, γ) τεκμηριωμένης γραπτής απάντησης στο πλαίσιο της προόδου σε ερωτήματα τα οποία προϋποθέτουν την κριτική γνώση των ζητημάτων του μαθήματος, δ) ανταπόκρισης στα ερωτήματα της προφορικής εξέτασης με έμφαση στη δυνατότητα του φοιτητή να παρουσιάσει τις γνώσεις του με άμεσο και ολοκληρωμένο τρόπο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην

πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη γνώσεων σχετικά με την συγκρότηση και λειτουργία του πολιτικού συστήματος στην Ελλάδα. Οι διαλέξεις εξετάζουν την επίδραση κοινωνικών, πολιτικών και άλλων παραγόντων στη διαμόρφωση των βασικών πολιτικών θεσμών. Ταυτόχρονα, ιδιαίτερη έμφαση αποδίδεται στη μεταβολή του πολιτικού πλαισίου και συνακόλουθα στις μεταβολές που παρατηρούνται στις τις συνθήκες λειτουργίας των πολιτικών θεσμών. Αναλύονται γενικότερα ζητήματα εκδημοκρατισμού και οι φοιτητές αντιλαμβάνονται τις σχετικές διαδικασίες που έλαβαν χώρα στην Ελλάδα σε ένα συγκριτικό πλαίσιο. Ταυτόχρονα, οι φοιτητές καλούνται να διατυπώσουν τα δικά τους ερευνητικά ερωτήματα και να αναζητήσουν απαντήσεις μέσω της συμμετοχής τους στο πλαίσιο των σεμιναρίων, καθώς και τις ατομικές εργασίες που αναλαμβάνουν. Με τον τρόπο αυτό, ενθαρρύνονται να μελετήσουν την σχετική βιβλιογραφία, να αποκτήσουν μία κριτική προσέγγιση στα πολιτικά γεγονότα, να αναζητήσουν πολύπλευρες ερμηνείες και να τεκμηριώσουν τις θέσεις τους με συγκεκριμένα ευρήματα έρευνας και ανάλυσης. Μέσα από την περίπτωση του ελληνικού πολιτικού συστήματος οι φοιτητές εξοικειώνονται με βασικά εργαλεία έρευνας και ανάλυσης της πολιτικής επιστήμης σχετικά με τη λειτουργία των πολιτικών θεσμών (κυβέρνηση, κόμματα, κοινοβούλιο) και τη δημοκρατία (εκλογές, λογοδοσία, διακυβέρνηση κά).

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σύντομη Περιγραφή Μαθήματος

Το μάθημα εξετάζει την συγκρότηση και εξέλιξη του ελληνικού πολιτικού συστήματος από τη σκοπιά της Πολιτικής Επιστήμης. Στις κυριότερες θεματικές ενότητες περιλαμβάνονται η λειτουργία βασικών πολιτικών θεσμών, ο εκδημοκρατισμός, οι σχέσεις κράτους-κοινωνίας, το κομματικό σύστημα, οι πολιτικές ιδεολογίες, η επίδραση κοινωνικο-οικονομικών παραγόντων, η ηγεσία, ο εκσυγχρονισμός και ο εξευρωπαϊσμός. Εξετάζονται ιστορικής σημασίας γεγονότα για την εξέλιξη του πολιτικού συστήματος, όπως οι απαρχές της συγκρότησης του ελληνικού κράτους, η εθνική ολοκλήρωση, ο εθνικός διχασμός, ο εμφύλιος πόλεμος, η αποκατάσταση της δημοκρατίας και η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Ακόμη, γίνεται κριτική και συγκριτική προσέγγιση για βασικούς δείκτες ποιότητας της δημοκρατικής λειτουργίας του σύγχρονου πολιτικού συστήματος στην Ελλάδα. Τι μάθημα οργανώνεται σε τέσσερις διακριτές ενότητες:

Α' Μέρος: Συγκρότηση Κράτους και Απαρχές Διαμόρφωσης του Πολιτικού Συστήματος

Β' Μέρος: Η πρόκληση της εδραίωσης της δημοκρατίας

Γ' Μέρος: Το Πολιτικό Σύστημα της Μεταπολίτευσης

Δ' Μέρος: Κρίση και Προοπτικές του Πολιτικού Συστήματος

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Απαρχές συγκρότησης και εξέλιξη του πολιτικού συστήματος 1832-1936		
2. Το πολιτικό σύστημα 1945-1967. Ο ανεκπλήρωτος εκδημοκρατισμός		
3. Γ' Ελληνική Δημοκρατία. Μεταπολίτευση και το νέο κομματικό σύστημα		

4. ΠΑΣΟΚ 1981-1989: κόμμα και κυβέρνηση		
5. Εκλογές και κομματικό σύστημα 1974-1996.		
6. Συναίνεση για τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό και περιορισμένες κυβερνητικές μεταρρυθμίσεις I (1990-2000).		
7. Συναίνεση για τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό και περιορισμένες κυβερνητικές μεταρρυθμίσεις II (2000-2009).		
8. Πρόοδος		
9. Εκλογές και κομματικό σύστημα 1996-2015		
10. Ηγεσία, κόμματα, κυβερνήσεις. Το πολιτικό σύστημα της Ελλάδας και άλλων ευρωπαϊκών χωρών		
11. Παρουσιάσεις εργασιών		
12. Παρουσιάσεις εργασιών		
13. Συγκεφαλαίωση. Αποτίμηση και προοπτικές του πολιτικού συστήματος		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1	Πρόοδος (ενδιάμεση γραπτή εξέταση εντός εξαμήνου)	
Πρόταση 2	Γραπτή εργασία και παρουσίαση	
Πρόταση 3	Προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p><i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Το μάθημα γίνεται πρόσωπο με πρόσωπο και περιλαμβάνει διαλέξεις και σεμινάρια. Στις διαλέξεις αναπτύσσονται τα θεωρητικά ζητήματα και η πολιτική ανάλυση. Στα σεμινάρια αναπτύσσεται συζήτηση στην οποία οι φοιτητές ενθαρρύνονται να εξετάσουν διαφορετικές προσεγγίσεις, να αναζητήσουν στοιχεία και βιβλιογραφία και να παρουσιάζουν τις εργασίες τους.</p>														
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p><i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Μία ειδική πλατφόρμα (eclass) χρησιμοποιείται για την αμφίδρομη επικοινωνία διδάσκοντος-φοιτητών με ανάρτηση χρήσιμου υλικού και πληροφοριών, με δυνατότητες ανάρτησης εργασιών, βαθμολόγησης και online συνεργασίας. Οι διαλέξεις συνοδεύονται από παρουσιάσεις powerpoint. Με τους τρόπους αυτούς αξιοποιούνται οι ΤΠΕ για πρόσβαση σε ψηφιακό υλικό σχετικό με το αντικείμενο της διδασκαλίας.</p>														
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p><i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Εργασία</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική παρουσίαση</td> <td>1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>133 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Εργασία	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	133 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες														
Ατομική Εργασία	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες														
Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες														
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες														
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες														
Σύνολο Μαθήματος	133 ώρες														
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο</p>														

<p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>τελικός βαθμός προκύπτει από την αξιολόγηση σε τρία διαφορετικά στάδια με διαφορετική βαρύτητα: α) γραπτή εργασία και παρουσίαση (20%), πρόοδος (40%), προφορικές εξετάσεις (40%). Η εργασία είναι έκτασης έως 2.000 λέξεις σε ένα ερευνητικό ερώτημα από μία λίστα θεμάτων που προτείνονται μέσω eclass. Η εργασία πρέπει να ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένα και καθολικώς αποδεκτά μεθοδολογικά κριτήρια για τις ακαδημαϊκές εργασίες, να περιλαμβάνει παραπομπές στη σχετική βιβλιογραφία, καλή κατανόηση του ερωτήματος και ικανότητα κριτικής προσέγγισής του. Οι εργασίες παρουσιάζονται στο πλαίσιο των σεμιναρίων, όπου οι φοιτητές λαμβάνουν εποικοδομητικά σχόλια πριν από την οριστική υποβολή τους.</p>
--	---

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

- 1) ΜΑΝΟΣ Γ. ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ, ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, 2012.
- 2) Γ.ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ-Ν.ΜΑΡΑΝΤΖΙΔΗΣ-Τ.ΠΑΠΠΑΣ, ΚΟΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΡΙΤΙΚΗ 2009.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- ANTONAKIS, N. (1999). "Gunsversusbutter. A multisectoral approach to military expenditure and growth with evidence from Greece, 1960-1993". *Journal of Conflict Resolution*. 43(4): 501-520.
- COULOUMBIS, T. (1992). "Andreas Papandreou: the style and substance of leadership". In: T. Kariotis ed. *The Greek Socialist Experiment, Papandreou's Greece 1981-1989*. New York: Pella. 85-95.
- ELEFTHERIADIS, P. (2005). "Constitutional reform and the rule of law in Greece". *West European Politics*. 28(2): 317 — 334.
- FEATHERSTONE, K. (2003). "Greece and EMU: between external empowerment and domestic vulnerability". *Journal of Common Market Studies*. 41(5): 923-40.
- _____. (2005α). "'Soft' co-ordination meets 'hard' politics: the European Union and pension reform in Greece". *Journal of European Public Policy*. 12(4). 733 — 750.
- _____. (2005β). «Introduction: 'modernisation' and the structural constraints of Greek politics». *West European Politics*. 28(2): 223 — 241.
- HADZIIOSSIF, C. (1998). "Class structure and class antagonism in late nineteenth-century Greece". In: P. Carabott ed. *Greek Society in the Making, 1863-1913*. Aldershot: Ashgate. 3-18.
- HAMANN, K., SGOURAKI-KINSEY, B. (1999). «Re-entering electoral politics : reputation and party system change in Spain and Greece». *PartyPolitics*. 5: 55-77
- HERING, G. (2004α). *Τα Πολιτικά Κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936*. τ.α'. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας.
- _____. (2004β). *Τα Πολιτικά Κόμματα στην Ελλάδα 1821-1936*. τ.β'
- IATRIDES, J. (1992). "Papandreou's foreign policy". In: T. Kariotis ed. *The Greek Socialist Experiment, Papandreou's Greece 1981-1989*. New York: Pella. 127-159.
- KARAKATSANIS, N. (2001). *The Politics of Elite Transformation. The Consolidation of Greek Democracy in Theoretical Perspective*. London: Praeger.
- KARYOTIS, G. (2007). "Securitization of Greek terrorism and arrest of the 'Revolutionary Organization November 17'. *Cooperation and Conflict*. 42(3): 271-293.
- LADI, S. (2005). "The role of experts in the reform process in Greece". *West European Politics*. 28(2): 279 — 296.
- LAVDAS, K. (1997). *The Europeanization of Greece: Interest Politics and the Crises of Integration*. London/ New York: Macmillan.
- _____. (2005). "Interest groups in disjointed corporatism: social dialogue in Greece and European 'competitive corporatism". *West European Politics*. 28(2): 297 — 316.
- LYRINTZIS, C. (1987). "The Power of Populism: The Greek Case". *European Journal of Political Research*. 15(6): 667-86.
- _____. (1993). "PASOK in Power: From 'Change' to Disenchantment". In: R. Clogg ed. *Greece 1981-89: The Populist Decade*. London: Macmillan, 26-46.
- _____. (2005). "The changing party system: stable democracy, contested 'modernisation'". *West European Politics*. 28(2): 242 — 259.
- MATSAGANIS, M. (2011). «The welfare state and the crisis: the case of Greece». *Journal of European Social Policy*. 21: 501-512.
- MAVROGORDATOS, G. (2003). "Orthodoxy and nationalism in the Greek case". *WestEuropeanPolitics*, 26(1): 117-36.
- MAZOWER, M. (1992). «Οικονομική πολιτική στην Ελλάδα, 1932-1936». Στο: Μαυρογορδάτος & Χατζηιωσήφ,

171—181.

- _____. (2004). «Τρεις μορφές πολιτικής δικαιοσύνης: Ελλάδα 1944-45». Στο: Μ. Mazower επ. Μετά τον Πόλεμο. Η Ανασυγκρότηση της Οικογένειας, του Έθνους και του Κράτους στην Ελλάδα, 1943-1960. Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 33-52.
- MEYNAUD, J.(2002). Οι Πολιτικές Δυνάμεις στην Ελλάδα 1946-1965. επ. Π. Μερλόπουλος, Γ. Νοταράς, μετ. Π. Μερλόπουλος. Αθήνα: Σαββάλας.
- NICOLACOPOULOS, I.(2005). "Elections and voters, 1974-2004: old cleavages and new issues". West European Politics. 28(2): 260 — 278.
- PAPPAS, T. (2010). "Macroeconomic policy, strategic leadership, and voter behaviour: the disparate tales of socialist reformism in Greece and Spain during the 1980s". WestEuropeanPolitics. 33(6): 1241-1260.
- PETROPULOS, J.A. (1991). «Η προεπαναστατική πολιτική παράδοση». Στο: Δερτιλής, Γ.Β. και Κωστής, Κ. επ. Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας (18ος-20ός αιώνας). Αθήνα: Σάκκουλας. 109-122.
- PSALIDOPOULOS, M. (1996). «Keynesianism across nations: the case of Greece». The European Journal of the History of Economic Thought. 3(3):449-462.
- PSIMITIS, M. (2011). "The protest cycle of spring 2010 in Greece. Social Movement Studies. 10(2). 191-197.
- SEFERIADES, S. (2005). "The coercive impulse: policing labour in interwar Greece", Journal of Contemporary History. 40: 55.
- SOTIROPOULOS, D.(2004). "The EU's impact on the Greek welfare state: europeanization on paper?". Journal of European Social Policy. 14: 267.
- SPOURDALAKIS, M.(1988). The Rise of the Greek Socialist Party. London: Routledge.
- ____ & TASSIS, C. (2006). "Party change in Greece and the vanguard role of PASOK". South European Society and Politics. 11(3-4): 497-512.
- STANLEY, B. (2008). "The thin ideology of populism". Journal of Political Ideologies. 13(1): 95-110.
- STAVRAKAKIS, Y. (2004). "Antinomies of formalism: Laclau's theory of populism and the lessons from religious populism in Greece". Journal of Political Ideologies. 9(3): 253-267.
- THOMADAKIS, S., SEREMETIS, D. (1992). "Fiscal management, social agenda and structural deficits". In: T. Kariotis ed. The Greek Socialist Experiment, Papandreou's Greece 1981-1989. New York: Pella. 203-255.
- TSATSANIS, E. (2011). "Hellenism under siege: the national-populist logic of antiglobalization rhetoric in Greece". Journal of Political Ideologies. 16(1). 11-31.
- TSOUKALIS, L. (2002). "EMU and the dynamics of european integration". In: Dosenrode, S. ed. Political Aspects of the Economic and Monetary Union: The European Challenge. London: Ashgate, 71-85.
- ____ (2003). What Kind of Europe?. Oxford: Oxford University Press.
- VEREMIS, T., KOLIOPOULOS, J. (2003). "The evolving content of the Greek nation". In: Couloumbis, T., Kariotis, T., Bellou, F. eds. Greece in the Twentieth Century. London: Frank Cass, 13-28.
- ZAMBARLOUKOU, S. (2006). "Collective bargaining and social pacts: Greece in comparative perspective". EuropeanJournalofIndustrialRelations. 12: 211-229.

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

- ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ, Ν. (1992). «Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και ο συνταγματικός εκσυγχρονισμός της χώρας». Στο: Γ. Θ. Μαυρογορδάτος και Χ. Χατζηιωσήφ επ. Βενιζελισμός και Αστικός Εκσυγχρονισμός. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. 33—43.
- ____ (1995). Οι Πολιτικοί Θεσμοί σε Κρίση (1922-1974). Αθήνα: Θεμέλιο. 2007. Πέρα από το 16. Τα Πριν και τα Μετά, Αθήνα: Μεταίχμιο.
- ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΣ, Χ. (2008). «Το ελληνικό πολιτικό σύστημα ως κομματοκρατία». Στο: Ξ. Κοντιάδης, Χ. Ανθόπουλος (επ.), Κρίση του Ελληνικού Πολιτικού Συστήματος. Αθήνα: Παπαζήσης. 111-138.
- ΑΞΕΛΟΣ, Κ. ([1954]2010). Η Μοίρα της Σύγχρονης Ελλάδας. Αθήνα: Νεφέλη.
- ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ, Κ. 2009. «Η Ν.Δ. σε κρίσιμο σταυροδρόμι» Φιλελεύθερη Έμφαση, 41:46-48.
- ΒΑΛΗΝΑΚΗΣ, Γ. 1989. Εισαγωγή στην Ελληνική Εξωτερική Πολιτική 1949-1988. Αθήνα: Παρατηρητής.
- ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ, Β. (1984). «Η προεκλογική χρήση του Συντάγματος: το Σύνταγμα ως προεκλογικό επιχείρημα». Στο: Ν. Διαμαντούρος, Π. Κιτρομηλίδης, Γ. Θ. Μαυρογορδάτος (επ.) Οι εκλογές του 1981. Αθήνα: Εστία. 32-42.
- ____ (2003). Η Πρόκληση του Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Αθήνα: Σάκκουλας.
- ____ (2008). Προς μία Μετα-Αντιπροσωπευτική Δημοκρατία. Οι Θεσμικές Προϋποθέσεις μίας Άλλης Πολιτικής. Αθήνα: Πόλις.
- ΒΕΡΕΜΗΣ, Θ. (2000). Ο Στρατός στην Ελληνική Πολιτική. Από την Ανεξαρτησία έως τη Δημοκρατία. Αθήνα: Κούριερ, 35-59.
- ____ & ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ, Β. 2007. Διάλογος για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, Αθήνα: Παπαζήσης.
- ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ, Γ.(2008). Η Ελλάδα της Μεταπολίτευσης 1974-1990, Σταθερή Δημοκρατία Σημαδεμένη από τη Μεταπολεμική Ιστορία. Αθήνα:Θεμέλιο.
- ΓΑΖΗΣ, Α. (1992). «Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και το ιδιωτικό δίκαιο» Στο: Γ. Θ. Μαυρογορδάτος και Χ. Χατζηιωσήφ επ. Βενιζελισμός και Αστικός Εκσυγχρονισμός. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης. 45-66
- ΓΑΡΔΙΚΑ, Κ. Κεχριώτης, Β., Λούκος, Χ., Λυριντζής, Χ., Μαρωνίτη, Ν. (2008). επ. Η Συγκρότηση του Ελληνικού Κράτους. Διεθνές πλαίσιο, Εξουσία και Πολιτική τον 19ο αιώνα. Αθήνα: Νεφέλη.
- ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ, Β. (1996). «Κοσμικό κράτος και Ορθόδοξη Εκκλησία: σχέσεις θρησκείας, κοινωνίας και πολιτικής

στη μεταπολίτευση». Στο: Χ. Λυριντζής, Η. Νικολακόπουλος, Δ. Σωτηρόπουλος επ. Κοινωνία και Πολιτική. Όψεις της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας 1974-1994. Αθήνα: Θεμέλιο.247-288.

_____(2002). «LabourParty, SPD και ΠΑΣΟΚ. Συστήματα κομματικής διεύθυνσης και οργανωτική ανασυγκρότηση». Στο: Η. Κατσούλης επ. Νέα Σοσιαλδημοκρατία. Περιεχόμενα Πολιτικής, Θεσμοί, Οργανωτικές Δομές. Αθήνα:Σιδέρης. 325-411.

ΓΡΑΒΑΡΗΣ,Δ. (1998). «Το 'χτίσιμο' του κοινωνικού κράτους: από τον κομματικό λόγο στις κρατικές πολιτικές». Στο: Μ. Σπουρδαλάκης επ. ΠΑΣΟΚ, Κόμμα, Κράτος, Κοινωνία. Αθήνα: Πατάκης, 91-120.

ΔΑΦΝΗΣ,Γ.(1997). Η Ελλάδα Μεταξύ Δύο Πολέμων. Αθήνα:Κάκτος.

ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ,Ν., ΚΑΦΕΤΖΗΣ,Π.(1996). «Πολιτικός κυνισμός, πολιτική αλλοτρίωση και ΜΜΕ: Η περίπτωση της Τρίτης Ελληνικής Δημοκρατίας». Στο: Χ. Λυριντζής, Η. Νικολακόπουλος, Δ. Σωτηρόπουλος επ. Κοινωνία και Πολιτική. Όψεις της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας 1974-1994. Αθήνα: Θεμέλιο.174-218.

ΔΕΡΤΙΑΗΣ, Γ.Β. (2004 α). Ιστορία του Ελληνικού Κράτους 1830-1920. Αθήνα: Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. τ.α'.

_____(2004 β). Ιστορία του Ελληνικού Κράτους 1830-1920. Αθήνα: Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. τ.β'.

ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ, Θ. (1985). Οι Πολιτικές Δυνάμεις της Βενιζελικής Περιόδου, τ. 1 Ο Βενιζελισμός, Αθήνα: Σάκκουλας.

_____(1997). Η Ελληνική Πολιτική Ζωή. Εικοστός Αιώνας. Από την Προβενιζελική στη Μεταπαπανδρεϊκή Εποχή. Αθήνα:Παπαζήσης.

_____(2002). Οι Απαρχές της Συγκρότησης Σύγχρονου Κράτους στην Ελλάδα 1821-1828. Αθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας, 57-60.

ΔΙΑΜΑΝΤΟΥΡΟΣ, Ν. (1983). «Η εγκαθίδρυση του κοινοβουλευτισμού στην Ελλάδα και η λειτουργία του κατά τον 19ο αιώνα». Στο: Τσαούσης, Δ.Γ. επ. Όψεις της Ελληνικής Κοινωνίας του 19ου αιώνα. Αθήνα:Εστία, 55-71.

_____(2002) «Σχέσεις κράτους-πολίτη, θεσμοί και κοινωνία πολιτών στις αρχές του 21ου αιώνα». Στο: Βούλγαρης, Γ., Διαμαντούρος, Ν., Λιάκος, Α., Παπούλιας, Δ. και Στουρνάρας, Γ. Η Προοπτική του Εκσυγχρονισμού στην Ελλάδα. Αθήνα, Καστανιώτη.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ (2005α). «Ένα αξιακό πλέγμα οικείο στον ελληνικό λαό». Στο: Παπάζογλου 2005: 60-5.

_____(2005β). Πολιτική για μία δημιουργική Ελλάδα 1996-2004, Αθήνα: Πόλις.

ΚΑΖΑΜΙΑΣ,Π.(2005). «Η άνοδος και η πτώση του κρατικού κομματισμού». Στο: Θ. Πελαγίδης επ. Η Εμπλοκή των Μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα. Μία Αποτίμηση του 'Εκσυγχρονισμού'. Αθήνα: Παπαζήση. 59-82.

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ, Σ. (1989). Το Τρικουπικό Πολιτικό Κόμμα (1872-1895), Αθήνα: Αναστασίου.

ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ, Γ. ΚΑΙ ΜΑΥΡΟΜΟΥΣΤΑΚΟΥ, Η. 2003. «Το ελληνικό κομματικό σύστημα και οι πρόσφατες αλλαγές στην οργάνωση και λειτουργία της Βουλής». Στο: Τσάτσος Δ. και Κοντιάδης Ξ. επ. Το Μέλλον των Πολιτικών Κομμάτων. Αθήνα: Παπαζήσης, 151-76.

ΚΙΤΡΟΜΗΛΙΔΗΣ, Π. 1991. «Ιδεολογικά ρεύματα και πολιτικά αιτήματα κατά τον ελληνικό 19ο αιώνα». Στο: Δερτιλής, Γ.Β. και Κωστής, Κ. επ. Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας. Αθήνα. Σάκκουλας.

_____(1999). «'Νοερές κοινότητες' και οι απαρχές του εθνικού ζητήματος στα Βαλκάνια». Στο: Βερέμης, Θ. etal. επ. Εθνική Ταυτότητα και Εθνικισμός στη Νεότερη Ελλάδα. Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης, 53-131.

_____(2003) «Η πολιτική σκέψη του νεοελληνικού διαφωτισμού». Στο: Παναγιωτόπουλος, Β. επ. Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000. τόμος 2, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

ΚΟΜΝΗΝΟΥ,Μ. (1996). «Ο ρόλος των ΜΜΕ στην Γ' Δημοκρατία:1974-1994». Στο: Χ. Λυριντζής, Η. Νικολακόπουλος, Δ. Σωτηρόπουλος επ. Κοινωνία και Πολιτική. Όψεις της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας 1974-1994. Αθήνα: Θεμέλιο. 219-246.

ΚΟΝΤΙΑΔΗΣ, Ξ. (2003). «Η σχέση πολιτικών κομμάτων και ανεξάρτητων αρχών μεταξύ έντασης και συμπληρωματικότητας: εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης ή αποπολιτικοποίηση της δημοκρατίας;». Στο: Τσάτσος, Δ. και Κοντιάδης, Ξ. (επ.) Το Μέλλον των Πολιτικών Κομμάτων Αθήνα.

_____(2006α). Δημοκρατία, Κοινωνικό Κράτος και Σύνταγμα στην Ύστερη Νεωτερικότητα, Αθήνα: Παπαζήσης.

ΚΟΤΖΙΑ, Ν. (1987). «Ο 'Τρίτος Δρόμος' του ΠΑΣΟΚ". Αθήνα: Σύγχρονη Εποχή.

ΚΤΕΝΙΔΗΣ, Ι. 2008. «Η Ελλάδα και το κοινοτικό κεκτημένο ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» στο Μαραβέγιας, 69-84.

ΛΑΒΔΑΣ, Κ. (2004). Συμφέροντα και Πολιτική. Οργάνωση Συμφερόντων και Πρότυπα Διακυβέρνησης. Αθήνα: Παπαζήση.

ΛΙΝΑΡΔΑΤΟΣ,Σ.(1986). Από τον Εμφύλιο στη Χούντα, τ.Ε' 1964-1967, Αθήνα: Παπαζήση.

ΛΙΠΟΒΑΤΣ, Θ. 1993. «Ορθόδοξος χριστιανισμός και εθνικισμός: δύο πτυχές της σύγχρονης ελληνικής πολιτικής κουλτούρας», Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, 2, 31-47.

ΛΟΒΕΡΔΟΣ, Α.Ν.(1991). Κυβέρνηση, Συλλογική Λειτουργία και Πολιτική Ευθύνη, Αθήνα:Σάκκουλας.

ΛΟΥΚΟΣ, Χ. (2008). «Η επανάσταση του 1821». Στο: Γαρδίκας et.al. 2008:53-69.

ΛΥΡΙΝΤΖΗΣ Χ. 1998. «Κρίση πολιτική(;) Νέες πολιτικές τάσεις και οι δυνατότητες του 'εκσυγχρονισμού'». Στο: Σπουρδαλάκης, Μ. (επ.) ΠΑΣΟΚ: Κόμμα, Κράτος, Κοινωνία, Αθήνα:Πατάκης.

_____(2008). «Κράτος, εξουσία, πολιτική (1830-1880)». Στο: Γαρδίκας et.al. 69-90.

ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ, Α. 1992. Η Οργάνωση της Κυβέρνησης, Αθήνα: Σάκκουλας. _____ 2006. Κράτος και Κοινωνία των Πολιτών, Αθήνα: Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις.

ΜΑΝΙΤΑΚΗΣ, Α. 2000. Οι Σχέσεις της Εκκλησίας με το Κράτος-Έθνος, Αθήνα: Νεφέλη.

ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ,Ν.(1998). «Η αγροτική πολιτική του ΠΑΣΟΚ» στο Μ. Σπουρδαλάκης επ. ΠΑΣΟΚ, Κόμμα, Κράτος,

Κοινωνία. Αθήνα: Πατάκης, 137-156. _

ΜΑΡΑΒΕΓΙΑΣ, Ν., επ., 2008. Η Ελλάδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Αθήνα: Θεμέλιο.

ΜΑΡΩΝΙΤΗ, Ν. (2009). Πολιτική Εξουσία και Εθνικό Ζήτημα στην Ελλάδα 1880-1910. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.

ΜΑΥΡΟΓΟΡΔΑΤΟΣ, Γ. Θ. (1982). Μελέτες και Κείμενα για την Περίοδο 1909-1940. Αθήνα: Σάκκουλας.

____ (1992). «Βενιζελισμός και αστικός εκσυγχρονισμός». Στο: Γ. Θ. Μαυρογορδάτος και Χ. Χατζηιωσήφ επ. Βενιζελισμός και Αστικός Εκσυγχρονισμός. Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 9-20.

____ (2003). «Οι πολιτικές εξελίξεις. Από το Γουδί ως τη Μικρασιατική Καταστροφή». στο: Παναγιωτόπουλος, Β. (επ.), Ιστορία του Νέου Ελληνισμού 1770-2000, τ. 6, 9-30.

ΜΕΤΑΞΑΣ, Α.Ι. (2008). «Μεταθέσεις εξουσίας στο ελληνικό πολιτικό σύστημα». Στο: Ξ. Κοντιάδης, Χ. Ανθόπουλος επ. Κρίση του Ελληνικού Πολιτικού Συστήματος;, Αθήνα: Παπαζήσης. 39-54.

ΜΟΣΙΑΛΟΣ, Η. (2007). «Ομάδες συμφερόντων και η μεταρρύθμιση του συστήματος υγείας στην Ελλάδα». Στο: Κ. Featherstone επ. Πολιτική στην Ελλάδα. Η Πρόκληση του Εκσυγχρονισμού. Αθήνα: Οκτώ. 302-333.

ΜΟΥΖΕΛΗΣ, Ν. (1987). Κοινοβουλευτισμός και Εκβιομηχάνιση στην Ημι-Περιφέρεια, Αθήνα: Θεμέλιο.

____ (2003). Η Θρησκευτική Διαμάχη. Σκέψεις Ενός 'Μη Ειδικού'. Αθήνα: Θεμέλιο.

____ (2005). «Γιατί αποτυγχάνουν οι μεταρρυθμίσεις. Το κράτος και το κομματικό φουτμπόλ». Στο: Θ. Πελαγίδης επ. Η Εμπλοκή των Μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα. Μία Αποτίμηση του 'Εκσυγχρονισμού'. Αθήνα: Παπαζήσης. 17-36.

____ & ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ, Γ. (2003). «Κοινωνία πολιτών και ιδιότητα του πολίτη στη μεταπολεμική Ελλάδα». Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, 22, 5-29.

ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Η. (2001). Η Καχεκτική Δημοκρατία, Κόμματα και Εκλογές, 1946-1967. Αθήνα: Πατάκης.

ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ, Γ. (2007). «Η Πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων: επαναχαράσσοντας τα όρια δημόσιου-ιδιωτικού». Στο: Κ. Featherstone επ. Πολιτική στην Ελλάδα. Η Πρόκληση του Εκσυγχρονισμού. Αθήνα: Οκτώ. 211-242.

ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ, Α. (2006). Με τους Πολίτες Κατά του Λαού. Το ΠΑΣΟΚ της Νέας Εποχής. Αθήνα: Εστία.

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Γ. (1996). «Η Αναθεώρηση του Συντάγματος: Μηχανισμός Θεσμικού Εκσυγχρονισμού ή Πεδίο Κομματικών Ελιγμών;» στο Λυριντζής Χ., Νικολακόπουλος Η. και Σωτηρόπουλος Δ. (επ.) Κοινωνία και Πολιτική: Όψεις της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας 1974-1994, Αθήνα: Θεμέλιο.

____ (2008). «Η συνταγματική εγγύηση του κοινοτικού κεκτημένου». Στο: Μαραβέγιας 2008, 53-61.

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Δ. (2007). «Αναζητώντας συλλογική διαφύνη: η μεταρρύθμιση του 2000 στην ελληνική αγορά εργασίας». Στο: Κ. Featherstone επ. Πολιτική στην Ελλάδα. Η Πρόκληση του Εκσυγχρονισμού. Αθήνα: Οκτώ. 243-269.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Σ. (1999). Ορθοδοξία και Ελληνισμός. Αθήνα: Παρουσία.

ΠΑΠΑΖΟΓΛΟΥ, Μ.Γ. (2005α) επ. Η Κύρωση της Συνθήκης για ένα Σύνταγμα της Ευρώπης από τη Βουλή των Ελλήνων. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

____ (2005β). «Εισαγωγή». Στο: Μ.Γ Παπάζογλου (επ.), Η Κύρωση της Συνθήκης για ένα Σύνταγμα της Ευρώπης από τη Βουλή των Ελλήνων, Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, 15-35.

____ (2007 α). "The Greek education system: structure and recent reforms". Στο: AboutGreece, Αθήνα: Υπουργείο Επικρατείας/ Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης, 176-88.

____ (2007β). 'Το κεκτημένο των πρόσφατων μεταρρυθμίσεων στην ανώτατη εκπαίδευση', Φιλελεύθερη Έμφαση, 33: Οκτώβριος-Δεκέμβριος, 79-89.

____ (2009 α). Οι Προκλήσεις του Εξευρωπαϊσμού και της Διαβούλευσης για το Ελληνικό Πολιτικό Σύστημα. Ευρω-Ρεπουμπλικανισμός και η Δημοκρατική Διαχείριση της Συναίνεσης και της Αμφισβήτησης. Αθήνα: Παπαζήσης

____ (2009β). «Στρατηγική για ένα αποδοτικότερο σύστημα ανώτατης εκπαίδευσης». Στο: Μ.Γ. Παπάζογλου (επ.), Στρατηγική για την Ανώτατη Εκπαίδευση. Εναλλακτικές Προσεγγίσεις, Αθήνα: Παπαζήσης. 33-62.

____ (2009γ). επ. Στρατηγική για την Ελληνική Ανώτατη Εκπαίδευση. Εναλλακτικές Προσεγγίσεις. Αθήνα: Παπαζήσης.

____ (2010β). «Διαβούλευση, συμμετοχή και έλεγχος στη δημοκρατία. Υπάρχουν όρια στη δημοκρατική αμφισβήτηση;», Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τχ.35: 130-155.

____ (2010γ). «Ανώτατη εκπαίδευση, οικονομία και δεξιότητες. Μία δύσκολη σχέση (;)». Στο: Ν. Παπαδάκης και Μ. Σπυριδάκης (επ.), Αγορά Εργασίας, Απασχόληση και Κατάρτιση στην Ελλάδα. Θεσμοί, Δομές και Πολιτικές, Αθήνα: Σιδέρης.

____ (2010δ). «Εξευρωπαϊσμός και δημοκρατικά ελλείμματα. Η έννοια της κρίσης νομιμοποίησης», ΕΛΙΑΜΕΠ, Κείμενα Εργασίας, 9/2010 [πρόσβαση στο www.eliamep.gr].

____ (2010 ε). «Πολιτικές ιδεολογίες και φιλελεύθερη παράδοση. Είναι εφικτό ένα φιλελεύθερο κομματικό πρόγραμμα;», Φιλελεύθερη Έμφαση, τχ.44).

____ (2010στ). «Κόμματα και αντιπροσώπευση. Νέες μορφές συμμετοχής των πολιτών». Στο: Μ. Γιαννάκου (επ.), Αγώνας Ιδεών. Ισχυρό Κόμμα, Ισχυρό Πολιτικό Σύστημα, Αθήνα: Παπαζήσης, 129-136.

ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ, Α. (1997). Ο Βιασμός της Ελληνικής Δημοκρατίας. Ο Αμερικανός Παράγων, 1947-1967. Αθήνα: Εστία.

ΠΑΠΠΑΣ, Τ. (2009). Το Χαρισματικό Κόμμα. ΠΑΣΟΚ, Παπανδρέου, Εξουσία, Αθήνα: Πατάκης.

ΠΕΛΑΓΙΔΗΣ, Θ. (2005). «Οι Βίκινγκς στην Ελλάδα: προσοδοθήρες εναντίον ευρύτερου συμφέροντος». Στο: Θ. Πελαγίδης. Η Εμπλοκή των Μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα. Μία Αποτίμηση του 'Εκσυγχρονισμού'. Αθήνα: Παπαζήσης. 109-164

ΡΙΖΑΣ,Σ.(2008). Η Ελληνική Πολιτική μετά τον Εμφύλιο Πόλεμο: Κοινοβουλευτισμός και Δικτατορία. Αθήνα: Καστανιώτη.

ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΣ,Κ. (2008). «Η ελληνική εξωτερική πολιτική 1945-1981». Στο: Σβολόπουλος, Κ., Μπότσιου, Κ., Χατζηβασιλείου, Ε. Ο Κωνσταντίνος Καραμανλής στον Εικοστό αιώνα. Αθήνα:Ίδρυμα Κ. Καραμανλή.

ΣΠΑΝΟΥ, Κ. 2001. Ελληνική Διοίκηση και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση, Αθήνα: Παπαζήσης.

_____(1998). «ΠΑΣΟΚ και δημόσια διοίκηση. Η δύσκολη μαθητεία». Στο: Μ. Σπουρδαλάκηςεπ. ΠΑΣΟΚ, Κόμμα, Κράτος, Κοινωνία. Αθήνα: Πατάκης,15-194

ΣΠΟΥΡΔΑΛΑΚΗΣ, Μ.«Από το 'κίνημα διαμαρτυρίας' στο 'νέο ΠΑΣΟΚ'. Στο: Μ. Σπουρδαλάκηςεπ. ΠΑΣΟΚ, Κόμμα, Κράτος, Κοινωνία. Αθήνα: Πατάκης,15-74.

ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ, Δ. 1996. «Η εγγαστρίμυθη εξουσία: κοινωνία πολιτών και κεντρικό κράτος στην τρίτη ελληνική δημοκρατία». Στο: Λυριντζήετ.αl. 1996.

ΤΖΟΚΑΣ, Σ. (2002). Ο Ελευθέριος Βενιζέλος και το εγχείρημα του αστικού εκσυγχρονισμού 1928-1932 : Η οικοδόμηση του αστικού κράτους. Αθήνα: Θεμέλιο.

ΤΗΝΙΟΣ,Π.(2007). «Η ασφαλιστική μεταρρύθμιση: 'μεταρρύθμιση με δόσεις' – μια φραγμένη διαδρομή;». Στο: Κ. Featherstoneεπ. Πολιτική στην Ελλάδα. Η Πρόκληση του Εκσυγχρονισμού. Αθήνα: Οκτώ. 275-299.

ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ, Κ. (1983). «Κράτος και κοινωνία στην Ελλάδα του 19ου αιώνα». Στο: Τσαούσης, Δ.Γ. επ. Όψεις της Ελληνικής Κοινωνίας του 19ου αιώνα. Αθήνα:Εστία, 39-54.

ΤΣΟΥΚΑΣ,Χ.(2005). «Η μεταρρύθμιση ως ψυχοθεραπεία» Στο: Θ. Πελαγίδηςεπ. Η Εμπλοκή των Μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα. Μία Αποτίμηση του 'Εκσυγχρονισμού'. Αθήνα: Παπαζήση. 83-105.

ΤΣΟΥΝΤΑΣ, Κ., ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ, Α. (2009). Η Οργάνωση και οι Λειτουργίες της Κεντρικής Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Αθήνα:Παπαζήση.

ΦΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ, Α. 2001. Η Γλώσσα και το Έθνος 1880-1980. Εκατό Χρόνια Αγώνες για την Αυθεντική Ελληνική Γλώσσα. Αθήνα, Αλεξάνδρεια.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΗΣ, Δ.(1989). Πελατειακές Σχέσεις και Λαϊκισμός, Αθήνα: Εξάντας.

____ (1996). «Ανορθολογικά περιεχόμενα ενός τυπικά ορθολογικού συστήματος». Στο: Χ. Λυριντζής, Η. Νικολακόπουλος, Δ. Σωτηρόπουλος επ. Κοινωνία και Πολιτική. Όψεις της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας 1974-1994. Αθήνα: Θεμέλιο. 289-311.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ, Β. (2008). «Η Ελλάδα και το κοινοτικό κεκτημένο ενώπιον του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων». Στο: Μαραβέγιας 2008, 62-8.

ΧΡΥΣΟΓΟΝΟΣ, Κ. (2003). «Σύνταγμα και πολιτικά κόμματα: όψεις του ελλείμματος δημοκρατικής αντιπροσώπευσης». Στο: Τσάτσος, Δ. και Κοντιάδης, Ξ. (επ.) Το Μέλλον των Πολιτικών Κομμάτων. Αθήνα: Παπαζήση. 85-121.

____ (2008).«Η κρυφή γοητεία της δυναστείας. Η κρίση του πολιτικού συστήματος και η ανάδειξη του πρωθυπουργού». Στο: Ξ. Κοντιάδης, Χ. Ανθόπουλος (επ.), Κρίση του Ελληνικού Πολιτικού Συστήματος;. Αθήνα: Παπαζήσης.97-109.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	X1500E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ, ΘΕΩΡΙΑ, ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος επί του 1/3 της ύλης		0,7	
Τελικές γραπτές εξετάσεις		2,3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>	ΣΥΝΟΛΟ	4,6	στρογγυλοποιείται σε 5
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (κατ' εξαίρεση τα Αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS254		

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές αναμένεται να:

- (1) αποκτήσουν ένα σώμα εξειδικευμένων γνώσεων που αφορούν τη Δημοκρατία ως ιδεώδες και ως πολίτευμα.
- (2) κατανοήσουν σε βάθος την ιστορικότητα, τον επίμαχο χαρακτήρα και την κανονιστική διάσταση βασικών εκδοχών της Δημοκρατίας.
- (3) καλλιεργήσουν την κριτική τους ικανότητα όσον αφορά θεμελιώδεις πολιτικές αξίες.
- (4) να στοχαστούν τη σύγχρονη συνθήκη κρίσης της δημοκρατίας.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

<p>Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Ανάπτυξη στοχασμού επί βασικών πολιτικών ιδεών και αξιών. 	

(2) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα απαρτίζεται από τρεις αλληλοσυνδεόμενες ομάδες ενοτήτων: στην πρώτη εξετάζονται επιλεκτικά ορισμένες σημαντικές «στιγμές» της Δημοκρατίας. Στη δεύτερη ενότητα εξετάζονται μοντέλα της δημοκρατίας, κυρίως από θεωρητική σκοπιά. Στην τρίτη ενότητα, εξετάζεται η κατάσταση «δυσανεξίας» ή και κρίσης που παρατηρείται στις σύγχρονες δημοκρατίες και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Η αθηναϊκή δημοκρατία του 5 ^{ου} π.Χ. αιώνα: αξίες, θεσμοί, λειτουργίες.	Σύγγραμμα 1, κεφ. 1. Woodruff (2009).	
2. Η αντιπροσωπευτική δημοκρατία: Η περίπτωση της συγκρότησης των Ηνωμένων Πολιτειών	Σύγγραμμα 2, κεφ. 1.5. <i>The Federalist Papers</i> (2009).	
3. Εκδοχές φιλελεύθερης δημοκρατίας	Σύγγραμμα 1, κεφ. 3. Σύγγραμμα 2, κεφ. 1.7	
4. Δημοκρατία και πλουραλισμός	Σύγγραμμα 1, κεφ. 6. Σύγγραμμα 2, κεφ. 2.4	
5. Η δημοκρατία ως μέθοδος (J. Schumpeter)	Σύγγραμμα 1, κεφ. 5. Σύγγραμμα 2, κεφ. 2.2	
6. Η οικονομική θεωρία της δημοκρατίας (A. Downs)	Σύγγραμμα 1, κεφ. 5. Σύγγραμμα 2, κεφ. 2.3	
7. Το μοντέλο της διαβουλευτικής δημοκρατίας	Σύγγραμμα 1, κεφ. 9.	
8. Δημοκρατία, διακυβέρνηση και παγκοσμιοποίηση	Σύγγραμμα 1, κεφ. 11.	
9. Δημοκρατία και μετα-δημοκρατία	Crouch (2006)	
10. Δημοκρατία και λαϊκισμός	Mudde & Kaltwasser (2017). Müller (2017).	
11. Δημοκρατία και εξτρεμισμός	Βανδώρος (2015). Melzer & Serafin (2014).	
12. Δημοκρατία και τεχνοκρατία	Σύγγραμμα 1, κεφ. 5.	
13. Ανασκόπηση ύλης και ελεύθερη συζήτηση	Σύγγραμμα 1. Σύγγραμμα 2.	
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		

Γραπτές εξετάσεις	Ερωτήσεις ανάπτυξης, στο τέλος του εξαμήνου, βαθμολογική βαρύτητα 70%
Πρόοδος	Ερώτηση ανάπτυξης, την 6 ^η εβδομάδα, ωριαία διάρκεια, βαθμολογική βαρύτητα 30%

(3) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Κατά την παράδοση, προβολή παρουσιάσεων powerpoint και χρήση πολυμέσων, όπως προβολή βίντεο. Επικοινωνία με φοιτητές με e-mail, αξιοποίηση της πλατφόρμας eclass για την ανάρτηση ανακοινώσεων, σημειώσεων και συμπληρωματικού προς τα συγγράμματα ψηφιακού υλικού, καθώς και υποβολής κι αξιολόγησης εργασιών.										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>115,5 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	115,5 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες										
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες										
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες										
Σύνολο Μαθήματος	115,5 ώρες										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά (κατ' εξαίρεση στα Αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus).</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τελικές εξετάσεις, 70% βαθμολογίας, • γραπτή πρόοδος, 30% βαθμολογίας. • Ειδικώς για τους φοιτητές Erasmus προβλέπεται απαλλακτική εργασία μεγέθους 3.000 λέξεων στην αγγλική γλώσσα. <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης αναφέρονται ρητά κι αναλυτικά στην περιγραφή του μαθήματος στο eclass το οποίο είναι προσβάσιμο σε όλους τους εγγεγραμμένους φοιτητές κι επιπλέον παρουσιάζονται προφορικά από το διδάσκοντα κατά την πρώτη διάλεξη.</p>										

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</p> <p>Συγγράμματα μαθήματος:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Held, D. (2007), <i>Μοντέλα Δημοκρατίας</i>, Πολύτροπον. [Σύγγραμμα 1] • Schmidt, M. (2004), <i>Θεωρίες της Δημοκρατίας</i>, Σαββάλα. [Σύγγραμμα 2] <p>Επιπλέον προτεινόμενη βιβλιογραφία:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βανδώρος, Σ. (2015), «Η Ελληνική Δημοκρατία αντιμέτωπη με τον εξτρεμισμό: Από αδρανής και αμήχανη, μαχόμενη;», στο Συλλογικό, <i>Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση στο σταυροδρόμι κρίσιμων εξελίξεων: Πολιτικές, στρατηγικές επιλογές και προοπτικές</i>, Νομική Βιβλιοθήκη.

- Crouch, C. (2006), *Μεταδημοκρατία*, Εκκρεμές.
- Dahl, R. (2001), *Περί Δημοκρατίας*, Ψυχογιός.
- Gauchet, M. (2009), *Η άνοδος της δημοκρατίας*, Πόλις.
- Keane, J. (2009), *The life and death of democracy*, W.W.Norton & Company.
- Melzer, R. & Serafin, S. (2014), *Ο δεξιός εξτρεμισμός στην Ευρώπη*, Πόλις.
- Mudde, C. & Kaltwasser, C.R. (2017), *Λαϊκισμός: Μια συνοπτική εισαγωγή*, Επίκεντρο.
- Müller, Jan-Werner (2017), *Τι είναι λαϊκισμός*, Πόλις.
- Συλλογικό (2009), *The Federalist Papers [Τα ομοσπονδιακά κείμενα]*, Παπαζήση.
- Tilly, C. (2011), *Δημοκρατία*, Gutenberg.
- Woodruff, P. (2009), *Η πρώτη δημοκρατία*, Εκκρεμές.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Democracy, Democratization, Political Theory και σε πολλά άλλα περιοδικά Πολιτικής Επιστήμης και συναφών αντικειμένων, τα περισσότερα προσβάσιμα μέσω της Heal-Link, <http://www.heal-link.gr/>.

-Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

- Συλλογικός κατάλογος ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών (πραγματοποιεί ταυτόχρονη αναζήτηση σε όλες τις βιβλιοθήκες): <http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>
- Κατάλογος βιβλιοθηκών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στην Κόρινθο: <http://opac.library.uop.gr/cgi-bin-EL/egwcqj/egwrtcl/targets.egw>
- Κατάλογος ελληνικών βιβλίων που κυκλοφορούν στο εμπόριο (καλά ενημερωμένος για σχετικά πρόσφατες εκδόσεις, τελευταίας δεκαπενταετίας περίπου). Χρησιμεύει για να δείτε τις τιμές, αν ενδιαφέρεστε για αγορά βιβλίων. Προσοχή: Η αναγραφόμενη είναι η τιμή εκδότη, αλλά ενδέχεται να βρείτε βιβλία με μικρή ή και σημαντική έκπτωση (κυρίως σε εκπτωτικά βιβλιοπωλεία της Αθήνας): <http://www.biblionet.gr/>
- Κατάλογος διαθέσιμων πανεπιστημιακών συγγραμμάτων (σε ορισμένα από αυτά είναι προσβάσιμος ο κατάλογος περιεχομένων και ίσως ένα τμήμα του βιβλίου, π.χ. η εισαγωγή): <https://service.eudoxus.gr/search/>
- Κατάλογος κυρίως αγγλόφωνων βιβλίων σε αρκετά από τα οποία υπάρχει διαθέσιμο τμήμα τους (κατάλογος περιεχομένων, κάποιο κεφάλαιο, ενδεικτικά χωρία κτλ.): <http://books.google.gr/>

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕ7030Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πολιτικά Κόμματα και Συστήματα στη Σύγχρονη Ευρώπη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος		0,7	
Ατομική εργασία		0,5	
Παρουσίαση εργασίας		0,1	
Τελικές Εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		5,2 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευση γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS188/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Επίπεδο 7 Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων <i>Γνώσεις: Οι φοιτητές έχουν αποκτήσει τις βασικές γνώσεις για τις έννοιες και τα φαινόμενα τα οποία εξετάζει η Πολιτική Επιστήμη, καθώς τα μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης. Η ικανότητα κριτικής γνώσης προάγεται μέσω της συγκριτικής αξιολόγησης των πολιτικών συστημάτων αντικείμενο</i> <i>Ικανότητες: Οι φοιτητές αποκτούν την ικανότητα να αξιοποιήσουν τις ευρύτερες γνώσεις και εργαλεία για την κατανόηση των επιμέρους ζητημάτων τα οποία εγείρονται στα πολιτικά συστήματα στην Ευρώπη. Μαθαίνουν να διακρίνουν τη συνάφεια ορισμένων ερμηνευτικών εργαλείων και να διαμορφώνουν τις κατάλληλες αναλυτικές προσεγγίσεις στην εργασία του μαθήματος. Εξοικειώνονται με την ανάλυση εμπειρικών στοιχείων και την αξιοποίηση θεωρητικής γνώσης για την ερμηνεία ζητημάτων τα οποία αφορούν στους θεσμούς, το πολιτικό προσωπικό, τις στρατηγικές και τα πολιτικά φαινόμενα εν γένει. Οι φοιτητές συνδυάζουν γνώσεις από διαφορετικούς κλάδους της Πολιτικής Επιστήμης (όπως πχ η Πολιτική Κοινωνιολογία, η Συγκριτική Πολιτική, η Πολιτική Ηγεσία κá), προκειμένου να αποκτήσουν στέρεες γνώσεις και ικανότητα κριτικής ερμηνείας.</i> <i>Δεξιότητες: α) επεξεργασίας εμπειρικών στοιχείων και δημιουργίας γραφημάτων για την παρουσίαση στοιχείων σχετικών με τη λειτουργία των πολιτικών συστημάτων, β) προφορικής παρουσίασης της εργασίας τους με τη χρήση σχετικών τεχνολογιών, γ) τεκμηριωμένης γραπτής απάντησης στο πλαίσιο της προόδου σε</i></p>

ερωτήματα τα οποία προϋποθέτουν την κριτική γνώση των ζητημάτων του μαθήματος, δ) ανταπόκρισης στα ερωτήματα της προφορικής εξέτασης με έμφαση στη δυνατότητα του φοιτητή να παρουσιάσει τις γνώσεις του με άμεσο και ολοκληρωμένο τρόπο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη γνώσεων σχετικά με την επίδραση κοινωνικών, πολιτικών και άλλων παραγόντων στη διαμόρφωση των πολιτικών συστημάτων στην Ευρώπη. Αναλύονται γενικότερα ζητήματα εκδημοκρατισμού και οι φοιτητές αντιλαμβάνονται τις σχετικές διαδικασίες και τους παράγοντες που διευκόλυναν την παγίωση των δημοκρατικών θεσμών ή αποτελούν στοιχεία αμφισβήτησης της δημοκρατίας. Ταυτόχρονα, οι φοιτητές καλούνται να διατυπώσουν τα δικά τους ερευνητικά ερωτήματα και να αναζητήσουν απαντήσεις μέσω της συμμετοχής τους στο πλαίσιο των σεμιναρίων, καθώς και τις ατομικές εργασίες που αναλαμβάνουν. Με τον τρόπο αυτό, ενθαρρύνονται να μελετήσουν την σχετική βιβλιογραφία, να αποκτήσουν μία κριτική προσέγγιση στα πολιτικά γεγονότα, να αναζητήσουν πολύπλευρες ερμηνείες και να τεκμηριώσουν τις θέσεις τους με συγκεκριμένα ευρήματα έρευνας και ανάλυσης. Με έμφαση στις ομοιότητες, όσο και στις διαφορές, μεταξύ των ευρωπαϊκών πολιτικών και κομματικών συστημάτων οι φοιτητές εξοικειώνονται με βασικά εργαλεία έρευνας και ανάλυσης της πολιτικής επιστήμης σχετικά με τη λειτουργία των πολιτικών θεσμών (κυβέρνηση, κόμματα, κοινοβούλιο) και τη δημοκρατία (εκλογές, λογοδοσία, διακυβέρνηση κά).

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σύντομη Περιγραφή Μαθήματος

Το μάθημα εξετάζει το ρόλο και τις μορφές των πολιτικών κομμάτων και των κομματικών συστημάτων στις λειτουργίες δημοκρατικής αντιπροσώπευσης, άσκησης της πολιτικής εξουσίας, καθώς και του δημοκρατικού ελέγχου αυτής. Στις θεματικές ενότητες του μαθήματος περιλαμβάνονται η σύνδεση του κομματικού φαινομένου με την παγίωση της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας, ζητήματα πολιτικής κουλτούρας, τυπολογίες των κομματικών συστημάτων, οι πολιτικές ιδεολογίες, ο ρόλος των κομμάτων στη λειτουργία των κοινοβουλευτικών θεσμών και της εκτελεστικής εξουσίας. Ακόμη, εξετάζονται η επίδραση κοινωνικών παραγόντων και ιστορικών γεγονότων στη διαμόρφωση συγκεκριμένων διακυβευμάτων και συνακόλουθα, στην άνοδο ή παρακμή συγκεκριμένων κομμάτων, καθώς και η συζήτηση για την 'κρίση αντιπροσώπευσης' που αντιμετωπίζουν οι σύγχρονες αναπτυσσόμενες δημοκρατίες. Οι διαλέξεις διαρθρώνονται σε τέσσερις βασικές ενότητες

Α' Μέρος: Οι ώριμες δημοκρατίες της Ευρώπης

Β' Μέρος: Οι νέες δημοκρατίες της Ευρώπης

Γ' Μέρος: Κόμματα και Κομματικά Συστήματα

Δ' Μέρος: Κυβερνήσεις και Κοινοβούλια

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Παγίωση των δημοκρατικών θεσμών μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Κράτος και Κοινωνία στην Ευρώπη.		
2. Συγκριτική αξιολόγηση: Δομή της Εκτελεστικής Εξουσίας		
3. Συγκριτική αξιολόγηση: Κομματικά συστήματα και Εκλογές		

4. Συγκριτική αξιολόγηση: Θεσμοί Αντιπροσώπευσης		
5. Συγκριτική αξιολόγηση: Ιδεολογίες και Κόμματα		
6. Οι παγιωμένες δημοκρατίες		
7. Τα νέα δημοκρατικά συστήματα		
8. Πρόοδος		
9. Προκλήσεις για τη δημοκρατία και ζητήματα εμβάθυνσης		
10. Η διαμόρφωση δημόσιων πολιτικών και η επίδραση της ευρωπαϊκής ενοποίησης		
11. Παρουσιάσεις εργασιών		
12. Παρουσιάσεις εργασιών		
13. Συγκεφαλαίωση. Αποτίμηση και προοπτικές της δημοκρατίας στην Ευρώπη		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1	Πρόοδος (ενδιάμεση γραπτή εξέταση εντός εξαμήνου)	
Πρόταση 2	Γραπτή εργασία και παρουσίαση	
Πρόταση 3	Προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Το μάθημα γίνεται πρόσωπο με πρόσωπο και περιλαμβάνει διαλέξεις και σεμινάρια. Στις διαλέξεις αναπτύσσονται τα θεωρητικά ζητήματα και η πολιτική ανάλυση. Στα σεμινάρια αναπτύσσεται συζήτηση στην οποία οι φοιτητές ενθαρρύνονται να εξετάσουν διαφορετικές προσεγγίσεις, να αναζητήσουν στοιχεία και βιβλιογραφία και να παρουσιάζουν τις εργασίες τους.</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Μία ειδική πλατφόρμα (eclass) χρησιμοποιείται για την αμφίδρομη επικοινωνία διδάσκοντος-φοιτητών με ανάρτηση χρήσιμου υλικού και πληροφοριών, με δυνατότητες ανάρτησης εργασιών, βαθμολόγησης και online συνεργασίας. Οι διαλέξεις συνοδεύονται από παρουσιάσεις powerpoint. Με τους τρόπους αυτούς αξιοποιούνται οι ΤΠΕ για πρόσβαση σε ψηφιακό υλικό σχετικό με το αντικείμενο της διδασκαλίας.</p>															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Εργασία</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική παρουσίαση</td> <td>1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>133 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Εργασία	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	133 ώρες	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες															
Ατομική Εργασία	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες															
Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες															
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες															
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες															
Σύνολο Μαθήματος	133 ώρες															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο τελικός βαθμός προκύπτει από την αξιολόγηση σε τρία διαφορετικά στάδια με διαφορετική βαρύτητα: α) γραπτή εργασία και παρουσίαση (20%), πρόοδος (40%), προφορικές εξετάσεις (40%). Η εργασία είναι έκτασης έως 2.000 λέξεις σε ένα ερευνητικό ερώτημα από μία λίστα θεμάτων που προτείνονται μέσω eclass. Η εργασία πρέπει να ανταποκρίνεται σε</p>															

<p><i>Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>συγκεκριμένα και καθολικώς αποδεκτά μεθοδολογικά κριτήρια για τις ακαδημαϊκές εργασίες, να περιλαμβάνει παραπομπές στη σχετική βιβλιογραφία, καλή κατανόηση του ερωτήματος και ικανότητα κριτικής προσέγγισής του. Οι εργασίες παρουσιάζονται στο πλαίσιο των σεμιναρίων, όπου οι φοιτητές λαμβάνουν επικοινωνητικά σχόλια πριν από την οριστική υποβολή τους.</p>
--	---

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

- 4) TimBale, Πολιτική στις Χώρες της Ευρώπης, Αθήνα, Κριτική, 2011.
- 5) LEHNER F & U.WIDMAIER, Συγκριτική Πολιτική, Επίκεντρο, 2007.

-Προτεινόμενηβιβλιογραφία:

- RodHague, MartinHarror, Συγκριτική Πολιτική και Διακυβέρνηση, Αθήνα: Κριτική, 2005.
- YvesMeny, Συγκριτική Πολιτική, Αθήνα: Παπαζήσης, 1996.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικών Επιστημών και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕ8020Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΠΟΛΙΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόσδος		0,7	
Εξετάσεις		2,3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>		4,6 (≈5)	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS170/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο στόχος του μαθήματος Κράτος και Κοινωνία των πολιτών είναι η εξοικείωση των φοιτητών με κλασσικές και σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις των εννοιών της πολιτικής κυριαρχίας, του νεώτερου κράτους και της κοινωνίας των πολιτών, σε σχέση με τις έννοιες των κοινωνικών αγαθών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....
Άλλες...
.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το αντικείμενο του μαθήματος είναι η συνάρθρωση των βασικών κοινωνικών πρακτικών με την σφαίρα της πολιτικής εξουσίας. Οι σχέσεις κράτους και κοινωνίας αναλύονται συστηματικά με βάση τον ρόλο του κράτους στη διανομή βασικών κοινωνικών αγαθών. Αντιμετωπίζονται φαινόμενα μονοπώλησης του πολιτικού αγαθού από κλειστές ομάδες, κυριαρχίας του πολιτικού αγαθού έναντι άλλων αγαθών αλλά και αντίστροφα της κυριαρχίας άλλων κοινωνικών αγαθών έναντι του πολιτικού.

Η συστηματική πραγμάτευση των εννοιών που περιγράφουν τη διάρθρωση της πολιτικής κυριαρχίας και των κοινωνικών πρακτικών, γίνεται παράλληλα με την εξέταση της ιστορικής γένεσης των θεσμών του σύγχρονου κράτους στη Δύση, σε σύγκριση με τη συγκρότηση των κρατικών θεσμών στον ισλαμικό και τον ορθόδοξο κόσμο. Ως επιστέγασμα αυτής της πραγμάτευσης προτείνεται η κριτική αντιμετώπιση της διάκρισης μεταξύ του «πολιτικού» και του «πολιτισμικού» έθνους.

Το μάθημα διεξάγεται σε 13 ενότητες:

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
1° Μάθημα Η προβληματική της φιλελεύθερης «αρχής των δικαιωμάτων» και της δημοκρατικής «αρχής της κυριαρχίας» Εισαγωγή στην έννοια της «σφαίρας δικαιοσύνης» και στην προβληματική της απλής και της σύνθετης ισότητας.	Michael Walzer, <i>Spheres of Justice, A Defense of Pluralism and Equality</i> , κεφ.1 Αριστέιδης Χατζής, <i>Φιλελευθερισμός</i> Αριστέιδης Χατζής, <i>Ασκήσεις Ελευθερίας</i> ,
2° Μάθημα Το άτομο στις φυλετικές κοινωνίες και στις αρχαίες πόλεις	Ernest Gellner, <i>Η κοινωνία των πολιτών και οι αντίπαλοί της</i>
3° Μάθημα Η ανάδυση του ατόμου-εκτός-κόσμου κατά την «αξονική εποχή»	Ernest Gellner, <i>Η κοινωνία των πολιτών και οι αντίπαλοί της</i> Louis Dumont, <i>Δοκίμια για τον Ατομικισμό</i>
4° Μάθημα Οι απόπειρες επιβολής μιας θεοκρατικής τάξης στη Δύση μέσω των «ενθουσιαστικών θρησκειών της λύτρωσης»	Ernest Gellner, <i>Η κοινωνία των πολιτών και οι αντίπαλοί της</i>
5° Μάθημα Η αποτυχία του θρησκευτικού δογματισμού στη Δύση και η ανάδυση του κοσμικού κράτους	Ernest Gellner, <i>Η κοινωνία των πολιτών και οι αντίπαλοί της</i> Perry Anderson, <i>Το απολυταρχικό κράτος</i>
6° Μάθημα Η ανάδυση της οικονομίας της αγοράς και του ατόμου-εντός-κόσμου του καλβινισμού	Max Weber, <i>Η προτεσταντική ηθική και το πνεύμα του καπιταλισμού</i> Ernest Gellner, <i>Η κοινωνία των πολιτών και οι αντίπαλοί της</i> Louis Dumont, <i>Δοκίμια για τον Ατομικισμό</i> Charles Taylor, <i>Οι πηγές του εαυτού, η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας</i>
7° Μάθημα Η θεωρητικοποίηση της Κοινωνίας των Πολιτών από τους φιλοσόφους του 17 ^{ου} αιώνα και η αναθεώρησή της από τον Έγελο και τον Μαρξ	Norberto Bobbio, <i>Ισότητα και Ελευθερία</i> , Πόλις, 1998

8° Μάθημα Η έννοια της «υψηλής» και της «χαμηλής» κουλτούρας και η ανάδυση του έθνους-κράτους στην εποχή της εκβιομηχάνισης	Ernest Gellner, <i>Έθνη και Εθνικισμός</i> Ernest Gellner, <i>Η κοινωνία των πολιτών και οι αντίπαλοί της</i>
9° Μάθημα Το Ισλάμ ως «αντίπαλος» της Κοινωνίας των Πολιτών όχι εξαιτίας κάποιου «αρχαϊσμού» αλλά χάρη στην προσαρμογή του προς τη νεωτερική εποχή	Ernest Gellner, <i>Μουσουλμανική Κοινωνία</i>
10° Μάθημα Ο Σοβιετικός Μαρξισμός ως αντίπαλος της Κοινωνίας των Πολιτών καταδικασμένος λόγω της αδυναμίας ομαλοποίησής της ενθουσιαστικής του διάστασης. Ανάδυση του Εθνικισμού ως νέου αντιπάλου της Κοινωνίας των Πολιτών	Ernest Gellner, <i>Η κοινωνία των πολιτών και οι αντίπαλοί της</i> Ernest Gellner, <i>Έθνη και Εθνικισμός</i>
11° Μάθημα Οι έννοιες του «πολιτικού» και του «πολιτισμικού έθνους»	Dominique Schnapper, <i>Η κοινωνία των πολιτών</i>
12° Μάθημα Προφορικές Παρουσιάσεις	
13° Μάθημα Προφορικές Παρουσιάσεις – Πρόοδος	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο										
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Οι σημειώσεις του μαθήματος είναι αναρτημένες σε αρχεία word και ppt στην πλατφόρμα eclass, μαζί με ανακοινώσεις και βιβλιογραφικό υλικό. Στις παραδόσεις γίνεται χρήση υπολογιστή και προτζέκτορα. Η βαθμολογία καταχωρείται στην πλατφόρμα e-secretary										
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές Εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>115,5 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Τελικές Εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	115,5 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες										
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες										
Τελικές Εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες										
Σύνολο Μαθήματος	115,5 ώρες										
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης	Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά ή στα γαλλικά για τους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5.										

<p>Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Ειδικώς για τους φοιτητές Erasmus προβλέπεται απαλλακτική εργασία μεγέθους 5.000 λέξεων πάνω σε κάποιο θέμα της διεθνούς βιβλιογραφίας. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται συνεννόηση και τακτική επικοινωνία με τον διδάσκοντα.</p> <p>Ο βαθμός του μαθήματος είναι συνάρτηση του βαθμού της προόδου, της προφορικής παρουσίασης και της γραπτής εργασίας:</p> <p>Πρόοδος: 30% Παρουσίαση: 10% Τελικές Εξετάσεις με Γραπτή Εργασία: 60%</p> <p>Η γραπτή εργασία έχει ως στόχο τη μελέτη των διεκδικήσεων των κατακτήσεων της «Κοινωνίας των Πολιτών» έναντι της κρατικής κυριαρχίας. Η μελέτη αυτή περνά μέσα από τη σύγκριση της φιλελεύθερης αντίληψης για το στάτους αυτών των κατακτήσεων ως διεκδικήσεις ατομικών δικαιωμάτων και της πλουραλιστικής αντίληψης ως αιτημάτων αναθεώρησης της σημασίας και του τρόπου διανομής των κοινωνικών αγαθών που διαμορφώνονται μέσα από την κοινωνική ωρίμανση.</p> <p>Αν ένας φοιτητής ή μία φοιτήτρια δεν συγκεντρώσουν τη βάση της βαθμολογίας, διατηρούν το βαθμό της προόδου ή της παρουσίασης για την εξεταστική περίοδο στην οποία θα καταθέσουν εκ νέου την γραπτή τους εργασία.</p>
---	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΑ

1. Ernest Gellner, *Η κοινωνία των πολιτών και οι αντίπαλοί της*, ΠΑΠΑΖΗΣΗ 1996

2. Dominique Schnapper, *Η κοινωνία των πολιτών*, ΔΑΡΔΑΝΟΣ 2000

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Michael Walzer, *Spheres of Justice, A Defense of Pluralism and Equality*, Basic Books, NY, 1983.

Perry Anderson, *Το απολυταρχικό κράτος*, εκδ. Οδυσσεάς, Αθήνα, 2008.

Νορμπέρτο Μπόμπιο, *Ισότητα και Ελευθερία*, Πόλις, 1998

Max Weber, *Η προτεσταντική ηθική και το πνεύμα του καπιταλισμού*, ΒΗΜΑ, Αθήνα, 2010

Αριστείδης Χατζής, *Φιλελευθερισμός*, Παπαδόπουλος, Αθήνα, 2017

Αριστείδης Χατζής, *Ασκήσεις Ελευθερίας*, Παπαδόπουλος, Αθήνα, 2018

Louis Dumont, *Δοκίμια για τον Ατομικισμό*, Ευρύαλος, Αθήνα, 1988

Ernest Gellner, *Έθνη και Εθνικισμός*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 1992

Ernest Gellner, *Μουσουλμανική Κοινωνία*, Αλεξάνδρεια, Αθήνα, 2006

Charles Taylor, *Οι πηγές του εαυτού, η γένεση της νεωτερικής ταυτότητας*, εκδ. Ινδικτος, 2007.

ΓΕΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Joseph R. Strayer, *Γιατί γεννήθηκε το κράτος, Εξουσία, ιδεολογία και θεσμοί στην αυγή της νεότερης Ευρώπης*, εκδ. Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2012.

Jürgen Habermas, *Αγώνες αναγνώρισης στο δημοκρατικό κράτος δικαίου*, Λιβάνης, 1994.

Jürgen Habermas, *Αλλαγή δομής της δημοσιότητας: Έρευνες πάνω σε μια κατηγορία της αστικής κοινωνίας*, εκδ. Νήσος, 1997.

Antonio Gramsci, *Για τον Μακιαβέλι, για την πολιτική και για το σύγχρονο κράτος*, εκδ. Ηριδανός, 2005.

Antonio Gramsci, *Για την πολιτική και για το σύγχρονο κράτος*, εκδ. Ημερησία, 2010.

Νίκος Πουλιαντζάς, *Θέματα της μαρξιστικής αντίληψης περί κράτους*, εκδ. Ινστιτούτο Νίκος Πουλιαντζάς, 2006.

Νίκος Πουλιαντζάς, *Η κρίση του κράτους*, εκδ. Παπαζήση.

Ralph Miliband, *Το κράτος στην καπιταλιστική κοινωνία: Ανάλυση του δυτικού συστήματος εξουσίας*, εκδ. Πόλυτυπο, 1984.

Robert. A. Dahl, *Περί δημοκρατίας*, εκδ. Ψυχογιός, 2001.

Charles Taylor, *Πολυπολιτισμικότητα: εξετάζοντας την πολιτική της αναγνώρισης*, εκδ. Πόλις 1999.

Michel Foucault, *Επιτήρηση και τιμωρία*, Η γέννηση της φυλακής, εκδ. Πλέθρον, 2011.
Michel Foucault, *Η γέννηση της βιοπολιτικής*, εκδ. Πλέθρον, 2012.

Francis Fukuyama, *Το τέλος της ιστορίας και ο τελευταίος άνθρωπος*, Λιβάνης, 1993.
Joseph A. Schumpeter, *Capitalism, Socialism and Democracy*, Harper Torchbooks, (1942), 1950.

Thornstein Veblen, *Η θεωρία της αργόσχολης τάξης*, Κέδρος, 1982.
Erich Fromm, *Ο φόβος μπροστά στην ελευθερία*, εκδ. Μπουκουμάνη, 1971.
Karl Popper, *Η ανοικτή κοινωνία και οι εχθροί της*, εκδ. Δωδώνη, 1982.
Κώστας Παπαϊωάννου, *Η γένεση του ολοκληρωτισμού*, Εναλλακτικές εκδόσεις, 1991.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΠΕΔΙΣ

[Το 1992 και το εργατικό κίνημα : η επικαιρότητα της εργατικής συμμετοχής και της αυτοδιαχείρισης](#) -- Μητρόπουλος, Αλέξης Π.. Συγγραφέας; Αρβανιτίδου, Βούλα. Επιμελητής Έκδοσης; Τολίδης -- Αθήνα : Τολίδης, 1989

[The age of migration : international population movements in the modern world](#) -- Castles, Stephen. Συγγραφέας; Miller, Mark J.. Συγγραφέας; Palgrave Macmillan -- New York : Palgrave Macmillan, 2003

[Alternative conceptions of civil society](#) -- Chambers, Simone. Συγγραφέας; Kymlicka, Will. Συγγραφέας; Princeton University Press -- Princeton : Princeton University Press, 2002

[Anticapitalism and culture : radical theory and popular politics](#) -- Gilbert, Jeremy. Συγγραφέας; Berg -- Oxford : Berg, 2008

[Behind the scenes in advertising : brands, business and beyond](#) -- Bullmore, Jeremy. Συγγραφέας; World Advertising Research Center -- Great Britain : World Advertising Research Center, 2003

[The breaking of nations : order and chaos in the twenty-first century](#) -- Cooper, Robert. Συγγραφέας; Atlantic Books -- London : Atlantic Books, 2004

[British party politics and ideology after new labour](#) -- Griffiths, Simon. Επιμελητής Έκδοσης; Hickson, Kevin. Επιμελητής Έκδοσης; Owen, David (1964-). Συγγραφέας Εισαγωγής; Palgrave Macmillan -- New York : Palgrave Macmillan, 2010

[Brother number one : a political biography of Pol Pot](#) -- Chandler, David P.. Συγγραφέας; Silworm books -- Boulder : Silworm books, 1992

[Capitalism unleashed : finance, globalization and welfare](#) -- Glyn, Andrew. Συγγραφέας; Oxford University Press -- Oxford : Oxford University Press, 2007

[Cartographies of diaspora : contesting identities](#) -- Brah, Avtar. Συγγραφέας; Routledge -- London ; New York : Routledge, 1996 -- **(Gender, racism, ethnicity)**

[Casino capitalism](#) -- Strange, Susan (1923-1998). Συγγραφέας; Manchester University Press -- Manchester : Manchester University Press, 1997

[Central and east european politics : from communism to democracy](#) -- Wolchik, Sharon L.. Επιμελητής Έκδοσης; Curry, Jane L.. Επιμελητής Έκδοσης; Rowman & Littlefield -- Lanham : Rowman & Littlefield, 2008

[Central and Eastern Europe in transition](#) -- Columbus, Frank H.. Συγγραφέας; Nova Science Publishers -- Commack : Nova Science Publishers, 1998

[China's new business elite : the political consequences of economic reform](#) -- Pearson, Margaret M.. Συγγραφέας; University of California Press -- Berkeley : University of California Press, 1999 -- **(Politics / Economics / Asian studies)**

[Citizen and subject : contemporary Africa and the legacy of late colonialism](#) -- Mamdani, Mahmood (1946-). Συγγραφέας; Princeton University Press -- Princeton, N.J. : Princeton University Press, 1996 -- **(Princeton studies in culture/power/history)**

[City lights : urban - suburban life in the global society](#) -- Phillips, Barbara E.. Συγγραφέας; Oxford University Press -- Oxford : Oxford University Press, 1996

[Civil resistance and power politics : the experience of non-violence action from Gandhi to the present](#) -- Roberts, Adam; Garton Ash, Timothy; Oxford University Press -- Oxford : Oxford University Press, 2009

[Civil society and development : a critical exploration](#) -- Howell, Jude. Συγγραφέας; Pearce, Jenny. Συγγραφέας; Lynne Rienner Publishers -- Colorado : Lynne Rienner Publishers, 2001

[Civil society and transitions in the Western Balkans](#) -- Bojicic-Dzelilovic, Vesna. Επιμελητής Έκδοσης; Ker-Lindsay, James. Επιμελητής Έκδοσης; Kostovicova, Denisa. Επιμελητής Έκδοσης; Palgrave Macmillan -- New York : Palgrave Macmillan, 2013 -- **(New perspectives on South-East Europe)**

[Civil society in the Muslim world : contemporary perspectives](#) -- Sajoo, Amyn B.. Επιμελητής Έκδοσης; I.B.Tauris; The Institute of Ismaili Studies -- London : I.B.Tauris, 2004

[Civil society : history and possibilities](#) -- Kaviraj, Sudipta. Επιμελητής Έκδοσης; Khilnani, Sunil. Επιμελητής Έκδοσης; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2003

[Collapsed states : the disintegration and restoration of legitimate authority](#) -- Zartman, William I.. Επιμελητής Έκδοσης; Lynne Rienner Publishers -- Boulder : Lynne Rienner Publishers, 1995

[Coercion, capital, and European states, Ad 990-1990](#) -- Tilly, Charles (1929-2008). Συγγραφέας; Blackwell -- Malden, Mass : Blackwell, 1992 -- **(Studies in social discontinuity series)**

[Constructing socialism at the grass-roots : the transformation of East Germany, 1945-65](#) -- Ross, Corey. Συγγραφέας; Macmillan Press; St. Martin's Press -- London New York : Macmillan Press : St. Martin's Press, 2000

[Contemporary movements and ideologies](#) -- Garner, Roberta. Συγγραφέας -- New York : McGraw-Hill, 1996

[Liberal democracy 3.0 : civil society in an age of experts](#) -- Turner, Stephen P. (1951-). Συγγραφέας; Sage -- London : Sage, 2003 -- **(Theory, culture & society)**

[The culture of national security : norms and identity in worlds politics](#) -- Katzenstein, Peter J.. Επιμελητής Έκδοσης; Columbia University Press -- New York : Columbia University Press, 1996 -- **(New directions in world politics)**

[The democratic transition of post-communist Europe : in the shadow of communist differences and uneven Europeanisation](#) -- Petrovic, Milenko. Συγγραφέας; Palgrave Macmillan -- London : Palgrave Macmillan, 2013

[Economic origins of dictatorship and democracy](#) -- Acemoglu, Daron. Συγγραφέας; Robinson, James. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2009

[Did somebody say totalitarianism? : five interventions in the \(Mis\) use of a notion](#) -- Zizek, Slavoj. Συγγραφέας; Verso -- London : Verso, 2011 -- **(The essential Zizek)**

[Elements of the philosophy of rights](#) -- Hegel, Georg Wilhelm Friedrich (1770-1831); Wood, Allen W.. Επιμελητής Έκδοσης; Nisbet, H. B.. Μεταφραστής; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 1991 -- **(Cambridge texts in the history of political thought)**

[Social movements in politics : a comparative study](#) -- Zirakzadeh, Cyrus Ernesto. Συγγραφέας; Palgrave Macmillan -- New York : Palgrave Macmillan, 2006

[The time of the city : politics, philosophy and genre](#) -- Shapiro, Michael J.. Συγγραφέας; Routledge -- New York : Routledge, 2010

[Toward a global civil society](#) -- Walzer, Michael. Επιμελητής Έκδοσης; Berghahn Books -- New York : Berghahn Books, 2003

[Identity in ethnic leisure pursuits](#) -- Taylor, Dorceta E.. Συγγραφέας; Mellen Research University Press -- San Francisco : Mellen Research University Press, 1992

[Illegal immigration in Europe : beyond control?](#) -- Duvell, Franck (1961-). Επιμελητής Έκδοσης; Palgrave Macmillan -- New York : Palgrave Macmillan, 2006

[International civil society : social movements in world politics](#) -- Colas, Alejandro. Συγγραφέας; Polity -- Cambridge : Polity, 2002

[Judicial interpretation of refugee status : in search of a principled methodology ...](#) -- Σιταρόπουλος, Νικόλας. Συγγραφέας; Αντ. Ν. Σάκκουλας -- Athens : Ant. N. Sakkoulas, 1999 -- **(Human rights)**

[Kapitalizm : Russia's struggle to free its economy](#) -- Brady, Rose. Συγγραφέας; Yale University Press -- New Haven ; London : Yale University Press, 1999

[Karl Marx redivivus? : ο μαρξισμός από τον "υπαρκτό σοσιαλισμό" στην "παγκοσμιοποίηση"](#) -- Τζεμμιάς, Παύλος Ν.. Συγγραφέας; Ι.Σιδέρης -- Αθήνα : Ι. Σιδέρης, 2002

[Challenging global inequality : development theory and practice in the 21st century](#) -- Greig, Alastair. Συγγραφέας; Hulme, David. Συγγραφέας; Turner, Mark. Συγγραφέας; Palgrave Macmillan -- London : Palgrave Macmillan, 2007

[The Chomsky effect : a radical works beyond the ivory tower](#) -- Barsky, Robert F.. Συγγραφέας; MIT Press -- Cambridge : MIT Press, 2007

[Contested states in world politics](#) -- Geldenhuys, Deon. Συγγραφέας; Palgrave Macmillan -- London : Palgrave Macmillan, 2009

[Debating cosmopolitics](#) -- Archibugi, Daniele. Επιμελητής Έκδοσης; Verso -- London ; New York : Verso, 2003

[Demanding the impossible : a history of anarchism](#) -- Marshall, Peter K.. Συγγραφέας; Fontana Press -- London : Fontana Press, 1993

[Exploring civil society : political and cultural contexts](#) -- Glasius, Marlies. Επιμελητής Έκδοσης; Lewis, David. Επιμελητής Έκδοσης; Seckinelgin, Hakan. Επιμελητής Έκδοσης; Routledge -- London : Routledge, 2005

[Faith and reason of state lessons from early modern Europe and Cardinal Richelieu](#) -- Τζιαμπήρης, Αριστοτέλης Κ.. Συγγραφέας; Nova Science Publishers -- Hauppauge, N.Y. : Nova Science Publishers, Inc., c2009 -- **(European political, economic, and security issues series)**

[Europe : the faltering project](#) -- Habermas, Jurgen (1929-). Συγγραφέας; Cronin, Ciaran. Μεταφραστής; Polity -- Cambridge : Polity, 2009

[The European rescue of the nation-state](#) -- Milward, Alan S.. Συγγραφέας; Brennan, George. Επιμελητής Έκδοσης; Romero, Federico. Επιμελητής Έκδοσης; Routledge -- London : Routledge, 1994

[The European Union : a political sociology](#) -- Rumford, Chris (1958-). Συγγραφέας; Blackwell -- Malden, Mass. ; Oxford : Blackwell, 2002

[Peoples and empires : a short history of european migration, exploration, and conquest, from Greece to the present](#) -- Pagden, Anthony. Συγγραφέας; Modern Library -- New York : Modern Library, 2003 -- **(Modern library cronicles 6)**

[State death : the politics and geography of conquest, occupation and annexation](#) -- Fazal, Tanisha M..

Συγγραφέας; Princeton University Press -- Princeton : Princeton University Press, 2007

[The state : theories and issues](#) -- Hay, Colin. Επιμελητής Έκδοσης; Lister, Michael. Επιμελητής Έκδοσης; Marsh, David. Επιμελητής Έκδοσης; Palgrave Macmillan -- London : Palgrave Macmillan, 2006 -- **(Political analysis)**

[States and societies](#) -- Held, David (1947-). Επιμελητής Έκδοσης; Anderson, James E. (1943-). Επιμελητής

Έκδοσης; Gieben, Bram. Επιμελητής Έκδοσης; Martin Robertson -- Oxford : Martin Robertson, 1984

[Statism and anarchy](#) -- Bakunin, Mikhail Aleksandrovich (1814-1876). Συγγραφέας; Shatz, Marshall. Επιμελητής Έκδοσης; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2005 -- **(Cambridge texts in the history of political thought)**

[Strong societies and weak states : state-society relations and state capabilities in the third world](#) -- Migdal, Joel S.. Συγγραφέας; Princeton University Press -- Princeton : Princeton University Press, 1988

[Union, nation or empire : the american debate over international relations, 1789-1941](#) -- Hendrickson, David C..

Συγγραφέας; University Press of Kansas -- Kansas : University Press of Kansas, 2009 -- **(American political thought)**

[Walled states, waning sovereignty](#) -- Brown, Wendy. Συγγραφέας; Zone Books -- New York : Zone Books, 2014

[Welfare rights and social policy](#) -- Dean, Hartley (1949-). Συγγραφέας; Prentice-Hall -- Harlow : Prentice-Hall, 2002

[Why nations fail : the origins of power, prosperity, and poverty](#) -- Acemoglu, Daron. Συγγραφέας; Robinson, James. Συγγραφέας; Profile books -- London : Profile books, 2013

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πτυχίο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	6050Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Στ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Λήψη Αποφάσεων και Σχεδιασμός Δημοσίων Πολιτικών		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Σεμινάρια			
Μελέτη		1,56	
Εργασίες		2,3	
Σύνολο		5,38 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	–		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS262/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα αναμένεται ότι (α) θα κατανοούν τις διεργασίες με τις οποίες προκύπτουν, σχηματίζονται και μεταβάλλονται οι πολιτικές όπως και το ρόλο των δρώντων που συμμετέχουν στις διεργασίες αυτές και, ταυτόχρονα, (β) θα έχουν αναπτύξει δεξιότητες μέσω των οποίων θα μπορούν να αναπτύξουν την ικανότητά τους να συμμετέχουν ενεργά στην ανάλυση ή ανάπτυξη πολιτικών, είτε αυτοδύναμα είτε ως μέλη ανάλογων επιτελικών ομάδων.

Παράλληλα οι φοιτητές που ολοκληρώνουν το μάθημα αποκτούν και καλλιεργούν μία σειρά από κρίσιμες δεξιότητες "επαγγελματισμού". Οι δεξιότητες αυτές είναι συμπληρωματικές μεν, αλλά ενσωματωμένες δε, στους γνωσιακούς μαθησιακούς στόχους του μαθήματος. Στις δεξιότητες αυτές περιλαμβάνονται: (α) η ικανότητα (συν)εργασίας σε μία ομάδα προς την επίτευξη συγκεκριμένου στόχου, (β) η ικανότητα ανταπόκρισης σε συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα και τήρησης προθεσμιών, (γ) η ικανότητα να αξιολογούν και να δέχονται αξιολόγηση από τα μέλη της ομάδας τους, (δ) η ικανότητα εκπόνησης δραστηριοτήτων με τήρηση συγκεκριμένων προδιαγραφών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές

αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη Εργασία

Ομαδική Εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι οι πολιτικές [Policies] και πιο συγκεκριμένα, οι διαδικασίες με τις οποίες διαμορφώνονται και εξελίσσονται, τα στοιχεία που τις αποτελούν, και η αλληλεπίδρασή τους με τους δρώντες που τις ενεργοποιούν και τις περιβάλλουν ή γίνονται οι αποδέκτες τους. Αν και το περιεχόμενο του μαθήματος αναπτύσσεται με κύριο άξονα τις Δημόσιες Πολιτικές [Public Policies] το περιεχόμενο του μαθήματος αφορά γενικότερα τις πολιτικές, και εστιάζει τόσο στο θεωρητικό υπόβαθρο όσο και σε δεξιότητες για την ανάλυση και το σχεδιασμό πολιτικών [Policy Analysis]. Στο πλαίσιο του μαθήματος οι έννοιες που απαρτίζουν τις [δημόσιες] πολιτικές προσεγγίζονται, κυρίως, μέσα από την θεωρία των σταδίων προκειμένου να γίνουν ευκολότερα αντιληπτές στους φοιτητές.

Διδακτικές ενότητες

Μελέτη και Ανάλυση Δημόσιων Πολιτικών.	Διδακτικές σημειώσεις, Λαδή και Νταλάκου (2016), Κεφάλαιο 1.
Λήψη Αποφάσεων	Διδακτικές σημειώσεις, Λαδή και Νταλάκου (2016), Κεφάλαιο 5
Επίσημοι δρώντες και οι ρόλοι τους	Διδακτικές σημειώσεις, Λαδή και Νταλάκου (2016), Κεφάλαιο 2
Ανεπίσημοι δρώντες και οι ρόλοι τους	Διδακτικές σημειώσεις, Λαδή και Νταλάκου (2016), Κεφάλαιο 2
Η θεματική διάταξη και η ισχύς των δρώντων	Διδακτικές σημειώσεις, Λαδή και Νταλάκου (2016), Κεφάλαια 2 και 4
Τύποι δημόσιας πολιτικής	Διδακτικές σημειώσεις
Διαδικασία σχεδιασμού και εργαλειοθήκη των Δημόσιων Πολιτικών	Διδακτικές σημειώσεις
Εφαρμογή, αποτίμηση και αποτυχία των Δημόσιων Πολιτικών	Διδακτικές σημειώσεις, Λαδή και Νταλάκου (2016), Κεφάλαια 6, 7
Υποδείγματα διαμόρφωσης πολιτικής	Διδακτικές σημειώσεις
Η μέθοδος των οκτώ βημάτων	Διδακτικές σημειώσεις
Συλλογή στοιχείων	Διδακτικές σημειώσεις
Ευφυής διερεύνηση των βέλτιστων πρακτικών	Διδακτικές σημειώσεις
Προσομοίωση σχεδιασμού πολιτικής	Διδακτικές σημειώσεις, Προσομοίωση λογισμικού

Το σύνολο της ύλης εξετάζεται μέσα από δύο ομαδικές εργασίες. Στην πρώτη οι φοιτητές καλούνται να αναγνωρίσουν και να περιγράψουν στοιχεία πολιτικής μέσα σε ένα υφιστάμενο κείμενο πολιτικής. Στη δεύτερη οι φοιτητές καλούνται να δομήσουν μία δική τους πολιτική βαθμιαία και με δομημένο τρόπο, κάνοντας χρήση ειδικού λογισμικού.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο</p>												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Γίνεται χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές. Προαιρετική χρήση εξειδικευμένων λογισμικών εργαλείων ανάλυσης δημοσίων πολιτικών</p>												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>(10x 3 ώρες) 30 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σεμινάρια</td> <td>(3x 3 ώρες) 9 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη</td> <td>(13 x 3 =) 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Εργασίες</td> <td>(2x 29 ώρες) = 58 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>136 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	(10x 3 ώρες) 30 ώρες	Σεμινάρια	(3x 3 ώρες) 9 ώρες	Μελέτη	(13 x 3 =) 39 ώρες	Εργασίες	(2x 29 ώρες) = 58 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	136 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	(10x 3 ώρες) 30 ώρες												
Σεμινάρια	(3x 3 ώρες) 9 ώρες												
Μελέτη	(13 x 3 =) 39 ώρες												
Εργασίες	(2x 29 ώρες) = 58 ώρες												
Σύνολο Μαθήματος	136 ώρες												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά. Εργασία ανάλυσης υφιστάμενης πολιτικής (50%) Εργασία σχεδιασμού πολιτικής (50%)</p>												

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Προτεινόμενα διδακτικά εγχειρίδια (μέσω ΕΥΔΟΞΟΣ):

- Hillman, A. L. (2013). Δημόσια Οικονομική και Δημόσια Πολιτική. Εκδόσεις Παπαζήση.
- Λαδής, Σ. και Νταλάκου, Β. (2010). Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής. Εκδόσεις Παπαζήση.

Πρόσθετες Πηγές:

Βιβλία και Μονογραφίες:

- Bardach, E. (2005). *A practical guide for policy analysis: the eightfold path to more effective problem solving* (2nd ed). Washington, D.C: CQ Press.
- Birkland, T. A. (2005). *An introduction to the policy process: theories, concepts, and models of public policy*

making (2nd ed). Armonk, N.Y: M.E. Sharpe.

- Hayden, F. G. (2006). *Policymaking for a good society the social fabric matrix approach to policy analysis and program evaluation*. New York: Springer.
- Koutsoukis, N.-S., & Mitra, G. (2003). *Decision modelling and information systems: the information value chain*. Boston: Kluwer Academic Publishers.
- Muller, P., & Surel, Y. (2002). Η ανάλυση των πολιτικών του κράτους. Εκδόσεις Τυπωθήτω - Γιώργος Δαρδανός.
- Rihoux, B., & Grimm, H. M. (2006). *Innovative comparative methods for policy analysis beyond the quantitative-qualitative divide*. New York, NY: Springer.
- Weimer, D. L., & Vining, A. R. (2005). *Policy analysis: concepts and practice* (4th ed). Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.
- Wil A. H. Thissen, & Warren E. Walker. (2012). *Public Policy Analysis: New Developments*. Springer Verlag.

Επιστημονικά Περιοδικά (πρόσβαση μέσω Heal-link, ενδεικτικά):

- Analyses of Social Issues and Public Policy
- Global Social Policy: An Interdisciplinary Journal of Public Policy and Social Development
- Journal of Comparative Policy Analysis
- Journal of Comparative Policy Analysis: Research and Practice
- Journal of Entrepreneurship and Public Policy
- Journal of Policy Analysis and Management
- Journal of Public Policy
- Juncture (τέως Public Policy Research)
- Public Policy and Administration
- Research in Public Policy Analysis and Management
- Research in Social Problems and Public Policy
- Science and Public Policy

κ.α.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	5020Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Έκθεση		0,7	
Προφορική παρουσίαση		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,7 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ, Β' ΕΞΑΜΗΝΟΥ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/PEDIS139/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Ο στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με την πολυπλοκότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων καθώς και να κατανοήσουν τους βασικούς εσωτερικούς και διεθνείς παράγοντες που επηρεάζουν την άσκηση της εξωτερικής πολιτικής. Πιο συγκεκριμένα, τα μαθήματα διατυπώνουν και επιχειρούν να απαντήσουν σε ερωτήματα όπως: Πως λαμβάνονται οι αποφάσεις εξωτερικής πολιτικής; Ποιος είναι ο ρόλος των μεμονωμένων ατόμων (πχ πολιτικοί ηγέτες και οι σύμβουλοι τους) στη διαμόρφωση της πολιτικής; Πως επηρεάζουν τους συμμετέχοντες στη λήψη αποφάσεων η προσωπικότητα τους και το σύστημα των πεποιθήσεων τους; Με τι κριτήρια μπορεί να αξιολογηθεί μια απόφαση εξωτερικής πολιτικής ως λανθασμένη ή σωστή; Ποιοι παράγοντες (πχ η ομαδοποιημένη σκέψη) οδηγούν συνήθως σε λανθασμένες αποφάσεις στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής; Επομένως, οι φοιτητές/τριες αποκτούν απαραίτητες θεωρητικές γνώσεις και αναλυτικές δεξιότητες για να μπορούν να διερευνούν εμπειρικά αποφάσεις εξωτερικής πολιτικής.</p>
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές</i></p>

αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Ανάλυση της Εξωτερικής Πολιτικής μελετά το σύνολο των αποφάσεων και ενεργειών στις οποίες προβαίνουν εθνικά κράτη, μη κρατικοί δρώντες, διεθνείς οργανισμοί και άλλα υποκείμενα των διεθνών σχέσεων με σκοπό να επηρεάσουν το διεθνές περιβάλλον τους. Με βάσει αυτή την προσέγγιση, η δομή του μαθήματος είναι η ακόλουθη:

Εισαγωγή: Το γνωστικό αντικείμενο της Ανάλυσης Εξωτερικής Πολιτικής – Το μοντέλο του ορθολογικού δρώντος – Συστημικές θεωρίες – Τα επίπεδα ανάλυσης εξωτερικής πολιτικής – Ο ρόλος των πολιτικών ηγετών και το σύστημα των πεποιθήσεων τους – Ο ρόλος των συμβούλων και η λήψη αποφάσεων από συλλογικά όργανα – Η γραφειοκρατία και οι κυβερνητικές διαδικασίες – Εσωτερικοί (εγχώριοι) περιορισμοί στη διαδικασία λήψης αποφάσεων (Η κοινή γνώμη και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης) – Διεθνείς περιορισμοί στην εξωτερική πολιτική – Μη-κρατικοί δρώντες και εξωτερική πολιτική.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή: Το γνωστικό αντικείμενο της Ανάλυσης Εξωτερικής Πολιτικής	Χαράλαμπος Τσαρδανίδης, <i>Το σύστημα λήψης αποφάσεων στην εξωτερική πολιτική</i> , Αθήνα: Παπαζήσης, 2006, Εισαγωγή. Valerie M. Hudson, <i>Ανάλυση εξωτερικής πολιτικής</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2017, ΚΕΦ. 1.	
2. Το μοντέλο του ορθολογικού δρώντος	Graham Allison & Philip Zelikow, <i>Η κρίση της Κούβας: Η ουσία της απόφασης</i> , Αθήνα: Παπαζήσης, 2006, ΚΕΦ. 1.	
3. Συστημικές θεωρίες	Χαράλαμπος Τσαρδανίδης, <i>Το σύστημα λήψης αποφάσεων στην εξωτερική πολιτική</i> , Αθήνα: Παπαζήσης, 2006, ΚΕΦ. 1. Michael Brecher, Blema Steinberg and Janice Stein, "A Framework for Research on Foreign Policy Behavior", <i>Journal of Conflict</i>	

	<i>Resolution</i> , Vol. 13, No. 1 (1969), pp. 75-101.	
4. Τα επίπεδα ανάλυσης εξωτερικής πολιτικής	Walter Carlinaes, "The Agency-Structure Problem in Foreign Policy Analysis", <i>International Studies Quarterly</i> , Vol. 36, No. 3 (1992), pp. 245-270. Kenneth Waltz, <i>Ο Άνθρωπος, το Κράτος και ο Πόλεμος</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Ποιότητα, 2010.	
5. Ο ρόλος των πολιτικών ηγετών και η επιρροή της προσωπικότητάς τους	Χαράλαμπος Τσαρδανίδης, <i>Το σύστημα λήψης αποφάσεων στην εξωτερική πολιτική</i> , Αθήνα: Παπαζήσης, 2006, ΚΕΦ. 4. Margaret G. Hermann, "Explaining Foreign Policy Behaviour Using the Personal Characteristics of Political Leaders", <i>International Studies Quarterly</i> , Vol. 24, No. 1 (1980), pp. 7-46.	
6. Το σύστημα των πεποιθήσεων των πολιτικών ηγετών	Χαράλαμπος Τσαρδανίδης, <i>Το σύστημα λήψης αποφάσεων στην εξωτερική πολιτική</i> , Αθήνα: Παπαζήσης, 2006, ΚΕΦ. 4. Alexander L. George, "The Operational Code: A Neglected Approach to the Study of Political Leaders and Decision Making", <i>International Studies Quarterly</i> , Vol. 13, No. 2 (1969), pp. 190-222.	
7. Η επιρροή των γνωσιακών προδιαθέσεων/παρακάμψεων στη λήψη αποφάσεων	Valerie M. Hudson, <i>Ανάλυση εξωτερικής πολιτικής</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2017, ΚΕΦ.2 . Jack S. Levy "Prospect theory and international relations: Theoretical applications and analytical problems", <i>Political Psychology</i> Vol. 13, No. 2 (1992), pp. 283-310.	
8. Ο ρόλος των συμβούλων και η λήψη αποφάσεων από συλλογικά όργανα	Χαράλαμπος Τσαρδανίδης, <i>Το σύστημα λήψης αποφάσεων στην εξωτερική πολιτική</i> , Αθήνα: Παπαζήσης, 2006, ΚΕΦ. 5. Valerie M. Hudson, <i>Ανάλυση εξωτερικής πολιτικής</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2017, ΚΕΦ 3. Paul 't Hart, Eric K. Stern, and Bengt Sundelius eds, <i>Beyond Groupthink: Political Group Dynamics and Foreign Policy-making</i> , Ann Arbor: University of Michigan Press, 1997.	
9. Η γραφειοκρατία και οι κυβερνητικές διαδικασίες	Χαράλαμπος Τσαρδανίδης, <i>Το σύστημα λήψης αποφάσεων στην εξωτερική πολιτική</i> , Αθήνα: Παπαζήσης, 2006, ΚΕΦ. 3. Valerie M. Hudson, <i>Ανάλυση εξωτερικής πολιτικής</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2017, ΚΕΦ. 3. Graham Allison & Philip Zelikow, <i>Η κρίση της Κούβας: Η ουσία της απόφασης</i> , Αθήνα: Παπαζήσης, 2006, ΚΕΦ. 3 & 5. Stephen Krasner, "Are Bureaucracies Important? (Or Allison Wonderland)", <i>Foreign</i>	

	<p><i>Policy</i>, No. 7 (Summer 1972), pp. 459-472.</p> <p>Jonathan Bendor and Thomas H. Hammond, "Rethinking Allison's Models", <i>The American Political Science Review</i>, Vol. 86, No. 2 (1992), pp. 301-322.</p> <p>Steve Smith, "Allison and the Cuban Missile Crisis: A Review of the Bureaucratic Politics Model of Foreign Policy Decision-Making", <i>Millennium</i>, Vol. 9, No. 1 (1980), pp. 21-40.</p> <p>Morton H. Halperin and Arnold Kanter, eds, <i>Bureaucratic Politics and Foreign Policy</i>, Washington, D.C.: Brookings, 1974.</p>	
<p>10. Εσωτερικοί (εγχώριοι) περιορισμοί στη διαδικασία λήψης αποφάσεων (η κοινή γνώμη και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης)</p>	<p>Χαράλαμπος Τσαρδανίδης, <i>Το σύστημα λήψης αποφάσεων στην εξωτερική πολιτική</i>, Αθήνα: Παπαζήσης, 2006, ΚΕΦ 6-8.</p> <p>Valerie M. Hudson, <i>Ανάλυση εξωτερικής πολιτικής</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2017, ΚΕΦ 4-6.</p> <p>Douglas C. Foyle, "Public Opinion and Foreign Policy: Elite Beliefs as a Mediating Variable", <i>International Studies Quarterly</i>, Vol. 41, No. 1 (2002), pp. 141-170.</p> <p>Juillet Kaarbo, "Domestic Politics of International Negotiations: The Effects of State Structures and Policymaking Processes", <i>International Interactions</i>, Vol. 27, No. 2 (2001), pp. 169-205.</p> <p>Robert D. Putnam, "Diplomacy and Domestic Politics: The Logic of Two-Level Games", <i>International Organization</i>, Vol. 42, No. 3 (1988), pp. 427-460.</p> <p>Thomas Risse-Kappen, "Public Opinion, Domestic Structure and Foreign Policy in Liberal Democracies", <i>World Politics</i>, Vol. 43, No. 3 (1991), pp. 479-512.</p> <p>Piers Robinson, "The CNN Effect: Can the News Media Drive Foreign Policy?", <i>Review of International Studies</i>, Vol. 25, No. 2 (1999), pp. 301-309.</p>	
<p>11. Διεθνείς περιορισμοί στην εξωτερική πολιτική</p>	<p>Valerie M. Hudson, <i>Ανάλυση εξωτερικής πολιτικής</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2017, ΚΕΦ 6.</p> <p>Peter Gourevitch, "The Second Image Reversed: The International Sources of Domestic Politics", <i>International Organization</i>, Vol. 32, No. 4 (1978), pp. 881-912.</p>	
<p>12. Μη-κρατικοί δρώντες και εξωτερική πολιτική</p>	<p>Χαράλαμπος Τσαρδανίδης, <i>Το σύστημα λήψης αποφάσεων στην εξωτερική πολιτική</i>, Αθήνα: Παπαζήσης, 2006, ΚΕΦ 7.</p> <p>Νικόλαος Τζιφάκης, «Τα διεθνικά δίκτυα</p>	

	<p>πολιτικής και οι διεθνείς ΜΚΟ ως φορείς προαγωγής της ανθρώπινης ασφάλειας», <i>Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών</i>, Τμ. 143, τχ. 2 (2014), σελ. 121-143.</p> <p>Peter J. Simmons, "Learning to live with NGOs", <i>Foreign policy</i>, No. 112 (1998), pp. 82-96.</p> <p>Asteris Huliaras and Nikolaos Tzifakis, "Celebrity Activism in International Relations: In search of a framework for analysis", <i>Global Society</i>, Vol. 24, No. 2 (2010), pp. 255-274.</p>	
13. Ανακεφαλαίωση – Το μέλλον της Ανάλυσης Εξωτερικής Πολιτικής	Valerie M. Hudson, <i>Ανάλυση εξωτερικής πολιτικής</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2017, ΚΕΦ. 7-8.	
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών/ανά βδομάδα:		
Βδομάδες 6-13	Τμηματική προφορική παρουσίαση ατομικών εκθέσεων από φοιτητές	
Τέλος βδομάδας 13	Υποβολή γραπτής ατομικής έκθεσης	
Εξεταστική περίοδος	Τελικές γραπτές εξετάσεις	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	<p>Η οργάνωση του μαθήματος (πχ ανακοινώσεις, πρόσθετο ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό, επιλογή/υποβολή/βαθμολόγηση εργασιών κλπ) στηρίζεται στην αξιοποίηση του e-class.</p> <p>Στις περισσότερες παραδόσεις γίνεται παρουσίαση με τη χρήση υπολογιστή και projector.</p> <p>Η βαθμολογία καταχωρείται με τη χρήση της εφαρμογής classweb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/).</p>												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Έκθεση</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική παρουσίαση</td> <td>1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>118 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες											
	Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες											
	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες											
	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες											
Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάσει την ακόλουθη διαδικασία:</p> <p>Γραπτές εξετάσεις: 80%</p> <p>Ατομική Έκθεση: 20%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμολογιών.</p>												

<p>Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Ο βαθμός των γραπτών εξετάσεων στις οποίες τίθενται ερωτήσεις σύντομης απάντησης πολλαπλασιάζεται επί 0,80 (πχ 6x0,80=4,8). Ο βαθμός της ατομικής έκθεσης που αφορά την σύντομη ανάπτυξη ενός δοκιμίου έκτασης 1.500-2.000 λέξεις πολλαπλασιάζεται επί 0,20 (πχ 8x0,20=1,60).</p> <p>Η συμμετοχή στα μαθήματα μπορεί να ενισχύσει την τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας ως 10%.</p> <p>Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να πάρει προβιβάσιμο βαθμό (τουλάχιστον 5) στις γραπτές εξετάσεις. Σε αντίθετη περίπτωση, στην τελική βαθμολογία του/της δεν συνυπολογίζονται η ατομική έκθεση και η συμμετοχή στα μαθήματα. Κατοχυρώνονται, ωστόσο, οι βαθμολογίες αυτές για την αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο στην οποία θα συμμετάσχει.</p>
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

1. Valerie M. Hudson, *Ανάλυση εξωτερικής πολιτικής*, Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2017.
2. Χαράλαμπος Τσαρδανίδης, *Το σύστημα λήψης αποφάσεων στην εξωτερική πολιτική*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2006.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Graham Allison & Philip Zelikow, *Η κρίση της Κούβας: Η ουσία της απόφασης*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2006.
- Jonathan Bendor and Thomas H. Hammond, "Rethinking Allison's Models", *The American Political Science Review*, Vol. 86, No. 2 (1992), pp. 301-322.
- Mark R. Brawley, "Regime Types, Markets, and War: The Importance of Pervasive Rents in Foreign Policy", *Comparative Political Studies*, Vol. 26, No. 2 (1993), pp. 178-197.
- Michael Brecher, Blema Steinberg and Janice Stein, "A Framework for Research on Foreign Policy Behavior", *Journal of Conflict Resolution*, Vol. 13, No. 1 (1969), pp. 75-101.
- Marijke Breuning, *Foreign Policy Analysis: A Comparative Introduction*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2007.
- Πάρις Βαρβαρούσης, *Διεθνείς Σχέσεις και Εξωτερική Πολιτική*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2004.
- Walter Carlinaes, "The Agency-Structure Problem in Foreign Policy Analysis", *International Studies Quarterly*, Vol. 36, No. 3 (1992), pp. 245-270.
- Michael Clarke and Brian White eds, *Understanding Foreign Policy: The Foreign Policy Systems Approach*, Aldershot: Edward Elgar, 1989.
- Colin Elman, "Why not Neorealist Theories of Foreign Policy?", *Security Studies*, Vol. 6, No. 1 (1996), pp. 7-53.
- Douglas C. Foyle, "Public Opinion and Foreign Policy: Elite Beliefs as a Mediating Variable", *International Studies Quarterly*, Vol. 41, No. 1 (2002), pp. 141-170.
- Alexander L. George, "The Operational Code: A Neglected Approach to the Study of Political Leaders and Decision Making", *International Studies Quarterly*, Vol. 13, No. 2 (1969), pp. 190-222.
- Peter Gourevitch, "The Second Image Reversed: The International Sources of Domestic Politics", *International Organization*, Vol. 32, No. 4 (1978), pp. 881-912.
- Joe D. Hagan, "Does Decision Making Matter? Systematic Assumptions vs. Historical Reality in International Relations Theory", *International Studies Review*, Vol. 3, No. 2 (2001), pp. 5-46.
- Morton H. Halperin and Arnold Kanter, eds, *Bureaucratic Politics and Foreign Policy*, Washington, D.C.: Brookings, 1974.
- Paul 't Hart, Eric K. Stern, and Bengt Sundelius eds, *Beyond Groupthink: Political Group Dynamics and Foreign Policy-making*, Ann Arbor: University of Michigan Press, 1997.
- Charles F. Hermann, "Changing Course: When Governments Choose to Redirect Foreign Policy", *International Studies Quarterly*, Vol. 34, No. 3 (1990), pp. 3-22.
- Margaret G. Hermann, "Explaining Foreign Policy Behaviour Using the Personal Characteristics of Political Leaders", *International Studies Quarterly*, Vol. 24, No. 1 (1980), pp. 7-46.
- Christopher Hill, *The Changing Politics of Foreign Policy*, Basingstoke: Palgrave, 2003.
- Ole Holsti, "Public Opinion and Foreign Policy: Challenges of the Almond-Lippmann Consensus", *International Studies Quarterly*, Vol. 36, No. 4 (1992), pp. 439-466.
- Valerie M. Hudson, "Foreign Policy Analysis: Actor-Specific Theory and the Ground of International Relations",

- Foreign policy analysis*, Vol. 1, No. 1 (2005), pp. 1–30.
- Asteris Huliaras and Nikolaos Tzifakis, "Celebrity Activism in International Relations: In search of a framework for analysis", *Global Society*, Vol. 24, No. 2 (2010), pp. 255-274.
- Irving Janis, *Groupthink: Psychological Studies of Policy Decisions and Fiascoes*, 2nd edition, Boston: Houghton Mifflin, 1982.
- Robert Jervis, *Perception and Misperception in International Politics*, Princeton: Princeton University Press, 1976.
- Juillet Kaarbo, "Domestic Politics of International Negotiations: The Effects of State Structures and Policymaking Processes", *International Interactions*, Vol. 27, No. 2 (2001), pp. 169-205.
- Juillet Kaarbo, "Foreign Policy Analysis in the Twenty-First Century: Back to Comparison, Forward to Identity and Ideas", *International Studies Review*, Vol. 5, No. 2 (2003), pp. 156-163.
- Juillet Kaarbo, "Coalition Cabinet Decision Making: Institutional and Psychological Factors", *International Studies Review*, Vol. 10, No. 1 (2008), pp. 57-86.
- Jonathan W. Keller, "Leadership Style, Regime Type, and Foreign Policy Crisis Behavior: A Contingent Monadic Peace?", *International Studies Quarterly*, Vol. 49, No. 5 (2005), 205-232.
- Stephen Krasner, "Are Bureaucracies Important? (Or Allison Wonderland)", *Foreign Policy*, No. 7 (Summer 1972), pp. 459-472.
- Ηλίας Κουσκουβέλης, *Λήψη Αποφάσεων Κρίση Διαπραγμάτευση: Θεωρία και Πρακτική*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 1997.
- Laura Neack, Jeanne A. K. Hey and Patrick J. Haney eds, *Foreign Policy Analysis: Continuity and Change in its second generation*, New Jersey: Prentice Hall, 2002.
- Robert D. Putnam, "Diplomacy and Domestic Politics: The Logic of Two-Level Games", *International Organization*, Vol. 42, No. 3 (1988), pp. 427-460.
- Thomas Risse-Kappen, "Public Opinion, Domestic Structure and Foreign Policy in Liberal Democracies", *World Politics*, Vol. 43, No. 3 (1991), pp. 479–512.
- Piers Robinson, "The CNN Effect: Can the News Media Drive Foreign Policy?", *Review of International Studies*, Vol. 25, No. 2 (1999), pp. 301-309.
- Gideon Rose, "Neoclassical Realism and Theories of Foreign Policy", *World Politics*, Vol. 51, No. 1 (1998), pp. 144-172.
- Steve Smith, "Allison and the Cuban Missile Crisis: A Review of the Bureaucratic Politics Model of Foreign Policy Decision-Making", *Millennium*, Vol. 9, No. 1 (1980), pp. 21–40.
- Richard C. Snyder, H. W. Bruck, Burton Sapin, Valerie Hudson, *Foreign Policy Decision Making (Revisited)*, Palgrave, 2002.
- Kenneth Waltz, *Ο Άνθρωπος, το Κράτος και ο Πόλεμος*, Αθήνα: Εκδόσεις Ποιότητα, 2010.
- Kenneth Waltz, "International Politics is Not Foreign Policy", *Security Studies*, Vol. 6, No. 1 (1996), pp. 54-57.
- Mark Webber and Michael Joseph Smith, *Foreign Policy in a Transformed World*, Harlow: Prentice-Hall, 2000.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Στην Ελλάδα τα σημαντικότερα περιοδικά που συστηματικά δημοσιεύουν άρθρα για ζητήματα εξωτερικής πολιτικής είναι τα ακόλουθα: *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, *Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης*, *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, *Αγορά Χωρίς Σύνορα*, *Επιστήμη και Κοινωνία*, *Το Βήμα των Διεθνών Σχέσεων*, *Φιλελεύθερη Έμφαση*, *Σύγχρονα Θέματα*, *Τετράδια Πολιτικού Διαλόγου*, *Έρευνας και Κριτικής*, *Ευρωπαϊκή Έκφραση*.

Παράλληλα υπάρχει πληθώρα διεθνών επιστημονικών περιοδικών που περιέχουν άρθρα ανάλυσης εξωτερικής πολιτικής. Τα πιο γνωστά είναι τα εξής: *Brown Journal of World Affairs*, *Current History*, *Foreign Affairs*, *Foreign Policy*, *Foreign Policy Analysis*, *International Affairs*, *International Journal*, *International Organization*, *International Security*, *International Studies Perspectives*, *International Studies Quarterly*, *International Studies Review*, *International Politics*, *International Relations*, *Orbis*, *SAIS Review*, *Survival*, *The National Interest*, *The World Today*, *World Policy Journal*, *World Politics*. Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση από το εργαστήριο υπολογιστών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink).

Η πιο περιεκτική μηχανή αναζήτησης είναι η επιστημονική βάση δεδομένων του Google: <http://scholar.google.com>

Στους/τις φοιτητές/τριες συνίσταται να παρακολουθούν συστηματικά τις διεθνείς εξελίξεις επικεντρώνοντας την προσοχή τους όχι τόσο στον ελληνικό περιοδικό και ημερήσιο τύπο, αλλά σε διεθνείς πηγές (πχ περιοδικά *Economist* και *Le Monde Diplomatique*, εφημερίδες *International Herald Tribune*, *Le Monde*, *The Guardian* και *The Washington Post* και ειδησεογραφικά δίκτυα *AFP*, *Al Jazeera*, *BBC*, *CNN* και *Euronews*).

Διαδικτυακοί τόποι

Μια ενδιαφέρουσα διεύθυνση με συνδέσμους σε κράτη, διεθνείς οργανισμούς, πανεπιστήμια, ερευνητικά

ιστιτούτα και επιστημονικά περιοδικά είναι το International Relations and Security Network (<http://www.isn.ethz.ch/>).

Επίσης αξιόλογες είναι οι ακόλουθες ιστοσελίδες:

Foreign policy Association
<http://www.fpa.org/>

Foreign Policy Research Institute
<http://www.fpri.org/>

Council on Foreign Relations
<http://www.cfr.org/>

CATO Institute
<http://www.cato.org/>

Brookings Institution
<http://www.brookings.edu/foreign-policy.aspx>

RAND Corporation
<http://www.rand.org/>

The European Council on Foreign Relations
<http://www.ecfr.eu/>

European Union Institute for Security Studies
<http://www.iss.europa.eu/>

FRIDE
<http://www.fride.org/>

International Crisis Group (χρειάζεται εγγραφή η οποία, ωστόσο, είναι δωρεάν)
<http://www.crisisgroup.org/>

United States Institute for Peace
<http://www.usip.org/resources-tools>

Center for Strategic and International Studies
<http://csis.org/>

Swiss Peace
<http://www.swisspeace.ch/>

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευονται συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),

- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	5030Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε (Χειμερινό Υποχρεωτικό)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Εργασία (2 έως 5 χιλ. λέξεις) με Παρουσίαση		1,2	
Ατομική Εργασία (2 έως 5 χιλ. λέξεις)		1,1	
Ομαδική Εργασία (5 έως 10 χιλ. λέξεις) με Παρουσίαση		0,8	
Σύνολο		4,7 (~5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης Γενικών Γνώσεων στην Κατεύθυνση Διεθνών Σχέσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS182/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα υιοθετεί μια ευρεία νοηματοδότηση και προβληματική του όρου στρατηγική. Προτάσσει τη θέση ότι οι Στρατηγικές Σπουδές είναι ο κλάδος των Διεθνών Σχέσεων που, εστιάζοντας στην ανθρώπινη δράση και τις πηγές της ισχύος, μελετά πώς η σύζευξη των μέσων με τους στόχους της πολιτικής επενεργεί στο γίνεσθαι της διεθνούς πολιτικής. Είναι, δηλαδή, ένα γνωστικό αντικείμενο που τέμνεται και συνομιλεί με αρκετά αντίστοιχα αντικείμενα της επιστήμης των Διεθνών Σχέσεων όπως με τις σπουδές ασφάλειας, τις σπουδές άμυνας, τη γεωπολιτική, τη διαχείριση κρίσεων, την επίλυση συγκρούσεων και την ανάλυση εξωτερικής πολιτικής και του οποίου το πεδίο έρευνας διαμορφώνεται από το διάλογο των Διεθνών Σχέσεων με την Ιστορία, την Πολιτική Επιστήμη και την Κοινωνιολογία. Σε αυτόν το διάλογο, η βία και κυρίως η στρατιωτική μορφή της κατέχει κεντρική θέση ως η κοινή συνισταμένη που καθοδηγεί το νήμα της προβληματικής και της θεωρητικής συζήτησης σχετικά με το φαινόμενο του πολέμου και της ειρήνης.</p> <p>Υπό το πρίσμα αυτό, οι διαλέξεις επιχειρούν να χαρτογραφήσουν την ανάπτυξη της στρατηγικής σκέψης στην ιστορική διαδρομή της εμβαθύνοντας, παράλληλα, σε σύγχρονες αναλυτικές κατηγορίες που επιτρέπουν την ανίχνευση και ανάδειξη της συμβολής της στρατηγικής στη διαμόρφωση των διεθνών εξελίξεων. Η ιστορική</p>

εμπειρία αξιοποιείται γόνιμα με σχετικές θεωρητικές αναζητήσεις, ώστε οι φοιτητές/τριες να αποκτήσουν στέρεες δεξιότητες στρατηγικής ανάλυσης. Ουσιαστικά, ο επιδιωκόμενος μαθησιακός στόχος του μαθήματος είναι η ενίσχυση της ικανότητας των φοιτητών/ριών να αντιλαμβάνονται και να αξιολογούν κριτικά τη διάσταση της στρατηγικής και την προοπτική της στην ενδελεχή μελέτη των πολύπλευρων εκφάνσεων των δρώντων της συλλογικής ανθρώπινης παρουσίας στη διεθνή σκηνή.

Προς την κατεύθυνση αυτή, οι φοιτητές/τριες καλούνται να καταγράψουν τη γνώση αυτή, εκτός από την παρακολούθηση των σύντομων και συνοπτικών προφορικών εισηγήσεων του διδάσκοντος, μέσω της ανάληψης τόσο συλλογικής όσο και ατομικής (μπορεί να συλλογική δύο ατόμων) έρευνας που παρουσιάζεται δημόσια και διαδραστικά ενώπιον των υπολοίπων φοιτητών/τριών. Με τον τρόπο αυτό το μαθησιακό αποτέλεσμα που επιδιώκεται είναι να μάθουν οι φοιτητές/τριες πως να αναζητούν, να επιλέγουν, να συγκεντρώνουν και εισηγούνται ως μέλη ομάδας εργασίας τη γνώση αναπτύσσοντας, παράλληλα, δεξιότητες συνεργασίας, σύνθεσης απόψεων, κριτικής σκέψης και επίλυσης δημόσιου προβλήματος πολιτικής σε συγκεκριμένο πλαίσιο κανόνων και χρόνου.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Το μάθημα επιδιώκει την προαγωγή της στρατηγικής ανάλυσης, δηλαδή την αυτόνομη και κριτική σύνθεση της θεωρίας με την πρακτικής της στρατηγικής. Αποσκοπεί στην ανάπτυξη της ερευνητικής ικανότητας των φοιτητών/ριών να εξηγούν τη διεθνή πολιτική υπό το πρίσμα των εννοιολογικών και θεωρητικών εργαλείων των Στρατηγικών Σπουδών. Οι φοιτητές/ριες, επομένως, μαθαίνουν να σκέφτονται και να αναλύουν τα διεθνή τεκταινόμενα στρατηγικά.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διαχρονικά, η στρατηγική ορίζεται με δύο τρόπους. Ο πρώτος ορισμός, που υιοθετεί μια στενή εννοιολογική προσέγγιση, θεωρεί την στρατηγική ως την άμεση εφαρμογή της στρατιωτικής δύναμης για τους σκοπούς του πολέμου. Ο δεύτερος ορισμός είναι ευρύτερος και αντιλαμβάνεται τη στρατηγική ως την άσκηση στρατιωτικής ισχύος για τους σκοπούς της πολιτικής. Σε αυτήν την αντίληψη εντάσσεται και η έννοια της υψηλής στρατηγικής, η οποία αφορά τη χρήση όλων των διαθέσιμων μέσων συμπεριλαμβανομένων των στρατιωτικών για τους σκοπούς της πολιτικής. Ωστόσο, όπως υπογραμμίζει ο André Beaufré, ο οποίος αποδέχεται τη στενή νοηματοδότηση της έννοιας, στρατηγική είναι «η τέχνη της διαλεκτικής της δύναμης ή, ακριβέστερα, η τέχνη της διαλεκτικής δύο αντιπαρατιθέμενων θελήσεων που χρησιμοποιούν δύναμη για να επιλύσουν τη διένεξή τους». Από αυτήν την άποψη, η στρατηγική θα μπορούσε να περιλαμβάνει, όπως υποστηρίζει ο Michael Howard, όχι μόνο τη διεξαγωγή ή την αποφυγή του πολέμου αλλά και τη συμπεριφορά σε περίοδο ειρήνης, η οποία πρέπει να εκδηλώνεται με τρόπο ώστε να μεταδίδει σε κάθε πραγματικό ή εν δυνάμει αντίπαλο το μήνυμα ότι το κόστος της προσφυγής στην ένοπλη σύγκρουση είναι πολύ μεγαλύτερο από το όφελος. Μια ακόμη πιο περιεκτική αντίληψη της στρατηγικής θα προσχωρούσε σε αυτήν του Lawrence Freedman που την ορίζει ως την «τέχνη της δημιουργίας ισχύος», με την έννοια της παραγωγής και της αναπαραγωγής αποτελεσμάτων στον πόλεμο και την ειρήνη.

Στο πλαίσιο αυτό, οι θεματικές ενότητες του μαθήματος περιλαμβάνουν:

Εισαγωγή: Γνωστικό Αντικείμενο και Τέμνουσες Προεκτάσεις – Πολιτική και Στρατηγική – Βία και Ισχύς – Όφελος, Μνήμη και Λήθη – Σύγκρουση και Συνεργασία – Πόλεμος και Ασφάλεια – Τα Αίτια του Πολέμου – Η

Εξέλιξη του Πολέμου: Ξηρά, Θάλασσα, Αέρας, Διάστημα – Κλασικές Μορφές Συμβατικού Πολέμου: Επανάσταση, Εμφύλιος, Γενοκτονία, Προληπτικός, Παρεμποδιστικός, Περιορισμένος, Ανταρτοπόλεμος – Σύγχρονες Εκφάνσεις του Πολέμου: Όπλα Μαζικής Καταστροφής, Τρομοκρατία, Επιχειρήσεις Ειρήνης, Ανθρωπιστικές Επεμβάσεις – Είδη Στρατιωτικής Στρατηγικής: Επίθεση, Άμυνα, Αποτροπή, Εξαναγκασμός, Έμμεση Προσέγγιση, Εκμηδένιση, Εξουθένωση, Φθορά, Ελιγμός – Άλλα Είδη Στρατηγικής: Διπλωματία, Διαχείριση Κρίσεων, Έλεγχος Εξοπλισμών, Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης, Αφοπλισμός – Οι Απαρχές των Θεωρητικών Αναζητήσεων: Θουκυδίδης, Σουν Τσου, Μακιαβέλλι, Φρειδερίκος ο Μέγας, Ναπολέον, Κλαούζεβιτς – Νεότερες Θεωρητικές Αναζητήσεις: Μάχαν, Κόρμπετ, Μακίντερ, Σπάικμαν, Χάρτ – Σύγχρονες Θεωρητικές Αναζητήσεις στην Εποχή της Πυρηνικής και της Διαστημικής Τεχνολογίας – Η Συζήτηση Σχετικά με την Επανάσταση στις Στρατιωτικές Υποθέσεις – Το Μέλλον των Στρατηγικών Σπουδών.

Ειδικότερα, η ανάπτυξη των θεματικών του μαθήματος σε 13 ενότητες διδασκαλίας αναλύονται στον παρακάτω πίνακα. Σημειώνεται ότι οι φοιτητές/τριες πληροφορούνται, μέσω του Προγράμματος Διδασκαλίας Μαθήματος και την ενημέρωση που γίνεται τόσο στην πρώτη συνάντηση διδασκαλίας όσο και τις ώρες γραφείου του διδάσκοντος, ότι:

- x. η διδακτέα ύλη διαχέεται και στα δύο υποχρεωτικά εγχειρίδια και παραδίδεται με διαδραστική διαλογική συζήτηση μέσω, αρχικά, σύντομων προφορικών εισηγήσεων του διδάσκοντος και, στη συνέχεια, της παρουσίας τόσο των ομαδικών εκθέσεων αναφοράς όσο και των ατομικών,
- xi. πρέπει, ως μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των επιδιωκόμενων μαθησιακών στόχων για την ανάπτυξη της ικανότητας έρευνας, να αναζητούν μόνοι/ες τους τις βιβλιογραφικές πηγές για την τεκμηρίωση των θεμάτων α) των ομαδικών εκθέσεων αναφοράς που αναφέρονται στις θεματικές ενότητες 3-11, β) των ατομικών εργασιών που παρουσιάζουν και γ) των ατομικών εργασιών που υποβάλουν και,
- xii. οφείλουν, ως μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των επιδιωκόμενων μαθησιακών στόχων για την ανάπτυξη των ικανοτήτων της ομαδικής εργασίας, της επίλυσης δημόσιων προβλημάτων πολιτικής, της δημόσιας παρουσίασης και προβολής έρευνας και της διαχείρισης χρόνου, να συνεργαστούν για την προφορική εισήγηση των ομαδικών εκθέσεων αναφοράς που αναφέρονται στις θεματικές ενότητες 3-11, όπως και για τις ατομικές εργασίες που ανακοινώνουν.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή: Γνωστικό Αντικείμενο και Τέμνουσες Προεκτάσεις	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	
2.1 Στρατηγικές Σπουδές και Διεθνείς Σπουδές Ασφάλειας: Παράλληλες ή Επικαλυπτόμενες Διαδρομές Σήμερα και στο Μέλλον; 2.2 Οι Διαστάσεις της Στρατηγικής και της Υψηλής Στρατηγικής: Σχέσεις Διασταύρωσης ή Ανταγωνισμού με τις Βία, Ισχύ, Πολιτική, Σύγκρουση και Συνεργασία.	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	
3.1 Η Χρήση Δύναμης και τα Αίτια του Πολέμου, 3.2 Η Θεωρητική Συμβολή των Θουκυδίδη και Μακιαβέλλι. Θέμα Παρουσίασης Ομαδικής Έκθεσης Αναφοράς Η Ελλάδα και η Έναρξη του Α΄ Βαλκανικού Πολέμου.	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	
4.1 Η Εξέλιξη και οι Επιπτώσεις του Πολέμου: Θεωρία και Πρακτική στη Ξηρά και τη Θάλασσα, 4.2 Η Θεωρητική Συμβολή των Κλαούζεβιτς, Μάχαν και Κόρμπετ.	I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία	

<p>Θέμα Παρουσίασης Ομαδικής Έκθεσης Αναφοράς Η Ελλάδα και η Έναρξη του Β΄ Βαλκανικού Πολέμου.</p>		
<p>5.1 Η Εξέλιξη και οι Επιπτώσεις του Πολέμου: Θεωρία και Πρακτική στον Αέρα και το Διάστημα, 5.2. Πυρηνικά και Άλλα Όπλα Μαζικής Καταστροφής. Θέμα Παρουσίασης Ομαδικής Έκθεσης Αναφοράς Η Σοβιετική Ένωση και η Έναρξη του Ψυχρού Πολέμου.</p>	<p>I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p>	
<p>6. Κλασικές Μορφές Συμβατικού Πολέμου: Διακρατικός, Εμφύλιος, Επανάσταση, Ανταρτοπόλεμος. Θέμα Παρουσίασης Ομαδικής Έκθεσης Αναφοράς Η Ελλάδα, η Έναρξη του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου και ο Εθνικός Διχασμός.</p>	<p>I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p>	
<p>7.1 Κλασικά Είδη Συμβατικού Πολέμου: Μικρός, Περιορισμένος, Προλητικός, Παρεμποδιστικός, Ολοκληρωτικός, 7.2. Η Εμπειρία των Δύο Παγκοσμίων Πολέμων. Θέμα Παρουσίασης Ομαδικής Έκθεσης Αναφοράς Η Γερμανία του Χίτλερ και η Έναρξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.</p>	<p>I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p>	
<p>8.1 Ψυχρός Πόλεμος: Η Περίπτωσης ενός Ιδιόμορφου Πολέμου, 8.2 Ηγεμονικοί Πόλεμοι και η Άνοδος και Πτώση Μεγάλων Δυνάμεων: Από τη Μεγάλη Βρετανία στην Κίνα. Θέμα Παρουσίασης Ομαδικής Έκθεσης Αναφοράς Η Βρετανική Αυτοκρατορία, οι ΗΠΑ και η Έναρξη του Ψυχρού Πολέμου</p>	<p>I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p>	
<p>9. Κλασικές Κατηγορίες Στρατηγικής: Άμυνα, Επίθεση, Αποτροπή, Διπλωματία Θέμα Παρουσίασης Ομαδικής Έκθεσης Αναφοράς Η Σοβιετική Ένωση και η Λήξη του Ψυχρού Πολέμου.</p>	<p>I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p>	
<p>10. Κλασικές Μορφές Στρατηγικής: Άμεση Προσέγγιση, Έμμεση Προσέγγιση, Εκμηδένιση, Εξουθένωση, Φθορά, Ελιγμός. Θέμα Παρουσίασης Ομαδικής Έκθεσης Αναφοράς Οι 'Τρεις Μεγάλοι' και η Λήξη του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου.</p>	<p>I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p>	
<p>11.1 Σύγχρονες, Ιδιόμορφες Εκφάνσεις Συμβατικής Ένοπλης Βίας: Ανθρωπιστικές Επεμβάσεις,</p>	<p>I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p>	

<p>11.2. Επιχειρήσεις Ειρήνης, Σύγχρονες, Ιδιόμορφες Εκφάνσεις Στρατηγικής για Συμβατική Ένοπλη Βία: Διαχείριση Κρίσεων, Επίλυση Συγκρούσεων, Έλεγχος Εξοπλισμών, Μέτρα Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης, Αφοπλισμός.</p> <p>Θέμα Παρουσίασης Ομαδικής Έκθεσης Αναφοράς Η Δύση και η Έυθύνη για Προστασία (Responsibility to Protect).</p>		
<p>12.1. Σύγχρονες, Ιδιόμορφες Εκφάνσεις Μη Συμβατικής Ένοπλης Βίας: Τρομοκρατία, Εξέγερση,</p> <p>12.2 Σύγχρονες, Ιδιόμορφες Εκφάνσεις Στρατηγικής για μη Συμβατική Ένοπλη Βία: Αντί-τρομοκρατία, Αντί-εξέγερση.</p> <p>Θέμα Παρουσίασης Ομαδικής Έκθεσης Αναφοράς Η Ρωσία και η Τσετσενία, από το 1999 μέχρι Σήμερα.</p>	<p>I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p>	
<p>13. Τεχνολογία, Πόλεμος, Ένοπλη Βία: Επανάσταση στις Στρατιωτικές Υποθέσεις υπό το Πρίσμα της Εμπειρίας της 11ης Σεπτεμβρίου 2001.</p> <p>Θέμα Παρουσίασης Ομαδικής Έκθεσης Αναφοράς Οι ΗΠΑ και η Έναρξη του «Πολέμου κατά του Τρόμου»</p>	<p>I. Υποχρεωτικά Εγχειρίδια II. Προτεινόμενη Βιβλιογραφία</p>	
<p>Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:</p>	<p>Οι τρόποι αξιολόγησης που έχουν επιλεγεί αποβλέπουν στην επίτευξη των μαθησιακών στόχων του μαθήματος και, ειδικότερα, την ανάπτυξη επτά βασικών δεξιοτήτων: α) ταξινόμηση, ιεράρχηση και σύνθεση γνώσεων, β) κριτική σκέψη, γ) χρήση γραπτού λόγου, δ) συνεργασία και συλλογική εργασία, ε) διάγνωση και επίλυση δημόσιου προβλήματος πολιτικής, στ) χρήση δημόσιου προφορικού λόγου και διαδραστικού διαλόγου και ζ) διαχείριση χρόνου.</p>	
<p>Ομαδική Εργασία με Παρουσίαση</p>	<p>Ανάλυση των συγκεκριμένων θεμάτων που αναφέρονται στις Θεματικές Ενότητες Διδασκαλίας μεταξύ των Εβδομάδων 3 και 13. Η ανάλυση και παρουσίαση έχει συγκεκριμένη δομή και απαντά σε συγκεκριμένα ερωτήματα που ορίζονται εκ των προτέρων από το διδάσκοντα.</p>	
<p>Ατομική Εργασία με Παρουσίαση</p>	<p>Ανάλυση ενός ζητήματος ελληνικής ασφάλειας και στρατηγικής. Η ανάλυση και παρουσίαση, που μπορεί να είναι και συλλογική δύο ατόμων, έχει τη δομή ενός κειμένου πολιτικής που έχει τη λογική επίλυσης προβλήματος.</p>	
<p>Ατομική Εργασία</p>	<p>Ανάλυση ενός ζητήματος ασφάλειας και στρατηγικής.</p>	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

<p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Το μάθημα στηρίζεται στη σεμιναριακή, συμμετοχική διδασκαλία. Συνδυάζει την παράδοση διαλέξεων με την παρουσίαση των εργασιών των φοιτητών/ριών, ώστε η συνακόλουθη διαλογική συζήτηση να εκμαιεύσει και να δομήσει ή να αναδομήσει τη γνώση.</p>												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Η οργάνωση και η διδασκαλία του μαθήματος αξιοποιούν εκτεταμένα ΤΠΕ. Ειδικότερα, σχεδόν το σύνολο του έντυπου υλικού του μαθήματος (π.χ. πρόγραμμα διδασκαλίας, ανακοινώσεις, υποβολή εργασιών, σημειώσεις) αναρτάται και κοινοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής e-Class (http://eclass.uop.gr/), όπως και στοιχεία ενημέρωσης και αλληλογραφίας με τους/ις φοιτητές/ριες. Παρομοίως, η καταχώρηση της βαθμολογίας πραγματοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας ClassWeb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/). Οι διαλέξεις του μαθήματος και οι εργασίες των φοιτητών παρουσιάζονται, συνήθως, με τη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και μηχανήμα προβολής εικόνων.</p>												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="667 730 1002 757">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1010 730 1343 757">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="667 757 1002 813">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1010 757 1343 813">13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 813 1002 902">Ατομική Εργασία (2 έως 5 χιλ. λέξεις) με Παρουσίαση</td> <td data-bbox="1010 813 1343 902">6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες + 3 ώρες = 30 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 902 1002 992">Ατομική Εργασία (έως 2 χιλ. έως 5 χιλ. λέξεις)</td> <td data-bbox="1010 902 1343 992">6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 992 1002 1081">Ομαδική Εργασία (5 έως 10 χιλ. λέξεις) με Παρουσίαση</td> <td data-bbox="1010 992 1343 1081">6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,0 = 18 ώρες + 3 ώρες = 21 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="667 1081 1002 1111">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1010 1081 1343 1111">117 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Εργασία (2 έως 5 χιλ. λέξεις) με Παρουσίαση	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες + 3 ώρες = 30 ώρες	Ατομική Εργασία (έως 2 χιλ. έως 5 χιλ. λέξεις)	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες	Ομαδική Εργασία (5 έως 10 χιλ. λέξεις) με Παρουσίαση	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,0 = 18 ώρες + 3 ώρες = 21 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	117 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες												
Ατομική Εργασία (2 έως 5 χιλ. λέξεις) με Παρουσίαση	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες + 3 ώρες = 30 ώρες												
Ατομική Εργασία (έως 2 χιλ. έως 5 χιλ. λέξεις)	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες												
Ομαδική Εργασία (5 έως 10 χιλ. λέξεις) με Παρουσίαση	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,0 = 18 ώρες + 3 ώρες = 21 ώρες												
Σύνολο Μαθήματος	117 ώρες												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα και καθορίζεται με βάση βαθμολόγησης την κλίμακα από μηδέν (0) έως δέκα (10).</p> <p>Η Ομαδική Εργασία με Παρουσίαση είναι προαπαιτούμενο της αξιολόγησης. Βάσει αυτής της προϋπόθεσης, η τελική βαθμολογία διαμορφώνεται από:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ το βαθμό της Ατομικής Εργασίας με Παρουσίαση, που προσμετρείται κατά 70%, ➤ το βαθμό της Ατομικής Εργασίας, που προσμετρείται κατά 30%. <p>Οι βαθμοί των Ατομικών Εργασιών δεν κατοχυρώνονται για την επαναληπτική εξεταστική περίοδο. Κατά την τελευταία, η αξιολόγηση γίνεται με γραπτή εξέταση.</p> <p>Κατ' εξαίρεση για τους φοιτητές Erasmus η αξιολόγηση γίνεται στην αγγλική γλώσσα με ίδια βάση βαθμολόγησης, την κλίμακα από μηδέν (0) έως δέκα (10).</p> <p>Η τελική βαθμολογία διαμορφώνεται από τις δύο απαλλακτικές των τελικών εξετάσεων Ατομικές Εργασίες.</p>												

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Υποχρεωτικά Εγχειρίδια:

1. Κωνσταντίνος Κολιόπουλος, *Η Στρατηγική Σκέψη από την Αρχαιότητα έως Σήμερα* (Αθήνα: Ποιότητα, 2008).

2. Peter Paret (επιμ.), *Οι Δημιουργοί της Σύγχρονης Στρατηγικής: Από το Μακκιαβέλλι στην Πυρηνική Εποχή* (Αθήνα: Τουρίκης, 2004).

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Θουκυδίδου Ιστορία (Αθήνα: Ηριδανός, αχρονολόγητο).

Kenneth N. Waltz, *Ο Άνθρωπος, το Κράτος και ο Πόλεμος. Μία Θεωρητική Ανάλυση* (Αθήνα: Ποιότητα, 2011).

Κώστας Υφαντής, *Εισαγωγή στη Στρατηγική. Εννέα Μαθήματα* (Αθήνα: Ι. Σιδέρης, 2010).

J.F.C. Fuller, *Οι Αποφασιστικές Μάχες που Διαμόρφωσαν τον Κόσμο*, τόμος Α' & Β' (Αθήνα: Ποιότητα, 2008).

Χαράλαμπος Παπασωτηρίου, *Βυζαντινή Υψηλή Στρατηγική 6ος-11ος Αιώνας*, 5η έκδοση (Αθήνα: Ποιότητα, 2007).

Παναγιώτης Ήφαιστος, *Ο Πόλεμος και τα Αίτια του. Τα Πολλά Πρόσωπα του Ηγεμονισμού και της Τρομοκρατίας*, 3η έκδοση (Αθήνα, Ποιότητα, 2007).

John Baylis, James Wirtz, Eliot Cohen & Colin S. Gray (επιμ.), *Strategy in the Contemporary World. An Introduction to Strategic Studies* (Oxford: Oxford University Press, 2006).

Αθανάσιος Πλατιάς, *Διεθνείς Σχέσεις και Στρατηγική στο Θουκυδίδη* (Αθήνα: Βιβλιοπωλείου της «Εστίας», 1999).

Colin S. Gray, *Modern Strategy* (Oxford: Oxford University Press, 1999).

Stephen van Evera, *Causes of War. Power and the Roots of Conflict* (Ithaca: Cornell University Press, 1999).

Karl von Clausewitz, *Περί του Πολέμου* (Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 1991).

Sun Zu, *Η Τέχνη του Πολέμου* (Θεσσαλονίκη: Βάνιας, 1991).

Βασική Βιβλιογραφία:

Gary Sheffield (ed.), *War Studies Reader. From the Seventeenth Century to the Present Day and Beyond* (London: Continuum, 2010).

Σπυρίδων Ν. Λίτσας, *Πόλεμος και Ορθολογισμός. Θεωρητικές Προεκτάσεις και Στρατηγικές Εφαρμογές* (Αθήνα: Ποιότητα, 2010).

Michael Howard, *Ο Ρόλος του Πολέμου στη Νεότερη Ευρωπαϊκή Ιστορία*, 4^η έκδοση (Αθήνα: Ποιότητα, 2009).

Γιάννης Γ. Βαληνάκης & Κωνσταντίνα Ε. Μπότσιου, *Διεθνείς Σχέσεις και Στρατηγική στην Πυρηνική Εποχή*, 2^η έκδοση (Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2008).

Thomas G. Mahnken & Joseph A. Maiolo (eds.), *Strategic Studies. A Reader* (London: Routledge, 2008).

Peter R. Neumann & M.L.R. Smith, *The Strategy of Terrorism. How it Works, and Why it Fails* (London: Routledge, 2008).

Ken Booth & Nicholas J. Wheeler, *The Security Dilemma. Fear, Cooperation and Trust in World Politics* (London: Palgrave Macmillan, 2008).

Jan Angstrom & Isabelle Duyvesteyn (eds.), *Understanding Victory and Defeat in Contemporary War* (London: Routledge, 2007).

Ivo H. Daalder (ed.), *Beyond Preemption. Force and Legitimacy in a Changing World* (Washington, D.C.: Brookings Institution Press, 2007).

Colin S. Gray, *War, Peace and International Relations. An Introduction to Strategic History* (London: Routledge,

- 2007).
- Colin S. Gray, *Fighting Talk. Forty Maxims on War, Peace, and Strategy* (London: Praeger, 2007).
- John Arquilla & Douglas A. Borer (eds.), *Information Strategy and Warfare. A Guide to Theory and Practice* (London: Routledge, 2007).
- Κωνσταντίνος Τσουκαλάς, *Πόλεμος και Ειρήνη Μετά το «Τέλος της Ιστορίας»*, 2^η έκδοση (Αθήνα: Καστανιώτης, 2006).
- Stathis N. Kalyvas, *The Logic of Violence in Civil War* (Cambridge: Cambridge University Press, 2006).
- Alan Stephens & Nicola Baker, *Making Sense of War. Strategy for the 21st Century* (Cambridge: Cambridge University Press, 2006).
- Colin S. Gray, *Strategy and History. Essays on Theory and Practice* (London: Routledge, 2006).
- Yee-Kuang Heng, *War as Risk Management. Strategy and Conflict in an Age of Globalised Risks* (London: Routledge, 2006).
- Θ. Ντόκος & Π. Τσάκωνας, *Στρατηγική Εθνικής Ασφάλειας* (Αθήνα: Παπαζήσης, 2005).
- Isabelle Duyvesteyn & Jan Angstrom (eds.), *Rethinking the Nature of War* (London: Frank Cass, 2005).
- John F. Ferris, *Intelligence and Strategy* (London: Routledge, 2005).
- Edward A. Kolodziej, *Security and International Relations* (Cambridge: Cambridge University Press, 2005).
- Ken Booth (ed.), *Critical Security Studies and World Politics* (London: Lynne Rienner, 2005).
- J.F.C. Fuller, *Η Ιδιοφυής Στρατηγική του Μεγάλου Αλεξάνδρου* (Αθήνα: Ποιότητα, 2004).
- Pascal Boniface, *Οι Πόλεμοι του Αύριο* (Αθήνα: Παπαζήσης, 2004).
- Victor D. Hanson, *Ο Δυτικός Τρόπος Πολέμου. Η Αποφασιστική Μάχη στην Κλασική Ελλάδα* (Αθήνα: Κωνσταντίνος Τουρίκης, 2004).
- Lawrence Freedman, *Deterrence* (Cambridge: Polity Press, 2004).
- Paul F. Diehl (ed.), *The Scourge of War. New Extension on an Old Problem* (Ann Arbor: The University of Michigan Press, 2004).
- Colin S. Gray, *Strategy for Chaos. Revolutions in Military Affairs and the Evidence of History* (London: Frank Cass, 2002).
- Ken Booth & Tim Dunne (eds.), *Worlds in Collision. Terror and the Future of Global Order* (Basingstoke, Hampshire: Macmillan Palgrave, 2002).
- Κωνσταντίνος Κολιόπουλος, *Η Υψηλή Στρατηγική της Αρχαίας Σπάρτης 750-192 π.χ.* (Αθήνα: Ποιότητα, 2001).
- Ηλίας Ι. Κουσκουβέλης, *Αποτροπή και Πυρηνική Στρατηγική στον Ψυχρό Πόλεμο* (Αθήνα: Ποιότητα, 2000).
- Κωνσταντίνος Κολιόπουλος, *Στρατηγικός Αιφνιδιασμός. Υπηρεσίες Πληροφοριών και Αιφνιδιαστικές Επιθέσεις* (Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2000).
- Μαίρη Μπόση, *Ζητήματα Ασφάλειας στη Νέα Τάξη Πραγμάτων* (Αθήνα, Παπαζήσης, 1999).
- Craig A. Snyder (ed.), *Contemporary Security and Strategy* (London: Macmillan, 1999).
- Mary Kaldor, *New and Old Wars. Organized Violence in a Global Era* (Cambridge: Polity, 1999).
- Lawrence Freedman (ed.), *Strategic Coercion. Concepts and Cases* (Oxford: Oxford University Press, 1998).
- Barry Buzan & Eric Herring, *The Arms Dynamic in World Politics* (Boulder: Lynne Rienner, 1998).

Barry Buzan, Ole Waever & Jaap de Wilde, *Security. A New Framework for Analysis*, 2nd edition (Boulder: Lynne Rienner, 1998).

Παναγιώτης Κονδύλης, *Θεωρία του Πολέμου* (Αθήνα: Θεμέλιο, 1997).

Archer Jones, *Elements of Military Strategy. An Historical Approach* (London: Praeger, 1996).

Δημήτρης Δημούλης & Χριστίνα Γιαννούλη, *Έθνη-Τάξεις-Πολιτική. Η Διαλεκτική του Πολέμου* (Αθήνα: Κριτική, 1995).

Williamson Murray, MacGregor Know & Alvin Bernstein (eds.), *The Making of Strategy. Rulers, States, and War* (Cambridge: Cambridge University Press, 1994).

Lawrence Freedman, *The Evolution of Nuclear Strategy* (London: Macmillan, 1993).

Θάνος Π. Ντόκος, *Αναζητώντας την Ειρήνη: Μέτρα για τη Διεθνή Ασφάλεια και τη μη Διασπορά των Πυρηνικών Όπλων* (Αθήνα: Παπαζήσης, 1992).

Peter Paret, *Understanding War. Essays on Clausewitz and the History of Military Power* (Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1992).

Barry Buzan, *People, States and Fear. An Agenda for International Security Studies in the Post-Cold War Era* (New York: Harvester Wheatsheaf, 1991).

Ken Booth (ed.), *New Thinking About Strategy and International Security* (London: Harper Collins Academic, 1991).

Paul K. Huth, *Extended Deterrence and the Prevention of War* (New Haven: Yale University Press, 1988).

Stephen M. Walt, *The Origins of Alliances* (Ithaca: Cornell University Press, 1987).

Peter Paret, *Clausewitz and the State. The Man, his Theories, and his Times* (Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1985).

Carl von Clausewitz, *On War* (Princeton, New Jersey: Princeton University Press, 1984).

John J. Mearsheimer, *Conventional Deterrence* (Ithaca: Cornell University Press, 1983).

Thomas C. Schelling, *The Strategy of Conflict* (Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1960).

Bernard Brodie, *Strategy in the Missile Age* (Santa Monica: Rand Corporation, 1959).

Επιστημονικά Περιοδικά:

Ελληνικά περιοδικά τα οποία:

- συζητούν θέματα διεθνών σχέσεων και στρατηγικών σπουδών είναι, κυρίως, τα: *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, Αγορά Χωρίς Σύνορα, Επιστήμη και Κοινωνία, Θέσεις, Αξιολογικά, Ουτοπία, Ιστορικά, Κλειώ, Historein, Το Βήμα των Διεθνών Σχέσεων, Φιλελεύθερη Έμφαση, Σύγχρονα Θέματα, Τετράδια Πολιτικού Διαλόγου, Έρευνας και Κριτικής, Ευρωπαϊκή Έκφραση,*
- ειδικεύονται σε θέματα στρατηγικών σπουδών είναι η *Γεωπολιτική* και το *DefencorPacis*.

Διεθνή περιοδικά τα οποία:

- είναι ευρύτερα αναγνωρισμένα ως τα κορυφαία που συζητούν θέματα αιχμής στη θεωρία και τη μεθοδολογία των διεθνών σχέσεων είναι τα: *International Theory, European Journal of International Relations, International Organization, International Security, International Studies Quarterly, Millennium: Journal of International Studies, International Political Science Review, International Political Sociology, Foreign Policy Analysis, World Politics, American Political Science Review, Review of International Studies, Journal of Peace Research, Review of International Political Economy,*

- είναι εξίσου αποδεκτά ως αξιολογαστοπεδίο των διεθνών σχέσεων και των στρατηγικών που δίνονται: *International Studies Review, International Studies Perspectives, Alternatives, International Politics, International Relations, British Journal of Politics and International Relations, Journal of International Relations and Development, Cambridge Review of International Affairs, Journal of Conflict Resolution, International Interactions, Cooperation and Conflict, Globalizations, Political Science Quarterly, Orbis, Journal of International Affairs, SAIS Review, Global Society, Ethics and International Affairs, Nations and Nationalism, Politics, International Affairs, Foreign Affairs, Foreign Policy,*
- είναι ευρύτερα αναγνωρισμένα ως τα κορυφαία που ειδικεύονται σε θέματα στρατηγικών που δίνονται: *Journal of Strategic Studies, Security Studies, Contemporary Security Policy, Survival, Defense Studies, RUSI Review,*
- είναι εξίσου αποδεκτά ως αξιολογαστοπεδίο των στρατηγικών που δίνονται: *Comparative Strategy, Defense and Security Analysis, The Nonproliferation Review, Security Dialogue, Conflict, Security & Development, Democracy and Security, Intelligence and National Security, Armed Forces & Society, International Journal of Intelligence and Counter Intelligence, Civil Wars, Small Wars & Insurgencies, Terrorism and Political Violence, Studies in Conflict & Terrorism, Biosecurity and Bioterrorism: Biodefense Strategy Practice and Science, Dynamics of Asymmetric Conflict, The National Interest, European Security, Journal of Slavic Military Studies, The Korean Journal of Defense Analysis, Central European Journal of International and Security Studies, Diplomacy & Statecraft, International Peacekeeping, Journal of Intervention and Statebuilding, Journal of Cold War Studies, War in History, Journal of Military Ethics, Journal of Homeland Security and Emergency Management, Conflict Management and Peace Science, Science and Global Security, Journal of Strategic Security, Global Change, Peace and Security, Peace and Change, Peace Review.*

Ενδιαφέρουσες είναι και οι γνωστές ετήσιες αναφορές *Strategic Survey* και *The Military Balance*, καθώς και οι περιοδικές εκδόσεις *The Adelphi Papers* και *Strategic Comments* που δημοσιεύονται από το φημισμένο International Institute for Strategic Studies (IISS) με έδρα το Λονδίνο.

Στα περισσότερα από τα παραπάνω διεθνή περιοδικά και εκδόσεις παρέχεται ελεύθερα η πρόσβαση, μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink), από το εργαστήριο υπολογιστών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Για άρθρα γνώμης και αναλύσεις επικαιρότητας, οι φοιτητές/τριες συνιστάται να συμβουλευονται τα μηνιαία ακαδημαϊκά περιοδικά *The World Today, Current History, NATO Review*. Παράλληλα, συνιστάται να ενημερώνονται για τις τρέχουσες παγκόσμιες εξελίξεις από τον ελληνικό και το διεθνή ημερήσιο και περιοδικό τύπο συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού. Πάντως, εκτός από την πληθώρα των ειδησεογραφικών τηλεοπτικών και διαδικτυακών καναλιών, οι πιο έγκυρες αγγλόγλωσσες έντυπες πηγές δημοσιογραφικής πληροφόρησης και κριτικής είναι οι: *The Economist, Newsweek, Time, The European Voice, International Herald Tribune, Financial Times, The Wall Street Journal, The Independent, The Guardian, The Times, The New York Times, The Washington Post*.

Επίσης, ενδελεγμένη είναι η ανάγνωση επιθεωρήσεων βιβλιοκρισίας που του ελληνόγλωσσου *The Athens Review of Books* και των αγγλόγλωσσων *London Review of Books* και *The New York Review of Books*.

Διαδικτυακοί Τόποι:

I. Γενικά

Χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την έρευνα και τη συγγραφή εργασιών περιλαμβάνει η ιστοσελίδα <http://www.dianahacker.com/resdoc/>.

Οι κύριες μηχανές αναζήτησης βιβλιογραφίας και επιστημονικών δεδομένων είναι το Google (<http://scholar.google.com>) και το Citizen Compendium (http://en.citizendium.org/wiki/Welcome_to_Citizendium).

Ευρύτερα γνωστές ηλεκτρονικές διευθύνσεις ειδικευμένες στην καταγραφή πηγών πληροφοριών και στατιστικών στοιχείων σχετικών με την έρευνα των κοινωνικών επιστημών είναι:

- Social Science Research Network:
<http://www.ssrn.com/>
- Higher Education Academy Subject Network for Anthropology, Sociology, Politics:
<http://www.c-sap.bham.ac.uk/>
- The World Factbook:

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>

- Gateway to Countries and Regions:
<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/COUNTRIES/0,,pagePK:180619~theSitePK:136917,00.html>
- Political Resources Around the World (countries, governments, parties, media, organizations):
<http://www.politicalresources.net/>
- Web Sources for Politics and Governments Around the World:
<http://www.politicsresources.net/>

Η εξοικείωση με συνδέσμους που φιλοξενούν πηγές με διευθύνσεις διεθνών θεσμών και, ιδιαίτερα, ηλεκτρονικές σελίδες βασικών διεθνών οργανισμών που πρωταγωνιστούν στις παγκόσμιες πολιτικές εξελίξεις είναι *εκ των ων ουκ άνευ*:

- Web Sources for Associations and Organizations Around the World:
<http://www.uia.be/links>
- International Organizations Websites:
<http://www.library.northwestern.edu/govinfo/resource/internat/igo.html>
- United Nations:
<http://www.un.org/>
- European Union:
<http://europa.eu/>
European Commission:
<http://ec.europa.eu/>
European Council:
<http://www.consilium.europa.eu/>
- NATO:
<http://www.nato.int/cps/en/natolive/index.htm>

II. Ευρύτερα Διεθνείς Σχέσεις και Στρατηγικές Σπουδές

Οι φοιτητές/τριες συνιστάται να επισκεφτούν καταρχάς τους:

- Web Sources for Study and Research Around the World:
<http://www.intute.ac.uk/socialsciences/>
- Association of Professional Schools of International Affairs:
<http://www.apsia.org/apsia/index.php>
- European Policy Institutes Network:
<http://www.epin.org/new/index.php>
- International Association for Political Science Students:
<http://www.iapss.org/>
- The University Association for Contemporary European Studies-Student Forum:
<http://www.uacesstudentforum.org/>

Επίσης, συνιστάται να επισκεφτούν τις ελληνικές και τις κυριότερες διεθνείς επαγγελματικές ενώσεις της ακαδημαϊκής κοινότητας των Διεθνών Σχέσεων (συμπεριλαμβανομένης της Πολιτικής Επιστήμης):

- Ελληνική Εταιρία Διεθνούς Δικαίου & Διεθνών Σχέσεων (ΕΕΔΔΔΣ):
<http://www.hesilir.gr/>
- Ελληνική Εταιρία Πολιτικής Επιστήμης:
<http://www.politikinet.gr>
- The Modern Greek Studies Association (MGSA):
<http://mgsa.org>
- International Studies Association (ISA):
<http://www.isanet.org/>
- British International Studies Association (BISA):
<http://www.bisa.ac.uk>
- Central and East European International Studies Association (CEEISA):
<http://ian.vse.cz/ceeisa/>
- The University Association for Contemporary European Studies (UACES):
<http://www.uaces.org/>
- European Community Study Association (ECSA):
<http://www.ecsanet.org>
- The Association for the Study of Ethnicity & Nationalism:
<http://www.lse.ac.uk/collections/ASEN/>
- Association for the Study of Nationalities (ASN):

- <http://www.nationalities.org>
- Arms Control Association:
<http://www.armscontrol.org/>
- International Peace Research Association (IPRA):
<http://soc.kuleuven.be/iieb/praweb/index.php?action=home&cat=home>
- Peace Science Society (International):
<http://pss.la.psu.edu/>
- International Political Science Association (IPSA):
<http://www.ipsa.org/site/>
- American Political Science Association (APSA):
<http://www.apsanet.org>
- The Academy of Political Science-New York:
<http://www.psqonline.org/>
- Political Studies Association of the United Kingdom (PSA):
<http://www.psa.ac.uk>
- Federation of American Scientists (FAS):
<http://www.fas.org/programs/ssp/man/usmunitionswpnsystems.html>

Εξαιρετικά σημαντικές πύλες και δίκτυα άντλησης πληροφόρησης, γνώσης και ανάλυσης σχετικά με τις διεθνείς σχέσεις και τις στρατηγικές σπουδές είναι:

- International Relations Resource Center:
http://www.wadsworth.com/politicalscience_d/special_features/ext/ir/
- European Information Network on International Relations and Area Studies:
<http://www.einiras.org/>
- Swiss Network for International Studies:
<http://www.snis.ch/>
- Geneva International Academic Network:
<http://www.ruig-gian.org/>
- Columbia International Affairs Online (CIAO):
<http://www.ciaonet.org/>
- Critical Gateway to Global Politics, Society and Culture:
<http://www.theglobalsite.ac.uk>
- English School of International Relations Theory:
<http://www.polis.leeds.ac.uk/research/international-relations-security/english-school/>
- International Forum on Globalization:
<http://www.ifg.org/>
- Global Transformations Website:
<http://www.polity.co.uk/global/>
- Addressing International Governance Challenges:
<http://www.cigionline.org/>
- Shaping Change, Development and Transformation:
<http://www.bertelsmann-transformation-index.de/en/>
- Project on Ethnic Relations:
<http://www.per-usa.org/>
- Web Source for Human Rights:
<http://www.hrw.org/>
- CongressionalResearchService (CRS) Reports (US Congress):
<http://www.fas.org/sgp/crs/index.html>

Εξίσου σημαντικές είναι οι ιστοσελίδες δύο διεθνούς εμβέλειας ακαδημαϊκών ομάδων που θεραπεύουν την επιστήμη των Διεθνών Σχέσεων:

- World International Studies Committee:
<http://www.essex.ac.uk/ecpr/events/wisc/index.htm>
- European Consortium for Political Research:
<http://www.ecprnet.eu/>

Απαραίτητη, τέλος, είναι η επίσκεψη στους διαδικτυακούς τόπους ορισμένων διεθνούς κύρους κέντρων μελέτης των διεθνών σχέσεων και των στρατηγικών σπουδών:

- Woodrow Wilson International Center for Scholars:
<http://www.wilsoncenter.org>
- The Harvard Academy for International and Area Studies:
<http://www.wcfia.harvard.edu/academy/>
- WeatherheadCenter for International Affairs:

- <http://www.wcfia.harvard.edu/>
- Yale Macmillan Center:
<http://www.yale.edu/macmillan/flash.htm>
- Royal Institute of International Affairs (Chatham House):
<http://www.riia.org/>
- United States Institute of Peace:
<http://www.usip.org/>
- Carnegie Endowment for International Peace:
<http://www.ceip.org/>
- Stockholm International Peace Research Institute:
<http://www.sipri.org>
- Brookings Institution:
<http://www.brookings.edu/>
- Council on Foreign Relations:
<http://www.cfr.org/>
- CATO Institute:
<http://www.cato.org/>
- The European Council on Foreign Relations:
<http://www.ecfr.eu/>
- The Geneva Graduate Institute for International and Development Studies:
<http://graduateinstitute.ch/>
- Freedom House:
<http://www.freedomhouse.org/>
- National Endowment for Democracy:
<http://www.ned.org>

III. Ειδικότερα Στρατηγικές Σπουδές

Η εξοικείωση με ιστοσελίδες που παρέχουν ειδικευμένη πληροφόρηση, γνώση και ανάλυση σχετικά με το γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος είναι *εκ των ων ουκ άνευ*:

- International Relations and Security Network:
<http://www.isn.ethz.ch/>
- Facts on International Relations and Security Trends:
<http://first.sipri.org/>
- Global Security:
<http://www.globalsecurity.org/>
- World Security:
<http://www.worldsecuritynetwork.com/>
- International Security Information Service, Europe:
<http://www.isis-europe.org/>
- Security:
<https://www.jiscmail.ac.uk/cgi-bin/webadmin?A0=security>
- Security and Information Lab:
http://securitylab.arizona.edu/?page_id=18
- Promoting Sustainable Security:
<http://www.fundforpeace.org/web/>
- Gateway to Human Security:
<http://www.humansecuritygateway.com/>
- Alerting Humanitarians to Emergencies:
<http://www.alertnet.org/>
- Security, Strategy and Intelligence:
<http://www.c4i.org/>
- Cyber Espionage Network:
<http://www.infowar-monitor.net/>
- Conflict, Crime, Violence:
<http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXTSOCIALDEVELOPMENT/EXTCPR/0,,menuPK:407746~pagePK:149018~piPK:149093~theSitePK:407740,00.html>
- Conflict Data Service:
<http://www.incore.ulst.ac.uk/services/cds>
- Gateway to Defense Information:
<http://www.dtic.mil/dtic/>

- Political Economy of War Documents and Resources:
<https://www.msu.edu/~olsonluk/politicalEconomy/PoliticalEconomyWar.htm>
- Military Policy Research:
http://www.mpr.co.uk/scripts/sweb.dll/li_home
- Website for Military News, Weapons and Armed Forces Worldwide:
<http://www.militaryperiscope.com/index1.shtml>
- The Revolution in Military Affairs Debate:
<http://www.comw.org/rma/index>
- Web Sources for Military History:
<http://tigger.uic.edu/~rjensen/military.html>
- The Society for Military History:
<http://www.smh-hq.org/>
- US Army Foreign Military Studies Office:
<http://fmso.leavenworth.army.mil/>

Επίσης, συνιστάται η επίσκεψη σε ηλεκτρονικές διευθύνσεις που φιλοξενούν ενώσεις, επιτροπές, ομάδες και δίκτυα επιστημόνων και επαγγελματιών που μελετούν και συζητούν θέματα άμεσα συναφή με τις στρατηγικές σπουδές:

- International Security Forum:
<http://www.8isf.ethz.ch/>
- The Geneva Forum. Building Peace and Security Partnerships:
<http://www.geneva-forum.org/>
- Women in International Security:
<http://wiis.georgetown.edu/programs/>
- Committee for the Analysis of Military Operations and Strategy:
<http://www.camosnet.org/>
- The Inter-University Seminar on Armed Forces and Society:
<http://www.iusafs.org/>
- International Crisis Group:
<http://www.crisisgroup.org/>
- European Stability Initiative:
<http://www.esiweb.org/>
- Society for Risk Analysis:
<http://www.sra.org/>

Απαραίτητη, τέλος, είναι η επίσκεψη στους διαδικτυακούς τόπους ορισμένων διεθνούς κύρους ινστιτούτων στρατηγικής και ασφάλειας:

- International Institute for Strategic Studies:
<http://www.iiss.org/>
- RAND Corporation:
<http://www.rand.org/>
- John M. Olin Institute for Strategic Studies:
<http://www.wcfia.harvard.edu/olin/>
- Royal United Services Institute:
<http://www.rusi.org/>
- Arnold A. Saltzman Institute of War & Peace Studies:
<http://www.siwps.com/>
- The Merrill Center for Strategic Studies:
<http://merrillcenter.sais-jhu.edu/>
- Center for Strategic and International Studies:
<http://csis.org/>
- Center for International Security and Cooperation:
<http://cisac.stanford.edu/>
- BESA Center for Strategic Studies:
<http://www.biu.ac.il/soc/besa/>
- European Union Institute for Security Studies:
<http://www.iss.europa.eu/>
- Center for International Conflict Resolution:
<http://www.cicr-columbia.org/>
- Institute for National Strategic Studies,
<http://www.ndu.edu/inss/>

Βιβλιοθήκες:

Οι φοιτητές/τριες συνιστάται να συμβουλευούνται συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Επίσης, συνιστάται να συμβουλευούνται τις:

- Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών που είναι αναρτημένος στο <http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>
- Ψηφιακή Βιβλιοθήκη και το Ηλεκτρονικό Αναγνωστήριο του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (<http://www.ekt.gr/>)
- Ηλεκτρονικό Κέντρο Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης (<http://e-edc.eu/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να επισκέπτονται και να συμβουλευούνται τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών ειδικευμένων στις διεθνείς σχέσεις. Από αυτές, οι πιο σημαντικές και με μεγαλύτερη ευχέρεια πρόσβασης είναι οι:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (Βασιλέως Κωνσταντίνου 48),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου (ΕΛΙΑ, Αγίου Ανδρέου 5),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 & Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πειραιώς (Καραόλη& Δημητρίου 80, Πειραιάς),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας (ΜΙΕΤ, Θουκυδίδου 13),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι).

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	6020Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Στ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Αμερικανική Πολιτική		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ενδιάμεσες εξετάσεις ή προσομοίωση ή εργασία με παρουσίαση		1,2	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		5,1 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές ³ Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/PEDIS145/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές στη μελέτη του αμερικανικού πολιτικού συστήματος και της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής του 20ού αιώνα. Η γνώση της αμερικανικής πολιτικής κρίνεται ιδιαίτερα χρήσιμη όχι μόνον στην κατεύθυνση των διεθνών σχέσεων, για την οποία είναι υποχρεωτικό το μάθημα, αλλά και στην κατεύθυνση της πολιτικής επιστήμης. Σε πολιτικούς επιστήμονες και διεθνολόγους επιβάλλεται να κατανοούν και να αναλύουν υπεύθυνα την πολιτική μιας χώρας που ασκεί εδώ και δεκαετίες παγκόσμια επιρροή.

Εξετάζονται αναλυτικά το Σύνταγμα οι θεσμοί, η διοικητική δομή, η οικονομία και οι κοινωνικές συνθήκες των ΗΠΑ από την αρχή έως το τέλος του αιώνα με συστηματική αναφορά στις ιστορικές καταβολές και τις σημερινές εκδηλώσεις των κυριότερων ζητημάτων. Παράλληλα, μελετάται η αμερικανική εξωτερική πολιτική ως συνισταμένη εσωτερικών πεποιθήσεων και διεθνών εξελίξεων.

Οι φοιτητές που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα έχουν σχηματίσει σφαιρική αντίληψη για τα

³ Η λέξη «φοιτητής» χρησιμοποιείται κατ'οικονομίαν ανεξαρτήτως φύλου.

σημαντικότερα θέματα της αμερικανικής πολιτικής και είναι σε θέση να εξηγήσουν τα αίτια και τις συνέπειές τους. Κατανοούν τις μεγάλες καμπές, όπως ήταν π.χ. η Μεγάλη Ύφεση και το New Deal, οι δύο Παγκόσμιοι πόλεμοι, η έξοδος από τον απομονωτισμό, ο Ψυχρός Πόλεμος, ο Πόλεμος του Βιετνάμ, η αλλαγή του κοινωνικού υποδείγματος επί Ρέικαν, η τρομοκρατική επίθεση της 11^{ης} Σεπτεμβρίου, και τις επιδράσεις τους στη συλλογική μνήμη των Αμερικανών και στις επιλογές των αμερικανικών κυβερνήσεων. Έχουν γνώση του πλουραλισμού της αμερικανικής δημοκρατίας, της συνεκτικής λειτουργίας του συντάγματος, των ορίων πολιτειών-ομοπονδιακής κυβέρνησης. Είναι σε θέση να εκτιμούν ορθά την κοινωνικοπολιτική επιρροή παραγόντων που βρίσκονται θεσμικά εκτός των τριών εξουσιών, αλλά έχουν ειδικό βάρος, όπως οι ελίτ, οι ομάδες πίεσης, ο Τύπος κ.ά.

Έχουν την ικανότητα να αναδεικνύουν τις ιστορικές καταβολές της σύγχρονης αμερικανικής πραγματικότητας. Παρατηρούν μέσα σε ιστορική προοπτική τα μεγάλα θέματα της αμερικανικής δημόσιας αντιπαράθεσης (θανατική ποινή, οπλοκατοχή, αμβλώσεις, κ.ά.). Διακρίνουν το ιστορικό βάθος διεθνών προβλημάτων από πρόσκαιρες εκδηλώσεις (π.χ. στις σχέσεις ΗΠΑ-Ρωσίας, ΗΠΑ-Ιράν). Τα δεδομένα αυτά επιτρέπουν στους φοιτητές να εντάξουν επιμέρους ιστορικά γεγονότα στο πνεύμα και τις τάσεις μιας εποχής, όπως και να συνδυάζουν την πολιτική με την οικονομική και την κοινωνική ιστορία (ιστορία των ιδεών, κοινωνικές ανακατατάξεις, οικονομικές μεταβάσεις, πολιτισμικές διεργασίες). Διαθέτουν την ικανότητα να ανιχνεύουν τις ρίζες των σύγχρονων εξελίξεων στην πρόσφατη ιστορία ώστε να καταλήγουν σε μεστές και τεκμηριωμένες αναλύσεις πολιτικής και διεθνών σχέσεων. Είναι σε θέση να συνομιλούν με εκπροσώπους των πολιτικών και κοινωνικών επιστημών, αλλά και των ανθρωπιστικών σπουδών από την Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς αξιοποιούν αντίστοιχα μεθοδολογικά, βιβλιογραφικά και ερευνητικά εργαλεία. Παράλληλα, μπορούν να συνδέουν συγκριτικά το αμερικανικό παράδειγμα σε διαφόρους τομείς (θεσμούς και πολιτικό σύστημα, οικονομική ανάπτυξη, κοινωνικές δομές, πολιτική κουλτούρα, πολιτισμό) με την εμπειρία άλλων λαών. Το εύρος και το βάθος των γνώσεών τους στην αμερικανική πολιτική τους βοηθά να επεκτείνουν διαρκώς τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο και σε συναφή πεδία, όπως και να συνθέτουν πειστικές και αξιόπιστες αναλύσεις για σύγχρονα φαινόμενα απευθυνόμενοι τόσο σε ειδικούς όσο και σε μη ειδικούς. Η προσέγγιση της πολιτικής των ΗΠΑ με τρόπο πολυεπίπεδο, με πλούσια βιβλιογραφία και οπτικοακουστικά μέσα, με διαλογική συζήτηση σε κάθε μάθημα δίνει στους φοιτητές τη δυνατότητα να γνωρίζουν πώς να αντλούν πηγές για τη σύγχρονη ιστορία, πώς να διατυπώνουν τεκμηριωμένη γνώμη για ιστορικά και σύγχρονα θέματα και να συμμετέχουν στον επιστημονικό διάλογο, εφόδιο πολύτιμο για τη συνέχιση των σπουδών τους και την επαγγελματική τους κατάρτιση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Ο πτυχιούχος του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων οφείλει να γνωρίζει, να ερμηνεύει, να ανασυνθέτει υπεύθυνα για τρίτους και να αξιοποιεί σε περαιτέρω σπουδές ή στην επαγγελματική του σταδιοδρομία ένα μεγάλο εύρος πολιτικών εννοιών, ιστορικών γεγονότων, οικονομικών παραμέτρων, κοινωνικών δεικτών και διεθνών ζητημάτων. Η μελέτη της σύγχρονης αμερικανικής ιστορίας και πολιτικής είναι απαραίτητη για να μεταφέρει ο πτυχιούχος τη γνώση και την κριτική του ικανότητα στο σύγχρονο περιβάλλον, είτε εργαστεί και σπουδάσει περαιτέρω στην Ελλάδα είτε όχι. Ειδικότερα καθώς οι ΗΠΑ ασκούν έντονη επιρροή στη διεθνή πολιτική και στα περισσότερα θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα με τα οποία θα ασχοληθεί ένας πολιτικός επιστήμονας ή διεθνολόγος. Η κατανόηση του αμερικανικού πολιτικού συστήματος είναι κεφαλαίωδης για να κατανοεί και να αναλύει δημιουργικά τη λειτουργία της σύγχρονης δημοκρατίας. Τον βοηθά να αντιλαμβάνεται τον τρόπο λήψης αποφάσεων εντός των ΗΠΑ, αλλά και σε fora όπου οι ΗΠΑ παίζουν σημαντικό ρόλο, όπως σε διεθνείς οργανισμούς (ΟΗΕ, ΔΝΤ, Παγκόσμια Τράπεζα, ΟΟΣΑ, NATO, NAFTA κ.ά.). Μέσω της ιστορικής και πολιτικής ανάλυσης καλλιεργεί τη δυνατότητα να ερμηνεύει ανθρώπινες πεποιθήσεις, συμπεριφορές και επιλογές σε διαφορετικές εποχές, δεξιότητα πολύτιμη για να κατανοήσει τη σύγχρονη αμερικανική πραγματικότητα, την ποιότητα της παγκοσμιοποίησης και τις τάσεις της διεθνούς πολιτικής. Διαθέτει, επίσης, εφόδια ώστε να διαμορφώνει αποφάσεις με γνώμονα ιστορικά παραδείγματα και με

επίγνωση της επίδρασης που ασκεί η αμερικανική ιστορία και πολιτική στις αξίες, τις νοοτροπίες και τις επιδιώξεις των Αμερικανών πολιτών και των αμερικανικών ηγεσιών, κατ'επέκταση δε και πολλούς άλλους παράγοντες της διεθνούς πολιτικής.

Η οργάνωση προσομοίωσης στο πλαίσιο του μαθήματος –μέχρι σήμερα με θέμα τις αμερικανικές προεδρικές εκλογές – κινητοποιεί τους συμμετέχοντες φοιτητές να μελετήσουν βαθύτερα την αμερικανική πολιτική «υποδουόμενοι» ρόλους πραγματικών φορέων πολιτικής (Υποψηφίων Προέδρων και Αντιπροέδρων, δημοσιογράφων τηλεμαχιών, επικεφαλής προεκλογικής εκστρατείας, εκλογέων από διαφορετικές πολιτείες κ.ά.). Οι φοιτητές που δεν συμμετέχουν άμεσα, έχουν ωστόσο την ευκαιρία να παρακολουθήσουν εκ του σύνεγγυς τις προκλήσεις που συνεπάγεται η ταύτιση με θέσεις και συμπεριφορές μιας διαφορετικής πολιτικής κουλτούρας. Και για τις δύο κατηγορίες φοιτητών, η συγκεκριμένη εμπειρία ακονίζει τη συγκριτική τους ικανότητα και την διατύπωση πιο υπεύθυνων τοποθετήσεων για θέματα αμερικανικής αλλά και διεθνούς πολιτικής.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι το αμερικανικό πολιτικό σύστημα και η διεθνής πολιτική των ΗΠΑ κατά τον 20ό αιώνα και κυρίως μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Ειδικότερα, εξετάζονται οι παράγοντες που διαμόρφωσαν την αμερικανική δημοκρατία, οι θεμελιώδεις διαιρετικές τομές της αμερικανικής κοινωνίας και η μετεξέλιξη της χώρας από μια κατά κύριο λόγο αγροτική οικονομία σε βιομηχανική υπερδύναμη κατά τον 20ό αιώνα. Μελετάται το αμερικανικό Σύνταγμα και οι κεντρικοί πολιτειακοί θεσμοί μέσα στην ιστορία, όπως και οι καταβολές της κυριαρχίας του φιλελευθερισμού στην αμερικανική πολιτική κουλτούρα. Φαινόμενα καθοριστικά για την κατανόηση της σύγχρονης αμερικανικής πολιτικής, όπως η Μεγάλη Ύφεση και το New Deal, η κατάργηση του θεσμοθετημένου ρατσισμού, ο μακαρθισμός, το «σύνδρομο» του Βιετνάμ αναλύονται με έμφαση και με αναφορές στη σύγχρονη δημόσια μνήμη και σε συλλογικές πολιτικές συμπεριφορές.

Παράλληλα, διδάσκεται η εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ με διττή προσέγγιση: αφενός, ως κανάλι μεταλαμπάδευσης αμερικανικών πολιτικών υποδειγμάτων σε άλλα μέρη του πλανήτη, αφετέρου ως καταλύτης αλλαγών στο εσωτερικό των ΗΠΑ, όπου ο ρόλος της υπερδύναμης και ηγέτιδας της Δύσης προκάλεσε νέες τριβές ανάμεσα σε δυνάμεις συντηρητισμού και φιλελευθεροποίησης. Η παράλληλη μελέτη εσωτερικής και εξωτερικής πολιτικής φθάνει έως το τέλος του 20ού αιώνα, όταν η νέα απειλή της διεθνούς τρομοκρατίας διαφοροποίησε καιριές αμερικανικές επιλογές σε θέματα στρατηγικής (π.χ. Μέση Ανατολή), αλλά και εθνικής ιδεολογίας (π.χ. ανάδυση των νεοσυντηρητικών).

Στην περίοδο του Ψυχρού Πολέμου αναλύονται η πολιτική της ανάσχεσης και η στρατηγική της αποτροπής, η επίδραση της ρεαλιστικής και της ιδεαλιστικής σχολής, οι ιδεολογικές καταβολές τους και οι παράγωγες ιδεολογίες (π.χ. νεο-ρεαλισμός), ο ρόλος του διεθνούς ισοζυγίου ισχύος (π.χ. «ισορροπία του τρόμου, διεθνής ύφεση κ.λπ.) και των σημαντικότερων επιμέρους κρίσεων (π.χ. πόλεμος της Κορέας, Βιετνάμ, κρίση της Κούβας κ.λπ.). Στη μεταψυχροπολεμική περίοδο, έμφαση δίδεται στην αυξανόμενη ροπή της αμερικανικής διπλωματίας προς τη μονομερή δράση, στην πρόσληψη και διπλωματική διαχείριση των νέων ασύμμετρων απειλών, καθώς και στις σταδιακές μεταβολές του αμυντικού δόγματος των ΗΠΑ, από την ανάσχεση και την αποτροπή μέχρι το δόγμα του προληπτικού πολέμου. Και στους δύο ιστορικούς άξονες παρουσιάζονται οι στρατηγικές επιλογές των ΗΠΑ σε συγκεκριμένα διεθνή ζητήματα, όπως π.χ. η αραβο-ισραηλινή διαμάχη, η θέση της Κίνας κ.ά.

1. Εισαγωγικά – Η γένεση του αμερικανικού έθνους και κράτους
(Αμερικανική Επανάσταση – Ομοσπονδιακό σύστημα - Σύνταγμα και τροπολογίες – Θεσμοί/checks and balances – Αντιαποικιακή φυσιογνωμία - Η στάση απέναντι στην Ευρώπη _ Απομονωτισμός- Εμφύλιος πόλεμος - Οι κυριότεροι τοπικοί πόλεμοι)
2. Ιδεολογία και πολιτικές
(Ρεαλιστές και ιδεαλιστές - Μετανάστευση - Διαιρετικές τομές – Πολιτικά θέματα /issues – Η αμερικανική οικονομία – Ελίτ – Ομάδες πίεσης - Τύπος)
3. Η συμμετοχή των ΗΠΑ στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
(Η είσοδος και η συμβολή στον πόλεμο – Ρεαλιστές και ιδεαλιστές – Το όραμα της Κοινωνίας των Εθνών: Γούντρο Ουίλσον και Φράνκλιν Ρούσβελτ - Οι Συνθήκες Ειρήνης – Η επιστροφή στον απομονωτισμό – Η αμερικανική οικονομική επιρροή στην Ευρώπη)
4. Από τη «χρυσή δεκαετία του 1920 στη Μεγάλη Ύφεση
(Ραγδαία εκβιομηχάνιση και οικονομική ανάπτυξη – Αύξηση διεθνούς επιρροής – Ενίσχυση απαιτήσεων κεντρικής διοίκησης και δυσλειτουργίες ομοσπονδιακού υποδείγματος – Ποτοαπαγόρευση - Το Μεγάλο Κραχ – Εκλογική νίκη του FDR και New Deal)
5. Οι ΗΠΑ στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο
(Η καταλυτική συμβολή στη νίκη – Ο μεταπολεμικός σχεδιασμός – Η έξοδος από τον απομονωτισμό – Νέα διεθνής τάξη πραγμάτων – ΟΗΕ και διεθνείς οργανισμοί – Ευρωπαϊκή ανασυγκρότηση/έλεγχος Ιαπωνίας)
6. Οι ΗΠΑ στον Ψυχρό Πόλεμο
(Πυρηνικός ανταγωνισμός με την ΕΣΣΔ - Ανάληψη παγκόσμιων ευθυνών – NATO – Αποαποικιοποίηση – Οι κυριότερες κρίσεις με την ΕΣΣΔ – Απώλεια Κίνας και επαναπροσέγγιση τη δεκαετία του 1970 – Πόλεμος στο Βιετνάμ και φαινόμενα αντιαμερικανισμού)
7. Ο αντίκτυπος του Ψυχρού πολέμου στην αμερικανική πολιτική
(Η ενίσχυση του ομοσπονδιακού κέντρου/«αυτοκρατορική Προεδρία» - Αντιδράσεις των απομονωτιστών και

<p>μακαρθισμός – κατάργηση θεσμοθετημένου ρατσισμού στο Νότο και ενίσχυση του Ανωτάτου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου – Κινήματα δικαιωμάτων και αμφισβήτησης στη δεκαετία του 1960: μαύροι, γυναίκες, νέοι κ.ά. - Φθορά του New Deal - αλλαγή κοινωνικού υποδείγματος με τη στροφή στον κανόνα της αγοράς τη δεκαετία του 1980)</p> <p>8. Το τέλος του Ψυχρού Πολέμου – Η «μοναχική Υπερδύναμη»; (Διεθνής κυριαρχία του αμερικανικού οικονομικού και πολιτικού υποδείγματος – Ο ρόλος των ΗΠΑ στις πρώην σοσιαλιστικές ευρωπαϊκές χώρες Έμφαση στη Λατινική Αμερική και τη Μέση Ανατολή – Νέες απειλές – Άνοδος των νεοσυντηρητικών – Η 11^η Σεπτεμβρίου: το γεγονός και οι επιπτώσεις)</p> <p>9. Η αμερικανική πολιτική στη δεκαετία του 1950 (Μακαρθισμός – Η οικονομική πολιτική του Προέδρου Άιζενχάουερ – Οι δίκες για την κατάργηση του θεσμοθετημένου ρατσισμού στο Νότο – Οι ΗΠΑ στον Πόλεμο της Κορέας και στον Πόλεμο του Βιετνάμ)</p> <p>10. Η αμερικανική πολιτική στη δεκαετία του 1960 (Η νέα πολιτική του Τζον Κέννεντι απέναντι στην Ευρώπη και τον Τρίτο Κόσμο – Η διαδοχή από τον Λύντον Τζόνσον – Το όραμα της «Μεγάλης Κοινωνίας»)</p> <p>11. Η αμερικανική πολιτική στη δεκαετία του 1970 (Η πολιτική ισορροπίας των Νίξον-Κίσινγκερ – Επαναπροσέγγιση με την Κίνα - Ο τερματισμός του Πολέμου στο Βιετνάμ – Πίεση στην ΕΣΣΔ - Ουότεργκέιτ –Οικονομική κρίση των ΗΠΑ – Κέρδη και απώλειες στη Μέση Ανατολή)</p> <p>12. Η αμερικανική πολιτική στη δεκαετία του 1980 (Φιλελευθεροποίηση της οικονομίας – Κορύφωση πυρηνικού ανταγωνισμού με την ΕΣΣΔ – Συστηματική προβολή δυτικού πολιτισμικού προτύπου - Τερματισμός του Ψυχρού Πολέμου – Στροφή στη Μέση Ανατολή)</p> <p>13. Η αμερικανική πολιτική στη δεκαετία του 1990 (Εμπέδωση της παγκόσμιας αμερικανικής πρωτοκαθεδρίας – Παγκοσμιοποίηση – Προσπάθεια για έμφαση στο κοινωνικό κράτος: healthcare – Επάνοδος σε συντηρητικές αρχές και αυξανόμενη επιρροή των νεοσυντηρητικών - Από την Προεδρία Κλίντον στην Προεδρία Μπους του νεώτερου)</p>
---

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις και σεμινάρια. Στα σεμινάρια οι φοιτητές συζητούν ειδικά θέματα με τη διδάσκουσα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, με προσκεκλημένους ειδικούς σύμφωνα και με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος.</p>									
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Γίνεται συστηματική χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία. Όλες οι διαλέξεις συνοδεύονται από παρουσιάσεις PPT, οι οποίες αναρτώνται μετά από κάθε διάλεξη στην ηλεκτρονική τάξη (eclass), ενώ επίσης προβάλλονται ιστορικά ντοκουμαντέρ κατάλληλα για εκπαιδευτικούς σκοπούς του μαθήματος και μαγνητοσκοπημένα αποσπάσματα δημοσίων συζητήσεων για ορισμένα θέματα. Επίσης, οι φοιτητές ενημερώνονται για την αρχαιολογική έρευνα με παρουσιάσεις εγγράφων ή επισκέψεις σε αρχεία, βιβλιοθήκες και ιστορικές εκθέσεις. Προσκαλούνται με συμβατική και ηλεκτρονική επικοινωνία σε διαλέξεις και συνέδρια που άπτονται του περιεχομένου του μαθήματος. Εκτός από την επικοινωνία μετά την ολοκλήρωση κάθε διάλεξης και στις ώρες υποδοχής φοιτητών, μέρος της επικοινωνίας με τους φοιτητές πραγματοποιείται ηλεκτρονικά. Για κάθε διάλεξη αλλά και συνολικά για το μάθημα παρέχεται στους φοιτητές ελληνική και διεθνής βιβλιογραφία, κυρίως στα αγγλικά, ενίοτε δε στα γερμανικά και στα γαλλικά. Η βιβλιογραφία μπορεί να περιέχει επιστημονικές δημοσιεύσεις, αλλά και εκδόσεις που αναδεικνύουν το πνεύμα ιστορικών εποχών, π.χ. πολιτικά δοκίμια, λογοτεχνικά βιβλία,, διακηρύξεις, συλλογές αρχαιικών πηγών, Τύπο, κινηματογράφο/θέατρο κ.λπ.</p>									
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις,</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ενδιάμεση εξέταση ή Προσομοίωση ή Εκπόνηση εργασίας με παρουσίαση</td> <td>6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες+ 3 ώρες = 30 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ενδιάμεση εξέταση ή Προσομοίωση ή Εκπόνηση εργασίας με παρουσίαση	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες+ 3 ώρες = 30 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου									
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες									
Ενδιάμεση εξέταση ή Προσομοίωση ή Εκπόνηση εργασίας με παρουσίαση	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες+ 3 ώρες = 30 ώρες									
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5									

<p>Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>		ώρες ώρες
	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	3 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	130,5 ώρες
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται τελικός βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο βαθμός είναι άθροισμα του βαθμού των γραπτών εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου (80%) και του βαθμού της ενδιάμεσης εξέτασης («προόδου») που διεξάγεται μεταξύ 7ης και 9ης διάλεξης (20%). Αντί για συμμετοχή στην ενδιάμεση εξέταση, όσοι φοιτητές ενδιαφέρονται μπορούν να συμμετάσχουν σε προσομοίωση (έως σήμερα με θέμα τις αμερικανικές προεδρικές εκλογές). Η επίδοσή τους σε αυτήν αντιστοιχεί στο 50% της τελικής βαθμολογίας και βασίζεται σε συγκέντρωση ερευνητικού υλικού και σε προφορική παρουσίαση με απαιτήσεις ατομικής επίδοσης και ομαδικής συνεργασίας. Οι φοιτητές αξιολογούνται ως προς το γραπτό μέρος και την προφορική παρουσίαση. Η προσομοίωση υλοποιείται όταν εκδηλώνεται ενδιαφέρον τουλάχιστον από 12-15 φοιτητές. Οι συμμετέχοντες φοιτητές οργανώνουν προεκλογική εκστρατεία (με παραγωγή και σχετικού οπτικοακουστικού υλικού, καταθέτουν σε εβδομαδιαία βάση ερευνητικά αποτελέσματα για το ρόλο που αναλαμβάνουν και στο τέλος συμμετέχουν σε ψηφοφορία για την ανάδειξη Προέδρου). Μέρος της διαδικασίας μπορεί να πραγματοποιηθεί στα αγγλικά, εφόσον το ζητήσουν οι φοιτητές. Η προσομοίωση είναι δημόσια, ανοικτή στην πανεπιστημιακή κοινότητα.</p> <p>Η ενδιάμεση εξέταση αφορά συνήθως το 1/2 της συνολικής εξεταστέας ύλης. Και οι δύο εξετάσεις είναι γραπτές και διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα με εξαίρεση, και στις δύο περιπτώσεις, τους φοιτητές που εμπίπτουν σε ειδικές κατηγορίες και με βάση σχετική απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος.</p> <p>Από την αρχή του εξαμήνου αναρτάται στην ηλεκτρονική τάξη (eclass) πλήρης περιγραφή του περιεχομένου του μαθήματος, των στόχων, των διδακτέων ανά εβδομάδα ενότητων με τις επιμέρους θεματικές τους, των διδακτικών συγγραμμάτων και της βιβλιογραφίας και του τρόπου αξιολόγησης των φοιτητών. Ο φοιτητής γνωρίζει εξ αρχής με ποιο τρόπο και με ποια κριτήρια, ποιοτικά και ποσοτικά, θα αξιολογηθούν στο μάθημα. Γνωρίζουν, επίσης, εξ αρχής την εξεταστέα ύλη τόσο της ενδιάμεσης εξέτασης όσο και της τελικής εξέτασης.</p> <p>Η βαθμολογία στην κλίμακα 1-10 βασίζεται σε διαφορετικών τύπων ερωτήσεις, οι οποίες ανανεώνονται σε κάθε εξέταση. Το πρώτο μέρος ενός τυπικού διαγωνίσματος περιλαμβάνει τουλάχιστον 15 ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών (καθεμία αντιστοιχεί στο βαθμό 0,2, με άριστα συνολικά το βαθμό 3 ή 4 για τη συγκεκριμένη ενότητα), το δεύτερο μέρος περιέχει ερωτήσεις που χρήζουν σύντομης απάντησης (καθεμία αντιστοιχεί σε βαθμό 0,5 για κάθε σωστή απάντηση, με άριστα συνολικά βαθμό 2 έως 4). Εναλλακτικά, μπορεί να ζητηθεί από τους φοιτητές να επιλύσουν ισοδύναμης δυσκολίας προβλήματα με αντίστοιχη βαθμολογία για κάθε επιμέρους πρόβλημα, π.χ. να συμπληρώσουν ή να διορθώσουν ένα κείμενο σε θέμα της σύγχρονης ευρωπαϊκής ή παγκόσμιας ιστορίας, να σχολιάσουν ένα χάρτη ή μια ιστορική πηγή. Το τρίτο μέρος θέτει ερωτήματα που</p>	

	<p>απαιτούν ανάλυση (συνήθως δύο ερωτήματα, με άριστα το βαθμό 4 ή 5 συνολικά για τη συγκεκριμένη ενότητα). Οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν σε όλες τις ερωτήσεις (δεν υπάρχει επιλογή ερωτήσεων) και γνωρίζουν εκ των προτέρων σε πόσους βαθμούς αντιστοιχεί κάθε σωστή ή λανθασμένη απάντηση με σχετική αναγραφή στην προσφώνηση κάθε ενότητας ερωτήσεων. Τα έντυπα των εξετάσεων δημιουργούνται, αναπαράγονται και διανέμονται στους φοιτητές την ώρα των εξετάσεων από τη διδάσκουσα. Προβλέπεται σε αυτά ικανός χώρος για την πλήρη ανάπτυξη των ερωτήσεων. Ωστόσο, οι φοιτητές που το επιθυμούν, μπορούν να χρησιμοποιήσουν σφραγισμένες κόλλες αναφοράς του Τμήματος για πρόχειρο ή για να αναπτύξουν τις ερωτήσεις ανάλυσης. Ο φοιτητής παραδίδει το πρόχειρο μαζί με το κύριο διαγώνισμα στους επιτηρητές.</p> <p>Όταν ξεκινά η εξέταση, η διδάσκουσα επεξηγεί τον τύπο κάθε ενότητας ερωτήσεων με παραδείγματα απαντήσεων σε συγκρίσιμες δυνητικές ερωτήσεις του γνωστικού πεδίου. Οι φοιτητές μπορούν επίσης να θέσουν ερωτήματα ως προς τη μεθοδολογία ή άλλα τυπικά ζητήματα της εξέτασης. Για να βαθμολογηθεί ένα γραπτό, ο φοιτητής οφείλει κατά την παράδοση του γραπτού του να παρουσιάσει στους επιτηρητές φοιτητική ή αστυνομική ταυτότητα και να υπογράψει στο σχετικό κατάλογο εξετάσεων, όπου περιλαμβάνονται μόνον οι φοιτητές που έχουν δηλώσει στη Γραμματεία του Τμήματος ότι παρακολουθούν και θα εξεταστούν στο μάθημα. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης, δεν επιτρέπεται η λειτουργία ηλεκτρονικών συσκευών, κινητών τηλεφώνων ούτε η χρήση βιβλίων ή σημειώσεων. Παραβίαση αυτών των κανόνων οδηγεί σε αποκλεισμό από τη συγκεκριμένη εξέταση και εφαρμογή της ποινής που προβλέπεται από τον σχετικό κανονισμό.</p> <p>Για τη διασφάλιση διαφάνειας λόγω της ύπαρξης ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών στις εξετάσεις, οι φοιτητές κατανέμονται σε δύο διαφορετικά κλιμάκια εξέτασης με αλφαβητική σειρά. Σε κάθε κλιμάκιο αντιστοιχεί ξεχωριστή εξέταση 2 ωρών στο τέλος του εξαμήνου (σύνολο 4 ώρες στη διάρκεια της εξεταστικής περιόδου). Και τα δυο κλιμάκια εξετάζονται την ίδια ημέρα, το ένα μετά το άλλο. Τόσο μεταξύ τους, όσο και εντός κάθε κλιμακίου χωριστά, οι φοιτητές λαμβάνουν διαφορετικά θέματα, τα οποία επίσης ανανεώνονται σε κάθε νέα εξέταση. Ο τρόπος διεξαγωγής της εξέτασης σε κλιμάκια ανακοινώνεται αναλυτικά και εγκαίρως στην ηλεκτρονική τάξη (eclass).</p> <p>Μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας, οι φοιτητές μπορούν ανά πάσα στιγμή να δουν το γραπτό τους, για να κατανοήσουν τον βαθμό που έλαβαν. Οι βαθμοί τόσο της ενδιάμεσης εξέτασης όσο και οι τελικοί βαθμοί αναρτώνται στο σχετικό σύστημα της Γραμματείας του Τμήματος. Οι βαθμοί και στις δύο διαδικασίες εξέτασης ανακοινώνονται αφού έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης μαθήματος και διδάσκοντα από τους φοιτητές.</p>
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

Χαράλαμπος Παπασωτηρίου, *Αμερικανικό πολιτικό σύστημα και εξωτερική πολιτική*, Αθήνα: Ποιότητα, 2002

Αντώνης Μακροδημήτρης *Οι εναρκτήριοι λόγοι των Αμερικανών Προέδρων, 1789-2009*, Αθήνα: Σάκκουλα, 2011

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Allison, Graham & Philip Zelikow, *Essence of decision: explaining the Cuban missile crisis*, New York, Longman, 1999

Ambrose, Stephen E., *Rise to Globalism: American Foreign Policy since 1938*, London, Penguin, 1998

Badger, Anthony J., *The New Deal. The Depression Years, 1933-1940*, London, Basingstoke, 1989

Baylis, John, *The diplomacy of pragmatism: Britain and the formation of NATO, 1942-1949*, London, Macmillan, 1993

Belief, Nora, *Tito's flawed legacy: Yugoslavia and the West, 1939-1984*, London, Victor Gollancz, 1985

Bell, P. M. H., *Τα αίτια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου στη Ευρώπη*, Αθήνα, Πατάκης, 2002

Beschloss, M., *The crisis years: Kennedy and Khrushchev, 1960-1963*, New York, Edward Burlingame Books, 1991

Burk, Kathleen, *Britain, America and the Sinews of War, 1914-1918*, London, Allen & Unwin, 1984

Burleigh, Michael & Wolfgang Wippermann, *The Racial State: Germany, 1933-1945*, New York, Cambridge University Press, 1991

Carr, Edward, *Η εικοσαετής κρίση, 1919-1939. Εισαγωγή στη μελέτη των διεθνών σχέσεων*, Αθήνα, Ποιότητα, 2001

Clements, Kendrick A., *The Presidency of Woodrow Wilson*, Lawrence, KS: University of Kansas Press, 1992

Corner, Paul, *Fascism in Ferrara*, Oxford: Oxford University Press, 1975

Costigliola, Frank, *Awkward Dominion. American Political, Economic and Cultural Relations with Europe, 1919-1933*, Ithaca: Cornell University Press, 1984

Darwin, John, *Britain and decolonisation: the retreat from Empire in the post-war world*, New York, St Martin's Press, 1988

Deibel, Terry L. & John Lewis Gaddis (eds.), *Containing the Soviet Union: A critique of US policy*, Washington, Pergamon-Brassey's International Defense Publishers, 1987

Divine, Robert D., *Eisenhower and the Cold War*, New York, Oxford University Press, 1981

Egerton, George W., *Great Britain and the Creation of the League of Nations, Strategy, Politics and international organization, 1914-1919*, Chapel Hill, University of North Carolina Press, 1978

Ferrell, Robert H., *American Diplomacy: American Diplomacy. The Twentieth Century*, New York, Norton & Company, 1988

Gaddis, John Lewis, *Strategies of containment: A critical appraisal of postwar American national policy*, New York, Oxford University Press 1982

Gaddis, John Lewis, *The United States and the origins of the Cold War, 1941-1947*, New York, Columbia University Press 1972

Gaddis, John Lewis, *We Now Know: Rethinking Cold War History*, Oxford, Oxford University Press, 1997

Garthoff, Raymond L., *Détente and Confrontation. American-Soviet Relations from Nixon to Reagan*, Washington, Brookings Institution, 1985

Goldman, Sheldon, *Constitutional Law: Cases and Essays*, New York, Harper Collins, 1987

Hargreaves, John D., *Decolonization in Africa*, London / New York, Longman, 1996

Holland, R. F., *European decolonization, 1918-1981: an introductory survey*, Basingstoke, Macmillan, 1985

Howard, Michael, *Ο Πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος*, Αθήνα, Θύραθεν, 2004

Huntington, Samuel, *The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order*, New York, Simon & Schuster, 1996

Judt, Tony, *Η Ευρώπη μετά τον Πόλεμο*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2005

Kaplan, Lawrence S., *The United States and NATO: The formative years*, Lexington, The University of Kentucky Press, 1984

Kedourie, Elie, *England and the Middle East. The Destruction of the Ottoman Empire 1914-1921*, London, Hassocks, 1978

Kedourie, Elie, *Politics in the Middle East*, Oxford / New York, Oxford University Press, 1992

Keegan, John, *The First World War*, New York, Alfred A. Knopf, 1999

Kennan, George F., *American Diplomacy*, Chicago, The University of Chicago Press, 1985.

Kennedy, Paul (ed.), *Grand Strategies in War and Peace*, New Haven, Yale University Press, 1991.

Keynes, John-Maynard, *The economic consequences of Peace*, New York, Cosimo Classics, 2005

Kissinger, Henry, *Does America Need a Foreign Policy?*, New York, Simon & Schuster, 2001

Leuchtenburg, William E., *Franklin D. Roosevelt and the New Deal, 1932-1940*, New York, Harper & Row, 1963

Litwak, Robert L., *Détente and the Nixon Doctrine*, New York, Praeger, 1984

Luard, E., *A History of the United Nations*, 2 volumes, London, 1982/1989

Macmillan, Margaret, *Οι ειρηνολογοί. Έξι μήνες που άλλαξαν τον κόσμο*, Αθήνα, Θεμέλιο, 2006

Marrus, M., *The Holocaust in History*, London, University Press of New England, 1988

Mazower, Mark, *Σκοτεινή ήπειρος: ο ευρωπαϊκός εικοστός αιώνας*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2001

Mazower, Mark, *Στην Ελλάδα του Χίτλερ, Η εμπειρία της Κατοχής, 1941-1944*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 1994

McAllister, Richard, *From EC to EU: A Historical and Political Study*, London, Routledge, 1997

McElvaine, Robert S., *The Great Depression: America, 1929-1941*, New York, 1993

Mee, Charles L. Jr., *The Marshall Plan: The launching of the Pax Americana*, New York, Simon and Schuster 1984

Milward, Alans S., *The European Rescue of the Nation-State*, London, Routledge, 2000

Newhouse, John, *Cold Dawn: The Story of SALT*, New York, Holt Rinehart-Winston 1973

Patterson, James T., *Grand Expectations: The United States, 1945-1974*, Oxford, Oxford University Press, 1996

Polenberg, Richard, *One Nation Divisible: Class, Race and Ethnicity in the United States Since 1938*, New York, Viking Press, 1980.

Schlesinger, Arthur M., *A Thousand Days: John F. Kennedy in the White House*, New York, Houghton Mifflin, 1965

Short, Antony, *The origins of the Vietnam War*, London / New York, Longman, 1989

Silverman, Dan P., *Reconstructing Europe after the Great War*, Cambridge, Mass, Harvard University Press, 1982

Taylor, A. J. P., *The Origins of the Second World War*, New York, Touchstone, 1996

Tocqueville, Alexis de, *Democracy in America*, New York, Doubleday, 1969

Ulam, Adam B., *Expansion and coexistence: Soviet foreign policy, 1917-1973*, New York, Praeger, 1974

Urwin, Derek, *The Community of Europe: A History of European Integration since 1945*, London, Longman, 1995

Weir, Margaret (ed.), *The Social Divide: Political Parties and the Future of Activist Government*, Washington D.C., Brookings Institution Press, 1998

Βαληνάκης, Γιάννης & Κωνσταντίνος Ε. Μπότσιου, *Διεθνείς σχέσεις και στρατηγική στην πυρηνική εποχή*, Θεσσαλονίκη, Παρατηρητής, 2000

Ήφαιστος, Παναγιώτης, *Αμερικανική εξωτερική πολιτική: Από την «ιδεαλιστική αθωότητα» στο «πεπρωμένο του έθνους»*, Αθήνα, Οδυσσέας, 1994

Ήφαιστος, Παναγιώτης, Κολιόπουλος, Κωνσταντίνος και Ευάνθης Χατζηβασιλείου (επιμ.), *Η έναρξη του Ψυχρού πολέμου, 1941-1950: Στρατηγικά ή ιδεολογικά αίτια;* Αθήνα, Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων, Πάντειο Πανεπιστήμιο

Μπότσιου, Κωνσταντίνος Ε., *Μεταξύ ΕΟΚ και ΝΑΤΟ: Η Ευρώπη σε αναζήτηση μιας αμυντικής και πολιτικής ένωσης, 1949-1957*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2002

Τσακαλογιάννης, Πάνος, *Σύγχρονη Ευρωπαϊκή Ιστορία. Από τη Βασιλίλη στον 21ο αιώνα*, τόμος Β', Αθήνα: Εστία, 2008.

Χατζηβασιλείου, Ευάνθης, *Εισαγωγή στην ιστορία του μεταπολεμικού κόσμου*, Αθήνα, Πατάκης, 2001

Επιστημονικά Περιοδικά

Υπάρχει σημαντικός αριθμός έγκριτων επιστημονικών περιοδικών που δημοσιεύουν άρθρα σχετικά με το αμερικανικό πολιτικό σύστημα και την εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ

Ενδεικτικά:

Διεθνής και Ευρωπαϊκή Πολιτική, Επιστήμη και Κοινωνία, Historein/Ιστορείν, Ιστορία, Κλειώ, Μεσόγειος, Μνήμων, Σύγχρονα Θέματα, Balkan Studies, American Historical Review, Cold War Studies, Contemporary European History, Continuity and Change, Diplomacy and Statecraft, European Historical Quarterly, History and Theory, Journal of Global History, Journal of American History, Journal of Contemporary History, Journal of Cold War Studies, Journal of Modern History, Journal of Social History, Mediterranean Quarterly, Modern Intellectual History, Past and Present, The Economic Historical Review, The Historical Review, The Journal of Hellenic Studies, The Journal of Modern History, Vierteljahreshefte für Geschichte, War in History

Επίσης, πολλά άρθρα για τη σύγχρονη ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία σε επιστημονικά περιοδικά μπορούν να ανευρεθούν μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα <http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170> του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Εναλλακτικά, μπορούν να εντοπιστούν από τη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>) ή άλλες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά παρέχεται πλήρης πρόσβαση στο περιεχόμενο. Τέλος, συνιστάται η ανεύρεση άρθρων από ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων που συγκεντρώνουν μεγάλο αριθμό περιοδικών, όπως www.jstor.org και muse.jhu.edu.

Χρήσιμες ιστοσελίδες για το μάθημα είναι οι εξής:

www.lcweb.loc.gov/global/executive/fed.html

Βιβλιοθήκη του Κογκρέσου με links στην ομοσπονδιακή κυβέρνηση
<http://www.electoral-vote.com/>

Εκλογές
<http://www.realclearpolitics.com/?state=noad>

Ειδήσεις, βιντεο, δημοσκοπήσεις
www.senate.gov

Η Γερουσία
www.house.gov

Η Βουλή των Αντιπροσώπων
<http://gop.com/>

Republican National Committee
<http://www.democrats.org/>

Δημοκρατικό Κόμμα
<http://www.gp.org/index.php>

Οι Πράσινοι
http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_political_parties_in_the_United_States

Πολιτικά Κόμματα
<http://newdeal.feri.org/index.htm>

New Deal Network –Roosevelt administration
<http://www.aclu.org/>

American Civil Liberties Union
www.naacp.org

Πολιτικά δικαιώματα

http://dataservices.nranews.com/svc/nra_classic

National Rifle Association

<http://ffrf.org/>

Freedom from Religion Foundation - Διαχωρισμός κράτους-εκκλησίας

<http://www.nga.org/portal/site/nga/menuitem.b14a675ba7f89cf9e8ebb856a11010a0>

National Governors' Association

Τύπος, ΜΜΕ

Ελληνικά και ξένα μέσα επικοινωνίας προσφέρουν τακτικά σημαντικές παρουσιάσεις αναλύσεων για τη σύγχρονη ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία με τη χρήση έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού, π.χ. History Channel (www.history.com), Τηλεόραση της Βουλής, ΣΚΑΙ, ΝΕΡΙΤ, όπως και ειδικές εκδόσεις εφημερίδων (*Η Καθημερινή, Το Βήμα κ.ά.*)

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές προτρέπονται να συμβουλευόμαστε συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, τη Βιβλιοθήκη του έτερου Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής της Σχολής Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών και ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, όπως κυρίως το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και διαθέτουν αξιόλογες συλλογές βιβλίων, περιοδικών ή αρχείων για τη σύγχρονη ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32)
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα)
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι)
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο)
- Βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη)
- Βιβλιοθήκη του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πανεπιστημιούπολη, Ζωγράφου)
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής (Ελευθερίου Βενιζέλου & Καραϊσκάκη, Φιλοθέη)
- Βιβλιοθήκη των Αρχείων Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (Πλατεία Ελευθερίας 1, Αθήνα)
- Αρχείο του Ελληνικού Ιστορικού και Λογοτεχνικού Αρχείου (Αγίου Ανδρέου 5, Αθήνα)
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14)
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70)
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76)
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18)
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι)
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228)
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17)
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22)
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31)
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16)
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21)
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86)
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11)
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕ8010Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οι Διεθνείς Σχέσεις της Ανατολικής Ασίας και η Ευρωπαϊκή Ένωση (Πρόγραμμα Jean Monnet)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Έκθεση		0,7	
Προφορική παρουσίαση		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,7 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδίκευση γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS170/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές/ήτριες μαθαίνουν την ιστορία της Κίνας και της Ιαπωνίας, εξοικειώνονται με τις πολύπλοκες σχέσεις τους με τον υπόλοιπο κόσμο τόσο σε πολιτικό όσο και οικονομικό επίπεδο. Παράλληλα εξοικειώνονται με τις σχέσεις με την ΕΕ και τις δομές του διεθνούς εμπορίου. Κατανοούν τη διασύνδεση και αλληλεπίδραση πολιτικών και οικονομικών παραγόντων και το ρόλο κρατικών και μη κρατικών δρώντων. Προβληματίζονται ιδιαίτερα για τη σχέση οικονομικής ανάπτυξης και εκδημοκρατισμού, για το «βάρος» της ιστορίας στις σύγχρονες διεθνείς σχέσεις και για τη διαδικασία εκσυγχρονισμού με ή χωρίς εκδυτικοποίηση. Αποκτούν δεξιότητες στην ανάλυση των σύνθετων ζητημάτων της διακυβέρνησης. Επίσης κατανοούν σε μεγαλύτερο βάθος τις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ, το ρόλο της στο διεθνές εμπόριο και την επιρροή που ασκεί σε άλλες περιοχές του κόσμου. Τέλος, οι φοιτητές προβληματίζονται για τις διαφορές και τις ομοιότητες των Ασιατικών κρατών με άλλες περιοχές του κόσμου, συνειδητοποιούν την ισχύ των προκαταλήψεων και στεροτυπικών εικόνων και προβληματίζονται για μεγάλης σημασίας ζητήματα όπως η σχέση δημοκρατικών θεσμών και οικονομικής ανάπτυξης, η σχέση εκβιομηχάνισης και περιβαλλοντικών προβλημάτων και η σχέση διαφθοράς και οικονομικής μεγέθυνσης.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων ένα από τα λίγα τμήματα κοινωνικών επιστημών στην Ελλάδα που προσφέρουν στους/ις φοιτητές/ήτριες τους τη δυνατότητα να εξοικειωθούν με τη θέση των χωρών της Ανατολικής Ασίας (κυρίως την Κίνα και την Ιαπωνία) στο παγκόσμιο σύστημα και ιδιαίτερα με τις σχέσεις τους με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι φοιτητές/ήτριες αποκτούν δεξιότητες στην αναζήτηση και ανάλυση σύνθετων δεδομένων, κατανοούν διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις, μαθαίνουν την πολυπλοκότητα της αλληλεπίδρασης οικονομικών και πολιτικών παραγόντων καθώς και το σύνθετο χαρακτήρα της σύγχρονης διακυβέρνησης. Επίσης το μάθημα προωθεί το σεβασμό στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα ενώ προετοιμάζει τους/ις φοιτητές/ήτριες για εξειδικευμένες μεταπτυχιακές σπουδές σε ζητήματα σπουδών περιοχών αλλά και για καριέρες σε κοινωνικούς τομείς εκτός συνόρων.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στις μέρες μας υποστηρίζεται ότι το κέντρο βάρους της διεθνούς οικονομίας μετατοπίζεται από τον Ατλαντικό στον Ειρηνικό ωκεανό εξαιτίας της ραγδαίας ανάπτυξης της Κίνας (και στο πρόσφατο παρελθόν της γειτονικής Ιαπωνίας). Η περιφέρεια της Ανατολικής Ασίας επιπρόσθετα χαρακτηρίζεται από διαμάχες για φυσικούς πόρους (π.χ. Θάλασσα Νότιας Κίνας), εδαφικές διαφορές (π.χ. Κίνα-Ιαπωνία, Κίνα-Ταϊβάν) αλλά και έντονη οικονομική αλληλεξάρτηση και ενδιαφέρουσες περιφερειακές συνεργασίες (π.χ. ASEAN). Η ΕΕ έχει εύλογα στρέψει το ενδιαφέρον της στην Ανατολική Ασία και εξελίσσεται σε σημαντικό οικονομικό εταίρο των κρατών της περιοχής. Στόχος του μαθήματος είναι η ανάλυση των πολιτικο-οικονομικών και κοινωνικών δυναμικών της Ανατολικής Ασίας καθώς και η αποτίμηση της προσέγγισης και των πολιτικών της ΕΕ στην περιοχή.

Α Μέρος: Η Κίνα

Η Κίνα από την αρχαιότητα έως το 1948 – Η κομμουνιστική Κίνα 1948-1979 - Μεταρρυθμίσεις και οικονομικός δυναμισμός – Το εσωτερικό περιβάλλον – Εθνικά ζητήματα: Θιβέτ και Σιντσιάνγκ – Η κινεζική σκέψη: Κομφουκιανισμός και Βουδισμός – Ο μύθος της «Μεγάλης Κίνας» - Ταϊβάν και Νοτιοανατολική Ασία – Σχέσεις με ΗΠΑ και Ρωσία – Η βιωσιμότητα του κινεζικού μοντέλου – Το ζήτημα της δημοκρατίας – Ο εκσυγχρονισμός του στρατού – Οι ελληνο-κινεζικές σχέσεις.

Β' Μέρος: Οι σχέσεις Κίνας-ΕΕ

Το ιστορικό των σχέσεων ΕΕ-Κίνας – Ο εμπορικός ανταγωνισμός Κίνας-ΕΕ – Τα ανθρώπινα δικαιώματα στις σχέσεις Κίνας-ΕΕ – Το εμπόριο όπλων – Μελλοντικές προκλήσεις για τη σχέση Κίνας-ΕΕ.

Γ' Μέρος: Η Ιαπωνία

Η ενοποίηση της Ιαπωνίας και η εποχή των Tokugawa – Η επάνοδος του Meiji—Η Ιαπωνία στο μεσοπόλεμο και η αυτοκρατορική εξάπλωση – Η μεταπολεμική Ιαπωνία (πασιφισμός, δημοκρατία και οικονομικό θαύμα) – Η σύγχρονη Ιαπωνία: Κοινωνία, οικονομία, πολιτικό σύστημα και εξωτερική πολιτική.

Δ' Μέρος: Οι σχέσεις Ιαπωνίας-ΕΕ

Το ιστορικό των σχέσεων ΕΕ-Ιαπωνίας – Ο εμπορικός ανταγωνισμός Ιαπωνίας-ΕΕ – Η Αναζήτηση Στρατηγικής Σύνδεσης της ΕΕ με την Ιαπωνία – Κοινές προκλήσεις και προοπτικές για το μέλλον των σχέσεων ΕΕ-Ιαπωνίας

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή: Η Ανατολική Ασία και ο Κόσμος		Παρουσίαση στο eclass
2. Κίνα: Η	Σωτήρης Χαλικιάς, «Η Κίνα και ο Κόσμος», στο Σωτήρης	Παρουσίαση στο

περίοδος των αυτοκρατόρων	Πετρόπουλος και Αστέρης Χουλιάρας, (επιμ.) <i>Η Κίνα και 'οι Άλλοι': Οι Σχέσεις της Κίνας με την Ευρώπη και τον Κόσμο</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2013, σελ. 29-43 Jeffrey Wasserstrom, <i>China in the 21st Century</i> , Oxford: Oxford University Press, 2010, σελ. 19-35	eclass
3. Η περίοδος των επαναστάσεων (1911-1949)	Jeffrey Wasserstrom, <i>China in the 21st Century</i> , Oxford: Oxford University Press, 2010, σελ. 36-66	Παρουσίαση στο eclass
4. Η εποχή του Μάο (1949-1976)	Χαράλαμπος Παπασωτηρίου, «Εσωτερικές Συνιστώσες της Κινεζικής Εξωτερικής Πολιτικής», στο Σωτήρης Πετρόπουλος και Αστέρης Χουλιάρας, (επιμ.) <i>Η Κίνα και 'οι Άλλοι': Οι Σχέσεις της Κίνας με την Ευρώπη και τον Κόσμο</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2013, σελ. 120-134. Jeffrey Wasserstrom, <i>China in the 21st Century</i> , Oxford: Oxford University Press, 2010, σελ. 67-102. Michal Dillon, <i>Contemporary China: An Introduction</i> , London: Routledge, 2009, σελ. 10-19.	Παρουσίαση στο eclass
5. Από τις μεταρρυθμίσεις του Ντενγκ Σιαο Πινγκ στον Σι Τζινπίνγκ (1978-σήμερα)	Στάθης Φακιολάς, «Συνεργασία ή σύγκρουση...», στο Σωτήρης Πετρόπουλος και Αστέρης Χουλιάρας, (επιμ.) <i>Η Κίνα και 'οι Άλλοι': Οι Σχέσεις της Κίνας με την Ευρώπη και τον Κόσμο</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2013, σελ. 79-119	Παρουσίαση στο eclass
6. Οι σχέσεις της Κίνας με την ΕΕ και την Ελλάδα	Σ. Πετρόπουλος και Α. Χουλιάρας, «Οι Σχέσεις Ελλάδας-Κίνας», στο Σωτήρης Πετρόπουλος και Αστέρης Χουλιάρας, (επιμ.) <i>Η Κίνα και 'οι Άλλοι': Οι Σχέσεις της Κίνας με την Ευρώπη και τον Κόσμο</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2013, σελ. 364-392.	Παρουσίαση στο eclass
7. Η προοπτική των σχέσεων ΗΠΑ-Κίνας υπό το πρίσμα του πολιτικού ρεαλισμού	Ανδρέας Γκόφας και Νικόλαος Τζιφάκης, «Η άνοδος της Κίνας και το μέλλον των Σινο-Αμερικανικών σχέσεων: Μια θεωρητική χαρτογράφηση», στο Σωτήρης Πετρόπουλος και Αστέρης Χουλιάρας, (επιμ.) <i>Η Κίνα και 'οι Άλλοι': Οι Σχέσεις της Κίνας με την Ευρώπη και τον Κόσμο</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2013, σελ. 44-78. Ανδρέας Γκόφας και Νικόλαος Τζιφάκης, <i>Θεωρητικές Προβολές στη Διεθνή Πολιτική: Η Σινο-αμερικανική Πρόκληση</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2017, ΚΕΦ. 2.	Παρουσίαση στο eclass
8. Η προοπτική των σχέσεων ΗΠΑ-Κίνας υπό το πρίσμα του φιλελευθερισμού	Ανδρέας Γκόφας και Νικόλαος Τζιφάκης, «Η άνοδος της Κίνας και το μέλλον των Σινο-Αμερικανικών σχέσεων: Μια θεωρητική χαρτογράφηση», στο Σωτήρης Πετρόπουλος και Αστέρης Χουλιάρας, (επιμ.) <i>Η Κίνα και 'οι Άλλοι': Οι Σχέσεις της Κίνας με την Ευρώπη και τον Κόσμο</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2013, σελ. 44-78. Ανδρέας Γκόφας και Νικόλαος Τζιφάκης, <i>Θεωρητικές Προβολές στη Διεθνή Πολιτική: Η Σινο-αμερικανική Πρόκληση</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2017, ΚΕΦ. 3.	Παρουσίαση στο eclass
9. Η ενοποίηση της Ιαπωνίας και η εποχή των Tokugawa	Andrew Gordon, <i>A Modern History of Japan: From Tokugawa Times to the Present</i> , New York, NY: Oxford University Press, 2003, ΚΕΦ. 1-4. Christopher S. Goto-Jones, <i>Modern Japan: A Very Short Introduction</i> . Oxford: Oxford University Press, 2009, ΚΕΦ 1.	Παρουσίαση στο eclass
10. Η επάνοδος του Meiji	Andrew Gordon, <i>A Modern History of Japan: From Tokugawa Times to the Present</i> , New York, NY: Oxford	Παρουσίαση στο eclass

	University Press, 2003, ΚΕΦ. 5-8. Christopher S. Goto-Jones, <i>Modern Japan: A Very Short Introduction</i> . Oxford: Oxford University Press, 2009, ΚΕΦ. 2.	
11. Η Ιαπωνία στο μεσοπόλεμο και η αυτοκρατορική εξάπλωση	Andrew Gordon, <i>A Modern History of Japan: From Tokugawa Times to the Present</i> , New York, NY: Oxford University Press, 2003, ΚΕΦ. 9-13. Christopher S. Goto-Jones, <i>Modern Japan: A Very Short Introduction</i> . Oxford: Oxford University Press, 2009, ΚΕΦ. 3.	Παρουσίαση στο eclass
12. Η μεταπολεμική Ιαπωνία (पाσιφισμός, δημοκρατία και οικονομικό θαύμα)	Andrew Gordon, <i>A Modern History of Japan: From Tokugawa Times to the Present</i> , New York, NY: Oxford University Press, 2003, ΚΕΦ. 14-17. Νικόλαος Τζιφάκης και Αστέρης Χουλιάρης, <i>Η Ανθρώπινη Ασφάλεια στην Πράξη: Οι πολιτικές της Ιαπωνίας και του Καναδά στα Βαλκάνια</i> , Αθήνα: Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών (ΕΚΕΜ), Κείμενο Εργασίας 8, Ιανουάριος 2007, ΚΕΦ. 3. Kevin J. Cooney, <i>Japan's Foreign Policy since 1945</i> . Armonk, NY: M.E. Sharpe, 2007. Christopher S. Goto-Jones, <i>Modern Japan: A Very Short Introduction</i> . Oxford: Oxford University Press, 2009, ΚΕΦ. 4-5.	Παρουσίαση στο eclass
13. Οι σχέσεις ΕΕ-Ιαπωνίας	Κυριάκος Δ. Κεντρωτής, «Ευρωπαϊκή Ένωση-Ιαπωνία: αναζήτηση ταυτότητας και ρόλων στην παγκόσμια πολιτική», <i>Νόμος</i> , 12, 2010, σελ. 195-208. Simon Nuttall, "Japan and the European Union: Reluctant partners", <i>Survival</i> , Vol. 38, No. 2 (1996), pp. 104-120. Elena Atanassova-Cornelis, "The EU-Japan Strategic Partnership in the 21st Century: Motivations, Constraints and Practice", <i>Journal of Contemporary European Research</i> . Vol. 6, No. 4 (2010), pp. 478- 495. Axel Berkofsky, <i>The EU and Japan: A partnership in the making</i> , Brussels: European Policy Centre, EPC Issue Paper, No. 52, February 2007.	Παρουσίαση στο eclass
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών/ανά βδομάδα:		
Βδομάδες 10-13	Τμηματική προφορική παρουσίαση ατομικών εκθέσεων από φοιτητές	
Τέλος βδομάδας 13	Υποβολή γραπτής ατομικής έκθεσης	
Εξεταστική περίοδος	Τελικές γραπτές εξετάσεις	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις και σεμινάρια. Στα σεμινάρια φοιτητές/ήτριες παρουσιάζουν τις εργασίες τους και διεξάγεται συζήτηση.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</i>	Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία. Υπάρχουν PPT presentations (αναρτημένα στο eclass), προβάλλονται videos και μέρος της επικοινωνίας με τους φοιτητές πραγματοποιείται

<p>Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>ηλεκτρονικά.</p>																
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="683 253 1015 286">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1015 253 1347 286">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="683 286 1015 320">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1015 286 1347 320">13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 320 1015 376">Ατομική Έκθεση</td> <td data-bbox="1015 320 1347 376">3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 376 1015 432">Προφορική παρουσίαση</td> <td data-bbox="1015 376 1347 432">1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 432 1015 510">Τελικές εξετάσεις</td> <td data-bbox="1015 432 1347 510">13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 510 1015 544"></td> <td data-bbox="1015 510 1347 544"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 544 1015 577"></td> <td data-bbox="1015 544 1347 577"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 577 1015 589">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1015 577 1347 589">118 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες					Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες																
Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες																
Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες																
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες																
Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες																
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο βαθμός είναι συνδυασμός του βαθμού των γραπτών εξετάσεων σε ερωτήσεις σύντομης απάντησης στο τέλος του εξαμήνου (80%) και του βαθμού της ατομικής έκθεσης (20%). Η τελευταία αφορά την σύντομη ανάπτυξη ενός δοκιμίου έκτασης 1.200-1.500 λέξεων το οποίο παρουσιάζεται και προφορικά ενώπιον της τάξης και στηρίζεται υποχρεωτικά ως προς την τεκμηρίωση του στη μελέτη δύο ξενόγλωσσων άρθρων της επιλογής των διδασκόντων. Ειδικώς για τους φοιτητές Erasmus προβλέπεται απαλλακτική εργασία μεγέθους 5.000 λέξεων στην αγγλική γλώσσα με θέμα τις διεθνείς σχέσεις της Κίνας ή της Ιαπωνίας με ιδιαίτερη έμφαση στις σχέσεις με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται συνεννόηση και τακτική επικοινωνία με τους διδάσκοντες.</p>																

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

Σωτήρης Πετρόπουλος και Αστέρης Χουλιάρης, (επιμ.) *Η Κίνα και 'οι Άλλοι': Οι Σχέσεις της Κίνας με την Ευρώπη και τον Κόσμο*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2013.

Χαράλαμπος Παπασωτηρίου, *Η Κίνα από την Ουράνια Αυτοκρατορία στην Ανερχόμενη Υπερδύναμη του 21^{ου} Αιώνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Ποιότητα, 2013.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Elena Atanassova-Cornelis, "The EU-Japan Strategic Partnership in the 21st Century: Motivations, Constraints and Practice", *Journal of Contemporary European Research*. Vol. 6, No. 4 (2010), pp. 478- 495.

Daniel A. Bell, *China's New Confucianism: Politics and Everyday Life in a Changing Society*, Princeton: Princeton University Press, 2010.

Axel Berkofsky, *The EU and Japan: A partnership in the making*, Brussels: European Policy Centre, EPC Issue Paper, No. 52, February 2007.

Stephanie Bessiere, *Η Κίνα στην Αυγή του 21^{ου} Αιώνα*, Αθήνα: Κέδρος, 2007.

- Χάρι Γκέλμπερ, *Κίνα. Ο Δράκος της Ασίας*, Αθήνα: Ψυχογιός 2009.
- Ανδρέας Γκόφας και Νικόλαος Τζιφάκης, *Θεωρητικές Προβολές στη Διεθνή Πολιτική: Η Σινο-αμερικανική Πρόκληση*, Αθήνα: Εκδόσεις Πεδίο, 2017, σελ. 182.
- Kevin J. Cooney, *Japan's Foreign Policy since 1945*. Armonk, NY: M.E. Sharpe, 2007.
- Yong Deng, *China's Struggle for Status: The Realignment of International Relations*, Cambridge: Cambridge University Press, 2008.
- J. K. Fairbank, *China: A New History*, New York: Harvard University Press, 2nd edition, 2006.
- Robert E. Gamer, ed., *Understanding Contemporary China*, Boulder, CO: Lynne Rienner, 2008.
- Andrew Gordon, *A Modern History of Japan: From Tokugawa Times to the Present*, New York, NY: Oxford University Press, 2003.
- Christopher S. Goto-Jones, *Modern Japan: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press, 2009.
- Sujian Guo and Jean-Marc F. Blanchard, (eds) *Harmonious World and China's New Foreign Policy*, Plymouth: Rowman & Littlefield Publishers, 2010.
- Glenn D. Hook, *Japan's international relations: politics, economics and security*, London: Routledge, 2005.
- Jonathan Holslag, "The Elusive Axis: Assessing the EU-China Strategic Partnership", *The Journal of Common Market Studies*, Vol. 49, No. 2 (March 2011), pp. 293-313.
- Asteris Huliaras, "Japan and Southeastern Europe", *Journal of Southern Europe and the Balkans*, Vol. 9, No. 1, April 2007, pp. 15-27.
- Asteris Huliaras, "The Illusion of Unitary Players and the Fallacy of Geopolitical Rivalry: The European Union and China in Africa", *The Round Table*, Vol. 101, No. 5 (2012), pp. 425-434.
- Asteris Huliaras and Sotiris Petropoulos, "Shipowners, Ports and Diplomats: The Political Economy of Greece's Relations with China", *Asia-Europe Journal*, in print, DOI: 10.1007/s10308-013-0367-1.
- Asteris Huliaras and Nikolaos Tzifakis, "Contextual Approaches to Human Security: Canada and Japan in the Balkans", *International Journal*, Vol. LXII, No. 3, Summer 2007, pp. 559-575.
- G. John Ikenberry and Michael Mastanduno, (eds), *International Relations Theory and the Asia-Pacific*, New York, NY: Columbia University Press, 2003 .
- William A. Joseph, (ed.), *Politics in China: An Introduction*, Oxford: Oxford University Press, 2010.
- Ikuo Kabashima and Gill Steel, *Changing Politics in Japan*, Ithaca: Cornell University Press, 2010.
- David C. Kang and Xinru Ma, "Power Transitions: Thucydides Didn't Live in East Asia", *The Washington Quarterly*, Vol. 41 (1), 2018, pp. 137-154.
- Jeff Kingston, *Contemporary Japan: History, Politics, and Social Change since the 1980s*. Malden, MA: Wiley-Blackwell, 2011.
- Κυριάκος Δ. Κεντρωτής, «Ευρωπαϊκή Ενωση-Ιαπωνία: αναζήτηση ταυτότητας και ρόλων στην παγκόσμια πολιτική», *Νόμος*, 12, 2010, σελ. 195-208.
- Τζέιμς Κίνγκ, *Η Κίνα Κατακτά τον Κόσμο*, Αθήνα: Νίκας, 2007.
- Mark Leonard, *Τι σκέφτεται η Κίνα;*, Αθήνα: Κριτική, 2008.
- Mikael Mattlin, "Dead on Arrival: normative EU policy towards China", *Asia-Europe Journal*, Vol. 10 (2012), pp. 181-198.
- Jing Men, "The EU and China: mismatched partners?", *Journal of Contemporary China*, Vol. 21, No. 74 (2012), pp.

333-349.

Πατρίσια Εμπρεν Μπάκλεν, *Κίνα. Από την Αρχαιότητα έως Σήμερα*, Αθήνα: Κέδρος, 2008.

Simon Nuttall, "Japan and the European Union: Reluctant partners", *Survival*, Vol. 38, No. 2 (1996), pp. 104-120.

Michael Reiterer, "Japan-EU relations after EU enlargement", *Asia Europe Journal*, Vol. 2, 2004, pp. 33-42.

Michael Reiterer, "Japan and the European Union: shared foreign policy interests", *Asia Europe Journal*, Vol. 4, (2006), pp. 333-349.

Frances McCall Rosenbluth and Michael F. Thies, *Japan transformed: political change and economic restructuring*, Princeton: Princeton University Press, 2010.

Tony Saich, *Governance and Politics of China*, London: Palgrave, 2004.

Amelia U. Santos-Paulino and Guanghua Wan, (eds), *The Rise of China and India: Impacts, Prospects and Implications*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2010.

David Shambaugh, "Coping with a Conflicted China", *The Washington Quarterly*, Vol. 34, No. 1 (2011), pp. 7-27.

David L. Shambaugh and Michael B. Yahuda, (eds), *International Relations of Asia*, Lanham, MD: Rowman and Littlefield, 2008.

Susan Shirk, *China: The Fragile Superpower*, Oxford: Oxford University Press, 2008.

Robert G. Sutter, *Chinese foreign relations: power and policy since the Cold War*, 2nd edition, Plymouth: Rowman & Littlefield Publishers, 2010.

Pradeep Taneja, "China-Europe Relations: the limits of strategic partnership", *International Politics*, Vol. 47 (2010), pp. 371-387.

Michito Tsuruoka, "'Expectations Deficit' in EU-Japan Relations: Why the Relationship Cannot Flourish", *Current Politics and Economics of Asia*, Vol. 17, No. 1 (2008), pp. 107-126.

Νικόλαος Τζιφάκης και Αστέρης Χουλιάρας, *Η Ανθρώπινη Ασφάλεια στην Πράξη: Οι πολιτικές της Ιαπωνίας και του Καναδά στα Βαλκάνια*, Αθήνα: Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών (ΕΚΕΜ), Κείμενο Εργασίας 8, Ιανουάριος 2007.

Nikolaos Tzifakis, (ed.), *International Politics in Times of Change*, Heidelberg: Springer, 2012.

Michael Yahuda, *The International Politics of the Asia-Pacific since 1945*, London: Routledge, 2004.

Επιστημονικά Περιοδικά

Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επιστημονικών περιοδικών που δημοσιεύουν άρθρα σχετικά με την Ασία. Ενδεικτικά είναι τα *Asia Europe Journal*, *Asian Survey*, *Asia-Pacific Review*, *China: An International Journal*, *China Report*, *The China Journal*, *China Quarterly*, *Contemporary South Asia*, *Contemporary Southeast Asia*, *European Journal of East Asian Studies*, *Japan Forum*, *Japanese Journal of Political Science*, *Japanese Studies*, *Journal of Contemporary Asia*, *Journal of East Asian Studies*, *Journal of Japanese Studies*, *Modern Asian Studies*, *Modern China*, *Pacific Affairs*, *Southeast Asian Studies*, *The Chinese Journal of International Politics*, *The Journal of Asian Studies*, *The Journal of Contemporary China* και το *The Pacific Review*. Επίσης εκατοντάδες άρθρα για την Ασία είναι διάσπαρτα σχεδόν σε όλα τα περιοδικά διεθνών σχέσεων. Σε πάρα πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα <http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170> του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Αν αναζητάτε άρθρα για ένα συγκεκριμένο θέμα καλό είναι να χρησιμοποιείτε τη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>). Επίσης είναι σημαντικό να χρησιμοποιείτε και τις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά έχει πλήρη πρόσβαση στο περιεχόμενο. Είναι πάντως ενδιαφέρον να διαβάζετε τις εφημερίδες China Daily (<http://www.chinadaily.com.cn/>) και People's Daily (<http://english.people.com.cn/>)

Διαδικτυακοί τόποι

Ξεκινήστε από το Internet Guide for Chinese Studies (<http://sun.sino.uni-heidelberg.de/igcs/>) Εξαιρετικό είναι το site του European Association for Chinese Studies (<http://www.soas.ac.uk/eacs/home.html>). Καλό είναι επίσης το site του Association of Asian Studies των ΗΠΑ (<http://www.aasianst.org/>) και το East Asian Studies Research Guide του Harvard (<http://hcl.harvard.edu/research/guides/eastasian/part7.html>).

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευόμαστε συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΔ7010Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Έθνη και Εθνικισμός		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
2 Πρόοδοι		1,4	
Ατομική Εργασία		1,2	
2 Προφορικές παρουσιάσεις		0,4	
Σύνολο		4,6 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευση γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΟΧΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS160/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση με τις θεωρίες για τη δημιουργία των κρατών-εθνών και την άνοδο του εθνικισμού (ως ιδεολογίας που προωθεί τη σύμπτωση πολιτισμικών ορίων και πολιτικών συνόρων). Το μάθημα δεν υιοθετεί κάποια συγκεκριμένη προσέγγιση αλλά παρουσιάζει το σύνολο των θεωριών ταξινομημένες σε ευρύτερες θεωρητικές «προσεγγίσεις» (αρχεγονισμός, μοντερνισμός και εθνοσυμβολισμός) που προσπαθούν να ερμηνεύσουν με μικρότερη ή μεγαλύτερη επιτυχία τη γένεση και την κυριαρχία του εθνικισμού. Το μάθημα υιοθετεί μια ιστορική-αναλυτική προσέγγιση προκειμένου οι θεωρητικές προσεγγίσεις να γίνουν κατανοητές μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα.

<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;</i></p>	
<p><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></p> <p><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></p> <p><i>Λήψη αποφάσεων</i></p> <p><i>Αυτόνομη εργασία</i></p> <p><i>Ομαδική εργασία</i></p> <p><i>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</i></p> <p><i>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</i></p>	<p><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></p> <p><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></p> <p><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></p> <p><i>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</i></p> <p><i>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</i></p> <p><i>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</i></p> <p>.....</p> <p><i>Άλλες...</i></p> <p>.....</p>
<p>Μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου βλέπουμε τον πολλαπλασιασμό εθνοτικών συγκρούσεων και την επανάκαμψη εθνικιστικών ιδεολογιών τόσο στις αναδυόμενες δυνάμεις όσο και στον δυτικό κόσμο. Η ανάλυση και κατανόηση των φαινομένων αυτών είναι κρίσιμης σημασίας για την συγκρότηση κοινωνιών που θα σέβονται την διαφορετικότητα και μάλιστα είναι πολύ σημαντική σε μια περίοδο ανόδου του ευρωσκεπτικισμού και της ξενοφοβίας.</p>	

<p>(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ</p> <p>Για την πολιτική επιστήμη και τις διεθνείς σχέσεις η κατανόηση του εθνικισμού και της δημιουργίας των σύγχρονων εθνών-κρατών είναι κρίσιμης σημασίας. Χωρίς μια ερμηνεία της εμφάνισης και της δυναμικής αυτών των φαινομένων, η κατανόηση της οργάνωσης του κόσμου σε έθνη-κράτη, η μελέτη του κρίσιμου ζητήματος της κυριαρχίας και η ανάλυση των συγκρούσεων (διακρατικών ή εμφύλιων) είναι τελείως αδύνατα. Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στον εθνικισμό. Στα πλαίσια του μαθήματος εξετάζονται οι περιπτώσεις του ιρλανδικού, ινδικού και παλαιστινιακού εθνικισμού.</p> <p>Μαθήματα</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Κράτος και έθνος: Μια εισαγωγή στον εθνικισμό 2. Ιστορική εξέλιξη και κατηγοριοποιήσεις 3. Αρχεγονισμός 4. Η επιρροή του μαρξισμού Nair, Brass, Walerstein 5. E. Gellner 6. A. Hourani 7. B, Anderson 8. E, Hobsbawm 9. Εθνοσυμβολισμός 10. Εθνικισμός και Ολοκληρωτισμός (Μεσοπόλεμος) 11. Περιπτώσεις: Ιρλανδικό 12. Περιπτώσεις: Αλγερινό 13. Αναστοχασμός: Η επανάκαμψη του εθνικισμού στον μεταψυχροπολεμικό κόσμο 	
---	--

<p>(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ</p>									
<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	<p>Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις (πρόσωπο με πρόσωπο)</p>								
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία. Υπάρχουν PPT presentations (αναρτημένα στο eclass), προβάλλονται videos και μέρος της επικοινωνίας με τους φοιτητές πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.</p>								
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i></p> <p><i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική εργασία</td> <td>30 ώρες</td> </tr> <tr> <td>2 Πρόοδοι</td> <td>36 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Ατομική εργασία	30 ώρες	2 Πρόοδοι	36 ώρες
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου							
	Διαλέξεις	39 ώρες							
	Ατομική εργασία	30 ώρες							
2 Πρόοδοι	36 ώρες								

<p>διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	2 Προφορικές παρουσιάσεις	9 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	114 ώρες
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Δύο πρόοδοι με ανοικτές πηγές και μια ατομική εργασία. Οι δύο πρόοδοι σε μη ανακοινωμένες εκ των προτέρων ημερομηνίες. Οι φοιτητές πρέπει να είναι σε κάθε μάθημα έτοιμοι να λάβουν μέρος. Ο μέσος όρος των προόδων και της εργασίας αποτελεί την τελική βαθμολογία. Εναλλακτικά προφορική εξέταση στο τέλος.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικά εγχειρίδια

Umüt Ozkirmili, *Θεωρίες του Εθνικισμού* (επιμ. Αλέξης Ηρακλείδης), Αθήνα: εκδ. Σιδέρη, 2011

Ερνεστ Γκέλνερ, *Έθνη και Εθνικισμός*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1991

Βασική Βιβλιογραφία

Μπένεντικτ Άντερσον, *Φαντασιακές Κοινότητες. Στοχασμοί για τις απαρχές και τη διάδοση του εθνικισμού*, Αθήνα: Νεφέλη, 2000

Ερνεστ Γκέλνερ, *Εθνικισμός. Πολιτισμός, Πίστη, Εξουσία*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2002

E. J. Hobsbawm, *Έθνη και Εθνικισμός από το 1780 μέχρι σήμερα*, Αθήνα: Καρδαμίτσας

Eric Hobsbawm και T. O. Ranger, επιμ., *Η Επινόηση της Παράδοσης*, Αθήνα: Θεμέλιο, 200

Πασχάλης Κιτρομηλίδης, *Νεοελληνικός Διαφωτισμός*, Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα ΕΤΕ, 1997

Έλι Κεντούρι, *Ο Εθνικισμός*, Αθήνα: Κατάρτι, 2000

Βασίλης Ν. Κρεμμυδάς, *Η Μεγάλη Ιδέα : Μεταμορφώσεις ενός εθνικού ιδεολογήματος*, Αθήνα : Τυπωθήτω, 2010

Γεώργιος Κρητικός, *Έθνος και Χώρος*, Αθήνα: Μεταίχμιο, 2008

Παντελής Λέκκας, *Το Παιχνίδι με το Χρόνο. Εθνικισμός και Νεωτερικότητα*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2001

Αντώνης Λιάκος, *Πως στοχάστηκαν το έθνος αυτοί που ήθελαν να αλλάξουν τον κόσμο*, Αθήνα: Πόλις, 2005

Μαρκ Μαζάουερ, *Σκοτεινή Ηπειρος*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2001

Αννα Φραγκουδάκη και Θάλεια Δραγώνα, επιμ., *Τι είν' η πατρίδα μας ; Εθνοκεντρισμός στην Εκπαίδευση*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2008

Αντονι Σμιθ, *Εθνική Ταυτότητα*, Αθήνα: Οδυσσέας, 2000

Jonathan S. Hearn, *Rethinking Nationalism: A Critical Introduction*, London: Palgrave, 2006

Etienne Balibar, *Φυλή, έθνος, τάξη: οι διαφορούμενες ταυτότητες*, Αθήνα: Ο Πολίτης, 1991.

Immanuel Wallerstein, *Ευρωπαϊκός οικουμενισμός : Η ρητορική της δύναμης*, Θεσσαλονίκη : Θύραθεν, 2010.

Jürgen Habermas, *Ο μεταεθνικός αστερισμός*, Αθήνα : Πόλις, 2003

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕ7030Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πολιτική Επικοινωνία και ΜΜΕ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος		0,7	
Ατομική εργασία		0,7	
Προφορική Παρουσίαση		0,1	
Τελικές Εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		5,4 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευση γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS187/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Επίπεδο 7 Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων   Γνώσεις: Οι φοιτητές έχουν αποκτήσει τις βασικές γνώσεις για τις έννοιες και τα φαινόμενα τα οποία εξετάζει η Πολιτική Επιστήμη, καθώς τα μεθοδολογικά εργαλεία ανάλυσης. Το μάθημα εξειδικεύει τις γνώσεις στο πεδίο της Πολιτικής Επικοινωνίας και εξετάζει ζητήματα αντιπροσώπευσης, λογοδοσίας και συμμετοχής υπό το πρίσμα της σχέσης πολιτικών υποκειμένων, μέσων ενημέρωσης και πολιτών.   Ικανότητες: Οι φοιτητές αποκτούν την ικανότητα να αξιοποιήσουν τις ευρύτερες γνώσεις και εργαλεία για την κατανόηση των επιμέρους ζητημάτων τα οποία εγείρονται στο πεδίο της Πολιτικής Επικοινωνίας. Μαθαίνουν να διακρίνουν τη συνάφεια ορισμένων ερμηνευτικών εργαλείων και να διαμορφώνουν τις κατάλληλες αναλυτικές προσεγγίσεις στην εργασία του μαθήματος. Εξοικειώνονται με την ανάλυση εμπειρικών στοιχείων και την αξιοποίηση θεωρητικής γνώσης για την ερμηνεία ζητημάτων τα οποία αφορούν στη χρήση της επικοινωνίας από τα πολιτικά υποκείμενα και τα μέσα ενημέρωσης, καθώς και την επιρροή ευρύτερων κοινωνικών συνθηκών. Οι φοιτητές συνδυάζουν γνώσεις από διαφορετικούς κλάδους της Πολιτικής Επιστήμης (όπως πχ η Πολιτική Κοινωνιολογία, η Συγκριτική Πολιτική, η Πολιτική Ηγεσία κá), προκειμένου να αποκτήσουν στέρεες γνώσεις και ικανότητα κριτικής ερμηνείας.</p>
--

Δεξιότητες: α) επεξεργασίας εμπειρικών στοιχείων για την παρουσίαση στοιχείων σχετικών με τη χρήση της πολιτικής επικοινωνίας στα δημοκρατικά συστήματα, β) προφορικής παρουσίασης της εργασίας τους με τη χρήση σχετικών τεχνολογιών, γ) τεκμηριωμένης γραπτής απάντησης στο πλαίσιο της προόδου σε ερωτήματα τα οποία προϋποθέτουν την κριτική γνώση των ζητημάτων του μαθήματος, δ) ανταπόκρισης στα ερωτήματα της προφορικής εξέτασης με έμφαση στη δυνατότητα του φοιτητή να παρουσιάσει τις γνώσεις του με άμεσο και ολοκληρωμένο τρόπο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη γνώσεων σχετικά με την επίδραση της πολιτικής επικοινωνίας στη λειτουργία των δημοκρατικών θεσμών. Εξετάζεται η συμβολή των συστημάτων επικοινωνίας στις λειτουργίες συμμετοχής και λογοδοσίας. Ταυτόχρονα, αναλύονται και οι προκλήσεις για τη δημοκρατία όπως προκύπτουν από ορισμένες παθογένειες οι οποίες χαρακτηρίζουν διαχρονικά τη σχέση πολιτικών υποκειμένων και μέσω των ενημέρωσης, καθώς και νεώτερες προκλήσεις οι οποίες συνδέονται με την ανάπτυξη της τεχνολογίας και τη χρήση νέων μέσων, η οποία δημιουργεί ρηζικέλευθες μεταβολές στους τρόπους ενημέρωσης των πολιτών. Ταυτόχρονα, οι φοιτητές καλούνται να διατυπώσουν τα δικά τους ερευνητικά ερωτήματα και να αναζητήσουν απαντήσεις μέσω της συμμετοχής τους στο πλαίσιο των σεμιναρίων, καθώς και τις ατομικές εργασίες που αναλαμβάνουν. Με τον τρόπο αυτό, ενθαρρύνονται να μελετήσουν την σχετική βιβλιογραφία, να αποκτήσουν μία κριτική προσέγγιση στα ζητήματα πολιτικής επικοινωνίας, να αναζητήσουν πολύπλευρες ερμηνείες και να τεκμηριώσουν τις θέσεις τους με συγκεκριμένα ευρήματα έρευνας και ανάλυσης.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σύντομη Περιγραφή Μαθήματος

Το μάθημα εξετάζει την ιδεολογική και πρακτική επίδραση των ποικίλων ΜΜΕ (Τύπος, κινηματογράφος, τηλεόραση, διαδίκτυο κ.λπ.) στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης. Ειδικότερα, ενδιαφέρει ο ρόλος τους σε σύγχρονες πολιτικές συμπεριφορές, στη διαχείριση της εξουσίας, στις στρατηγικές επικοινωνίας κομμάτων, κυβερνήσεων, οργανισμών, οικονομικών και κοινωνικών φορέων. Επίσης, αναλύεται η αντίστροφη επιρροή της καταγεγραμμένης κοινής γνώμης (διεθνείς ποσοτικές και ποιοτικές μετρήσεις, δημοσκοπήσεις κ.ά.) στη θεματολογία και τις ιδεολογικές προτιμήσεις των ΜΜΕ. Τα πρακτικά παραδείγματα συνοδεύονται από τις αντίστοιχες θεωρητικές αναλύσεις με βάση στοιχειώδεις έννοιες της φιλοσοφίας και της επικοινωνίας. Το μάθημα έχει, επίσης, στόχο να εισάγει τους φοιτητές στη γνώση των βασικών μηχανισμών της επικοινωνιακής δράσης στη σφαίρα του πολιτικού. Εξετάζονται μια σειρά από θέματα που άπτονται των τεχνικών της πολιτικής επικοινωνίας όπως: σχεδιασμός και διαχείριση προεκλογικής εκστρατείας, αξιοποίηση «πολιτικών» πόρων, η διαχείριση των μέσων, ανάλυση μετρήσεων κοινής γνώμης, κ.ο.κ.

Α΄ Μέρος: Θεωρίες της Πολιτικής Επικοινωνίας

Β΄ Μέρος: Κλασικά Μέσα Επικοινωνίας

Γ΄ Μέρος: Τα Νέα Μέσα Επικοινωνίας

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Τι είναι ένα σύστημα πολιτικής επικοινωνίας; Γιατί χρειάζεται η επικοινωνία στη δημοκρατία;		
2. Επικοινωνία και Αντιπροσώπηση		
3. Επικοινωνία και Εκτελεστική Εξουσία		

4. Θεωρίες της Πολιτικής Επικοινωνίας I		
5. Θεωρίες της Πολιτικής Επικοινωνίας II		
6. Εκλογές και Πολιτική Διαφήμιση		
7. Επικοινωνία και Δημόσιες Πολιτικές		
8. Πρόοδος		
9. Επικοινωνία και Ηγεσία		
10. Νέα μέσα ενημέρωσης. Νέες προκλήσεις για τη δημοκρατία;		
11. Παρουσιάσεις εργασιών		
12. Παρουσιάσεις εργασιών		
13. Συγκεφαλαίωση. Αποτίμηση και προοπτικές της δημοκρατίας στην Ευρώπη		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1	Πρόοδος (ενδιάμεση γραπτή εξέταση εντός εξαμήνου)	
Πρόταση 2	Γραπτή εργασία και παρουσίαση	
Πρόταση 3	Προφορική εξέταση στο τέλος του εξαμήνου	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Το μάθημα γίνεται πρόσωπο με πρόσωπο και περιλαμβάνει διαλέξεις και σεμινάρια. Στις διαλέξεις αναπτύσσονται τα θεωρητικά ζητήματα και η πολιτική ανάλυση. Στα σεμινάρια αναπτύσσεται συζήτηση στην οποία οι φοιτητές ενθαρρύνονται να εξετάσουν διαφορετικές προσεγγίσεις, να αναζητήσουν στοιχεία και βιβλιογραφία και να παρουσιάζουν τις εργασίες τους.</p>															
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Μία ειδική πλατφόρμα (eclass) χρησιμοποιείται για την αμφίδρομη επικοινωνία διδάσκοντος-φοιτητών με ανάρτηση χρήσιμου υλικού και πληροφοριών, με δυνατότητες ανάρτησης εργασιών, βαθμολόγησης και online συνεργασίας. Οι διαλέξεις συνοδεύονται από παρουσιάσεις powerpoint. Με τους τρόπους αυτούς αξιοποιούνται οι ΤΠΕ για πρόσβαση σε ψηφιακό υλικό σχετικό με το αντικείμενο της διδασκαλίας.</p>															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Εργασία</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5+ 3 ώρες = 16,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική παρουσίαση</td> <td>1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας= 4 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>136 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Εργασία	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5+ 3 ώρες = 16,5 ώρες	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας= 4 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	136 ώρες	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες															
Ατομική Εργασία	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5+ 3 ώρες = 16,5 ώρες															
Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας= 4 ώρες															
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες															
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες															
Σύνολο Μαθήματος	136 ώρες															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση,</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο τελικός βαθμός προκύπτει από την αξιολόγηση σε τρία διαφορετικά στάδια με διαφορετική βαρύτητα: α) γραπτή εργασία και παρουσίαση (20%), πρόοδος (40%), προφορικές εξετάσεις (40%). Η εργασία είναι έκτασης έως 2.000 λέξεις σε ένα ερευνητικό ερώτημα από μία λίστα θεμάτων που προτείνονται μέσω eclass. Η εργασία πρέπει να ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένα και καθολικώς αποδεκτά μεθοδολογικά κριτήρια για τις ακαδημαϊκές εργασίες, να περιλαμβάνει παραπομπές στη</p>															

<p>Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>σχετική βιβλιογραφία, καλή κατανόηση του ερωτήματος και ικανότητα κριτικής προσέγγισής του. Οι εργασίες παρουσιάζονται στο πλαίσιο των σεμιναρίων, όπου οι φοιτητές λαμβάνουν εποικοδομητικά σχόλια πριν από την οριστική υποβολή τους.</p>
--	--

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

- 6) ΔΕΜΕΡΤΖΗΣ Ν., ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ, 2002.
7) 2) ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ Σ., ΤΑ ΜΕΣΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ, 2011
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

- Αλιβιζάτος Ν., 1986, *Κράτος και ραδιοτηλεόραση: Η θεσμική διάσταση*, Αθήνα-Κομοτηνή, Σάκκουλας.
Βαλούκος Στ., 1998: *Ελληνική τηλεόραση. Χρονικό - Οδηγός 1967-1998*, Αθήνα, Αιγόκερως.
Βαλούκος Στ., 2004: *Κινηματογράφος - Τηλεόραση. Η ανίχνευση μιας σχέσης, από Τηλεόραση και Ελληνική Κοινωνία*, Αθήνα, Εικών.
Βέλτσος Γ.-Κορωναίου Α.-Μεταξάς Α.Ι. κ.ά., 1998: Η «κατασκευή» της πραγματικότητας και τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, Πρακτικά Συνεδρίου Τμήματος Επικοινωνίας & ΜΜΕ Πανεπιστημίου Αθηνών, Αθήνα, Αλεξάνδρεια.
Βερναρδάκης Χρ. Επιμ.: *Η Κοινή Γνώμη στην Ελλάδα 2004-Εκλογές, Κόμματα, Ομάδες Συμφερόντων, Χώρος και Κοινωνία*, Αθήνα, Σαββάλας.
Γιαννουλόπουλος Γ., 2002: *Ο λαμπερός κόσμος των ΜΜΕ*, Αθήνα, Ύψιλον.
Δαρεμάς Γ., 2004: *Τηλεόραση και αγορά*, Επιμ.: *Τηλεόραση και Ελληνική Κοινωνία*, Αθήνα, Εικών.
Δεμερτζής Ν., 2004: *Η Πολιτική του Προσώπου και το Πρόσωπο της Πολιτικής. Όψεις της Τηλεπολιτικής*, Επιμ.: *Τηλεόραση και Ελληνική Κοινωνία*, Αθήνα, Εικών.
Δεμερτζής Ν.-Παπαθανασόπουλος Στ. κ.ά., 2000: *Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης*, από *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τεύχος 16.
Δεμερτζής Ν.-Σκαμνάκης Α., 1998: *Περιφερειακά ΜΜΕ στην Ευρώπη*, Αθήνα, Παπαζήσης.
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (ΕΚΕΑΔ), 2008: *Αθλητικός Νόμος LEXSPORTIVA. Διαφορές-Αδικήματα-Δίκη*, 3ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αθλητικού Δικαίου με διεθνή συμμετοχή (30/11-2/12/2006), ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.
ΕΣΗΕΑ, ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ, 2001: *Δημοσιογραφία και Γλώσσα*, Πρακτικά Συνεδρίου (15-16 Απριλίου 2000).
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ, 2003: *Ο οπτικοακουστικός τομέας στην Ελλάδα*, Αθήνα, Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ, 2007: *Ανάλεκτα 2007*, Αθήνα, Παπαζήσης.
Κατσούδας Δ.-Κόρσος Δ.-Χαιρετάκης Μ. κ.ά., 1989: *Τα νέα ΜΜΕ και οι επιπτώσεις τους στην Ελλάδα*, από *Επίκεντρα*, τεύχος 57.
Κομνηνού Μ., 2004: *Τύπος και Τηλεόραση*, Επιμ.: *Τηλεόραση και Ελληνική Κοινωνία*, Αθήνα, Εικών.
Κομνηνού Μ., 2000: *Από την αγορά στο θέαμα*, Αθήνα, Παπαζήσης.
Κομνηνού Μ.-Λιοναράκης Ν.-Κιουσοπούλου Λ., 1989: *Αριστερά και Μέσα Επικοινωνίας*, από *Επιχειρήματα*, τεύχος 11.
Κόρσος Δ., 1987: *Τύπος και Ραδιοτηλεόραση*, Αθήνα-Κομοτηνή, Σάκκουλας.
Κουσουύλης Λ., 2007: *Κείμενα για την Πολιτική και την Επικοινωνία*, Αθήνα, ΜΕΤΑΜΕΣΟΝΥΧΤΙΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.
Κουσουύλης Λ., 2004: *Η Πολιτική Επικοινωνία στην Πράξη*, Τα σεμινάρια της Λέγιν & Πράττειν, ΜΕΤΑΜΕΣΟΝΥΧΤΙΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.
Λεβεντάκος Δ.-Μπιτσάκης Ευτ.-Φύλιας Β. κ.ά., 1986: *Για μια δημοκρατική ραδιοτηλεόραση*, Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή.
Λεβεντάκος Δ., 2004, Επιμ.: *Τηλεόραση και ελληνική κοινωνία*, Αθήνα, Εικών.
Λούλης Γ., 2004: *Ο πραγματισμός του νέου «μεσαιού» χώρου*, στο *Η Πολιτική Επικοινωνία στην Πράξη*, Αθήνα ΜΕΤΑΜΕΣΟΝΥΧΤΙΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.
Μαυρής Γ., 2003: *Οι τάσεις του εκλογικού σώματος εν όψει των προσεχών βουλευτικών εκλογών του 2004*, από τριμηνιαία επιθεώρηση του Ινστιτούτου Δημοκρατίας «Κωνσταντίνος Καραμανλής» *ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΜΦΑΣΗ*, τεύχος 17.
Μαυρής Γ., 2004: *Οι δημοσκοπήσεις ως ένας αναδυόμενος άτυπος θεσμός του σύγχρονου πολιτικού μας συστήματος*, στο *Η Πολιτική Επικοινωνία στην Πράξη*, Αθήνα, ΜΕΤΑΜΕΣΟΝΥΧΤΙΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.
Μεταξάς Γ., 2004: *Αρχές, μορφές και θεμελιώδεις διακρίσεις του πολιτικού λόγου*, στο *Η Πολιτική Επικοινωνία*

στην Πράξη, Αθήνα, ΜΕΤΑΜΕΣΟΝΥΧΤΙΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.

Παναγόπουλος Χρ., 2003: *Η ελληνική κοινωνία 1980-2003. Μια πρώτη προσέγγιση*, από τριμηνιαία επιθεώρηση του Ινστιτούτου Δημοκρατίας «Κωνσταντίνος Καραμανλής» *ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΗ ΕΜΦΑΣΗ*, τεύχος 17.

Παπαθανασόπουλος Στ., 1993: *Απελευθερώνοντας την τηλεόραση*, Αθήνα, Καστανιώτης.

Παπαθανασόπουλος Στ., 1994: *Η τηλεόραση στον κόσμο*, Αθήνα, Παπαζήσης.

Παπαθανασόπουλος Στ., 1997: *Η δύναμη της τηλεόρασης, η λογική του μέσου και η αγορά*, Αθήνα, Καστανιώτης.

Παπαθανασόπουλος Στ., 1999: *Η βία στην ελληνική τηλεόραση*, Αθήνα, Καστανιώτης.

Παπαθανασόπουλος Στ., 2000: *Επικοινωνία και Κοινωνία από τον εικοστό στον εικοστό πρώτο αιώνα*, Αθήνα, Καστανιώτης.

Παπαθανασόπουλος Στ., 2000: *Η τηλεόραση και το κοινό της*, Αθήνα, Καστανιώτης.

Παπαθανασόπουλος Στ., 2002: *Η Ευρώπη των Επικοινωνιών*, Αθήνα, Καστανιώτης.

Παπαθανασόπουλος Στ.-Χαιρετάκης Μ. κ.ά., 2002: *Η πολιτική επικοινωνία στην Ελλάδα*, Σύνταξη: Νίκος Δεμερτζής, Αθήνα, Παπαζήσης.

Παπαθανασόπουλος Στ., 2003: *Αθλητισμός και ΜΜΕ. Ευρώπη και Ελλάδα*, από *Αθλητισμός και Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας*, Λόρενς Βένερ, Καστανιώτης.

Παππάς Τ., 2001: *Κομματικό σύστημα και πολιτικός ανταγωνισμός στην Ελλάδα 1981-2001*, στο *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τ.17.

Πασαλάρης Χρ., 1994: *Οι βαρόνοι των media*, Αθήνα, Ζαρβάνος.

Πιπερόπουλος Γ., 1996: *Επικοινωνώ άρα υπάρχω*, Αθήνα, Ελληνικά Γράμματα.

Πλειός Γ., 1993: *Κινούμενη εικόνα και καλλιτεχνική επικοινωνία*, Αθήνα, Δελφίνι.

Πλειός Γ., 2001: *Ο λόγος της εικόνας. Ιδεολογία και πολιτική*, Αθήνα, Παπαζήσης.

Σαρρής Ν., 1992, *Η ελληνική κοινωνία στην τηλεόραση* (2 τόμοι), Αθήνα, Γόρδιος.

Σεβαστάκης Ν., 2004: *Κοινοτόπη Χώρα. Όψεις του δημόσιου χώρου και αντινομίες αξιών στη σύγχρονη Ελλάδα*, Αθήνα, Σαββάλας.

Σεραφετινίδου Μ., 1987: *Κοινωνιολογία των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας*, Αθήνα, Gutenberg.

Ταρασουλάς Θ., 2003: *Ολυμπιακά Δρώμενα IV, Τύπος 1896*, Athens.

Φαναράς Στ., 2004: *Η στρατηγική στις εκλογικές αναμετρήσεις*, στο *Η Πολιτική Επικοινωνία στην Πράξη*, Αθήνα, ΜΕΤΑΜΕΣΟΝΥΧΤΙΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ.

Φαράκος Αγ., 2005: *Οι εργοδότες*, Αθήνα, ΕΣΤΙΑ.

Φιλόλια Α.-Παπαγεωργίου Η.-Στεφανάτος Στ., 2005: *Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Κρίσεων και Ανθρώπινος Παράγοντας*, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

Χατζηπαντελής Θ., 2005: *Βουλευτικές και Ευρωπαϊκές Εκλογές 2004. Από τις έρευνες στην κάλπη και πάλι στις έρευνες*, από *Πολιτική Επιστήμη*, 1.

Χαιρετάκης Μ., 1994: *Μερικά σχόλια για τη διαπλοκή του κοινού με τα ΜΜΕ και την εξουσία*, Θεσσαλονίκη, UniversityStudioPress.

Χαιρετάκης Μ., 1997: *Οι τάσεις των ΜΜΕ στην Ελλάδα. Μια κατεχοχρή ποσοτική αποτύπωση*, Αθήνα, ΙΟΜ.

Χαιρετάκης Μ., 1997: *Τηλεόραση και διαφήμιση. Η ελληνική περίπτωση*, Αθήνα, Σάκκουλας.

Χαιρετάκης Μ., 2000: *ΜΜΕ, κείμενα στο www.*, Αθήνα, Δαρδανός.

Χαιρετάκης Μ., 2001: *Ιδιωτικά και δημόσια ραδιοτηλεοπτικά μέσα, κοινή γνώμη και καθολική κοινωνική συμμετοχή*, Αθήνα, Σάκκουλας.

Ψυχογιός Δ., 2003: *Τι είναι τα Μέσα Επικοινωνίας;* (Αθήνα, Καστανιώτης).

ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Arnheim R., 1969: *Visual Thinking*, Berkeley: University of California Press.

Baudrillard J., 1991: *Η κουλτούρα των μέσων*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια.

Bennet L., 1999: *Ειδήσεις. Η πολιτική των ψευδαισθήσεων*, Αθήνα, Δρομέας.

Benjamin W., 1991: *Δοκίμια για την Τέχνη*, Αθήνα, Κάλβος.

Boorstin D., 1989: *Το μήνυμα του μέσου*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια.

Cazeneuve J., 1979: *Ο άνθρωπος τηλεθεατής*, Αθήνα, Πύλη.

Chomsky N., 2006: *Δύο ώρες διαύγειας*, Αθήνα, ΛΙΒΑΝΗΣ.

Edelman M., 1999: *Η κατασκευή του πολιτικού θεάματος*, Αθήνα, Παπαζήσης.

Eisenstein S.M., 1975: *Η μορφή του φιλμ*, Αθήνα, Αιγόκερως.

Habermas J., 1989: *Structural Transformation of the Public Sphere*, Cambridge: Polity Press.

Hantley J., 1982: *Understanding News*, London, Routledge.

Hegel: *Αισθητική*, Αθήνα, Αναγνωστίδης.

Jensen K.B., 1995: *The Social Semiotics of Mass Communications*, London, Sage.

Klapper J., 1960: *The Effects of Mass Communication*, New York, Free Press.

Kracauer Z., 1983: *Θεωρία του Κινηματογράφου*, Αθήνα, Κάλβος.
Lippmann W., 1988: *Κοινή γνώμη*, Αθήνα, Κάλβος.
Merton R., 1968: *Social Theory and Social Structure*, New York: the Free Press.
Popper K., 1995: Ένας νόμος για την τηλεόραση, στο Popper K.-Condy J.: *Τηλεόραση: Κίνδυνος για τη Δημοκρατία*, Αθήνα, Νέα Σύνορα/Λιβάνη.
Postman N., 1998: *Διασκέδαση μέχρι θανάτου*, Αθήνα, Δρομέας.
Ramonet I., 1999: *Η τυραννία των ΜΜΕ*, Αθήνα, Πόλις.
Roth P.: *How To Plan Media*, Shokie, Illinois: Standard Rate and Data Service, Inc., 1969, passim.
Smythe D., 1982: *Dependency Road: Communications, Capitalism, Consciousness and Canada*, New Jersey, Ablex, 1982.
Tellis G.J., 1998: *Advertising and Sales Promotion Strategy*, Reading Massachusetts: Adison-Wesley Inc.
Thompson J., 1999: *Νεωτερικότητα και μέσα επικοινωνίας*, Αθήνα, Παπαζήσης.
Toffler A., 1982: *Το τρίτο κύμα*, Αθήνα, Κάκτος.
Wernick A., 1991: *Promotional Culture. Advertising, Ideology and symbolic expression*, London, Sage Publications.
Zimer C.: *Κινηματογράφος και πολιτική, επιμέλεια: Διαμαντής Λεβεντάκος*, Αθήνα, Εξάντας

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕ806ΟΥ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΚΛΟΓΕΣ, ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Έκθεση		1,2	
Προφορική Παρουσίαση		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		5,2	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS264/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p><i>Σκοπός του μαθήματος είναι η διερεύνηση και ανάλυση της εκλογικής συμπεριφοράς και των παραμέτρων που την προσδιορίζουν και επηρεάζουν αποφασιστικά την επιλογή των ψηφοφόρων στην εκλογική διαδικασία. Στο πλαίσιο αυτό οι φοιτητές/ήτριες μαθαίνουν τα βασικά ερμηνευτικά μοντέλα της εκλογικής κοινωνιολογίας: την πολιτική γεωγραφία (Siegfried), την πολιτική οικολογία (Heberle), τις συμπεριφορικές προσεγγίσεις που αναπτύχθηκαν από τα πανεπιστήμια του Κολούμπια (Lazarsfeld) και Μίσιγκαν (Campbell), την ορθολογική επιλογή (Downs) καθώς και το μακροκοινωνιολογικό μοντέλο (Lipset/Rokkan). Άλλα θέματα με τα οποία θα εξοικειωθούν οι φοιτητές/ήτριες είναι η σχέση μεταξύ των ψηφοφόρων και της κομματικής ταύτισης και τα αίτια των μεγάλων μεταβολών στην εκλογική συμπεριφορά των πολιτών στις τελευταίες εκλογικές αναμετρήσεις. Επίσης, σκοπός του μαθήματος είναι η ανάλυση των εκλογικών συστημάτων και η επίδρασή τους στο κομματικό σύστημα. Για το σκοπό αυτό δίνεται έμφαση στην εξέταση των βασικών μεταβλητών της εκλογικής κοινωνιολογίας, όπως για παράδειγμα τα εκλογικά συστήματα (πλειοψηφικό, μικτό, αναλογικό) ή το μέγεθος των εκλογικών περιφερειών, ώστε να κατανοηθεί από τους φοιτητές/ήτριες η σχέση μεταξύ εκλογικών συστημάτων, κομματικών συστημάτων και κομματικού ανταγωνισμού.</i> <i>Οι φοιτητές εκπονοούν και παρουσιάζουν πρωτότυπες ερευνητικές εργασίες αναπτύσσοντας ικανότητες και δεξιότητες στη χρήση γραπτού λόγου, συγκέντρωση και Ιεράρχηση Πληροφορίας από διάφορες πηγές /διαδίκτυο, Ανάπτυξη Δημοσίου Λόγου, Διαχείριση χρόνου και Ανάπτυξη Επιχειρήματος.</i></p>

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Ομαδική εργασία

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναλύει μια δέσμη θεμάτων που αφορούν τις εκλογές, τα εκλογικά συστήματα και την εκλογική συμπεριφορά των πολιτών.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Διερεύνηση και ανάλυση της εκλογικής συμπεριφοράς	-Mayer, Nonna. Εκλογική συμπεριφορά : Ιστορικές διαδρομές και μοντέλα ανάλυσης / Nonna Mayer, P. Perrineau, D. Boy, κ.ά. επιμέλεια Χριστόφορος Βερναρδάκης · μετάφραση Χριστόφορος Βερναρδάκης · επιμέλεια σειράς Μιχάλης Σπουρδαλάκης. - 1η έκδ. - Αθήνα : Σαββάλας, 2005. -Σημειώσεις Μαθήματος	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS264/
2. Παράμετροι εκλογικής συμπεριφοράς	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS264/
3. Ερμηνευτικά μοντέλα εκλογικής κοινωνιολογίας Πολιτική γεωγραφία (Siegfried) και Πολιτική οικολογία (Heberle)	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS264/
4. Μακροκοινωνιολογικό μοντέλο (Lipset/Rokkan)	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS264/
5. Συμπεριφορικές προσεγγίσεις του Κολούμπια (Lazarsfeld) και Μίσιγκαν (Campbell)	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS264/
6. Ορθολογική επιλογή (Downs)	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS264/
7. Βασικές μεταβλητές	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS264/

εκλογικής κοινωνιολογίας		/courses/PEDIS264/
8. Εκλογικά συστήματα	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS264/
9. Οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών εργασιών	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS264/
10. Οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών εργασιών	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS264/
11. Οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών εργασιών	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS264/
12. Οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών εργασιών	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS264/
13. Οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών εργασιών	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS264/
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1	Γραπτές εξετάσεις - συμμετοχή στο μάθημα, εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών	
Πρόταση 2	.....	
Πρόταση 3	.....	
Πρόταση 4	.....	
Άλλο	.....	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση διαδικτύου για έρευνα, παρουσιάσεις εργασιών και επικοινωνία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες
	Ατομική Εργασία	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες + 3 ώρες = 30 ώρες
	Προφορική Παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας
	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες
Σύνολο	131,5	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση,	Αξιολόγηση στα Ελληνικά, εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου, Προφορική παρουσίαση εργασίας, παρουσία και συμμετοχή στις διαλέξεις. Η βαθμολογία προκύπτει κατά 60% από την συμμετοχή στις διαλέξεις, την εκπόνηση και παρουσίαση ερευνητικής εργασίας και κατά 40% από τις γραπτές εξετάσεις. Οι φοιτητές ενημερώνονται για τα κριτήρια αξιολόγησης στην αρχή του εξαμήνου.	

Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Mayer, Nonna. Εκλογική συμπεριφορά : Ιστορικές διαδρομές και μοντέλα ανάλυσης / Nonna Mayer, P. Perrineau, D. Boy, κ.ά. επιμέλεια Χριστόφορος Βερναρδάκης · μετάφραση Χριστόφορος Βερναρδάκης · επιμέλεια σειράς Μιχάλης Σπουρδαλάκης. - 1η έκδ. - Αθήνα : Σαββάλας, 2005.

-Σημειώσεις Μαθήματος

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΔ80 50Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΘΝΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος		0,7	
Τελικές Εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,6 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Υποχρεωτικό Μάθημα		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΑΡΧΕΣ ΔΙΚΑΙΟΥ – ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/SEP163/ http://www.contiades.gr/index.php?option=com_content&task=logcategory&id=23&Itemid=55		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Αντικείμενο του μαθήματος είναι η ανάλυση του συστήματος των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ισχύοντος Συντάγματος. Τα ατομικά δικαιώματα αποσκοπούν κατ' αρχάς στη διασφάλιση ενός πεδίου ελεύθερης ύπαρξης και δράσης του ατόμου από αυθαίρετες παρεμβάσεις της κρατικής εξουσίας. Τα κοινωνικά δικαιώματα αφορούν την υποχρέωση της πολιτείας να λαμβάνει θετικά μέτρα για την εξασφάλιση βασικών αγαθών στους πολίτες. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται σε δικαιώματα που αφορούν άμεσα την κοινωνική και εκπαιδευτική πολιτική, είτε θέτοντας όρια στην άσκησή της, είτε κατοχυρώνοντας κατευθυντήριες διατάξεις για το σχεδιασμό τους.</p> <p>Σε ένα πρώτο επίπεδο είναι αναγκαία η παρουσίαση των κοινών βασικών χαρακτηριστικών που ανάγονται στη δομή και τη λειτουργία των σχετικών συνταγματικών διατάξεων. Σε ένα δεύτερο επίπεδο γίνεται επιλογή και ερμηνευτική προσέγγιση των κυριότερων επιμέρους ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη θεωρία και την ανάλυση των κοινωνικών δικαιωμάτων, στο μέτρο που αποτελούν το συνταγματικό πλαίσιο συγκρότησης της Κοινωνικής Διοίκησης και άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Επίσης, έμφαση δίδεται στις συνταγματικές ρυθμίσεις που κατοχυρώνουν το δικαίωμα στην εκπαίδευση και εγγυώνται την αυτοδιοίκηση των ΑΕΙ.</p>

<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να:</p> <p>-να κατανοούν, να συγκρίνουν, να αναλύουν και να χρησιμοποιούν τα ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα ως κατ' εξοχήν ρυθμίσεις που αφορούν την κοινωνική και εκπαιδευτική πολιτική.</p> <p>-να διερευνούν και να συγγράφουν σύντομες εκθέσεις ή μεγαλύτερης έκτασης εργασίες επ' αυτών.</p>			
<p>Γενικές Ικανότητες</p> <p>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:</p> <table border="0"> <tr> <td> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p> </td> <td> <p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p> </td> </tr> </table>		<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη αποφάσεων • Ομαδική εργασία • Εργασία σε διεθνές περιβάλλον • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Σχεδιασμός και διαχείριση έργων 			

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Σκοπός/φύση/περιορισμοί/ γενική επισκόπηση του καταλόγου των δικαιωμάτων	Α.Μ.Παντελή , Εγχειρίδιο συνταγματικού δικαίου, 3 ^η έκδ., Λιβάνης 2016 (παρ. 449-465) Δ. Τσάτσος , Συνταγματικό Δίκαιο, τόμος 3 ^{ος} , Θεμελιώδη δικαιώματα, Σάκκουλας 1987 (Κεφάλαια Α και Β)	Διαφάνειες μαθήματος ανηρτημένες στο e-class
2. Αξία του ανθρώπου	Α.Μ. Παντελή , όπ.π., Χρυσόγονος Κ. , Ατομικά και κοινωνικά Δικαιώματα, 4 ^η εκδ., Νομική Βιβλιοθήκη 2017 Φ. Σπυρόπουλος/ Ξ. Κοντιάδης/ Χ. Ανθόπουλος/ Γ. Γεραπετρίτης , Σύνταγμα – Κατ' άρθρο ερμηνεία, εκδ. ΣΑΚΚΟΥΛΑ 2017. (τα αντίστοιχα κεφάλαια)	ομοίως
3. Ισότητα	Ομοίως ως άνω	Ομοίως ως άνω
4. Προσωπική ελευθερία	Ομοίως ως άνω	Ομοίως ως άνω
5. Προσωπική ασφάλεια/ προστασία της φυσικής και ψυχικής υπόστασης	Ομοίως ως άνω	Ομοίως ως άνω
6. Ελευθερία κίνησης, εγκατάστασης, πληροφορίας	Ομοίως ως άνω	Ομοίως ως άνω
7. Ιδιωτική ζωή και επικοινωνία	Ομοίως ως άνω	Ομοίως ως άνω
8. Οικονομική ελευθερία	Ομοίως ως άνω	Ομοίως ως άνω
9. Ελευθερία έκφρασης και τύπου	Ομοίως ως άνω	Ομοίως ως άνω
10. Παιδεία/τέχνη/επιστήμη	Ομοίως ως άνω	Ομοίως ως άνω
11. Προστασία γάμου και μητρότητας	Ομοίως ως άνω	Ομοίως ως άνω
12. Το δικαίωμα στην υγεία	Ομοίως ως άνω	Ομοίως ως άνω
13. Κοινωνική ασφάλιση και πρόνοια	Ομοίως ως άνω	Ομοίως ως άνω

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Πρόσωπο με πρόσωπο
-------------------------	--------------------

<p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>											
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Email για την επικοινωνία με τους φοιτητές</p>										
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="683 405 1015 434">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1015 405 1350 434">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="683 434 1015 463">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1015 434 1350 463">13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 463 1015 517">Πρόοδος</td> <td data-bbox="1015 463 1350 517">4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 517 1015 571">Τελικές εξετάσεις</td> <td data-bbox="1015 517 1350 571">13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 571 1015 600">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1015 571 1350 600">115,5</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	115,5
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες										
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες										
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες										
Σύνολο Μαθήματος	115,5										
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Ενδιάμεσες εξετάσεις προόδου/ τελικές εξετάσεις</p>										
<p>(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</p>											
<p>Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: Συναφή επιστημονικά περιοδικά: Δαγτόγλου Π. Δ. (2012), <i>Ατομικά δικαιώματα, Συνταγματικό Δίκαιο</i>, Σάκκουλας Α.Ε. Αθήνα, Θεσσαλονίκη. Χρυσανθάκης Χ. (2007), <i>Εισηγήσεις Συνταγματικού Δικαίου</i>, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα. Χρυσόγονος Κ. (2006), <i>Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα</i>, Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα</p>											

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕ7040Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΒΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
2 Πρόσοδοι		1,4	
1 Ατομική Εργασία		1,2	
2 Προφορικές παρουσιάσεις		0,4	
Σύνολο		4,6 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδίκευση γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική /Αγγλική όταν προσφέρεται σε φοιτητές Erasmus		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS155/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τις θεωρίες περί πολιτικής βίας και τις σύγχρονες παραδοχές της σχετικά με τις συγκρούσεις στο εσωτερικό των κρατών. Ειδική μνεία γίνεται σε σύγχρονα φαινόμενα κοινωνικής και πολιτικής εξέγερσης, διεθνικής αλλά και κρατικής βίας</p>
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων   Σχεδιασμός και διαχείριση έργων   Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην</p>

<p>τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....</p>
<p>Δυνατότητα για ανάλυση των βασικών φαινομένων πολιτικής βίας ως ένα μόνιμο χαρακτηριστικό των κοινωνιών, η κατανόηση της ιστορικής τους εξέλιξης, των ιδεολογικών, κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών που τα προκαλούν και η αποφυγή γενικεύσεων και θεωρητικής σύγχυσης</p>	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα παρουσιάζει τις θεωρίες περί πολιτικής βίας και τις σύγχρονες παραδοχές της σχετικά με τις συγκρούσεις στο εσωτερικό των κρατών. Ειδική μνεία γίνεται σε σύγχρονα φαινόμενα κοινωνικής και πολιτικής εξέγερσης, διεθνικής αλλά και κρατικής βίας. Επιπρόσθετα, εξετάζεται το φαινόμενο της δράσης τρομοκρατικών οργανώσεων πολιτικής βίας από το τέλος της δεκαετίας του 1960 έως σήμερα και ειδικότερα της μετεξέλιξης του φαινομένου της πολιτικής βίας στον 21ο αιώνα.

1. Εισαγωγή, Ορολογία: Δύναμη, ισχύς, εξουσία, ορθολογισμός, βία.
2. Πρώιμα κινήματα: Ζηλωτές Ασσαίνοι, χιλιαστικά κινήματα
3. Πρώιμες θεωρήσεις: Μακιαβέλι, Χόμπς, Ροβεσπιέρος
4. Επανάσταση: Θεωρητική προσέγγιση
5. Επανάσταση: Κομμούνα, ρωσικός αναρχισμός, Οκτωβριανή Επανάσταση.
6. Το αυταρχικό κράτος: Φασιστικά πραξικοπήματα, ολοκληρωτισμός
7. Αντι-αποικιακοί αγώνες και πολιτική βία
8. Η πολιτική βία στη δεκαετία του 1970
9. Κατηγοριοποιήσεις της πολιτικής βίας: Λουίτζι Φερατζόλι
10. Η πολιτική βία στην Ελλάδα
11. Η ισλαμιστική πολιτική βία
12. Πολιτική βία και Διαδίκτυο
13. Αναστοχασμός: Αντιτρομοκρατικές πολιτικές και προάσπιση των δημοκρατικών αρχών.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις</p>												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία. Υπάρχουν PPT presentations (αναρτημένα στο eclass), προβάλλονται videos και μέρος της επικοινωνίας με τους φοιτητές πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.</p>												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική εργασία</td> <td>30 ώρες</td> </tr> <tr> <td>2 Πρόοδοι</td> <td>48 ώρες</td> </tr> <tr> <td>2 Προφορικές παρουσιάσεις</td> <td>9 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>114 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Ατομική εργασία	30 ώρες	2 Πρόοδοι	48 ώρες	2 Προφορικές παρουσιάσεις	9 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	114 ώρες
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
	Διαλέξεις	39 ώρες											
	Ατομική εργασία	30 ώρες											
	2 Πρόοδοι	48 ώρες											
	2 Προφορικές παρουσιάσεις	9 ώρες											
Σύνολο Μαθήματος	114 ώρες												

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Δύο πρόοδοι με ανοικτές πηγές και μια ατομική εργασία. Οι δύο πρόοδοι σε μη ανακοινωμένες εκ των προτέρων ημερομηνίες. Οι φοιτητές πρέπει να είναι σε κάθε μάθημα έτοιμοι να λάβουν μέρος. Ο μέσος όρος των προόδων και της εργασίας αποτελεί την τελική βαθμολογία. Εναλλακτικά προφορική εξέταση στο τέλος.</p>

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικά εγχειρίδια

1. Héleñe L' Heuillet, Στις πηγές της τρομοκρατίας : Από τον κλεφτοπόλεμο στις επιθέσεις αυτοκτονίας, Αθήνα: Πόλις, 2016
2. Arendt, Hannah. Περί βίας, Αθήνα : Αλεξάνδρεια, 2000.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

Βιβλιογραφία

1. Tilly Charles, The Politics of Collective Violence. Cambridge, U.K.: Cambridge University Press, 2003.
2. Vague, Tom. Η ομάδα Μπαάντερ-Μάινχοφ, η RAF και η ένοπλη πάλη στη Γερμανία 1963-1993, Αθήνα : Ελεύθερος Τύπος, 1997.
3. Kalyvas Stathis N., Shapiro Ian, and Massoud Tarek (editors). Order, Conflict, Violence. New York: Cambridge University Press. 2008.
4. Graeber, David. Κίνημα, βία, τέχνη και επανάσταση, Αθήνα : Στάσει Εκπύπτοντες, 2009
5. Malaparte, Curzio. Η τεχνική του πραξικοπήματος: Η βίαιη κατάληψη της εξουσίας Αθήνα : Ιωλκός, 2009.
6. Schmitt, Carl. Ο Λεβιάθαν στην πολιτειολογία του Τόμας Χομπς Νόημα και αποτυχία ενός πολιτικού συμβόλου Αθήνα : Σαβάλλας 2009
7. Δημητρίου, Σωτήρης. Μορφές βίας Αθήνα : Σαββάλας, 2003.
8. Πουλιαντζάς, Νίκος Α., Η κρίση των δικτατοριών : Πορτογαλία, Ελλάδα, Ισπανία 1936-1979. Αθήνα : Θεμέλιο, 2006.
9. Schmitt, Carl. . Η έννοια του πολιτικού Αθήνα : Κριτική, 2009.
10. De Robespierre, Maximilien François Marie Isidore. Αρετή και τρομοκρατία : Λόγοι από την Γαλλική Επανάσταση Αθήνα : Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2008
11. Φεραγιόλι, Λουίτζι. Βία και Πολιτική Αθήνα : Στοχαστής, 1985
12. Nechaïev, Sergei. Η κατήχηση του επαναστάτη Αθήνα : Αρμός, 2008
13. Dadoun, Roger. Η βία : Δοκίμιο για τον homo violens Αθήνα : Scripta, 1998
14. Münkler, Herfried, Οι νέοι πόλεμοι: Νέοι εχθροί και νέες μορφές πολέμου Αθήνα : Καστανιώτη, 2005.
15. Rosencof, Mauricio. Τουπαμάρος : Ημερολόγιο φυλακής Αθήνα : Κουκκίδα, 2009.
16. Muñoz Ramírez, Gloria. EZLN, η φωτιά και ο λόγος, Αθήνα : Κουκκίδα, 2007.
17. Ιωακείμογλου, Ηλίας, Σώτη Τριανταφύλλου. Αριστερή τρομοκρατία, δημοκρατία και κράτος Αθήνα : Πατάκη, 2003.
19. Gray, John, Η αλ Κάιντα και η νεωτερικότητα Αθήνα : Μεταίχμιο, 2004
20. Συλλογικό έργο, Για την ατομική τρομοκρατία, τη βία και την επανάσταση, Β. Ι. Λένιν, Ρόζα Λούξεμπουργκ, Λέων Τρότσκι. - Αθήνα : Κοροντζής, 2003.
20. Mohamedou Ould Mohammad-Mahmoud, Understanding al-Qaeda: The Transformation of War, London: Pluto, 2007.
21. Tilly, Charles. Κοινωνικά κινήματα 1768-2004 Αθήνα : Σαββάλας, 2007
22. Žižek, Slavoj. Βία: Έξι λοξοί στοχασμοί Αθήνα : Scripta, 2010.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕ807ΟΥ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΙΔΕΟΛΟΓΙΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος επί του 1/3 της ύλης		0,7	
Τελικές γραπτές εξετάσεις		2,3	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>	ΣΥΝΟΛΟ	4,6 (≈5)	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ και ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (κατ' εξαίρεση τα Αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS253/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές αναμένεται να:

- (1) αποκτήσουν ένα σώμα εξειδικευμένων γνώσεων στο πεδίο των Πολιτικών Ιδεολογιών
- (2) αναπτύξουν τη δεξιότητα επισήμανσης και ανάλυσης ιδεολογικών μοτίβων όπως εκδηλώνονται στη σύγχρονη πολιτική δημοσιότητα.
- (3) κατανοήσουν σε βάθος την ιστορικότητα, τον επίμαχο χαρακτήρα και την κανονιστική διάσταση βασικών κινητοποιητικών πολιτικών ιδεών.
- (4) καλλιεργήσουν την κριτική και αναστοχαστική τους ικανότητα όσον αφορά θεμελιώδεις πολιτικές αξίες.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....
<ul style="list-style-type: none"> • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης • Δεξιότητα επισήμανσης και ανάλυσης ιδεολογικών μοτίβων 	

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφού παρουσιαστεί η έννοια της ιδεολογίας και οι διαφορετικές χρήσεις της, χαρτογραφείται το σχετικό πεδίο επιστημονικής μελέτης και ορίζεται το ειδικότερο αντικείμενο των πολιτικών ιδεολογιών, η εξέταση των κυριότερων από τις οποίες καταλαμβάνει και το μεγαλύτερο τμήμα του μαθήματος. Επιπλέον, επιχειρείται η εξοικείωση των φοιτητών με την ιδεολογική ανάλυση μέσω της εξέτασης πρωτογενών πηγών.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Έννοια της ιδεολογίας και πολιτικές ιδεολογίες	Σύγγραμμα 1, κεφ. 0, Σύγγραμμα 2, κεφ. 1 & 11	
2. Φιλελευθερισμός	Σύγγραμμα 1, κεφ. 1, Σύγγραμμα 2, κεφ. 2	
3. Συντηρητισμός	Σύγγραμμα 1, κεφ. 2, Σύγγραμμα 2, κεφ. 3	
4. Σοσιαλισμός	Σύγγραμμα 1, κεφ. 3, Σύγγραμμα 2, κεφ. 4	
5. Αναρχισμός	Σύγγραμμα 1, κεφ. 4, Σύγγραμμα 2, κεφ. 6	
6. Εθνικισμός	Σύγγραμμα 1, κεφ. 5, Σύγγραμμα 2, κεφ. 5	
7. Φασισμός & Εθνικοσοσιαλισμός	Σύγγραμμα 1, κεφ. 6, Σύγγραμμα 2, κεφ. 7	
8. Φεμινισμός	Σύγγραμμα 1, κεφ. 7, Σύγγραμμα 2, κεφ. 8	
9. Οικολογισμός	Σύγγραμμα 1, κεφ. 8, Σύγγραμμα 2, κεφ. 9	
10. Θρησκευτικός Φονταμενταλισμός	Σύγγραμμα 1, κεφ. 9, Σύγγραμμα 2, κεφ. 10	
11. Μελέτες περίπτωσης – εφαρμογές I	Πρωτογενείς έντυπες & οπτικοακουστικές πηγές	
12. Μελέτες περίπτωσης – εφαρμογές II	Πρωτογενείς έντυπες & οπτικοακουστικές πηγές	
13. Ανασκόπηση ύλης και ελεύθερη συζήτηση	Σύγγραμμα 1, Σύγγραμμα 2	
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Γραπτές εξετάσεις	Ερωτήσεις ανάπτυξης, στο τέλος του εξαμήνου, βαθμολογική βαρύτητα 70%	
Πρόοδος	Ερώτηση ανάπτυξης, την 6 ^η εβδομάδα, ωριαία διάρκεια, βαθμολογική βαρύτητα 30%	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Κατά την παράδοση, προβολή παρουσιάσεων powerpoint και χρήση πολυμέσων, όπως προβολή βίντεο. Επικοινωνία με

<p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>φοιτητές με e-mail, αξιοποίηση της πλατφόρμας eclass για την ανάρτηση ανακοινώσεων, σημειώσεων και συμπληρωματικού προς τα συγγράμματα ψηφιακού υλικού.</p>	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<p>Δραστηριότητα</p>	<p>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</p>
	<p>Διαλέξεις</p>	<p>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</p>
	<p>Πρόοδος</p>	<p>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</p>
	<p>Τελικές εξετάσεις</p>	<p>13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</p>
	<p></p>	<p></p>
	<p></p>	<p></p>
	<p>Σύνολο Μαθήματος</p>	<p>115,5 ώρες</p>
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης: Ελληνικά (κατ' εξαίρεση στα Αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus).</p> <p>Μέθοδοι αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • τελικές εξετάσεις, 70% βαθμολογίας, • γραπτή πρόοδος, 30% βαθμολογίας. • Ειδικώς για τους φοιτητές Erasmus προβλέπεται απαλλακτική εργασία μεγέθους 3.500 λέξεων στην αγγλική γλώσσα. <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης αναφέρονται ρητά κι αναλυτικά στην περιγραφή του μαθήματος στο eclass το οποίο είναι προσβάσιμο σε όλους τους εγγεγραμμένους φοιτητές κι επιπλέον παρουσιάζονται προφορικά από το διδάσκοντα κατά την πρώτη διάλεξη.</p>	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Συγγράμματα μαθήματος:

- Βανδώρος, Σ. (2015), *Εισαγωγή στις πολιτικές ιδεολογίες*, ΣΕΑΒ, <http://goo.gl/s0niMZ> (<http://hdl.handle.net/11419/4733>) [Σύγγραμμα 1]
- Heywood, A. (2007), *Πολιτικές Ιδεολογίες*, Επίκεντρο [Σύγγραμμα 2].
- Ball, T. – Dagger, R. (2011), *Πολιτικές Ιδεολογίες και το δημοκρατικό ιδεώδες*, Τουρίκη.

Επιπλέον προτεινόμενη βιβλιογραφία:

- Σκουλάς, Γ. (2010), *Πολιτική Επιστήμη και Ιδεολογίες*, Παπαζήση.
- Dijk, van T. (1998), *Ideology. A multidisciplinary approach*, Sage.
- Freedon, M. (1996), *Ideologies and Political Theory*, Oxford University Press.
- Sargent, L.T. (2009), *Contemporary Political Ideologies*, Wadsworth.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Political Ideologies, Discourse and Society και σε πολλά άλλα περιοδικά Πολιτικής Επιστήμης και συναφών αντικειμένων, τα περισσότερα προσβάσιμα μέσω της Heal-Link, <http://www.heal-link.gr/>.

-Χρήσιμοι σύνδεσμοι:

- Συλλογικός κατάλογος ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών (πραγματοποιεί ταυτόχρονη αναζήτηση σε όλες τις βιβλιοθήκες): <http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>
- Κατάλογος βιβλιοθηκών Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στην Κόρινθο: <http://opac.library.uop.gr/cgi-bin-EL/egwcqi/egwrtcl/targets.egw>
- Κατάλογος ελληνικών βιβλίων που κυκλοφορούν στο εμπόριο (καλά ενημερωμένος για σχετικά

πρόσφατες εκδόσεις, τελευταίας δεκαπενταετίας περίπου). Χρησιμεύει για να δείτε τις τιμές, αν ενδιαφέρεστε για αγορά βιβλίων. Προσοχή: Η αναγραφόμενη είναι η τιμή εκδότη, αλλά ενδέχεται να βρείτε βιβλία με μικρή ή και σημαντική έκπτωση (κυρίως σε εκπαιδευτικά βιβλιοπωλεία της Αθήνας): <http://www.biblionet.gr/>

- Κατάλογος διαθέσιμων πανεπιστημιακών συγγραμμάτων (σε ορισμένα από αυτά είναι προσβάσιμος ο κατάλογος περιεχομένων και ίσως ένα τμήμα του βιβλίου, π.χ. η εισαγωγή): <https://service.eudoxus.gr/search/>
- Κατάλογος κυρίως αγγλόφωνων βιβλίων σε αρκετά από τα οποία υπάρχει διαθέσιμο τμήμα τους (κατάλογος περιεχομένων, κάποιο κεφάλαιο, ενδεικτικά χωρία κτλ.): <http://books.google.gr/>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕ7020Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ζ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Έκθεση - Εργασία		0,7	
Προφορική παρουσίαση		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,7 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευση γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

Οι διδακτικοί στόχοι του μαθήματος είναι :

4. Η επίγνωση των φοιτητών της σημασίας του ελεύθερου εμπορίου και της ελεύθερης κινητικότητας των συντελεστών παραγωγής ως προϋπόθεση για την ευημερία των κρατών και των κοινωνιών
5. Η εξοικείωση των φοιτητών με τα θέματα των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και της σημασίας των θεμάτων αυτών ως βασική παράμετρο για την κατανόηση των διεθνών σχέσεων γενικά.
6. Η αξιοποίηση και εμβάθυνση των γνώσεων που απέκτησαν οι φοιτητές σε μαθήματα όπως «Εισαγωγή στην Μακροοικονομία» κ.ο.κ.
7. Η προετοιμασία των φοιτητών για παρακολούθηση μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών σε θέματα που σχετίζονται ή προϋποθέτουν τη γνώση του συγκεκριμένου γνωστικού πεδίου.

Πιο συγκεκριμένα:

Οι φοιτητές που παρακολουθούν επιτυχώς το μάθημα αναμένεται να γνωρίζουν:

- Το θεωρητικό πλαίσιο προσδιορισμού της εξειδίκευσης στο διεθνές εμπόριο
- Τη μεθοδολογία προσδιορισμού των ωφελειών από το διεθνές εμπόριο
- Τις επιπτώσεις της προστατευτικής εμπορικής πολιτικής
- Τα επιχειρήματα υπέρ του προστατευτισμού
- Τη διάρθρωση του Ισοζυγίου Πληρωμών και τη διερεύνηση των ανισορροπιών του
- Τη σχέση των διεθνών πληρωμών με τα μακροοικονομικά μεγέθη
- Τη λειτουργία της αγοράς συναλλάγματος
- Τις εξελίξεις στο διεθνές νομισματικό σύστημα

Παράλληλα οι φοιτητές που παρακολουθούν το μάθημα επιτυχώς αναμένεται να μπορούν να έχουν την ικανότητα:

- Να αιτιολογούν την εξειδίκευση στην παραγωγή βάσει των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και την επάρκεια των συντελεστών παραγωγής .
- Να μπορούν να προσδιορίζουν τις επιπτώσεις εναλλακτικών μέτρων εμπορικής πολιτικής.
- Να μπορούν να διερευνούν τις αιτίες των ανισορροπιών του Ισοζυγίου Πληρωμών
- Να μπορούν να εξηγήσουν τις επιπτώσεις των εναλλακτικών παρεμβάσεων στην αγορά συναλλάγματος.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Το αντικείμενο των διεθνών οικονομικών καθίσταται με την πάροδο του χρόνου, ολοένα και περισσότερο αναγκαίο για τους ασκούντες την οικονομική πολιτική, τους επιχειρηματίες, τους πολιτικούς, τους δημοσιογράφους και γενικότερα τους ανθρώπους της πράξης. Η εξοικείωση των φοιτητών στα βασικά θέματα των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων αποτελεί προϋπόθεση για την κατανόηση της δυναμικής της παγκοσμιοποίησης, της αλληλεξάρτησης μεταξύ των κρατών και των διεθνών σχέσεων γενικότερα.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες αποκτούν δεξιότητες στην αναζήτηση και ανάλυση σύνθετων δεδομένων, κατανοούν διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις, μαθαίνουν την πολυπλοκότητα της αλληλεπίδρασης οικονομικών παραγόντων. Παράλληλα μέσω του μαθήματος οι φοιτητές προετοιμάζονται για εξειδικευμένες μεταπτυχιακές σπουδές.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα καλύπτει τα βασικά θέματα που απασχολούν το διεθνές εμπόριο και τις διεθνείς νομισματικές σχέσεις. Στην ενότητα του διεθνούς εμπορίου παρουσιάζονται οι βασικές θεωρίες ανάπτυξης του διεθνούς εμπορίου, τα κύρια μέτρα δασμολογικής και μη δασμολογικής εμπορικής πολιτικής, καθώς και ο ρόλος του ΠΟΕ στην ελεύθερη διακίνηση του εμπορίου. Τέλος, αναπτύσσεται η σημασία των άμεσων ξένων επενδύσεων και των πολυεθνικών επιχειρήσεων στις σύγχρονες οικονομίες. Στην ενότητα των διεθνών νομισματικών σχέσεων, μετά από μία επισκόπηση της ιστορίας του διεθνούς νομισματικού συστήματος, μελετώνται θέματα σχετικά με την αγορά συναλλάγματος και τις θεωρίες που προσεγγίζουν τον τρόπο καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας, τους μηχανισμούς προσαρμογής του Ισοζυγίου Πληρωμών, κάτω από διαφορετικά συστήματα συναλλαγματικών ισοτιμιών και τους λόγους που οδηγούν σε αποσταθεροποίηση των αγορών και νομισματικές κρίσεις.

Διδακτικές Ενότητες

1. Το περιεχόμενο των διεθνών οικονομικών σχέσεων: Μία σύντομη επισκόπηση
2. Θεωρίες διεθνούς εμπορίου- Η Θεωρία του απόλυτου και του συγκριτικού πλεονεκτήματος

3. Η θεωρία του Hecksher and Ohlin
4. Οικονομίες κλίμακας και τεχνολογικές θεωρίες
5. Προστασία από το ελεύθερο εμπόριο - Δασμοί
6. Τα κύρια μέτρα μη δασμολογικής εμπορικής πολιτικής,
7. Επιχειρήματα υπέρ και κατά της εμπορικής πολιτικής
8. Ο ρόλος του ΠΟΕ στην ελεύθερη διακίνηση του εμπορίου, Πολυεθνικές επιχειρήσεις και Άμεσες Ξένες Επενδύσεις
9. Επισκόπηση της ιστορίας του διεθνούς νομισματικού συστήματος
10. Συνάλλαγμα, προθεσμιακές αγορές, αρμπιτράζ, προσφορά και ζήτηση συναλλάγματος
11. Θεωρίες που προσεγγίζουν τον τρόπο καθορισμού της συναλλαγματικής ισοτιμίας,
12. Μηχανισμοί προσαρμογής του Ισοζυγίου Πληρωμών, κάτω από διαφορετικά συστήματα συναλλαγματικών ισοτιμιών
13. Αποσταθεροποίηση των αγορών και νομισματικές κρίσεις.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις και σεμινάρια. Στα σεμινάρια φοιτητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους και διεξάγεται συζήτηση.</p>													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία. Υπάρχουν PPT presentations (αναρτημένα στο eclass), προβάλλονται videos και μέρος της επικοινωνίας με τους φοιτητές πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.</p>													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Έκθεση</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες+ 3 ώρες = 16,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική παρουσίαση</td> <td>1 ώρα παρουσίασης + 3 ώρες προετοιμασίας= 4 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>118 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες+ 3 ώρες = 16,5 ώρες	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα παρουσίασης + 3 ώρες προετοιμασίας= 4 ώρες	Τελικές εξετάσεις	Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες	
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>													
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες													
Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες+ 3 ώρες = 16,5 ώρες													
Προφορική παρουσίαση	1 ώρα παρουσίασης + 3 ώρες προετοιμασίας= 4 ώρες													
Τελικές εξετάσεις	Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες													
Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο βαθμός είναι συνδυασμός του βαθμού των γραπτών εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου (80%) και του βαθμού της εργασίας (20%). Η εργασία παρουσιάζεται και προφορικά ενώπιον της τάξης. Ειδικά για τους φοιτητές Erasmus προβλέπεται απαλλακτική εργασία μεγέθους 5.000 λέξεων στην αγγλική γλώσσα. Στην τελευταία περίπτωση προβλέπεται τακτική επικοινωνία με τον διδάσκοντα σε προκαθορισμένη ώρα, τουλάχιστον μία φορά τις 15 ημέρες.</p>													

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

- Αγιομυργιανάλης Γ.Μ., Βλάσσης, Μ και Thompson H, (2006), Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις – Εκδόσεις Rosili.
- Krugman Paul, R. και Obstfeld Maurice, (2015), Διεθνής οικονομική, τόμος α', Εκδόσεις Κριτική ΑΕ.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Robert C. Feenstra and Alan M. Taylor, Διεθνής Οικονομική, Εκδόσεις Επίκεντρο 2012.
- Αλογοσκούφης Γ., (2013), Διεθνής Οικονομική και Παγκόσμια Οικονομία, Εκδόσεις Gutenberg.
- Αγιομυργιανάκης Γ.Μ, Βλάσσης Μ και H. Thompson, (2006), Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις, Εκδόσεις Rosili.
- De Grauwe P. (2009), Economics of Monetary Union, 8th Edition, Oxford, Oxford University Press.
- Bairoch P. (1993), Economics and World History: Myths and Paradoxes, University of Chicago Press
- Bernstein W. (2008), A Splendid Exchange: How Trade Shaped the World, London Atlantic Books.
- Caves Richard E., Frankel Jeffrey A. and Jones Ronald W. (2007) World Trade and Payments, 10th Edition, London Pearson.
- Eichengreen B. (1985), The Gold Standard in Theory and History, London.
- Eichengreen B. (2008), Globalizing Capital: A History of International Monetary System, Princeton University Press.
- Eichengreen B. (2011) Exorbitant Privilege: The Rise and the Fall of the Dollar, Oxford University Press.
- Ferguson N. (2003), Empire: How Britain Made the Modern World, Hammondsworth, Penguin.
- Α. Κόντης, Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις, (2006), Τόμος Α', Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης Α.Ε.Β.Ε.
- Α. Κόντης, Χ. Τσαρδανίδης, (επιμ.), (2012), Διεθνής Πολιτική Οικονομία, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης Α.Ε.Β.Ε.
- Δ. Μάρδας, (2006), Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις, Θεσσαλονίκη: Ιωάννης Μάρκου & Υιός Ο.Ε. Εκδόσεις Ζυγός.
- Παπαδημητρίου Π. και Παπασυριόπουλος Ν., (2012), Foreign Direct Investment and Economic Development, in International Political Economy, edited by Ant. Kontis and H. Tsardanidis, Institute of International Economic Relations, Papazisis Press, pp. 785-801, 2012.
- Παπαδημητρίου Π., (2013), The Eurozone rebalancing challenge: Lessons from the past and dilemmas for the future, in *Greece's Horizons: Reflecting on the country's assets and capabilities*, edited by Skliasis P. and Tzifakis N, Springer, pp.107 – 117.
- Βλάχος Β., Μπιτζένης Α. και Παπαδημητρίου Π., (2012), Mergers and Acquisitions as the Pillar of Foreign Direct Investment, Edited in cooperation with A. Bitzenis and V. Vlachos, Palgrave MacMillan.

Επιστημονικά Περιοδικά

Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επιστημονικών περιοδικών που δημοσιεύουν άρθρα σχετικά με τις Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις Ενδεικτικά αναφέρονται τα περιοδικά Journal of International Economics, Quarterly Journal of Economics, Economic Journal, Economic Policy, European Journal of Political Economy, Open Economies Review, Review of Economic Studies, American Economic Review, Journal of Monetary Economics, Kyklos, Canadian Journal of Economics, Economica, Bell Journal of Economics, Swedish Journal of Economics, European Review of Economic History, Journal of Public Economics.

Σε πάρα πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library

Network (HEALink) από την ιστοσελίδα

<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170> του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Επίσης Αν αναζητάτε άρθρα για ένα συγκεκριμένο θέμα καλό είναι να χρησιμοποιείτε τη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>). Επίσης είναι σημαντικό να χρησιμοποιείτε και τις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά έχει πλήρη πρόσβαση στο περιεχόμενο.

Διαδικτυακοί τόποι

Οι παρακάτω διαδικτυακοί τόποι δημοσιεύουν, μεταξύ άλλων, ένα σημαντικό αριθμό άρθρων σχετικά με τη θεωρία των Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και την εμπειρική τους επαλήθευση στις επιμέρους χώρες.

<http://www.nber.org>

<http://www.oecd.org>

<http://www.bruegel.org/>

<http://www.imf.org/external/index.htm>

<http://www.worldbank.org/>

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευονται συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕ7040Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Περιφερειακή ασφάλεια στη Μέση Ανατολή		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
2 Πρόοδοι		1,4	
Ατομική Εργασία		1,2	
2 Προφορικές παρουσιάσεις		0,4	
Σύνολο		4,6 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδίκευση γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική /Αγγλική όταν προσφέρεται σε φοιτητές Erasmus		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS156/index.php		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 								
<p>Στόχος του μαθήματος είναι η εξέταση της ιστορικής εξέλιξης των κρατών της περιοχής, οι διαδικασίες της συγκρότησης του κράτους και η διάδραση μεταξύ των τρόπων συγκρότησης του κράτους, των περιφερειακών ισορροπιών και της παρέμβασης του διεθνούς συστήματος στην περιοχή</p>								
<p>Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:</p> <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td> <td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td> </tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td> <td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td> </tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td> <td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής</td> </tr> </table>	Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον		Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων							
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα							
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον							
	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής							

Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....
---	---

Σε μια εποχή μεγάλων ανακατατάξεων και αλλαγών στην περιοχή της Μεσογείου και της ευρύτερης Μέσης Ανατολής, οι φοιτητές εξοικειώνονται με τα βασικά προτάγματα των πολιτικών και κοινωνικών ελίτ της περιοχής, τον ρόλο προνεωτερικών κοινωνικών και οικονομικών συγκροτήσεων καθώς και την επίδραση της παγκοσμιοποίησης όχι μόνο ως επιρροή των διεθνών τάσεων (από ΗΠΑ και Ε.Ε.) αλλά και ως ανάδραση ανανομηματοδότηση των τοπικών και περιφερειακών ιδεολογικών και πολιτισμικών αφηγήσεων (π.χ. πολιτικό Ισλάμ)

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τις διεθνείς σχέσεις και την ασφάλεια στον ευρύτερο χώρο της Μέσης Ανατολής. Πιο συγκεκριμένα, θα γίνει αναφορά στην ιστορία της αραβοϊσραηλινής διένεξης, στη συγκρότηση του κράτους και στον ρόλο των ηγεσιών. Επιπρόσθετα, θα εξεταστούν η άνοδος του ριζοσπαστικού Ισλάμ, το πρόβλημα της τρομοκρατίας, ο ρόλος των μειονοτήτων, η σύγκρουση Σουνιτών-Σιιτών, ο περιφερειακός ρόλος του Ιράν, στον ρόλο του πετρελαίου, της κατοχής του Αφγανιστάν, η διασπορά πυρηνικών όπλων, η πολιτική των ΗΠΑ στη Μέση Ανατολή, η πολιτική της ΕΕ και των μεγάλων των μεγάλων δυνάμεων στην περιοχή.

1. Μέση Ανατολή: ορισμός και χαρακτηριστικά
2. Τα δύο ρεύματα: αραβισμός και ισλαμισμός
3. Οι μεσανατολικές ελίτ και οι αποικιακές δυνάμεις
4. Η αποχώρηση των αποικιακών δυνάμεων και το Παλαιστινιακό
5. Ο παναραβισμός: νασερισμός, Μπάαθ
6. Οι μοναρχίες, τα κράτη-εισοδηματίες
7. Η Μέση Ανατολή στον Ψυχρό Πόλεμο
8. Η εξέλιξη του Ιράν και η ισλαμική επανάσταση
9. Η επανάκαμψη του πολιτικού Ισλάμ
10. Η συγκρότηση του κράτους του Ισραήλ και το παλαιστινιακό κίνημα
11. Η μεταψυχροπολεμική περίοδος: οι ΗΠΑ στην Μέση Ανατολή
12. Οι αραβικές εξεγέρσεις και ο περιφερειακός ρόλος μη κρατικών δρώντων
13. Αναστοχασμός: Περιφερειακά αίτια συγκρούσεων και η παρέμβαση του διεθνούς συστήματος

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία. Υπάρχουν PPT presentations (αναρτημένα στο eclass), προβάλλονται videos και μέρος της επικοινωνίας με τους φοιτητές πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες
	Ατομική εργασία	30 ώρες
	2 Πρόοδοι	36 ώρες
	2 Προφορικές παρουσιάσεις	9 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	114 ώρες

τις αρχές του ECTS	
<p align="center">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Δύο πρόοδοι με ανοικτές πηγές και μια ατομική εργασία. Οι δύο πρόοδοι σε μη ανακοινωμένες εκ των προτέρων ημερομηνίες. Οι φοιτητές πρέπει να είναι σε κάθε μάθημα έτοιμοι να λάβουν μέρος. Ο μέσος όρος των προόδων και της εργασίας αποτελεί την τελική βαθμολογία. Εναλλακτικά προφορική εξέταση στο τέλος.</p>

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικά εγχειρίδια

14. Halliday Fred, *Η Μέση Ανατολή στις διεθνείς σχέσεις: ισχύς, πολιτική, ιδεολογία*, Αθήνα: Ξιφαράς 2010.
15. Ρούσσος Σωτήρης, *Η κινούμενη άμμος της ηγεμονίας: ζητήματα περιφερειακής ασφάλειας στη Μέση Ανατολή και την Ευρασία*, Αθήνα: Μελάι 2008.

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

Ελληνική

- Achcar, Gilbert. *Η επίθεση των 33 ημερών : Ο πόλεμος του Ισραήλ κατά της Χεζμπολά στο Λίβανο και οι συνέπειές του*, Αθήνα: Πολύτροπον, 2007
- Ajchenbaum Yves-Març (επιμ.), *Ισραήλ-Παλαιστίνη. Μία γη, δύο έθνη (1948-2002)*, Αθήνα: Μελάι, 2004
- Βατικιώτης Π. Γ. *Ισλάμ και κράτος*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2000
- Βαρβιτσιώτης Ι., Ρούσσος Σ. *Τυφλοί στρατοί: η Δύση και η απειλή του ισλαμικού φονταμενταλισμού*, Αθήνα: Καστανιώτης 2008
- Γκραϊλσάμερ Ιλάν, *Η νέα ιστορία του Ισραήλ* Αθήνα: Καστανιώτης, 2000
- Δαλακούρα Κατερίνα, *Ισλάμ, φιλελευθερισμός και ανθρωπίνια δικαιώματα: επιπτώσεις στις διεθνείς σχέσεις*, Αθήνα: Καστανιώτης 2008.
- Gellner Ernest, *Η μουσουλμανική κοινωνία*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2006
- Halliday Fred, *Η Μέση Ανατολή στις διεθνείς σχέσεις: ισχύς, πολιτική, ιδεολογία*, Αθήνα: Ξιφαράς 2010.
- Herzog, Chaim. *Οι αραβοϊσραηλινοί πόλεμοι : Η αραβοϊσραηλινή διένεξη από το 1948 μέχρι σήμερα*, Αθήνα: Λιναίος 2012
- Hourani Albert, *Ιστορία των αραβικών λαών*, Αθήνα: Λιβάνης 1994.
- Κεπέλ Ζιλ, *Τζιχάντ Ο Ιερός Πόλεμος*, Αθήνα: Καστανιώτης, 2001
- Lewis Bernard, *Τι πήγε στραβά: δυτική επιρροή και μεσανατολική αντίδραση*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2002.
- Lewis Bernard, *Η πολιτική γλώσσα του Ισλάμ*, Αθήνα: Παπαζήσης 2011
- Μάζης Ιωάννης, *Η γεωπολιτική της ευρύτερης Μέσης Ανατολής και η Τουρκία*, Αθήνα: Λιβάνης 2008.
- Μακρής Γεράσιμος, *Ισλάμ: Πεποιθήσεις, πρακτικές και τάσεις*, Αθήνα: Πατάκης, 2012
- Mamdani Mahmood, *Καλός Μουσουλμάνος. κακός Μουσουλμάνος*, Αθήνα: Μελάι, 2006
- Papre, Ilan. *Η ιστορία της σύγχρονης Παλαιστίνης*, Αθήνα: Κέδρος 2007.
- Roy Olivier, *Το παγκοσμιοποιημένο Ισλάμ*, Αθήνα: Scripta. 2005
- Said Edward W. *Οριενταλισμός*, Αθήνα: Νεφέλη, 1996
- Σακκάς, Ι., *Οι Άραβες στη Νεότερη και Σύγχρονη Εποχή. Ιστορία και Κοινωνία*. Αθήνα, Πατάκης 2002
- Σωτηρόπουλος Δ., Χουλιάρας Α., Ρούσσος Σ., Σκλιάς Π., *Ο Τρίτος Κόσμος*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2005.

Αγγλική

- Morris, A. A. *Righteous Victims, A History of the Zionist-Arab Conflict, 1881-1999*, B. Knopf: New York 1999
- Y. Sayigh *Armed Struggle and the Search for State*, Oxford: Clarendon Press, 1997
- R. Khalidi, *Palestinian Identity The Construction of Modern National Consciousness*, New York: Columbia Univ. Press, 1997
- I. Lustick, *Unsettled States Disputed Lands*, Ithaca: Cornell Univ. Press, London 1993
- M. E. Yapp, *The Near East since the First World War* London: Longman, 1991
- Hourani, Albert, *Η ιστορία του αραβικού κόσμου* Αθήνα : Ψυχογιός, 2009
- L. Fawcett, *International Relations in the Middle East*, Oxford, 2005
- Fuad Ajami: *The Dream Palace of the Arabs*, Vintage Books, 1999

Thomas Freedman, *From Beirut to Jerusalem*, NY: Farrar, Straus and Giroux, 1991
J. Esposito & A. Tamimi eds., *Islam and Secularism in the Middle East*, London: Hurst & Co. , 2000
L. G. Potter & G. Sick eds., *Security in the Persian Gulf*, London: Palgrave, 2002
Yves-Marc Ajchenbaum (επιμ.) *Ισραήλ-Παλαιστίνη. Μία γη, δύο έθνη (1948-2002)*, , Αθήνα: Μελάκι, 2000
Gh. H. Talhami, *Syria and the Palestinians*, Florida: Univ. Press of Florida, 2001
W. Laqueur, *A History of Zionism*, NY: Schocken Books, 1989
S. Telhami & M. Barnett (eds), *Identity and Foreign Policy in the Middle East*, Cornell Univ. Press, 2002
S. M. Walt, *The Origins of Alliances*, London: Cornell Univ. Press, Ithaca 1987
R. Hinnebusch, *The international politics of the Middle East*, Manchester: Manchester Univ. Press, 2003
M. C. Hudson (ed), *Middle East Dilemma The Politics and Economics of Arab Integration*, London: I. B. Tauris, 1998
L. C. Brown, *Religion and State*, NY: Columbia Univ. Press, 2000
B. Lewis: *The Political Language of Islam*, Chicago 1991
Ch. Tripp, *A History of Iraq*, Cambridge: CUP, 2005
Roger Owen, *State, Power and Politics in the making of the Modern Middle East*, London: Routledge, 1992.
Hanna Batatu, *The Old Social Classes and the Revolutionary Movement in Iraq*, London: Saqi Books, 2004.
Δείτε επίσης: κόμβο ΚΕΜΜΙΣ: www.cemmis.edu.gr ιδιαίτερα τον διαδραστικό χάρτη πηγών και κόμβο CRPME www.crpme.gr

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕ8010Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ (Πρόγραμμα Jean Monnet)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Έκθεση		0,7	
Προφορική παρουσίαση		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,7 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS171/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων είναι το μοναδικό στην Ελλάδα που προσφέρει στους/ις φοιτητές/ήτριες τη δυνατότητα να εξοικειωθούν με τη θέση της Αφρικής στο παγκόσμιο σύστημα και ιδιαίτερα με τις σχέσεις της με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι φοιτητές/ήτριες αποκτούν δεξιότητες στην αναζήτηση και ανάλυση σύνθετων δεδομένων, κατανοούν διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις στο ζήτημα της ανάπτυξης, μαθαίνουν την πολυπλοκότητα της αλληλεπίδρασης οικονομικών και πολιτικών παραγόντων καθώς και το σύνθετο χαρακτήρα της σύγχρονης διακυβέρνησης. Επίσης το μάθημα προωθεί το σεβασμό στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα ενώ προετοιμάζει τους/ις φοιτητές/ήτριες για εξειδικευμένες μεταπτυχιακές σπουδές σε ζητήματα ανάπτυξης και σπουδών περιοχών αλλά και για καριέρες στη διεθνή αναπτυξιακή συνεργασία και άλλους κοινωνικούς τομείς εκτός συνόρων.

Οι φοιτητές/ήτριες εξοικειώνονται με την ιστορία της Αφρικής και με τις πολύπλοκες σχέσεις των κρατών της ηπείρου με τον υπόλοιπο κόσμο. Παράλληλα εξοικειώνονται με τις σχέσεις της Αφρικής με την ΕΕ, τις δομές του διεθνούς εμπορίου και τη διεθνή αναπτυξιακή βοήθεια αλλά και με την επίλυση συγκρούσεων και τις ειρηνευτικές αποστολές. Κατανοούν τη διασύνδεση και αλληλεπίδραση πολιτικών και οικονομικών παραγόντων και το ρόλο κρατικών και μη κρατικών δρώντων. Επίσης μελετούν την ερμηνευτική ικανότητα

διαφορετικών προσεγγίσεων όπως οι θεωρίες του εκσυγχρονισμού, της εξάρτησης αλλά και πιο πρόσφατες προσεγγίσεις όπως η μετα-αποικιοκρατία. Αποκτούν δεξιότητες στην ανάλυση των σύνθετων ζητημάτων της διακυβέρνησης. Επίσης κατανοούν σε μεγαλύτερο βάθος τις εξωτερικές σχέσεις της ΕΕ, το ρόλο της στο διεθνές εμπόριο και την επιρροή που ασκεί σε άλλες περιοχές του κόσμου. Τέλος, οι φοιτητές προβληματίζονται για τις διαφορές και τις ομοιότητες της Αφρικής με άλλες περιφέρειες του κόσμου, συνειδητοποιούν την ισχύ των προκαταλήψεων και στερεοτυπικών εικόνων και προβληματίζονται για μεγάλης σημασίας ζητήματα όπως η μετανάστευση και ο ρατσισμός.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 .....
 Άλλες...
 .....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή: Γιατί η Αφρική έχει σημασία - Βασικά γεωγραφικά δεδομένα		Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
2. Από την ευρωπαϊκή αποικιοκρατία στην ανεξαρτησία	Α. Χουλιάρης και Σ. Πετρόπουλος, <i>Η Αφρική και οι Άλλοι</i> , Κεφ. 1	
3. Η Αφρική στην περίοδο του Ψυχρού Πολέμου	Α. Χουλιάρης και Σ. Πετρόπουλος, <i>Η Αφρική και οι Άλλοι</i> , Κεφ. 2	
4. Η Αφρική μετά το τέλος του διπολικού ανταγωνισμού	Α. Χουλιάρης και Σ. Πετρόπουλος, <i>Η Αφρική και οι Άλλοι</i> , Κεφ. 3	
5. Η άνοδος της στρατηγικής σημασίας της Αφρικής στον 21ο αιώνα	Α. Χουλιάρης και Σ. Πετρόπουλος, <i>Η Αφρική και οι Άλλοι</i> , Κεφ. 4	
6. Η Αφρική στην παγκόσμια οικονομία	Α. Χουλιάρης και Σ.	

	Πετρόπουλος, <i>Η Αφρική και οι Άλλοι</i> , Κεφ. 5	
7. Οι Σχέσεις Αφρικής-ΕΕ	Α. Χουλιάρης και Σ. Πετρόπουλος, <i>Η Αφρική και οι Άλλοι</i> , Κεφ. 6	
8. Η Αφρική και η Ελλάδα	Α. Χουλιάρης και Σ. Πετρόπουλος, <i>Η Αφρική και οι Άλλοι</i> , Κεφ. 7	
9. Μελέτες Περίπτωσης: Νιγηρία, Σουδάν, Μποτσουάνα, Ρουάντα		Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
10. Παρουσιάσεις εργασιών 1		Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
11. Παρουσιάσεις εργασιών 2		Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
12. Το Μέλλον της Αφρικής	Α. Χουλιάρης και Σ. Πετρόπουλος, <i>Η Αφρική και οι Άλλοι</i> , Κεφ. 8	
13. Ανακεφαλαίωση		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών/ανά βδομάδα:		
Βδομάδες 6-13	Τμηματική προφορική παρουσίαση ατομικών εκθέσεων από φοιτητές	
Τέλος βδομάδας 13	Υποβολή γραπτής ατομικής έκθεσης	
Εξεταστική περίοδος	Τελικές γραπτές εξετάσεις	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Η οργάνωση του μαθήματος (πχ ανακοινώσεις, πρόσθετο ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό, επιλογή/υποβολή/βαθμολόγηση εργασιών κλπ) στηρίζεται στην αξιοποίηση του e-class. Στις περισσότερες παραδόσεις γίνεται παρουσίαση με τη χρήση υπολογιστή και projector. Η βαθμολογία καταχωρείται με τη χρήση της εφαρμογής classweb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/) .												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Έκθεση</td> <td>(3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5) = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική παρουσίαση</td> <td>1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>118 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Έκθεση	(3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5) = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες												
Ατομική Έκθεση	(3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5) = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες												
Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες												
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες												
Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι</i>	Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάση την ακόλουθη διαδικασία:												

<p>αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γραπτές εξετάσεις: 80% Ατομική Έκθεση: 20%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμολογιών. Ο βαθμός των γραπτών εξετάσεων στις οποίες τίθενται ερωτήσεις σύντομης απάντησης πολλαπλασιάζεται επί 0,80 (πχ 6x0,80=4,8). Ο βαθμός της ατομικής έκθεσης που αφορά την σύντομη ανάπτυξη ενός δοκιμίου έκτασης 1.500-2.000 λέξεις) πολλαπλασιάζεται επί 0,20 (πχ 8x0,20=1,60).</p> <p>Η συμμετοχή στα μαθήματα μπορεί να ενισχύσει την τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας ως 10%. Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να πάρει προβιβασίμο βαθμό (τουλάχιστον 5) στις γραπτές εξετάσεις. Σε αντίθετη περίπτωση, στην τελική βαθμολογία του/της δεν συνυπολογίζονται η ατομική έκθεση και η συμμετοχή στα μαθήματα. Κατοχυρώνονται, ωστόσο, οι βαθμολογίες αυτές για την αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο στην οποία θα συμμετάσχει.</p>
--	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στο e-class είναι αναρτημένο το βιβλίο *Η Αφρική και οι Άλλοι: Οι Σχέσεις της Αφρικής με την Ευρώπη και τον Κόσμο* (Κάλλιος 2016) που αποτελεί και το βασικό διδακτικό εγχειρίδιο. Για όσους/ες δυσκολεύονται να διαβάσουν από ηλεκτρονικά μέσα, υπάρχουν και λίγα τυπωμένα βιβλία που μπορείτε να δανειστείτε από τη βιβλιοθήκη του Τμήματος.

Μπάτζιλ Ντάβιντσον, *Ιστορία της Αφρικής*, Αθήνα: Αίολος, 1997

Σταμάτης Γεωργούλης και Αστέρας Χουλιάρας, *Κράτη και Εθνότητες στο Κέρασ της Αφρικής*, Αθήνα: Γνώση, 1995

Αστέρας Χουλιάρας, *Η Κατάρρευση του Κράτους στην Αφρική*, Αθήνα: Στοχαστής, 1997

W. Brown, *The European Union and Africa: The restructuring of North-South relations*, London: I. B. Tauris, 2002

Maurizio Carbone, *The European Union and International Development*, London: Routledge, 2007

Christopher Clapham, *Africa and the International System. The Politics of State Survival*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996

Frederick Cooper, *Africa Since 1940: The Past of the Present*, Cambridge: Cambridge University Press, 2002

Jeffrey Herbst, *States and Power in Africa: Comparative Lessons in Authority and Control*, Princeton: Princeton University Press, 2000

April A. Gordon and Donald L. Gordon, *Understanding Contemporary Africa*, Boulder, CO: Lynne Rienner, 2006

Konstantinos Magliveras and G. Naidi, *The African Union*, The Hague: Kluwer, 2009

Walter Rodney, *How Europe Underdeveloped Africa*, Washington: Howard University Press, 1982

Peter J. Schraeder, *African Politics and Society. A Mosaic in Transformation*, New York: Wadsworth Publishing, 2003

Daniel Sicurelli, *The European Union's Africa Policies: Norms, Interests and Impact*, London: Ashgate, 2010

Ian Taylor, *The International Relations of Sub-Saharan Africa*, London: Continuum, 2010

Ian Taylor and Paul Williams, eds, *Africa in International Politics*, London: Routledge, 2004

Alex Thomson, *An Introduction to African Politics*, London: Routledge, 2010

Επιστημονικά Περιοδικά

Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επιστημονικών περιοδικών που περιέχουν άρθρα σχετικά με την Αφρική. Τα περιοδικά με τη μεγαλύτερη επιρροή είναι το *African Affairs* (Oxford University Press), *The Journal of Modern African Studies* (Cambridge University Press) και το *Review of African Political Economy* (Blackwell). Αξιόλογα είναι και τα *The Journal of Contemporary African Studies*, *African Security*, *African Studies Quarterly*, *Africa Today* και πολλά άλλα. Επίσης εκατοντάδες άρθρα για την Αφρική είναι διάσπαρτα σχεδόν σε όλα τα περιοδικά διεθνών σχέσεων και πολιτικής επιστήμης. Σε πάρα πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα

<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170> του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Αν αναζητάτε άρθρα για ένα συγκεκριμένο θέμα καλό είναι να χρησιμοποιείτε τη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>). Επίσης είναι σημαντικό να χρησιμοποιείτε και τις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά έχει πλήρη πρόσβαση στο περιεχόμενο. Ειδήσεις για την Αφρική μπορείτε να διαβάζετε στο site του BBC (<http://news.bbc.co.uk/2/hi/africa/default.stm>) και στο Afrol News (<http://www.afrol.com/>).

Διαδικτυακοί τόποι

Εξαιρετικά είναι τα sites του Center of African Studies του Stanford University (ιδιαίτερα η σελίδα με τους συνδέσμους

<http://library.stanford.edu/depts/ssrg/africa/>) και το αντίστοιχο του Pennsylvania University (<http://www.africa.upenn.edu/>).

Βιβλιοθήκες

Υπάρχουν αρκετές βιβλιοθήκες στην Αθήνα που διαθέτουν ένα περιορισμένο αριθμό βιβλίων για την Αφρική. Οι σημαντικότερες – εκτός από τη βιβλιοθήκη του Τμήματος που έχει την καλύτερη συλλογή - είναι η Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου (στο παλαιό κτίριο της οδού Συγγρού), η Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου και Κολοκοτρώνη) και η Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4). Ενδιαφέρουσες είναι επίσης η Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31), η βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου (στην οδό Πατησίων), η Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70), η βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (στην οδό Πανεπιστημίου) και η βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228). Οι ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες διαθέτουν συλλογικό ηλεκτρονικό κατάλογο ο οποίος είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση: <http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕ703ΟΥ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΗ ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Έκθεση		0,7	
Προφορική παρουσίαση		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,7 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/PEDIS164/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση από τους/τις φοιτητές/τριες των επιδιώξεων, ανησυχιών και προσλήψεων απειλών των κρατών της περιοχής που αναβίωσαν ή επιδεινώθηκαν με το ξέσπασμα της Γιουγκοσλαβικής κρίσης. Τα μαθήματα αναλύουν τις πολιτικές που τα κράτη της Νοτιοανατολικής Ευρώπης έχουν ακολουθήσει για την προάσπιση της ασφάλειας τους και παράλληλα, αξιολογούν το περιεχόμενο της διεθνούς παρέμβασης με στόχο την επίλυση των συγκρούσεων και την παγίωση της ειρήνης, της σταθερότητας και της ανάπτυξης. Το μάθημα, εξάλλου, μελετά τους μηχανισμούς και τις διαδικασίες περιφερειακής συνεργασίας που κατά καιρούς αναπτύχθηκαν στην περιοχή (για παράδειγμα, Royaumont Process, SECI, SEECF και Regional Cooperation Council) και αναλύει την προσπάθεια όλων των κρατών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης να ενταχθούν πλήρως στις Ευρω-Ατλαντικές δομές ασφάλειας. Συνολικά, το μάθημα μεταδίδει γνώσεις και καλλιιεργεί δεξιότητες ανάλυσης και αξιολόγησης των πολιτικών διαχείρισης των σύγχρονων προβλημάτων ασφάλειας στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό έχει ως αντικείμενο το σύνθετο πλέγμα των ζητημάτων ασφάλειας που έχουν ταλανίσει τη Νοτιοανατολική Ευρώπη μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου. Ειδικότερα, η δομή του μαθήματος είναι η ακόλουθη:

Η Νοτιοανατολική Ευρώπη ως ένα διακριτό υποσύστημα – Η άνοδος και η πτώση της Γιουγκοσλαβίας – Ο Κροατο-Σερβικός πόλεμος – Ο Βοσνιακός Πόλεμος – Η Συμφωνία του Ντέιτον και η ειρηνευτική διαδικασία – Το Μακεδονικό ζήτημα – Η κρίση στο Κόσοβο και η Νατοϊκή επέμβαση – Η ειρηνευτική διαδικασία και η ανεξαρτησία του Κοσόβου – Η Αλβανία απέναντι στο Αλβανικό ζήτημα – Οι σχέσεις Σερβίας-Μαυροβουνίου – Η

Ελληνική πολιτική στα Βαλκάνια – Η Ρουμανία και η Βουλγαρία απέναντι στη Βαλκανική κρίση και η ένταξη τους στους Ευρω-Ατλαντικούς θεσμούς – Η πολιτική των μεγάλων δυνάμεων – Η περιφερειακή συνεργασία.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή: Η Νοτιοανατολική Ευρώπη ως ένα διακριτό υποσύστημα	Αλειφαντής, Στέλιος και Νικόλαος Τζιφάκης, (2001). Η Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη ως Περιφερειακό Υποσύστημα. Στο Στέλιος Αλειφαντής και Ευάγγελος Χωραφάς, (επιμ.), Σύγχρονο Διεθνές Σύστημα και Ελλάδα, Αθήνα: Στρατηγικές Εκδόσεις, σελ. 41-74.	
2. Η άνοδος και η πτώση της Γιουγκοσλαβίας	Βερέμης, Θάνος, (2008). <i>Βαλκάνια από τον 19^ο ως τον 21^ο αιώνα: Δόμηση και αποδόμηση κρατών</i> . 6 ^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, ΚΕΦ. 11.	
3. Ο Κροατο-Σερβικός πόλεμος	Μητσοτάκης, Αδαμής Ν. (1995). Κροατία – Σλοβενία. Στο Θάνος Βερέμης επιμ., <i>Βαλκάνια: Από το Διπολισμό σε μια Νέα Εποχή</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Γνώση, 1995, σελ. 513-568.	
4. Ο Βοσνιακός Πόλεμος	Μυτιληναίος, Π. Δ. (1995). Βοσνία – Ερζεγοβίνη. Στο Θάνος Βερέμης επιμ., <i>Βαλκάνια: Από το Διπολισμό σε μια Νέα Εποχή</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Γνώση, 1995, σελ. 497-511.	
5. Η Συμφωνία του Ντέιτον και η ειρηνευτική διαδικασία	Τζιφάκης, Νικόλαος και Χαράλαμπος Τσαρδανίδης, (2007). Η Ανασυγκρότηση της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και η Διεθνής Κοινότητα: Από την Ανθρώπινη Ασφάλεια στην Ανθρώπινη Ανάπτυξη; Στο Νικόλαος Τζιφάκης και Αστέρης Χουλιάρης, (επιμ.), <i>Η Διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια: Οι Αντιφάσεις της Γενναιοδωρίας</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, σελ. 255-292. Αρμακόλας, Ιωάννης και Θάνος Ντόκος (2010). Εισαγωγή. Στο Ιωάννης Αρμακόλας και Θάνος Ντόκος, (επιμ.), <i>Από τα Βαλκάνια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Προκλήσεις και Προοπτικές στον 21^ο Αιώνα</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, σελ. 17-66.	
6. Η κρίση στο Κόσοβο και η Νατοϊκή επέμβαση	Κωφός, Ευάγγελος (1998). <i>Το Κοσσυφοπέδιο και η Αλβανική Ολοκλήρωση: Το άγχος του χθές – Το άγχος του αύριο</i> . Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.	
7. Η ειρηνευτική διαδικασία και η ανεξαρτησία του Κοσόβου	Τζιφάκης, Νικόλαος και Ευστάθιος Τ. Φακιολάς, (2006). Κυριαρχία, Ανθρώπινη Ασφάλεια και Ανθρώπινη Ανάπτυξη: Μια Εναλλακτική Προβληματική για τη Διευθέτηση του Τελικού Καθεστώτος του Κοσόβου. <i>Αγορά Χωρίς Σύνορα</i> , 12(1), σελ. 3-25. Σκλιάς, Παντελής και Φώτης Βλάχος (2007). Η Πρόκληση της Επιστροφής: Επανεγκατάσταση των Προσφύγων στο Κόσοβο. Στο Νικόλαος Τζιφάκης και Αστέρης Χουλιάρης, (επιμ.), <i>Η Διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια: Οι Αντιφάσεις της Γενναιοδωρίας</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, σελ. 219-254. Αρμακόλας, Ιωάννης και Θάνος Ντόκος (2010). Εισαγωγή. Στο Ιωάννης Αρμακόλας και Θάνος Ντόκος, (επιμ.), <i>Από τα Βαλκάνια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Προκλήσεις και Προοπτικές στον 21^ο Αιώνα</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, σελ. 17-66.	

<p>8. Το Μακεδονικό ζήτημα</p>	<p>Κοππά, Μαριλένα (1994). <i>Μια Εύθραυστη Δημοκρατία: Η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας ανάμεσα στο Παρελθόν και το Μέλλον</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.</p> <p>Κοππά, Μαριλένα (2010). ΠΓΔ Μακεδονίας. Οι δυσκολίες δεν τελείωσαν ακόμη. Στο Ιωάννης Αρμακόλας και Θάνος Ντόκος, (επιμ.), <i>Από τα Βαλκάνια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Προκλήσεις και Προοπτικές στον 21^ο Αιώνα</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, σελ. 113-130.</p> <p>Βερέμης, Θάνος, (2008). <i>Βαλκάνια από τον 19^ο ως τον 21^ο αιώνα: Δόμηση και αποδόμηση κρατών</i>. 6^η έκδοση, Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη, ΚΕΦ. 12.</p>	
<p>9. Η Αλβανία απέναντι στο Αλβανικό ζήτημα</p>	<p>Κοντονής, Χαράλαμπος (2010). Η Αλβανία από την κρίση στην ανάπτυξη (1999-2008): Πτυχές της εσωτερικής πολιτικής και ευρω-ατλαντικής πορείας της. Στο Ιωάννης Αρμακόλας και Θάνος Ντόκος, (επιμ.), <i>Από τα Βαλκάνια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Προκλήσεις και Προοπτικές στον 21^ο Αιώνα</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, σελ. 67-112.</p>	
<p>10. Οι σχέσεις Σερβίας-Μαυροβουνίου</p>	<p>Ντάλης, Σωτήρης (2002). <i>Η Γιουγκοσλαβία στη Μετά-Μιλόσεβιτς Εποχή: Τα Νέα Πολιτικά και Οικονομικά Δεδομένα</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, 2002.</p> <p>Καιρίδης, Δημήτρης (2010). Σερβία – Η ανεκπλήρωτη υπόσχεση; Η δημοκρατική αλλαγή και η κληρονομιά του Μιλόσεβιτς. Στο Ιωάννης Αρμακόλας και Θάνος Ντόκος, (επιμ.), <i>Από τα Βαλκάνια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Προκλήσεις και Προοπτικές στον 21^ο Αιώνα</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, σελ. 131-142.</p>	
<p>11. Η Διεύρυνση των ευρωατλαντικών θεσμών προς τα Δυτικά Βαλκάνια</p>	<p>Αναστασάκης, Όθων (2010). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο εκδημοκρατισμός της Βαλκανικής περιφέρειας. Μεγάλες προσδοκίες, συγκρατημένες επιδόσεις. Στο Ιωάννης Αρμακόλας και Θάνος Ντόκος, (επιμ.), <i>Από τα Βαλκάνια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Προκλήσεις και Προοπτικές στον 21^ο Αιώνα</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, σελ. 201-224.</p> <p>Τυροπώλη, Μαρία (2007). Η Αναπτυξιακή Βοήθεια της ΕΕ στην Κροατία, την ΠΓΔΜ και τη Σερβία-Μαυροβούνιο. Στο Νικόλαος Τζιφάκης και Αστέρης Χουλιάρης, (επιμ.), <i>Η Διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια: Οι Αντιφάσεις της Γενναιοδωρίας</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, σελ. 43-88.</p> <p>Μπούρης, Δημήτρης και Νικόλαος Τζιφάκης, (2016). Η προοπτική της Διεύρυνσης της ΕΕ και η Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας. Στο Ναπολέων Μαραβέγιας, (επιμ.) <i>Ευρωπαϊκή Ένωση: Δημιουργία, Εξέλιξη, Πολιτικές</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική, σελ. 297-313.</p> <p>Fakiolas, Efstathios T. and Nikolaos Tzifakis, (2008). Transformation or Accession? Reflecting on the EU's</p>	

	Strategy Towards the Western Balkans. <i>European Foreign Affairs Review</i> , 13(3), pp. 377-398.	
12. Η Ελληνική πολιτική στα Βαλκάνια	Βαλντέν, Σωτήρης (2004). <i>Η Ελλάδα στα Βαλκάνια και τον Κόσμο 1995-2003</i> . Αθήνα: Θεμέλιο. Τσαρδανίδης, Χαράλαμπος και Αστέρης Χουλιάρας (2007). Η Άνοδος και η Πτώση του Ελληνικού Σχεδίου για την Οικονομική Ανασυγκρότηση των Βαλκανίων. Στο Νικόλαος Τζιφάκης και Αστέρης Χουλιάρας, (επιμ.), <i>Η Διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια: Οι Αντιφάσεις της Γενναιοδωρίας</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, σελ. 177-218.	
13. Η Ρουμανία και η Βουλγαρία απέναντι στη Βαλκανική κρίση και η ένταξη τους στους Ευρω-Ατλαντικούς Θεσμούς	Κεντρωτής, Κυριάκος Δ. (2010). Βουλγαρία: Πραγματικότητα και Αναζητήσεις στις αρχές του 21 ^{ου} Αιώνα. Στο Ιωάννης Αρμακόλας και Θάνος Ντόκος, (επιμ.), <i>Από τα Βαλκάνια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Προκλήσεις και Προοπτικές στον 21^ο Αιώνα</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, σελ. 143-66. Τζιφάκης, Νικόλαος και Ευστάθιος Τ. Φακιολάς (2010). Η Ρουμανία στους Ευρωατλαντικούς Θεσμούς: Σε αναζήτηση νέου ρόλου. Στο Ιωάννης Αρμακόλας και Θάνος Ντόκος, (επιμ.), <i>Από τα Βαλκάνια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Προκλήσεις και Προοπτικές στον 21^ο Αιώνα</i> , Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, σελ. 167-200.	
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών/ανά βδομάδα:		
Βδομάδες 6-13	Τμηματική προφορική παρουσίαση ατομικών εκθέσεων από φοιτητές	
Τέλος βδομάδας 13	Υποβολή γραπτής ατομικής έκθεσης	
Εξεταστική περίοδος	Τελικές γραπτές εξετάσεις	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Η οργάνωση του μαθήματος (πχ ανακοινώσεις, πρόσθετο ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό, επιλογή/υποβολή/βαθμολόγηση εργασιών κλπ) στηρίζεται στην αξιοποίηση του e-class. Στις περισσότερες παραδόσεις γίνεται παρουσίαση με τη χρήση υπολογιστή και projector. Η βαθμολογία καταχωρείται με τη χρήση της εφαρμογής classweb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/).												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Έκθεση</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες+ 3 ώρες = 16,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική παρουσίαση</td> <td>1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας= 4 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>118 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες+ 3 ώρες = 16,5 ώρες	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας= 4 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες												
Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες+ 3 ώρες = 16,5 ώρες												
Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας= 4 ώρες												
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες												
Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες												

<p>δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάσει την ακόλουθη διαδικασία: Γραπτές εξετάσεις: 80% Ατομική Έκθεση: 20%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμολογιών. Ο βαθμός των γραπτών εξετάσεων στις οποίες τίθενται ερωτήσεις σύντομης απάντησης πολλαπλασιάζεται επί 0,80 (πχ 6x0,80=4,8). Ο βαθμός της ατομικής έκθεσης που αφορά την σύντομη ανάπτυξη ενός δοκιμίου έκτασης 1.500-2.000 λέξεις) πολλαπλασιάζεται επί 0,20 (πχ 8x0,20=1,60).</p> <p>Η συμμετοχή στα μαθήματα μπορεί να ενισχύσει την τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας ως 10%.</p> <p>Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να πάρει προβιβασίμο βαθμό (τουλάχιστον 5) στις γραπτές εξετάσεις. Σε αντίθετη περίπτωση, στην τελική βαθμολογία του/της δεν συνυπολογίζονται η ατομική έκθεση και η συμμετοχή στα μαθήματα. Κατοχυρώνονται, ωστόσο, οι βαθμολογίες αυτές για την αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο στην οποία θα συμμετάσχει.</p>

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

1. Ιωάννης Αρμακόλας και Θάνος Ντόκος, επιμ., *Από τα Βαλκάνια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: Προκλήσεις και Προοπτικές στον 21^ο Αιώνα*, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, 2010.
2. Νικόλαος Τζιφάκης και Αστέρης Χουλιάρας, επιμ., *Η Διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια: Οι Αντιφάσεις της Γενναιοδωρίας*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 2007.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Constantine Arvanitopoulos and Nikolaos Tzifakis, "Implementing Reforms in Bosnia and Herzegovina: The Challenge of the Constitutional Process", *European View*, Vol. 7, No. 1, June 2008, pp. 15-22.
- Constantine Arvanitopoulos and Nikolaos Tzifakis, "Enlargement Governance and the Union's Integration Capacity", in Constantine Arvanitopoulos, ed., *Turkey's Accession to the European Union: An Unusual Candidacy*, Heidelberg: Springer, 2009, pp. 9-19.
- Στέλιος Αλειφαντής, *Βουλγαρία: Τα Διλήμματα μιας Νέας Εποχής*, Αθήνα: Εκδόσεις Ειρήνη, 1993.
- Στέλιος Αλειφαντής και Νικόλαος Τζιφάκης, "Η Νοτιο-Ανατολική Ευρώπη ως Περιφερειακό Υποσύστημα" στο Στέλιος Αλειφαντής και Ευάγγελος Χωραφάς, επιμ., *Σύγχρονο Διεθνές Σύστημα και Ελλάδα*, Αθήνα: Στρατηγικές Εκδόσεις, 2001, σελ. 41-74.
- Θάνος Βερέμης επιμ., *Βαλκάνια: Από το Διπολισμό σε μια Νέα Εποχή*, Αθήνα: Εκδόσεις Γνώση, 1995.
- Ivo Banac, *The National Question in Yugoslavia: Origins, History, Politics*, Ithaca: Cornell University Press, 1994.
- Roberto Belloni, *State building and International Intervention in Bosnia*, London: Routledge, 2007.
- Robert Bideleux and Ian Jeffries, *The Balkans: A post-Communist History*, London: Routledge, 2007.
- Steven Blockmans, *Tough Love: The European Union's Relations with the Western Balkans*, The Hague: T.M.C. Asser Press, 2007.
- Sumantra Bose, *Bosnia after Dayton: Nationalist Partition and International Intervention*, London: Hurst, 2002.
- Steven L. Burg, & Paul S. Shoup, *The War in Bosnia-Herzegovina: Ethnic Conflict and International Intervention*, Amronk, New York: M.E. Sharpe, 1999.
- Στέφανος Γερασίμου επιμ., *Η Επανάκαμψη των Βαλκανίων, 1991-2001*, Αθήνα: Εκδόσεις Άγρα, 2004.
- David Chandler, *Bosnia: Faking Democracy after Dayton*, London: Pluto Press, 1999.
- David Chandler, ed., *Peace Without Politics? Ten Years of International State-Building in Bosnia*, London:

- Routledge, 2006.
- Lenard, J. Cohen, *Broken Bonds: The Disintegration of Yugoslavia*, Boulder: Westview Press, 1993.
- Mihailo Crnobrnja, *The Yugoslav Drama*, 2nd Edition, London: I.B. Tauris Publishers, 1996.
- Constantine P. Danopoulos and Kostas G. Messas, eds, *Crises in The Balkans: Views From The Participants*, Boulder: Westview Press, 1997.
- David A. Dyker and Ivan Vejvoda, eds, *Yugoslavia and After: A Study in Fragmentation, Despair and Rebirth*, London: Longman, 1996.
- Efstathios T. Fakiolas and Nikolaos Tzifakis, "Transformation or Accession? Reflecting on the EU's Strategy Towards the Western Balkans", *European Foreign Affairs Review*, Vol. 13, No. 3, Autumn 2008, pp. 377-398.
- Cornelius Friesendorf, *The Military and Law Enforcement in Peace Operations: Lessons from Bosnia-Herzegovina and Kosovo*, Geneva, Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces, LIT, 2010.
- Tom Gallagher, *The Balkans after the Cold War: From Tyranny to Tragedy*, London: Routledge, 2003.
- Tom Gallagher, *The Balkans in the New Millennium: In the shadow of War and Peace*, London: Routledge, 2005.
- Misha Glenny, *The Fall of Yugoslavia*, 2nd Edition, London: Penguin Books, 1993.
- Ivo Goldstein, *Croatia: A History*, London: Hurst & Co. Ltd., 1999.
- James Gow, *Triumph of the Lack of Will: International Diplomacy and the Yugoslav War*, London: Hurst & Company, 1997.
- Kate Hudson, *Breaking the South Slav dream: The rise and fall of Yugoslavia*, London: Pluto Press, 2003.
- Asteris Huliaras and Nikolaos Tzifakis, "Contextual Approaches to Human Security: Canada and Japan in the Balkans", *International Journal*, Vol. LXII, No. 3, Summer 2007, pp. 559-575.
- Michael A Innes, ed., *Bosnian Security After Dayton: New Perspectives*, London: Routledge, 2006.
- Tim Judah, *Kosovo: What Everyone Needs to Know*, Oxford: Oxford University Press, 2008.
- Emilian Kavalski, *Extending the European Security Community: Constructing Peace in the Balkans*, London: Tauris Academic Studies, 2007.
- Tonny Brems Knudsen and Carsten Bagge Laustsen eds, *Kosovo between War and Peace: Nationalism, Peacebuilding and International Trusteeship*, London: Routledge, 2006.
- Evangelos Kofos, *Nationalism and Communism in Macedonia*, Thessaloniki: Institute for Balkan Studies, 1964.
- Evangelos Kofos, *The Macedonian Question: The Politics of Mutation*, Thessaloniki: Institute of Balkan Studies, 1987.
- Paulin Kola, *The Search for Greater Albania*, London: Hurst & Co, 2003.
- Μαριλένα Κοππά, *Μια Εύθραυστη Δημοκρατία: Η Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας ανάμεσα στο Παρελθόν και το Μέλλον*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 1994.
- Μαριλένα Κοππά, *Οι Μειονότητες στα Μετα-κομμουνιστικά Βαλκάνια: Πολιτικές του Κέντρου και Μειονοτικές Απαντήσεις*, Αθήνα: Νέα Σύνορα – Λιβάνης, 1997.
- Γεώργιος Α. Κουρβετάρης, Βίκτωρ Ν. Ρουδομέτωφ, Κλεομένης Σ. Κουτσούκης και Ανδρέας Γ. Κουρβετάρης (επιμ.), *Τα Νέα Βαλκάνια: Η Γεωπολιτική της Διεθνούς Ασφάλειας και η Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση*, Αθήνα: Εκδόσεις Ηρόδοτος, 2009.
- Ευάγγελος Κωφός, *Το Κοσσυφοπέδιο και η Αλβανική Ολοκλήρωση: Το άγχος του χθές – Το άγχος του αύριο*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 1998.
- John Lampe, *Yugoslavia as History: Twice there was a Country*, Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
- John Lampe, *Balkans into Southeastern Europe*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2006.
- Sonia Lucarelli, *Europe and the Break-up of the Yugoslavia: A Political Failure in Search of a Scholarly Explanation*, The Hague: Kluwer International Law, 2000.
- Mark Mazower, *The Balkans. A Short History*, New York: Modern Library, 2002.
- William G. O' Neill, *Kosovo: An Unfinished Peace*, Boulder, CO: Lynne Rienner, 2002.
- Θάνος Ντόκος και Φίλιππος Πιέρρος, επιμ., *Τα Βαλκάνια μετά τον πόλεμο του Κοσσυφοπεδίου*, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2000.
- Henry H. Perritt, *The Road to Independence for Kosovo: A Chronicle of the Ahtisaari Plan*, Cambridge, Cambridge University Press, 2010.
- James Pettifer και Miranda Vickers, *Αλβανία: Από την Αναρχία σε μια Βαλκανική Ταυτότητα*, Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη, 1997.
- James Pettifer, ed. *The New Macedonian Question*, London, St. Martin's Press, 1999.
- Elizabeth Pond, *Endgame in the Balkans: Regime Change, European Style*, Washington, D.C.: Brookings Institution Press, 2006.
- Χαράλαμπος Παπασωτηρίου, *Τα Βαλκάνια Μετά το Τέλος του Ψυχρού Πολέμου*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 1994.
- Στέλιος Περράκης, επιμ., *Ματιές στο σύγχρονο τοπίο των Δυτικών Βαλκανίων*, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2009.
- Sabrina P. Ramet, *Thinking about Yugoslavia: Scholarly Debates about the Yugoslav Breakup and the Wars in Bosnia and Kosovo*, Cambridge: Cambridge University Press, 2005.
- Jim Seroka and Vukasin Pavlovic, eds, *The Tragedy of Yugoslavia: The Failure of Democratic Transformation*, Armonk: M.E. Sharpe, 1992.
- Leften Stavros Stavrianos, *The Balkans since 1453*, London: Hurst & Company, 2000.

- Πέτρος Σιούσιουρας, επιμ., *Ευρωπαϊκή Ένωση Βαλκάνια: Από τη Γεωπολιτική της Μετάβασης στην Προοπτική της Ένταξης*, Αθήνα: Εκδόσεις Ηρόδοτος, 2009.
- Marcus Tanner, *Croatia: A Nation Forged in War*, New Haven CT, Yale University Press, 1997.
- Robert Thomas, *Serbia under Milošević : Politics in the 1990s*, London: Hurst, 1999.
- Aristotle Tziampiris, *Greece, European Political Cooperation and the Macedonian Question*, Aldershot: Ashgate, 2000.
- Nikolaos Tzifakis, "The Yugoslav Wars' Implications on Romanian Security", *Southeast European Politics*, Vol. 2, No. 1, May 2001, pp. 46-58.
- Nikolaos Tzifakis, *The Question of Security in Southeastern Europe: A Systemic Approach*, Athens: I. Sideris Publishers, 2003.
- Nikolaos Tzifakis, "The Intentions-Declarations Gap in the EU Policies towards the Western Balkans and the Southern Mediterranean", *Journal of Political and Military Sociology*, Vol. 34, No. 2, Winter 2006, pp. 237-246.
- Nikolaos Tzifakis, "EU's Region-Building and Boundary-Drawing Policies: The European Approach to the Southern Mediterranean and the Western Balkans", *Journal of Southern Europe and the Balkans*, Vol. 9, No. 1, April 2007, pp. 47-64.
- Nikolaos Tzifakis, "The Bosnian Peace Process: The Power-Sharing Approach Revisited", *Perspectives: Review of International Affairs*, No. 28, Summer 2007, pp. 85-102.
- Nikolaos Tzifakis, "Bosnia's slow Europeanisation", *Perspectives on European Politics and Society*, Vol. 13, No. 2, June 2012, pp. 131-148.
- Nikolaos Tzifakis, "The EU in Kosovo: Reflecting on the Credibility and Efficiency Deficit", *Problems of Post-Communism*, *Problems of Post-Communism*, Vol. 60, No. 1, January/February 2013, pp. 43-54.
- Nikolaos Tzifakis and Asteris Huliaras, "Hegemonic Relationships: Donor Countries and NGOs in Western Balkan post-conflict reconstruction", *Southeastern Europe*, Vol. 37, No. 3 (2013), pp. 312-329.
- Nikolaos Tzifakis and Charalambos Tsardanidis "Economic Reconstruction of Bosnia and Herzegovina: The Lost Decade", *Ethnopolitics*, Vol. 5, No. 1, March 2006, pp. 67-84.
- Νικόλαος Τζιφάκης και Ευστάθιος Τ. Φακιολάς, "Κυριαρχία, Ανθρώπινη Ασφάλεια και Ανθρώπινη Ανάπτυξη: Μια Εναλλακτική Προβληματική για τη Διευθέτηση του Τελικού Καθεστώτος του Κοσόβου", *Αγορά Χωρίς Σύνορα*, Τόμος 12, Τεύχος 1, Ιούνιος-Αύγουστος 2006, σελ. 3-25.
- Thanos Veremis, *Greece's Balkan Entanglement*, Athens: Hellenic Foundation for European and Foreign Policy, 1995.
- Miranda Vickers, *Between Serb and Albanian: A History of Kosovo*, New York: Columbia University Press, 1998.
- Susan L. Woodward, *Balkan Tragedy: Chaos and Dissolution After the Cold War*, Washington, D.C.: The Brookings Institution, 1995.
- Ευστάθιος Τ. Φακιολάς και Νικόλαος Τζιφάκης, "Οι Ειρηνευτικές Στρατιωτικές Επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Δυτικά Βαλκάνια: Το Κενό 'Βούλησης-Εφαρμογής'", *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, Τεύχος 28, Νοέμβριος 2006, σελ. 85-107.
- Ευστάθιος Τ. Φακιολάς και Νικόλαος Τζιφάκης, "Οι Αστυνομικές Αποστολές της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Δυτικά Βαλκάνια: Μια Συστηματική Αποτίμηση", *Βήμα Κοινωνικών Επιστημών*, Τόμος ΙΔ', Τεύχος 53, Φθινόπωρο 2008, σελ. 163-193.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Στην Ελλάδα τα σημαντικότερα περιοδικά που συστηματικά δημοσιεύουν άρθρα για ζητήματα της Νοτιοανατολικής Ευρώπης είναι τα ακόλουθα: *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, *Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης*, *Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών*, *Αγορά Χωρίς Σύνορα*, *Επιστήμη και Κοινωνία*, *Ιστορικά*, *Το Βήμα των Διεθνών Σχέσεων*, *Φιλελεύθερη Έμφαση*, *Σύγχρονα Θέματα*, *Τετράδια Πολιτικού Διαλόγου*, *Έρευνας και Κριτικής*, *Ευρωπαϊκή Έκφραση*.

Παράλληλα υπάρχει πληθώρα διεθνών επιστημονικών περιοδικών τα οποία αφιερώνουν συστηματικά μέρος της ύλης τους στην περιφερειακή ασφάλεια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Τα πιο σημαντικά είναι τα εξής: *Balkanologie*, *Communist and Post-Communist Studies*, *Ethnopolitics*, *East European Politics and Societies*, *European Foreign Affairs Review*, *Europe-Asia Studies*, *European Security*, *European Security Review*, *International Peacekeeping*, *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, *Journal of Communist Studies and Transition Politics*, *Journal of Intervention and Statebuilding*, *Journal of Slavic Military Studies*, *Mediterranean Politics*, *Mediterranean Quarterly*, *Nationalities Papers*, *New Balkan Politics*, *Problems of Post-Communism*, *Romanian Journal of Political Science*, *Romanian Journal of European Affairs*, *Southeast European and Black Sea Studies*, *Südosteuropa*, *Transition Studies Review*, *Turkish Review of Balkan Studies*, *Western Balkan Security Observer*. Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση από το εργαστήριο υπολογιστών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink).

Η πιο περιεκτική μηχανή αναζήτησης είναι η επιστημονική βάση δεδομένων του Google: <http://scholar.google.com>

Διαδικτυακοί τόποι

Στους/τις φοιτητές/τριες συνίσταται να παρακολουθούν συστηματικά τις διεθνείς εξελίξεις επικεντρώνοντας την προσοχή τους όχι τόσο στον ελληνικό περιοδικό και ημερήσιο τύπο, αλλά σε διεθνείς πηγές (πχ περιοδικά *Economist* και *Le Monde Diplomatique*, εφημερίδες *International Herald Tribune*, *Le Monde*, *The Guardian* και *The Washington Post* και ειδησεογραφικά δίκτυα *AFP*, *Al Jazeera*, *BBC*, *CNN* και *Euronews*).

Χρήσιμα, εξάλλου, είναι τα τοπικά ειδησεογραφικά πρακτορεία και οι ιστοσελίδες οι οποίες επικεντρώνονται στις εξελίξεις στη Νοτιοανατολική Ευρώπη όπως:

Balkan Insight, <http://www.balkaninsight.com/>

B92, <http://www.b92.net/>

Hina, http://webserv2.hina.hr/hina/web/index.action?request_locale=en

Federal News Agency, http://www.fena.ba/Public2_En/Default.aspx

Focus Information Agency, <http://www.focus-fen.net/>

KosovaPress, <http://www.kosovapress.com/ks/index.php?cid=2,1>

Le Courier des Balkans, <http://balkans.courriers.info/>

MIA, <http://www.mia.com.mk/default.aspx?lId=2>

Radio Free Europe/Radio Liberty, <http://www.rferl.org/>

SETimes, <http://www.setimes.com/>

Tanjug Agency, <http://www.tanjug.rs/DefaultE.aspx>

Transitions Online, <http://www.tol.org/>

Παράλληλα, αρκετοί διαδικτυακοί τόποι περιλαμβάνουν χρήσιμες πληροφορίες για ζητήματα περιφερειακής ασφάλειας της Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Οι πιο γνωστοί είναι οι εξής:

European Union Institute for Security Studies

<http://www.iss.europa.eu/>

European Centre for Minority Issues

<http://www.ecmi.de/>

European Stability Initiative

<http://www.esiweb.org/>

FRIDE

<http://www.fride.org/>

International Crisis Group (χρειάζεται εγγραφή η οποία, ωστόσο, είναι δωρεάν)

<http://www.crisisgroup.org/>

International Institute for Middle East and Balkan Studies

<http://www.ifimes.org/>

Project on Ethnic Relations

<http://www.per-usa.org/>

TransConflict

<http://transconflict.com/>

United States Institute for Peace

<http://www.usip.org/resources-tools>

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευόνται συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι

οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χ100Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	επιλογής
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Παγκόσμιες Διασπορές		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Επισκέψεις-άλλες δράσεις		0,6	
Ατομική εργασία+παρουσίαση		0,7	
Τελικές Εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		5,2 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική Για φοιτητές/τριες Erasmus υπάρχει η δυνατότητα και συγγραφής essay στην αγγλική γλώσσα ή γαλλική γλώσσα		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS184/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

Μαθησιακά αποτελέσματα

Το μεταναστευτικό φαινόμενο, πολύ επίκαιρο στις μέρες μας, αποτελεί συχνά τη θεματική πολυάριθμων λόγων, είτε αυτοί αναφέρονται στην θρησκευτική ανοχή, την ισονομία, τα ανθρώπινα δικαιώματα ή την Κοινωνία των πολιτών είτε σε οικονομικές και πολιτικές επιπτώσεις της μετακίνησης πληθυσμών. Το μάθημα αυτό, καθώς αναπτύσσεται σε ένα διεπιστημονικό πλαίσιο, εισάγει τον/την φοιτητή/τρια στην ιστορική αναδρομή των μεταναστεύσεων, στα σύγχρονα μεταναστευτικά ρεύματα και στις έννοιες της μετανάστευσης και της διασποράς, πεδία που διατρέχονται από κοινωνικές, πολιτικές και πολιτισμικές παραμέτρους. Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις έννοιες της μετανάστευσης, του εκπατρισμού και της Διασποράς καθώς και με τα ζητήματα που απορρέουν από αυτά τα φαινόμενα τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Οι φοιτητές/τριες μετά την παρακολούθηση αυτού του μαθήματος γνωρίζουν τη σχέση του μεταναστευτικού φαινομένου με τα πολιτικά και κοινωνικά γεγονότα από τον 19^ο αιώνα μέχρι τις μέρες μας, κατανοούν τη σημασία των διασπορών και των μεταναστευτικών κοινοτήτων στην

ανάπτυξη μιας πολυπολιτισμικής και πλουραλιστικής κοινωνίας και είναι σε θέση να αξιοποιήσουν τη γνώση τους και την κριτική τους σκέψη σε ζητήματα που αφορούν τη διαφορετικότητα, τον πολυπολιτισμό και την πολιτισμική διάσταση των κοινωνικών και πολιτικών δομών.
 Το εύρος του γνωστικού τους πεδίου στο αντικείμενο αυτό, τους βοηθά να επεκτείνουν τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο και σε συναφή πεδία, και να είναι ικανοί να συνομιλούν με εκπροσώπους τόσο των κοινωνικών επιστημών όσο και με εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών, αξιοποιώντας αντίστοιχα μεθοδολογικά, βιβλιογραφικά και ερευνητικά εργαλεία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

Επίδειξη κοινωνικής, και ηθικής υπευθυνότητας, σεβασμός στη διαφορετικότητα

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ανάπτυξη της κριτικής σκέψης

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιγραφή

Το μάθημα εξετάζει την ιστορία των μεγάλων διασπορών: διασπορές λόγω διωγμού (εβραϊκή, αφρικανική και αρμενική), εμπορικές και εργατικές διασπορές (κινεζική, λιβανέζικη, ινδική), πολιτισμικές διασπορές (Καραϊβική). Εξετάζει ακόμα τους τρόπους με τους οποίους οι μεταναστευτικές κοινότητες εντάχθηκαν στις κοινωνίες υποδοχής, τη σχέση με τη μητέρα-πατρίδα και την ανάπτυξη κινημάτων επιστροφής. Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται στα θεωρητικά μοντέλα προσέγγισης του μεταναστευτικού και διασπορικού φαινομένου ενώ εξετάζονται έννοιες όπως η δημιουργία εθνοτικών και πολιτισμικών ταυτοτήτων, το φύλο της μετανάστευσης, η διαλογική σχέση Εαυτού και Άλλου, η αναπαραγωγή στερεοτύπων, τα ζητήματα πολιτικής, κοινωνικής και οικονομικής ένταξης, ο πολιτισμικός συγκρητισμός, η γραφή στη γλώσσα του Άλλου. Στο πλαίσιο της μελέτης της ελληνικής μετανάστευσης, προσεγγίζεται η πολιτισμική παραγωγή των διασπορών με έμφαση στην ελληνική διασπορά στην Αμερική, την Αυστραλία και τη Γερμανία.

Ειδικότερα, τα μαθήματα διαρθρώνονται ανά εβδομάδα, ως εξής:

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Παρουσίαση στο e-class
1. Εισαγωγή: Στοιχεία Θεωρίας για τη μετανάστευση και τη διασπορά	Μ.Βέικου & Β. Λαλαγιάννη, <i>Μετανάστευση. Κοινωνικές και πολιτισμικές εκφάνσεις. Θεωρητικά Σχήματα, Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί και Ορολογία</i> . Αθήνα: Κάλλιπος, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα, 2015 (ορισμένες σελίδες και ορισμοί)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
2. Στοιχεία Θεωρίας για την Ετερότητα και τις ταυτότητες	Μ.Βέικου & Β. Λαλαγιάννη, <i>Μετανάστευση. Κοινωνικές και πολιτισμικές εκφάνσεις</i> (ορισμένες σελίδες και ορισμοί) και Julia Kristeva, <i>Ξένοι μέσα στον εαυτό μας</i> , Αθήνα: Scripta, 2004	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass

	(σελ. 11-32)	
3. Η ελληνικές μεταναστεύσεις. Η μετανάστευση στις ΗΠΑ και την Λατινική Αμερική.	Γιώργος Καλογεράς, <i>Εθνοτικές γεωγραφίες. Κοινωνικο-πολιτισμικές ταυτίσεις μίας μετανάστευσης</i> , Αθήνα : Κατάρτι, 2007 (σελ. 31-54 και 99-103)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
4. Οι ελληνικές μεταναστεύσεις. Η μετανάστευση στην Αυστραλία, τη Γερμανία και την Αφρική.	Μπλιούμη, Αγλαΐα, <i>Από τους μετανάστες στο Διαπολιτισμό. Όψεις γερμανικού πολιτισμού-Γερμανόφωνης μεταναστευτικής λογοτεχνίας</i> , Θεσ/νίκη : Κ.Σφακιανάκη, 2010 (ορισμένες σελίδες)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
5. Κλασσικές έννοιες διασποράς. Η εβραϊκή διασπορά	Robin Cohen, <i>Παγκόσμια Διασπορά</i> , Αθήνα: Παπαζήσης, 2002 (σελ. 35-81)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
6. Εργατική και αποικιακή Διασπορά	Robin Cohen, <i>Παγκόσμια Διασπορά</i> (σελ. 123-158)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
7. Διασπορά εξ αιτίας διωγμού. 8. Διασπορές χωρίς πατρίδα	Robin Cohen, <i>Παγκόσμια Διασπορά</i> (σελ. 83-122 και 199-233)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
9. Εμπορικές Διασπορές	Robin Cohen, <i>Παγκόσμια Διασπορά</i> (σελ. 165-198)	
10. Πολιτισμικές Διαπορές	Robin Cohen, <i>Παγκόσμια Διασπορά</i> (235-275))	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
11. Παγκόσμια διασπορά. Παγκόσμιες πόλεις. Κοσμοπολιτισμός	Robin Cohen, <i>Παγκόσμια Διασπορά</i> (277-310) και Μ.Βέικου & Β. Λαλαγιάννη, <i>Μετανάστευση. Κοινωνικές και πολιτισμικές εκφάνσεις</i> (ορισμένες σελίδες και ορισμοί)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
12. Η μετανάστευση και η διασπορά στον κινηματογράφο.	Μ.Βέικου & Β. Λαλαγιάννη, <i>Μετανάστευση. Κοινωνικές και πολιτισμικές εκφάνσεις</i> (ορισμένες σελίδες και ορισμοί)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
13. Μετανάστευση και ντοκουμανταίρ. Η ελληνική μετανάστευση στην Αμερική. Η ελληνική μετανάστευση στο Βέλγιο	1) «Το Ταξίδι. Το ελληνικό όνειρο στην Αμερική», ντοκιμαντέρ της Μαρίας Ηλιοῦ, ιστορικός σύμβουλος: Αλέξανδρος Κιτρορέφ, 2007, Πρωτεύας 2) «Γράμμα από το Σαρλερουά», του Λάμπρου Λαιρόπουλου, σε αφήγηση Νίκου Δουφεξή και μουσική Βασίλη Τσιτσάνη	
13. Παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών/τριών		

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Διαλέξεις (πρόσωπο με πρόσωπο)
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην</i>	Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία: ppt presentations (αναρτημένα στο e-class), και προβάλλονται videos με ντοκουμανταίρ και ταινίες (ελεύθερης πρόσβασης, από το

Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Ίντερνετ).												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="772 255 1015 284">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1019 255 1345 284">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="772 291 1015 342">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1019 291 1345 342">13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 349 1015 472">Εκπαιδευτικές επισκέψεις+ άλλες δράσεις</td> <td data-bbox="1019 349 1345 472">3 Εβδ. x 5 = 15 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 479 1015 568">Εκπόνηση εργασίας</td> <td data-bbox="1019 479 1345 568">3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 575 1015 665">Τελικές Εξετάσεις</td> <td data-bbox="1019 575 1345 665">13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 672 1015 723">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1019 672 1345 723">129</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Εκπαιδευτικές επισκέψεις+ άλλες δράσεις	3 Εβδ. x 5 = 15 ώρες	Εκπόνηση εργασίας	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες	Τελικές Εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	129
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες												
Εκπαιδευτικές επισκέψεις+ άλλες δράσεις	3 Εβδ. x 5 = 15 ώρες												
Εκπόνηση εργασίας	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες												
Τελικές Εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες												
Σύνολο Μαθήματος	129												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Το μάθημα αξιολογείται με γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου και με παρουσίαση εργασίας στην τάξη. Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5.</p> <p>Τα κριτήρια αυτά είναι προσβάσιμα στο e-c lass και αναρτώνται επίσης έξω από το Γραφείο της διδάσκουσας.</p>												

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Διανέμονται τα εγχειρίδια (κατ'επιλογήν)

Robin Cohen, *Παγκόσμια Διασπορά*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2003

ή

Μ. Βέικου και Β. Λαλαγιάννη, *Μετανάστευση. Κοινωνικές και Πολιτισμικές εκφάνσεις*, εκδ. Κάλλιπος, ακαδημαϊκά ηλεκτρονικά συγγράμματα, 2015.

Διανέμονται, επίσης, μέσω e-class καθώς και σε φωτοτυπίες, διάφορα άρθρα και links σχετικά με τη μετανάστευση και τις διασπορές.

Βασική Βιβλιογραφία

Αμίτσης, Γαβριήλ και Γαβριέλλα Λαζαρίδη, επιμ., *Νομικές και Κοινωνικοπολιτικές Διαστάσεις της Μετανάστευσης*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2002.

Βέικου, Μ. & Β. Λαλαγιάννη, *Μετανάστευση. Κοινωνικές και πολιτισμικές εκφάνσεις. Θεωρητικά Σχήματα, Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί και Ορολογία*, Αθήνα: Κάλλιπος, Ελληνικά Ακαδημαϊκά Ηλεκτρονικά Συγγράμματα, 2015.

Βεντούρα, Λίνα, *Μετανάστευση και Έθνος*, Αθήνα: Μνήμων, 2002.

Εμκε-Πουλοπούλου, Ηρα, *Η Μεταναστευτική Πρόκληση*, Αθήνα: Παπαζήσης, 2007.

Καλογεράς, Γιώργος, *Εθνοτικές γεωγραφίες. Κοινωνικο-πολιτισμικές ταυτίσεις μίας μετανάστευσης*, Αθήνα : Κατάρτι, 2007.

Κασιμάτη, Κούλα, *Πολιτικές Μετανάστευσης και Στρατηγικές Ένταξης. Η Περίπτωση των Αλβανών και Πολωνών Μεταναστών*, Αθήνα: Gutenberg, 2006.

Λαλαγιάννη, Βασιλική & Ε. Γεωργιτισογιάννη, «Μετανάστευση και Διασπορά: η πολιτισμική παρουσία των αλλοδαπών γυναικών στην Ελλάδα», ερευνητική μελέτη, Αθήνα, ΚΕΘΙ, 2009.

Λαλιώτου, Ι., *Διασχίζοντας τον Ατλαντικό*, Αθήνα: Πόλις, 2006.

Μπάγκαβος, Χρήστος και Δέσποινα Παπαδοπούλου, *Μετανάστευση και Ένταξη των Μεταναστών στην Ελληνική Κοινωνία*, Αθήνα: Gutenberg, 2006.

Μπλιούμη, Αγλαΐα, *Από τους μετανάστες στο Διαπολιτισμό. Οψεις γερμανικού πολιτισμού-Γερμανόφωνης μεταναστευτικής λογοτεχνίας*, εκδ. Κ.Σφακιανάκη/σειρά «Διακειμενικά», Θεσ/νίκη, 2010.

Παύλου, Μίλτος και Δημήτρης Χριστόπουλος, *Η Ελλάδα της Μετανάστευσης*, Αθήνα: ΚΕΜΟ, 2005.

Ρομπόλης, Σάββας, *Η Μετανάστευση Από και Προς την Ελλάδα*, Αθήνα: Επίκεντρο, 2007.

Σοράν, Γκι, *Περιμένοντας τους Βαρθάρους*, Αθήνα: Νέα Σύνορα-Λιβάνη, 1993.

Τριανταφυλλίδου, Άννα και Ρουμπίνη Γρώπα, *Η Μετανάστευση στην Ενωμένη Ευρώπη*, Αθήνα: Κριτική, 2009.

Φάις, Μιρέλ, επ., *Είμαστε Όλοι Μετανάστες*, Αθήνα: Πατάκης, 2005.

Ψημμένος, Ιορδάνης, *Μετανάστευση από τα Βαλκάνια*, Αθήνα: Παπαζήσης, 1995.

Brettell, Caroline B. and James F. Hollifield, *Migration Theory*, New York: Routledge, 2008.

Castles, Stephen and Mark J. Miller, *The Age of Migration*, New York: The Guilford Press, 2009.

Green, Nancy, L., *Οι Δρόμοι της μετανάστευσης. Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις*. Αθήνα : Σαββάλας, 2004.

Kristeva, Julia, *Ξένοι μέσα στον εαυτό μας*, Αθήνα: Scripta, 2004 (σελ. 11-32)

Koser, Khalid, *International Migration: A Very Short Introduction*, Oxford: Oxford University Press, 2007.

Massey, Douglas S. at al., *Worlds in Motion: Understanding International Migration at the End of the Millennium*, Oxford: Oxford University Press, 2009.

Messina, Anthony M. and Gallya Lahav, *The migration reader*, New York: Lynne Rienner, 2006.

Επιστημονικά Περιοδικά

Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επιστημονικών περιοδικών που ειδικεύονται σε ζητήματα μετανάστευσης. Ανάμεσά τους είναι τα: *International Migration*, *International Migration Review*, *The Journal of Ethnic and Migration Studies*, *Ethnic and Racial Studies*, *Migration Letters*, *Journal of International Migration and Integration*, *European Journal of Migration and Law*, *Diaspora: A Journal of Transnational Studies*, *The Journal of Hellenic Diaspora*, *Africa and Black Diaspora* και το *Journal of Migration and Culture*. Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα

<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170>

του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Για άρθρα για ένα συγκεκριμένο θέμα καλό είναι να χρησιμοποιείται η βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>). Είναι σημαντική η εξοικείωση με τη χρήση και των δύο. Επίσης είναι σημαντικό να χρησιμοποιηθεί κανείς και τις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά έχει πλήρη πρόσβαση στο περιεχόμενο.

Διαδικτυακοί τόποι

Αξιόλογοι είναι οι δικτυακοί τόποι του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ):

http://www.oecd.org/topic/0,3373,en_2649_37415_1_1_1_37415,00.html.

του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης του ΟΗΕ (ΙΟΜ) (<http://www.iom.int/>). Στην Ελλάδα πολύ ενδιαφέρουσες είναι οι ιστοσελίδες του Ινστιτούτου Μεταναστευτικής Πολιτικής (ΙΜΕΠΟ) (<http://www.imepo.gr>), του Κέντρου Ερευνών Μειονοτικών Ομάδων (ΚΕΜΟ) (<http://www.kemo.gr>) και του Mediterranean Migration Observatory (<http://www.mmo.gr>).

Βιβλιοθήκες

Υπάρχουν αρκετές βιβλιοθήκες στην Αθήνα που διαθέτουν συλλογές που περιλαμβάνουν και βιβλία για τη μετανάστευση. Οι σημαντικότερες είναι η Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου (στο παλιό κτίριο της οδού Συγγρού), η Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου και Κολοκοτρώνη) και η Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4). Ενδιαφέρουσες είναι επίσης η Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31), η βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου (στην οδό Πατησίων), η Βιβλιοθήκη του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70), η βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (στην οδό Πανεπιστημίου) και η βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228). Οι ελληνικές ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες διαθέτουν συλλογικό ηλεκτρονικό κατάλογο ο οποίος είναι διαθέσιμος στη διεύθυνση: <http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χ700Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Προφορική παρουσίαση		1,16	
Κείμενο εργασίας		2	
Σύνολο		4,8 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο στόχος του μαθήματος είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές/τριες στην πολυπλοκότητα ενός ευρύτατου φάσματος θεμάτων εκ των οποίων επιλέγουν ένα ειδικό ζήτημα στο οποίο εκπονούν εργασία που παρουσιάζουν και προφορικά. (Μικρογραφία πτυχιακής). Επομένως, οι φοιτητές/τριες εμβαθύνουν σε όσα διδάχθηκαν σε προηγούμενα έτη, αποκτούν πρόσθετες γνώσεις και εξελίσσουν τις αναλυτικές δεξιότητες αναγιγνώσκοντας ακαδημαϊκά κείμενα αλλά και εξοικειώνονται στην προφορική σύνοψη της εργασίας τους

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

<p>Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....</p>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει σεμιναρικό χαρακτήρα και αποσκοπεί στην εμβάθυνση ζητημάτων της ΕΕ και της διεθνούς πολιτικής οικονομίας της ανάπτυξης: μενιοιολογικών και θεωρητικών θεμάτων, αλλά και επίκαιρων, απτών προβλημάτων, με σκοπό οι φοιτητές/φοιτήτριες να εξοικειώνονται με τη σχέση θεωρίας και ιστορίας/πρακτικής ακονίζοντας το μυαλό τους. Οργανώνεται με βάση εβδομαδιαίες συναντήσεις με τους φοιτητές (στο πρότυπο των tutorials) και την παρακολούθηση της έρευνάς τους, εν πολλοίς σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών/ανά βδομάδα:		
Τέλος βδομάδας 6		
Εξεταστική περίοδος	Τελικό γραπτό κείμενο και προφορική παρουσίαση	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i></p>	Πρόσωπο με πρόσωπο										
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Η οργάνωση του μαθήματος (πχ ανακοινώσεις, πρόσθετο ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό, επιλογή/υποβολή/βαθμολόγηση εργασιών κλπ) στηρίζεται στην αξιοποίηση του e-class. Σε ορισμένες περιπτώσεις γίνεται χρήση υπολογιστή και projector. Η βαθμολογία καταχωρείται με τη χρήση της εφαρμογής classweb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/) .</p>										
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική παρουσίαση</td> <td>29 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικό κείμενο εργασίας</td> <td>52 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>120 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Προφορική παρουσίαση	29 ώρες	Τελικό κείμενο εργασίας	52 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	120 ώρες
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου									
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες									
	Προφορική παρουσίαση	29 ώρες									
	Τελικό κείμενο εργασίας	52 ώρες									
Σύνολο Μαθήματος	120 ώρες										

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάση την ακόλουθη διαδικασία: Γραπτό κείμενο: 80% Προφορική παρουσίαση: 20%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το συνδυασμό των επιμέρους βαθμολογιών.</p> <p>Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να πάρει προβιβάσιμο βαθμό (τουλάχιστον 5).</p>
<p>(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</p>	
<p>- Βασικά εγχειρίδια: -Προτεινόμενη Βιβλιογραφία: Για κάθε φοιτητή αναλόγως του συγκεκριμένου θέματος. Ενδεικτικά, βλ. βιβλιογραφία μαθημάτων Οικονομική Θεωρία και Ανάπτυξη και Ιστορία της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης.</p> <p>-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:</p> <p>Στην Ελλάδα τα σημαντικότερα περιοδικά που συστηματικά δημοσιεύουν άρθρα για ζητήματα εξωτερικής πολιτικής είναι τα ακόλουθα: <i>Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, Αγορά Χωρίς Σύνορα, Επιστήμη και Κοινωνία, Το Βήμα των Διεθνών Σχέσεων, Φιλελεύθερη Έμφαση, Σύγχρονα Θέματα, Τετράδια Πολιτικού Διαλόγου, Έρευνας και Κριτικής, Ευρωπαϊκή Έκφραση.</i></p> <p>Παράλληλα υπάρχει πληθώρα διεθνών επιστημονικών περιοδικών που περιέχουν άρθρα ανάλυσης εξωτερικής πολιτικής. Τα πιο γνωστά είναι: Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση από το εργαστήριο υπολογιστών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μέσω του HellenicAcademicLibraryNetwork (HEALink).</p> <p>Η πιο περιεκτική μηχανή αναζήτησης είναι η επιστημονική βάση δεδομένων του Google: http://scholar.google.com</p> <p>Στους/τις φοιτητές/τριες συνίσταται να παρακολουθούν συστηματικά τις διεθνείς εξελίξεις επικεντρώνοντας την προσοχή τους όχι τόσο στον ελληνικό περιοδικό και ημερήσιο τύπο, αλλά σε διεθνείς πηγές (πχ <i>Economist, VOXEU, LeMondDiplomatique, Politico, Project Syndicate</i> εφημερίδες <i>InternationalHeraldTribune, LeMonde, TheGuardian</i> και <i>TheWashingtonPost</i> και ειδησεογραφικά δίκτυα <i>AFP,AlJazeera,BBC, CNN</i>και <i>Euronews</i>).</p> <p>Διαδικτυακοί τόποι</p> <p>Αξιόλογες είναι οι ακόλουθες ιστοσελίδες: VOXEU Project Syndicate</p> <p>CATO Institute http://www.cato.org/</p> <p>Brookings Institution http://www.brookings.edu/foreign-policy.aspx</p>	

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευόμαστε συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E800E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά Θέματα Σύγχρονης Ιστορίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ενδιάμεσες εξετάσεις ή προσομοίωση ή εργασία με παρουσίαση		1,2	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		5,1 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές ⁴ Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	http://eclass.uop.gr/courses/PEDIS183/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι να εμβαθύνουν οι φοιτητές τις γνώσεις τους σε ειδικές θεματικές της σύγχρονης ιστορίας, ασχολούμενοι συστηματικά με όλες τις πτυχές του εκάστοτε αντικείμενου. Εξειδικεύονται σε ένα σημαντικό θέμα που τους βοηθά, επίσης, να κατανοήσουν πληρέστερα τη σύγχρονη πολιτική επιστήμη και τις διεθνείς σχέσεις. Η επιλογή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου ως θεματικής σε δύο ακαδημαϊκά έτη είχε στόχο να φωτίσει σφαιρικά τις καταβολές του σύγχρονου κόσμου συνδυάζοντας στοιχεία από την πολιτική, στρατιωτική και κοινωνική ιστορία, μελέτες ηγεσίας και στρατηγικές σπουδές.

Η βαθειά γνώση του Β' Παγκοσμίου Πολέμου είναι απαραίτητη σε κάθε μελετητή που επιθυμεί να κατανοήσει πώς είναι οργανωμένο το διεθνές σύστημα από τα μέσα του 20ού αιώνα ως τις μέρες μας και πώς επηρεάζει η μνήμη του μείζονος αυτού γεγονότος και των συνεπειών του την πολιτική σκέψη και δράση κρατών και κοινωνιών. Οι φοιτητές εντρυφούν στην ανάλυση επιμέρους πτυχών, όπως ο ολοκληρωτισμός, η διεξαγωγή ολοκληρωτικού πολέμου, ο ρόλος των ηγεσιών, οι υλικές και πνευματικές προϋποθέσεις επικράτησης στην

⁴ Η λέξη «φοιτητής» χρησιμοποιείται κατ'οικονομίαν ανεξαρτήτως φύλου.

ακραία κατάσταση μιας καταλυτικής παγκόσμιας σύρραξης. Μελετούν τη λειτουργία των δημοκρατιών και αυταρχικών καθεστώτων στον πόλεμο, τις αντιδράσεις και τις τάσεις συνεργασίας μέσα στις κοινωνίες και τις εσωτερικές διαφοροποιήσεις πολιτικής στα συμμαχικά στρατόπεδα.

Οι φοιτητές που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα έχουν σχηματίσει σφαιρική αντίληψη για το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, τα αίτια και τις συνέπειές του. Κατανοούν γιατί υπήρξε αποφασιστική καμπή στη νεωτερικότητα. Είναι σε θέση να ερμηνεύουν μεστότερα μεταπολεμικά φαινόμενα όπως η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, η καθιέρωση του κοινωνικού κράτους στην Ευρώπη, η πρωτοκαθεδρία των ΗΠΑ στη Δύση και της ΕΣΣΔ στο κομμουνιστικό μπλοκ, η αποαποικιοποίηση, η μεταβαλλόμενη σχέση της Κίνας με τη Δύση κ.ά.

Τα δεδομένα αυτά επιτρέπουν στους φοιτητές να εντάξουν επιμέρους ιστορικά γεγονότα στο πνεύμα και τις τάσεις μιας εποχής, όπως και να συνδυάζουν την πολιτική με την οικονομική και την κοινωνική ιστορία (ιστορία των ιδεών, κοινωνικές ανακατατάξεις, οικονομικές μεταβάσεις, πολιτισμικές διεργασίες). Διαθέτουν την ικανότητα να ανιχνεύουν τις ρίζες των σύγχρονων εξελίξεων στην πρόσφατη ιστορία ώστε να καταλήγουν σε τεκμηριωμένες αναλύσεις πολιτικής και διεθνών σχέσεων. Είναι σε θέση να συνομιλούν με εκπροσώπους των πολιτικών και κοινωνικών επιστημών, αλλά και των ανθρωπιστικών σπουδών από την Ελλάδα και το εξωτερικό, καθώς αξιοποιούν αντίστοιχα μεθοδολογικά, βιβλιογραφικά και ερευνητικά εργαλεία. Το εύρος και το βάθος των γνώσεών τους σε μείζονες ειδικές θεματικές όπως ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, τους βοηθά να επεκτείνουν διαρκώς τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο και σε συναφή πεδία, όπως και να συνθέτουν πειστικές και αξιόπιστες αναλύσεις για σύγχρονα φαινόμενα απευθυνόμενοι τόσο σε ειδικούς όσο και σε μη ειδικούς. Η προσέγγιση κάθε ειδικής θεματικής

με τρόπο πολυεπίπεδο, με πλούσια βιβλιογραφία και οπτικοακουστικά μέσα, με διαλογική συζήτηση σε κάθε μάθημα δίνει στους φοιτητές τη δυνατότητα να γνωρίζουν πώς να αντλούν πηγές για τη σύγχρονη ιστορία, πώς να διατυπώνουν τεκμηριωμένη γνώμη για ιστορικά και σύγχρονα θέματα και να συμμετέχουν στον επιστημονικό διάλογο, εφόδιο πολύτιμο για τη συνέχιση των σπουδών τους και την επαγγελματική τους κατάρτιση.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Ο πτυχιούχος του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων οφείλει να γνωρίζει, να ερμηνεύει, να ανασυνθέτει υπεύθυνα για τρίτους και να αξιοποιεί σε περαιτέρω σπουδές ή στην επαγγελματική του σταδιοδρομία ένα μεγάλο εύρος πολιτικών εννοιών, ιστορικών γεγονότων, οικονομικών παραμέτρων, κοινωνικών δεικτών και διεθνών ζητημάτων. Η συστηματικότερη μελέτη καθοριστικών ιστορικών θεμάτων όπως ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, είναι απαραίτητη για να μεταφέρει ο πτυχιούχος τη γνώση και την κριτική του ικανότητα στο σύγχρονο περιβάλλον, είτε εργαστεί και σπουδάσει περαιτέρω στην Ελλάδα είτε όχι. Τόσο ένας πολιτικός επιστήμονας όσο και ένας διεθνολόγος μπορεί έτσι να κατανοεί και να αναλύει δημιουργικά τη λειτουργία της σύγχρονης δημοκρατίας και την κατανομή ισχύος στο διεθνές σύστημα.

Μέσω της ιστορικής και πολιτικής ανάλυσης καλλιεργεί τη δυνατότητα να ερμηνεύει ανθρώπινες πεποιθήσεις, συμπεριφορές και επιλογές σε ακραίες καταστάσεις, δεξιότητα πολύτιμη για να αξιολογήσει σημερινές συζητήσεις γύρω από το συγκεκριμένο θέμα, όπως επίσης ατομικές και συλλογικές μνήμες που διαμορφώνουν πεποιθήσεις στη σύγχρονη πολιτική.

Διαθέτει, επίσης, εφόδια ώστε να διαμορφώνει αποφάσεις με γνώμονα ιστορικά παραδείγματα και με επίγνωση της επίδρασης που συνεχίζει να ασκεί η εμπειρία του παγκοσμίου πολέμου στις αξίες, τις νοοτροπίες και τις επιδιώξεις διαφόρων εθνών ή συστημάτων κρατών.

Η οργάνωση εργασιών και προφορικών παρουσιάσεων ή προσομοίωσης στο πλαίσιο του μαθήματος –ή πλέον πρόσφατη με θέμα το ιστορικό Συμβούλιο Ασφαλείας για το Ελληνικό Ζήτημα, 1946-1947 - κινητοποιεί τους συμμετέχοντες φοιτητές να μελετήσουν βαθύτερα το θέμα «υποδούμενοι» ρόλους πραγματικών φορέων πολιτικής (π.χ. εκπροσώπων κρατών). Οι φοιτητές που δεν συμμετέχουν άμεσα, έχουν ωστόσο την ευκαιρία να παρακολουθήσουν εκ του σύνεγγυς τις προκλήσεις που συνεπάγεται η ταύτιση με θέσεις και συμπεριφορές μιας διαφορετικής πολιτικής κουλτούρας στο πλαίσιο μιας προσομοίωσης. Και για τις δύο κατηγορίες φοιτητών,

η συγκεκριμένη εμπειρία ακονίζει τη συγκριτική τους ικανότητα και την διατύπωση πιο υπεύθυνων τοποθετήσεων για θέματα ιστορίας, πολιτικής επιστήμης και διεθνών σχέσεων.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι σε κάθε ακαδ. έτος ειδική θεματική. Σε δύο ακαδ. έτη μελετήθηκε συστηματικά ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος στις επιμέρους πτυχές του. Εκτός από τις στρατιωτικές επιχειρήσεις και τη σύμπτυξη αντίπαλων στρατοπέδων, εξετάστηκαν τα αίτια της σύρραξης, οι ατέλειες του διεθνούς συστήματος, οι ευθύνες των πολιτικών ιθυνόντων, οι παγίδες των κοινωνιών, η επίδραση της Μεγάλης Ύφεσης. Οι φοιτητές εξοικειώνονται με την πολιτική σκέψη των ηγετών του πολέμου. Μαθαίνουν να διακρίνουν τις κρίσιμες καμπές και να αξιολογούν τις συνθήκες κατοχής, αντίστασης και συνεργασίας. Αναλύεται η πορεία των πολεμικών επιχειρήσεων σε συνάφεια με τη μεταπολεμική στρατηγική των ηγετών του πολέμου. Επίσης, ειδική μνεία γίνεται στη θέση των μικρών χωρών στον πόλεμο (Ελλάδα, Ελβετία, Τσεχοσλοβακία, Βέλγιο, Βαλτικές χώρες κ.ά.). Συζητείται λεπτομερειακά η μετάβαση από τη συμμαχική ενότητα στον Ψυχρό πόλεμο, αλλά και η διατήρηση των θεμελιωδών αξιών των νικητών και μετά από αυτόν. Τονίζονται οι καινοτομίες του πολέμου και των διευθετήσεων της ειρήνης, όπως η άνευ όρων συνθηκολόγηση των ηττημένων, η τιμωρία των εγκληματιών πολέμου, οι μικρές αλλαγές συνόρων για τους νικητές - Η εμπειρία του πολέμου συνδέεται με τις μεταπολεμικές προσπάθειες διασφάλισης της ειρήνης και διεθνούς συνεργασίας, ειδικότερα δε της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης.

1. Εισαγωγικά – Η πορεία προς τον πόλεμο
(Οι συνέπειες του Α' Παγκοσμίου Πολέμου – Η καθήλωση της Γερμανίας – Η άνοδος του φασισμού και του εθνικοσοσιαλισμού – Το Κραχ του 1929 – Ο Χίτλερ στην εξουσία)
2. Η Κοινωνία των Εθνών
(Ατελής ειρήνη και αναθεωρητισμός – Η αποχή των ΗΠΑ από το ευρωπαϊκό σύστημα – Η ατιμωρησία των ισχυρών – Η πολιτική ατολμία της Γαλλίας - Το έλλειμμα συλλογικής στρατιωτικής ισχύος - Περιφερειακή συνεργασία και εθνικές στρατηγικές)
3. Η εκδήλωση της επιθετικότητας του Άξονα
(Αβυσσηνία – Μαντσουρία – Ρηνανία – Αυστρία - Τσεχοσλοβακία – Η πολιτική κατευνασμού – Το Σύμφωνο Ρίμπεντροπ-Μολότοφ – Πόλεμος στη Βαλτική - Η επίθεση στην Πολωνία - Τα στρατηγικά διλήμματα του Χίτλερ)
4. Από την Πολωνία στη γενίκευση του πολέμου
(«Ψευτοπόλεμος», 1940-1941 – Νάρβικ – Η Μάχη της Γαλλίας – Η Μάχη της Αγγλίας – Η επίθεση στα Βαλκάνια – Η επίθεση στην ΕΣΣΔ – Περλ Χάρμπορ και είσοδος των ΗΠΑ στον Πόλεμο)
5. Οι στρατηγικές και δυνατότητες των ηγετών του πολέμου I
(Τσώρτσιλ - Ρούσβελτ – Στάλιν – Ντε Γκωλ)
6. Οι στρατηγικές και δυνατότητες των ηγετών του πολέμου II
(Χίτλερ – Μουσολίνι – Τόζο)
7. Οι κατεχόμενες χώρες
(Κατοχή – Αντίσταση – Συνεργασία – Ολοκαύτωμα)
8. Υλικοί και πνευματικοί παράγοντες του πολέμου
(Τα οικονομικά του πολέμου – Οι πολεμικές βιομηχανίες – Η στρατιωτική εκπαίδευση - Το ηθικό των στρατευμάτων – οι στρατηγικοί βομβαρδισμοί)
9. Η συμμαχική στρατηγική μετά τη Διάσκεψη της Τεχεράνης
(Η κατάρρευση του Μετώπου της Βόρειας Αφρικής – Η συνθηκολόγηση της Ιταλίας - D-Day – Ο σχεδιασμός διαίρεσης της Ευρώπης – Διπλωματικές ζυμώσεις Τσώρτσιλ – Στάλιν)
10. Η ήττα της Γερμανίας και της Ιαπωνίας
(Διασκέψεις της Γιάλτας και του Πότσταμ - Απελευθέρωση της Ευρώπης – Η διαίρεση της Γερμανίας- Η ανάπτυξη της ατομικής βόμβας και ο βομβαρδισμός της Ιαπωνίας - Σχηματισμός φιλοσοβιετικών κυβερνήσεων στην Ανατολική Ευρώπη – Εμφύλιος πόλεμος στην Ελλάδα)
11. Η μεταπολεμική τάξη πραγμάτων
(Οι Συνθήκες Ειρήνης των Παρισίων – Ίδρυση του ΟΗΕ και του συστήματος του Bretton Woods - Οι δίκες της Νυρεμβέργης και η τιμωρία εγκληματιών πολέμου – Η μονιμοποίηση της αμερικανικής προστασίας στη Δυτική Ευρώπη – Δόγμα Τρούμαν και Σχέδιο Μάρσαλ – Η ίδρυση του NATO)
12. Από τη συμμαχική ενότητα στον Ψυχρό Πόλεμο
(Το σοβιετικό «όχι στο Σχέδιο Μάρσαλ – Οι πρώτες κρίσεις: Ελλάδα, Τουρκία, Ιράν – Το φιλοσοβιετικό πραξικόπημα στην Τσεχοσλοβακία – Ο αποκλεισμός του Βερολίνου - Η ίδρυση δύο γερμανικών κρατών – ΟΕΟΣ και ΚΟΜΕΚΟΝ – Ο Πόλεμος της Κορέας - NATO και Σύμφωνο της Βαρσοβίας)
13. Το μεταπολεμικό διεθνές σύστημα
(Ο Ψυχρός Πόλεμος – Ο ανταγωνισμός και η συνεννόηση των δύο υπερδυνάμεων – Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και ευρωπαϊκή συνεργασία - Αποαποικιοποίηση – Η ανάδυση του Τρίτου Κόσμου)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις και σεμινάρια. Στα σεμινάρια οι φοιτητές συζητούν ειδικά θέματα με τη διδάσκουσα και, σε ορισμένες περιπτώσεις, με προσκεκλημένους ειδικούς σύμφωνα και με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος.</p>												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Γίνεται συστηματική χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία. Όλες οι διαλέξεις συνοδεύονται από παρουσιάσεις PPT, οι οποίες αναρτώνται μετά από κάθε διάλεξη στην ηλεκτρονική τάξη (eclass), ενώ επίσης προβάλλονται ιστορικά ντοκουμαντέρ κατάλληλα για εκπαιδευτικούς σκοπούς του μαθήματος και μαγνητοσκοπημένα αποσπάσματα δημοσίων συζητήσεων για ορισμένα θέματα. Επίσης, οι φοιτητές ενημερώνονται για την αρχαιολογική έρευνα με παρουσιάσεις εγγράφων ή επισκέψεις σε αρχαία, βιβλιοθήκες και ιστορικές εκθέσεις. Προσκαλούνται με συμβατική και ηλεκτρονική επικοινωνία σε διαλέξεις και συνέδρια που άπτονται του περιεχομένου του μαθήματος. Εκτός από την επικοινωνία μετά την ολοκλήρωση κάθε διάλεξης και στις ώρες υποδοχής φοιτητών, μέρος της επικοινωνίας με τους φοιτητές πραγματοποιείται ηλεκτρονικά. Για κάθε διάλεξη αλλά και συνολικά για το μάθημα παρέχεται στους φοιτητές ελληνική και διεθνής βιβλιογραφία, κυρίως στα αγγλικά, ενίοτε δε στα γερμανικά και στα γαλλικά. Η βιβλιογραφία μπορεί να περιέχει επιστημονικές δημοσιεύσεις, αλλά και εκδόσεις που αναδεικνύουν το πνεύμα ιστορικών εποχών, π.χ. πολιτικά δοκίμια, λογοτεχνικά βιβλία, διακηρύξεις, συλλογές αρχαιικών πηγών, Τύπο, κινηματογράφο/θέατρο κ.λπ.</p>												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="683 972 1015 1003">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1015 972 1342 1003">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="683 1003 1015 1093">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1015 1003 1342 1093">13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1093 1015 1218">Ενδιάμεση εξέταση ή Προσομοίωση ή Εκπόνηση εργασίας με παρουσίαση</td> <td data-bbox="1015 1093 1342 1218">6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες + 3 ώρες = 30 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1218 1015 1317">Τελικές εξετάσεις</td> <td data-bbox="1015 1218 1342 1317">13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1317 1015 1379">Εκπαιδευτικές επισκέψεις</td> <td data-bbox="1015 1317 1342 1379">2 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 1379 1015 1442">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1015 1379 1342 1442">129,5 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 39 ώρες	Ενδιάμεση εξέταση ή Προσομοίωση ή Εκπόνηση εργασίας με παρουσίαση	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες + 3 ώρες = 30 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Εκπαιδευτικές επισκέψεις	2 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	129,5 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 39 ώρες												
Ενδιάμεση εξέταση ή Προσομοίωση ή Εκπόνηση εργασίας με παρουσίαση	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες + 3 ώρες = 30 ώρες												
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες												
Εκπαιδευτικές επισκέψεις	2 ώρες												
Σύνολο Μαθήματος	129,5 ώρες												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται τελικός βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο βαθμός είναι άθροισμα του βαθμού των γραπτών εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου (80%) και του βαθμού της ενδιάμεσης εξέτασης («προόδου») που διεξάγεται μεταξύ 7ης και 9ης διάλεξης (20%). Αντί για συμμετοχή στην ενδιάμεση εξέταση, όσοι φοιτητές ενδιαφέρονται μπορούν να εκπονήσουν εργασία ή να συμμετάσχουν σε προσομοίωση (η πλέον πρόσφατη αφορούσε το ιστορικό Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ για το Ελληνικό Ζήτημα, 1946-1947). Η επίδοσή τους σε αυτή τη διαδικασία αντιστοιχεί στο 50% της τελικής βαθμολογίας. Ειδικά για την προσομοίωση, αξιολογείται η συγκέντρωση ερευνητικού υλικού και η προφορική παρουσίαση τόσο ατομικά όσο και στο πλαίσιο μιας ομάδας. Οι φοιτητές αξιολογούνται ως προς το γραπτό μέρος και την</p>												

Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.

προφορική παρουσίαση, είτε πρόκειται για εκπόνηση εργασίας είτε για ανάληψη ενός ρόλου σε προσομοίωση. Η προσομοίωση υλοποιείται όταν εκδηλώνεται ενδιαφέρον τουλάχιστον από 12-15 φοιτητές. Η προσομοίωση είναι δημόσια, ανοικτή στην πανεπιστημιακή κοινότητα.

Η ενδιάμεση εξέταση αφορά συνήθως το 1/2 της συνολικής εξεταστέας ύλης. Και οι δύο εξετάσεις είναι γραπτές και διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα με εξαίρεση, και στις δύο περιπτώσεις, τους φοιτητές που εμπίπτουν σε ειδικές κατηγορίες και με βάση σχετική απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος.

Από την αρχή του εξαμήνου αναρτάται στην ηλεκτρονική τάξη (eclass) πλήρης περιγραφή του περιεχομένου του μαθήματος, των στόχων, των διδακτέων ανά εβδομάδα ενοτήτων με τις επιμέρους θεματικές τους, των διδακτικών συγγραμμάτων και της βιβλιογραφίας και του τρόπου αξιολόγησης των φοιτητών. Ο φοιτητής γνωρίζει εξ αρχής με ποιο τρόπο και με ποια κριτήρια, ποιοτικά και ποσοτικά, θα αξιολογηθούν στο μάθημα. Γνωρίζουν, επίσης, εξ αρχής την εξεταστέα ύλη τόσο της ενδιάμεσης εξέτασης όσο και της τελικής εξέτασης.

Η βαθμολογία στην κλίμακα 1-10 βασίζεται σε διαφορετικών τύπων ερωτήσεις, οι οποίες ανανεώνονται σε κάθε εξέταση. Το πρώτο μέρος ενός τυπικού διαγωνίσματος περιλαμβάνει τουλάχιστον 15 ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών (καθεμία αντιστοιχεί στο βαθμό 0,2, με άριστα συνολικά το βαθμό 3 ή 4 για τη συγκεκριμένη ενότητα), το δεύτερο μέρος περιέχει ερωτήσεις που χρήζουν σύντομης απάντησης (καθεμία αντιστοιχεί σε βαθμό 0,5 για κάθε σωστή απάντηση, με άριστα συνολικά βαθμό 2 έως 4). Εναλλακτικά, μπορεί να ζητηθεί από τους φοιτητές να επιλύσουν ισοδύναμης δυσκολίας προβλήματα με αντίστοιχη βαθμολογία για κάθε επιμέρους πρόβλημα, π.χ. να συμπληρώσουν ή να διορθώσουν ένα κείμενο σε θέμα της σύγχρονης ευρωπαϊκής ή παγκόσμιας ιστορίας, να σχολιάσουν ένα χάρτη ή μια ιστορική πηγή. Το τρίτο μέρος θέτει ερωτήματα που απαιτούν ανάλυση (συνήθως δύο ερωτήματα, με άριστα το βαθμό 4 ή 5 συνολικά για τη συγκεκριμένη ενότητα). Οι φοιτητές καλούνται να απαντήσουν σε όλες τις ερωτήσεις (δεν υπάρχει επιλογή ερωτήσεων) και γνωρίζουν εκ των προτέρων σε πόσους βαθμούς αντιστοιχεί κάθε σωστή ή λανθασμένη απάντηση με σχετική αναγραφή στην προσφώνηση κάθε ενότητας ερωτήσεων.

Τα έντυπα των εξετάσεων δημιουργούνται, αναπαράγονται και διανέμονται στους φοιτητές την ώρα των εξετάσεων από τη διδάσκουσα. Προβλέπεται σε αυτά ικανός χώρος για την πλήρη ανάπτυξη των ερωτήσεων. Ωστόσο, οι φοιτητές που το επιθυμούν, μπορούν να χρησιμοποιήσουν σφραγισμένες κόλλες αναφοράς του Τμήματος για πρόχειρο ή για να αναπτύξουν τις ερωτήσεις ανάλυσης. Ο φοιτητής παραδίδει το πρόχειρο μαζί με το κύριο διαγώνισμα στους επιτηρητές.

Όταν ξεκινά η εξέταση, η διδάσκουσα εξηγεί τον τύπο κάθε ενότητας ερωτήσεων με παραδείγματα απαντήσεων σε συγκρίσιμες δυναμικές ερωτήσεις του γνωστικού πεδίου. Οι φοιτητές μπορούν επίσης να θέσουν ερωτήματα ως προς τη μεθοδολογία ή άλλα τυπικά ζητήματα της εξέτασης. Για να βαθμολογηθεί ένα γραπτό, ο φοιτητής οφείλει κατά την παράδοση του γραπτού του να παρουσιάσει στους επιτηρητές φοιτητική ή αστυνομική ταυτότητα και να υπογράψει στο σχετικό κατάλογο εξετάσεων, όπου περιλαμβάνονται μόνον οι φοιτητές που έχουν δηλώσει στη Γραμματεία του Τμήματος ότι παρακολουθούν και θα εξεταστούν στο μάθημα. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης, δεν επιτρέπεται η λειτουργία ηλεκτρονικών συσκευών, κινητών τηλεφώνων ούτε η χρήση βιβλίων ή σημειώσεων. Παραβίαση αυτών των κανόνων οδηγεί σε αποκλεισμό από τη συγκεκριμένη εξέταση και εφαρμογή της ποινής που προβλέπεται από τον σχετικό κανονισμό.

	<p>Για τη διασφάλιση διαφάνειας λόγω της ύπαρξης ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών στις εξετάσεις, οι φοιτητές κατανέμονται σε δύο διαφορετικά κλιμάκια εξέτασης με αλφαβητική σειρά. Σε κάθε κλιμάκιο αντιστοιχεί ξεχωριστή εξέταση 2 ωρών στο τέλος του εξαμήνου (σύνολο 4 ώρες στη διάρκεια της εξεταστικής περιόδου). Και τα δυο κλιμάκια εξετάζονται την ίδια ημέρα, το ένα μετά το άλλο. Τόσο μεταξύ τους, όσο και εντός κάθε κλιμακίου χωριστά, οι φοιτητές λαμβάνουν διαφορετικά θέματα, τα οποία επίσης ανανεώνονται σε κάθε νέα εξέταση. Ο τρόπος διεξαγωγής της εξέτασης σε κλιμάκια ανακοινώνεται αναλυτικά και εγκαίρως στην ηλεκτρονική τάξη (eclass).</p> <p>Μετά την ανακοίνωση της βαθμολογίας, οι φοιτητές μπορούν ανά πάσα στιγμή να δουν το γραπτό τους, για να κατανοήσουν τον βαθμό που έλαβαν. Οι βαθμοί τόσο της ενδιάμεσης εξέτασης όσο και οι τελικοί βαθμοί αναρτώνται στο σχετικό σύστημα της Γραμματείας του Τμήματος. Οι βαθμοί και στις δύο διαδικασίες εξέτασης ανακοινώνονται αφού έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία αξιολόγησης μαθήματος και διδάσκοντα από ους φοιτητές.</p>
--	---

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

Alastair Parker, *Ο Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος*, Αθήνα: Θύραθεν, 2004

Marc Ferro, *Οι επτά ηγέτες του πολέμου*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2008

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Adamthwaite, A. P., *The Making of the Second World War*, Allen & Unwin (London, 1977)

Arnold-Forster, M, *The World at War*, Collins (London, 1973)

Baumant, M., *The Origins of the Second World War*, Yale University Press (New Haven, 1978)

Beevor, Anthony, *Berlin: The Downfall 1945*, Penguin (London, 2007)

Beevor, Anthony, *D-Day: The Battle for Normandy*, Viking (London, 2009)

Beevor, Anthony, *Stalingrad*, Penguin (London, 2007)

Bell, Philip, *Europe in the Second World War, in Themes in Modern European History*, ed. Paul Hayes, Routledge (London & New York, 1992)

Bellamy, Chris, *Absolute War: Soviet Russia in the Second World War* (New York: Vintage Books, 2007)

Beschloss, Michael, *The Conquerors: Roosevelt, Truman and the Destruction of Hitler's Germany, 1941-1945* (New York: Simon & Schuster, 2002)

Bloncourt, P., *The Embattled Peace 1919-1939*, Faber (London, 1968)

Borg, Dorothy, *The United States and the Far Eastern Crisis of 1933-1938*, Harvard University Press (Cambridge, Mass., 1964)

Bullock, Alan, *Ernest Bevin: Foreign Secretary, 1945-1951* (New York: W. W. Norton, 1983)

Calvocoressi, P. & Wint, G., *Total War*, Penguin (London, 1974)

Carlton, David, *Churchill and the Soviet Union* (Manchester and New York: Manchester University Press, 2000)

Carr, W., *Arms, Autarky and Aggression*, Arnold (London, 1972)

Churchill, Winston S., *The Second World War*, 6 τόμοι (London: Houghton Mifflin, 1985)

Clark, Lloyd, *Kursk: The Greatest Battle: The Greatest Tank Battle*, Headline Publishing Group (London, 2011)

Cohen, Theodore (ed. Herbert Passin), *Remaking Japan: The American Occupation as New Deal* (New York: Free Press, 1987)

Crozier, Andrew, *Causes of the Second World War*, History of the Contemporary World, Wiley-Blackwell (Oxford & Hoboken NJ, 1997)

Deakin, William, Elisabeth Barker, Jonathan Chadwick (eds.), *British Political and Military Strategy in Central, Eastern and Southern Europe in 1944* (London: Macmillan, 1988)

Dickinson, Matthew J., *Bitter Harvest: FDR, Presidential Power and the Growth of the Presidential Branch* (Cambridge: Cambridge University Press, 1996)

Divine, Robert A., *Second Chance: The Triumph of Internationalism in America during World War II* (New York: Atheneum, 1971)

Donnelly, Mark, *Britain in the Second World War* (New York: Routledge, 1999)

Edmonds, Robin, *The Big Three: Churchill, Roosevelt and Stalin in Peace and War* (New York: W. W. Norton, 1991)

Evans, D., *The Second World War*, Arnold (London, 1985)

Finn, Richard B., *Winners in Peace: MacArthur, Yoshida, and Postwar Japan* (Berkeley: University of California, 1992)

Gaddis, John Lewis, *Strategies of Containment. A Critical Appraisal of Postwar American National Security Policy* (New York: Oxford University Press, 1982)

Gaddis, John Lewis, *The United States and the Origins of the Cold War 1941-1947* (New York: Columbia University Press, 1972)

Gehl, J., *Austria, Germany and the Anschluss*, new ed., Greenwood (Westport Conn., 1970)

Gilbert, Martin, *The Second World War*, Phoenix (London, 2009)

Gimbel, John, *The Origins of the Marshall Plan* (Stanford: Stanford University Press, 1976)

Harper, John L., *American Visions of Europe. Franklin D. Roosevelt, George F. Kennan and Dean G. Acheson* (Cambridge: Cambridge University Press, 1994)

Harriman, Averell W. & Elie Abel, *Special Envoy to Churchill and Stalin, 1941-1946* (New York: Random House, 1975)

Hastings, Sir Max, *All Hell Let Loose: The World at War 1939-1945*, HarperCollins (London, 2011)

Hastings, Sir Max, *The Second World War: A World in Flames*, Essential Histories Specials, Osprey Publishing (Oxford, 2004)

Heale, M. J., *Franklin Delano Roosevelt: The New Deal and War* (London: Routledge, 1999)

Henig, R., *The Origins of the Second World War*, Methuen, (London, 1985)

Heywood, Samantha, *Churchill: Questions and Analysis in History* (London: Routledge, 2003)

Hildebrandt, Robert C., *The Origins of the United Nations and the Search for Postwar Security* (Chapel Hill: University of North Carolina Press, 1990)

Hogan, Michael J., *The Marshall Plan. America, Britain and the Reconstruction of Western Europe, 1947-1952* (Cambridge: Cambridge University Press, 1987)

Hopkins, W. B., *The Pacific War: The Strategy, the Politics, and the Players*, Zenith Press (Minneapolis, 2009)

Jardine, C. Bayne, *World War Two*, Longman (Harlow, 1968)

Jefferys, Kevin, *The Churchill Coalition and Wartime Politics, 1940-1945* (Manchester: Manchester University Press, 1987)

Jones, Michael K., *Stalingrad: How the Red Army Triumphed*, Pen & Sword Military (Barnsley, Yorks, 2010)

Jones, Michael, *Total War: From Stalingrad to Berlin*, John Murray (London, 2011)

Keegan, J., *The Second World War*, Penguin (London, 1989)

Kennedy, Paul, *Strategy and Diplomacy 1870-1945*, Fontana (London, 1984)

Kersten, Krystyna, et al., *Establishment of Communist Rule* (Berkeley, Los Angeles, Oxford: University of California Press, 1991)

Kimball, Warren F. (ed.), *Churchill and Roosevelt: The Complete Correspondence*, 3 volumes (Princeton: Princeton University Press, 1984)

Lamberton, John Harper, *American Visions of Europe: Franklin D. Roosevelt, George F. Kennan and Dean G. Acheson* (Cambridge: Cambridge University Press, 1994)

Leffler, Melvyn P., *A Preponderance of Power: National Security, the Truman Administration and the Cold War* (Stanford: Stanford University Press, 1987)

Liddel-Hart, B. H., *History of the Second World War*, Cassell (London, 1970)

Ludde-Neurath, Walter, *Unconditional Surrender: The Last Days of the Third Reich and the Donitz Administration* (London: Pen and Sword Books, 2010)

Maiolo, Joseph A., *The Origins of World War Two: The Debate Continues*, Palgrave Macmillan (London, 2003)

Marks, S., *The Illusion of Peace, 1918-1933*, Macmillan (London, 1977)

Martel, Gordon, *"Origins of the Second World War" Reconsidered*, Routledge; 2nd edition (London, 1999)

McCullough, David, *Truman* (New York: Touchstone, 1992)

Miscamble, Wilson D. *From Roosevelt to Truman: Potsdam, Hiroshima, and the Cold War* (Cambridge: Cambridge University Press, 2007)

Morgenthau, Henry Jr., *Germany is Our Problem* (New York: Harper, 1945)

Mortimore, M. J. A., *The Second World War*, University Tutorial Press (London, 1974)

O'Connor, Raymond G., *Diplomacy for Victory: FDR and Unconditional Surrender* (New York: W.W. Norton, 1971)

Patil, Vrushali, *Negotiating Decolonization in the United Nations* (London: Routledge, 2008)

Reid, Anna, *Leningrad: Tragedy of a City Under Siege, 1941-44*, Bloomsbury (London, 2011)

Reynolds, David, *From World War to Cold War. Churchill, Roosevelt and the International History of the 1940s* (Oxford: Oxford University Press, 2006)

Robbins, K., *Munich, 1938*, Cassell (London, 1968)

Ruotsila, Markku, *Churchill and Finland: A Study in Anticommunism and Geopolitics* (London: Routledge, 2005)

Sainsbury, Keith, *The Turning Point: Roosevelt, Stalin, Churchill and Chiang Kai-shek, 1943: The Moscow, Cairo and Teheran Conferences* (Oxford: Oxford University Press, 1985)

Savage, K., *The Story of the Second World War*, Oxford University Press (Oxford, 1957)

Schlesinger, Stephen C., *Act of Creation: The Founding of the United Nations: A Story of Superpowers, Secret Agents, Wartime Allies and Enemies, and their Quest for a Peaceful World* (Boulder, CO: Westview Press, 2003)

Sellman, R. R., *The Second World War*, Methuen (London, 1964)

Sherwood, Robert E., (ed.), *The White House Papers of Harry L. Hopkins: An Intimate History*, 3 τόμοι (London: Eyre & Spottiswoode, 1949)

Snyder, Timothy, *Bloodlands: Europe between Hitler and Stalin* (New York: Basic Books, 2010)
Stavrianos, L. S., *The Balkans Since 1453* (New York: Holt, Rinehart and Wilson, 1965)
Stone, R., *The Drift to War*, Heinemann (London, 1975)
Takemae, Eiji, *Inside GHQ: The Allied Occupation of Japan and Its Legacy* (New York: Continuum, 2002)
Taylor, A. J. P., *The Origins of the Second World War*, Penguin (London, 1964)
Taylor, A. J. P., *The Second World War*, Hamish Hamilton (London, 1975)
The Origins of the Second World War Reconsidered: The A. J. P. Taylor Debate After Twenty-Five Years, ed. G. Martel, (London, 1986)
The Origins of the Second World War, ed. Esmonde M. Robertson, Macmillan Student Editions, Macmillan (London, 1971)
Thorne, C., *The Approach to War 1938-1939*, Macmillan (London, 1967)
Weinberg, Gerhard L., *Visions of Victory. The Hopes of Eight World War II Leaders* (Cambridge: Cambridge University Press, 2005)
Weinberg, Gerhard L., *Hitler's Foreign Policy 1933-1939: The Road to World War II*, Enigma Books, rev ed (New York 2009)
Wint, Guy, *The Penguin History of the Second World War*, Penguin Books, 3rd Rev edition (London, 1999)
Wolfson, R., *From Peace to War: European Relations 1919-39*, Arnold (London, 1985)
Woods, Randall Bennet, *A Changing of Guard: Anglo-American Relations, 1941-1946* (Chapel Hill: University of North Carolina Press, 1990)
Beevor, Anthony, *Στάλινγκραντ* (Αθήνα: Γκοβόστης, 2004)
Γκολντχάγκεν, Ντάνιελ Τζόνα, *Πρόθυμοι δήμιοι: Οι εκτελεστές του Χίτλερ* (Αθήνα: Terzo Books 1998)
Δορδανάς, Στράτος Το αίμα των αθώων (Αθήνα: Εστία, 2006)
Ferro, Marc, *Οι επτά ηγέτες του πολέμου, 1918-1945* (Αθήνα: Μεταίχμιο, 2008)
Goldenshohn, Leon, *Νυρεμβέργη* (Αθήνα: Κέδρος, 2006)
Kershaw, Ian, *Χίτλερ 1936-1945: Νέμεσις* (Αθήνα: Scripta, 2005)
Mazower, Mark, *Στην Ελλάδα του Χίτλερ* (Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 1994)
Mazower, Mark, *Η αυτοκρατορία του Χίτλερ: Ναζιστική εξουσία στην κατοχική Ευρώπη* (Αθήνα: Αλεξάνδρεια, 2009)
Παπαγιαννάκης, Ελευθέριος, *Ο ελληνοϊταλικός πόλεμος* (Αθήνα: Ιωλκός, 2004)
Parker Alastair, *Ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος* (Αθήνα: Θύραθεν, 2004)
Rees, Lawrence, *Άουσβιτς* (Αθήνα: Πατάκης, 2006)
Στεφανιάδης, Αδάμ Γ., *Η δίκη της Νυρεμβέργης* (Αθήνα: Πελασγός, 2000)
Συλλογικό, *Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αι.* (Αθήνα: Βιβλιόραμα, 2009)
Συλλογικό, *Το Ολοκαύτωμα στα Βαλκάνια και στην Ελλάδα* (Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2011)
Χατζηφωτίου, Ζάχος, *Στα μονοπάτια του πολέμου* (Αθήνα: Ωκεανίδα, 1997)

Επιστημονικά Περιοδικά

Υπάρχει σημαντικός αριθμός έγκριτων επιστημονικών περιοδικών που δημοσιεύουν άρθρα σχετικά με σε ειδικά θέματα σύγχρονης ιστορίας και δη τον Β΄ Παγκόσμιο στα ελληνικά και σε άλλες γλώσσες:

Ενδεικτικά:

Διεθνής και Ευρωπαϊκή Πολιτική, Επιστήμη και Κοινωνία, Historein/Ιστορείν, Ιστορία, Κλειώ, Μεσόγειος, Μνήμων, Σύγχρονα Θέματα, Balkan Studies, American Historical Review, Cold War Studies, Contemporary European History, Continuity and Change, Diplomacy and Statecraft, European Historical Quarterly, History and Theory, Journal of Global History, Journal of American History, Journal of Contemporary History, Journal of Cold War Studies, Journal of Modern History, Journal of Social History, Mediterranean Quarterly, Modern Intellectual History, Past and Present, The Economic Historical Review, The Historical Review, The Journal of Hellenic Studies, The Journal of Modern History, Vierteljahreshefte für Geschichte, War in History

Επίσης, πολλά άρθρα για τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο δημοσιευμένα σε επιστημονικά περιοδικά μπορούν να ανευρεθούν μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα <http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170> του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Εναλλακτικά, μπορούν να εντοπιστούν από τη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>) ή άλλες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά παρέχεται πλήρης πρόσβαση στο περιεχόμενο. Τέλος, συνιστάται η ανεύρεση άρθρων από ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων που συγκεντρώνουν μεγάλο αριθμό περιοδικών, όπως www.jstor.org και muse.jhu.edu.

Τύπος, ΜΜΕ

Ελληνικά και ξένα μέσα επικοινωνίας προσφέρουν τακτικά σημαντικές παρουσιάσεις αναλύσεων για ειδικά θέματα σύγχρονης ιστορίας όπως ο Β΄ Παγκόσμιος Πόλεμος με τη χρήση έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού, π.χ. History Channel (www.history.com), Τηλεόραση της Βουλής, ΣΚΑΙ, ΝΕΡΙΤ, όπως και ειδικές εκδόσεις εφημερίδων (*Η Καθημερινή, Το Βήμα κ.ά.*)

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές προτρέπονται να συμβουλευούνται συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, τη Βιβλιοθήκη του έτερου Τμήματος Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής της Σχολής Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών και ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων, όπως κυρίως το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και διαθέτουν αξιόλογες συλλογές βιβλίων, περιοδικών ή αρχείων για τη σύγχρονη ευρωπαϊκή και παγκόσμια ιστορία. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32)
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα)
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι)
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο)
- Βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη)
- Βιβλιοθήκη του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πανεπιστημιούπολη, Ζωγράφου)
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Κωνσταντίνος Γ. Καραμανλής (Ελευθερίου Βενιζέλου & Καραϊσκάκη, Φιλοθέη)
- Βιβλιοθήκη των Αρχείων Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας (Πλατεία Ελευθερίας 1, Αθήνα)
- Αρχείο του Ελληνικού Ιστορικού και Λογοτεχνικού Αρχείου (Αγίου Ανδρέου 5, Αθήνα)
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14)
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70)
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76)
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18)
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι)
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228)
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17)
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22)
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31)
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16)
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21)
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86)
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11)
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	X1400E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	5 και 7
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΚΟΠΗΣΕΙΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διαλέξεις</i>	3	1,6	
<i>Ατομική Έκθεση</i>		1,2	
<i>Προφορική Παρουσίαση</i>		0,1	
<i>Τελικές εξετάσεις</i>		2,3	
<i>Σύνολο</i>		5,2 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	<i>ειδικού υποβάθρου</i>		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:			
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS217/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης</i> • <i>Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β</i> • <i>Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων</i> <p>Οι φοιτητές/ήτριες εξοικειώνονται με τη πολιτικές δημοσκοπήσεις και τη σχέση τους με τα πολιτικά κόμματα. Ταυτόχρονα, μαθαίνουν τα βασικά χαρακτηριστικά και στάδια της πολιτικής έρευνας. Αναλυτικότερα οι φοιτητές/ήτριες μαθαίνουν την ιστορία των πολιτικών δημοσκοπήσεων στην Ελλάδα, το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο και κατανοούν τα χαρακτηριστικά των μεθοδολογικών εργαλείων των πολιτικών δημοσκοπήσεων, τις τεχνικές και τα στάδια διεξαγωγής της έρευνας. Προβληματίζονται για το ρόλο των δημοσκοπήσεων στην κατανόηση και ανάλυση της κοινωνικής και πολιτικής πραγματικότητας. Οι φοιτητές/ήτριες κατανοούν τη σχέση των πολιτικών δημοσκοπήσεων με τα Μ.Μ.Ε. καθώς και τη σχέση των κομμάτων με τις πολιτικές δημοσκοπήσεις. Ειδικότερα κατανοούν το πως αξιοποιούνται οι μετρήσεις στην ανάλυση και χάραξη πολιτικής στρατηγικής συνολικά και ειδικότερα κατά τη διάρκεια των εκλογικών αναμετρήσεων. Οι φοιτητές/ήτριες αναλύουν το ρόλο των δημοσκοπήσεων και τη σχέση τους με άλλους θεσμικούς φορείς όπως η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Προβληματίζονται γύρω από τις ιδιαιτερότητες και τα προβλήματα των δημοσκοπήσεων που σχετίζονται με τη μεθοδολογία, τους κανόνες διεξαγωγής και τους κανόνες δημοσιοποίησης. Οι φοιτητές εκπονούν και παρουσιάζουν πρωτότυπες ερευνητικές εργασίες αναπτύσσοντας ικανότητες και δεξιότητες στη χρήση γραπτού λόγου, συγκέντρωση και Ιεράρχηση Πληροφορίας από διάφορες πηγές /διαδίκτυο, Ανάπτυξη Δημοσίου Λόγου, Διαχείριση χρόνου και Ανάπτυξη Επιχειρήματος.</p>

<p>Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</p>	
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....</p>
<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Ομαδική εργασία Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p>	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναλύει μια σειρά θεμάτων στο αντικείμενο των δημοσκοπήσεων και ειδικότερα της πολιτικής έρευνας. Εστιάζει στη χρήση των πολιτικών δημοσκοπήσεων από τα πολιτικά κόμματα ειδικότερα κατά τις προεκλογικές περιόδους.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Η ιστορία των πολιτικών δημοσκοπήσεων στην Ελλάδα	- <i>Champagne, Patrick. Η κατασκευή της κοινής γνώμης : Το νέο πολιτικό παιχνίδι / Patrick Champagne · μετάφραση Σταματίνα Μανδηλαρά. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη, 2004.</i> - <i>Νικολακόπουλος Ηλίας, Η ανάπτυξη των Πολιτικών Δημοσκοπήσεων στην Ελλάδα στο Δ. Τσάτσος και Ξεν. Κοντιάδης (επιμ.), Το μέλλον των πολιτικών κομμάτων, κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2003.</i> - <i>Σημειώσεις Μαθήματος</i>	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS217/
2. Τα χαρακτηριστικά των μεθοδολογικών εργαλείων των πολιτικών δημοσκοπήσεων, οι τεχνικές και τα στάδια διεξαγωγής της έρευνας	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS217/
3. Ο ρόλος των δημοσκοπήσεων στην κατανόηση και ανάλυση της κοινωνικής και πολιτικής πραγματικότητας	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS217/
4. Η σχέση των πολιτικών δημοσκοπήσεων με τα Μ.Μ.Ε.	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS217/
5. Η σχέση των κομμάτων με τις πολιτικές δημοσκοπήσεις και συγκεκριμένα η αξιοποίηση των μετρήσεων στην ανάλυση και χάραξη πολιτικής στρατηγικής συνολικά και	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS217/

ειδικότερα κατά τη διάρκεια των εκλογικών αναμετρήσεων		
6. Το νομοθετικό πλαίσιο των δημοσκοπήσεων στην Ελλάδα	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS217/
7. Ο ρόλος των δημοσκοπήσεων και η σχέση τους με άλλους θεσμικούς φορείς όπως η Τοπική Αυτοδιοίκηση	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS217
8. Οι ιδιαιτερότητες και τα προβλήματα των δημοσκοπήσεων που σχετίζονται με τη μεθοδολογία, τους κανόνες διεξαγωγής και τους κανόνες δημοσιοποίησης	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS217
9. Οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών εργασιών	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS217
10. Οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών εργασιών	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS217
11. Οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών εργασιών	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS217
12. Οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών εργασιών	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS217
13. Οργάνωση και παρουσίαση ερευνητικών εργασιών	Όπως παραπάνω	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS217
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1	Γραπτές εξετάσεις - συμμετοχή στο μάθημα, εκπόνηση και παρουσίαση εργασιών	
Πρόταση 2	.....	
Πρόταση 3	.....	
Πρόταση 4	.....	
Άλλο	.....	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση διαδικτύου για έρευνα, παρουσιάσεις εργασιών και επικοινωνία	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες
	Ατομική Εργασία	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες+ 3 ώρες = 30 ώρες
	Προφορική Παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας
	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες
Σύνολο	131,5 ώρες	

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Αξιολόγηση στα Ελληνικά, εξέταση γραπτή στο τέλος του εξαμήνου, Προφορική παρουσίαση εργασίας, παρουσία και συμμετοχή στις διαλέξεις.</p> <p>Η βαθμολογία προκύπτει κατά 60% από την συμμετοχή στις διαλέξεις, την εκπόνηση και παρουσίαση ερευνητικής εργασίας και κατά 40% από τις γραπτές εξετάσεις. Οι φοιτητές ενημερώνονται για τα κριτήρια αξιολόγησης στην αρχή του εξαμήνου.</p>

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Champagne, Patrick. Η κατασκευή της κοινής γνώμης : Το νέο πολιτικό παιχνίδι / Patrick Champagne · μετάφραση Σταματίνα Μανδηλαρά. - 1η έκδ. - Αθήνα : Εκδόσεις Πατάκη, 2004.*
- Νικολακόπουλος Ηλίας, Η ανάπτυξη των Πολιτικών Δημοσκοπήσεων στην Ελλάδα στο Δ. Τσάτσος και Ξεν. Κοντιάδης (επιμ.), Το μέλλον των πολιτικών κομμάτων, κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου, εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2003.*
- Σημειώσεις Μαθήματος*

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΕ8010Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Έκθεση		0,7	
Προφορική παρουσίαση		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,7 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS252/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων είναι ένα από τα λίγα τμήματα κοινωνικών επιστημών στην Ελλάδα που προσφέρουν στους/ις φοιτητές/ήτριες τους τη δυνατότητα να εξοικειωθούν με τη σύγχρονη γεωπολιτική σκέψη (τόσο την παραδοσιακή όσο και τη σύγχρονη κριτική προσέγγιση). Οι φοιτητές/ήτριες αποκτούν δεξιότητες στην αναζήτηση και ανάλυση σύνθετων δεδομένων, κατανοούν διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις, μαθαίνουν την πολυπλοκότητα της αλληλεπίδρασης γεωγραφικών, οικονομικών και πολιτικών παραγόντων. Επίσης το μάθημα προωθεί την κριτική σκέψη και ιδιαίτερα την κριτική ανάγνωση σεβασμό στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα ενώ προετοιμάζει τους/ις φοιτητές/ήτριες για εξειδικευμένες μεταπτυχιακές σπουδές σε ζητήματα διεθνών σχέσεων και εξωτερικής πολιτικής.</p> <p>Οι φοιτητές/ήτριες εξοικειώνονται με τη μελέτη του ρόλου της γεωγραφίας στη διεθνή πολιτική και την ιστορία της γεωπολιτικής σκέψης από τους νεοτερμινιστές γερμανούς θεωρητικούς του 19^{ου} αιώνα έως την κριτική γεωπολιτική. Προβληματίζονται ιδιαίτερα για τη σχέση «αντικειμενικών» και «υποκειμενικών» γεωπολιτικών αντιλήψεων. Αποκτούν δεξιότητες στην ανάγνωση χαρτών και στατιστικών δεδομένων και στην «αποκρυπτογράφηση» γεωπολιτικών αφηγήσεων. Επίσης κατανοούν σε μεγαλύτερο βάθος την ανάλυση της εξωτερικής πολιτικής και της διαμόρφωσης των διεθνών σχέσεων.</p>

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Ομαδική εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
 Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
 .....
 Άλλες...
 .....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
 Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή: Γιατί η γεωγραφία έχει σημασία		Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
2. Η άνοδος και η πτώση της Γεωπολιτικής	Α. Χουλιάρας, <i>Γεωγραφικοί Μύθοι της Διεθνούς Πολιτικής</i> , Κεφάλαιο 1	
3. Η Γαλλική γεωπολιτική	G. Parker, <i>Γεωπολιτική: Παρελθόν, Παρόν και Μέλλον</i> , Αθήνα: Ροές, 2002, Κεφάλαιο 2	
4. Η Επάνοδος της "μεγάλης θεωρίας" 1	Α. Χουλιάρας, <i>Γεωγραφικοί Μύθοι της Διεθνούς Πολιτικής</i> , Κεφ. 2, σελ. 31-63	
5. Η Επάνοδος της "μεγάλης θεωρίας" 2	Α. Χουλιάρας, <i>Γεωγραφικοί Μύθοι της Διεθνούς Πολιτικής</i> , Κεφ. 3, σελ. 64-83	
6. Κριτική Γεωπολιτική 1	Α. Χουλιάρας, <i>Γεωγραφικοί Μύθοι της Διεθνούς Πολιτικής</i> , Κεφ. 3, σελ. 85-119	
7. Κριτική Γεωπολιτική 2	Α. Χουλιάρας, <i>Γεωγραφικοί Μύθοι της Διεθνούς Πολιτικής</i> , Κεφ. 3, σελ. 120-166	
8. Η Γεωπολιτική στο Μετανεωτερικό Κόσμο	Α. Χουλιάρας, <i>Γεωγραφικοί Μύθοι της Διεθνούς Πολιτικής</i> , Κεφ. 4	
9. Η Γεωπολιτική της Ελλάδας	Α. Χουλιάρας και Σ. Πετρόπουλος, <i>Η Αφρική και οι Άλλοι</i> , Κεφ. 7	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
10. Η Γεωπολιτική της ΕΕ		Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
11. Παρουσιάσεις εργασιών 1		
12. Παρουσιάσεις εργασιών 2		

13. Ανακεφαλαίωση	A. Χουλιάρας και Σ. Πετρόπουλος, <i>H Αφρική και οι Άλλοι</i> , Κεφ. 8	
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητών/ανά βδομάδα:		
Βδομάδες 6-13	Τμηματική προφορική παρουσίαση ατομικών εκθέσεων από φοιτητές	
Τέλος βδομάδας 13	Υποβολή γραπτής ατομικής έκθεσης	
Εξεταστική περίοδος	Τελικές γραπτές εξετάσεις	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Η οργάνωση του μαθήματος (πχ ανακοινώσεις, πρόσθετο ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό, επιλογή/υποβολή/βαθμολόγηση εργασιών κλπ) στηρίζεται στην αξιοποίηση του e-class. Στις περιπτώσεις παραδόσεις γίνεται παρουσίαση με τη χρήση υπολογιστή και projector. Η βαθμολογία καταχωρείται με τη χρήση της εφαρμογής classweb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/).												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασιών / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Έκθεση</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική παρουσίαση</td> <td>1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>118 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου												
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες												
Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες												
Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες												
Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες												
Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάσει την ακόλουθη διαδικασία: Γραπτές εξετάσεις: 80% Ατομική Έκθεση: 20%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμολογιών. Ο βαθμός των γραπτών εξετάσεων στις οποίες τίθενται ερωτήσεις σύντομης απάντησης πολλαπλασιάζεται επί 0,80 (πχ 6x0,80=4,8). Ο βαθμός της ατομικής έκθεσης αφορά την σύντομη ανάπτυξη ενός δοκιμίου έκτασης 1.500-2.000 λέξεις) πολλαπλασιάζεται επί 0,20 (πχ 8x0,20=1,60).</p> <p>Η συμμετοχή στα μαθήματα μπορεί να ενισχύσει την τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας ως 10%. Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να πάρει προβιβασίμο βαθμό (τουλάχιστον 5) στις γραπτές εξετάσεις. Σε αντίθετη περίπτωση, στην τελική βαθμολογία του/της δεν συνυπολογίζονται η ατομική</p>												

έκθεση και η συμμετοχή στα μαθήματα. Κατοχυρώνονται, ωστόσο, οι βαθμολογίες αυτές για την αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο στην οποία θα συμμετάσχει.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βασικά Εγχειρίδια

Αστέρης Χουλιάρης, *Γεωγραφικοί Μύθοι της Διεθνούς Πολιτικής*, Αθήνα: Ροές, 2004

Braden, Kathleen E. and Fred M. Shelley, *Παγκόσμια Γεωπολιτική*, Αθήνα: Ροές, 2006

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Parker, Geoffrey, *Γεωπολιτική: Παρελθόν, Παρόν και Μέλλον*, Αθήνα: Ροές, 2002

Agnew, John, *Geopolitics – revisioning world politics*, London: Routledge, 1998

Clover, Charles, «Dreams of the Eurasian Heartland, the reemergence of Geopolitics», *Foreign Affairs*, Vol. 78 (2), March-April 1999, σελ. 242-268

Dodds, Klaus, *Geopolitics in a changing world*, London: Prentice Hall, 2000

Dodds, Klaus and David Atkinson, eds, *Geopolitical traditions – a century of geopolitical thought*, London: Routledge, 2000

Glassner, Martin, *Political Geography*, London: John Wiley and Sons, 1996

Gordon, Michael R., and Bernard E. Trainor, *The General's War: The Inside Story of the Conflict in the Gulf*, Boston: Little, Brown, 1995 (ιδιαίτερα τις σελ. 75-101)

Gray, Colin and Geoffrey Sloan, eds, *Geopolitics, Geography and Strategy*, London: Frank Cass, 1999

Gray, Colin, «The Continued Primacy of Geography», *Orbis*, Vol. 40 (2), Spring 1996, σελ. 247-261

Huliaras, A. and Tsardanidis Ch.,), «(Mis)Understanding the Balkans: The Three Greek Geopolitical Codes of the Post-communist era», *Geopolitics* [Routledge], Vol. 11 (3), Autumn 2006, pp. 465-483.

Kliot, Nurit and David Newman (eds), *Geopolitics at the End of the Twentieth Century*, London: Frank Cass, 2000

Lesser, Ian, F. Stephen Larrabee, Michele Zanini, Katia Vlachos Greece's New Geopolitics, Washington: RAND, 2001 (για το πλήρες κείμενο on line βλ. <http://www.rand.org/publications/MR/MR1393/>)

Libicki, «The Emerging Primacy of Information», *Orbis*, Vol. 40 (2), Spring 1996, σελ. 261-276

Luttwak, Edward N., «From Geopolitics to Geoeconomics», *The National Interest*, No 20, Summer 1990, σελ. 17-24

Mackinder, Halford J., «The Geographic Pivot of History», *Geographic Journal*, No 23, 1904: 421-444

O' Loughlin, J., ed., *Dictionary of Geopolitics*, Westport: Greenwood Press, 1994

O Tuathail, Gearoid, *Critical geopolitics – the politics of writing global space*, London: Routledge, 1996

O Tuathail, Gearoid, Paul Routledge and Simon Dalby, eds, *The Geopolitics Reader*, London: Routledge, 1998

O Tuathail, Gearoid and Simon Dalby, eds, *Rethinking geopolitics*, London: Routledge, 1998*

Parker, Geoffrey, *Western Geopolitical Thought in the Twentieth Century*, New York: St Martin's Press, 1985 (ιδιαίτερα τις σελ. 102-119)

Parker, Geoffrey, «Political geography and geopolitics», in A. J. R. Groom and Margot Light, *Contemporary*

International Relations. A Guide to Theory, London: Pinter, 1994, σελ. 170-181

Peters, Suzanne, «The 'West' against the 'rest': Geopolitics after the end of the Cold War», *Geopolitics*, Vol. 4 (3), Winter 1999, σελ. 29-46

Spykman, Nicholas J., *America's Strategy in World Politics*, New York: Harcourt, Brace and Co, 1942 (ιδιαίτερα τις σελ. 11-40 και 411-472)

Spykman, Nicholas J., *The Geography of Peace*, New York: Harcourt Brace, 1944

Sumida, Jon Tetsuro, *Inventing Grand Strategy and Teaching Command: The Classic Works of Alfred Thayer Mahan Reconsidered*, Johns Hopkins University Press (ιδιαίτερα τις σελ. 1-41 και 80-117)

Βιδάλης, Ορέστης, *Το σύγχρονο γεωπολιτικό περιβάλλον και η εθνική μας πολιτική*, Αθήνα: Ελληνική Ευρωεκδοτική, 1998

Κάπλαν, Ρόμπερτ, *Η Επερχόμενη Αναρχία*, Αθήνα: Ροές, 2001

Karlan, Robert, 'The Revenge of Geography', *Foreign Policy*, May/June 2009

Λουκάς, Ιωάννης, *Η Γεωπολιτική*, Αθήνα: Τροχαλία, 2000

Μάζης, Ιωάννης, *Γεωπολιτική των Υδάτων στη Μέση Ανατολή*, Αθήνα: Τροχαλία, 1996

Πρεβελάκης, Γεώργιος, *Γεωπολιτική της Ελλάδας*, Αθήνα: Libro, 1998

Μπρζεζίνσκι, Ζμπίγκνιου, *Η Μεγάλη Σκακιέρα*, Αθήνα: Λιβάνης – Νέα Σύνορα, 1998

Ραμονέ, Ιγνάσιο, *Γεωπολιτική του Χάους*, Αθήνα: Πόλις, 1999 *

Huntington, Samuel, *Η Σύγκρουση των Πολιτισμών*, Αθήνα: Terzobooks, 2000

Επιστημονικά Περιοδικά

Πολύ ενδιαφέροντα περιοδικά είναι τα *Geopolitics*, *Political Geography*, *Geoforum* και *Geojournal*. Περισσότερο προσβάσιμα στο ευρύ κοινό είναι τα *Foreign Affairs*, *Foreign Policy*, *Current History*, *Orbis*, *Survival* και *World Policy Journal* (ελεύθερη πρόσβαση μέσω του HEALink).

Διευθύνσεις στο Διαδίκτυο

Πολύ ενδιαφέρον site με πάρα πολλά χρήσιμα links βλ. *Resources for Geographers* (www.colorado.edu/geography/virtdept/resources/contents.htm)

Επίσης πολύ ενδιαφέρον (και γενικότερου ενδιαφέροντος) είναι το *Geosource* του Πανεπιστημίου της Ουτρέχτης (www.library.uu.nl/geosource/index.html)

Για μελέτες περιοχών (area studies) βλ. *World Area Studies – Internet Resources* (<http://vax.wcsu.edu/socialsci/area.html>)

Ενδιαφέρον (και πιο εξειδικευμένο στη γεωπολιτική) είναι το *The Geopolitics Page* (www.geocities.com/Heartland/Plains/8065/geopo.html)

Για χάρτες εξαιρετική είναι η on-line συλλογή της Βιβλιοθήκης Perry-Castaneda του University of Texas (www.lib.utexas.edu/maps/index.html) καθώς και οι θεματικοί χάρτες της Le Monde Diplomatique (<http://mondediplo.com/maps/>)

Για τις τρέχουσες εξελίξεις πολύτιμο είναι το site του BBC (www.bbc.co.uk). Για πιο «γεωπολιτική» ανάλυση των εξελίξεων βλ. το Strategic Forum (www.stratfor.com).

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Πτυχίο		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	X2000E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε και Ζ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Μέθοδοι ανάλυσης και επεξεργασίας δεδομένων στις κοινωνικές επιστήμες		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Σεμινάρια		1,6	
Ασκήσεις		1	
Μελέτη		1,6	
Εργασία		1,2	
Σύνολο		5,4 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	–		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS361/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Όσοι ολοκληρώνουν με επιτυχία το μάθημα θα είναι σε θέση να συνθέτουν και να πραγματοποιούν περιεκτικές αλλά ολοκληρωμένες αναλύσεις για θέματα κοινωνικού, οικονομικού ή πολιτικού ενδιαφέροντος. Οι φοιτητές μαθαίνουν να:

- εντοπίζουν, να ανακτούν και να επεξεργάζονται ποσοτικά και ποιοτικά δημόσια δεδομένα για ζητήματα κοινωνικού, οικονομικού ή πολιτικού χαρακτήρα,
- επιλέγουν από μία φαρέτρα αναλυτικών τεχνικών και να τις εφαρμόζουν στη διερεύνηση ζητημάτων κοινωνικού, οικονομικού ή πολιτικού χαρακτήρα,
- ερμηνεύουν και εν συνεχεία να παρουσιάζουν με δημιουργικό τρόπο τα αποτελέσματα των αναλύσεών τους με τη χρήση προηγμένων απεικονίσεων και τυποποιημένων αναφορών.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
<p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Αυτόνομη Εργασία</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα είναι σεμιναριακής μορφής και επικεντρώνεται στην ανάπτυξη δεξιοτήτων με τη χρήση λογισμικού μέσω των οποίων επιτυγχάνονται τα μαθησιακά αποτελέσματα. Η αντιστοιχία με κεφάλαια είναι ενδεικτική.

1	Εισαγωγή και προετοιμασία	Διδακτικές σημειώσεις
2	Κατανόηση δεδομένων 1 – Είδη δεδομένων	Διδακτικές σημειώσεις, Κατσής κ.α. (2010:Εισαγωγή), De Vaus (2011: K1-K2)
3	Κατανόηση δεδομένων 2 – Μορφές αποθήκευσης δεδομένων	Διδακτικές σημειώσεις
4	Κατανόηση δεδομένων 3 – Τεχνικές επεξεργασίας ποιοτικών δεδομένων	Διδακτικές σημειώσεις, Κατσής κ.α. (2010:Εισαγωγή), De Vaus (2011: K1-K2, K5-K6)
5	Κατανόηση δεδομένων 3 – Τεχνικές επεξεργασίας ποσοτικών δεδομένων	Διδακτικές σημειώσεις, Κατσής κ.α. (2010:Εισαγωγή)
6	Από τα δεδομένα στην πληροφορία 1 – Πίνακες	Διδακτικές σημειώσεις, De Vaus (2011: K28)
7	Από τα δεδομένα στην πληροφορία 2 – Γραφήματα	Διδακτικές σημειώσεις, De Vaus (2011: K29)
8	Από τα δεδομένα στην πληροφορία 3 – Στοιχεία περιγραφικής Στατιστικής (Πίνακες συχνότητας)	Διδακτικές σημειώσεις, Κατσής κ.α. (2010:K1)
9	Από τα δεδομένα στην πληροφορία 3 – Στοιχεία περιγραφικής Στατιστικής (Μέτρα κεντρικής τάσης)	Διδακτικές σημειώσεις, Κατσής κ.α. (2010:K1), De Vaus (2011: K30)
10	Από την πληροφορία στη γνώση – Επιλεγμένες τεχνικές ανάλυσης δύο μεταβλητών (Συσχέτιση)	Διδακτικές σημειώσεις, Κατσής κ.α. (2010:K4), De Vaus (2011: K13)
11	Από την πληροφορία στη γνώση – Επιλεγμένες τεχνικές ανάλυσης δύο μεταβλητών (Απλή Γραμμική Παλινδρόμηση)	Διδακτικές σημειώσεις, Κατσής κ.α. (2010:K5)
12	Επικοινωνία της γνώσης – Τυποποιημένες Αναφορές – Στοιχεία σχεδιασμού	Διδακτικές σημειώσεις
13	Ασκήσεις εξοικείωσης	

--

Η αξιολόγηση γίνεται μεταξύ θεματικών ενοτήτων με τη μεθοδολογία που περιγράφεται παρακάτω.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Σεμινάρια στην αίθουσα Η/Υ</p>
--	-----------------------------------

<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	ΝΑΙ – Πλήρως. Χρησιμοποιούνται τα φύλλα εργασίας (π.χ. Excel, Calc) και συστήματα ανάλυσης δεδομένων (π.χ. KNIME, Orange)															
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="683 344 1015 376">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1015 344 1348 376">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="683 376 1015 407">Σεμινάρια</td> <td data-bbox="1015 376 1348 407">13 x 3=39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 407 1015 439">Ασκήσεις</td> <td data-bbox="1015 407 1348 439">13 x 2 ώρες = 26 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 439 1015 470">Μελέτη</td> <td data-bbox="1015 439 1348 470">13 x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 470 1015 501">Εργασία</td> <td data-bbox="1015 470 1348 501">30 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 501 1015 533"></td> <td data-bbox="1015 501 1348 533"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 533 1015 564"></td> <td data-bbox="1015 533 1348 564">134 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Σεμινάρια	13 x 3=39 ώρες	Ασκήσεις	13 x 2 ώρες = 26 ώρες	Μελέτη	13 x 3 ώρες = 39 ώρες	Εργασία	30 ώρες				134 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου															
Σεμινάρια	13 x 3=39 ώρες															
Ασκήσεις	13 x 2 ώρες = 26 ώρες															
Μελέτη	13 x 3 ώρες = 39 ώρες															
Εργασία	30 ώρες															
	134 ώρες															
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα αξιολόγησης Ελληνικά</p> <p>Ασκήσεις ανάλυσης δεδομένων 70% Στους φοιτητές εκφωνείται μία δοκιμασία σε αντιστοιχία με την θεματική ενότητα της ύλης προκειμένου να ολοκληρωθεί με τα λογισμικά εργαλεία ή/και τις μεθόδους της ενότητας. Η δοκιμασία πρέπει να ολοκληρωθεί εντός συγκεκριμένου χρονικού ορίου (συνήθως μία εβδομάδα). Εξετάζεται η ορθότητα και πληρότητα του τρόπου με τον οποίο ολοκληρώθηκε η άσκηση.</p> <p>Εργασία ανάλυσης δεδομένων 30% Στους φοιτητές δίνεται μία δοκιμασία αυξημένης δυσκολίας προκειμένου να ολοκληρωθεί με τα λογισμικά εργαλεία ή/και τις μεθόδους της ενότητας, με τη μορφή εργασίας εξαμήνου. Η εργασία έχει διάρκεια εκπόνησης που συμπίπτει χρονικά με την περίοδο εξέτασης. Εξετάζεται η ορθότητα και πληρότητα του τρόπου με τον οποίο ολοκληρώθηκε η εργασία.</p>															

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

- Αθανάσιος Κατσής, Γεώργιος Σιδερίδης, Αναστάσιος Εμβαλωτής. (2010). *Στατιστικές Μέθοδοι στις Κοινωνικές Επιστήμες*. Αθήνα: Μοτίβο Εκδοτική.
- David de Vaus. (2011). *Ανάλυση Κοινωνικών Δεδομένων: 50 βασικά θέματα*. Αθήνα: Πεδίο.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	X900E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε και Ζ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	“Ευρωπαϊκός Πολιτισμός : Φεμινιστικό Κίνημα”		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Επίσκεψη		0,40	
Ατομική εργασία+παρουσίαση		3,12	
Σύνολο			
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>		5,12 (≈5)	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική Για φοιτητές/τριες Erasmus, υπάρχει η δυνατότητα και συγγραφής essay στην αγγλική γλώσσα ή γαλλική γλώσσα		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS184/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα εστιάζει στο ευρωπαϊκό φεμινιστικό κίνημα ενώ εξετάζεται ιδιαίτερα και η ανάδυση του φεμινισμού στην Ελλάδα. Παρουσιάζονται οι τρεις περίοδοι του κινήματος, οι θεωρίες που τις διέπουν και οι κυριότερες προσωπικότητες που βοήθησαν στην εξάπλωσή του και στη θεωρητική του συγκρότηση. Οι επιδράσεις της φεμινιστικής κριτικής στη γραφή και στον κινηματογράφο θα εξεταστούν επίσης, μέσα από την αγγλοσαξωνική σχολή και την γαλλική φεμινιστική θεωρία. Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στις σχέσεις φεμινισμού και πολιτικής, ειδικά στο ελληνικό παράδειγμα (ιριναντισμός και 'γυναικεία παιδείσις', παρθεναγωγεία και εθνική εκπαιδευτική πολιτική, κ.ά).

Το μάθημα αυτό φιλοδοξεί να εισάγει τον φοιτητή και την φοιτήτρια στο χώρο των Σπουδών του Φύλου μέσα από την ιστορία και τις αρχές του φεμινιστικού κινήματος και των διαφόρων σταδίων του αλλά και να τον/την εξοικειώσει με τις βασικές έννοιες της φεμινιστικής θεωρίας και της φεμινιστικής κριτικής στον χώρο του πολιτισμού. Βασική στόχευση αποτελεί επίσης η ευαισθητοποίησή των φοιτητών και των φοιτητριών σε θέματα φύλου σε πεδία της κοινωνικής ζωής αλλά και σε πεδία που διαθέτουν εμφανείς διαδράσεις με την

πολιτική επιστήμη και τις διεθνείς σχέσεις.
Οι φοιτητές/τριες μετά την παρακολούθηση αυτού του μαθήματος γνωρίζουν τη σημασία που ενέχει η διάσταση του Φύλου στα πολιτικά και κοινωνικά πεδία, στην εκπαίδευση και στον εργασιακό χώρο, και κατανοούν την πολιτισμική συμβολή του στην ανάπτυξη των ατομικών και των συλλογικών ταυτοτήτων. Είναι επίσης σε θέση να αξιοποιήσουν τη γνώση τους και την κριτική τους σκέψη σε ζητήματα που αφορούν τη διαφορετικότητα αναφορικά με την ατομική έκφραση της σωματικότητας, της σεξουαλικότητας, της ένδυσης και της συντροφικότητας. Το εύρος του γνωστικού τους πεδίου στο αντικείμενο αυτό, τους βοηθά να επεκτείνουν τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο και σε συναφή πεδία, και να είναι ικανοί να συνομιλούν με εκπροσώπους τόσο των ανθρωπιστικών όσο και των κοινωνικών επιστημών, αξιοποιώντας αντίστοιχα μεθοδολογικά, βιβλιογραφικά και ερευνητικά εργαλεία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας, σεβασμός στη διαφορετικότητα
Επίδειξη ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Άσκηση κριτικής και ανάπτυξη κριτικής σκέψης
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεματικές του μαθήματος-δράσεις

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται οι βασικοί σταθμοί της ιστορίας του φεμινιστικού κινήματος στην Ελλάδα και την Ευρώπη, παρουσιάζονται μεγάλες μορφές γυναικών που σημάδεψαν το χώρο αυτό (Olympe de Gouges, Mary Wollstonecraft, Simon de Beauvoir, Hélène Cixous, Judith Butler, etc) καθώς και οι κυριότερες αρχές των θεωρητικών μοντέλων που χαρακτήρισαν τα τρία στάδια του φεμινιστικού κινήματος. Εξετάζονται επίσης, κυρίως σε επίπεδο εφαρμογής μέσα από κείμενα και μέσα από την φιλική γραφή, ιδιαίτερες θεματικές όπως το γυναικείο σώμα στα Media και στη διαφήμιση, η γυναίκα ως αναπαράσταση (pop culture, performances, etc), η γυναίκα συγγραφέας-δημιουργός, κ.ά.

Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές/τριες θα επισκεφτούν το ΚΕΘΙ (Κέντρο για Θέματα Ισότητας) στην Αθήνα και θα παρακολουθήσουν μία θεατρική παράσταση με θέματα Φύλου. Θα επισκεφτούν επίσης την Έκθεση για το Φεμινισμό στα χρόνια της Μεταπολίτευσης, στο Ίδρυμα της Βουλής.

Συγκεκριμένα, το μάθημα διαρθρώνεται ανά εβδομάδα ως εξής :

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Παρουσιάσεις στο e-class
1. Εισαγωγή: Στοιχεία Θεωρίας για τις Σπουδές Φύλου. Εννοιολογήσεις για το κοινωνικό φύλο.	Valery Bryson, <i>Φεμινιστική Πολιτική Θεωρία</i> , Αθήνα, Μεταίχμιο, 2005 (Εισαγωγή και σελ. 255-272) και Mary Evans, <i>Φύλο και Κοινωνική Θεωρία</i> , Μεταίχμιο, 2004 (ορισμένες σελίδες)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
2. Στοιχεία Θεωρίας για τη φεμινιστική κριτική. Η Γαλλική και η Αγγλοσαξωνική σχολή	Σωτήρης Βανδώρος, <i>Εισαγωγή στις πολιτικές Θεωρίες</i> , Ελληνικά ακαδημαϊκά συγγράμματα Κάλλιπος, 2015 (σελ.151-170)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
3. Η ιστορία του φεμινισμού στην Αγγλία. Σουφραζέτ και	Valery Bryson, <i>Φεμινιστική Πολιτική Θεωρία</i> (το κεφάλαιο «Το	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο

σουφραζιστ.	κυρίαρχο ρεύμα του φεμινισμού πριν και μετά την ψήφο, από την δεκαετία του 1880 ως το 1939»)	eclass
4. Ο ελληνικός φεμινισμός. Η γυναικεία εκπαίδευση. Πορτραίτα γυναικών	Ελένη Βαρίκα, <i>Η Εξέγερση των κυριών, Ίδρυμα Έρευνας και Παιδείας της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος, 1987</i> (ορισμένες σελίδες)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
5. Ο ελληνικός φεμινισμός. Ο γυναικείος τύπος (19 ^{ος} και 20 ^{ος} αι.). Καλλιρρόη Παρρέν. Αύρα Θεοδωροπούλου. Η διεκδίκηση της ψήφου.	Ελένη Βαρίκα, <i>Η Εξέγερση των κυριών</i> (ορισμένες σελίδες)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
6. Τα 3 κύματα του φεμινισμού Ο φεμινισμός στην Ευρώπη: από τις salonieres στην Judith Butler	Valery Bryson, <i>Φεμινιστική Πολιτική Θεωρία</i> (τα κεφάλαια: «Η πρώτη φεμινιστική σκέψη» και «Πέρα από τον φιλελευθερισμό. Το κυρίαρχο ρεύμα του φεμινισμού στα μέσα του 19 ^{ου} αιώνα)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
7. Η Σιμόν ντε Μπωβουάρ και το «Δεύτερο φύλο». Μπέτυ Φρίνταν και το «The Feminine Mystique»	Valery Bryson, <i>Φεμινιστική Πολιτική Θεωρία</i> (Το κεφ.: «Ο φεμινισμός μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο»)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
8. Πρόοδος		
9. Μεγάλες μορφές του φεμινιστικού κινήματος στην Ευρώπη	Valery Bryson, <i>Φεμινιστική Πολιτική Θεωρία</i> (ορισμένες διάσπαρτες σελίδες) και Σημειώσεις της καθηγήτριας	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
10. Ο σοσιαλιστικός φεμινισμός. Ο μαρξιστικός φεμινισμός στη Ρωσία. Αλεξάντρα Κόλοντάι. Ο μαύρος φεμινισμός στην Αμερική.	Valery Bryson, <i>Φεμινιστική Πολιτική Θεωρία</i> (τα κεφάλαια: «Ο σοσιαλιστικός φεμινισμός στη Μ. Βρετανία και τις ΗΠΑ», «Ο μαρξιστικός φεμινισμός στη Ρωσία», «Ο μαύρος και νεωτερικός φεμινισμός»)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
11. Φεμινιστικός κινηματογράφος. Γυναικεία γραφή. Φεμινιστική λογοτεχνία	Σημειώσεις της καθηγήτριας και 1) «Les Suffragettes» της Michele Dominici, Arte France, 2011 2) «Αυτοβιογραφία» της Ελισάβετ-Μουτζάν Μαρτινέγκου 3) «Ξέρω γιατί δεν κελαηδάει το πουλί στο κλουβί» της Maya Aggelou	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
12. Παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών/τριών – συζήτηση ανά ομάδες		
13. Παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών/τριών – συζήτηση ανά ομάδες		

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διαλέξεις (πρόσωπο με πρόσωπο)
---	--------------------------------

<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία: ppt presentations (αναρτημένα στο e-class), και προβάλλονται videos.																							
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="772 344 1015 376">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1019 344 1353 376">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="772 376 1015 432">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1019 376 1353 432">13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 432 1015 528">Εκπαιδευτικές επισκεψεις</td> <td data-bbox="1019 432 1353 528">1 Εβδ. x 5,5 = 11 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 528 1015 624">Εκπόνηση εργασίας</td> <td data-bbox="1019 528 1353 624">13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 78 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 624 1015 680"></td> <td data-bbox="1019 624 1353 680"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 680 1015 736"></td> <td data-bbox="1019 680 1353 736"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 736 1015 792"></td> <td data-bbox="1019 736 1353 792"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 792 1015 848"></td> <td data-bbox="1019 792 1353 848"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 848 1015 904"></td> <td data-bbox="1019 848 1353 904"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 904 1015 960"></td> <td data-bbox="1019 904 1353 960"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="772 960 1015 987">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1019 960 1353 987">128</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Εκπαιδευτικές επισκεψεις	1 Εβδ. x 5,5 = 11 ώρες	Εκπόνηση εργασίας	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 78 ώρες													Σύνολο Μαθήματος	128	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																							
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες																							
Εκπαιδευτικές επισκεψεις	1 Εβδ. x 5,5 = 11 ώρες																							
Εκπόνηση εργασίας	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 78 ώρες																							
Σύνολο Μαθήματος	128																							
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Το μάθημα αξιολογείται με προφορικές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου και με παρουσίαση εργασίας στην τάξη (60% και 40% αντιστοίχως). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Τα κριτήρια αυτά είναι προσβάσιμα στο e-class και αναρτώνται επίσης έξω από το Γραφείο της διδάσκουσας.</p>																							

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Αθηνά Αθανασίου (επιμ.), «Φεμινιστική θεωρία και πολιτισμική κριτική», εκδ. νήσος, 2006.
Ελένη Βαρίκα, Η Εξέγερση των κυριών, Ίδρυμα Ερευνας και Παιδείας της Εμπορικής Τράπεζας της Ελλάδος, 1987.
Valery Bryson, Φεμινιστική Πολιτική Θεωρία, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2005.
Mary Evans, Φύλο και κοινωνική ταυτότητα, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2003.
Thomas Laqueur, Κατασκευάζοντας το Φύλο, εκδ. Πολύτροπον, 2003.
Δήμητρα Μακρυνιώτη (επιμ.), Τα όρια του σώματος. Διεπιστημονικές προσεγγίσεις, εκδ. νήσος, 2004.
Σοφία Ντενίση, Ανιχνεύοντας την αόρατη γραφή. Γυναικες και γραφή στα χρόνια του ελληνικού διαφωτισμού-ρομαντισμού, Νεφέλη, 2014.
Δήμητρα Τζανάκη, Δούλα και κυρά, εκδ. Σαββάλας, 2006
Ειρήνη Ριζάκη, Οι «γράφουσες» Ελληνίδες, εκδ. Κατάρτι, 2007.

Επιστημονικά περιοδικά

Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επιστημονικών περιοδικών που ειδικεύονται σε ζητήματα φύλου και έμφυλων θεμάτων. Ανάμεσά τους είναι τα: *Signs: Journal of Women in Culture and Society*, *Tulsa Studies in Women's Literature*, *Feminist Studies*, *Clio*, *Nora*, *Gender and Society*, *Gender Issues*, *Journal of Women's History*, *Women's Studies Quarterly*, κά. Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα

<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170>

του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Άρθρα για συγκεκριμένες θεματικές στη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>). και στις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά υπάρχει μερική ή πλήρης πρόσβαση στο περιεχόμενο των βιβλίων/άρθρων.

Σημαντικό υλικό διεθνούς και ελληνικού ενδιαφέροντος για τις Σπουδές Φύλου βρίσκεται στην ιστοσελίδα του διατμηματικού μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών για το Φύλο του Παντείου Πανεπιστημίου: <http://www.genderpanteion.gr/>

Η Βιβλιοθήκη του ΚΕΘΙ (Κέντρο για Θέματα Ισότητας, της Γενικής Γραμματείας Ισότητας) περιλαμβάνει on line κάποιες μελέτες: <http://kethi.gr/category/research/page/5/>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	X1800E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε ή Ζ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	1,6	
ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		0,7	
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ		0,1	
ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ		2,3	
ΣΥΝΟΛΟ		4,7 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS351/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειωθούν οι φοιτητές/τριες με τα σύγχρονα και σημαντικότερα περιβαλλοντικά προβλήματα, την ανάγκη αντιμετώπισης τους, τις πολιτικές διαδικασίες και πρωτοβουλίες που αναπτύχθηκαν και αναπτύσσονται προς αυτή την κατεύθυνση και την αποτελεσματικότητά τους. Ειδικότερα, το μάθημα έχει ως στόχο να βοηθήσει στην κατανόηση της σχέσης πολιτικής και περιβάλλοντος και στην πολυπλοκότητα της διαδικασίας λήψης αποφάσεων σε διεθνές επίπεδο αναφορικά με την υιοθέτηση πολιτικών αντιμετώπισης περιβαλλοντικών ζητημάτων. Οι φοιτητές/τριες θα κληθούν να κατανοήσουν τους βασικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη λήψη αποφάσεων σε διεθνές επίπεδο, καθώς και το είδος των αποφάσεων και πολιτικών που λαμβάνονται, εξετάζοντας, παράλληλα, και αξιολογώντας την αποτελεσματικότητα των αποφάσεων αυτών.

Οι ικανότητες και δεξιότητες που απέκτησαν οι φοιτητές/τριες αποτυπώνονται στις εργασίες που δήλωσαν να παραδώσουν και στις οποίες ανέλυσαν συγκεκριμένα θέματα που αφορούν το μάθημα και τους στόχους του, καθώς και στις προφορικές παρουσιάσεις κατά τις οποίες απέκτησαν δεξιότητες προφορικού λόγου και ανάπτυξης επιχειρήματος.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές

αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
 Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
 Λήψη αποφάσεων
 Αυτόνομη εργασία
 Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
 Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
 Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
 Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το παρόν μάθημα διερευνά τα σύγχρονα περιβαλλοντικά ζητήματα από θεωρητική και πολιτική σκοπιά και καλείται να απαντήσει σε μια σειρά ερωτημάτων όπως: ποια είναι τα σύγχρονα περιβαλλοντικά ζητήματα; Είναι το περιβάλλον ζήτημα πολιτικής και αν ναι ποιοι είναι οι λόγοι που οδήγησαν σε αυτή την σχέση; Ποιοι είναι οι παράγοντες που επηρεάζουν τη λήψη αποφάσεων σχετικών με τα περιβαλλοντικά ζητήματα σε διεθνές επίπεδο; Για να απαντηθούν αυτά τα ερωτήματα, το μάθημα εξετάζει, αρχικά, τις επιπτώσεις των περιβαλλοντικών ζητημάτων σε παγκόσμια κλίμακα. Έπειτα, οι διαλέξεις στρέφονται στο διαμορφωμένο πλαίσιο της παγκόσμιας περιβαλλοντικής διακυβέρνησης όπως αυτό ορίζεται εννοιολογικά μέσα από τις παγκόσμιες διασκέψεις για το περιβάλλον και τους συμμετέχοντες σε αυτές (κράτη, διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς και τα τρίτα μέρη -ΜΚΟ, Επιχειρήσεις κ.α.), εξετάζοντας και αξιολογώντας την πρόοδο που έχει έως τώρα γίνει, τις δυνάμεις που έχουν διαμορφώσει το παρόν πλαίσιο και την αποτελεσματικότητά του.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή: Περιβάλλον και Πολιτική	<ul style="list-style-type: none"> • Connelly James, Smith Graham (2003), <i>Politics and the Environment</i>, London/NY: Routledge, pp. 49-74 & 85-111. • Βάλβης Α. (2012), 'Διεθνής Πολιτική Οικονομία και Περιβαλλοντική Ασφάλεια', στο Τσαρδανίδης Χ., Κόντης Α. (επιμ.), <i>Διεθνής Πολιτική Οικονομία</i>, Αθήνα: Παπαζήσης, σελ. 915-924. 	https://eclass.uop.gr/
2. Βασικά Περιβαλλοντικά Προβλήματα: Υπερθέρμανση/Κλιματική Αλλαγή/Μόλυνση Περιβάλλοντος	Kate O'Neill (2009) 'International Environmental Problems', in O'Neill (ed), <i>The Environment and International Relations</i> , Cambridge: Cambridge University Press, chapter 2, pp. 24-47	https://eclass.uop.gr/
3. Βασικά Περιβαλλοντικά Προβλήματα: Εξάντληση πόρων/Απώλεια	Kate O'Neill (2009) 'International Environmental Problems', in O'Neill (ed), <i>The Environment and International Relations</i> , Cambridge: Cambridge University Press, chapter	https://eclass.uop.gr/

<p>Βιοποικιλότητας/Διάβρωση και υποβάθμιση εδαφών</p>	<p>2, pp. 24–47</p>	
<p>4. Διεθνείς Συμφωνίες για το περιβάλλον</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δούση Εμμανουέλα (2014), Η Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση σε Κρίση, Αθήνα: Παπαζήσης, κεφ. 1, σελ. 37-72. • Christoff Peter (2016), ‘The promissory note: COP 21 and the Paris Climate Agreement’, Environmental Politics, 25:5, pp. 765-787. 	<p>https://eclass.uop.gr/</p>
<p>5. Παγκόσμια Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση: Οι παραδοσιακοί πρωταγωνιστές</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δούση Εμμανουέλα (2014), Η Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση σε Κρίση, Αθήνα: Παπαζήσης, κεφ.2, σελ. 73-103 • Kate O’Neill (2009) ‘International Environmental Problems’, in O’Neill (ed), The Environment and International Relations, Cambridge: Cambridge University Press, pp. 48 – 53. 	<p>https://eclass.uop.gr/</p>
<p>6. Παγκόσμια Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση: Οι νέοι δρώντες/Διεθνείς και Περιφερειακοί Οργανισμοί</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δούση Εμμανουέλα (2014), Η Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση σε Κρίση, Αθήνα: Παπαζήσης, κεφ. 2, σελ. 103-122. • Kate O’Neill (2009) ‘International Environmental Problems’, in O’Neill (ed), The Environment and International Relations, Cambridge: Cambridge University Press, pp. 53 – 57. 	<p>https://eclass.uop.gr/</p>
<p>7. Παγκόσμια Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση: Οι νέοι δρώντες (ο ρόλος των ΜΚΟ και των Επιχειρήσεων)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δούση Εμμανουέλα (2014), Η Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση σε Κρίση, Αθήνα: Παπαζήσης, κεφ. 2, σελ. 123-143. • Kate O’Neill (2009) ‘International Environmental Problems’, in O’Neill (ed), The Environment and International Relations, Cambridge: Cambridge University Press, chapter 7, pp. 167–197 	<p>https://eclass.uop.gr/</p>
<p>8. Μορφές Περιβαλλοντικής Διακυβέρνησης: Η ανάπτυξη διεθνών καθεστώτων</p>	<p>Δούση Εμμανουέλα (2014), Η Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση σε Κρίση, Αθήνα: Παπαζήσης, κεφ. 3, σελ. 151-170</p>	<p>https://eclass.uop.gr/</p>
<p>9. Μορφές Περιβαλλοντικής Διακυβέρνησης: Νέοι μηχανισμοί (διεθνικά και υβριδικά καθεστώτα)</p>	<p>Δούση Εμμανουέλα (2014), Η Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση σε Κρίση, Αθήνα: Παπαζήσης, κεφ. 3, σελ. 171-182.</p>	<p>https://eclass.uop.gr/</p>
<p>10. Αποτίμηση και Αξιολόγηση της Παγκόσμιας Περιβαλλοντικής Διακυβέρνησης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δούση Εμμανουέλα (2014), Η Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση σε Κρίση, Αθήνα: Παπαζήσης, κεφ. 3, σελ. 182-207 & κεφ. 4 • Kate O’Neill (2009) ‘International Environmental Problems’, in O’Neill (ed), The Environment and International Relations, Cambridge: Cambridge University Press, pp. 	<p>https://eclass.uop.gr/</p>

	104-135.	
11. Οι περιβαλλοντικές προκλήσεις για την Ελλάδα	<ul style="list-style-type: none"> Βαλαβανίδης Αθανάσιος, Βλαχογιάννη Θωμαΐς, 'Η Περιβαλλοντική Κρίση στην Ελλάδα. Συνέπειες του εκμοντερνισμού και της οικονομικής ανάπτυξης χωρίς στόχους αειφορίας', διαθέσιμο στο: http://chem-tox-ecotox.org/wp/wp-content/uploads/2012/09/ENVIRO-NM-CRISIS-GREECE-AUGUST-2012.pdf Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής (2011), 'Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα', Τράπεζα της Ελλάδος. 	https://eclass.uop.gr/
12. Η σημασία των υδατικών πόρων για την Ελλάδα και η διαχείριση των διασυνοριακών υδάτων	<ul style="list-style-type: none"> Lasaridi Ekaterini, Valvis Anastasios (2011), 'Environmental Threats in the Balkans', Southeast European and Black Sea Studies 11:4, pp. 471-488. Βάλβης Αναστάσιος (2013), 'Η συμβολή των ΜΚΟ στη διαχείριση διασυνοριακών υδατικών πόρων: Το παράδειγμα της λίμνης Πρέσπας', Πρακτικά του Πανελληνίου Συνεδρίου Περιβαλλοντικής Πολιτικής & Διαχείρισης Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 31 Μαΐου- 2 Ιουνίου 2013, σελ. 71-82. 	https://eclass.uop.gr/
13. Συμπεράσματα		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1	.....	
Πρόταση 2	.....	
Πρόταση 3	.....	
Πρόταση 4	.....	
Άλλο	.....	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με Πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Η οργάνωση του μαθήματος (πχ ανακοινώσεις, πρόσθετο ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό, επιλογή/υποβολή/βαθμολόγηση εργασιών κλπ) στηρίζεται στην αξιοποίηση του e-class. Σε όλες τις παραδόσεις γίνεται παρουσίαση με τη χρήση υπολογιστή και projector. Η βαθμολογία καταχωρείται με τη χρήση της εφαρμογής classweb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/) .	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο,	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες
	Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5ώρες+ 3 ώρες = 16,5 ώρες

<p>Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες
	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	118 ώρες

<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάσει την ακόλουθη διαδικασία:</p> <p>Γραπτές εξετάσεις: 70% Ατομική Εργασία: 20% Συμμετοχή στο μάθημα: 10%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμολογιών. Ο βαθμός των γραπτών εξετάσεων στις οποίες τίθενται ερωτήσεις σύντομης απάντησης πολλαπλασιάζεται επί 0,70 (πχ 10x0,70=7,0). Ο βαθμός της ατομικής έκθεσης που αφορά την σύντομη ανάπτυξη ενός δοκιμίου έκτασης 2.000-3.000 λέξεις πολλαπλασιάζεται επί 0,20 (πχ 8x0,20=1,60).</p> <p>Η συμμετοχή στα μαθήματα μπορεί να ενισχύσει την τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας ως 10%. Η συμμετοχή στα μαθήματα προκύπτει από τη συμμετοχή με προετοιμασία και πραγματοποίηση προφορικής περίληψης των προηγούμενων διαλέξεων με χρήση ηλεκτρονικών παρουσιάσεων (power point) κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.</p> <p>Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να πάρει προβιβάσιμο βαθμό (τουλάχιστον 5) στις γραπτές εξετάσεις. Σε αντίθετη περίπτωση, στην τελική βαθμολογία του/της δεν συνυπολογίζονται η ατομική εργασία και η συμμετοχή στα μαθήματα. Κατοχυρώνονται, ωστόσο, οι βαθμολογίες αυτές για την αμέσως επόμενη εξεταστική περίοδο στην οποία θα συμμετάσχει.</p>
--	--

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Βασικά εγχειρίδια:

- Δούση Εμμανουέλα (2014), Η Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση σε Κρίση, Αθήνα: Παπαζήσης
- Παπαδημητρίου Ε. (2006), Περιβαλλοντική Πολιτική και Οικολογική Κρίση, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Barnett Jon (2007), 'Environmental Security', in: Collins, Alan (ed.). Contemporary Security Studies, Oxford: Oxford University Press.
- Baylis John & Steve Smith (eds.) (2005), Globalization of World Politics, Oxford: Oxford University Press.
- Beach Heather L., Jesse Hammer, Joseph J. Hewitt, Edy Kaufman, Anja Kurki, Joe A. Oppenheimer, Aaron T. Wolf (eds.) (2000), Transboundary Freshwater Dispute Resolution, Tokyo/New York/Paris: United Nations University Press.
- Bell Stuart, McGillivray Donald (2006), Environmental Law, Oxford: Oxford University Press.
- Christoff Peter (2016), 'The promissory note: COP 21 and the Paris Climate Agreement', Environmental Politics, 25:5, pp. 765-787.
- Connelly James, Smith Graham (2003), Politics and the Environment, London/NY: Routledge, pp. 49-74 & 85-111.
- Dauvergne Peter (ed.) (2005), Handbook of Global Environmental Politics, Cheltenham/Northampton: Edward Elgar.

- DeSombre Elizabeth R. (2007), *The Global Environment and World Politics*, London/New York: Continuum
- Doyle Timothy, McEachern Doug (2008), *Environment and Politics*, NY: Routledge.
- Ganoulis Jacques, Aureli Alice and Fried Jean (eds.) (2011), *Transboundary Water Resources Management*, Weinheim: Wiley-Vch.
- Homer-Dixon Thomas (1999), *Environment, Scarcity and Violence*, Princeton/Oxford: Princeton University Press.
- Lasaridi Ekaterini, Valvis Anastasios (2011), 'Environmental Threats in the Balkans', *Southeast European and Black Sea Studies* 11:4, pp. 471-488.
- Lekakis Joseph (1995), 'Environmental Management in Greece and the Challenge of Sustainable Development', *Environmentalism* (15), pp. 16-26.
- O'Neill Kate (2009) 'International Environmental Problems', in O'Neill (ed), *The Environment and International Relations*, Cambridge: Cambridge University Press, chapter 2, pp. 24-47
- Sprinz Detlef and Vaahtoranta Tapani (1994), 'The Interest-based explanation of International Environmental Politics', *International Organization* 48:1, pp. 77-105.
- Viotti Paul R. and Kauppi Mark V. (2007), *International Relations and World Politics*, New Jersey: Prentice Hall.
- Βαλαβανίδης Αθανάσιος, Βλαχογιάννη Θωμαΐς, 'Η Περιβαλλοντική Κρίση στην Ελλάδα. Συνέπειες του εκμοντερνισμού και της οικονομικής ανάπτυξης χωρίς στόχους αειφορίας', διαθέσιμο στο: <http://chem-tox-ecotox.org/wp/wp-content/uploads/2012/09/ENVIRONM-CRISIS-GREECE-AUGUST-2012.pdf>, Επιτροπή Μελέτης Επιπτώσεων Κλιματικής Αλλαγής (2011), 'Οι περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα', Τράπεζα της Ελλάδος.
- Βάλβης Α. (2012), 'Διεθνής Πολιτική Οικονομία και Περιβαλλοντική Ασφάλεια', στο Τσαρδανίδης Χ., Κόντης Α. (επιμ.), *Διεθνής Πολιτική Οικονομία*, Αθήνα: Παπαζήσης, σελ. 915-924
- Βάλβης Αναστάσιος (2013), 'Η συμβολή των ΜΚΟ στη διαχείριση διασυνοριακών υδατικών πόρων: Το παράδειγμα της λίμνης Πρέσπας', Πρακτικά 6ου Πανελληνίου Συνεδρίου Περιβαλλοντικής Πολιτικής & Διαχείρισης Τμήμα Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 31 Μαΐου- 2 Ιουνίου 2013, σελ. 71-82.
- Παπαδημητρίου Ευριπίδης (2011), *Περιβαλλοντική Πολιτική και Οικολογική Κρίση*, Κομοτηνή: Παρατηρητής της Θράκης.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χ1900Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ελ. Επιλογής
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Θεωρητικές Προσεγγίσεις στους Κοινωνικούς και Πολιτικούς Θεσμούς		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	3	1,6	
ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ		0,7	
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ		0,1	
ΤΕΛΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ		2,3	
ΣΥΝΟΛΟ		4,7 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού Υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS352/		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται μια πολυπρισματική προσέγγιση του θεσμικού φαινομένου, της προέλευσης, της εξέλιξης και της λειτουργίας του στο κοινωνικό και το πολιτικό πλαίσιο, ώστε να χρησιμεύσει ως αναλυτικό εργαλείο για την κατανόηση της πραγματικότητας, αλλά και ως εργαλείο παρέμβασης πάνω σ' αυτήν.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάληψη και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

σκέψης
.....
Άλλες...
.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλοντος
Άσκηση κριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το διδακτικό αντικείμενο χωρίζεται σε τρεις βασικούς άξονες:

1. Προέλευση, εξέλιξη και θεμελίωση των θεσμών.
2. Λειτουργία των θεσμών, με αναφορά σε επιτυχημένα και αποτυχημένα παραδείγματα.
3. Προκλήσεις και θεσμικές μεταρρυθμίσεις.

Στη συνέχεια, παρουσιάζεται ενδεικτικά η διάρθρωση του μαθήματος σε ενότητες

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
<p>1. Υποθέσεις για την ανθρώπινη φύση: Χομπς εναντίον Χιουμ και Σμιθ. Ελευθερία και έλεγχος.</p> <p>Περιεχόμενο ενότητας: Εισαγωγή, βασικές πληροφορίες για το μάθημα, τη διεξαγωγή του, την εξέταση και τη βαθμολόγηση. Παρουσίαση των αφετηριακών υποθέσεων για την ανθρώπινη φύση, συμπεριφορά και κοινωνικότητα και των συνεπαγωγών τους στη μελέτη και τον σχεδιασμό των θεσμών. Παρουσίαση των πορισμάτων της κοινωνιοβιολογίας, της ηθολογίας και της κοινωνικής ανθρωπολογίας για την κοινωνικότητα, τον ανταγωνισμό και τη συνεργασία.</p>	<p>Άξελροντ, Ρόμπερτ. (2000). <i>Η Εξέλιξη της Συνεργασίας</i>. Αθήνα: Καστανιώτης.</p> <p>North, Douglass C. (2006). <i>Θεσμοί, Θεσμική Αλλαγή και Οικονομική Επίδοση</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>Σμιθ, Άνταμ. (2000). <i>Έρευνα για τη Φύση και τις Αιτίες του Πλούτου των Εθνών</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.</p> <p>Σμιθ, Άνταμ. (2012). <i>Η Θεωρία των Ηθικών Συναισθημάτων</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>Hayek, Friedrich A. (1948). <i>Individualism and Economic Order</i>. Chicago: University of Chicago Press.</p> <p>Χιουμ, Ντέιβιντ. (2005). <i>Πραγματεία για την Ανθρώπινη Φύση</i>. Αθήνα: Πατάκης.</p> <p>Χιουμ, Ντέιβιντ. (χ.χ.) <i>Δοκίμια: Φιλολογικά, ηθικά, πολιτικά</i>. Αθήνα: Εστία.</p> <p>Χομπς, Τόμας. (1989) <i>Λεβιάθαν</i>. Αθήνα: Γνώση.</p>	<p>Οι παρουσιάσεις κάθε ενότητας είναι ανηρτημένες στην ιστοσελίδα του μαθήματος: https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS352/</p>
<p>2. Η εξελικτική ανάπτυξη των θεσμών.</p> <p>Περιεχόμενο ενότητας: ο ρόλος των κανόνων στην πλαισίωση της ανθρώπινης συμπεριφοράς και τη μείωση του συναλλακτικού κόστους. Επίπεδα κανόνων από τη δομή του εγκεφάλου και την αισθητηριακή τάξη έως το Σύνταγμα. Βασικά χαρακτηριστικά και ομοιότητες. Η ανάπτυξη νορμών και πρακτικών για την αποτελεσματικότερη</p>	<p>Άξελροντ, Ρόμπερτ. (2000). <i>Η Εξέλιξη της Συνεργασίας</i>. Αθήνα: Καστανιώτης.</p> <p>Μπράντενμπεργκερ Άνταμ, Νέλμπαφ Μπάρυ. (1999). <i>Συν-ανταγωνισμός</i>. Αθήνα: Καστανιώτης.</p> <p>North, Douglass C. (2006). <i>Θεσμοί, Θεσμική Αλλαγή και Οικονομική Επίδοση</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p>	

<p>διάχυση της γνώσης και τον συντονισμό: Το παράδειγμα της γλώσσας και του χρήματος. Ο ανταγωνισμός μεταξύ κανόνων και η θεωρία της επιλογής ομάδας στον Φρίντριχ Χάγιεκ και την εξελικτική θεωρία. Θεσμοί για τον συντονισμό των ατομικών σχεδίων - η αγορά και οι ελεύθερα διαμορφούμενες τιμές.</p>	<p>Hayek, Friedrich A. (1952). <i>The Sensory Order</i>. Chicago: Chicago University Press. Hayek, Friedrich A. (1988). <i>The Fatal Conceit</i>, edited by W.W. Bartley III. Chicago: University of Chicago Press. Χάγιεκ, Φρίντριχ Α. (2008). <i>Το Σύνταγμα της Ελευθερίας</i>. Αθήνα: Καστανιώτης, Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής.</p>	
<p>3. Ατομικό και συλλογικό συμφέρον: Συμβατά ή ανταγωνιστικά μεταξύ τους και υπό ποιες προϋποθέσεις;</p> <p>Περιεχόμενο ενότητας: Ο ρόλος της ορθολογικότητας στην ανθρώπινη συμπεριφορά και το περιεχόμενό της. Το απλουστευτικό μοντέλο του homo economicus και η απάντηση της πραξεολογίας. Το πρόβλημα της μελέτης περίπλοκων φαινομένων και οι συνέπειες της υποστασιοποίησης των θεωρητικών μοντέλων. Η ποππεριανή λογική της κατάστασης, και οι θεσμοί ως πλαίσιο της ατομικής συμπεριφοράς εντός του κοινωνικού συνόλου. Οι κανόνες ως εγγυητής προβλεψιμότητας.</p>	<p>Buchanan, James M., Tullock, Gordon. (1999). <i>Ο Λογισμός της Συναίνεσης</i>. Αθήνα: Παπαζήσης. North, Douglass C. (2006). <i>Θεσμοί, Θεσμική Αλλαγή και Οικονομική Επίδοση</i>. Αθήνα: Παπαζήσης. Olson, Mancur. (1991). <i>Η Λογική της Συλλογικής Δράσης: Δημόσια Αγαθά και η Θεωρία των Ομάδων</i>. Αθήνα: Παπαζήσης. Όστρομ, Έλινορ. (2002). <i>Η Διαχείριση των Κοινών Πόρων</i>. Αθήνα: Καστανιώτης. Ostrom E. (2005). <i>Understanding Institutional Diversity</i>. Princeton and Oxford: Princeton University Press. Ostrom, Elinor και Walker, James (επιμ.). (2003). <i>Trust and Reciprocity: Interdisciplinary Lessons from Experimental Research</i>. New York: Russel Sage Foundation. Smith, Vernon L. (2008). <i>Rationality in Economics: Constructivist and Ecological Forms</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Hayek, Friedrich A. (1948). <i>Individualism and Economic Order</i>. Chicago: University of Chicago Press. Hayek, Friedrich A. (1973, 1976, 1979). <i>Law, Legislation, and Liberty vol 1-3</i>. Chicago: Chicago University Press. Hayek, Friedrich A. (1988). <i>The Fatal Conceit</i>, edited by W.W. Bartley III. Chicago: University of Chicago Press. Χάγιεκ, Φρίντριχ Α. (2008). <i>Το Σύνταγμα της Ελευθερίας</i>. Αθήνα: Καστανιώτης, Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής.</p>	
<p>4. Το δίλημμα του φυλακισμένου και πέρα απ' αυτό. Η θεσμική ενθάρρυνση της</p>	<p>Άξελροντ, Ρόμπερτ. (2000). <i>Η Εξέλιξη της Συνεργασίας</i>.</p>	

<p>συνεργασίας.</p> <p>Περιεχόμενο ενότητας: Οι αρχικά απαισιόδοξες προβλέψεις σχετικά με την συνεργασία της θεωρίας των παιγνίων. Η θεωρητική και πρακτική επίλυση του προβλήματος – τα πορίσματα του Άξελροντ. Παραδείγματα καταστροφικού ανταγωνισμού και συνεργασίας. Η τραγωδία των κοινών πόρων και η αποφυγή της - Garrett Hardin και Elinor Ostrom.</p>	<p>Αθήνα: Καστανιώτης. Μπράντενμπεργκερ Άνταμ, Νέλμπαφ Μπάρου. (1999). <i>Συν-ανταγωνισμός</i>. Αθήνα: Καστανιώτης. North, Douglass C. (2006). <i>Θεσμοί, Θεσμική Αλλαγή και Οικονομική Επίδοση</i>. Αθήνα: Παπαζήσης. Olson, Mancur. (1991). <i>Η Λογική της Συλλογικής Δράσης: Δημόσια Αγαθά και η Θεωρία των Ομάδων</i>. Αθήνα: Παπαζήσης. Όστρομ, Έλινορ. (2002). <i>Η Διαχείριση των Κοινών Πόρων</i>. Αθήνα: Καστανιώτης. Ostrom E. (2005). <i>Understanding Institutional Diversity</i>. Princeton and Oxford: Princeton University Press. Ostrom, Elinor και Walker, James (επιμ.). (2003). <i>Trust and Reciprocity: Interdisciplinary Lessons from Experimental Research</i>. New York: Russel Sage Foundation. Hayek, Friedrich A. (1948). <i>Individualism and Economic Order</i>. Chicago: University of Chicago Press. Χάγιεκ, Φρίντριχ Α. (2008). <i>Το Σύνταγμα της Ελευθερίας</i>. Αθήνα: Καστανιώτης, Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής.</p>	
<p>5. Η θετικιστική προσέγγιση στη μελέτη και τον σχεδιασμό των θεσμών. Περιεχόμενο ενότητας: Όρια της εξελικτικής προσέγγισης – τα προβλήματα του παραδοσιακού συντηρητισμού και του αυταρχισμού. Edmund Burke και Joseph de Maistre. Η κριτική του σοσιαλισμού. Ορθολογικός κονστρουκτιβισμός - το φιλόδοξο διαφωτιστικό πρόγραμμα της ριζικής κοινωνικής αναμόρφωσης του Διαφωτισμού. Η μεγάλη παράδοση της Ecole Polytechnique. Κατακτήσεις και όρια. Το πρόβλημα των απρόθετων συνεπειών και η ποππεριανή επιταγή για βήμα-προς-βήμα θεσμικές αλλαγές.</p>	<p>North, Douglass C. (2006). <i>Θεσμοί, Θεσμική Αλλαγή και Οικονομική Επίδοση</i>. Αθήνα: Παπαζήσης. Πόππερ, Καρλ. (2005). <i>Η ένδεια του Ιστορισμού</i>. Αθήνα: Ευρασία. Hayek, Friedrich A. (1948). <i>Individualism and Economic Order</i>. Chicago: University of Chicago Press. Hayek, Friedrich A. (1988). <i>The Fatal Conceit</i>, edited by W.W. Bartley III. Chicago: University of Chicago Press. Χάγιεκ, Φρίντριχ Α. (2008). <i>Το Σύνταγμα της Ελευθερίας</i>. Αθήνα: Καστανιώτης, Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής.</p>	
<p>6. Διαφορετικές προσεγγίσεις θεσμικής συγκρότησης.</p> <p>Περιεχόμενο ενότητας: Το αγγλικό κοινοδίκαιο και το αμερικανικό σύνταγμα - το γαλλικό και γερμανικό</p>	<p>Acemoglu, Daron και Robinson, James A. (2013). <i>Γιατί Αποτυγχάνουν τα Έθνη: Οι καταβολές της ισχύος, της ευημερίας και της φτώχειας</i>. Αθήνα: Λιβάνης.</p>	

<p>κράτος δικαίου. Ελλάδα και Ευρωπαϊκή Ένωση. Συνταγματικές φιλελεύθερες δημοκρατίες έναντι άλλων μορφών κρατικής οργάνωσης. Ισχυρά σημεία και αδυναμίες.</p>	<p>North, Douglass C. (2006). <i>Θεσμοί, Θεσμική Αλλαγή και Οικονομική Επίδοση</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>Hayek, Friedrich A. (1948). <i>Individualism and Economic Order</i>. Chicago: University of Chicago Press.</p> <p>Hayek, Friedrich A. (1973, 1976, 1979). <i>Law, Legislation, and Liberty vol 1-3</i>. Chicago: Chicago University Press.</p> <p>Χάγιεκ, Φρίντριχ Α. (2008). <i>Το Σύνταγμα της Ελευθερίας</i>. Αθήνα: Καστανιώτης, Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής.</p>	
<p>7. Η σημασία των θεσμών στην οικονομική ανάπτυξη.</p> <p>Περιεχόμενο ενότητας: Θεσμικές προϋποθέσεις της οικονομικής ανάπτυξης. Ο καθοριστικός ρόλος της εμπιστοσύνης και του συναλλακτικού κόστους. Εμπειρικά παραδείγματα: Σκανδιναβία. Οι δύο Κορέες. Επιτυχημένα και αποτυχημένα παραδείγματα μετάβασης στην Ανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια. Constitutional economics - Γιατί τα έθνη αποτυγχάνουν; Τα πορίσματα των Ατζέμογλου και Ρόμπινσον.</p>	<p>Acemoglu, Daron και Robinson, James A. (2013). <i>Γιατί Αποτυγχάνουν τα Έθνη: Οι καταβολές της ισχύος, της ευημερίας και της φτώχειας</i>. Αθήνα: Λιβάνης.</p> <p>Άξελροντ, Ρόμπερτ. (2000). <i>Η Εξέλιξη της Συνεργασίας</i>. Αθήνα: Καστανιώτης.</p> <p>Buchanan, James M., Tullock, Gordon. (1999). <i>Ο Λογισμός της Συναίνεσης</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>Diamond, Jared. (2006). <i>Κατάρρευση: Πώς οι Κοινωνίες Επιλέγουν να Αποτύχουν ή να Επιτύχουν</i>. Αθήνα: Κάτοπτρο.</p> <p>Μπράντενμπεργκερ Άνταμ, Νέλμπαφ Μπάρι. (1999). <i>Συν-ανταγωνισμός</i>. Αθήνα: Καστανιώτης.</p> <p>North, Douglass C. (2006). <i>Θεσμοί, Θεσμική Αλλαγή και Οικονομική Επίδοση</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>Olson, Mancur. (1991). <i>Η Λογική της Συλλογικής Δράσης: Δημόσια Αγαθά και η Θεωρία των Ομάδων</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>Όστρομ, Έλινορ. (2002). <i>Η Διαχείριση των Κοινών Πόρων</i>. Αθήνα: Καστανιώτης.</p> <p>Σκάλκος, Δημήτρης. (2016). <i>Αλλάζει η Ελλάδα; Η Πολιτική Οικονομία των Μεταρρυθμίσεων</i>. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.</p> <p>Hayek, Friedrich A. (1973, 1976, 1979). <i>Law, Legislation, and Liberty vol 1-3</i>. Chicago: Chicago University Press.</p> <p>Fukuyama, Francis. (1998). <i>Εμπιστοσύνη: Οι Κοινωνικές Αρετές και η Δημιουργία της</i></p>	

	<i>Ευημερίας</i> . Αθήνα: Λιβάνης.	
8. Προϋποθέσεις και χαρακτηριστικά των εύρωστων θεσμικών διαρρυθμίσεων. Περιεχόμενο ενότητας: Η τυπολογία και τα πορίσματα των νέων οικονομικών των θεσμών της Elinor Ostrom και των επιγόνων της. Η Οικολογική Ορθολογικότητα - Vernon L. Smith. Σχεδιάζοντας θεσμούς για την αυθόρμητη εξέλιξη – προκλήσεις και όρια. Θεσμοί για την γνώση – το δίλημμα των πνευματικών δικαιωμάτων. Η πρόταση του Φιλελεύθερου Πατερναλισμού των Thaler και Sunstein και η κριτική σ' αυτήν.	Acemoglu, Daron και Robinson, James A. (2013). <i>Γιατί Αποτυγχάνουν τα Έθνη: Οι καταβολές της ισχύος, της ευημερίας και της φτώχειας</i> . Αθήνα: Λιβάνης. Buchanan, James M., Tullock, Gordon. (1999). <i>Ο Λογισμός της Συναίνεσης</i> . Αθήνα: Παπαζήσης. Όστρομ, Έλινορ. (2002). <i>Η Διαχείριση των Κοινών Πόρων</i> . Αθήνα: Καστανιώτης. Ostrom E. (2005). <i>Understanding Institutional Diversity</i> . Princeton and Oxford: Princeton University Press. Ostrom, Elinor και Walker, James (επιμ.). (2003). <i>Trust and Reciprocity: Interdisciplinary Lessons from Experimental Research</i> . New York: Russel Sage Foundation. Smith, Vernon L. (2008). <i>Rationality in Economics: Constructivist and Ecological Forms</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Thaler, Richard H. και Sunstein, Cass R. (2008). <i>Nudge: Improving Decisions about Health, Wealth and Happiness</i> . New Haven: Yale University Press.	
9. Οι κρίσεις ως καταλύτες αλλαγής. Περιεχόμενο ενότητας: Οι απρόθετες συνέπειες, θετικές και αρνητικές - το αόρατο χέρι και οι χιονοστιβάδες. Κρίσεις και αιτίες. Η Αυστριακή Θεωρία των Οικονομικών Κύκλων. Παραδείγματα επιτυχημένης και αποτυχημένης αντιμετώπισης κρίσεων και ο ρόλος των θεσμών στη θωράκιση έναντι της εμφάνισης των κρίσεων και στην διαχείρισή τους. Ο ρόλος των παραθύρων ευκαιρίας – δυνατότητες θεσμικής βελτίωσης ή θεωρία του σοκ;	North, Douglass C. (2006). <i>Θεσμοί, Θεσμική Αλλαγή και Οικονομική Επίδοση</i> . Αθήνα: Παπαζήσης. Σκάκος, Δημήτρης. (2016). <i>Αλλάζει η Ελλάδα; Η Πολιτική Οικονομία των Μεταρρυθμίσεων</i> . Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο. Hayek, Friedrich A. (1948). <i>Individualism and Economic Order</i> . Chicago: University of Chicago Press. Hayek, Friedrich A. (1973, 1976, 1979). <i>Law, Legislation, and Liberty vol 1-3</i> . Chicago: Chicago University Press. Χάγιεκ, Φρίντριχ Α. (2008). <i>Το Σύνταγμα της Ελευθερίας</i> . Αθήνα: Καστανιώτης, Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής. Fukuyama, Francis. (1998). <i>Εμπιστοσύνη: Οι Κοινωνικές Αρετές και η Δημιουργία της Ευημερίας</i> . Αθήνα: Λιβάνης.	
10. Σχεδιασμός και εφαρμογή	Buchanan, James M., Tullock,	

<p>μεταρρυθμίσεων.</p> <p>Περιεχόμενο ενότητας: Ηγεσίες, ομάδες πίεσης, ειδικά κοινά. Η αντίσταση στην αλλαγή. Διδάγματα από την Σχολή Δημόσιας Επιλογής. Η σημασία της εμπιστοσύνης. Πώς χτίζεται και πώς ξοδεύεται το κοινωνικό κεφάλαιο. Μεθοδολογικές προσεγγίσεις: Αλλαγές μια κι έξω ή βήμα προς βήμα; Αλλαγές από πάνω ή από κάτω; Εξαγορά των επενδεδυμένων συμφερόντων ή άτεγκτη στάση;</p>	<p>Gordon. (1999). <i>Ο Λογισμός της Συναίνεσης</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>North, Douglass C. (2006). <i>Θεσμοί, Θεσμική Αλλαγή και Οικονομική Επίδοση</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>Olson, Mancur. (1991). <i>Η Λογική της Συλλογικής Δράσης: Δημόσια Αγαθά και η Θεωρία των Ομάδων</i>. Αθήνα: Παπαζήσης.</p> <p>Πόππερ, Καρλ. (2005). <i>Η ένδεια του Ιστορισμού</i>. Αθήνα: Ευρασία.</p> <p>Σκάλκος, Δημήτρης. (2016). <i>Αλλάζει η Ελλάδα; Η Πολιτική Οικονομία των Μεταρρυθμίσεων</i>. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.</p> <p>Smith, Vernon L. (2008). <i>Rationality in Economics: Constructivist and Ecological Forms</i>. Cambridge: Cambridge University Press.</p> <p>Fukuyama, Francis. (1998). <i>Εμπιστοσύνη: Οι Κοινωνικές Αρετές και η Δημιουργία της Ευημερίας</i>. Αθήνα: Λιβάνης.</p>	
<p>11. Το παράδειγμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ευρώ.</p> <p>Περιεχόμενο ενότητας: Θεσμικές καινοτομίες και προκλήσεις για το ευρωπαϊκό εγχείρημα. Διεύρυνση και εμβάθυνση. Ευρώ – σχεδιασμός, λειτουργία, διορθωτικές κινήσεις. Ευρωσκεπτικισμός και κρίση νομιμοποίησης. Προοπτικές για το μέλλον της Ευρώπης.</p>	<p>Σκάλκος, Δημήτρης. (2016). <i>Αλλάζει η Ελλάδα; Η Πολιτική Οικονομία των Μεταρρυθμίσεων</i>. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.</p> <p>Hayek, Friedrich A. (1973, 1976, 1979). <i>Law, Legislation, and Liberty vol 1-3</i>. Chicago: Chicago University Press.</p>	
<p>12. Η ελληνική περίπτωση</p> <p>Περιεχόμενο ενότητας: Το παράδειγμα της ελληνικής δημοσιονομικής κρίσης. Βαθιές αιτίες. Η διαχείριση της κρίσης και ο ρόλος του θεσμικού περιβάλλοντος. Συνταγματικές μεταρρυθμίσεις στη μεταπολιτευτική Ελλάδα – κατακτήσεις και αποτυχίες.</p>	<p>Acemoglu, Daron και Robinson, James A. (2013). <i>Γιατί Αποτυγχάνουν τα Έθνη: Οι καταβολές της ισχύος, της ευημερίας και της φτώχειας</i>. Αθήνα: Λιβάνης.</p> <p>Diamond, Jared. (2006). <i>Κατάρρευση: Πώς οι Κοινωνίες Επιλέγουν να Αποτύχουν ή να Επιτύχουν</i>. Αθήνα: Κάτοπτρο.</p> <p>Σκάλκος, Δημήτρης. (2016). <i>Αλλάζει η Ελλάδα; Η Πολιτική Οικονομία των Μεταρρυθμίσεων</i>. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.</p>	
<p>13. Συμπεράσματα και προοπτικές περαιτέρω μελέτης.</p>		
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1		
Πρόταση 2	.....	
Πρόταση 3	.....	

Πρόταση 4	.....
Άλλο	.....

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Χρήση powerpoint Προβολή video Επικοινωνία μέσω e-mail Χρήση της πλατφόρμας e-class	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες
	Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες
	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες
	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες
	Σύνολο μαθήματος	118 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύνοψης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	-Ενεργή συμμετοχή στα μαθήματα (20%) -Παρουσίαση και ανάλυση άρθρου ή βιβλίου (10%) -Εκπόνηση εργασίας, το θέμα της οποίας θα επιλεγεί ύστερα από συνεννόηση με τον διδάσκοντα (20%) -Γραπτή εξέταση (50%) Τα κριτήρια αξιολόγησης αναγράφονται στο ανηρτημένο στη σελίδα του μαθήματος syllabus.	

4. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Acemoglu, Daron και Robinson, James A. (2013). *Γιατί Αποτυγχάνουν τα Έθνη: Οι καταβολές της ισχύος, της ευημερίας και της φτώχειας*. Αθήνα: Λιβάνης.

Άξελροντ, Ρόμπερτ. (2000). *Η Εξέλιξη της Συνεργασίας*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Buchanan, James M., Tullock, Gordon. (1999). *Ο Λογισμός της Συναίνεσης*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Diamond, Jared. (2006). *Κατάρρευση: Πώς οι Κοινωνίες Επιλέγουν να Αποτύχουν ή να Επιτύχουν*. Αθήνα: Κάτοπτρο.

Μπράντενμπεργκερ Άνταμ, Νέλμπαφ Μπάρι. (1999). *Συν-ανταγωνισμός*. Αθήνα: Καστανιώτης.

North, Douglass C. (2006). *Θεσμοί, Θεσμική Αλλαγή και Οικονομική Επίδοση*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Olson, Mancur. (1991). *Η Λογική της Συλλογικής Δράσης: Δημόσια Αγαθά και η Θεωρία των Ομάδων*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Όστρομ, Έλινορ. (2002). *Η Διαχείριση των Κοινών Πόρων*. Αθήνα: Καστανιώτης.

Ostrom E. (2005). *Understanding Institutional Diversity*. Princeton and Oxford: Princeton University Press.

- Ostrom, Elinor και Walker, James (επιμ.). (2003). *Trust and Reciprocity: Interdisciplinary Lessons from Experimental Research*. New York: Russel Sage Foundation.
- Πόππερ, Καρλ. (2005). *Η ένδειξη του Ιστορισμού*. Αθήνα: Ευρασία.
- Ρίντλεϋ, Ματτ. (1998). *Οι ρίζες της Αρετής*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Σκάλλκος, Δημήτρης. (2016). *Αλλάζει η Ελλάδα; Η Πολιτική Οικονομία των Μεταρρυθμίσεων*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.
- Σμιθ, Άνταμ. (2000). *Έρευνα για τη Φύση και τις Αιτίες του Πλούτου των Εθνών*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Σμιθ, Άνταμ. (2012). *Η Θεωρία των Ηθικών Συναισθημάτων*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Smith, Vernon L. (2008). *Rationality in Economics: Constructivist and Ecological Forms*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Thaler, Richard H. και Sunstein, Cass R. (2008). *Nudge: Improving Decisions about Health, Wealth and Happiness*. New Haven: Yale University Press.
- Hayek, Friedrich A. (1948). *Individualism and Economic Order*. Chicago: University of Chicago Press.
- Hayek, Friedrich A. (1952). *The Sensory Order*. Chicago: Chicago University Press.
- Hayek, Friedrich A. (1973, 1976, 1979). *Law, Legislation, and Liberty vol 1-3*. Chicago: Chicago University Press.
- Hayek, Friedrich A. (1988). *The Fatal Conceit*, edited by W.W. Bartley III. Chicago: University of Chicago Press.
- Χάγιεκ, Φρίντριχ Α. (2008). *Το Σύνταγμα της Ελευθερίας*. Αθήνα: Καστανιώτης, Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής.
- Fukuyama, Francis. (1998). *Εμπιστοσύνη: Οι Κοινωνικές Αρετές και η Δημιουργία της Ευημερίας*. Αθήνα: Λιβάνης.
- Χιουμ, Ντέιβιντ. (2005). *Πραγματεία για την Ανθρώπινη Φύση*. Αθήνα: Πατάκης.
- Χομπς, Τόμας. (1989) *Λεβιάθαν*. Αθήνα: Γνώση.
- Χιουμ, Ντέιβιντ. (χ.χ.) *Δοκίμια: Φιλολογικά, ηθικά, πολιτικά*. Αθήνα: Εστία.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΕ8010Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	E, Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Περιφερειακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Εργασία		1,2	
Παρουσίαση Εργασίας		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο Μαθήματος		5,2 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού Υπόβαθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική Γλώσσα		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS222/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- *Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης*
- *Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β*
- *Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων*

- Έχουν αποδεδειγμένη γνώση και κατανόηση θεμάτων σε κάποιο γνωστικό πεδίο, η οποία βασίζεται στη γενική δευτεροβάθμια εκπαίδευσή τους και, ενώ υποστηρίζεται από επιστημονικά εγχειρίδια προχωρημένου επιπέδου, περιλαμβάνει και απόψεις που προκύπτουν από σύγχρονες εξελίξεις στην αιχμή του γνωστικού τους πεδίου.
- Είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τη γνώση και την κατανόηση που απέκτησαν με τρόπο που δείχνει επαγγελματική προσέγγιση της εργασίας ή του επαγγέλματός τους και διαθέτουν ικανότητες που κατά κανόνα αποδεικνύονται με την ανάπτυξη και υποστήριξη επιχειρημάτων και την επίλυση προβλημάτων στο πλαίσιο του γνωστικού τους πεδίου.
- Έχουν την ικανότητα να συγκεντρώνουν και να ερμηνεύουν συναφή στοιχεία (κατά κανόνα εντός του γνωστικού τους πεδίου) για να διαμορφώνουν κρίσεις που περιλαμβάνουν προβληματισμό σε συναφή κοινωνικά, επιστημονικά ή ηθικά ζητήματα.
- Είναι σε θέση να κοινοποιούν πληροφορίες, ιδέες, προβλήματα και λύσεις τόσο σε ειδικευμένο όσο και σε μη-εξειδικευμένο κοινό.
- Έχουν αναπτύξει εκείνες τις δεξιότητες απόκτησης γνώσεων, που τους χρειάζονται για να συνεχίσουν σε περαιτέρω σπουδές με μεγάλο βαθμό αυτονομίας.
- Έχουν τη γνώση του ευρύτερου περιβάλλοντος οργάνωσης και λειτουργίας της τοπικής

- αυτοδιοίκησης σε διεθνές, Ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο
- Γνωρίζουν εις βάθος τα μοντέλα οργάνωσης της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα
- Έχουν τη γνώση για την οργάνωση και λειτουργία του τοπικού κράτους
- Έχουν μία διεπιστημονική γνώση για την οργάνωση και λειτουργία και τις προκλήσεις μεταρρύθμισης της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα
- Αναπτύσσουν δεξιότητες για την ανάλυση και αξιολόγηση των σύγχρονων μοντέλων οργάνωσης και λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης
- Κατέχουν δεξιότητες ανάλυσης, αξιολόγησης και επίλυσης των προβλημάτων στη λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους
- Διαθέτουν τις απαιτούμενες δεξιότητες για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή των σύγχρονων εργαλείων οργάνωσης και λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης
- Αναπτύσσουν τις απαιτούμενες δεξιότητες για το σχεδιασμό αναπτυξιακών παρεμβάσεων σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο
- Έχουν την ικανότητα να αναλύουν και να αξιολογούν κριτικά τη λειτουργία των φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης και την εφαρμογή των δημοσίων πολιτικών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο
- Έχουν την ικανότητα σχεδιασμού, εφαρμογής και παρακολούθησης παρεμβάσεων και προγραμμάτων στην τοπική αυτοδιοίκηση

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- Λήψη αποφάσεων
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σύντομη Περιγραφή Μαθήματος

Σκοπό του μαθήματος αποτελεί η συγκριτική και εις βάθος παρουσίαση των σύγχρονων μοντέλων οργάνωσης και των θεμάτων που άπτονται της πολιτικής για την Περιφερειακή και Τοπική Αυτοδιοίκηση, εστιάζοντας στην περίπτωση της Ελληνικής τοπικής αυτοδιοίκησης. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται συγκριτικά το θεωρητικό πλαίσιο και τα σύγχρονα μοντέλα τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς και διεξάγεται μία εις βάθος ανάλυση της θεματικής του τοπικού κράτους. Στη συνέχεια του μαθήματος αναλύεται το ευρύτερο περιβάλλον της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση και οι πολιτικές που συνδιαμορφώνουν τη λειτουργία του. Έχοντας παρουσιαστεί το ευρύτερο περιβάλλον, το θεωρητικό πλαίσιο και τα βασικά μοντέλα οργάνωσης και λειτουργίας της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αναλύεται διεξοδικά και κριτικά η ιστορική εξέλιξη, το θεσμικό πλαίσιο και η λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα. Μία συγκριτική και κριτική ανάλυση της εθνικής εμπειρίας λειτουργίας της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα, η οποία αποσκοπεί στην ανάπτυξη της απαιτούμενης γνώσης αναφορικά με την οργάνωση και λειτουργία του τοπικού κράτους στην Ελλάδα, τα προβλήματα στην άσκηση των αρμοδιοτήτων και των πολιτικών του και τις προκλήσεις μεταρρύθμισης που αντιμετωπίζει. Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές κατέχουν την απαιτούμενη γνώση αναφορικά με τη λειτουργία της Περιφερειακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε διεθνές επίπεδο και στην Ελλάδα, ενώ παράλληλα διαθέτουν τις απαιτούμενες

δεξιότητες για την αξιολόγηση και τον σχεδιασμό των πολιτικών της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή στο τοπικό κράτος: Η ιστορική εξέλιξη του θεσμού της τοπικής αυτοδιοίκησης	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κόνσολας Ν, 1997, Σύγχρονη Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική, Εκδόσεις Παπαζήση ▪ Παπαδημητρίου Κ, 2017, Η Κατανομή Αρμοδιοτήτων Μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από Οργανωτική, Διοικητική και Πολιτική Σκοπιά, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης ▪ Χλέπας Ν, 2015, Η τοπική διοίκηση στην Ελλάδα : Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 	
2. Το θεωρητικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κόνσολας Ν, 1997, Σύγχρονη Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική, Εκδόσεις Παπαζήση ▪ Παπαδημητρίου Κ, 2017, Η Κατανομή Αρμοδιοτήτων Μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από Οργανωτική, Διοικητική και Πολιτική Σκοπιά, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης ▪ Χλέπας Ν, 2015, Η τοπική διοίκηση στην Ελλάδα : Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη ▪ Bouckaert G – Kulmhan S ed, 2017, the future of local government in Europe, London: Nomos 	
3. Συγκριτική αξιολόγηση των σύγχρονων θεωριών τοπικής αυτοδιοίκησης	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Κόνσολας Ν, 1997, Σύγχρονη Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική, Εκδόσεις Παπαζήση ▪ Παπαδημητρίου Κ, 2017, Η Κατανομή Αρμοδιοτήτων Μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από Οργανωτική, Διοικητική και Πολιτική Σκοπιά, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης ▪ Χλέπας Ν, 2015, Η τοπική διοίκηση στην Ελλάδα : Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη ▪ Bouckaert G – Kulmhan S ed, 2017, the future of local government in Europe, London: Nomos 	
4. Η τοπική αυτοδιοίκηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση Ι	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Γκέκας Ρ – Μήτσου Κ, 2010, Η Ευρωπαϊκή τοπική αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις ΕΕΤΑΑ ▪ Σωτηρέλης Γ, 2007, Η Μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΙΤΑ, Εκδόσεις Παπαζήσης ▪ Χλέπας Ν, 2015, Η τοπική διοίκηση στην Ελλάδα : Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη ▪ Council of Europe, 2014, local government in critical times ▪ Council of European Municipalities and Regions (CEMR), 2014,, Europe 2020 Strategy. Local and regional governments are essential for its shaping and implementation ▪ Bouckaert G – Kulmhan S ed, 2017, the future of local government in Europe, London: Nomos 	
5. Η τοπική αυτοδιοίκηση στην Ευρωπαϊκή Ένωση ΙΙ: συγκριτική παρουσίαση	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Γκέκας Ρ – Μήτσου Κ, 2010, Η Ευρωπαϊκή τοπική αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις ΕΕΤΑΑ ▪ Σωτηρέλης Γ, 2007, Η Μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΙΤΑ, Εκδόσεις Παπαζήσης ▪ Χλέπας Ν, 2015, Η τοπική διοίκηση στην Ελλάδα : Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 	

των εθνικών μοντέλων οργάνωσης και λειτουργίας του θεσμού	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Council of Europe, 2014, local government in critical times ▪ Council of European Municipalities and Regions (CEMR), 2014,, Europe 2020 Strategy. Local and regional governments are essential for its shaping and implementation ▪ Bouckaert G – Kulmhan S ed, 2017, the future of local government in Europe, London: Nomos 	
6. Η ιστορική εξέλιξη και τα τρία κύματα των μεταρρυθμίσεων της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Μακροδημήτρης Α επιμέλεια, 2000, Αποκέντρωση και αυτοδιοίκηση : Διαπιστώσεις – προτάσεις, Ακαδημία Αθηνών: Κέντρο μελέτης Ελληνικής κοινωνίας ▪ Παπαδημητρίου Κ, 2017, Η Κατανομή Αρμοδιοτήτων Μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από Οργανωτική, Διοικητική και Πολιτική Σκοπιά, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης 	
7. Το θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ΙΤΑ, 2008, Η πρόκληση μιας νέας Μεταρρύθμισης της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης ▪ Χλέπας Ν, 2015, Η τοπική διοίκηση στην Ελλάδα : Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη ▪ Παπαδημητρίου Κ, 2017, Η Κατανομή Αρμοδιοτήτων Μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από Οργανωτική, Διοικητική και Πολιτική Σκοπιά, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης 	
8. Οι αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα Ι	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Χλέπας Ν, 2015, Η τοπική διοίκηση στην Ελλάδα : Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη ▪ Παπαδημητρίου Κ, 2017, Η Κατανομή Αρμοδιοτήτων Μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από Οργανωτική, Διοικητική και Πολιτική Σκοπιά, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης ▪ Πετράκος Γ – Ψυχάρης Ι, 2016, Περιφερειακή ανάπτυξη στην Ελλάδα, Εκδόσεις Κριτική 	
9. Οι αρμοδιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα ΙΙ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Χλέπας Ν, 2015, Η τοπική διοίκηση στην Ελλάδα : Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη ▪ Παπαδημητρίου Κ, 2017, Η Κατανομή Αρμοδιοτήτων Μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από Οργανωτική, Διοικητική και Πολιτική Σκοπιά, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης ▪ Πετράκος Γ – Ψυχάρης Ι, 2016, Περιφερειακή ανάπτυξη στην Ελλάδα, Εκδόσεις Κριτική 	
10. Η χρηματοδότηση και η εποπτεία των λειτουργιών της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα ΙΙ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Χλέπας Ν, 2015, Η τοπική διοίκηση στην Ελλάδα : Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη ▪ Παπαδημητρίου Κ, 2017, Η Κατανομή Αρμοδιοτήτων Μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από Οργανωτική, Διοικητική και Πολιτική Σκοπιά, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης ▪ Τάτσος Ν, 1999, Δημοσιονομική Αποκέντρωση, Εκδόσεις Τυπωθήτω ▪ ΙΤΑ, 2017, Τριετής στρατηγική μεταρρυθμίσεων στη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση 2016 - 2018 	
11. Η διοίκηση και ο αναπτυξιακός προγραμματισμός των	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πετράκος Γ – Ψυχάρης Ι, 2016, Περιφερειακή ανάπτυξη στην Ελλάδα, Εκδόσεις Κριτική ▪ ΙΤΑ, 2017, Τριετής στρατηγική μεταρρυθμίσεων στη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση 2016 - 2018 	

φορέων της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα	<ul style="list-style-type: none"> ΕΕΤΑΑ, 2010, Οδηγοί κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης επιχειρησιακών προγραμμάτων, Εκδόσεις ΕΕΤΑΑ Παπαδημητρίου Κ, 2017, Η Κατανομή Αρμοδιοτήτων Μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από Οργανωτική, Διοικητική και Πολιτική Σκοπιά, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης 	
12. Η παροχή των υπηρεσιών στην Ελληνική τοπική αυτοδιοίκηση	<ul style="list-style-type: none"> Χλέπας Ν, 2015, Η τοπική διοίκηση στην Ελλάδα : Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη Πετράκος Γ – Ψυχάρης Ι, 2016, Περιφερειακή ανάπτυξη στην Ελλάδα, Εκδόσεις Κριτική ΙΤΑ, 2017, Τριετής στρατηγική μεταρρυθμίσεων στη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση 2016 - 2018 Παπαδημητρίου Κ, 2017, Η Κατανομή Αρμοδιοτήτων Μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από Οργανωτική, Διοικητική και Πολιτική Σκοπιά, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης 	
13. Οι προκλήσεις μεταρρύθμισης της Ελληνικής τοπικής αυτοδιοίκησης	<ul style="list-style-type: none"> ΙΤΑ, 2008, Η πρόκληση μιας νέας Μεταρρύθμισης της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΙΤΑ, 2017, Τριετής στρατηγική μεταρρυθμίσεων στη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση 2016 - 2018 Κοντιάδης Ξ, 2007, Μεταρρύθμιση του Κοινωνικού Κράτους και Τοπική Αυτοδιοίκηση, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης Μακροδημήτρης Α επιμέλεια, 2000, Αποκέντρωση και αυτοδιοίκηση : Διαπιστώσεις – προτάσεις, Ακαδημία Αθηνών: Κέντρο μελέτης Ελληνικής κοινωνίας Πετράκος Γ – Ψυχάρης Ι, 2016, Περιφερειακή ανάπτυξη στην Ελλάδα, Εκδόσεις Κριτική Παπαδημητρίου Κ, 2017, Η Κατανομή Αρμοδιοτήτων Μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από Οργανωτική, Διοικητική και Πολιτική Σκοπιά, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης Χλέπας Ν, 2015, Η τοπική διοίκηση στην Ελλάδα : Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη 	
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1	<ul style="list-style-type: none"> Διεξαγωγή τελικών γραπτών εξετάσεων (70% του συνολικού βαθμού) Παρουσίαση εργασίας (30% του συνολικού βαθμού), μετά την 8^η διάλεξη του μαθήματος 	
Πρόταση 2	.....	
Πρόταση 3	.....	
Πρόταση 4	.....	
Άλλο	.....	
<p>Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.</p>		

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με Πρόσωπο
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην</i>	<ul style="list-style-type: none"> Χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία (πηγές στο διαδίκτυο, ψηφιακό υλικό, power point) Χρήση ΤΠΕ στην επικοινωνία με τους φοιτητές (email, ψηφιακός φάκελος μαθήματος, σύστημα εξ αποστάσεως

Επικοινωνία με τους φοιτητές	επικοινωνίας)	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες
	Ατομική Εργασία	6 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 27 ώρες + 3 ώρες = 30 ώρες
	Παρουσίαση Εργασίας	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες
	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	131,5 ώρες
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Γλώσσα αξιολόγησης είναι η Ελληνική ▪ Ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης ▪ Δημόσια Παρουσίαση 	
<p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>		

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Φάκελος σημειώσεων μαθήματος – θα διανεμηθεί από τον Διδάσκοντα ▪ Γκέκας Ρ – Μήτσου Κ, 2010, Η Ευρωπαϊκή τοπική αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις ΕΕΤΑΑ ▪ ΕΕΤΑΑ, 2010, Οδηγός δημοτικής διαβούλευσης, Εκδόσεις ΕΕΤΑΑ ▪ ΕΕΤΑΑ, 2010, Οδηγοί κατάρτισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης επιχειρησιακών προγραμμάτων, Εκδόσεις ΕΕΤΑΑ ▪ ΙΤΑ, 2007, Διοικητικός εκσυγχρονισμός προς το δέχο του 21ου αιώνα ▪ ΙΤΑ, 2008, Η πρόκληση μιας νέας Μεταρρύθμισης της πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης ▪ ΙΤΑ, 2017, Τριετής στρατηγική μεταρρυθμίσεων στη δημόσια διοίκηση και την τοπική αυτοδιοίκηση 2016 - 2018 ▪ Κόνσολας Ν, 1997, Σύγχρονη Περιφερειακή Οικονομική Πολιτική, Εκδόσεις Παπαζήση ▪ Κοντιάδης Ξ, 2007, Μεταρρύθμιση του Κοινωνικού Κράτους και Τοπική Αυτοδιοίκηση, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήσης ▪ Μακρυδημήτρης Α επιμέλεια, 2000, Αποκέντρωση και αυτοδιοίκηση : Διαπιστώσεις – προτάσεις, Ακαδημία Αθηνών: Κέντρο μελέτης Ελληνικής κοινωνίας ▪ Πετράκος Γ – Ψυχάρης Ι, 2016, Περιφερειακή ανάπτυξη στην Ελλάδα, Εκδόσεις Κριτική ▪ Παπαδημητρίου Κ, 2017, Η Κατανομή Αρμοδιοτήτων Μεταξύ Κεντρικής Διοίκησης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης, από Οργανωτική, Διοικητική και Πολιτική Σκοπιά, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης ▪ Σωτηρέλης Γ, 2007, Η Μεταρρύθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ΙΤΑ, Εκδόσεις Παπαζήσης ▪ Τάτσος Ν, 1999, Δημοσιονομική Αποκέντρωση, Εκδόσεις Τυπωθήτω ▪ Χλέπας Ν, 2015, Η τοπική διοίκηση στην Ελλάδα : Ο διαλεκτικός ανταγωνισμός της αποκέντρωσης με την αυτοδιοίκηση, Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη ▪ Χριστοφάκης Ε, 2001, Τοπική Ανάπτυξη και Περιφερειακή Πολιτική, Εκδόσεις Παπαζήση ▪ Alford, J - O'Flynn, J, 2014, Rethinking Public Service Delivery, Managing with External Providers, London: Palgrave
--

- Bouckaert G – Kulmhan S ed, 2017, the future of local government in Europe, London: Nomos
- Bovaird T, 2014, public management and governance, Oxford University Press
- Bryson, J. M. (2014). Strategic planning for public and nonprofit organizations. San Francisco: Jossey-Bass.
- Council of Europe, 2014, local government in critical times
- Council of Europe 2014. The 12 principles for good governance at local level, with tools for implementation
- Council of European Municipalities and Regions (CEMR), 2014,, Europe 2020 Strategy. Local and regional governments are essential for its shaping and implementation
- Hlepas N – Kersting N – Kuhlmann S – Teles F, (eds), 2018, Sub-Municipal Governance in Europe: Decentralization Beyond the Municipal Tier
- Kuhlmann, S.- Bouckaert, G. (Eds.) 2016: Local Public Sector Reforms in Times of Crisis National Trajectories and International Comparisons. London: Palgrave Macmillan
- Le Grand J. (2011), The Other Invisible Hand: Delivering Public Services through Choice and Competition, Oxford: Princeton University Press.
- Pollitt, C./ Bouckaert, G. (2018): Public management reform: A comparative analysis – New public management, governance, and the Neo-Weberian state. Oxford: Oxford University Press.
- Stoker G (2006), Governance, Oxford: Oxford university press
- Wollmann, Hellmut / Marcou, Gérard (Hg.) (2010a), The Provision of Public Services in Europe. Between State, Local Government and Market, Cheltenham, Northampton

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικών Επιστημών και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Χ1200Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ειδικά Θέματα Πολιτικής Φιλοσοφίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόοδος		0,7	
Εργασία		2,3	
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).		4,6 (≈5)	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS170/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος των Ειδικών Θεμάτων Πολιτικής Φιλοσοφίας είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την φιλοσοφική προβληματική του «Δίκαιου Πολέμου», ώστε να καλλιεργήσουν την ικανότητα της δικής τους κρίσης για την ηθική θεμελίωση της κήρυξης και της διεξαγωγής των πολέμων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το αντικείμενο του μαθήματος είναι η έννοια του «δίκαιου πολέμου». Είναι μια έννοια που περιέχει την ιδέα της ρύθμισης της πολεμικής βίας. Αλλά ως προς τον τρόπο της ρύθμισης, υπάρχουν δύο σχολές σκέψης: Η μία, με εκπρόσωπο τον Michael Walzer, θεωρεί ότι η έννοια του «δίκαιου πολέμου» είναι ένα εργαλείο κριτικής που μπορεί να καταγγείλει τις πολεμικές επιχειρήσεις που δεν πληρούν το κριτήριο της δικαιοσύνης, να υποσκάψει έτσι τη νομιμοποίησή τους στα μάτια της κοινής γνώμης και προπαντός να καταστήσει πιο δύσκολη την διεξαγωγή τους χωρίς την τήρηση των κανόνων του δικαίου «εντός του πολέμου». Η άλλη, με εκπρόσωπο τον Carl Schmitt, θεωρεί ότι η έννοια του «δίκαιου πολέμου» είναι ακριβώς αυτό που στην εποχή του διαδέχτηκε το «Ευρωπαϊκό Σύστημα Ισορροπίας» απορρύθμιζε την περιστολή της βίας που βασιζόταν στο κυρίαρχο δικαίωμα της κήρυξης πολέμου και νομιμοποίησε μια πιο αχαλίνωτη βία με πρόσχημα την τιμωρία του «εγκλήματος» του επιθετικού πολέμου.

Το μάθημα περιστρέφεται γύρω από την κριτική αντιπαράθεση των δύο αυτών σχολών σκέψης.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
Μάθημα 1 Η έννοια του «δίκαιου πολέμου» ως προβληματική έννοια Η προσέγγιση της έννοιας του «εχθρού» από τον Καρλ Σμιττ Η πλατωνική κριτική στην «εχθροπάθεια»	Πλάτωνας, <i>Πολιτεία</i> Carl Schmitt, <i>Η έννοια του πολιτικού</i> Carl Schmitt, <i>Η θεωρία του αντάρτη</i>
Μάθημα 2 Michael Walzer : Jus in bello, jus ad bellum	Michael Walzer, <i>Δίκαιοι και άδικοι πόλεμοι</i> , Πρώτο μέρος: Η ηθική πραγματικότητα του πολέμου.
Μάθημα 3 Η έννοια του Ευρωπαϊκού Δημοσίου Δικαίου στον Καρλ Σμιττ Η ιδέα της κρατικής κυριαρχίας ως θεμέλιο των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των αμάχων και των στρατιωτών στον Walzer	Carl Schmitt, <i>Η θεωρία του αντάρτη</i> Michael Walzer, <i>Δίκαιοι και άδικοι πόλεμοι</i> , Μέρος Δεύτερο: Η θεωρία της επίθεσης. Κεφάλαιο 4: «Νόμος και τάξη στην Διεθνή Κοινωνία»
Μάθημα 4 Οι εξαιρέσεις από τον κανόνα της μη-επίθεσης	Michael Walzer, <i>Δίκαιοι και άδικοι πόλεμοι</i> , Μέρος Δεύτερο: Η θεωρία της επίθεσης. Κεφάλαια 5,6,7. «Τα προληπτικά χτυπήματα», «Οι ανθρωπιστικές επεμβάσεις», «Οι σκοποί του πολέμου και η σημασία της νίκης»
Μάθημα 5 Οι εξαιρέσεις από τον κανόνα του σεβασμού των αθώων.	Michael Walzer, <i>Δίκαιοι και άδικοι πόλεμοι</i> , Μέρος Τρίτο: Η σύμβαση του πολέμου, Κεφάλαια 8,9, 10: «Τα μέσα του πολέμου», «Η ασυλία των αμάχων και η Στρατιωτική Αναγκαιότητα», «Ο πόλεμος εναντίον των αμάχων»
Μάθημα 6 Οι πόλεμοι που διεξάγονται εντός του άμαχου πληθυσμού	Michael Walzer, <i>Δίκαιοι και άδικοι πόλεμοι</i> , Μέρος Τρίτο, Κεφάλαια 11, 12: «Αντάρτικο», «Τρομοκρατία»
Μάθημα 7	Michael Walzer, <i>Δίκαιοι και άδικοι πόλεμοι</i> , Μέρος

Η έννοια της τιμωρίας	Τρίτο, Κεφάλαιο 13: Αντίποινα
Μάθημα 8 Η δεοντολογία του πολέμου και οι παραβάσεις της στο όνομα της στρατιωτικής αναγκαιότητας	Michael Walzer, <i>Δίκαιοι και άδικοι πόλεμοι</i> , Μέρος Τέταρτο: Διλήμματα πολέμου, Κεφάλαια 14, 15, 16: «Η νίκη και ο καλός αγώνας», «Επίθεση και Ουδετερότητα», «Έσχατη ανάγκη»
Μάθημα 9 Τα προβλήματα της απόδοσης ευθυνών	Michael Walzer, <i>Δίκαιοι και άδικοι πόλεμοι</i> , Μέρος Πέμπτο: Το ζήτημα της ευθύνης, Κεφάλαια 18,19: «Το έγκλημα της επίθεσης: Πολιτικοί ηγέτες και πολίτες», «Εγκλήματα πολέμου: Στρατιώτες και Αξιωματικοί»
Μάθημα 10-12 Παρουσιάσεις των εργασιών από τους φοιτητές, εμβάθυνση σε ιδιαίτερες εφαρμογές της έννοιας του «δίκαιου πολέμου»	
Μάθημα 13 παρουσιάσεις, πρόοδος με ύλη τις προφορικές παραδόσεις των μαθημάτων 2-9.	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο																						
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Οι σημειώσεις του μαθήματος είναι αναρτημένες σε αρχεία word και ppt στην πλατφόρμα eclass, μαζί με ανακοινώσεις και βιβλιογραφικό υλικό. Στις παραδόσεις γίνεται χρήση υπολογιστή και προτζέκτορα. Η βαθμολογία καταχωρείται στην πλατφόρμα e-secretary																						
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές Εξετάσεις (με εργασία)</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>115,5 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Τελικές Εξετάσεις (με εργασία)	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες													Σύνολο Μαθήματος	115,5 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																						
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες																						
Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες																						
Τελικές Εξετάσεις (με εργασία)	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες																						
Σύνολο Μαθήματος	115,5 ώρες																						
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη /	Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά ή στα γαλλικά για τους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ειδικώς για τους φοιτητές Erasmus προβλέπεται απαλλακτική εργασία μεγέθους 2.500 λέξεων πάνω σε κάποιο θέμα της διεθνούς βιβλιογραφίας. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται συνεννόηση και τακτική επικοινωνία με τον δδάσκαλο.																						

<p>Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Ο βαθμός του μαθήματος προκύπτει από το συνδυασμό των προόδων, της παρουσίας και της εργασίας ως εξής:</p> <p>Παρουσίαση Εργασίας: 10% Πρόσδος: 30% Γραπτή Εργασία: 60%</p> <p>Τα κριτήρια αξιολόγησης της εργασίας είναι:</p> <p><u>Ως προς το θέμα:</u></p> <p>Η πρωτοτυπία και το ενδιαφέρον Η σαφήνεια του ερωτήματος και της ερευνητικής υπόθεσης</p> <p><u>Ως προς την πραγμάτευση:</u></p> <p>Η εμβάθυνση στις έννοιες Η σαφήνεια της παρουσίασης των εννοιών και της εφαρμογής τους Η πρωτοτυπία στην επιχειρηματολογία Η ακρίβεια των ιστορικών αναφορών Η πληρότητα της παρουσίασης των αντικρουόμενων θέσεων Η αμεροληψία των ηθικών κρίσεων</p> <p>Αν ένας φοιτητής ή μία φοιτήτρια δεν συγκεντρώσουν τη βάση της βαθμολογίας, διατηρούν το βαθμό της προόδου ή της παρουσίασης για την εξεταστική περίοδο στην οποία θα καταθέσουν εκ νέου την γραπτή τους εργασία.</p>
--	---

**(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ**

1. Kenneth N. Waltz, *Ο άνθρωπος, το κράτος και ο πόλεμος*, εκδ. Γυφτάκη, 2010
2. Carl Schmitt, *Η έννοια του πολιτικού*, εκδ. Κριτική, 1988

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Ανσκομπ, Ε., Νέιγκελ Τ., *Ηθικός Πόλεμος, Ηθική εν Πολέμω*, Εκκρεμές, 2008.
Carl Schmitt, *Η θεωρία του αντάρτη, Παρεμβολή στην έννοια του πολιτικού*, Πλέθρον, Αθήνα, 1990.
Michael Walzer, *Δίκαιοι και άδικοι πόλεμοι*, Ιωλκός, Αθήνα, 2008.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΠΕΔΙΣ

[Διεθνείς σχέσεις και στρατηγική στην πυρηνική εποχή](#) -- Βαληνάκης, Γιάννης Γ. (1955-). Συγγραφέας; Μπότσιου, Κωνσταντίνα Ε.. Συγγραφέας; Παρατηρητής -- Θεσσαλονίκη : Παρατηρητής, 2000

[Διεθνείς σχέσεις και στρατηγική στην πυρηνική εποχή](#) -- Βαληνάκης, Γιάννης Γ. (1955-). Συγγραφέας; Μπότσιου, Κωνσταντίνα Ε.. Συγγραφέας; Επίκεντρο -- Θεσσαλονίκη : Επίκεντρο, 2008

[Διεθνής επέμβαση](#) -- Αλμπάνης, Ευστράτιος Β. (1947-). Συγγραφέας; Libro -- Αθήνα : Libro, c2001

[Διεθνής τρομοκρατία](#) -- Bonapate, Luigi. Συγγραφέας; Σιδέρη, Ντίνα. Μεταφραστής; Βασιλείου, Θανάσης Α.. Επιμελητής Έκδοσης; Κέδρος -- Αθήνα : Κέδρος, 2009

[Το δίκαιο της ευθύνης των κρατών για διεθνείς αδικοπραξίες : το σχέδιο άρθρων της επιτροπής διεθνούς δικαίου](#) -- Οικονομίδης, Κωνσταντίνος Π.. Συγγραφέας; Δούση, Εμμανουέλα Δ.. Συγγραφέας; Ι.Σιδέρης -- Αθήνα : Ι. Σιδέρης, 2007

[Το δίκαιο των λαών και "Η ιδέα της δημόσιας λογικής αναθεωρημένη"](#) -- Rawls, John (1921-2002). Συγγραφέας; Παπασταύρου, Άννα. Μεταφραστής; Αρβανιτόπουλος, Κωνσταντίνος. Επιμελητής Έκδοσης; Ήφαιστος, Παναγιώτης. Επιμελητής Έκδοσης; Περράκης, Στέλιος Ε.. Επιμελητής Έκδοσης; Ποιότητα -- Αθήνα : Ποιότητα, 2003 -- **(Βιβλιοθήκη πολιτικής φιλοσοφίας των διεθνών σχέσεων και φιλοσοφίας του δικαίου 1)**

[Διεθνείς σχέσεις : εξουσία και δικαιοσύνη](#) -- Κουλουμπής, Θεόδωρος. Συγγραφέας; Σταματάκης, Νικηφόρος. Μεταφραστής; Παπαζήσης -- Αθήνα : Παπαζήσης, 1995

[Διεθνείς σχέσεις : ισχύς και δικαιοσύνη](#) -- Κουλουμπής, Θεόδωρος. Συγγραφέας; Σταματάκης, Νικηφόρος. Μεταφραστής; Παπαζήσης -- Αθήνα : Παπαζήσης, 2008

[Διεθνείς σχέσεις και πολιτική στην παγκόσμια εποχή](#) -- Heywood, Andrew. Συγγραφέας; Φραγκονικολόπουλος, Χρήστος Α.. Μεταφραστής; Προέδρου, Φίλιππος. Μεταφραστής; Κριτική -- Αθήνα : Κριτική, 2013 -- **(Επιστημονική βιβλιοθήκη)**

[Κρατούμενοι και δικαιώματα του ανθρώπου](#) -- Σπινέλλη, Καλλιόπη Δ.. Επιμελητής Έκδοσης; Τσήτσουρα, Αγγαία. Επιμελητής Έκδοσης; Αντ. Ν. Σάκκουλας; Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. Άλλος -- Αθήνα Κομοτηνή : Αντ. Ν. Σάκκουλας, 1996

[Η θεωρία του αντάρτη : παρεμβολή στην έννοια του πολιτικού](#) -- Schmitt, Charles B. (1933-); Χασιώτη, Σίσσυ. Μεταφραστής; Καλφόπουλος, Κώστας Θ.. Επιμελητής Έκδοσης; Πλέθρον -- Αθήνα : Πλέθρον, 1990 -- **(Μελέτες)**

[Θεωρία του πολέμου : πόλεμος και πολιτική, πόλεμος, οικονομία και κοινωνία, πόλεμος και επανάσταση, ο θερμός πόλεμος μετά τον ψυχρό πόλεμο, ελληνοτουρκικός πόλεμος](#) -- Κονδύλης, Παναγιώτης (1943-1998). Συγγραφέας; Θεμέλιο -- Αθήνα : Θεμέλιο, 1999 -- **(Ιστορική βιβλιοθήκη (Θεμέλιο))**

[Θεωρίες συνωμοσίας : εσωτερισμός, εξτρεμισμός](#) -- Taguieff, Pierre-Andre. Συγγραφέας; Καραστάθη, Αναστασία. Μεταφραστής; Πόλις -- Αθήνα : Πόλις, 2010

[Η διοίκηση στον πόλεμο](#) -- Crevel, Martin Van. Συγγραφέας; Γεδεών, Δημήτρης. Μεταφραστής; Κωνσταντίνου Τουρίκη -- Αθήνα : Κωνσταντίνου Τουρίκη, 2001 -- **(Σεφρά στρατηγικών μελετών)**

[Διπλωματία](#) -- Kissinger, Henry (1923-). Συγγραφέας; Κοτζιάς, Νίκος (1950-). Επιμελητής Έκδοσης; Λιβάνης -- Αθήνα : Νέα Σύνορα, 1995 -- **(Λόγος)**

[Διπλωματία και πολιτική : η υπόθεση Οτσαλάν και η διεθνής τρομοκρατία, η κρίση στην Γιουγκοσλαβία, η υπόθεση Λοϊζίδου](#) -- Κώνστας, Δημήτρης Κ. (1946-). Συγγραφέας; Πάγκαλος, Θεόδωρος. Συγγραφέας Εισαγωγής; Θεοδωρόπουλος (Βύρων). Συγγραφέας; Λιβάνης -- Αθήνα : Λιβάνης, 2002 -- **(Πολιτική)**

[Διπλωματία και πολιτική του Κυπριακού : ανατομία ενός λάθους](#) -- Τερλεξής, Πανταζής. Συγγραφέας; Κέδρος -- Αθήνα : Κέδρος, 2004

[Διπλωματία και στρατηγική των μεγάλων ευρωπαϊκών δυνάμεων Γαλλίας, Γερμανίας, Μεγάλης Βρετανίας](#) -- Ήφαιστος, Παναγιώτης. Συγγραφέας; Ποιότητα -- Αθήνα : Ποιότητα, 2008 -- **(Βιβλιοθήκη διπλωματίας και στρατηγικής 2); (Βιβλιοθήκη Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων 19)**

[Δύο φορές ξένος : οι μαζικές απελάσεις που διαμόρφωσαν την σύγχρονη Ελλάδα και Τουρκία](#) -- Clark, Bruce. Συγγραφέας; Ποταμιάνου, Βίκη. Μεταφραστής; Ποταμός -- Αθήνα : Ποταμός, 2007

[Η Δύση και ο Τρίτος Κόσμος : από την ψεύτικη ενοχή στις αληθινές ευθύνες](#) -- Rangel, Carlos (1929-). Συγγραφέας; Σπυροπούλου-Καλπούζου, Σ.. Μεταφραστής; Revel, Jean Francois. Συγγραφέας Εισαγωγής; Ροές -- Αθήνα : Ροές, 1987 -- **(Το βιβλίο του μήνα)**

[Τα αίτια του Δεύτερου Παγκόσμιου Πολέμου στην Ευρώπη](#) -- Bell, Philip Michael Hett (1930-). Συγγραφέας; Χασιώτης, Λουκιανός. Μεταφραστής; Πατάκης -- Αθήνα : Πατάκης, 2012 -- **(Νεότερη και σύγχρονη ιστορία (Πατάκης))**

[Η Αλ Κάιντα και νεωτερικότητα](#) -- Gray, John (1948-). Συγγραφέας; Γεώργια, Κωνσταντίνος Δ.. Μεταφραστής; Μεταίχμιο -- Αθήνα : Μεταίχμιο, 2004 -- **(Αναμετρήσεις με τον 21ο αιώνα)**

[Αλ Κάιντα : το παγκόσμιο δίκτυο του τρόμου](#) -- Gunaratna, Rohan. Συγγραφέας; Νίτσας, Νικόλας. Μεταφραστής; Σύγχρονοι Ορίζοντες -- Αθήνα : Σύγχρονοι Ορίζοντες, 2004

[Η άλλη κρίση : η μαρτυρία ενός πρέσβη](#) -- Μαλλιάρης, Αλέξανδρος Π.. Συγγραφέας; Λυγερός, Σταύρος (1953-). Συγγραφέας Εισαγωγής; Ινφογνώμων -- Αθήνα : Ινφογνώμων, 2013

[Οι πόλεμοι κατά της τρομοκρατίας : οι αμφιλεγόμενες πολιτικές των δυτικών δημοκρατιών](#) -- Honderich, Ted. Συγγραφέας; Χωρεάνθη, Μάριον. Μεταφραστής; Κοκκορόγιαννης, Κώστας (1963-). Επιμελητής Έκδοσης; Ιωλκός -- Αθήνα : Ιωλκός, 2006 -- **(Φιλοσοφία και πολιτική σκέψη)**

[Πόλεμοι του 21ου αιώνα : νέοι φόβοι και νέες απειλές](#) -- Ramonet, Ignacio. Συγγραφέας; Γκίνης, Στάθης. Σχεδιαστής τυπογραφικών στοιχείων; Εικοστός Πρώτος -- Αθήνα : Εικοστός Πρώτος, 2003

[Οι πόλεμοι του αύριο](#) -- Boniface, Pascal. Συγγραφέας; Θεοδωρόπουλος (Βύρων). Συγγραφέας Εισαγωγής; Ντάλης, Σωτήρης. Συγγραφέας Εισαγωγής; Ιακώβου, Βίκυ. Μεταφραστής; Παπαζήσης -- Αθήνα : Παπαζήσης, 2004 -- **(Διεθνής και ευρωπαϊκή πολιτική)**

[Οι πόλεμοι του Βιετνάμ : 1945-1990](#) -- Young, Marilyn B.. Συγγραφέας; Παυλάκης, Δημήτρης. Μεταφραστής -- Αθήνα : Οδυσσεάς, 2008

[Πόλεμος και αλλαγή στη διεθνή πολιτική](#) -- Gilpin, Robert. Συγγραφέας; Κολιόπουλος, Κωνσταντίνος. Μεταφραστής; Ήφαιστος, Παναγιώτης. Επιμελητής Έκδοσης; Ποιότητα -- Αθήνα : Ποιότητα, 2007 -- **(Βιβλιοθήκη πολιτικής φιλοσοφίας των διεθνών σχέσεων και φιλοσοφίας του δικαίου)**

[Πόλεμος και αλλαγή στη διεθνή πολιτική](#) -- Gilpin, Robert. Συγγραφέας; Κολιόπουλος, Κωνσταντίνος. Μεταφραστής; Ήφαιστος, Παναγιώτης. Επιμελητής Έκδοσης; Ποιότητα -- Αθήνα : Ποιότητα, 2006 -- **(αΒιβλιοθήκη πολιτικής φιλοσοφίας των διεθνών σχέσεων και φιλοσοφίας του δικαίου)**

[Πόλεμος και αλλαγή στη διεθνή πολιτική](#) -- Gilpin, Robert. Συγγραφέας; Κολιόπουλος, Κωνσταντίνος. Μεταφραστής; Ήφαιστος, Παναγιώτης. Επιμελητής Έκδοσης; Ποιότητα -- Αθήνα : Ποιότητα, 2004 -- **(αΒιβλιοθήκη πολιτικής φιλοσοφίας των διεθνών σχέσεων και φιλοσοφίας του δικαίου)**

[Πόλεμος και διεθνείς σχέσεις στην εποχή της πληροφορίας](#) -- Taylor, Philip M. (1954-). Συγγραφέας; Δεμερτζής, Νίκος. Επιμελητής Έκδοσης; Περεζούς, Κώστας. Μεταφραστής; Παπαζήσης -- Αθήνα : Παπαζήσης, 2004 -- **(Κοινωνία, Πολιτική & μέσα επικοινωνίας)**

[Πόλεμος και ορθολογισμός : θεωρητικές προεκτάσεις και στρατηγικές εφαρμογές](#) -- Λίτσα, Σπυρίδων Ν.. Συγγραφέας; Ποιότητα -- Αθήνα : Ποιότητα, 2010

[Πόλεμος και πολιτική : η σύγχρονη ηγεσία μπροστά στα διδάγματα της ιστορίας](#) -- Kaplan, Robert D. (1952-). Συγγραφέας; Κουβαράκου, Νάνσυ. Μεταφραστής; Καρτάκης, Ελευθέριος Α.. Επιμελητής Έκδοσης; Ροές -- Αθήνα : Ροές, 2004 -- **(Ο κόσμος χωρίς σύνορα)**

[Ο πόλεμος στο Ιράκ και η διεθνής κοινότητα](#) -- Ντάλης, Σωτήρης. Επιμελητής Έκδοσης; Ινστιτούτο Αμυντικών Αναλύσεων -- Αθήνα : Ινστιτούτο Αμυντικών Αναλύσεων, 2003

[Ο πόλεμος στον κόσμο : ο αιώνας του μίσους 1901-2000](#) -- Ferguson, Niall. Συγγραφέας; Αγάπιος, Σωτήρης. Μεταφραστής; Σταυρόπουλος, Δημήτριος Β.. Επιμελητής Έκδοσης; Κοκκορόγιαννης, Κώστας (1963-). Επιμελητής Έκδοσης; Ιωλκός -- Αθήνα : Ιωλκός, 2006 -- **(Πόλεμος και στρατηγική (Ιωλκός))**

[Ο πόλεμος των λέξεων : θρησκευτική διαμάχη και προπαγάνδα στη Γαλλία τον καιρό της Νύχτας του Αγίου Βαρθολομαίου](#) -- Γαγανάκης, Κώστας. Συγγραφέας; Νεφέλη -- Αθήνα : Νεφέλη, 2003 -- **(Ιστορία (Νεφέλη))**

[Το τέλος της πίστης : η θρησκεία, η τρομοκρατία, και το μέλλον της λογικής](#) -- Harris, Sam (1967-). Συγγραφέας; Τσαλιγοπούλου, Χαρίκλεια. Μεταφραστής; Αλικάκος, Ηλίας. Επιμελητής Έκδοσης; Ενάλιος -- Αθήνα : Ενάλιος, 2008 -- **(Σύγχρονοι προβληματισμοί)**

[Η τέταρτη σταυροφορία : τα γεγονότα και το ιστορικό πλαίσιο](#) -- Angold, Michael. Συγγραφέας; Κονδύλης, Αθανάσιος. Μεταφραστής; Παπαδήμας -- Αθήνα : Παπαδήμας, 2006

[Η φιλοσοφία του πολέμου και της ειρήνης](#) -- Σκληρός, Γεώργιος (1878-1919). Συγγραφέας; Μακρής, Σπύρος. Επιμελητής Έκδοσης; Μικέλης, Κυριάκος. Συγγραφέας Εισαγωγής; Ιωλκός -- Αθήνα : Ιωλκός, 2003 -- **(Βιβλιοθήκη διεθνών σπουδών)**

[Hugo Grotius and international relations](#) -- Bull, Hedley. Συγγραφέας; Kingsbury, Benedict. Συγγραφέας; Roberts, Adam. Συγγραφέας; Clarendon Press -- Oxford : Clarendon Press, 2002

[Land-Locked and geographically disadvantaged states in the international law of the sea](#) -- Vasciannie, Stephen C.. Συγγραφέας; Clarendon Press -- Oxford : Clarendon Press, 1990 -- **(Oxford Monographs in International Law)**

[The modern world-system in the longue duree](#) -- Wallerstein, Immanuel Maurice (1930-). Επιμελητής Έκδοσης; Paradigm Publishers -- Boulder : Paradigm Publishers, 2004

[The Salonica theatre of operations and the outcome of the Great War](#) -- Institute for Balkan Studies; Ιδρύμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου; Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος" -- Thessaloniki : Institute for Balkan Studies, 2005 -- **(Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου)**

[Sexuality and war : literary masks of the Middle East](#) -- Accad, Evelynne. Συγγραφέας; New York University Press -- New York : New York University Press, 1990

[The sociology of war and violence](#) -- Malesevic, Sinisa. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2012

[Strategic rivalries in world politics : position, space and conflict escalation](#) -- Colaresi, Michael P.. Συγγραφέας; Rasler, Karen. Συγγραφέας; Thompson, William R.. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2007

[Οι 100 μεγαλύτερες μάχες](#) -- Lanning, Michael Lee. Συγγραφέας; Κεκροπούλου, Ελένη. Επιμελητής Έκδοσης; Ενάλιος -- Αθήνα : Ενάλιος, c2004 -- **(Ιστορικό Δοκίμιο)**

[Accidents in history = injuries, fatalities and social relations](#) -- Cooter, Roger. Συγγραφέας; Luckin, Bill. Συγγραφέας; Rodopi -- Amsterdam; Atlanta : Rodopi, 1997

[After war : the political economy of exporting democracy](#) -- Coyne, Christopher J.. Συγγραφέας; Stanford University Press -- Stanford : Stanford University Press, 2008

[The Albanian question : reshaping the Balkans](#) -- Pettifer, James. Συγγραφέας; Vickers, Miranda. Συγγραφέας; I.B.Tauris -- London : I.B.Tauris, 2009

[Age of extremes : the short twentieth century : 1914-1991](#) -- Hobsbawm, E. J. (1917-2012). Συγγραφέας; Michael Joseph -- London : Michael Joseph, 1994

[Alliance formation in civil wars](#) -- Christia, Fotini. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2012

[The balance of power in world history](#) -- Kaufman, Stuart J.. Επιμελητής Έκδοσης; Little, Richard (1944-). Επιμελητής Έκδοσης; Wohlforth, William C.. Επιμελητής Έκδοσης; Palgrave Macmillan -- New York : Palgrave Macmillan, 2007

[America and the world : conversations on the future of american foreign policy](#) -- Brzezinski, Zbigniew K. (1928-). Συγγραφέας; Scowcroft, Brent. Συγγραφέας; Basic Books -- New York : Basic Books, 2008

[America, Russia and the Cold War 1945-2006](#) -- LaFeber, Walter. Συγγραφέας; McGraw-Hill -- Boston : McGraw-Hill, 2008

[America unbound : the Bush revolution in foreign policy](#) -- Daalder, Ivo H.. Συγγραφέας; Lindsay, James M.. Συγγραφέας; John Wiley & Sons -- United States : John Wiley & Sons, 2005

[The Americanization of Europe : culture, diplomacy, and anti-Americanism after 1945](#) -- Stephan, Alexander (1946-). Συγγραφέας; Berghahn Books -- New York : Berghahn Books, 2008

[The art of war in world history : from antiquity to the nuclear age](#) -- Chaliand, Gerard (1934-). Συγγραφέας; University of California Press -- Berkeley : University of California Press, 1994 -- **(History / Political science)**

[Anti-Americanism : history, causes and themes](#) -- O'Connor, Brendon. Συγγραφέας; Greenwood Press -- Oxford : Greenwood Press, 2007

[Arms and influence : with a new preface and afterword](#) -- Schelling, Thomas C.. Συγγραφέας; Yale University Press -- New Haven : Yale University Press, 2008 -- **(Political science / History)**

[Assassin = theory and practice of political violence](#) -- Bell, Bowyer J.. Συγγραφέας; Transaction Publishers -- New Brunswick : Transaction Publishers, 2005

[The balkan exchange of minorities and its impact on Greece](#) -- Pentzopoulos, Dimitri. Συγγραφέας; Hurst -- London : Hurst, 2002

[Balkans into Southeastern Europe : a century of war and transition](#) -- Lampe, John R.. Συγγραφέας; Palgrave Macmillan -- Basingstoke : Palgrave Macmillan, 2006

[Between terror and tolerance : religious leaders, conflict, and peacemaking](#) -- Sisk, Timothy D.. Επιμελητής Έκδοσης; Georgetown University Press -- Washington : Georgetown University Press, 2011

[Beyond resource wars : scarcity, environmental degradation, and international cooperation](#) -- Dinar, Shlomi. Επιμελητής Έκδοσης; MIT Press -- Cambridge : MIT Press, 2011 -- **(Global environmental accord strategies for sustainability and institutional innovation)**

[Border wars](#) -- Barry, Tom. Συγγραφέας; MIT Press -- Cambridge : MIT Press, 2011

[Causes of war : power and the roots of conflict](#) -- Van Evera, Stephen. Συγγραφέας; Cornell University Press -- Ithaca : Cornell University Press, 1999 -- **(Cornell studies in security affairs)**

[Causes of war : power and the roots of conflict](#) -- Van Evera, Stephen. Συγγραφέας; Cornell University Press -- Ithaca : Cornell University Press, 1999 -- **(Cornell studies in security affairs)**

[Che : a memoir by Fidel Castro](#) -- Deutschmann, David. Συγγραφέας; Ocean Press -- Melbourne : Ocean Press, 2003

[Che in Africa : Che Guevara's Congo diary](#) -- Galvez, William. Συγγραφέας; Todd, Mary. Μεταφραστής; Ocean Press -- Melbourne ; New York : Ocean Press, 1999

[Clausewitz : a very short introduction](#) -- Howard, Michael (1922-). Συγγραφέας; Oxford University Press -- Oxford : Oxford University Press, 2002 -- **(Very short introduction)**

[Clausewitz on strategy : inspiration and insight from a master strategist](#) -- Ghyczy, Tiha von. Επιμελητής Έκδοσης; Oetinger, Bolko von. Επιμελητής Έκδοσης; Bassford, Christopher. Επιμελητής Έκδοσης; John Wiley & Sons -- New York : John Wiley & Sons, 2001

[The Cold War](#) -- Tomkinson, John L.. Συγγραφέας; Anagnosis -- Athens : Anagnosis, 2006

[The cold war : a very short introduction](#) -- McMahon, Robert. Συγγραφέας; Oxford University Press -- Oxford : Oxford University Press, 2003

[Condemned to repeat? : the paradox of humanitarian action](#) -- Terry, Fiona. Συγγραφέας; Cornell University Press -- Ithaca ; London : Cornell University Press, 2002 -- **(Political science / international relations)**

[Conflict management and resolution : an introduction](#) -- Jeong, Ho-Won. Συγγραφέας; Routledge -- London : Routledge, 2010

[Containment : rebuilding a strategy against global terror](#) -- Princeton University Press -- Princeton : Princeton University Press, 2007

[Conquests and cultures : an international history](#) -- Sowell, Thomas. Συγγραφέας; Basic Books -- New York : Basic Books, 1998

[Contemporary states of emergency : the politics of military and humanitarian interventions](#) -- Fassin, Didier. Επιμελητής Έκδοσης; Pandolfi, Mariella. Επιμελητής Έκδοσης; Zone Books -- New York : Zone Books, 2013

[Contending with terrorism : roots, strategies, and responses](#) -- Brown, Michael e.. Επιμελητής Έκδοσης; Cote, Owen R.. Επιμελητής Έκδοσης; Lynn-Jones, Sean M.. Επιμελητής Έκδοσης; MIT Press -- Cambridge : MIT Press, 2010

[Corporate warriors : the rise of the privatized military industry](#) -- Singer, Peter Warren. Συγγραφέας; Cornell University Press -- Ithaca : Cornell University Press, 2008

[Council unbound : the growth of UN decision making on conflict and postconflict issues after the cold war](#) -- Matheson, Michael J.. Συγγραφέας; United States Institute of Peace Press -- Washington : United States Institute of Peace Press, 2006

[Crimes against humanity : the struggle for global justice](#) -- Robertson, Geoffrey. Συγγραφέας; Allen Lane -- London : Allen Lane, 1999

[Croatia : a nation forged in war](#) -- Tanner, Marcus. Συγγραφέας; Yale University Press -- New Haven : Yale University Press, 2010

[Crude power : politics and the oil market](#) -- Noreng, Oystein. Συγγραφέας; I.B.Tauris -- London ; New York : I.B.Tauris, 2007

[Crude : η ιστορία του αργού πετρελαίου](#) -- Shah, Sonia. Συγγραφέας; Ισμουριδου, Παλμύρα. Μεταφραστής -- Αθήνα : Άγρα, 2008

[The Cuban missile crisis revisited](#) -- Nathan, James A.. Επιμελητής Έκδοσης; St. Martin's Press -- New York : St. Martin's Press, 1992

[The creation of states in international law](#) -- Crawford, James (1948-). Συγγραφέας; Clarendon Press -- Oxford : Clarendon Press, 2007

[Defense policy making : a comparative analysis](#) -- Dillon, George Michael. Επιμελητής Έκδοσης; Leicester University Press -- Great Britain : Leicester University Press, 1988

[The defender of the peace](#) -- Marsilius, of Padua. Συγγραφέας; Brett, Annabel. Επιμελητής Έκδοσης; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2005 -- **(Cambridge texts in the history of political thought)**

[Democracies at war](#) -- Reiter, Dan. Συγγραφέας; Stam, Allan C.. Συγγραφέας; Princeton University Press -- Princeton : Princeton University Press, 2002 -- **(Political science / international relations)**

[The democracy advantage : how democracies promote prosperity and peace](#) -- Halperin, Morton H.. Συγγραφέας; Siegle, Joseph T. (1961-). Συγγραφέας; Weinstein, Michael A.. Συγγραφέας; Routledge -- New York : Routledge, 2010 -- **(Council on Foreign Relations books)**

[Democracy and international conflict : an evaluation of the democratic peace proposition](#) -- Ray, James Lee. Συγγραφέας; University of South Carolina Press -- Columbia : University of South Carolina Press, 1998

[Grand strategies in war and peace](#) -- Kennedy, Paul M. (1945-). Επιμελητής Έκδοσης; Yale University Press -- New Haven : Yale University Press, 1991

[Guantanamo and the abuse of presidential power](#) -- Margulies, Joseph. Συγγραφέας; Simon & Schuster -- New York : Simon & Schuster, 2006

[Guerrilla movements in Latin America](#) -- Gott, Richard. Συγγραφέας; Seagull Books -- Oxford : Seagull Books, 2008

[Guerrilla warfare](#) -- Guevara, Ernesto (Che) (1928-1967). Συγγραφέας; Ocean Press -- Melbourne : Ocean Press, 2006

[Guns, germs and steel : a short history of everybody for the last 13,000 years](#) -- Diamond, Jared M.. Συγγραφέας; Vintage -- London : Vintage, 1997

[Hegemonic peace and empire : the pax Romana, Britannica and Americana](#) -- Parchami, Ali. Συγγραφέας; Routledge -- London : Routledge, 2009 -- **(War, history and politics)**

[How the weak win wars : a theory of asymmetric conflict](#) -- Arreguin-Toft, Ivan. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2005

[History behind the headlines : the origins of conflicts worldwide](#) -- O'Meara, Meghan Appel. Επιμελητής Έκδοσης; Gale Group -- Detroit : Gale Group, 2001

[Law and liberty in the war on terror](#) -- Lynch, Andrew (1973-). Επιμελητής Έκδοσης; MacDonald, Elizabeth. Επιμελητής Έκδοσης; Williams, George (1969-). Επιμελητής Έκδοσης; Federation Press -- Annandale : Federation Press, 2007

[Laws, outlaws, and terrorists : lessons from the war on terrorism](#) -- Blum, Gabriella. Συγγραφέας; Heymann, Philip B.. Συγγραφέας; MIT Press -- Cambridge : MIT Press, 2013

[The leasing of Guantanamo Bay](#) -- Strauss, Michael J.. Συγγραφέας; Praeger Security International -- London : Praeger Security International, 2009

[Man, the state and war : a theoretical analysis](#) -- Waltz, Kenneth N. (1924-). Συγγραφέας; Columbia University Press -- New York : Columbia University Press, 2001

[Masters of war : classical strategic thought](#) -- Handel, Michael J.. Συγγραφέας; Routledge -- London : Routledge, 2007

[The national security constitution : sharing power after the Iran-contra affair](#) -- Koh, Harold Honglu. Συγγραφέας; Yale University Press -- New Haven : Yale University Press, 1990

[NATO in search of a vision](#) -- Aybet, Gulnur. Επιμελητής Έκδοσης; Moore, Rebecca R.. Επιμελητής Έκδοσης; Freedman, Lawrence. Συγγραφέας Εισαγωγής; Georgetown University Press -- Washington : Georgetown University Press, 2010

[NATO transformed : the alliance's new roles in international security](#) -- Yost, David S.. Συγγραφέας; United States Institute of Peace Press -- Washington : United States Institute of Peace Press, 2001

[No enchanted palace : the end of empire and the ideological origins of the United Nations](#) -- Mazower, Mark. Συγγραφέας; Princeton University Press -- Princeton : Princeton University Press, 2009 -- **(Lawrence Stone lectures)**

[No end to war : terrorism in the twenty-first century](#) -- Laqueur, Walter. Συγγραφέας; Continuum -- New York : Continuum, 2007

[Offense and defense in the international system](#) -- Quester, George H.. Συγγραφέας; Transaction Publishers -- New Brunswick : Transaction Publishers, 2002

[On guerrilla warfare](#) -- Tse-tung, Mao. Συγγραφέας; Griffith, Samuel B.. Μεταφραστής; Dover Publications -- Mineola : Dover Publications, 2005

[Peace : a history of movements and ideas](#) -- Cortright, David. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2008

[Global movements : action and culture](#) -- McDonald, Kevin. Συγγραφέας; Blackwell -- Malden, Mass. ; Oxford : Blackwell, 2006

[Peace, war and international politics](#) -- Bobbio, Norberto (1909-). Συγγραφέας; Nino Aragno -- Torino : Nino Aragno, 2007

[Un peacekeeping in civil wars](#) -- Howard, Lise Morje. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2008

[Politics among nations : the struggle for power and peace](#) -- Morgenthau, Hans. Συγγραφέας; Thompson, Kenneth (1937-). Συγγραφέας; Clinton, David W.. Συγγραφέας; McGraw-Hill Higher Education -- Boston : McGraw-Hill Higher Education, 2006

[Power inferno : ρέκβιεμ για τους Δίδυμους Πύργους, υποθέσεις σχετικά με την τρομοκρατία, η βία του παγκόσμιου](#) -- Baudrillard, Jean (1929-2007). Συγγραφέας; Σιατίτσα, Φώτης. Μεταφραστής; Λυκιαρδόπουλος, Γεράσιμος. Επιμελητής Έκδοσης; Κριτική -- Αθήνα : Κριτική, 2005

[Preventive diplomacy : stopping wars before they start](#) -- Cahill, Kevin M.. Επιμελητής Έκδοσης; Routledge; The centre for international health and cooperation -- New York : Routledge, 2000

[The pursuit of power : technology, armed force and society since A.D. 1000](#) -- McNeil, William Hardy (1917-). Συγγραφέας; University of Chicago Press -- Chicago : University of Chicago Press, 1984

[The fourth crusade : event, aftermath and perceptions](#) -- Madden, Thomas F.. Επιμελητής Έκδοσης; Ashgate -- Aldershot : Ashgate, 2008

[The French civil wars, 1562-1598](#) -- Knecht, R. J.. Συγγραφέας; Longman -- Harlow : Longman, 2000 -- **(Modern wars in perspective)**

[From pain to violence : the traumatic roots of destructiveness](#) -- Zulueta, Felicity de. Συγγραφέας; Whurr -- London : Whurr, 1998

[Global terrorism : a beginner's guide](#) -- Weinberg, Leonard. Συγγραφέας; Oneworld -- Oxford : Oneworld, 2005

[How to small state expands : grand strategy and Greece's territorial expansion in the Balkans and Asia minor](#) -- Fakiolas, Efsthathios T.. Συγγραφέας; Nova Science Publishers -- New York : Nova Science Publishers, 2012

[Humanitarian intervention : an inquiry into law and morality](#) -- Teson, Fernando R.. Συγγραφέας; Transnational Publishers -- New York : Transnational Publishers, 1997

[Humanitarianism in question : politics, power, ethics](#) -- Barnett, Michael N. (1960-). Επιμελητής Έκδοσης; Weiss, Thomas G.. Επιμελητής Έκδοσης; Cornell University Press -- Ithaca : Cornell University Press, 2008

[Humanity, terrorism, terrorist war : Palestine, 9/11, Iraq 7/7](#) -- Honderich, Ted. Συγγραφέας; Continuum -- London : Continuum, 2006

[Imperial ambitions : conversations with Noam Chomsky on the post 9/11 world](#) -- Chomsky, Noam (1928-). Συγγραφέας; Barsamian, David. Λαμβάνων Συνέντευξη; Penguin Books -- London : Penguin Books, 2005

[Insurgents, terrorists and militias : the warriors of contemporary combat](#) -- Shultz, Richard H.. Συγγραφέας; Dew, Andrea J.. Συγγραφέας; Columbia University Press -- New York : Columbia University Press, 2006

[An introduction to strategic studies : military technology and international relations](#) -- Buzan, Barry. Συγγραφέας; Macmillan Press; International institute for strategic studies -- London : Macmillan Press : International institute for strategic studies, 1989 -- **(Studies in international security); (Studies in international security)**

[Ethics and international affairs : a reader](#) -- Rosenthal, Joel H.. Συγγραφέας; Georgetown University Press -- Washington : Georgetown University Press, 1999 -- **(Carnegie Council on Ethics and International Affairs)**

[Ethnic conflict : a global perspective](#) -- Wolff, Stefan. Συγγραφέας; Oxford University Press -- Oxford : Oxford University Press, 2007

[The European Union and human security : external interventions and missions](#) -- Martin, Mary. Επιμελητής Έκδοσης; Kaldor, Mary. Επιμελητής Έκδοσης; Routledge -- New York : Routledge, 2012

[The Europeanization of national foreign policy : continuity and change in European crisis management](#) -- Gross, Eva. Συγγραφέας; Palgrave Macmillan -- London : Palgrave Macmillan, 2011 -- **(Palgrave studies in European Union politics)**

[The Falklands war : a day by day account from invasion to Victory](#) -- Weston, Simon. Συγγραφέας; Marshall Cavendish -- London : Marshall Cavendish, 2007

[The far enemy : why jihad went global](#) -- Gerges, Fawaz A.. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2009

[Fearful symmetry : India - Pakistan crises in the shadow of nuclear weapons](#) -- Ganguly, Sumit. Συγγραφέας; Hagerty, Devin T.. Συγγραφέας; University of Washington Press -- Washington : University of Washington Press, 2005

[Fiasco : ο αμερικανικός πόλεμος στο Ιράκ](#) -- Ricks, Thomas E.. Συγγραφέας; Σάμψων, Άδωνις. Μεταφραστής; Σταυρόπουλος, Δημήτριος Β.. Επιμελητής Έκδοσης; Κοκκορόγιαννης, Κώστας (1963-). Επιμελητής Έκδοσης; Ιωλκός -- Αθήνα : Ιωλκός, 2006 -- **(Πόλεμος και στρατηγική (Ιωλκός))**

[A dirty war in west Africa : the RUF and the destruction of Sierra Leone](#) -- Gberie, Lansana. Συγγραφέας; Hurst -- London : Hurst, 2005

[The eighty years crisis : international relations 1919-1999](#) -- Dunne, Tim. Επιμελητής Έκδοσης; Cox, Michael M.. Επιμελητής Έκδοσης; Booth, Ken. Επιμελητής Έκδοσης; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 1998

[Electing to fight : why emerging democracies go to war](#) -- Mansfield, Edward D. (1962-). Συγγραφέας; Snyder, Jack. Συγγραφέας; MIT Press -- Cambridge : MIT Press, 2007

[Ethnic conflict in world politics](#) -- Harff, Barbara. Συγγραφέας; Gurr, Ted Robert. Συγγραφέας; Westview Press -- Boulder : Westview Press, 2004 -- **(Dilemmas in world politics)**

[Ethnic groups in conflict](#) -- Horowitz, Donald L.. Συγγραφέας; University of California Press -- Berkeley : University of California Press, 2000

[The influence of sea power upon history 1660-1783](#) -- Mahan, Alfred Thayer. Συγγραφέας; NuVision -- Sioux Falls : NuVision, 2007

[Jerusalem : what makes for peace : a Palestinian Christian contribution to peacemaking](#) -- Ateek, Naim. Συγγραφέας; Duaybis, Cedar. Συγγραφέας; Schrader, Marla (070); Melisende -- London : Melisende, 1997

[Jewish terrorism in Israel](#) -- Pedahzur, Ami. Συγγραφέας; Perliger, Arie. Συγγραφέας; Columbia University Press -- New York : Columbia University Press, 2009

[Kill! Kill! Kill!](#) -- Massey, Jimmy. Συγγραφέας; Saulnier, Natasha. Συγγραφέας; Φίλιας, Βασίλης Ι. (1927-). Συγγραφέας Εισαγωγής; Πλυτά, Τίνα; Παπαζήσης -- Αθήνα : Παπαζήσης, 2006 -- **(Ντοκουμέντα και μαρτυρίες)**

[knowing the enemy : jihadist ideology and the war on terror](#) -- Habeck, Mary. Συγγραφέας; Yale University Press -- New Haven : Yale University Press, 2006

[The King incorporated : Leopold the second and the congo](#) -- Granta Books -- London : Granta Books, 1999

[Kosova Express : A Journey in Wartime](#) -- Pettifer, James; Hurst -- London : Hurst & Company, 2005

[kosovo : an unfinished peace](#) -- O'Neill, William G.. Συγγραφέας; Lynne Rienner Publishers -- Boulder : Lynne Rienner Publishers, 2002 -- **(International peace academy occasional paper series)**

[Kosovo : avoiding another balkan war](#) -- Βερέμης, Θάνος Μ. (1943-). Επιμελητής Έκδοσης; Κωφός, Ευάγγελος. Επιμελητής Έκδοσης; Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής; Εθνικόν και Καποδιστριακόν Πανεπιστήμιο Αθηνών -- Athens : ELIAMEP, 1998

[Kosovo : war and revenge](#) -- Judah, Tim. Συγγραφέας; Yale University Press -- New Haven : Yale University Press, 2002

[Kosovo : what everyone needs to know](#) -- Judah, Tim. Συγγραφέας; Oxford University Press -- Oxford : Oxford University Press, 2008

[Kosovo's endgame : sovereignty and stability in the Western Balkans](#) -- Τζιαμπήρης, Αριστοτέλης Κ.. Συγγραφέας; Defence Analyses Institute (IAA) -- Athens : Defence Analyses Institute (IAA), 2006

[Kissinger : 1973, the crucial year](#) -- Horne, Alistair. Συγγραφέας; Simon & Schuster -- New York : Simon & Schuster, 2009

[The maverick state : Gaddafi and the new world order](#) -- Arnold, Guy. Συγγραφέας; Cassell -- London ; New York : Cassell, 1996

[Mission Al Jazeera : build a bridge, seek the truth, change the world](#) -- Rushing, Josh. Συγγραφέας; Palgrave Macmillan -- New York : Palgrave Macmillan, 2007

[On war](#) -- Clausewitz, Carl von (1780-1831). Συγγραφέας; Graham, J. J.. Μεταφραστής; BN Publishing -- United States : BN Publishing, 2007

[Secretary or general : the UN secretary - general in world politics](#) -- Chesterman, Simon. Επιμελητής Έκδοσης; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2007

[The search for greater Albania](#) -- Kola, Paulin. Συγγραφέας; Hurst -- London : Hurst, 2003

[Security and strategy in the eastern Mediterranean](#) -- Lesser, Ian O.. Συγγραφέας; ELIAMEP -- Athens : ELIAMEP, 2005 -- **(ELIAMEP Policy paper)**

[Security beyond the state : private security in international politics](#) -- Abrahamsen, Rita. Συγγραφέας; Williams, Michael C. (1960-). Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2011

[The security dilemma : fear, cooperation and trust in world politics](#) -- Booth, Ken. Συγγραφέας; Wheeler, Nicholas J.. Συγγραφέας; Palgrave Macmillan -- Basingstoke ; New York : Palgrave Macmillan, 2008

[Sovereignty : organized hypocrisy](#) -- Krasner, Stephen D.. Συγγραφέας; Princeton University Press -- Princeton : Princeton University Press, 1999

[The struggle for power in early modern Europe : religious conflict, dynastic empires and international change](#) -- Nexon, Daniel H.. Συγγραφέας; Princeton University Press -- Princeton : Princeton University Press, 2009 -- **(Princeton studies in international history and politics)**

[The state, war and the state of war](#) -- Holsti, Kalevi Jaakko (1935-). Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2004 -- **(Cambridge studies in international relations)**

[Statecraft and security : the Cold War and beyond](#) -- Booth, Ken. Επιμελητής Έκδοσης; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 1998

[Temptations of power : the United States in global politics after 9/11](#) -- Jackson, Robert. Συγγραφέας; Towle, Philip. Συγγραφέας; Palgrave Macmillan -- London : Palgrave Macmillan, 2006

[Strategy in the missile age](#) -- Brodie, Bernard. Συγγραφέας; Rand -- Santa Monica : Rand, 2007

[Strategy in the second nuclear age : power, ambition, and the ultimate weapon](#) -- Yoshihara, Toshi. Επιμελητής Έκδοσης; Holmes, James. Επιμελητής Έκδοσης; Georgetown University Press -- Washington : Georgetown University Press, 2012

[Strategy : the logic of war and peace](#) -- Luttwak, Edward. Συγγραφέας; Belknap Press of Harvard University Press -- Cambridge : Belknap Press of Harvard University Press, 2001

[Territory, war and peace](#) -- Vasquez, John A.. Συγγραφέας; Henahan, Marie T.. Συγγραφέας; Routledge -- London : Routledge, 2011 -- **(Contemporary Security Studies)**

[Terror in the mind of God : the global rise of religious violence](#) -- Juergensmeyer, Mark. Συγγραφέας; University of California Press -- Berkeley : University of California Press, 2000

[Terrorism and global disorder : political violence in the contemporary world](#) -- Guelke, Adrian. Συγγραφέας; I.B.Tauris -- London : I.B.Tauris, 2006

[Terrorism in perspective](#) -- Mahan, Sue. Συγγραφέας; Griset, Pamala L.. Συγγραφέας; Sage -- Los Angeles : Sage, 2008

[Thicker than oil : Amrica's uneasy partnership with Saudi Arabia](#) -- Bronson, Rachel. Συγγραφέας; Oxford University Press -- Oxford : Oxford University Press, 2006

[Thinking about Yugoslavia : scholarly debates about the Yugoslav breakup and the wars in Bosnia and Kosovo](#) -- Ramet, Sabrina P. (1949-). Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2005

[Understanding conflict and conflict analysis](#) -- Jeong, Ho-Won. Συγγραφέας; Sage -- Los Angeles : Sage, 2008

[Understanding conflict and violence : theoretical and interdisciplinary approaches](#) -- Jacoby, Tim. Συγγραφέας; Routledge -- London : Routledge, 2008

[Understanding ethnic conflict : the international dimension](#) -- Taras, Raymond C.. Συγγραφέας; Ganguly, Rajat. Συγγραφέας; Longman -- New York : Longman, 2008

[Understanding modern warfare](#) -- Jordan, David. Συγγραφέας; Kiras, James D.. Συγγραφέας; Lonsdale, David J.. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2008

[Unholy war : terror in the name of islam](#) -- Esposito, John, L.. Συγγραφέας; Oxford University Press -- Oxford : Oxford University Press, 2003

[Unintended consequences : how to war in Iraq strenghtned america's enemies](#) -- Galbraith, Peter W.. Συγγραφέας; Simon & Schuster -- New York : Simon & Schuster, 2008

[War](#) -- Freedman, Lawrence. Επιμελητής Έκδοσης; Oxford University Press -- Oxford : Oxford University Press, 1994 -- **(Oxford readers)**

[War and change in world politics](#) -- Gilpin, Robert. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 1999

[War and the British : gender, memory and national identity](#) -- Noakes, Lucy. Συγγραφέας; I.B.Tauris -- London : I.B.Tauris, 1998

[War and the media : a radom searchlight](#) -- Hudson, Miles. Συγγραφέας; Stanier, John. Συγγραφέας; New York University Press -- Washington : New York University Press, 1998

[War : ends and means](#) -- Codevilla, Angelo. Συγγραφέας; Seabury, Paul. Συγγραφέας; Potomac Books -- Washington : Potomac Books, 2006 -- **(Military history / International relations)**

[The war puzzle revisited](#) -- Vasquez, John A.. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2006 -- **(Cambridge studies in international relations)**

[War-time jews : the case of Athens](#) -- Kitroeff, Alexander. Συγγραφέας; Ελληνικό Ίδρυμα Αμυντικής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) -- Athens : Ελληνικό Ίδρυμα Αμυντικής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ), 1995

[War's other voices : women writers on the Lebanese civil war](#) -- Cooke, Miriam. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 1988 -- **(Cambridge middle east library)**

[Water politics in the Middle East : a context for conflict or co-operation?](#) -- Dolatyar, Mostafa. Συγγραφέας; Gray, Tim S.. Συγγραφέας; Palgrave Macmillan -- New York : Palgrave Macmillan, 2000

[Waves of war : nationalism, state formation, and ethnic exclusion in the modern world](#) -- Wimmer, Andreas. Συγγραφέας; Cambridge University Press -- Cambridge : Cambridge University Press, 2014 -- **(Cambridge studies in comparative politics)**

[What makes a terrorist : economics and the roots of terrorism](#) -- Krueger, Alan B.. Συγγραφέας; Princeton University Press -- Princeton : Princeton University Press, 2007

[Whose order? : uneven globalization and the end of the cold war](#) -- Holm, Hans - Henrik. Συγγραφέας; Sorensen, Georg. Συγγραφέας; Westview Press -- United States : Westview Press, 1995

[Why nations go to war](#) -- Stoessinger, John George. Συγγραφέας; Wadsworth -- London : Wadsworth, 2011

[Women and the war story](#) -- University of California Press -- Berkeley : University of California Press, 1996

[World conflicts : why and where they are happening](#) -- Brogan, Patrick. Συγγραφέας; Bloomsbury -- London : Bloomsbury, 1989

[The world in the twentieth century : the age of global war and revolution](#) -- Brower, Daniel R.. Συγγραφέας; Prentice-Hall -- New Jersey : Prentice-Hall, 1992

[World on fire : how to exporting free market democracy breeds ethnic hatred and global instability](#) -- Chua, Amy. Συγγραφέας; Williams & Wilkins -- London : Williams & Wilkins, 2003

[Worlds in collision : terror and the future of global order](#) -- Booth, Ken. Επιμελητής Έκδοσης; Dunne, Timothy (1965-). Επιμελητής Έκδοσης; Palgrave Macmillan -- New York : Palgrave Macmillan, 2002

[Α' Παγκόσμιος Πόλεμος : στρατιωτική, διπλωματική, οικονομική και κοινωνική ιστορία 1914-1918](#) -- Ferguson, Niall. Συγγραφέας; Χάγερ, Καρολίνα. Μεταφραστής; Σταυρόπουλος, Δημήτριος Β.. Επιμελητής Έκδοσης;

Κοκκορόγιαννης, Κώστας (1963-). Επιμελητής Έκδοσης; Ιωλκός -- Αθήνα : Ιωλκός, 2006 -- **(Πόλεμος και στρατηγική (Ιωλκός))**

[Κράτη, πόλεμος και καπιταλισμός](#) -- Mann, Michael (1942-). Συγγραφέας; Μαραγκουδάκης, Μανούσος. Συγγραφέας Εισαγωγής; Τσερεζόλε, Ελένη. Μεταφραστής; Κριτική -- Αθήνα : Κριτική, 2006 -- **(Επιστημονική βιβλιοθήκη)**

[Κρατική και μη κρατική πολιτική βία : τα δύο άκρα της \(αν\)ισορροπίας του τρόμου](#) -- Παπαστάμου, Στάμος (1952-). Συγγραφέας; Προδρομίτης, Γεράσιμος. Συγγραφέας; Πεδίο -- Αθήνα : Πεδίο, 2010 -- **(Κοινωνική ψυχολογία (Πεδίο))**

[The resolution of conflict : constructive and destructive processes](#) -- Deutsch, Morton. Συγγραφέας; Yale University Press -- New Haven : Yale University Press, 1973

[The responsibility to protect : report of the international commission on intervention and state sovereignty](#) -- International Development Research Centre -- Ottawa : International Development Research Centre, 2001

[The responsibility to protect : research, bibliography, background : supplementary volume to the report of the international commission on intervention and state sovereignty](#) -- International Development Research Centre -- Ottawa : International Development Research Centre, 2001

[Restoring justice after Large-scale violent conflicts : Kosovo, DR Congo and the Israeli-Palestinian case](#) -- Aertsen, Ivo. Επιμελητής Έκδοσης; Arsovska, Jana. Επιμελητής Έκδοσης; Rohne, Holger C.. Επιμελητής Έκδοσης; Willan Publishing -- Devon : Willan Publishing, 2008

[Rethinking violence : states and non-state actors in conflict](#) -- Chenoweth, Erica. Συγγραφέας; Lawrence, Adria. Συγγραφέας; MIT Press -- Cambridge : MIT Press, 2010

[A revolution in military adaptation : the US Army in the Iraq War](#) -- Serena, Chad C.. Συγγραφέας; Georgetown University Press -- Washington : Georgetown University Press, 2011

[Roots of strategy : a collection of military classics](#) -- Phillips, Magor Thomas r.. Επιμελητής Έκδοσης; Greenwood Press -- Westport : Greenwood Press, 1982

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ε1000Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε ή Ζ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Διαχείριση Κινδύνων και Κρίσεων		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ασκήσεις/Μελέτη		3,6	
Τελικές Εξετάσεις		0,1	
Σύνολο		5,3 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά (Κατ' εξαίρεση αγγλικά για φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS190/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Οι φοιτητές που ολοκληρώνουν με επιτυχία το μάθημα θα έχουν σαφή εικόνα για το φάσμα των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνει, τόσο η διαχείριση κινδύνων, όσο και η διαχείριση κρίσεων. Θα έχουν την ικανότητα να λειτουργήσουν αυτόνομα ή ως μέρος μίας ομάδας σε ό,τι αφορά την αναγνώριση και ανάλυση κινδύνων και στην εκπόνηση ενός σχεδίου διαχείρισης κρίσεων. Θα μπορούν να είναι αποτελεσματικά στελέχη σε μία ομάδα ή μία μονάδα που έχει ως αντικείμενο τη διαχείριση κινδύνων ή και κρίσεων

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....
--	--

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η διαχείριση κινδύνων εστιάζει στη μεθοδολογική προσέγγιση που χρησιμοποιείται για τη διαχείριση της διακινδύνευσης σε επίπεδο οργανισμών, από το στάδιο της αναγνώρισης των κινδύνων έως και το στάδιο της εκπόνησης ενός σχεδίου διαχείρισης κρίσεων.
Η κατανόηση της προσέγγισης γίνεται με σαφή αναφορά στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων τόσο σε προσωπικό, όσο και σε οργανικό (ή επιχειρηματικό) επίπεδο. Στο περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνονται πολλαπλές συμπληρωματικές έννοιες και προσεγγίσεις όπως η ιδεατή λήψη αποφάσεων, τα συνήθη εμπόδια σε αυτήν, αστάθμητους παράγοντες, εννοιολογικά πλαίσια, παραδείγματα διαχείρισης κινδύνων σε αληθοφανείς καταστάσεις, αλλά και η διαχείριση κρίσεων και εκτάκτων ή και καταστροφικών γεγονότων.
Ταυτόχρονα γίνεται συσχέτιση του μαθήματος με άλλα μαθήματα του τμήματος ή και συναφείς κλάδους, όπου κρίνεται εφικτό και απαραίτητο για τη καλύτερη κατανόηση των εννοιών του μαθήματος.

Το περιεχόμενο του μαθήματος περιλαμβάνει τις εξής διδακτικές ενότητες:

1	Βασικές Έννοιες	Διδακτικές σημειώσεις, Borge (2008) Κεφάλαιο 1.
2	Λήψη Αποφάσεων και Συστημική Θεώρηση	Διδακτικές σημειώσεις
3	Προτιμήσεις και Πεποιθήσεις	Διδακτικές σημειώσεις, Borge (2008) Κεφάλαιο 2.
4	Αστάθεια και Συσχέτιση στη Διακινδύνευση	Διδακτικές σημειώσεις, Borge (2008) Κεφάλαιο 3.
5	Στρατηγικές Διαχείρισης Κινδύνων	Διδακτικές σημειώσεις, Borge (2008) Κεφάλαιο 4.
6	Εμπόδια στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων	Διδακτικές σημειώσεις, Borge (2008) Κεφάλαιο 5.
7	Ένα ενιαίο πλαίσιο	Διδακτικές σημειώσεις.
8	Ασκήσεις εξοικείωσης με την Διαχείριση Κινδύνων (1)	Διδακτικές σημειώσεις, Borge (2008) Κεφάλαιο 6.
9	Σενάρια εξοικείωσης με την Διαχείριση Κινδύνων (2)	Διδακτικές σημειώσεις, Borge (2008) Κεφάλαιο 7.
10	ISO κ.α. Διεθνή Πρότυπα Διαχείρισης Κινδύνων	Διδακτικές σημειώσεις.
11	Διαχείριση Κρίσεων	Διδακτικές σημειώσεις.
12	Το Σχέδιο Διαχείρισης της Κρίσης	Διδακτικές σημειώσεις.
13	Επανάληψη	Διδακτικές σημειώσεις.

--

Η αξιολόγηση γίνεται με τελικές εξετάσεις.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Δια ζώσης
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην	Η χρήση Η/Υ και ΤΠΕ στις διαλέξεις είναι εκτενής. Χρησιμοποιείται εκτενώς και το eclass συμπληρωματικά στις διαλέξεις αλλά και για την παραπομπή σε επιπλέον υλικό αναφοράς/μελέτης.

Επικοινωνία με τους φοιτητές											
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 εβδ. x 3 ώρες επαφής = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ασκήσεις / Μελέτη</td> <td>13 εβδ x 7 ώρες = 91 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις / Μελέτη</td> <td>Εξέταση 1,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>131,5 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 εβδ. x 3 ώρες επαφής = 39 ώρες	Ασκήσεις / Μελέτη	13 εβδ x 7 ώρες = 91 ώρες	Τελικές εξετάσεις / Μελέτη	Εξέταση 1,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	131,5 ώρες
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου									
	Διαλέξεις	13 εβδ. x 3 ώρες επαφής = 39 ώρες									
	Ασκήσεις / Μελέτη	13 εβδ x 7 ώρες = 91 ώρες									
	Τελικές εξετάσεις / Μελέτη	Εξέταση 1,5 ώρες									
Σύνολο Μαθήματος	131,5 ώρες										
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Γλώσσα Αξιολόγησης: Όπως αναφέρεται στο σημείο (1) Γενικά Στοιχεία.</p> <p>Γραπτές Τελικές Εξετάσεις (100%)</p>										

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

1. Dan Borge (2008), Το Βιβλίο του Κινδύνου, Εκδόσεις Παπαζήση.
2. Heath, Robert (1998), Διαχείριση Κρίσεων Αποτελεσματικές τεχνικές για επιχειρησιακή ετοιμότητα. Εκδόσεις Γκιούρδας
3. Andrew Holmes (2005), Έξυπνες ιδέες - Ρίσκο, Εκδόσεις Γκιούρδας.
4. Alexander, David (2002), Principles of Emergency Planning and Management, Terra Publishing.
5. Crisis management in the European Union: cooperation in the face of emergencies. (2009). Dordrecht ; New York: Springer.
6. Curtin, T., Hayman, D., & Husein, N. (2005). Managing a crisis: a practical guide. Houndmills, Basingstoke, Hampshire ; New York: Palgrave Macmillan.
7. Devlin, E. S. (2007). Crisis management planning and execution. Boca Raton, FL: Auerbach Publications.
8. Grossi, P., & Kunreuther, H. (Eds.). (2005). Catastrophe modeling: a new approach to managing risk. New York, NY: Springer Science+Business Media.
9. St. Pierre, M., Buerschaper, C., Hofinger, G., & Simon, R. (2011). Crisis management in acute care settings: human factors and team psychology in a high stakes environment (2nd ed.). Berlin: Springer.
10. Warner, D., & Palfreyman, D. (Eds.). (2003). Managing crisis. Buckingham [England] ; Philadelphia: Open University Press.
11. Bernstein, P. L. (1998). Against the gods: the remarkable story of risk. New York: J. Wiley & Sons.
12. Segal, S. (2011). Corporate value of enterprise risk management: the next step in business management. Hoboken, N.J.: Wiley.
13. Aba-Bulgu, M., & Islam, S. M. N. (2007). Corporate crisis and risk management: modelling, strategies and SME application. Amsterdam; Boston: Elsevier.
14. Borodzicz, E. P. (2005). Risk, crisis and security management. West Sussex, England ; Hoboken, NJ: J. Wiley & Sons.
15. Regester, M., & Larkin, J. (2008). Risk issues and crisis management in public relations: a casebook of best

practice (4th ed.). London ; Philadelphia: Kogan Page.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Risk Management, Palgrave-McMillan, ISSN: 1460-3799
- International Journal of Risk Assessment and Management, Inderscience, ISSN: 1466-8297
- International Journal of Decision Sciences, Risk and Management, Inderscience, ISSN: 1753-7169
- Journal of Contingencies and Crisis Management, Wiley, ISSN: 1468-5973
- International Journal of Information Systems for Crisis Response and Management, IGI Global, ISSN: 1937-9390
- Κ.α.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E200E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Έκθεση - Εργασία		0,7	
Προφορική παρουσίαση		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,7 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευση γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

8. Η εξοικείωση των φοιτητών με τα βασικά θέματα της ελληνικής οικονομίας, την κατανόηση των πολιτικών και οικονομικών επιλογών που έλαβαν χώρα και τους λόγους που οδήγησαν στην παρούσα οικονομική κρίση.
9. Την κατανόηση από τους φοιτητές της «ευκολίας» που συχνά γίνεται η κριτική για τις επιλογές που ακολουθήθηκαν καθώς επίσης και της σημασίας πραγματικής αξιολόγησης για ορισμένες λανθασμένες επιλογές.
10. Η απόκτηση γνώσεων, ικανότητας κριτικής παρατήρησης, και η ανάπτυξη αναλυτικών και συνθετικών ικανοτήτων ως προϋπόθεση για την εξέλιξη των φοιτητών σε καταρτισμένους και αξιόπιστους πολιτικούς επιστήμονες και διεθνολόγους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;.

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

<p>πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
--	--

Η εξοικείωση των φοιτητών με τα βασικά θέματα της ελληνικής οικονομίας, η κατανόηση των πολιτικών και οικονομικών επιλογών που έλαβαν χώρα και τους λόγους που οδήγησαν στην παρούσα οικονομική κρίση. Η κατανόηση από τους φοιτητές της «ευκολίας» που συχνά γίνεται η κριτική για τις επιλογές που ακολουθήθηκαν καθώς επίσης και της σημασίας πραγματικής αξιολόγησης για ορισμένες λανθασμένες επιλογές. Τέλος η απόκτηση γνώσεων, ικανότητας κριτικής παρατήρησης, και η ανάπτυξη αναλυτικών και συνθετικών ικανοτήτων ως προϋπόθεση για την εξέλιξη των φοιτητών σε καταρτισμένους και αξιόπιστους πολιτικούς επιστήμονες και διεθνολόγους.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η μελέτη της εξέλιξης της ελληνικής οικονομίας τα τελευταία πενήντα χρόνια. Εξετάζονται τα διαφορετικά μοντέλα οικονομικής πολιτικής που ακολουθήθηκαν την περίοδο αυτή, η προσπάθεια εκβιομηχάνισης και ο προστατευτισμός που ακολουθήθηκε έως τα τέλη της δεκαετίας του 1970, οι επιπτώσεις από την ένταξή μας στην ΕΟΚ, η μακροοικονομική πολιτική της δεκαετίας του 1980, η αλλαγή στη νομισματική και συναλλαγματική από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, ο τρόπος μείωσης του πληθωρισμού για να επιτευχθεί η ένταξή μας στην ΟΝΕ, η οικονομική πολιτική στην μετά ΟΝΕ εποχή και οι αιτίες της πρόσφατης οικονομικής κρίσης.

Διδακτικές Ενότητες

1. Σύντομη παρουσίαση της εξέλιξης της ελληνικής οικονομίας τα τελευταία πενήντα χρόνια.
2. Η περίοδος 1950 -1980: Προστατευτισμός και προσπάθεια εκβιομηχάνισης
3. Επιπτώσεις από την ένταξή μας στην ΕΟΚ
4. Μακροοικονομική πολιτική της δεκαετίας του 1980
5. Νομισματική και συναλλαγματική από το 1950 έως το 2000
6. Πολιτική που ακολουθήθηκε για την ένταξή της Ελλάδας στην ΟΝΕ
7. Η οικονομική πολιτική στην μετά ΟΝΕ εποχή
8. Δημοσιονομική πολιτική, χρέος και πρόσφατη οικονομική κρίση.
9. Ανταγωνιστικότητα ελληνικής οικονομίας και ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών
10. Αποταμίευση και επενδύσεις στην ελληνική οικονομία
11. Αγορά εργασίας και απασχόληση
12. Διαρθρωτικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας
13. Εναλλακτικά σενάρια ανάπτυξης και πολιτικές εξόδου από την κρίση

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Το μάθημα γίνεται πρόσωπο με πρόσωπο και περιλαμβάνει διαλέξεις και σεμινάρια. Στα σεμινάρια φοιτητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους και διεξάγεται συζήτηση.</p>								
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία. Υπάρχουν PPT presentations (αναρτημένα στο e-class), προβάλλονται videos και μέρος της επικοινωνίας με τους φοιτητές πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.</p>								
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο,</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Έκθεση - Εργασία</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική παρουσίαση</td> <td>1 ώρα παρουσίασης + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Έκθεση - Εργασία	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα παρουσίασης + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου								
Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες								
Ατομική Έκθεση - Εργασία	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες								
Προφορική παρουσίαση	1 ώρα παρουσίασης + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες								

<p>Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες

<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο βαθμός είναι συνδυασμός του βαθμού των γραπτών εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου (60%) και του βαθμού της εργασίας (40%). Η εργασία παρουσιάζεται και προφορικά ενώπιον της τάξης.</p> <p>Ειδικά για τους φοιτητές Erasmus προβλέπεται απαλλακτική εργασία μεγέθους 5.000 λέξεων στην αγγλική γλώσσα. Στην τελευταία περίπτωση προβλέπεται τακτική επικοινωνία με τον διδάσκοντα σε προκαθορισμένη ώρα, τουλάχιστον μία φορά τις 15 ημέρες.</p>
---	--

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

- Λιαργκόβας Παναγιώτης, Σύγχρονα θέματα της ελληνικής & διεθνούς οικονομίας, Εκδόσεις Σταμούλη
- Ρουκανάς Σπ. Και Παντελής Σκλιάς, (2014), Η Ελληνική Πολιτική Οικονομία 2000-2010, Εκδόσεις Λιβάνη

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Ιορδάνογλου Χρυσάφης, Η Ελληνική οικονομία στη "μακρά διάρκεια",1954-2005, ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΟΛΙΣ ΕΠΕ, 2008
- Τράπεζα της Ελλάδος, Εκθέσεις Διοικητή, Διάφορα έτη.
- Παπαδημητρίου Π. (2012), Public debt reduction and policy options in western economies: The mainstream approach, the price of haircuts and the cost of inflation, in the Conference Proceedings "International Conference on International Business", Thessaloniki 19-21 May 2011, Bitzenis, A., Marangos J., Papadimitriou P., and Ch. Kafteranis (co-editors), pp. 142-155, Thessaloniki, Greece, Paratiritis Thraakis Publishers.

Επιστημονικά Περιοδικά

Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επιστημονικών περιοδικών που δημοσιεύουν άρθρα σχετικά με την ελληνική οικονομία.

Σε πάρα πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα

<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170> του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Επίσης άρθρα για ένα συγκεκριμένο θέμα μπορεί να αναζητηθούν στη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>). Επίσης είναι σημαντικό να χρησιμοποιείτε και τις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά έχει πλήρη πρόσβαση

στο περιεχόμενο.

Διαδικτυακοί τόποι

Οι παρακάτω ερευνητικοί φορείς και αντίστοιχα διαδικτυακοί τόποι δημοσιεύουν, μεταξύ άλλων, άρθρα για την ελληνική οικονομία.

<https://www.bankofgreece.gr/Pages/default.aspx>

<http://iobe.gr/>

<https://www.kepe.gr/index.php/el/>

<http://www.nber.org>

<http://www.oecd.org>

<http://www.bruegel.org/>

<http://www.imf.org/external/index.htm>

<http://www.worldbank.org/>

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευονται συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Σχολή Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E400E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ ή Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Λογοτεχνία, Τέχνη και Πολιτική (Ελλάδα και Ευρώπη)		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόδος		0,7	
Τελική Εξέταση (με εργασία)		2,3	
Σύνολο		4,6 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική, σε αγγλική /γαλλική γλώσσα οι κατ'ιδίαν συνεδρίες με φοιτητές/τριες Erasmus		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS177/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι αφενός η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές έννοιες που διέπουν τη μορφή και την αισθητική του λογοτεχνικού κειμένου και των διαφόρων μορφών Τέχνης και αφετέρου η δυνατότητα αποκωδικοποίησης συμβολικών σχημάτων που άπτονται της ιδεολογίας, της πολιτικής και της εγγραφής της ιστορικής μνήμης στο κείμενο και τη φιλική γραφή. Η εισαγωγή σε θέματα διεπιστημονικότητας αποτελεί ακόμα έναν από τους στόχους του μαθήματος.

Οι φοιτητές που ολοκληρώνουν επιτυχώς το μάθημα γνωρίζουν τη σχέση των πολιτισμικών διεργασιών με τα πολιτικά γεγονότα και εντάσσουν ρεύματα τέχνης και λογοτεχνίας σε κοινωνικά, ιστορικά και πολιτικά πλαίσια, για παράδειγμα, τη σχέση της περιόδου του Ψυχρού Πολέμου με την λογοτεχνική παραγωγή, μέσα από τη συγχρονία και τη διαχρονία, την στρατευμένη λογοτεχνία και τη στρατευμένη Τέχνη, τη σχέση πολιτικής βίας και τρομοκρατίας με τη λογοτεχνική και τη φιλική γραφή, τις παραστατικές τέχνες και τα εικαστικά.

Το εύρος του γνωστικού τους πεδίου στο διεπιστημονικό αυτό αντικείμενο τους βοηθά να επεκτείνουν τις γνώσεις τους στο συγκεκριμένο και σε συναφή πεδία, και να είναι ικανοί να συνομιλούν με εκπροσώπους τόσο των ανθρωπιστικών όσο και των κοινωνικών επιστημών, αξιοποιώντας αντίστοιχα μεθοδολογικά, βιβλιογραφικά και ερευνητικά εργαλεία.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
.....
Άλλες...
.....

Εισαγωγή σε διεπιστημονικά αντικείμενα και πρακτικές
Άσκηση κριτικής σκέψης
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περίληψη

Η λογοτεχνία έχει προβληθεί ως το πλέον προνομιακό μέσο έκφρασης του τραύματος εξαιτίας της αναπαραστασιακής της φύσης, της συμβολικότητας της γλώσσας, καθώς και της δυνατότητας να παρουσιάζει μια πτυχή της ιστορίας που δεν μπορεί να γίνει με άλλο τρόπο γνωστή. Η εγγραφή της ιστορικής μνήμης και του τραυματικού βιώματος στο λογοτεχνικό κείμενο, στο κινηματογραφικό έργο και στον πίνακα του ζωγράφου, καθώς και μορφές αποκωδικοποίησης και ανάλυσής τους, αποτελούν τις βασικές θεματικές αυτού του μαθήματος που εφαρμόζει διεπιστημονικές προσεγγίσεις. Μελετώνται μορφές λογοτεχνικής 'αντίστασης' σε απολυταρχικά και φασιστικά καθεστάτα καθώς και η εγγραφή του πολιτικού σε κείμενα εξορίας, αυτοβιογραφίες και μαρτυρίες. Τα κείμενα που εξετάζονται και αναλύονται σε σχέση με τα ιστορικά και πολιτικά συμβάντα καλύπτουν την περίοδο από την Ελλάδα της Κατοχής και τη γενιά του Ματαρόα μέχρι τις σημερινές πολιτικές συγκυρίες, με τις κοινωνικές ανισότητες, την πολιτική βία και το φαινόμενο της τρομοκρατίας.

Σχέδιο μαθήματος

Η δομή του μαθήματος διαρθρώνεται σε 3 ενότητες:

1) Λογοτεχνία, Πολιτική και Ιστορία: θεωρητικές προσεγγίσεις

Ιστορική πραγματικότητα και πεζογραφία – Ιστορία και μυθολογία – Το 'ιστορικό μυθιστόρημα' – η εγγραφή της ιδεολογίας στη λογοτεχνία και τις Τέχνες – στρατευμένη και πολιτική λογοτεχνία – στρατευμένη Τέχνη – Αναπαραστάσεις του Ψυχρού Πολέμου στη Λογοτεχνία – το 'κατασκοπευτικό μυθιστόρημα' – Ο εμφύλιος της Ισπανίας – Απολυταρχικά και ολοκληρωτικά καθεστάτα και λογοτεχνική παραγωγή. Μελέτη περίπτωσης: Τζωρτζ Όργουελ

2) Το ιστορικό γεγονός στο λογοτεχνικό κείμενο και τον κινηματογράφο

Η γραφή της μνήμης – Η μικρασιατική καταστροφή στη λογοτεχνία και στην οθόνη – Λογοτεχνική παραγωγή δύο μνημονικών κοινοτήτων : πολιτικοί πρόσφυγες και εξόριστοι – Κατοχή, εμφύλιος, αντίσταση, δικτατορία (1967-1974). Μελέτες περιπτώσεων: Δημήτρης Χατζής, Άρης Αλεξάνδρου, Μιμίκια Κρανάκη Θανάσης Βαλτινός, Θεόδωρος Αγγελόπουλος, Παντελής Βούλγαρης

3) Λογοτεχνία και Τρομοκρατία: πολιτική βία, μνήμη και μαρτυρία

Λογοτεχνικές αναπαραστάσεις της βίας – θεωρίες του τραύματος: C. Caruth, S. Felman – η ανάγνωση του 'τραυματικού κειμένου' – Μαρτυρία και Αυτοβιογραφία: η 'λογοτεχνία της τρομοκρατίας' στη Γερμανία και την Ιταλία – το ελληνικό παράδειγμα: Άρης Μαραγκόπουλος και Δημήτρης Νόλλας

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες. Συμπληρωματικά συνοδεύεται από μια επίσκεψη σε Μουσείο ή Έκθεση και από μια παρακολούθηση θεατρικής παράστασης, συναφούς αντικειμένου, δράσεις οι οποίες δρουν συναθροιστικά με τα μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Παρουσίαση στο e-class
5. Εισαγωγή: Στοιχεία Θεωρίας για τη λογοτεχνική γραφή.	Ντουινιά, Χριστίνα, <i>Λογοτεχνία και Πολιτική. Τα περιοδικά της Αριστεράς στο Μεσοπόλεμο</i> , Αθήνα, Καστανιώτης, 1996. (ορισμένες σελίδες)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass

Μυθιστόρημα και αυτοβιογραφία		
6. Στοιχεία Θεωρίας για την Ιστορία της Τέχνης. Στρατευμένη Τέχνη. Το δόγμα Ζτάνωφ	Τζιόβας, Δημήτρης, <i>Οι μεταμορφώσεις του Εθνικισμού και το ιδεολόγημα της ελληνικότητας στον μεσοπόλεμο</i> , Αθήνα, Οδυσσέας, 1989. (ορισμένες σελίδες)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
7. Λογοτεχνία και Πολιτική. Η λογοτεχνία του Ψυχρού Πολέμου. Ιστορική αναδρομή	Βασιλική Λαλαγιάννη, «Ο Ψυχρός Πόλεμος στη λογοτεχνία: η αγγλική και η γαλλική περίπτωση», στο Θ. Καρβουναράκης (επιμ.), <i>Ο Ψυχρός Πόλεμος</i> , Αθήνα, Σιδέρης, 2012, σελ.497-510.	
8. Προσεγγίσεις λογοτεχνικών έργων του Ψυχρού (Οργουελ, Σολτζενίτσιν, Γκράχαμ Γκρίν, Χατζής, Αλεξάνδρου)	Παρακολούθηση ντοκουμανταίρ (ανοικτής πρόσβασης)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
9. Πολιτικός κινηματογράφος στην Ελλάδα και την Ευρώπη	Παρακολούθηση ντοκουμανταίρ (ανοικτής πρόσβασης)	Παρουσιάσεις αναρτημένες στο eclass
10. Λογοτεχνία και τραύμα. Θεωρίες του τραύματος (trauma theories)	Alexander J., Eyerman R., et alli, <i>Cultural Trauma and Collective Identity</i> , Berkeley, University of California Press, 2004(ορισμένες σελίδες) και Caruth, C. , <i>Unclaimed. Experience: Trauma, Narrative, and History</i> , Baltimore, Johns Hopkins UP, 1996. (ορισμένες σελίδες)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
11. Οι έννοιες της τρομοκρατίας. Λογοτεχνία και τρομοκρατία	Εμ. Αρετουλάκης, <i>Τρομοκρατία και λογοτεχνία</i> . Κάλλιπος, 2015 (κεφ. 4) και Hélène L'Heuillet, <i>Στις πηγές της τρομοκρατίας</i> , Αθήνα, Πόλις, 2013, σελ. 21-24, 52-72, 305-317	
12. Το έργο του Δημήτρη Νόλλα. «Ο άνθρωπος που ξεχάστηκε»	Β. Λαλαγιάννη & Β. Πέτσα, «Πολιτική βία, ιστορική μνήμη και τραύμα. Αναπαραστάσεις της τρομοκρατίας σε σύγχρονα ελληνικά λογοτεχνικά κείμενα και μαρτυρίες», <i>Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης</i> , τχ. 38/2, 2012, σελ. 120-135. και Β. Πέτσα, <i>Όταν γράφει το μολύβι</i> . Πολιτική βία και μνήμη στη σύγχρονη ελληνική και ιταλική πεζογραφία Αθήνα : εκδ. Πόλις, 2016 (σελ.83-100)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
13. πρόοδος		
14. «Η Μανία με την Άνοιξη» : εγγραφή της Ιστορίας και ατομικό και συλλογικό τραύμα	Β. Πέτσα, <i>Όταν γράφει το μολύβι</i> . (σελ.128-149)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
15. Πολιτισμικές αναπαραστάσεις της πολιτικής βίας	Εμ. Αρετουλάκης, <i>Τρομοκρατία και λογοτεχνία</i> . Κάλλιπος, 2015 (κεφ.5) και Β.Πέτσα, <i>Όταν γράφει το μολύβι</i> . (σελ. 34-37)	Παρουσίαση αναρτημένη στο eclass
16. Παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών/τριών –		

συζήτηση ανά ομάδες		
17. Παρουσιάσεις εργασιών των φοιτητών/τριών – συζήτηση ανά ομάδες		

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Διαλέξεις (πρόσωπο με πρόσωπο) σε σεμιναριακή μορφή		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία: ppt presentations (αναρτημένα στο e-class), και προβάλλονται videos.		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	Διαλέξεις σε σεμιναριακή μορφή	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	
	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	
	Εργασία	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	
	Σύνολο Μαθήματος	115,5	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	<p>Η γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική, εκτός κι αν υπάρχουν φοιτητές/τριες Erasmus, οπότε είναι η αγγλική ή η γαλλική γλώσσα.</p> <p>Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο βαθμός είναι συνδυασμός του βαθμού της γραπτής εργασίας (40%) και της Προόδου (40%), η οποία είναι υποχρεωτική και της ενεργούς συμμετοχής στο μάθημα(20%)</p> <p>Η βαθμολογία στην πρόοδο λαμβάνεται υπόψη μόνο για την εξεταστική του Ιουνίου. Οι φοιτητές που θα δώσουν γραπτές εξετάσεις μετά τον Ιούνιο και σε όλες τις επόμενες εξεταστικές περιόδους, θα έχουν ως μέγιστη βαθμολογία το 8.</p> <p>Τα κριτήρια αυτά είναι προσβάσιμα στο e-class και αναρτώνται επίσης έξω από το Γραφείο της διδάσκουσας.</p>		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενα Συγγράμματα

Α. Ένα από τα δύο προτεινόμενα συγγράμματα:

1) Hélène L'Heuillet, *Στις πηγές της τρομοκρατίας*, εκδ. Πόλις, 2013.

2)), Εμμανουήλ Αρετουλάκης, *Τρομοκρατία και λογοτεχνικότητα*, Κάλυπος, 2015:

<https://repository.kallipos.gr/handle/11419/5122>

B. Φάκελος Υλικού με άρθρα στην ελληνική και αγγλική γλώσσα

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Αποστολίδου, Βενετία, *Τραύμα και μνήμη. Η πεζογραφία των πολιτικών προσφύγων*. Αθήνα, εκδ. Πόλις, 2010.

Αποστολίδου, Βενετία, *Λογοτεχνία και Ιστορία στην μεταπολεμική Αριστερά. Η παρέμβαση του Κώστα Χατζή (1947-1981)*, Αθήνα, Πόλις, 2003.

Εμ. Αρετουλάκης, *Τρομοκρατία και λογοτεχνία*. Κάλλιπος 2015

Βασιλακάκος, Γ., *Ο ελληνικός εμφύλιος πόλεμος στη μεταπολεμική πεζογραφία 1946-1958*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 2000.

Ν. Δεμερτζής, Ν. & Ν. Μαραντζίδη, κ.ά. *Εμφύλιος. Πολιτισμικό Τραύμα*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια, 2013.

Δημάδης, Κ.Α., *Λογοτεχνία και πολιτική. Δικτατορία, Πόλεμος και Πεζογραφία (1936-1944)*, Αθήνα, Εστία, 2004.

Λαλαγιάννη, Β. «Ο Ψυχρός Πόλεμος στη λογοτεχνία: η αγγλική και η γαλλική περίπτωση», στο Θ. Καρβουναράκης (επιμ.), *Ο Ψυχρός Πόλεμος*, Αθήνα, Σιδέρης, 2012, σελ.497-510.

Λαλαγιάννη, Β. & Β.Πέτσα, «Πολιτική βία, ιστορική μνήμη και τραύμα: αναπαραστάσεις της τρομοκρατίας σε σύγχρονα ελληνικά λογοτεχνικά κείμενα και μαρτυρίες», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, νο38, 2012, 2: 120-135.

Ντουριά, Χριστίνα, *Λογοτεχνία και Πολιτική. Τα περιοδικά της Αριστεράς στο Μεσοπόλεμο*, Αθήνα, Καστανιώτης, 1996.

Τζιόβας, Δημήτρης, *Οι μεταμορφώσεις του Εθνικισμού και το ιδεολόγημα της ελληνικότητας στον μεσοπόλεμο*, Αθήνα, Οδυσσεάς, 1989.

Τζούμα, Άννα, *Εκατό χρόνια νοσταλγίας. Το αυτοβιογραφικό αφήγημα Έθνος*, Αθήνα, Μεταίχμιο, 2006.

Alexander J., Eyerman R., et al., *Cultural Trauma and Collective Identity*, Berkeley, University of California Press, 2004.

Bonnet, Véronique (dir.), *Conflits de mémoire*, Paris, Karthala, 2004.

Caruth, C., *Unclaimed. Experience: Trauma, Narrative, and History*, Baltimore, Johns Hopkins UP, 1996.

Déruelle, aude & Tassel (dir.), Alain, *Problèmes du roman historique*, Paris, L'Harmattan, 2008.

Felman, S. and Laub, L., *Testimony: Crises of Witnessing in Literature, Psychoanalysis, and History*, New York, Routledge, 1992.

Houen, A. (2002). *Terrorism and Modern Literature. From Joseph Conrad to Ciaran Carson*. New York: Oxford University Press.

Kaplan, E. A. (2005). *Trauma Culture: The Politics of Terror and Loss in Media and Literature*. New Brunswick, New Jersey & London: Rutgers University Press.

Kuznick, J. Patrick, *Rethinking Cold War Culture*, Smithsonian Books, 2010.

Rancière, Jacques, *The Politics of Literature*, London, Polity, 2010.

Tal, K., *Worlds of Hurt: Reading the Literatures of Trauma*, New York, Cambridge UP, 1996.

Scanlan, M. (2001). *Plotting Terror. Novelists and Terrorists in Contemporary Fiction*. Charlottesville & London: University Press of Virginia.

Περιοδικός επιστημονικός Τύπος

Υπάρχουν πολλά περιοδικά που φιλοξενούν άρθρα σχετικά με την Ιδεολογία και την εγγραφή της στο λογοτεχνικό κείμενο καθώς και με την ιστορική μνήμη, το τραύμα και τη λογοτεχνία. Τα περιοδικά αυτά ανήκουν κατά κύριο λόγο στο χώρο των πολιτισμικών σπουδών (Cultural Studies) και των Area Studies, αλλά και της λογοτεχνίας ή και της πολιτικής επιστήμης: *Cultural Memory Studies, Memory Studies, History and Memory, Europe, International Journal of Cultural Studies, Comparative Literature and Culture*,

Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα

<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170>

του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Άρθρα για συγκεκριμένες θεματικές στη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>). και στις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά υπάρχει μερική ή πλήρης πρόσβαση στο περιεχόμενο των βιβλίων/άρθρων.

Ιστότοποι

Centre for Research in Memory, Narrative and History

<http://arts.brighton.ac.uk/research/centre-for-research-in-memory-narrative-and-histories>

Centre for the Study of Cultural Memory.

<http://modernlanguages.sas.ac.uk/centre-study-cultural-memory/resources>

Centre for the Study of post-conflict cultures

<http://nottingham.ac.uk/clas/research/centreforpostconflictcultures/index.aspx>

Centre for Contemporary Fiction and Narrative, University of Northampton

<http://www.northampton.ac.uk/research/english-and-creative-writing/research-centre-for-contemporary-narrative-and-cultural-theory-ccnandct>

Oxford Centre for Life-Writing <https://www.wolfson.ox.ac.uk/clusters/life-writing>

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E700E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Συγγραφή εργασίας (ομαδική)		0,7	
Παρουσίαση εργασίας		0,1	
Τελικές Εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,7 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	-		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS193/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Το μάθημα συντελεί στην ανάπτυξη της κατανόησης από τους φοιτητές της Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Βοήθειας και των ζητημάτων που αυτή πραγματεύεται. Υποστηρίζει την εμβάθυνση και διεύρυνση των γνώσεων τους στα πεδία της Διεθνούς Ανάπτυξης, Σχέσεων Βορρά-Νότου, Παγκόσμιας Διακυβέρνησης, ΜΚΟ. Ταυτόχρονα, οδηγεί στην παροχή προχωρημένων γνώσεων στο πεδίο των Διεθνών Σχέσεων που επιτρέπει στους φοιτητές να κατανοούν και να αναλύουν κριτικά θεωρίες και φαινόμενα που αναφέρονται στο σχεδιασμό και την εφαρμογή πολιτικών τόσο στο επίπεδο του εθνικού κράτους, όσο και στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των διεθνών οργανισμών. Παράλληλα, το μάθημα οδηγεί στην εξοικείωση των φοιτητών με τις πρακτικές των πολιτικών της Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας όπως αυτή σχεδιάζεται και υλοποιείται από κράτη, διεθνείς οργανισμούς και μη κρατικούς φορείς, στην αξιοποίηση και εμβάθυνση των γνώσεων που απέκτησαν οι φοιτητές σε μαθήματα όπως «Διεθνής Πολιτική», «Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις», κ.ο.κ. καθώς και στην προετοιμασία των φοιτητών για παρακολούθηση μεταπτυχιακών προγραμμάτων σπουδών στο συγκεκριμένο γνωστικό πεδίο.

Μέσα από τις προεραϊκές εργασίες μέρος των φοιτητών ενισχύουν τις ικανότητες χρήσης γραπτού λόγου και της συγκέντρωσης και ιεράρχησης πληροφορίας από διάφορες πηγές /διαδίκτυο ενώ ταυτόχρονα με την υποχρεωτική παρουσίαση αυτών αναπτύσσεται η ικανότητα δημοσίου λόγου, διαχείρισης χρόνου, η ευχέρια

προφορικής παρουσίας και ανάπτυξης επιχειρημάτων.

Παράλληλα, το μάθημα ενισχύει τις δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων στο εξειδικευμένο πεδίο των σπουδών τους ιδιαίτερα όσον αφορά στο σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση πολιτικών που προωθούνται από κρατικές υπηρεσίες, ΜΚΟ και διεθνείς οργανισμούς. Ταυτόχρονα, καλλιεργείται η δεξιότητα να αναλαμβάνουν διοικητικά καθήκοντα και να αντιμετωπίζουν προβλήματα κυρίως σε συνεργασία με συναδέλφους τους.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την έννοια, το περιεχόμενο και τις πρακτικές των πολιτικών διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας. Μερικά από τα θέματα προς συζήτηση είναι τα εξής: Είναι οι πολιτικές διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας μέρος των μηχανισμών που διαθέτει ένα κράτος για την επίτευξη των στόχων της εξωτερικής του πολιτικής. Είναι η διεθνής αναπτυξιακή βοήθεια αποκλειστικά μηχανισμός παροχής βοήθειας σε αυτούς που την έχουν ανάγκη, χωρίς απαραίτητα να εξυπηρετεί πολιτικές σκοπιμότητες; Ποια είναι τα όρια ανάμεσα στις πολιτικές αναπτυξιακής συνεργασίας και την οικονομική διπλωματία; Στο πλαίσιο αυτό, οι φοιτητές θα αξιολογήσουν, μέσα από τη μελέτη μιας σειράς περιπτώσεων, τους μηχανισμούς υλοποίησης, τους στόχους και όταν είναι εφικτό, την αποτελεσματικότητα συγκεκριμένων πολιτικών αναπτυξιακής συνεργασίας αλλά και το ρόλο σημαντικών δρώντων όπως διεθνείς οργανισμοί (π.χ. Παγκόσμια Τράπεζα), περιφερειακοί οργανισμοί (π.χ. Ευρωπαϊκή Ένωση), Μη Κερδοσκοπικές Οργανώσεις (π.χ. Oxfam).

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή	Todaro M., Smoth St. (2016), Οικονομική Ανάπτυξη, Εκδόσεις Τζιόλα, Αθήνα, Κεφ.14 Χουλιάρας Α., Τζιφάκης Ν.(2007), Η Διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια: Οι Αντιφάσεις στη Γενναιοδωρία, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, Κεφ. Εισαγωγή	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
2. Θεωρητικό πλαίσιο ΔΑΣ	Todaro M., Smoth St. (2016), Οικονομική Ανάπτυξη, Εκδόσεις Τζιόλα, Αθήνα, Κεφ. 14 Πεσμαζόγλου Β., Η Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης, Αποθετήριο Κάλλιπος, Κεφ. 1και 2	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
3. Οι κύριοι δρώντες: διεθνείς οργανισμοί	Χουλιάρας Α. και Πετρόπουλος Σ. Διεθνής Αναπτυξιακή Συνεργασία: Μια εισαγωγή, σσ. 1-20.	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
4. Οι κύριοι δρώντες: κράτη	Χουλιάρας Α. και Πετρόπουλος Σ. Διεθνής Αναπτυξιακή Συνεργασία: Μια εισαγωγή, σσ. 5-25 Χουλιάρας Α., Τζιφάκης Ν.(2007), Η Διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια: Οι Αντιφάσεις στη Γενναιοδωρία, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα., Κεφ. 1-2	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
5. Οι κύριοι δρώντες: ΜΚΟ και εταιρείες	Χουλιάρας Α. και Πετρόπουλος Σ. Διεθνής Αναπτυξιακή Συνεργασία: Μια εισαγωγή, σσ. 19-37 Χουλιάρας Α., Τζιφάκης Ν.(2007), Η Διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια: Οι Αντιφάσεις στη Γενναιοδωρία, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα., Κεφ. 3 Todaro M., Smoth St. (2016), Οικονομική Ανάπτυξη, Εκδόσεις Τζιόλα, Αθήνα, Κεφ. 14	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
6. Ελλάδα και ΔΑΣ	Ετήσια Έκθεση της Ελληνικής Διμερούς και Πολυμερούς Κρατικής Αναπτυξιακής Συνεργασίας και Βοήθειας, έτους 2016 Χουλιάρας Α., Τζιφάκης Ν.(2007), Η Διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια: Οι Αντιφάσεις στη Γενναιοδωρία, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα., Κεφ. 5	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
7. Ενδιάμεση Εξέταση	.	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class

8. Κίνητρα και επιλογές ΔΑΣ	Χουλιάρας Α. και Πετρόπουλος Σ. Διεθνής Αναπτυξιακή Συνεργασία: Μια εισαγωγή Todaro M., Smoth St. (2016), Οικονομική Ανάπτυξη, Εκδόσεις Τζιόλα, Αθήνα, Κεφ. 14	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
9. Αποτελεσματικότητα ΔΑΣ	Χουλιάρας Α. και Πετρόπουλος Σ. Διεθνής Αναπτυξιακή Συνεργασία: Μια εισαγωγή ΟΟΣΑ, Development Co-operation Report 2017 Brookings (2011), Measuring Aid Effectiveness Effectively: A Quality of Official Development Assistance Index	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
10. ΔΑΣ και Οικονομική Διπλωματία	Χουλιάρας Α. και Πετρόπουλος Σ. Διεθνής Αναπτυξιακή Συνεργασία: Μια εισαγωγή Παρουσίαση μαθήματος	Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
11. Παρουσιάσεις / Μελέτες Περίπτωσης		Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
12. Παρουσιάσεις / Μελέτες Περίπτωσης		Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
13. Νέες τάσεις και προοπτικές (roundtable discussion)		Ηλεκτρονική παρουσίαση (powerpoint presentation) ανηρτημένη στο e-class
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1	Ενδιάμεση (30%) και Ομαδική Εργασία με παρουσίαση (70%)	
Πρόταση 2	Ενδιάμεση (30%) και τελική εξέταση (70%)	
Πρόταση 3	.....	
Πρόταση 4	.....	
Άλλο	.....	

Η αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	Πρόσωπο με Πρόσωπο													
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	ΧΡΗΣΗ ΤΠΕ στη διδασκαλία και στην επικοινωνία με τους φοιτητές, Χρήση e-class, Emails, Powerpoint Presentations, Βίντεο και Online Χάρτες Στατιστικών Δεδομένων													
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="683 495 1015 521">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1015 495 1347 521">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="683 521 1015 548">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1015 521 1347 548">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 548 1015 575">Συγγραφή εργασίας (ομαδική)</td> <td data-bbox="1015 548 1347 575">18</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 575 1015 602">Παρουσίαση εργασίας</td> <td data-bbox="1015 575 1347 602">4</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 602 1015 629">Τελικές Εξετάσεις</td> <td data-bbox="1015 602 1347 629">58,5</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 629 1015 656">Σύνολο</td> <td data-bbox="1015 629 1347 656">119,5</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Συγγραφή εργασίας (ομαδική)	18	Παρουσίαση εργασίας	4	Τελικές Εξετάσεις	58,5	Σύνολο	119,5
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
Διαλέξεις	39													
Συγγραφή εργασίας (ομαδική)	18													
Παρουσίαση εργασίας	4													
Τελικές Εξετάσεις	58,5													
Σύνολο	119,5													
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Οι φοιτητές αξιολογούνται στην ελληνική γλώσσα μέσα από μια ενδιάμεση (30%) και μια τελική εξέταση (70%). Οι εξετάσεις περιλαμβάνουν επιλογή από ερωτήσεις ανάπτυξης και συνδυαστικές ερωτήσεις. Προεραϊτικά οι φοιτητές μπορούν να αντικαταστήσουν την τελική εξέταση με την ανάληψη ομαδικής εργασίας έως 3.500 λέξεων μέσα από μια λίστα προτεινόμενων θεμάτων. Οι εργασίες παρουσιάζονται υποχρεωτικά στο μάθημα. Οι εργασίες βαθμολογούνται βάσει των ακόλουθων κριτηρίων: Γενική παρουσίαση (10%), Πληρότητα (30%), Επιχειρήματα (30%), Συμπεράσματα (10%), Βιβλιογραφία (10%) και Παρουσίαση (10%). Τα κριτήρια και επεξήγηση αυτών είναι διαθέσιμα στο eclass: https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=PEDIS193</p>													

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>Today M., Smoth St. (2016), Οικονομική Ανάπτυξη, Εκδόσεις Τζιόλα, Αθήνα.</p> <p>Χουλιάρας Α., Τζιφάκης Ν.(2007), Η Διεθνής Αναπτυξιακή Βοήθεια στα Βαλκάνια: Οι Αντιφάσεις στη Γενναϊοδωρία, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα..</p> <p>Πεσμαζόγλου Β., Η Πολιτική Οικονομία της Ανάπτυξης, Αποθετήριο Κάλλιπος, διαθέσιμο στο σύνδεσμο https://repository.kallipos.gr/handle/11419/5859 .</p> <p>Χουλιάρας Α. και Πετρόπουλος Σ., Η Αφρική και οι Άλλοι, Αποθετήριο Κάλλιπος, διαθέσιμο στο σύνδεσμο https://repository.kallipos.gr/handle/11419/2377</p> <p>Χουλιάρας Α. και Πετρόπουλος Σ. Διεθνής Αναπτυξιακή Συνεργασία: Μια εισαγωγή</p>
--

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	X400E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΑΡΙΝΟ
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΚΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
3 Ατομικές Εργασίες		3,6	
Σύνολο		5,2 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευση γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική /Αγγλική όταν προσφέρεται σε φοιτητές Erasmus		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=PEDIS149		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στόχος του μαθήματος είναι να εξετάσει τον σύγχρονο ρόλο των θρησκειών στη διαμόρφωση της διεθνούς πολιτικής με έμφαση στο φαινόμενο του θρησκευτικού φονταμενταλισμού.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Δυνατότητα για ανάλυση της σύγχρονης εικόνας των σχέσεων θρησκείας και κράτους, καθώς και του αντιφατικού ρόλου της θρησκείας στη διαμόρφωση πολιτικών τόσο ενδοκρατικά, όσο και στις διεθνείς σχέσεις

(3) ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αυτό εξετάζει τον σύγχρονο ρόλο των θρησκειών στη διαμόρφωση της διεθνούς πολιτικής με έμφαση στο φαινόμενο του θρησκευτικού φονταμενταλισμού.

Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται οι μεγαλύτερες θρησκείες (Χριστιανισμός, Ισλαμισμός, Ιουδαϊσμός και Βουδισμός) και οι επιδράσεις αυτών στην διαμόρφωση πολιτικών θέσεων, στάσεων και ιδεολογιών. Μελετώνται ειδικά θέματα όπως αυτά της σύγκρουσης πολιτισμών, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της διαμόρφωσης νέων θρησκευτικών ρευμάτων. Τέλος, αναλύεται η σύγχρονη εικόνα των σχέσεων εκκλησίας και κράτους, καθώς και ο αντιφατικός ρόλος της θρησκείας στη διαμόρφωση πολιτικών τόσο στην Ευρώπη και τις ΗΠΑ, όσο και στις διεθνείς σχέσεις

1. Εισαγωγή, Ορολογία: Τι είναι Θρησκεία.
2. Θεωρίες εκκοσμίκευσης και η επανάκαμψη της Θρησκείας στη δημόσια σφαίρα
3. Βασικά χαρακτηριστικά φονταμενταλιστριών κινημάτων
4. Κατηγοριοποίηση φονταμενταλιστριών κινημάτων
5. Χριστιανικός φονταμενταλισμός: Η Περίπτωση των ΗΠΑ
6. Η περίπτωση της Θεολογίας της Απελευθέρωσης
7. Καθολικά φονταμενταλιστικά κινήματα: Ιταλία, Πολωνία
8. Ισλαμικός φονταμενταλισμός: βασικές κατηγοριοποιήσεις
9. Θρησκευτικός εθνικισμός: εβραϊκός φονταμενταλισμός
10. Θρησκευτικός εθνικισμός: ινδουιστικός φονταμενταλισμός
11. Θρησκεία και πολιτική στην Ελλάδα
12. Βία και Θρησκεία
13. Αναστοχασμός: συζήτηση για το μετα-κοσμικό (Post-Secular)

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.

Το μάθημα περιλαμβάνει διαλέξεις

<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i></p>	<p>Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία. Υπάρχουν PPT presentations (αναρτημένα στο eclass), προβάλλονται videos και μέρος της επικοινωνίας με τους φοιτητές πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.</p>									
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p><i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i></p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="683 338 1015 376">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="1015 338 1350 376">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="683 376 1015 414">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="1015 376 1350 414">39 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 414 1015 452">3 Ατομικές εργασίες</td> <td data-bbox="1015 414 1350 452">90 ώρες</td> </tr> <tr> <td data-bbox="683 452 1015 490">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="1015 452 1350 490">129 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	3 Ατομικές εργασίες	90 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	129 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου									
Διαλέξεις	39 ώρες									
3 Ατομικές εργασίες	90 ώρες									
Σύνολο Μαθήματος	129 ώρες									
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>Τρεις εργασίες 2000 λέξεων. Ο μέσος όρος της βαθμολογίας τους είναι ο τελικός βαθμός.</p>									
<p>(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ</p>										
<p>Βλέπε eclass https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=PEDIS149</p>										

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΠΔ8030Υ	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Νέα οικονομία και προκλήσεις στο παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Έκθεση - Εργασία		0,6	
Προφορική παρουσίαση		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,6 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	Ειδίκευση γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά για τους φοιτητές Erasmus)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των μικροοικονομικών και μακροοικονομικών επιπτώσεων της νέας οικονομίας και των προκλήσεων που έχουν διαμορφωθεί στο παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....
--	--

Η κατανόηση των μικροοικονομικών και μακροοικονομικών επιπτώσεων της νέας οικονομίας και των προκλήσεων που έχουν διαμορφωθεί στο παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον. Η οικονομία του μέλλοντος φαίνεται να απομακρύνεται σημαντικά από τα χαρακτηριστικά της «σμιθθιανού» τύπου οικονομίας καθώς όλο και περισσότερα αγαθά παράγονται υπό συνθήκες αυξανόμενων οικονομιών κλίμακας. Στη σύγχρονη οικονομία η δυνατότητα δημιουργίας καινοτομίας αποτελεί τη βασική πηγή δημιουργίας πλούτου ενώ η αξιολογική σημασία των αγαθών μεταβάλλεται σημαντικά καθώς το υποκείμενο της αξίας τείνει να λάβει περισσότερο άυλη μορφή. Οι παραδοσιακές οικονομικές θεωρίες φαίνονται αδύναμες να αντιμετωπίσουν τις σύγχρονες προκλήσεις που αφορούν κυρίως τη μειωμένη σημασία της εργασίας στην κατανομή του πλούτου, την είσοδο της τεχνητής νοημοσύνης στην παραγωγική διαδικασία, τις αυξανόμενες ανισότητες, τη φθίνουσα ανταγωνιστικότητα και την υπερχρέωση της Δύσης και την έλλειψη ασφαλών επενδυτικών αγαθών.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η κατανόηση των προβλημάτων και προκλήσεων της νέας οικονομίας, όπως αυτές προέρχονται κυρίως από την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης. Οι παραδοσιακές οικονομικές πολιτικές φαίνονται αδύναμες να αντιμετωπίσουν τις σύγχρονες προκλήσεις.

Διδακτικές Ενότητες

1. Κίνδυνοι αναστροφής των τάσεων των τελευταίων διακοσίων ετών
2. Η ανάπτυξη του καπιταλιστικού μοντέλου τα τελευταία 300 χρόνια
3. Οι μεγάλες αλλαγές στο παγκόσμιο οικονομικό περιβάλλον
4. Μείωση της μεσαίας τάξης και αύξηση των ανισοτήτων
5. Οι αλλαγές στην οικονομική ισχύ των παγκόσμιων οικονομικών δυνάμεων και η εξασθένιση της σχετικής σημασίας της Δύσης
6. Η υπερχρέωση των χωρών της Δύσης και οι παγκόσμιες ανισοροπίες
7. Το μέλλον της εργασίας
8. Η τεχνητή νοημοσύνη και το μέλλον της απασχόλησης
9. Η ψηφιακή επανάσταση και η αδυναμία των υπάρχοντων θεωριών να δώσουν λύσεις στα υπάρχοντα προβλήματα
10. Ο προσδιορισμός της αξίας στη νέα οικονομία και η έλλειψη ασφαλών επενδυτικών αγαθών
11. Πομφόλυγες, καζίνα ή νέα οικονομία: ανάλυση των χρηματοπιστωτικών κρίσεων των τελευταίων δεκαετιών
12. Διεθνής αλληλεξάρτηση και διατηρησιμότητα (sustainability)
13. Εναλλακτικοί τρόποι κατανομής των ωφελειών της νέας τεχνολογίας

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Το μάθημα γίνεται πρόσωπο με πρόσωπο και περιλαμβάνει διαλέξεις και σεμινάρια. Στα σεμινάρια φοιτητές παρουσιάζουν τις εργασίες τους και διεξάγεται συζήτηση.	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Υπάρχει εκτεταμένη χρήση ΤΠΕ στη διδασκαλία. Υπάρχουν PPT presentations (αναρτημένα στο e-class), προβάλλονται videos και μέρος της επικοινωνίας με τους φοιτητές πραγματοποιείται ηλεκτρονικά.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες
	Ατομική Έκθεση - Εργασία	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες
	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα παρουσίασης + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες
	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες
	Σύνολο Μαθήματος	145 ώρες

<p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus). Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5. Ο βαθμός είναι συνδυασμός του βαθμού των γραπτών εξετάσεων στο τέλος του εξαμήνου (60%) και του βαθμού της εργασίας (40%). Η εργασία παρουσιάζεται και προφορικά ενώπιον της τάξης.</p> <p>Ειδικά για τους φοιτητές Erasmus προβλέπεται απαλλακτική εργασία μεγέθους 5.000 λέξεων στην αγγλική γλώσσα. Στην τελευταία περίπτωση προβλέπεται τακτική επικοινωνία με τον διδάσκοντα σε προκαθορισμένη ώρα, τουλάχιστον μία φορά τις 15 ημέρες.</p>

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Δεν διανέμεται κάποιο συγκεκριμένο βοήθημα. Για κάθε θεματική ενότητα παρατίθεται μία ενδεικτική βιβλιογραφία και κάποια τμήματα και σχόλια από τις παρουσιάσεις στο μάθημα. Για κάθε ενότητα καταγράφεται η ελάχιστη υποχρεωτική ύλη που σε συνδυασμό με τις σημειώσεις του διδάσκοντος θα πρέπει κατ' ελάχιστον να μελετήσουν οι φοιτητές για τις εξετάσεις.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Ελληνική

Alpha Bank (2009), Η κρίση του 2007-2009: Η άνοδος και η πτώση της χρηματοοικονομικής μοχλεύσεως, Οικονομικό Δελτίο, Φεβρουάριος 2009, τεύχος 108.

Alpha Bank (2009), Τα αίτια της χρηματοοικονομικής κρίσεως και η προοπτική εξόδου της παγκόσμιας οικονομίας από την ύφεση, Οικονομικό Δελτίο, Φεβρουάριος 2009, τεύχος 108.

Alpha Bank, (2017), Εβδομαδιαίο Δελτίο Οικονομικών Εξελίξεων, 7/4/2017.

Μελάς Κ., (2017), Η τεχνολογία αλλάζει τον παγκόσμιο χάρη της απασχόλησης, euro2day, 14/5/2017.

Ρεντούμης Μελέτης, (2017), Προστατευτισμός και παγκοσμιοποίηση, E-κύκλος, 15/5/2017.

Χρυσανθόπουλος Σπύρος, (2013), Ο δείκτης Ανταγωνιστικότητας του World Economic Forum, Κριτική προσέγγιση, Ενημέρωση, Μηνιαία Έκδοση ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, τεύχος 206, Ιούνιος 2013.

Ξενόγλωσση

Acemoglu Daron and Pascual Restrepo, (2017), Robots and Jobs: Evidence from U.S. Labor Markets, NBER Working Paper No. 23285, περίληψη στο The NBER Digest, May 2017.

Berg Andrew, Edward F. Buffie, and Luis-Felipe Zanna, (2016), Robots, Growth and Inequality, pp. 10-13, Finance and Development, IMF, September 2016, Volume 53, Number 3.

ECB, (2016), Government debt reduction strategies in the euro area, Economic Bulletin, Issue 3, Article 2

IMF, (2015), Corporate Leverage in Emerging Markets

Imperial College – Ericson, (2015), The Economics of the networked economy

McKinsey (2017), A future that works: Automation, Employment and Productivity

Onselen van Leith, (2017) IMF blames for fall in middle class Globalization and technology, 11/4/2017

Papadimitriou Pyrros, (2014), What has value in the digital and network economy? From scarcity to short-lived innovation and to the lack of safe assets, Foundation of Global Governance and Sustainability

Piketty Thomas, Emmanuel Saez, and Gabriel Zucman, (2017), Distributional National Accounts: Methods and Estimates for the United States (NBER Working Paper No. 22945), περίληψη στο The NBER Digest, February 2017

Porter, Michael E., (2004), "[Building the Microeconomic Foundations of Prosperity: Findings from the Business Competitiveness Index.](#)" In *The Global Competitiveness Report 2003-2004*, edited by Michael E. Porter, Klaus Schwab, and Xavier Sala-i-Martin, 29–56. Oxford University Press.

PwC, (2017), Workforce of the future: The competing forces shaping 2030

Reinhart Carmen, Vincent Reinhart and Kenneth Rogoff, (2015), Dealing with Debt

Roser Max, (2017) – ‘The short history of global living conditions and why it matters that we know it’. *Published online at OurWorldInData.org*. Retrieved from: <https://ourworldindata.org/a-history-of-global-living-conditions-in-5-charts/>

Sanjeev Sanyal, (2012), Who are the World's Consumers? Deutsch Bank, 23 July 2012

Varian (2001), High – Technology Industries and Market Structure

Επιστημονικά Περιοδικά

Υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός επιστημονικών περιοδικών που δημοσιεύουν άρθρα σχετικά με την νέα οικονομία.

Ενδεικτικά αναφέρονται τα περιοδικά Journal of International Economics, Quarterly Journal of Economics, Economic Journal, Economic Policy, European Journal of Political Economy, Open Economies Review, Review of Economic Studies, American Economic Review, Journal of Monetary Economics, Kyklos, Canadian Journal of Economics, Economica, Bell Journal of Economics, Swedish Journal of Economics, European Review of Economic History, Journal of Public Economics.

Σε πάρα πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει απευθείας πρόσβαση μέσω του Hellenic Academic Library Network (HEALink) από την ιστοσελίδα

<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=170> του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Επίσης αν αναζητάτε άρθρα για ένα συγκεκριμένο θέμα καλό είναι να χρησιμοποιείτε τη βάση δεδομένων Scopus (<http://www.uop.gr/index.php?option=content&task=view&id=169>). Επίσης είναι σημαντικό να χρησιμοποιείτε και τις ευρύτερες βάσεις δεδομένων scholar.google.com (για επιστημονικά άρθρα και παρουσιάσεις σε συνέδρια) καθώς και το books.google.com (για επιστημονικά βιβλία). Σε πολλά από αυτά έχει πλήρη πρόσβαση στο περιεχόμενο.

Διαδικτυακοί τόποι

Οι παρακάτω ερευνητικοί φορείς και αντίστοιχα διαδικτυακοί τόποι δημοσιεύουν, μεταξύ άλλων, άρθρα για την νέα οικονομία.

<http://www.nber.org>

<http://www.oecd.org>

<http://www.bruegel.org/>

<http://www.imf.org/external/index.htm>

<http://www.worldbank.org/>

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευούνται συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
- Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
- Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
- Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
- Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
- Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
- Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
- Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
- Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
- Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
- Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
- Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
- Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικών Επιστημών και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E1900E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	E
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Πρόσδος		0,7	
Τελικές Εξετάσεις		2,3	
ΣΥΝΟΛΟ		4,6 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Γενικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα μαθήματα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνικά		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS170/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Το μάθημα στοχεύει στην κατασκευή ενός «ιδεότυπου» του επαναστατικού φαινομένου με βάση τις έννοιες της πολιτικής και ιστορικής ψυχολογίας. Η μελέτη της σύγκλισης ή της απόκλισης προς αυτόν τον ιδεότυπο θα παρέχει την ικανότητα αναλυτικής περιγραφής των αιτιών και της ανάπτυξης επιμέρους επαναστάσεων, καθώς και της πρόβλεψης της πιθανής εξέλιξής τους αν αυτές βρίσκονται εν τω γεννάσθαι.</p>
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί</i></p>

<p>το μάθημα:</p> <p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
---	---

<p>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p> <p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p>
---

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες!

ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ
<p>1° Μάθημα.</p> <p>Τα ψυχολογικά αίτια της δυσαρέσκειας:</p> <p>Οι θεωρίες της «σχετικής στέρησης»</p> <p>Οι θεωρίες της «κυκλοφορίας των ελίτ»</p> <p>Οι θεωρίες της «απόκλισης του στάτους»</p> <p>Οι θεωρίες του υποστρώματος της «αξονικής επανάστασης»</p>	<p>James C.Davies, «Toward a Theory of Revolution»</p> <p>Suzanne Donner Vrommen, «Pareto on the Inevitability of Revolutions » Σμουέλ Αϊζενσταντ, <i>Οι μεγάλες επαναστάσεις και οι πολιτισμοί της νεωτερικότητας</i></p> <p>Albert O.Hirschman, <i>Αποχώρηση, Διαφωνία και Αφροσίωση</i></p> <p>Samuel P.Huntington, <i>Political Order in Changing Societies</i></p> <p>Ted H. Gurr, <i>Why men rebel,</i></p> <p>Theda Skocpol, <i>States and Social Revolution</i></p> <p>Alexis de Tocqueville, <i>L'ancien régime et la révolution</i></p> <p>Michael Walzer, <i>Εξοδος και Επανάσταση</i></p> <p>Michael Walzer, <i>The Revolution of the Saints</i></p>
<p>2° Μάθημα</p> <p>Στάδιο I: Η επαναστατική ριζοσπαστικοποίηση και η κυβερνητική αδυναμία.</p> <p>Ιδεότυπος του «ασκητικού επαναστάτη».</p>	<p>Brane Crinton, <i>The Anatomy of Revolution</i>, κεφ.2,3,4: "The Old Regimes", "First Stages of Revolution", "Types of Revolutionaries"</p>
<p>3° Μάθημα</p> <p>Σταδιο II: Η κατάληψη της εξουσίας και οι πρώτες διχογνωμίες μεταξύ των επαναστατών.</p>	<p>Brane Crinton, <i>The Anatomy of Revolution</i>, κεφ. 5, "The Rule of the Moderates"</p>
<p>4° Μάθημα</p> <p>Στάδιο III: Η αποτυχία των μετριοπαθών στοιχείων να συμβιβάσουν τις αντιθέσεις. Οι ψυχολογικές συνθήκες των μεταρρυθμίσεων. Ο «Μεγάλος Φόβος».</p>	<p>Brane Crinton, <i>The Anatomy of Revolution</i>, κεφ. 5, "The Rule of the Moderates"</p>

5° Μάθημα Στάδιο IV: Η άνοδος των ριζοσπαστικών-εξτρεμιστικών στοιχείων εν μέσω εσωτερικών και εξωτερικών απειλών.	Brane Crinton, <i>The Anatomy of Revolution</i> , κεφ.6, "The Accession of the Extremists"
6° Μάθημα Στάδιο V: Ριζοσπαστικές μεταρρυθμίσεις και δημιουργία του «νέου ανθρώπου».	Brane Crinton, <i>The Anatomy of Revolution</i> , κεφ.6, "The Accession of the Extremists"
7° Μάθημα Στάδιο VI : Τρόμος. Η επαναστατική «εχθροπάθεια».	Brane Crinton, <i>The Anatomy of Revolution</i> , κεφ.7, "Reigns of Terror and Virtue"
8° Μάθημα VII : Η ανάθεση της εξουσίας σε έναν «ισχυρό άνδρα».	Brane Crinton, <i>The Anatomy of Revolution</i> , κεφ.8, "Thermidor"
9° Μάθημα Στάδιο VIII : Επιστροφή στην κανονικότητα, «ρουτινοποίηση».	Brane Crinton, <i>The Anatomy of Revolution</i> , κεφ.8,9, "Thermidor", "A Summary of the Work of Revolutions"
10° Μάθημα Εφαρμογές της θεωρίας-Παρουσιάσεις	
11° Μάθημα Εφαρμογές της θεωρίας-Παρουσιάσεις	
12° Μάθημα Εφαρμογές της θεωρίας- Παρουσιάσεις	
13° Μάθημα Εφαρμογές της θεωρίας-Παρουσιάσεις Πρόοδος	

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο														
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Οι σημειώσεις του μαθήματος είναι αναρτημένες σε αρχεία word και ppt στην πλατφόρμα eclass, μαζί με ανακοινώσεις και βιβλιογραφικό υλικό. Στις παραδόσεις γίνεται χρήση υπολογιστή και προτζέκτορα. Η βαθμολογία καταχωρείται στην πλατφόρμα e-secretary														
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Πρόοδος</td> <td>4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις με γραπτή εργασία</td> <td>13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>115,5 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες	Τελικές εξετάσεις με γραπτή εργασία	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες					Σύνολο Μαθήματος	115,5 ώρες
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες													
	Πρόοδος	4 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 18 ώρες													
	Τελικές εξετάσεις με γραπτή εργασία	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες													
Σύνολο Μαθήματος	115,5 ώρες														

<p>δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά ή στα γαλλικά για τους φοιτητές Erasmus).</p> <p>Για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος απαιτείται βαθμός ίσος ή μεγαλύτερος του 5.</p> <p>Ειδικώς για τους φοιτητές Erasmus προβλέπεται απαλλακτική εργασία μεγέθους 5.000 λέξεων πάνω σε κάποιο θέμα της διεθνούς βιβλιογραφίας. Στην τελευταία περίπτωση απαιτείται συνεννόηση και τακτική επικοινωνία με τον διδάσκοντα.</p> <p>Ο βαθμός του μαθήματος είναι συνάρτηση του βαθμού της προόδου, της προφορικής παρουσίασης και της γραπτής εργασίας:</p> <p>Πρόσδος: 30% Παρουσίαση: 10% Γραπτή Εργασία: 60%</p> <p>Η γραπτή εργασία έχει ως αντικείμενο τη μελέτη επιμέρους επαναστάσεων με βάση τα αναλυτικά εργαλεία που έχουν συζητηθεί στο μάθημα.</p> <p>Αν ένας φοιτητής ή μία φοιτήτρια δεν συγκεντρώσουν τη βάση της βαθμολογίας, διατηρούν το βαθμό της προόδου ή της παρουσίασης για την εξεταστική περίοδο στην οποία θα καταθέσουν εκ νέου την γραπτή τους εργασία.</p>

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ

1. Σμουέλ Αϊζενσταϊν, *Οι μεγάλες επαναστάσεις και οι πολιτισμοί της νεωτερικότητας*, Βασίλειος Π. Χρήστου, 2010
2. Γουστάβ Λεμπόν, *Η Ψυχολογία των Επαναστάσεων*, Θεοφάνης Ν. Δαμιανός, Αθήνα 1999

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Brane Crinton, *The Anatomy of Revolution*, Vintage Books, NY, 1965.
Samuel P. Huntington, *Political Order in Changing Societies*, Yale UP, (1968), 1996
Albert O. Hirschman, *Αποχώρηση, Διαφωνία και Αφοσίωση*, Αθήνα, Παπαζήσης, 2002
Ted H. Gurr, *Why men rebel*, Princeton UP, 1971..
Theda Skocpol, *States and Social Revolution*, Cambridge UP, 1979.
Alexis de Tocqueville, *L'ancien régime et la révolution*, Flammarion, 1988
Michael Walzer, *Έξοδος και Επανάσταση*, Άρτος Ζωής, Αθήνα, 2015.
Michael Walzer, *The Revolution of the Saints*, Harvard UP, 1982

Μοσταφά Ρεζέ, Κέι Φίλιπς, *Επαναστάτες*, Φιλίστωρ, Αθήνα 1983.

Άρθρα:

James C. Davies, «Toward a Theory of Revolution», *American Sociological Review*, Vol. 27, No. 1 (Feb., 1962), pp. 5-19

Suzanne Donner Vrommen, «Pareto on the Inevitability of Revolutions », *American Behavioral Scientist*, March 1977

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΠΕΔΙΣ

[Αποχώρηση, διαφωνία και αφοσίωση : αντιδράσεις στην παρακμή επιχειρήσεων, οργανώσεων και κρατών -- Hirschman \(Albert O.\). Συγγραφέας; Κατσούλης, Ηλίας. Συγγραφέας Εισαγωγής; Πλυτά, Τίνα. Μεταφραστής;](#)

Παπαζήσης -- Αθήνα : Παπαζήσης, 2002 -- **(Βιβλιοθήκη πολιτικής επιστήμης και νέας πολιτικής οικονομίας)**
[Revolution at the gates : a selection of writings from February to October 1917](#) -- Lenin, Vladimir Ilyich (1870-1924). Συγγραφέας; Zizek, Slavoj (1949-). Επιμελητής Έκδοσης; Verso -- London : Verso, 2011
[Revolutions and revolutionary movements](#) -- DeFronzo, James. Συγγραφέας; Westview Press -- Cambridge : Westview Press, 2007

[Insurrection : citizen challenges to corporate power](#) -- Danaher, Kevin. Συγγραφέας; Mark, Jason. Συγγραφέας; Routledge -- New York : Routledge, 2003
[The J curve : a new way to understand why Nations rise and fall](#) -- Bremmer, Ian. Συγγραφέας; Simon & Schuster -- New York : Simon & Schuster, 2007
[Reform or revolution and other writings](#) -- Luxembourg, Rosa (1871-1919). Συγγραφέας; Dover Publications -- Mineola : Dover Publications, 2006
[Revolt on the tigris : the al-sadr uprising and the governing of Iraq](#) -- Etherington, Mark. Συγγραφέας; Hurst -- London : Hurst, 2005
[Ο άγνωστος Φιντέλ Κάστρο](#) -- Raffy, Serge. Συγγραφέας; Τσερεζόλε, Ελένη. Μεταφραστής; Κριτική -- Αθήνα : Κριτική, 2004
[Ο άγραφος νόμος στην Αλβανία](#) -- Hasluck, Margaret Masson Hardie (1885-1948). Συγγραφέας; Χατζηπαυλή, Παναγιώτα. Μεταφραστής; Χατζηπαυλή, Εύα. Μεταφραστής; Σκουλίδας, Ηλίας. Επιμελητής Έκδοσης; Ισνάφι -- Ιωάννινα : Ισνάφι, 2003
[Αγροτικό ζήτημα και αγροτικό κίνημα : Θεσσαλία 1881-1923](#) -- Αρώνη-Τσίχλη, Καίτη. Συγγραφέας; Παπαζήσης -- Αθήνα : Παπαζήσης, 2005
[Αναμνήσεις ενός επαναστάτη](#) -- Kropotkin, Petr Alekseevich Kniaz (1842-1921). Συγγραφέας; Γιαννακοπούλου, Γεωργία. Μεταφραστής; Τομανάς, Βασίλης. Μεταφραστής; Νησίδες -- Θεσσαλονίκη : Νησίδες, 2003
[Αναμνήσεις ενός επαναστάτη \(1905-1941\)](#) -- Serge, Victor (1890-1947). Συγγραφέας; Πεσσάχ, Ρεβέκα. Μεταφραστής; Ροζάνης, Στέφανος (1942-). Επιμελητής Έκδοσης; Scripta -- Αθήνα : Scripta, 2008
[Ο αιώνας των κομμουνισμών](#) -- Dreyfus, Michel. Επιμελητής Έκδοσης; Groppo, Bruno (340); Ingerflom, Claudio (340); Εμμανουήλ, Αλέξης. Μεταφραστής; Μπουρνάζος, Στρατής. Επιμελητής Έκδοσης; Πανταζόπουλος, Ανδρέας. Συγγραφέας Εισαγωγής; Πόλις -- Αθήνα : Πόλις, 2001
[Αρετή και τρομοκρατία : λόγιοι από την Γαλλική Επανάσταση](#) -- Robespierre, Maximilien (1758-1794). Συγγραφέας; Zizek, Slavoj. Επιμελητής Έκδοσης; Σαμαρτζής, Θάνος. Μεταφραστής; Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου -- Αθήνα : Εκδόσεις του Εικοστού Πρώτου, 2008

[Κατάσταση εξαίρεσης](#) -- Agamben, Giorgio (1942-). Συγγραφέας; Οικονομίδου, Μαρία. Μεταφραστής; Πατάκης -- Αθήνα : Πατάκης, 2007 -- **(Civitas - Δοκίμια πολιτικής θεωρίας και επιστήμης)**
[Επαναστατημένο Ισλάμ : ο φονταμενταλισμός στον αραβικό κόσμο](#) -- Dekmejian, R. Hrair (1933-). Συγγραφέας; Κουτσούκης, Κλεομένης Σ. (1937-). Επιμελητής Έκδοσης; Παπαζήσης -- Αθήνα : Παπαζήσης, 2007
[Η επαναστατική βία : οργανώσεις, διαδικασίες, αδιέξοδα](#) -- Sommier, Isabelle. Συγγραφέας; Παπασταύρου, Άννα. Μεταφραστής; Σαββάλας -- Αθήνα : Σαββάλας, 2011 -- **(Κοινωνικές επιστήμες)**
[Για την επανάσταση](#) -- Arendt, Hannah (1906-1975). Συγγραφέας; Στουπάκη, Αγγελική. Μεταφραστής; Αλεξάνδρεια -- Αθήνα : Αλεξάνδρεια, 2006 -- **(Φιλοσοφικοί δρόμοι)**
[Για την επανάσταση](#) -- Arendt, Hannah (1906-1975). Συγγραφέας; Τομανάς, Βασίλης. Μεταφραστής; Νησίδες -- Θεσσαλονίκη : Νησίδες, 2005
[Γαλλική επανάσταση : όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε](#) -- Doyle, William (1942-). Συγγραφέας; Χεκίμογλου, Ε. Α. Μεταφραστής; Στεργίου, Ναυσικά. Μεταφραστής; Χατζηκωνσταντίνου, Σωτηρίου. Μεταφραστής; Αντωνίου, Αλέξανδρος Σταμάτιος. Επιμελητής Έκδοσης; Ελληνικά Γράμματα -- Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα, 2007
[Η κατήχηση του επαναστάτη](#) -- Nechaev, Sergei Gennadiievich. Συγγραφέας; Τριανταφυλλόπουλος, Δημήτρης Β.. Μεταφραστής; Σαμοθράκη, Ντίνα. Επιμελητής Έκδοσης; Αρμός -- Αθήνα : Αρμός, 2008 -- **(Μούσες)**

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E1500E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ ή Η (Εαρινό Ελεύθερης Επιλογής)
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Έκθεση		0,7	
Προφορική παρουσίαση		0,1	
Τελικές εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		4,7 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΚΑΝΕΝΑ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ (ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS180/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ο στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές/τριες να κατανοήσουν βασικές παραμέτρους των χρονιζόντων προβλημάτων στην ελληνική εξωτερική πολιτική, δηλαδή την ελληνοτουρκική διένεξη, το Κυπριακό ζήτημα και τη διένεξη για την ονομασία της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας. Παράλληλα, αποτιμάται η συνεισφορά της Ελλάδας στη προσπάθεια διαχείρισης των σημαντικότερων περιφερειακών κρίσεων που ξέσπασαν τη μεταψυχροπολεμική εποχή. Τέλος, μελετώνται οι σχέσεις της Ελλάδας με τις μεγάλες δυνάμεις και συζητιέται η δραστηριότητα που η χώρα αναπτύσσει σε διεθνείς οργανισμούς και πολυμερείς διαδικασίες και πρωτοβουλίες. Συνολικά, οι φοιτητές/τριες εξοικειώνονται με τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει η χώρα μας στις διεθνείς της σχέσεις, ενώ, παράλληλα, αναπτύσσουν τη δεξιότητα ανάλυσης και αξιολόγησης των αποφάσεων και ενεργειών που στις μέρες μας λαμβάνονται στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τη θέση της Ελλάδας στο διεθνές σύστημα και αναλύει τις βασικές παραμέτρους που καθορίζουν την εξωτερική πολιτική της χώρας. Ειδικότερα, η δομή του μαθήματος είναι η ακόλουθη:

Εισαγωγή – Μηχανισμός Λειτουργίας της Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής – Η Γέννηση της Μεγάλης Ιδέας και η Εδαφική Διεύρυνση του Νέου Ελληνικού Κράτους το 1864 και το 1881 – Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι, η Μικρασιατική Εκστρατεία και η Συνθήκη της Λωζάννης – Από το Μεσοπόλεμο στη Μετά-Ψυχροπολεμική Εποχή – Οι Ελληνοτουρκικές Σχέσεις – Το Κυπριακό Ζήτημα – Η Ελλάδα και η Βαλκανική Αστάθεια – Το Μακεδονικό Ζήτημα – Η Ελλάδα και η Βόρεια Αφρική/Μέση Ανατολή – Η Ελλάδα στους Διεθνείς Οργανισμούς και έναντι των σημαντικότερων Διεθνών Κρίσεων (πχ. επεμβάσεις στο Αφγανιστάν, το Ιράκ και τη Λιβύη).

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 ενότητες:

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή: Η Εξωτερική Πολιτική ενός Μικρού Κράτους	Παναγιώτης Τσάκωνας, επιμ. <i>Σύγχρονη Ελληνική Εξωτερική Πολιτική: Μια Συνολική Προσέγγιση</i> , τόμος Α, Εκδόσεις Ι. Σιδερής, 2003, σελ. 17-43, 137-187 Efstathios T. Fakiolas, <i>How a Small State Expands. Grand Strategy and Greece's Territorial Expansion in the Balkans and Asia Minor</i> , New York: Nova Science Publishers, 2012, κεφ. 1-2	
2. Από τον Αλυτρωτισμό της Μεγάλης Ιδέας στην Πολιτική της Εδαφικής Σταθεροποίησης	Γ.Β. Δερτιλής, <i>Επτά Πόλεμοι, Τέσσερις Εμφύλιοι, Επτά Πτωχεύσεις 1821-2016</i> , Αθήνα: Πόλις, 2016, κεφ. 1-6 Efstathios T. Fakiolas, <i>How a Small State Expands. Grand Strategy and Greece's Territorial Expansion in the Balkans and Asia Minor</i> , New York: Nova Science Publishers, 2012, κεφ. 3-10	
3. Μηχανισμός Λειτουργίας της Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής	Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος και Μαριλένα Κοππά (επιμ.), 30 Χρόνια Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής: 1974-2004, Αθήνα: Εκδόσεις Λιβάνη, 2005, ΚΕΦ. 305-376. Παναγιώτης Τσάκωνας, επιμ. <i>Σύγχρονη Ελληνική</i>	

	<i>Εξωτερική Πολιτική: Μια Συνολική Προσέγγιση</i> , τόμος Α, Εκδόσεις Ι. Σιδερης, 2003, ΚΕΦ. 1-3	
4. Σύγχρονες Προκλήσεις Ασφάλειας	<p>Gabriella Lazaridis and Dimitris Skleparis, “Securitization of Migration and the Far Right: the Case of Greek Security Professionals”, <i>International Migration</i>, 54:2 (2016), σελ. 176-192 .</p> <p>Maria Gianniou (ed.), <i>Greek Foreign Policy. Global Trends and Challenges</i>, Athens: Hellenic Centre for European Studies, 2013, σελ. 28-31, 69-75, 99-106</p> <p>Γ.Β. Δερτιλής, <i>Επτά Πόλεμοι, Τέσσερις Εμφύλιοι, Επτά Πτωχεύσεις 1821-2016</i>, Αθήνα: Πόλις, 2016, κεφ. 8-10</p>	
5. Ελληνική Πολιτική και Στρατηγική Αποτροπής	<p>Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος και Μαριλένα Κοππά (επιμ.), <i>30 Χρόνια Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής: 1974-2004</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Λιβάνη, 2005, σελ. 217-236</p> <p>Γιάννης Γ. Βαληνάκης (επιμ.), <i>Ελληνική Εξωτερική και Ευρωπαϊκή Πολιτική 1990-2010</i>, Αθήνα: Ι. Σιδέρης, 2010, σελ. 21-30</p> <p>Παναγιώτης Τσάκωνας, επιμ. <i>Σύγχρονη Ελληνική Εξωτερική Πολιτική: Μια Συνολική Προσέγγιση</i>, τόμος Α, Εκδόσεις Ι. Σιδερης, 2003, σελ. 191-274</p> <p>Παναγιώτης Ήφαιστος και Αθανάσιος Πλατιάς, <i>Ελληνική Αποτρεπτική Στρατηγική</i>, Αθήνα: Παπαζήσης, 1992.</p>	
6. Οι Κρίσεις Μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας (1976, 1987, 1996) και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ελσίνκι το 1999	<p>Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος και Μαριλένα Κοππά (επιμ.), <i>30 Χρόνια Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής: 1974-2004</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Λιβάνη, 2005, σελ. 402-422.</p> <p>Παναγιώτης Τσάκωνας, επιμ. <i>Σύγχρονη Ελληνική Εξωτερική Πολιτική: Μια Συνολική Προσέγγιση</i>, τόμος Β, Εκδόσεις Ι. Σιδερης, 2003, σελ. 99-156</p> <p>Χρ. Κ. Γιαλλουρίδης και Π. Ι. Τσάκωνας επιμ. <i>Ελλάδα και Τουρκία Μετά το Τέλος του Ψυχρού Πολέμου</i>, Αθήνα: Ι. Σιδέρης, 1999.</p>	
7. Η Ελληνική Εξωτερική Πολιτική Σήμερα την Εποχή της Ευρωπαϊκής Κρίσης Χρέους	<p>Thanos Dokos, <i>Greek Foreign Policy Under the Damocles Sword of the Economic Crisis</i>, KAS Κάτοπτρον, 2015</p> <p>Maria Gianniou (ed.), <i>Greek Foreign Policy. Global Trends and Challenges</i>, Athens: Hellenic Centre for European Studies, 2013, σελ. 76-81</p> <p>Ritsa Panagiotou and Anastasios I. Valvis, <i>How is the Sovereign Debt Crisis Affecting Greece’s Relations with the Balkan Countries and Greece’s Standing in the Region? An Initial Impact Assessment</i>, Athens: ELIAMEP, Report, May 2014</p>	
8. Οι Ελληνοτουρκικές Σχέσεις: Δύο Αναγνώσεις	<p>Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος και Μαριλένα Κοππά (επιμ.), <i>30 Χρόνια Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής: 1974-2004</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Λιβάνη, 2005, σελ. 155-162.</p> <p>Γιάννης Γ. Βαληνάκης (επιμ.), <i>Ελληνική Εξωτερική και Ευρωπαϊκή Πολιτική 1990-2010</i>, Αθήνα: Ι. Σιδέρης, 2010, σελ. 49-70.</p>	

9. Το Κυπριακό Ζήτημα	<p>Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος και Μαριλένα Κοππά (επιμ.), <i>30 Χρόνια Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής: 1974-2004</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Λιβάνη, 2005, σελ. 27-31.</p> <p>Γιάννης Γ. Βαληνάκης (επιμ.), <i>Ελληνική Εξωτερική και Ευρωπαϊκή Πολιτική 1990-2010</i>, Αθήνα: Ι. Σιδέρης, 2010, σελ. 71-88.</p> <p>Παναγιώτης Τσάκωνας, επιμ. <i>Σύγχρονη Ελληνική Εξωτερική Πολιτική: Μια Συνολική Προσέγγιση</i>, τόμος Β, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2003, ΚΕΦ. 3-6.</p> <p>Harry Anastasiou, "Cyprus as the EU Anomaly", <i>Global Society</i>, Vol. 23, No. 2 (2009), pp. 129-151,</p>	
10. Η Ελλάδα και η Βαλκανική Αστάθεια	<p>Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος και Μαριλένα Κοππά (επιμ.), <i>30 Χρόνια Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής: 1974-2004</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Λιβάνη, 2005, σελ. 32-56.</p> <p>Γιάννης Γ. Βαληνάκης (επιμ.), <i>Ελληνική Εξωτερική και Ευρωπαϊκή Πολιτική 1990-2010</i>, Αθήνα: Ι. Σιδέρης, 2010, σελ. 89-124.</p> <p>Παναγιώτης Τσάκωνας, επιμ. <i>Σύγχρονη Ελληνική Εξωτερική Πολιτική: Μια συνολική προσέγγιση</i>, τόμος Β, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2003, ΚΕΦ. 7 & 9.</p> <p>Thanos Veremis, <i>Greece's Balkan Entanglement</i>, Athens: Hellenic Foundation for European and Foreign Policy, 1995.</p>	
11. Το Μακεδονικό Ζήτημα	<p>Παναγιώτης Τσάκωνας, επιμ. <i>Σύγχρονη Ελληνική Εξωτερική Πολιτική: Μια συνολική προσέγγιση</i>, τόμος Β, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2003, ΚΕΦ. 8.</p> <p>Evangelos Kofos and Vlasias Vlasidis eds, <i>Athens – Skopje: An Uneasy Symbiosis</i>, Athens: Papazisis Publisher, 2005.</p>	
12. Η Ελλάδα και η Βόρεια Αφρική/Μέση Ανατολή	<p>Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος και Μαριλένα Κοππά (επιμ.), <i>30 Χρόνια Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής: 1974-2004</i>, Αθήνα: Εκδόσεις Λιβάνη, 2005, σελ. 79-98.</p> <p>Παναγιώτης Τσάκωνας, επιμ. <i>Σύγχρονη Ελληνική Εξωτερική Πολιτική: Μια συνολική προσέγγιση</i>, τόμος Β, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2003, ΚΕΦ. 13.</p> <p>Γιάννης Γ. Βαληνάκης (επιμ.), <i>Ελληνική Εξωτερική και Ευρωπαϊκή Πολιτική 1990-2010</i>, Αθήνα: Ι. Σιδέρης, 2010, σελ. 173-198.</p>	
13. Ενέργεια και Ελληνική Εξωτερική Πολιτική	<p>Thanos Dokos and Theodoros Tsakiris, <i>A Strategic Challenge: The Role of Greece in Europe's Southern Gas Corridor Strategy</i>, Athens: ELIAMEP Policy Paper, no. 17, February 2012</p> <p>Andreas Stergiou, "Greek-Israeli Defense and Energy Ties: Writing a New Chapter in Bilateral Relations", <i>Israel Journal of Foreign Affairs</i>, 9 (3), 2015, σελ. 417-428</p> <p>Maria Gianniou (ed.), <i>Greek Foreign Policy. Global Trends and Challenges</i>, Athens: Hellenic Centre for European Studies, 2013, σελ. 90-93</p>	
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		

Εβδομάδες 2-13	Τμηματική προφορική παρουσίαση ατομικών εκθέσεων από φοιτητές
Τέλος Εβδομάδας 13	Υποβολή γραπτής ατομικής έκθεσης
Εξεταστική περίοδος	Τελικές γραπτές εξετάσεις

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	Πρόσωπο με πρόσωπο												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	Η οργάνωση του μαθήματος (πχ ανακοινώσεις, πρόσθετο ηλεκτρονικό διδακτικό υλικό, επιλογή/υποβολή/βαθμολόγηση εργασιών κλπ) στηρίζεται στην αξιοποίηση του e-class. Στις περισσότερες παραδόσεις γίνεται παρουσίαση με τη χρήση υπολογιστή και projector. Η βαθμολογία καταχωρείται με τη χρήση της εφαρμογής classweb (https://e-secretary.uop.gr/classweb/).												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Ατομική Έκθεση</td> <td>3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική παρουσίαση</td> <td>1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος</td> <td>118 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες	Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες	Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου											
	Διαλέξεις	13 Εβδ. x 3 ώρες = 39 ώρες											
	Ατομική Έκθεση	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες + 3 ώρες = 16,5 ώρες											
	Προφορική παρουσίαση	1 ώρα επαφής + 3 ώρες προετοιμασίας = 4 ώρες											
	Τελικές εξετάσεις	13 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες											
Σύνολο Μαθήματος	118 ώρες												
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	<p>Η αξιολόγηση γίνεται στην ελληνική γλώσσα (κατ' εξαίρεση στα αγγλικά στους φοιτητές Erasmus) με βάσει την ακόλουθη διαδικασία: Γραπτές εξετάσεις: 80% Ατομική Έκθεση: 20%</p> <p>Η τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας προκύπτει από το άθροισμα των επιμέρους βαθμολογιών. Ο βαθμός των γραπτών εξετάσεων στις οποίες τίθενται ερωτήσεις σύντομης απάντησης πολλαπλασιάζεται επί 0,80 (πχ 6x0,80=4,8). Ο βαθμός της ατομικής έκθεσης που αφορά την σύντομη ανάπτυξη ενός δοκιμίου έκτασης 1.500-2.000 λέξεις) πολλαπλασιάζεται επί 0,20 (πχ 8x0,20=1,60).</p> <p>Η συμμετοχή στα μαθήματα μπορεί να ενισχύσει την τελική βαθμολογία του/της φοιτητή/τριας ως 10%. Η συμμετοχή στα μαθήματα προκύπτει από τη συμμετοχή και επιτυχή ανταπόκριση του/της φοιτητή/τριας σε <u>απρωειδοποίητα</u> κουίζ που θα γίνουν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.</p> <p>Απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος είναι ο/η φοιτητής/τρια να πάρει προβιβάσιμο βαθμό (τουλάχιστον 5) στις γραπτές εξετάσεις. Σε αντίθετη περίπτωση, στην τελική βαθμολογία του/της δεν συνυπολογίζονται η ατομική έκθεση και η συμμετοχή στα μαθήματα. Κατοχυρώνονται, ωστόσο,</p>												

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Βασικά εγχειρίδια:

1. Κωνσταντίνος Αρβανιτόπουλος και Μαριλένα Κοππά, επιμ. *30 Χρόνια Ελληνικής Εξωτερικής Πολιτικής: 1974-2004*, Αθήνα: Εκδόσεις Λιβάνη, 2005.
2. Γιάννης Γ. Βαληνάκης, επιμ. *Ελληνική Εξωτερική και Ευρωπαϊκή Πολιτική 1990-2010*, Αθήνα: Ι. Σιδέρης, 2010.

-Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Γ.Β. Δερτυλής, *Επτά Πόλεμοι, Τέσσερις Εμφύλιοι, Επτά Πτωχεύσεις 1821-2016*, Αθήνα: Πόλις, 2016.
- Gabriella Lazaridis and Dimitris Skleparis, "Securitization of Migration and the Far Right: the Case of Greek Security Professionals", *International Migration*, 54:2 (2016), σελ. 176-192
- Andreas Stergiou, "Greek-Israeli Defense and Energy Ties: Writing a New Chapter in Bilateral Relations", *Israel Journal of Foreign Affairs*, 9 (3), 2015, σελ. 417-428.
- Ritsa Panagiotou and Anastasios I. Valvis, *How is the Sovereign Debt Crisis Affecting Greece's Relations with the Balkan Countries and Greece's Standing in the Region? An Initial Impact Assessment*, Athens: ELIAMEP, Report, May 2014.
- Maria Gianniu (ed.), *Greek Foreign Policy. Global Trends and Challenges*, Athens: Hellenic Centre for European Studies, 2013.
- Thanos Dokos and Theodoros Tsakiris, *A Strategic Challenge: The Role of Greece in Europe's Southern Gas Corridor Strategy*, Athens: ELIAMEP Policy Paper, no. 17, February 2012.
- Othon Anastasakis, Kalypso Aude Nicolaidis, and Kerem Öktem, eds, *Greeks and Turks in the era of Postnationalism*, Leiden: Martinus Nijhoff Publishers, 2009.
- Harry Anastasiou, "Cyprus as the EU Anomaly", *Global Society*, Vol. 23, No. 2 (2009), pp. 129-151.
- Mustafa Aydin and Kostas Ifantis, eds, *Turkish-Greek Relations: Escaping from the Security Dilemma in the Aegean*. London: Routledge, 2004.
- Christina Borou, "The Muslim Minority of Western Thrace in Greece: An Internal Positive or an Internal Negative 'Other'?", *Journal of Muslim Minority Affairs*, Vol. 29, No. 1 (2009), pp. 5-26.
- Γιάννης Γ. Βαληνάκης, *Εισαγωγή στην Ελληνική Εξωτερική Πολιτική 1949-1988*, Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής, 1989.
- Dimitris Consta ed., *The Greek-Turkish Conflict in the 1990s: Domestic and External Influences*, London, Macmillan, 1991.
- Van Coufoudakis, Harry J. Psomiades, and Andre Gerolymatos, eds, *Greece and the New Balkans: Challenges and Opportunities*, New York: Pella Publishing Company, Inc., 1999.
- Χριστόδουλος Γιαλλουρίδης και Παναγιώτης Τσάκωνας, επιμ., *Η Νέα Διεθνής Τάξη: Η Ελλάδα η Τουρκία και το Κυπριακό Πρόβλημα*, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 1993.
- Χριστόδουλος Κ. Γιαλλουρίδης και Παναγιώτης Ι. Τσάκωνας, επιμ., *Ελλάδα και Τουρκία μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου*, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 1999.
- Panagiotis Dimitrakis, "Intelligence for Crisis Management: The Case of the January 1996 Greek-Turkish Crisis", *European Security*, Vol. 17, No. 4 (2008), pp. 455-493.
- Viola Herms Drath, "New Thinking in Cyprus", *American Foreign Policy Interests*, Vol. 30, No. 5 (2008), pp. 337-342.
- Hubert Faustmann, "History in the Making? A New Drive for a Solution to the Cyprus Problem", *Mediterranean Politics*, Vol. 13, No. 3 (2008), pp. 453-458.
- N. Emel Ganapati, IlanKelman and Theodore Koukis, "Analysing Greek-Turkish disaster-related cooperation: A disaster diplomacy perspective", *Cooperation and Conflict*, Vol. 45, No. 2 (2010), pp. 162-185.
- Ioannis N. Grigoriadis, "Redefining the Nation: Shifting Boundaries of the 'Other' in Greece and Turkey", *Middle Eastern Studies*, Vol. 47, No. 1 (2011), pp. 167-182.
- EvanthisHatzivassilou, "The Red Line: Pressure and Persuasion in Greek Diplomatic Strategies on Cyprus, 1945 to 2004", *Mediterranean Quarterly*, Vol.20, No. 1 (2009), pp. 52-68.
- AsterisHuliaras and CharalambosTsardanidis, "(Mis)understanding the Balkans: Greek Geopolitical Codes of the Post-communist Era", *Geopolitics*, Vol. 11, No. 3 (2006), pp. 465-483.
- Παναγιώτης Ήφαιστος και Αθανάσιος Πλατιάς, *Ελληνική Αποτρεπτική Στρατηγική*, Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση, 1992.
- International Crisis Group, *Cyprus: Six Steps toward a Settlement*, Nicosia/Istanbul/Brussels: Crisis Group Europe Report, No. 61, 22 February 2011.
- Joseph, Joseph S. "Cyprus: Domestic Ethnopolitical Conflict and International Politics", *Nationalism and Ethnic Politics*, Vol. 15, No. 3 (2009), pp. 376-397.
- Dimitris Keridis and DimitriosTriantaphyllou, eds, *Greek-Turkish-Relations in the Era of Globalization*, London: Brassey, 2001.

- James Ker-Lindsay, *Crisis and Conciliation: A Year of Rapprochement between Greece and Turkey*, London: I.B. Tauris, 2007.
- Christos Kassimeris, "NATO and the Aegean Disputes", *Defense & Security Analysis*, Vol. 24, No. 2 (2008), pp. 165-179.
- EvangelosKofos and VlasisVlasisdiseds, *Athens – Skopje: An Uneasy Symbiosis*, Athens: Papazisis Publisher, 2005.
- Δημήτρης Καυρίδηςεπιμ., *Η Νέα Γεωπολιτική της Ελλάδας*, Αθήνα: Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2003.
- Δημήτρης Κ. Κώνστας και Χαράλαμπος Γ. Τσαρδανίδης, επιμ. *Σύγχρονη Ελληνική Εξωτερική Πολιτική*, τόμοι Α' και Β', Αθήνα: Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1989.
- FotiosMoustakis, *The Greek-Turkish Relationship and NATO*, London: Routledge, 2003.
- Panayotis J. Tsakonas, *The Incomplete Breakthrough in Greek-Turkish Relations: Grasping Greece's Socialization Strategy*, Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2010.
- Dimitris Tsarouhas, "The political economy of Greek-Turkish relations", *Southeast European and Black Sea Studies*, Vol. 9, No. 1 (2009), pp. 39- 57.
- Aristotle Tziampiris, *Greece, European Political Cooperation and the Macedonian Question*, Aldershot: Ashgate, 2000.
- Aristotle Tziampiris, "Greek Foreign Policy and Russia: Political Realignment, Civilizational Aspects, and Realism", *Mediterranean Quarterly*, Vol.21, No. 2 (2010), pp. 78-89.
- Παναγιώτης Τσάκωνας, επιμ. *Σύγχρονη Ελληνική Εξωτερική Πολιτική: Μια συνολική προσέγγιση*, τόμοι Α και Β, Εκδόσεις Ι. Σιδέρης, 2003.
- ThanosVeremis, *Greece's Balkan Entanglement*, Athens: Hellenic Foundation for European and Foreign Policy, 1995.
- ChristallaYakinthou, "The EU's Role in the Cyprus Conflict: System Failure or Structural Metamorphosis?", *Ethnopolitics*, Vol. 8, No. 3 (2009), pp. 307-323.

-Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Στην Ελλάδα τα σημαντικότερα περιοδικά που συστηματικά δημοσιεύουν άρθρα για ζητήματα ελληνικής εξωτερικής πολιτικής είναι τα ακόλουθα: *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης, Το Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών, Αγορά Χωρίς Σύνορα, Επιστήμη και Κοινωνία, Το Βήμα των Διεθνών Σχέσεων, Φιλελεύθερη Έμφαση, Σύγχρονα Θέματα, Τετράδια Πολιτικού Διαλόγου, Έρευνας και Κριτικής, Ευρωπαϊκή Έκφραση*.

Παράλληλα υπάρχει πληθώρα διεθνών επιστημονικών περιοδικών που περιέχουν άρθρα σχετικά με την ελληνική εξωτερική πολιτική. Τα πιο γνωστά είναι τα εξής: *Ethnopolitics, European Foreign Affairs Review, European Security, International Peacekeeping, Journal of Balkan and Near Eastern Studies, Mediterranean Politics, Mediterranean Quarterly, Middle Eastern Studies, Nationalities Papers, Nations and Nationalism, NewBalkan Politics, Perceptions, South European Society and Politics, SoutheastEuropeanandBlackSeaStudies, Südosteuropa, The World Today, Turkish Review of Balkan Studies, Western Balkan Security Observer*. Σε πολλά από αυτά τα περιοδικά υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση από το εργαστήριο υπολογιστών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μέσω του HellenicAcademicLibraryNetwork (HEALink).

Η πιο περιεκτική μηχανή αναζήτησης είναι η επιστημονική βάση δεδομένων του Google: <http://scholar.google.com>

Στους/τις φοιτητές/τριες συνίσταται να παρακολουθούν συστηματικά τις διεθνείς εξελίξεις επικεντρώνοντας την προσοχή τους όχι τόσο στον ελληνικό περιοδικό και ημερήσιο τύπο, αλλά σε διεθνείς πηγές (πχ περιοδικά *Economist* και *LeMondeDiplomatique*, εφημερίδες *InternationalHeraldTribune, LeMonde, TheGuardian* και *TheWashingtonPost* και ειδησεογραφικά δίκτυα *AFP,AlJazeera,BBC, CNN* και *Euronews*).

Βιβλιοθήκες

Οι φοιτητές/τριες προτρέπονται να συμβουλευονται συστηματικά τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου καθώς και το Συλλογικό Κατάλογο Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (<http://www.unioncatalog.gr/ucportal/>).

Παράλληλα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να επισκέπτονται και τις βιβλιοθήκες που εδρεύουν στην Αθήνα και οι οποίες διαθέτουν αξιόλογες συλλογές τόμων βιβλίων και περιοδικών για θέματα εξωτερικής πολιτικής. Από αυτές, οι πιο σημαντικές είναι οι ακόλουθες:

- Εθνική Βιβλιοθήκη (Πανεπιστημίου 32),
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων (Σύνταγμα),
- Γεννάδειος Βιβλιοθήκη (Σουηδίας 61, Κολωνάκι),
- Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (Συγγρού 136, στο

- παλαιό κτίριο),
- Βιβλιοθήκη του Πολιτικού Τμήματος του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Αιόλου 42-44 και Κολοκοτρώνη),
  - Βιβλιοθήκη Διεθνών Σπουδών του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Σίνα 14),
  - Βιβλιοθήκη του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου 70),
  - Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών (Πατησίων 76),
  - Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ, Μεσογείων 14-18),
  - Βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (Λυκαβηττού 4, Κολωνάκι),
  - Βιβλιοθήκη του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης (Πειραιώς 228),
  - Βιβλιοθήκη του Βρετανικού Συμβουλίου (Πλατεία Κολωνακίου 17),
  - Βιβλιοθήκη της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης (Μασσαλίας 22),
  - Βιβλιοθήκη του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών (Σίνα 31),
  - Βιβλιοθήκη του γερμανικού Ινστιτούτου Γκαίτε (Ομήρου 14-16),
  - Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος (Πανεπιστημίου 21),
  - Βιβλιοθήκη της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (Αιόλου 86),
  - Βιβλιοθήκη του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ, Αμερικής 11),
  - Βιβλιοθήκη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ, Τσάμη Καρατάσου 11, Κουκάκι)

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων (ΠΕΔΙΣ)		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E1600E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ, Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ασύμμετρες Απειλές και Συγκρούσεις: Μέση Ανατολή και Καύκασος		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Ατομική Εργασία		0,5	
Πρόοδοι		0,7	
Τελικές Εξετάσεις		2,3	
Σύνολο		5,1 (≈ 5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS358/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει στους φοιτητές μια σφαιρική θεώρηση της πολυπλοκότητας των ζητημάτων ασφάλειας στο σύγχρονο παγκοσμιοποιημένο διεθνές περιβάλλον, λειτουργώντας συμπληρωματικά προς άλλα μαθήματα που εξετάζουν «παραδοσιακές» συγκρούσεις και απειλές. Στο τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τις δυναμικές που αναπτύσσονται σε ένα ευρύ φάσμα «νέων» -ή με καινοτόμα στοιχεία- απειλών και φαινομένων. Επίσης, οι φοιτητές αναμένεται να εξοικειωθούν με τα θεωρητικά εργαλεία και τα εμπειρικά παραδείγματα που θα τους επιτρέψουν να αναλύουν μη συμβατικά ζητήματα ασφάλειας, όπως αυτά διαμορφώνονται σήμερα και στο μέλλον.

Παράλληλα, σκοπός του μαθήματος είναι να εισάγει τους φοιτητές στη μελέτη της περιοχής του Καυκάσου και να εξειδικεύσει τη γνώση τους για την περιοχή της Μέσης Ανατολής. Μετά το πέρας του εξαμήνου, οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις για τα ζητήματα και τα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι κυβερνήσεις και οι λαοί της περιοχής, με έμφαση στις συγκρουσιακές δυναμικές που αναπτύσσονται. Παράλληλα, θα είναι σε θέση να κατανοήσουν τις βαθύτερες αιτίες, που διαμορφώνουν το περιβάλλον σύγκρουσης και συνεργασίας, πώς αυτές εξελίχθηκαν σε βάθος χρόνου και ποιοι εξωγενείς και ενδογενείς παράγοντες επηρέασαν ή επηρεάζουν την περιοχή.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής

υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής

σκέψης

.....

Άλλες...

.....

Το μάθημα θα βοηθήσει τους φοιτητές να διευρύνουν τις εξής δεξιότητες:

- **Εργασία:** Αυτόνομη εργασία, Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής, Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης, Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον, Ικανότητα χρήσης γραπτού λόγου, Ανάπτυξη Επιχειρήματος
- **Πρόοδοι:** Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
- **Γραπτές εξετάσεις:** Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής, Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης, Ικανότητα χρήσης γραπτού λόγου

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει τις μη συμβατικές προκλήσεις στη σύγχρονη διεθνή ασφάλεια. Ξεφεύγοντας από την κρατο-κεντρική αντίληψη για την ειρήνη και την ασφάλεια, στόχος του μαθήματος είναι να μελετήσει υφιστάμενες και δυνητικές απειλές που διαμορφώνονται στο πλαίσιο ενός παγκοσμιοποιημένου διεθνούς συστήματος. Το μάθημα θα επικεντρωθεί τόσο στις δυναμικές που αναπτύσσονται εντός των κρατών όσο και εκείνων που αναπτύσσονται σε ένα διεθνικό και εξω-κρατικό επίπεδο. Συγκεκριμένα, θα εξεταστούν θεωρητικές και πρακτικές όψεις φαινομένων όπως οι εμφύλιες συγκρούσεις με περιφερειακές προεκτάσεις, η διεθνής τρομοκρατία, οι ιδιωτικές εταιρείες παροχής στρατιωτικών υπηρεσιών και η χρήση του διαδικτύου από ομάδες πολιτικής βίας (κυβερνοτρομοκρατία, hacktivism).

Το δεύτερο μέρος του μαθήματος θα επικεντρωθεί στη μελέτη συγκεκριμένων εκφάνσεων των παραπάνω φαινομένων. Αντλώντας παραδείγματα από την ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής και του Καυκάσου, το μάθημα θα εισάγει τους φοιτητές στη μελέτη μιας ευρύτερης περιοχής όπου «ευδοκιμούν» τα εν λόγω ζητήματα ασφάλειας, εξετάζοντας παράλληλα τη χρησιμότητα και τους περιορισμούς των θεωρητικών προσεγγίσεων που αναλύθηκαν στο πρώτο μέρος του μαθήματος και τις ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης.

Θεματικές ενότητες:

Μάθημα	Θεματική	Προτεινόμενη βιβλιογραφία*	Ταινίες / Ντοκιμαντέρ**
1 ^ο	Μη συμβατικές απειλές για τη διεθνή ασφάλεια: εισαγωγή στις διαφορετικές μορφές (αν)ασφάλειας και τα διαφορετικά είδη δρώντων	Βιβλιογραφία στην ελληνική γλώσσα: Baylis. J. (2011) Διεθνής και Παγκόσμια Ασφάλεια στη μεταψυχροπολεμική εποχή. Στο John Baylis, Steve Smith, Patricia Owens (επ.) <i>Η παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής : μια εισαγωγή στις διεθνείς σχέσεις</i> . Αθήνα: Επίκεντρο Τζιφάκης, Ν. (2008) <i>Η Ανθρώπινη Ασφάλεια ως Λόγος, Θεωρία και Πολιτική Πρακτική. Τετράδια Πολιτικής Επιστήμης</i> . νο. 5, σσ. 65-80 Ντόκος, Θ. Π. (2008) <i>Ασύμμετρες Απειλές και Διεθνής Ασφάλεια</i> . Στο Δημήτρης Τριανταφύλλου, Κώστας Υφαντής και Ευάνθης Χατζηβασιλείου (επ.). <i>Διεθνείς Σχέσεις. Σύγχρονη Θεματολογία και Προσεγγίσεις</i> . Αθήνα: Παπαζήσης.	

		<p>Βιβλιογραφία στην αγγλική γλώσσα: Buzan, B. (1991). New Patterns of Global Security in the Twenty-First Century. <i>International Affairs</i> 67(3). pp. 431-451 Baldwin D. A. (1997) The concept of security, <i>Review of International Studies</i>, 23(1), pp. 5–26. Alkire, Sabina (2003). A conceptual framework for human security. <i>Working paper</i> (2). Center for Research on Inequality, Human Security and Ethnicity (CRISE), University of Oxford. Schneckener, Ulrich. (2007) Armed Non-State Actors and the Monopoly of Force. In Alyson Bailes, Ulrich Schneckener and Herbert Wulf. <i>Revisiting the State Monopoly on the Legitimate Use of Force</i> (pp. 10-18). Geneva Centre for the Democratic Control of Armed Forces (DCAF). Policy Paper 24</p>	
2 ^ο	<p>Συγκρούσεις «παλαιού» και «νέου» τύπου: η μετα-νεωτερικότητα στις συγκρούσεις του 21^{ου} αιώνα;</p>	<p>Βιβλιογραφία στην ελληνική γλώσσα: Sheehan. M. (2011) Ο Μεταβαλλόμενος Χαρακτήρας του Πολέμου. Στο John Baylis, Steve Smith, Patricia Owens (επ.) <i>Η παγκοσμιοποίηση της διεθνούς πολιτικής: μια εισαγωγή στις διεθνείς σχέσεις</i>. Αθήνα: Επίκεντρο Καλύβας Σ. Ν. (2008). Το Μέλλον των Πολέμων: "Νέοι" και "Παλαιοί" Εμφύλιοι Πόλεμοι. Στο Δημήτρης Τριανταφύλλου, Κώστας Υφαντής και Ευάνθης Χατζηβασιλείου (επ.). <i>Διεθνείς Σχέσεις. Σύγχρονη Θεματολογία και Προσεγγίσεις</i>. Αθήνα: Παπαζήσης. Βαρβιτσιώτης, Ι., Ρούσσοσ, Σ. (2008). «Παλαιά» και «νέα» τρομοκρατία και το «νομαδικό τζιχάντ». Στο <i>Τυφλοί Στρατοί. Η Δύση και η Απειλή του Ισλαμικού Φονταμενταλισμού</i>. Αθήνα: Καστανιώτης</p> <p>Βιβλιογραφία στην αγγλική γλώσσα: Pettersson, T., & Wallensteen, P. (2015). Armed conflicts, 1946–2014. <i>Journal of Peace Research</i>, 52(4), 536-550. Dupuy, Kendra, et.al. (2016) Trends in Armed Conflict, 1946–2015, <i>Conflict Trends</i>, 8. Oslo: PRIO. Kaldor, M. (2013). In defence of new wars, <i>Stability: International Journal of Security and Development</i>, 2 (1). 1-16 Holsti, K. J. (1996). Wars of the third kind. In <i>The state, war, and the state of war</i> (pp. 19-40). Cambridge: Cambridge University Press. Kaplan, R. D. (1994). The coming anarchy. <i>Atlantic monthly</i>, 273(2), 44-76. Latham, A. (2002). Warfare Transformed: A Braudelian Perspective on the 'Revolution in Military Affairs'. <i>European Journal of International Relations</i>, 8(2), 231-266. Rapoport, D. (2004) Modern Terror: The Four Waves, in Audrey Cronin and J. Ludes (ed.) <i>Attacking Terrorism: Elements of a Grand Strategy</i>, Washington: Georgetown University Press</p>	Beasts of No Nation (2015)

3 ^ο	<p>ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ</p> <p>Η Χεζμπολά στο Λίβανο και τη Μέση Ανατολή:</p> <p>η ανατομία ενός κράτους-εν-κράτει σε ρόλο περιφερειακής δύναμης</p>	<p>Βιβλιογραφία στην ελληνική γλώσσα: Kerel. G. (2000). Ο αντίκτυπος της Ιρανικής Επανάστασης. Στο <i>Τζιχάντ. Ο Ιερός Πόλεμος</i>. Αθήνα: Καστανιώτη</p> <p>Achcar, G., Warschawski, M. (2007). <i>Η επίθεση των 33 ημερών : ο πόλεμος του Ισραήλ κατά της Χεζμπολά στο Λίβανο και οι συνέπειές του</i>. (Κεφ. 2-3). Αθήνα: Πολύτροπον</p> <p>Βιβλιογραφία στην αγγλική γλώσσα: Norton, A. R. (2007). <i>Hezbollah: A Short History</i>, Princeton: Princeton University Press</p> <p>Kindt, M. (2009). Hezbollah A State within a State. in Kindt, M., Post, J. and Schneider, B. (eds). <i>The World's Most Threatening Terrorist Networks and Criminal Gangs</i>. London: Palgrave Macmillan</p> <p>Perry, M. & Crooke, A. (2006) How Hezbollah Defeated Israel: (part I, II, III). <i>Asia Times</i>.</p> <p>International Crisis Group. (2014). Lebanon's Hizbollah Turns Eastward to Syria. <i>Middle East Report</i>, no. 153</p> <p>Sullivan, M. (2014). Hezbollah in Syria. Middle East Security Report no. 19, Institute for the Study of War</p>	<p>Hunting for Hezbollah (BBC, 2007)</p>
4 ^ο	<p>Σαλαφισμός-τζιχαντισμός και τρομοκρατία:</p> <p>η εξέλιξη της ισλαμιστικής τρομοκρατίας από την Αλ-Κάιντα στο «Ισλαμικό Κράτος»</p>	<p>Βιβλιογραφία στην ελληνική γλώσσα: Kerel. G. (2000). Ο Οσάμα Μπιν Λάντεν και η Αμερική: Μεταξύ τρομοκρατίας και θεάματος. Στο <i>Τζιχάντ. Ο Ιερός Πόλεμος</i>. Αθήνα: Καστανιώτη</p> <p>Βιβλιογραφία στην αγγλική γλώσσα: Wiktorowicz, Q. (2006). Anatomy of the Salafi movement. <i>Studies in Conflict & Terrorism</i>, 29(3), 207-239.</p> <p>Jones. S. (2014). <i>A Persistent Threat. The Evolution of al Qa'ida and Other Salafi Jihadists</i>. Santa Monica: RAND</p> <p>Bunzel, C. (2015). <i>From Paper State to Caliphate: The Ideology of the Islamic State</i>. Washington: Brookings Institution</p>	<p>Jihad: The Men and Ideas Behind Al-Qaeda (PBS, 2007)</p>
5 ^ο	<p>Εμφύλιες συγκρούσεις και αδύναμα κράτη στο «Λεβάντε»:</p> <p>η εδαφοποίηση του σαλαφισμού-τζιχαντισμού υπό συνθήκες κρατικής κατάρρευση στο Ιράκ και τη Συρία</p>	<p>Βιβλιογραφία στην αγγλική γλώσσα: Caris, C. C., & Reynolds, S. (2014). ISIS Governance in Syria. <i>Middle East Security Report</i> (22), pp. 14-23. Washington: Institute for the Study of War (ISW).</p> <p>Zelin, A. (2016). The Islamic State's Territorial Methodology. <i>Research Notes</i> (29). Washington Institute for Near East Policy</p> <p>Khatib, L. (2015). The Islamic State's Strategy: Lasting and Expanding. <i>Carnegie Middle East Center</i>.</p> <p>International Crisis Group. (2014). Iraq's Jihadi Jack-in-the-Box, <i>Middle East Briefing</i> (38)</p> <p>Hassan, H. (2016). The Sectarianism of the Islamic State: Ideological Roots and Political Context. <i>Carnegie Endowment for International</i></p>	<p>The Secret History of ISIS (PBS, 2016)</p>

			<p>Peace.</p> <p>Walt, M. S. (2015). ISIS as Revolutionary State: New Twist on an Old Story. <i>Foreign Affairs</i></p>	
6 ^ο	<p>Το διαδίκτυο στην υπηρεσία του τζιχάντ:</p> <p>προπαγάνδα, στρατολόγηση και τρομοκρατία στο εικονικό περιβάλλον</p>	<p>Βιβλιογραφία στην αγγλική γλώσσα:</p> <p>Veilleux-Lepage, Yannick (2016). Paradigmatic Shifts in Jihadism in Cyberspace: The Emerging Role of Unaffiliated Sympathizers in Islamic State's Social Media Strategy, <i>Journal of Terrorism Research</i>, 7: 1</p> <p>Gartenstein-Ross, Daveed (2016). The Islamic State's Global Propaganda Strategy", <i>The International Centre for Counter-Terrorism – The Hague</i>, 7:1,</p> <p>Milton, Daniel (2016). <i>Communication Breakdown: Unraveling the Islamic State's Media Efforts</i>, West Point, NY: Combating Terrorism Center</p> <p>Dramac Jiries, Tanja (2016). Rise of Radicalization in the Global Village: Online Radicalization vs. In-person Radicalization - Is There a Difference?, <i>Journal of Deradicalization</i>, no. 6</p>	<p>Flames of War (2014)</p>	
7 ^ο	<p>Πρόσφυγες-μαχητές (refugees-warriors):</p> <p>το παράδειγμα των Παλαιστίνιων προσφύγων φενταγίν και το ενδεχόμενο στρατικοποίησης των Σύριων προσφύγων</p>	<p>Βιβλιογραφία στην αγγλική γλώσσα:</p> <p>Barnhart, Lauren. et.al (2015), <i>The Refugee Crisis in the Levant: Demographics and Risk Factors for Conflict in Jordan and Lebanon</i>, School of International Service, Washington: American University</p> <p>Schmid, Alex P. (2016) Links between Terrorism and Migration: An Exploration. <i>The International Centre for Counter-Terrorism – The Hague</i>, 7:4,</p> <p>Doar, K., & Krauss, J. (2013). <i>Return to Fatahland? Syria's Refugees in Lebanon's Conflict</i>. The Institute for Middle East Studies, The Elliott School of International Affairs, George Washington University.</p> <p>Becker, D. (2013). <i>The Past, Present and Future of Transnational Conflict in Jordan: A Study of Syrian Refugees in the Hashemite Kingdom</i>. Illinois State University.</p> <p>Brynen, Rex. (1990). <i>Sanctuary and Survival: The PLO in Lebanon</i>. Boulder: Westview Press.</p>	<p>PLO: History of a Revolution (2009)</p>	
8 ^ο	<p>Ο άδοξος πόλεμος των ιδιωτικών στρατών στη Μέση Ανατολή:</p> <p>η αυξανόμενη ιδιωτικοποίηση της ξένης επέμβασης και οι προεκτάσεις της</p>	<p>Βιβλιογραφία στην ελληνική γλώσσα:</p> <p>Τζιφάκης, Ν. (2009). Η Ιδιωτικοποίηση της Άμυνας και της Ασφάλειας: Κίνδυνοι και Ευκαιρίες, <i>Φιλελεύθερη Έμφαση</i>, τχ. 40</p> <p>Λιαρόπουλος, Α. (2014) Η Ιδιωτικοποίηση του Πολέμου: Ο Ρόλος των Ιδιωτικών Στρατιωτικών Εταιρειών στη Διεθνή Ασφάλεια. <i>Αεροπορική Επιθεώρηση</i>, νο. 101</p> <p>Βιβλιογραφία στην αγγλική γλώσσα:</p> <p>Leander, A. (2005). The market for force and public security: The destabilizing consequences of private military companies. <i>Journal of Peace Research</i>, 42(5), 605-622.</p> <p>Bjork, K., Jones, R. (2005). Overcoming Dilemmas Created by the 21st Century Mercenaries: conceptualising the use of private security companies in Iraq, <i>Third World</i></p>	<p>Shadow Company (2006)</p>	

		<p>Quarterly 26: 777-796.</p> <p>Singer, P. W. (2004). The Private Military Industry and Iraq: What have we learned and where to next?, <i>Policy Paper</i>. Geneva Centre for the Democratic Control of the Armed Forces</p> <p>Scahill, J. (2007). <i>Blackwater: The Rise of the World's Most Powerful Mercenary Army</i>. New York: Nation Books</p>	
9ο	<p>ΚΑΥΚΑΣΟΣ</p> <p>Η περιοχή του Καυκάσου στη μετα-σοβιετική εποχή:</p> <p>παλιές εντάσεις και νέες δυναμικές υπό συνθήκες κατάρρευσης και το ρωσικό δόγμα του «εγγύς εξωτερικού»</p>	<p>Βιβλιογραφία στην ελληνική γλώσσα:</p> <p>Trautmann, L. (2000) Η διαδικασία λήψης αποφάσεων για την εξωτερική πολιτική (σσ. 418-432). Στο <i>Η Ρωσία Ανάμεσα στη Δικτατορία και τη Δημοκρατία</i>. Αθήνα: Λιβάνη</p> <p>Τσακίρης, Θ. (2010), «Το δόγμα του εγγύς εξωτερικού: Η ρωσική εξωτερική πολιτική έναντι της Ουκρανίας», στο Καραγιάννης, Μ., Κυρκιλής Δ. κ.ά. (επ.) <i>Η Ρωσία σήμερα :πολιτική, οικονομία και εξωτερικές σχέσεις</i>, Αθήνα: Παπαζήσης</p> <p>Lesser, I. O. (2009). <i>Παγκόσμιες τάσεις, περιφερειακές συνέπειες: Οι ευρύτερες στρατηγικές επιπτώσεις στην περιοχή του Εύξεινου Πόντου</i>. (Κεφ. 8 και 10). Αθήνα: Παπαζήσης Διεθνές Κέντρο Μελετών Ευξείνου Πόντου</p> <p>Cornell, S. (κ.α.) (2007). Απειλές για τα Ζητήματα «Ηπιας Ασφάλειας». Η περίοπτη θέση του οργανωμένου εγκλήματος. Στο <i>Η ευρύτερη περιοχή του Ευξείνου Πόντου</i>. Αθήνα: Παπαζήσης</p> <p>Βιβλιογραφία στην αγγλική γλώσσα:</p> <p>Shaffer, Brenda. (2009). The Geopolitics of the Caucasus. <i>The Brown Journal of World Affairs</i> 15(2): 131-42</p> <p>Lepingwell, John W. R. (1994). The Russian military and security policy in the 'near abroad', <i>Survival: Global Politics and Strategy</i>, 36(3). Pp. 70-92</p>	<p>Mimino (1977)</p> <p>Kidnapping, Caucasian Style (1967)</p> <p>White Sun of the Desert (1970)</p>
10 ^ο	<p>Η σύγκρουση στην Αμπχαζία και το Ναγκόρνο-Καραμπάχ:</p> <p>η «αναπόφευκτη» σχέση των αδύναμων κρατών με τις διεθνοποιημένες εμφύλιες συγκρούσεις</p>	<p>Βιβλιογραφία στην ελληνική γλώσσα:</p> <p>Καραγιάννης, Μ. (2005), Εθνοτικές συγκρούσεις στον Καύκασο και την Κεντρική Ασία : μια συγκριτική ανάλυση. Αθήνα: ΕΚΕΜ (σελ. 9-39)</p> <p>Χρηστίδης, Γ. (2002) Η διαφορά του Ναγκόρνο Καραμπάχ ως απειλή για την ασφάλεια στην Υπερκαυκασία, η τουρκική πολιτική απέναντι στην Αρμενία και το Αζερμπαϊτζάν, Αθήνα: Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων</p> <p>Αλεξόπουλος, Η. (2001) Οι πολιτικοστρατηγικές επιπτώσεις από την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης στις τρεις ανεξάρτητες Δημοκρατίες του Καυκάσου. Αθήνα: Παπαζήσης</p> <p>Cornell, S. (κ.α.) (2007). Το ορεινό Καραμπάχ. Στο <i>Η ευρύτερη περιοχή του Ευξείνου Πόντου</i>. Αθήνα: Παπαζήσης, σσ. 100-106</p>	<p>Places That Don't Exist: Nagorno-Karabakh and South Ossetia / Abkhazia (2005)</p>

		<p>Βιβλιογραφία στην αγγλική γλώσσα: De Waal, T. (2010). 'Armenia and Azerbaijan: An Intimate Quarrel' and 'Georgia Nationalism and War'. In <i>The Caucasus. An Introduction</i>. Oxford: OUP International Crisis Group (2016). Nagorno-Karabakh: New Opening, or More Peril?. <i>Europe Report</i> (239). International Crisis Group (2010). Abkhazia: Deepening Dependence. <i>Europe Report</i> (202). International Crisis Group (2008). Georgia and Russia: Clashing Over Abkhazia. <i>Europe Report</i> (193). Broers, L., (2013). Recognising politics in unrecognised states: 20 years of enquiry into the de facto states of the South Caucasus. <i>Caucasus Survey</i> 1(1): 59-74 Fairbanks, C. (2002). Weak States and Private Armies, in Beissinger & Young, <i>Beyond State Crisis?: Post-Colonial Africa and Post-Soviet Eurasia in Comparative Perspective</i>. Washington: Woodrow Wilson Centre Press Kuburas, Melita. (2011). Ethnic conflict in Nagorno Karabakh, <i>Review of European and Russian Affairs</i> 6(1): 41-54</p>	
11 ^ο	<p>Το Ισλάμ στο Βόρειο Καύκασο: η πορεία από το σούφι παραδοσιακό Ισλάμ και το εθιμικό δίκαιο (adat) στον «αγνό» σαλαφισμό</p>	<p>Βιβλιογραφία στην αγγλική γλώσσα: Sagramoso, D. (2012): The Radicalisation of Islamic Salafi Jamaats in the North Caucasus: Moving Closer to the Global Jihadist Movement?, <i>Europe-Asia Studies</i>, 64(3). pp. 561-595 Swirszcz, J. (2009) The Role of Islam in Chechen National Identity, <i>Nationalities Papers: The Journal of Nationalism and Ethnicity</i>, 37:1, 59-88 Markedonov, S. (2010) Radical Islam in the North Caucasus. <i>Centre For Strategic & International Studies</i>. Halbach. U. (2001). Islam in the North Caucasus. <i>Archives de sciences sociales des religions</i> (115): 93-110 Zelkina. A.(1993). Islam and Politics in the North Caucasus. <i>Religion, State and Society</i> 21(1): 115-124 Akhmadov, Y. et.al. (2009) Islam in the North Caucasus: A People Divided, <i>Faculty Publications and Presentations</i>. 20, Liberty University Bowers, S. et.al. (2004) Islam in Ingushetia and Chechnya, <i>Faculty Publications and Presentations</i>. 40, Liberty University</p>	
12 ^ο	<p>Ο τσετσενικός αγώνας για την ανεξαρτησία: από εθνικο-απελευθερωτικό κίνημα σε <i>wilayah</i> του «Ισλαμικού Κράτους»</p>	<p>Βιβλιογραφία στην ελληνική γλώσσα: Trautmann, L. (2000) Η σύγκρουση στην Τσετσενία (σσ. 490-512). Στο <i>Η Ρωσία Ανάμεσα στη Δικτατορία και τη Δημοκρατία</i>. Αθήνα: Λιβάνη Καραγιάννης, Μ. (2005), <i>Εθνοτικές συγκρούσεις στον Καύκασο και την Κεντρική Ασία : μια συγκριτική ανάλυση</i>. Αθήνα: ΕΚΕΜ (σελ. 9-39)</p> <p>Βιβλιογραφία στην αγγλική γλώσσα: Arquilla, J., Karasik, T. (1999). Chechnya: A</p>	<p>The Betrayed (1995) Checkpoint (1998)</p>

		<p>Glimpse of Future Conflict?. <i>Studies in Conflict and Terrorism</i> 22(3)</p> <p>Williams, B. G. (2007) Allah's foot soldiers: An assessment of the role of foreign fighters and Al-Qa'ida in the Chechen insurgency, in Gammer, M. (ed.), <i>Ethno-Nationalism, Islam and the State in the Caucasus</i>, Abingdon: Routledge</p> <p>Sokirianskaia, E. (2007) Ideology and conflict Chechen political nationalism prior to, and during, ten years of war, in Gammer, M. (ed.), <i>Ethno-Nationalism, Islam and the State in the Caucasus</i>, Abingdon: Routledge</p> <p>International Crisis Group (2016). The North Caucasus Insurgency and Syria: An Exported Jihad?. <i>Europe Report</i> (238).</p> <p>Sagramoso, D. (2007). Violence and conflict in the Russian North Caucasus. <i>International Affairs</i> 83(4):681 – 705</p>	
13 ^ο	<p>Ασύμμετρες συγκρούσεις «νέου» τύπου στον Καύκασο και τη Μέση Ανατολή:</p> <p>μια αποτίμηση των «νέων» προκλήσεων στην ευρύτερη περιοχή</p>	<p>Βιβλιογραφία στην ελληνική γλώσσα:</p> <p>Ρούσσο, Σ. (2017). «Ισλαμικό Χαλιφάτο»; Η αρχή του τέλους ή το τέλος της αρχής;. <i>Χρόνος</i>, 47</p> <p>Βιβλιογραφία στην αγγλική γλώσσα:</p> <p>Young, M. (2017), The Middle East's Playing Field. <i>Carnegie Endowment for International Peace</i>.</p> <p>Dekel, U. (2017), East-West-North-South: The Race for Syria after the Islamic State. <i>Institute for National Security Studies</i></p>	
<p>* Η προτεινόμενη βιβλιογραφία είναι διαθέσιμη στο eclass στον παρακάτω σύνδεσμο: https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=PEDIS358</p> <p>** Το οπτικοακουστικό υλικό είναι διαθέσιμο στο eclass στον παρακάτω σύνδεσμο: https://eclass.uop.gr/modules/link/?course=PEDIS358</p>			

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ</p> <p>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται μέσω διαλέξεων. Κάθε διάλεξη εξετάζει ένα ζήτημα ή μία περίπτωση με τρόπο αυτοτελή, ακολουθώντας, ωστόσο, μια λογική εξέλιξη που θα επιτρέπει την προοδευτική κατανόηση των υπό εξέταση ζητημάτων. Σημαντικό ρόλο στη διδασκαλία παίζει η χρήση οπτικοακουστικού υλικού, τόσο στη διάρκεια των διαλέξεων και ως συμπληρωματικό υλικό διδασκαλίας.</p>				
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Στο πλαίσιο του μαθήματος, όπου είναι εφικτό, θα γίνεται χρήση οπτικοακουστικού υλικού (σύντομα βίντεο και ηχητικά ντοκουμέντα) για να καθίσταται περισσότερο άμεσο και ενδιαφέρον το μάθημα.</p> <p>Η διάλεξη (powerpoint), επιπλέον οπτικοακουστικό υλικό και κείμενα εμβάθυνσης θα αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα (eclass) και στα οποία θα έχουν πρόσβαση όλοι οι φοιτητές. Θα γίνει χρήση, επίσης, άλλων δυνατοτήτων που προσφέρει το eclass, όπως η ηλεκτρονική κατάθεση εργασιών, ασκήσεις πολλαπλής επιλογής και σύντομης ανάλυσης και ανάρτηση βαθμολογίας.</p>				
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p>	<table border="1"> <tr> <td>Δραστηριότητα</td> <td>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</td> </tr> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 εβδ. * 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 εβδ. * 3 ώρες = 39 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου				
Διαλέξεις	13 εβδ. * 3 ώρες = 39 ώρες				

<p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	Ατομική Εργασία	3 Εβδ. x 3 ώρες x 1,5 = 13,5 ώρες
	3 Πρόοδοι	3 εβδ. * 6 ώρες = 18 ώρες
	Τελικές Εξετάσεις	13 Εβδ x 3 ώρες x 1,5 = 58,5 ώρες
	Σύνολο	129 ώρες
<p>Ώρες υποδοχής φοιτητών: Τετάρτη, 16:00 – 17:00</p>		
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται με τρεις τρόπους:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Τελικές γραπτές εξετάσεις 2. Τρεις (3) πρόοδοι (προαιρετικά) 3. Ατομική εργασία (προαιρετικά) <p>Γραπτές εξετάσεις Οι γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου γίνονται πάνω στην ύλη ενός εκ των δύο συγγραμμάτων του μαθήματος και επιπλέον υλικό που θα οριστεί αργότερα.</p> <p>Πρόοδοι Αντί των γραπτών εξετάσεων, οι φοιτητές μπορούν να εξεταστούν με τη μέθοδο των προόδων. Οι πρόοδοι θα πραγματοποιούνται σε προκαθορισμένες ημερομηνίες, περίπου μία εβδομάδα μετά την ολοκλήρωση των διαλέξεων κάθε ευρύτερης θεματικής ενότητας (θεωρητικά ζητήματα, Μέση Ανατολή, Καύκασος). Οι πρόοδοι θα γίνονται μέσω της πλατφόρμας του eclass και θα περιλαμβάνουν ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και ερωτήσεις σύντομης απάντησης (2-3 παράγραφοι). Για να ληφθεί υπόψη ο βαθμός των προόδων, ο φοιτητής/-τρια θα πρέπει να βαθμολογηθεί με βαθμό πάνω από τη βάση σε (2) δύο από τις τρεις (3) συνολικά προόδους. Για τον υπολογισμό του συνολικού βαθμού των προόδων (και τελικού βαθμού), θα ληφθεί υπόψη ο μέσος όρος των δύο προόδων με τον υψηλότερο βαθμό. Σε περίπτωση που ο φοιτητής/-τρια δεν έχει βαθμό πάνω από τη βάση στις δύο από τις τρεις προόδους, ή θέλει να βελτιώσει τον βαθμό του/της, έχει το δικαίωμα να ζητήσει να μην ληφθεί υπόψη ο βαθμός των προόδων και να συμμετάσχει στις τελικές εξετάσεις. Σε αυτή τη περίπτωση, υπολογίζεται ο βαθμός των εξετάσεων, ανεξάρτητα αν είναι χαμηλότερος από αυτόν των προόδων.</p> <p>Εργασία Οι φοιτητές, επίσης, μπορούν να αναλάβουν τη συγγραφή μιας εργασίας, ο βαθμός της οποίας θα προσμετρηθεί στον τελικό βαθμό. Οι εργασίες θα πρέπει να κυμαίνονται στις 2000-2500 λέξεις και να εξετάζουν μία από τις προτεινόμενες ταινίες/ντοκυμαντέρ των επιμέρους διαλέξεων (βλ. παρακάτω). Ο βαθμός της εργασίας θα προσμετράται στον τελικό βαθμό με βάση το παρακάτω υπόδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οι εργασίες που θα βαθμολογηθούν με βαθμό οχτώ (8) και πάνω +2 βαθμοί • Οι εργασίες που θα βαθμολογηθούν με βαθμό πέντε (5) έως οχτώ (8) +1 βαθμός • Οι εργασίες που θα βαθμολογηθούν με βαθμό κάτω από πέντε (5) +0 βαθμοί 	

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

Βασικά εγχειρίδια:

Munkler, Herfried (2005). *Οι νέοι πόλεμοι: Νέοι εχθροί και νέες μορφές πολέμου*, Αθήνα: Καστανιώτης
Loretta Napoleoni (2015). *Ο ισλαμιστικός φοίνικας. Το ισλαμικό κράτος και οι γεωπολιτικές ανακατατάξεις στη Μέση Ανατολή*, Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη

Για συμπληρωματική βιβλιογραφία και οπτικοακουστικό υλικό ανά θεματική ενότητα βλ. παραπάνω «Περιεχόμενο Μαθήματος / Θεματικές Ενότητες»

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Journal of Peace Research	Caucasus Survey
Journal of Conflict resolution	Post-Soviet Affairs
Small Wars & Insurgencies	International Journal of Middle East Studies
International Security	The Middle East Journal
Terrorism and Political Violence	Middle East Policy
Conflict Management and Peace Science	Arab Studies Quarterly
Studies in Conflict & Terrorism	Middle East Quarterly
Security Studies	

-Άλλες πηγές

Correlates of War (COW Database)	http://correlatesofwar.org/
The Uppsala Conflict Data Program (UCDP)	http://www.pcr.uu.se/research/ucdp/
The Peace Research Institute Oslo (PRIO)	http://www.prio.org/
Small Wars Journal	http://smallwarsjournal.com/
The Jamestown Foundation (ειδικά Terrorism Monitor)	http://www.jamestown.org/
The International Centre for the Study of Radicalisation and Political Violence (ICSR)	http://icsr.info/
The International Relations and Security Network (ISN)	http://www.isn.ethz.ch/
The World Security Network Foundation (WSN)	http://www.worldsecuritynetwork.com
The “Revolution in Military Affairs” (RMA) Debate (Βιβλιογραφία)	http://www.comw.org/rma
Conciliation Resources (Caucasus)	http://www.c-r.org
Caucasian Knot	http://www.eng.kavkaz-uzel.eu/
International Crisis Group	https://www.crisisgroup.org/
Project on Middle East Political Science (POMEPS)	http://pomeps.org/
Carnegie Endowment for International Peace	http://carnegieendowment.org/programs/middleeast/

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E1800E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ ή Η
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ανάλυση δεδομένων Δημόσιων Πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις-Σεμινάρια	3	1,6	
Μελέτη		1,56	
Εργασίες		2,3	
Σύνολο		5,38 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης Ανάπτυξης δεξιοτήτων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS355/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων 						
<p>Όσοι ολοκληρώνουν το μάθημα με επιτυχία θα αποκτήσουν εφαρμοσμένες γνώσεις και δεξιότητες που θα τους επιτρέπουν να:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Αντιλαμβάνονται ένα συνεκτικό πλαίσιο που προσδιορίζει εν γένει τις δημόσιες πολιτικές, 2) Κατανοούν κύριες πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα τους πυλώνες αναφοράς του μαθήματος, 3) Εντοπίζουν και να ανακτούν στατιστικά δεδομένα από τη Eurostat και άλλες δημόσιες πηγές δεδομένων σχετικά με τις ευρωπαϊκές πολιτικές, 4) Χρησιμοποιούν πολλαπλές τεχνικές επεξεργασίας ανάλυσης και ανάκτησης δεδομένων, 5) Χρησιμοποιούν ολοκληρωμένα λογισμικά συστήματα ανάλυσης δεδομένων για τα (γ) και (δ). 						
<p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:</i></p> <table border="0"> <tr> <td><i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i></td> <td><i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i></td> </tr> <tr> <td><i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i></td> <td><i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i></td> </tr> <tr> <td></td> <td><i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i></td> </tr> </table>	<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>	<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>		<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>
<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</i>					
<i>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</i>	<i>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>					
	<i>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</i>					

<p>Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....</p>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών ▪ Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις ▪ Λήψη αποφάσεων ▪ Αυτόνομη εργασία ▪ Ομαδική εργασία ▪ Εργασία σε διεθνές περιβάλλον ▪ Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον ▪ Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής ▪ Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης 	

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Ενότητα Jean Monnet "EuroPoIA" αφορά σε μία διεπιστημονική προσέγγιση που συνδυάζει (α) ανάλυση περιεχομένου δημοσίων πολιτικών, (β) τεχνικές ανάλυσης δεδομένων και (γ) δεξιότητες λογισμικού για την ανάκτηση και ανάλυση των δεδομένων.

Πρόκειται για ένα εισαγωγικό μάθημα στην ανάλυση δεδομένων για δημόσιες πολιτικές με ειδική αναφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τις πολιτικές της. Μέσα από τη διεπιστημονική προσέγγιση, αντικείμενο του μαθήματος γίνεται η ανάλυση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας του σχεδιασμού και της υλοποίησης των δημοσίων πολιτικών. Οι κύριοι ευρωπαϊκοί πυλώνες που εξετάζονται στα πλαίσια της EuroPoIA είναι οι «Διεθνείς Σχέσεις της ΕΕ» και η «Περιφερειακή Ανάπτυξη της ΕΕ».

Το μάθημα είναι οργανωμένο σε θεματικές ενότητες. Η πρώτη θεματική ενότητα αποτελεί την εισαγωγή στο μάθημα, ενώ οι άλλες δύο καλύπτονται συμπληρωματικά σε εβδομαδιαία βάση. Οι θεματικές ενότητες διαρθρώνονται ως εξής:

Ανάλυση περιεχομένου δημοσίων πολιτικών (14 ώρες)

1. Στόχοι, προτεραιότητες και δείκτες επίτευξης
2. Δρώντες και ενδιαφερόμενα μέρη
3. Μηχανισμοί και δράσεις υλοποίησης
4. Υλικό αναφοράς

Δεξιότητες ανάκτησης δεδομένων και χρήσης αναλυτικών λογισμικών εργαλείων (14 ώρες)

5. Πρόσβαση στη Eurostat και άλλες ηλεκτρονικές δημόσιες πηγές δεδομένων
6. Προετοιμασία δεδομένων για ανάλυση
7. Τεχνικές αυτόματης ανάκτησης δεδομένων
8. Χρήση ολοκληρωμένων συστημάτων αναλύσεων
9. Απεικόνιση δεδομένων και δημιουργία αυτοματοποιημένων αναφορών

Τεχνικές ανάλυσης δεδομένων – Σενάρια ανάλυσης αιτίας-αποτελέσματος σε δημόσιες πολιτικές (14 ώρες)

10. Σενάρια χρήσης ανάλυσης συσχέτισης και παλινδρόμησης για δημόσιες πολιτικές
11. Σενάρια χρήσης ανάλυσης ταξινόμησης για δημόσιες πολιτικές
12. Σενάρια χρήσης ανάλυσης ομαδοποίησης για δημόσιες πολιτικές
13. Ασκήσεις εξοικείωσης

Δεν έχει εντοπιστεί σύγγραμμα που να συνδυάζει όλα τα παραπάνω καθώς προέρχονται από διαφορετικούς κλάδους. Συνεπώς τα σημεία αναφοράς της διδακτέας ύλης συντίθενται από πολλαπλές πηγές:

Οι ενότητες 1-4 έχουν ως σημεία αναφοράς τα ακόλουθα:

1. Ιστοσελίδα ΕΕ για τους τομείς πολιτικής (https://europa.eu/european-union/topics_el) και παράγωγους συνδέσμους (π.χ. βιβλιοπωλείο ΕΕ, Ευρωπαϊκή επιτροπή, κ.λπ.)
2. Λαδής, Σ., & Νταλάκου, Β. (2016), Κεφάλαια 1, 2, 6, 7
3. Muller, P., & Surel, Y. (2002), Κεφάλαια 1, 4.

Οι ενότητες 5-9 έχουν ως σημεία αναφοράς τα ακόλουθα:

4. Ιστοσελίδα Eurostat για στατιστικά δεδομένα (<http://ec.europa.eu/eurostat>)
5. Διδακτικές σημειώσεις
6. Εγχειρίδια χρήσης του λογισμικού που χρησιμοποιείται (excel, KNIME)

Οι ενότητες 10-13 αφορούν αρκετά διαδεδομένες έννοιες στατιστικής ανάλυσης και ως εκ τούτου μπορεί και ενθαρρύνεται η μελέτη τους από οποιοδήποτε συναφές εγχειρίδιο τις περιλαμβάνει. Στο πλαίσιο του μαθήματος

ως σημεία αναφοράς είναι τα ακόλουθα:

7. Κατσίης κ.α. (2010), Κεφάλαια 1, 2, 4, 5, 9.
8. De Vaus (2011) Κεφάλαια 35, 36, 37, 46-50.

Στις ενότητες 1-4 πραγματοποιείται προόδος με ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών.

Στις ενότητες 5-12 δίνονται ασκήσεις προς επίλυση.

Για το σύνολο της ύλης δίνεται εξαμηνιαία εργασία.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Πρόσωπο με πρόσωπο ▪ Σεμινάρια ▪ Αυξημένη χρήση τεχνολογιών ασύγχρονης μάθησης 										
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Το μάθημα στηρίζεται σχεδόν εξ ολοκλήρου στην αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών. Πιο συγκεκριμένα: Το θεωρητικό μέρος του μαθήματος βασίζεται σε πληροφορίες και δεδομένα που διατίθενται μέσω διαδικτύου και συγκεκριμένα στους επίσημους ιστότοπους της ΕΕ. Το εφαρμοσμένο σκέλος του μαθήματος αφορά στη προηγμένων λογισμικών εργαλείων.</p>										
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1" data-bbox="683 822 1347 976"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Σεμινάρια</td> <td>39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Μελέτη και Ασκήσεις</td> <td>39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Εργασία εξαμήνου</td> <td>58 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>136 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Σεμινάρια	39 ώρες	Μελέτη και Ασκήσεις	39 ώρες	Εργασία εξαμήνου	58 ώρες	Σύνολο	136 ώρες
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου										
Σεμινάρια	39 ώρες										
Μελέτη και Ασκήσεις	39 ώρες										
Εργασία εξαμήνου	58 ώρες										
Σύνολο	136 ώρες										
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Όσοι παρακολουθούν το μάθημα στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών τους, αξιολογούνται ως εξής: συμμετοχή και ασκήσεις σεμιναρίων (50%), εργασία εξαμήνου (50%).</p> <p>Οι ασκήσεις σεμιναρίων πραγματοποιούνται εντός των διδακτικών ωρών. Στις ασκήσεις σεμιναρίων οι φοιτητές καλούνται να εφαρμόσουν τις τεχνικές τις οποίες διδάσκονται σε κλειστού τύπου δοκιμασίες, περιορισμένης έκτασης και απαιτήσεων.</p> <p>Η εργασία εξαμήνου εκπονείται σε χρονικό διάστημα τριών (3) εβδομάδων από την επομένη του τελευταίου μαθήματος και ενδέχεται να περιλαμβάνει ολιγόλεπτη προφορική παρουσίαση (δηλ. αναλόγως του πλήθους των εγγεγραμμένων φοιτητών). Η εργασία υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω της πλατφόρμας eClass του παν/μίου.</p> <p>Αντικείμενο της εργασίας εξαμήνου είναι ο σχεδιασμός και η πραγματοποίηση μίας ανάλυσης στην οποία αξιοποιούνται πολλαπλά στοιχεία από το περιεχόμενο του μαθήματος. Κάθε φοιτητής επιλέγει μία ευρωπαϊκή πολιτική για να πραγματοποιήσει την ανάλυσή του. Τα ευρήματα της ανάλυσης</p>										

παρουσιάζονται μέσα από μία συνοπτική έκθεση αποτελεσμάτων. Η εργασία, στο σύνολό της, αξιολογείται ως προς την ευρηματικότητα και την ποιότητα της ανάλυσης και των ευρημάτων της.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ευρωπαϊκές Πολιτικές

Βλ. «Σύνδεσμοι» στην ιστοσελίδα του μαθήματος.

Ανάλυση δημόσιων πολιτικών

- Λαδή, Σ., & Νταλάκου, Β. (2016). *Ανάλυση Δημόσιας Πολιτικής*. 2^η Έκδοση. Εκδόσεις Παπαζήση.
- Muller, P., & Surel, Y. (2002). *Η ανάλυση των πολιτικών του κράτους*. Εκδόσεις Τυπωθήτω - Γιώργος Δαρδανός.
- Hillman, A. L. (2013). *Δημόσια Οικονομική και Δημόσια Πολιτική*. Εκδόσεις Παπαζήση.

Μέθοδοι ανάλυσης δεδομένων

- Αθανάσιος Κασής, Γεώργιος Σιδερίδης, Αναστάσιος Εμβαλωτής. (2010). *Στατιστικές Μέθοδοι στις Κοινωνικές Επιστήμες*. Αθήνα: Μοτίβο Εκδοτική.
- David de Vaus. (2011). *Ανάλυση Κοινωνικών Δεδομένων: 50 βασικά θέματα*. Αθήνα: Πεδίο.
- Margaret H. Dunham. (2004). *Data mining: Εισαγωγικά και προηγμένα θέματα εξόρυξης γνώσης από δεδομένα*. Αθήνα: Εκδόσεις Νέων Τεχνολογιών.
- Richard J Roiger, & Michael W. Geatz. (2008). *Εξόρυξη πληροφορίας: Ένας εισαγωγικός οδηγός με παραδείγματα*. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Pang-Ning Tan, Michael Steinbach, & Vipin Kumar. (2016). *Εισαγωγή στην εξόρυξη δεδομένων*. Αθήνα: Εκδόσεις Τζιόλα.

Λογισμικά εργαλεία:

- Knime (η πιο πρόσφατη έκδοση)
- R ή R-studio (η πιο πρόσφατη έκδοση)
- Λογισμικό επεξεργαστικών φύλλων (Προτείνονται Calc, GNumeric τα οποία είναι δωρεάν)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης & Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E2000E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	«ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ – Ώψεις»		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Βιβλιοπαρουσίαση		1,4	
Συγγραφή εργασίας		1,4	
Προφορική Παρουσίαση		0,3	
Σύνολο		4,7 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Εισαγωγή στην Πολιτική Κοινωνιολογία Ι		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS365/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Γνώσεις: Ολοκληρώνοντας οι φοιτητές το μάθημα θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν βασικές διαστάσεις και όψεις της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας, όπως και πως αυτές μορφοποιούν και υπεισέρχεται στις πολιτικές διαδικασίες στον ελληνικό χώρο. Έχοντας εστιάσει οι ίδιοι σε ένα επί μέρους θέμα τη σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας σε διασύνδεση με το πλαίσιο της πολιτικής κοινωνιολογίας, το οποίο θα έχουν επεξεργαστούν, θα το έχουν κατανοήσει σε βάθος, συστηματικά.

Ικανότητες: Ανάπτυξη ικανότητας γραπτού λόγου με καλλιέργεια της και χρήση βιβλιογραφίας με συγκέντρωση πληροφοριών από ποικίλες πηγές. Συνοψιση κειμένων και ανάπτυξη δυνατότητας προφορικής παρουσίασης με ανάπτυξη επιχειρήματος. Παρουσιάσουν σε κοινό υλικού συγκεκριμένης-περιορισμένης έκτασης.

Δεξιότητες: Χρήση και υιοθέτηση των ακαδημαϊκών συμβάσεων ως προς τη συγγραφή κειμένων. Σύνδεση ενός επί μέρους θέματος με το ευρύτερο-γενικότερο πλαίσιο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

<p>πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</p> <p>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</p> <p>Λήψη αποφάσεων</p> <p>Αυτόνομη εργασία</p> <p>Ομαδική εργασία</p> <p>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</p> <p>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</p> <p>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</p>	<p>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</p> <p>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</p> <p>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</p> <p>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</p> <p>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</p> <p>.....</p> <p>Άλλες...</p> <p>.....</p>
--	--

Το συγκεκριμένο μάθημα επιδιώκει και αποσκοπεί στην υιοθέτηση και χρήση γενικών ικανοτήτων αναζήτησης, ανάλυσης και σύνθεσης δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των κατάλληλων ψηφιακών τεχνολογιών που θα επιτρέψουν στους φοιτητές να προσαρμοστούν σε ένα νέο για αυτούς μαθησιακό πεδίο, να επιλέξουν θέμα και να το χειριστούν κατάλληλα και να λάβουν επί αυτών αποφάσεις ώστε να εργαστούν αυτόνομα για την προφορική παρουσίαση και την τελική συγγραφή συγκεκριμένης θεματικά εργασίας. Η τελευταία καθώς επιδιώκεται να είναι όχι απλά παραθετική αλλά συνθετική και, στο βαθμό του δυνατού, να διακρίνεται από κριτική διάσταση, προκαλεί την υιοθέτηση αντίστοιχων γενικών δεξιοτήτων οι οποίες αναμένεται να αναπτυχθούν από τους φοιτητές κατά τη διάρκεια πραγματοποίησης του έργου τους.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σύντομη Περιγραφή Μαθήματος: Αντικείμενο του μαθήματος είναι η παρουσίαση και ανάλυση όψεων της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας. Η προσέγγιση του μαθήματος είναι επάλληλη και συνδυαστική. Αφενός, οι φοιτητές έχουν την υποχρέωση να δουν και να μελετήσουν επίσημα στατιστικά δεδομένα που αφορούν την ελληνική κοινωνία, τα οποία επιτρέπουν μία μορφολογικού είδους προσέγγιση/γνωριμία. Αφετέρου, τα ποικίλα λήμματα στο βιβλίο των Βαμβακά-Παναγιωτόπουλου επιτρέπει την γνωριμία με πολιτισμικές και πολιτικές όψεις την μεταπολιτευτικής Ελλάδας. Εξ άλλου, οι αναλύσεις των διαφόρων θεματικών όπως και των γενικότερων προσεγγίσεων για την σύγχρονη ελληνική κοινωνία επιδιώκουν την ενίσχυση της κατανόησης της πολυμορφίας που την διέπει την τελευταία αλλά και πως μορφοποιούνται οι πολιτικές διεργασίες της χώρας.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα-ενότητες. Η παρακάτω αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

Τίτλος ενότητας & συνοπτική περιγραφή της:

1. *Οικογένεια* (μορφές και είδη οικογένειας, υπερπροστασία, συνοχή των γενεών, θέση του E. Banfield)
2. *Εργασία* (εύρεση εργασίας, πελατειακές σχέσεις, κινητοποίηση δικτύων, μαθητεία αντιλήψεις για την εργασία)
3. *Πρόσφυγες, Μετανάστευση* (εσωτερική και εξωτερική, εργατική, άλλες)
4. *Οικονομική δράση* (μορφολογικά δεδομένα, ιεραρχική οργάνωση, μικρο-επιχειρηματικότητα, λειτουργία αγοράς, μη αγοραία οικονομική δράση, οι εφοπλιστές, ο τουρισμός)
5. *Πολιτική/διαμόρφωση γνώμης* (κράτος: σημασία και ρόλος του, πελατειακό σύστημα, κομματοκρατία, σύμπλοκο ΜΜΕ και Δημόσια Έργα, ελληνικός λαϊκισμός)
6. *Επίσημοι Θεσμοί* (κοινωνικό κράτος, φορμαλισμός, πολυνομία/τυπολατρία, κρατικισμός-κακοδιοίκηση)
7. *Ατυπες Πρακτικές/Νοοτροπίες/Τρόπος ζωής* (γειτονιά (γείτονες), τοπικότητα (συγχωριανοί), «υπέρ-εκπαίδευση», «τζαμπατζήδες», αντιλήψεις για το κράτος, αντιλήψεις για τους «ξένους», υποδοχή των καινοτομιών)
8. α. *Κοινωνία των πολιτών* (συγκρότηση της, φορείς δράσης, σημασία και απήχηση)
β. *Πολιτισμική διάσταση* (Νικηφόρος Διαμαντούρος «Πολιτισμικός δυϊσμός»)
9. *Συνολικές (γενικές) Θεωρήσεις I:*
α. Νίκος Μουζέλης - Ανάπτυξη/υπανάπτυξη
β. E. Gellner, N. Μουζέλης, Θ. Βερέμης - «Κατακερματισμένος Τοπικισμός» (segmental localism) –
10. *Συνολικές (γενικές) Θεωρήσεις II:*
α. Κων/νος Τσουκαλάς (ρόλος του κράτους),
β. Κώστας Βεργόπουλος (αγροτικό ζήτημα),
11. *Συνολικές (γενικές) Θεωρήσεις III:*
α. Γιάννης Βούλγαρης (μεταπολίτευση),
β. Βλάση Αγτζίδη (διαίρεση πρόσφυγες-αυτόχθονες)
12. *Συνολικές (γενικές) Θεωρήσεις IV:*
α. Προσεγγίσεις περί «κρατικομονοπωλικού» καπιταλισμού στην Ελλάδα (Γιάννης Σαμαράς, κ.ά).
β. Νικηφόρος Διαμαντούρος «Πολιτισμικός δυϊσμός»
13. *Σύνοψη και συμπεράσματα*

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο, • ερωταποκρίσεις, • παρουσιάσεις φοιτητών και σχετική συζήτηση. 														
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση της Πλατφόρμας Τηλεκπαίδευσης E-Class, στη διδασκαλία και στην υποστήριξη των δραστηριοτήτων του μαθήματος. Επίσης, στην επικοινωνία με τους φοιτητές, η οποία διεξάγεται και με μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.</p>														
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Βιβλιοπαρουσίαση</td> <td>34 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή Εργασίας</td> <td>36 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική Παρουσίαση</td> <td>8 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>117</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39 ώρες	Βιβλιοπαρουσίαση	34 ώρες	Συγγραφή Εργασίας	36 ώρες	Προφορική Παρουσίαση	8 ώρες	Σύνολο	117		
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου														
Διαλέξεις	39 ώρες														
Βιβλιοπαρουσίαση	34 ώρες														
Συγγραφή Εργασίας	36 ώρες														
Προφορική Παρουσίαση	8 ώρες														
Σύνολο	117														
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμιών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται γραπτώς με παρουσίαση εργασιών και παράδοση της τελικής εκδοχής εργασιών, γραμμένων στην ελληνική γλώσσα. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 0-10 και περιλαμβάνει για την καθεμία/καθένα φοιτήτρια/ή, τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή περίληψη του βιβλίου του Ν. Διαμαντούρου για τις δύο κουλτούρες που διέπουν την ελληνική κοινωνία (τόμος: «Πολιτισμικός διϊσμός») - υποχρεωτική. Προσμετρείται στο 20% του συνολικού βαθμού. Υποβάλλεται από τους φοιτητές (ατομικά) σε ηλεκτρονική μορφή την 6^η εβδομάδα των μαθημάτων. Μέγεθος περίληψης 2000 λέξεις (± 10%). Το κείμενο είναι αναρτημένο και διαθέσιμο στο E-class του μαθήματος. • Προφορική παρουσίαση στη τάξη επιλεγέντος κειμένου/θέματος – υποχρεωτική. Η παρουσίαση θα γίνει ημέρα και ώρα που θα οριστεί στην τάξη. Η κάθε παρουσίαση θα διαρκεί έως 15 περίπου λεπτά. Ακολουθούν ερωταποκρίσεις. • Τελική γραπτή εργασία σε θέμα το οποίο έχει συμφωνηθεί: Βαθμός, έως 70% (βαθμολογείται συνδυαστικά με την προφορική παρουσίαση). Παραδίδεται ηλεκτρονικά στο e-mail του διδάσκοντος. Προθεσμία έως και την τελευταία ημέρα της εξεταστικής περιόδου του Ιουνίου/Ιουλίου. Μέγεθος εργασίας 3500-4000 λέξεις (± 10%). • Συμμετοχή στην τάξη: 10% του συνολικού βαθμού. Σύνολο: 100%. <p>Όλα τα παραπάνω αναφερόμενα κριτήρια αξιολόγησης είναι αναρτημένα στις σελίδες στο E-class του μαθήματος.</p>														

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ενδεικτική Βιβλιογραφία ανά θεματική κατηγορία.

Συγγράμματα που παρέχονται:

- Βαμβακάς Βασίλης και Παναγιωτόπουλος Παναγής (επιμ.)(2014), Η Ελλάδα στην Δεκαετία του 1980 (2η έκδοση), Αθήνα-Θεσσαλονίκη, εκδόσεις Επίκεντρο.
- Ελληνική Στατιστική Αρχή (2010), Συνοπτική Στατιστική Επετηρίδα της Ελλάδος - 2009, Πειραιάς, ΕΛΣΤΑΤ. Είναι αναρτημένο στο E-Class.
- Διαμαντούρος Νικηφόρος (2000), Πολιτισμικός δυϊσμός και πολιτική αλλαγή στην Ελλάδα της μεταπολίτευσης, Αθήνα, Αλεξάνδρεια (πρώτη έκδοση 1994). Είναι αναρτημένο στο E-Class.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία ανά θεματική κατηγορία.

Πρόσθετη βιβλιογραφία θα παρασχεθεί στην τάξη ή/και θα αναρτάται στο E-Class. Επίσης πρόσθετη βιβλιογραφία είναι διαθέσιμη από τον διδάσκοντα.

1. Οικογένεια (μορφές και είδη οικογένειας, υπερπροστασία, συνοχή των γενεών, θέση του E. Banfield – «α-ήθικη οικογενειοκρατία» (amoral familism)

BENOIT – GUILBOT O., Ε. ΣΟΡΩΚΟΣ, Λ. ΜΑΡΑΤΟΥ-ΑΛΙΠΡΑΝΤΗ, Α. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ, Β. ΠΑΠΛΙΑΚΟΥ, Ε. ΤΣΑΝΙΡΑ (1998), Διαδικασίες κοινωνικού μετασχηματισμού στον Πειραιά: Μετακινήσεις, Οικογένεια, Εργασία, Αθήνα, εκδόσεις ΕΚΚΕ.

Μαράτου-Αλιπράντη, Λάουρα (1999), Η οικογένεια στην Αθήνα: Οικογενειακά πρότυπα και συζυγικές πρακτικές, Αθήνα, εκδόσεις ΕΚΚΕ.

Βιτσιλάκη Χρ. και Φώκιαλη Π. (επιμ.)(2008), Φύλο και Απασχόληση, Αθήνα, εκδόσεις Ατραπός.

Γεώργας, Δ. (1997) «Δομή και λειτουργία της ελληνικής οικογένειας», στο Οικογένεια και οικογενειακή πολιτική σ' ένα μεταβαλλόμενο κόσμο, Πρακτικά Πανελληνίου Συνεδρίου ΕΟΠ. Αθήνα, Επτάλοφος, σελ. 17-29.

Γκιζελής, Γρηγόρης, Καυταντζόγλου Ρωξάνη, Τεπέρογλου Αφροδίτη και Φίλιας Βασίλης (1984), Παράδοση και νεωτερικότητα στις πολιτιστικές δραστηριότητες της ελληνικής οικογένειας: μεταβαλλόμενα σχήματα, Αθήνα, εκδόσεις ΕΚΚΕ.

Δαμουλιανού Χριστίνα (2005), «Συμπαγής η ελληνική οικογένεια», σε Η Καθημερινή, 14.05.2005, προσβάσιμο από: <http://www.kathimerini.gr/217305/article/epikairothta/ellada/sympaghs-h-ellhnikh-oikogeneia> .

Κατάκη Χάρης (1998), Οι τρεις ταυτότητες της ελληνικής οικογένειας, Αθήνα, εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.

Μουσουρού Λουκία (1998), Κοινωνιολογία της σύγχρονης οικογένειας, Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg.

Μουσουρού Λουκία Και Στρατηγάκη Μαρία (επιμ.) (2004), Ζητήματα οικογενειακής πολιτικής. Θεωρητικές αναφορές και εμπειρικές διερευνήσεις, Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg.

Νόβα-Καλατσούνη Χ. (επιμ.) (2000), Κείμενα κοινωνιολογίας του γάμου και της οικογένειας, Αθήνα εκδόσεις Τυπωθήτω.

Συμεωνίδου Χάρης (2002), «Γάμος-Διαζύγιο, Συμβίωση-Χωρισμός στην Ελλάδα: Αποτελέσματα Έρευνας», σε Λ. Μαράτου-Αλιπράντη (επιμ.), Οικογένειες και Κράτος Πρόνοιας στην Ευρώπη. Τάσεις και προκλήσεις στον εικοστό πρώτο αιώνα, Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg, σσ. 115-130.

Ψυχογιός Δημήτρης (1995), Προίκες, φόροι, σταφίδα και ψωμί. Οικονομία και οικογένεια στην αγροτική Ελλάδα του 19ου αιώνα, β' έκδοση, Αθήνα, εκδόσεις ΕΚΚΕ.

2. Εργασία (εύρεση εργασίας, πελατειακές σχέσεις, κινητοποίηση δικτύων, μαθητεία, αντιλήψεις για την εργασία)

Τσουκαλάς, Κων/νος (1987), Κράτος, Εργασία, Κοινωνία στη μεταπολεμική Ελλάδα, Αθήνα, εκδόσεις Θεμέλιο.

Κονιόρδος, Σωκράτης (2006), «Ο Ρόλος των Άτυπων 'Προσωπικών' Δικτύων στη Διαμόρφωση Μικρών Ανεξάρτητων Επιχειρηματιών Εργατικής Προέλευσης: Μία διαχρονική σύγκριση», εις Σ. Μ. Κονιόρδος, Λ. Μαράτου-Αλιπράντη και Ρόη Παναγιωτοπούλου (επιμ) (2006), Κοινωνικές Εξελίξεις στη Σύγχρονη Ελλάδα: Εργασία, Εκπαίδευση, Οικογένεια, Παρέκκλιση, Αθήνα: εκδόσεις Α. Σάκουλας, σ. 27-65.

Κονιόρδος, Σωκράτης (2006), «Οι Απόψεις των Διευθυντών για την Εργασία των Υπαλλήλων: Εμπειρική διερεύνηση με επικέντρωση στον ξενοδοχειακό τομέα στη Κρήτη», σε Σ. Κατσικίδη (επιμ.), Κοινωνικά Φαινόμενα: Αναλυτικές προσεγγίσεις, Αθήνα, Gutenberg, σελ 175-202.

Χαραλάμπης, Δημήτρης (1996), Πελατειακές σχέσεις και λαϊκισμός. Η εξωθεσμική συναίνεση στο ελληνικό πολιτικό σύστημα, Β' έκδοση, Αθήνα, εκδόσεις Εξάντας.

3. Πρόσφυγες, Μετανάστευση (εσωτερική και εξωτερική, εργατική, άλλες)

Ψημμένος, Ιορδάνης (επιμ.) (2009), "Μετανάστευση Εργασίας και Κοινωνική Πρόνοια", Ειδικό τεύχος, Κοινωνική Συνοχή και Ανάπτυξη, τόμ. 4ος, τεύχος 1. Ανοιξη.

<https://kars1918.wordpress.com/>

Πετρινιώτη, Ξανθή (1993), Η Μετανάστευση προς την Ελλάδα. Μία πρώτη καταγραφή, ταξινόμηση και ανάλυση, Αθήνα, Εκδόσεις Οδυσσέας.

Καβουνίδη Τζ., Κόντης Α., Λιανός, Θ. και Φακιολάς Ρ. (επιμ.) (2008), Μετανάστευση στην Ελλάδα :Εμπειρίες- Πολιτικές-Προοπτικές, Αθήνα, εκδόσεις ΙΜΕΠΟ.

Κόντης Αντώνιος (επιμ.) (2009), Τα βήματα των Μεταναστών στην Ελληνική Οικονομία, σε συνεργασία με Ζωγραφάκη, Στ., και Μητράκο, Θ., Αθήνα, ΙΜΕΠΟ.

Κόντης Αντώνιος (επιμ.) (2000), Ζητήματα Κοινωνικής Ένταξης Μεταναστών, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήσης.
Διανέοις (2016), Το Προσφυγικό Πρόβλημα και οι Έλληνες. Διαγραμματική Παρουσίαση της Έρευνας & Βασικά Συμπεράσματα, Public Issue, Φεβρουάριος (διαθέσιμο ελευθέρως από το διαδίκτυο).

4. Οικονομική δράση (μορφολογικά δεδομένα, ιεραρχική οργάνωση, μικρο-επιχειρηματικότητα, λειτουργία αγοράς, μη αγοραία οικονομική δράση, οι εφοπλιστές, ο τουρισμός)

Κονιόρδος, Σωκράτης Μ., (2000), «Η 'Ανάπτυξη' των Προγραμμάτων Ανάπτυξης, οι Βιοτέχνες και η Δικτατορία 1967-1974». Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τεύχος Νο 103, σ. 27-56.

Κονιόρδος, Σωκράτης Μ., (2004), «Εργασιακές Σχέσεις στις Μικρο-επιχειρήσεις σε Ευρωπαϊκό Πλαίσιο», σε Α. Μοσχονάς και Σ. Μ. Κονιόρδος (επιμ.), Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση και Εργασιακές Σχέσεις: Προβληματισμοί και αναζητήσεις στο εθνικό και διευρωπαϊκό πεδίο, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg, σελ. 375-393.

Κονιόρδος, Σωκράτης Μ., (2006), «Οι Απόψεις των Διευθυντών για την Εργασία των Υπαλλήλων: Εμπειρική διερεύνηση με επικέντρωση στον ξενοδοχειακό τομέα στη Κρήτη», σε Σάββα Κατσικίδη (επιμ.), Κοινωνικά Φαινόμενα: Αναλυτικές προσεγγίσεις, Αθήνα, Gutenberg, σελ 175-202.

Σεφεριάδης, Σεραφείμ (2004), «Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση και η ελληνική περίπτωση», σε Α. Μοσχονάς και Σ. Μ. Κονιόρδος, όπ, παρ.

5. Πολιτική/διαμόρφωση γνώμης (κράτος: σημασία και ρόλος του, πελατειακό σύστημα, κομματοκρατία, σύμπλοκο ΜΜΕ και Δημόσια Έργα, ελληνικός λαϊκισμός)

Αλιβιζάτος, Ν. (1986), Οι Πολιτικοί Θεσμοί σε Κρίση, Αθήνα: Θεμέλιο.

Ελεφάντης, Α. (1991), Στον Ασθερισμό του Λαϊκισμού, Αθήνα: Ο Πολίτης.

Κοντιάδης, Ξ. Ι. (2009), Ελλειμματική Δημοκρατία. Κράτος και Κόμματα στη Σύγχρονη Ελλάδα, Αθήνα: Σιδέρης.

Κοντογιώργης, Γ. (2012), Κομματοκρατία και δυναστικό κράτος, Αθήνα: Πατάκης.

Λυγερός, Σ. (2011), Από την Κλεπτοκρατία στη Χρεοκοπία, Αθήνα: Πατάκης.

Λυριντζής, Χ. Νικολακόπουλος, Η. Σωτηρόπουλος, Δ. (επιμ.) (1996), Κοινωνία και Πολιτική. Όψεις της Γ' Ελληνικής Δημοκρατίας 1974-1994, Αθήνα: Θεμέλιο.

Λυριντζής, Χρήστος (1991), Το Τέλος των «Τζακιών»: Κοινωνία και πολιτική στην Αχαΐα του 19^{ου} αιώνα, Αθήνα, εκδόσεις Θεμέλιο.

Μουζέλης, Ν. Λίποβατς, Θ. Σπουρδαλάκης, Μ. (1989), Λαϊκισμός και Πολιτική, Αθήνα: Γνώση.

Μπέης, Κ. (2011), Η Ελλάδα που Αγάπησα, Η Ελλάδα της Χρεοκοπίας, Αθήνα: Λιβάνης.

Πανταζόπουλος, Α. (2013), Ο αριστερός εθνικολαϊκισμός 2008-2013, Αθήνα, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Σεβαστάκης, Ν. και Σταυρακάκης, Γ. (2012), Λαϊκισμός, αντιλαϊκισμός και κρίση, Αθήνα: Νεφέλη.

Σωτηρόπουλος, Δ. Α. (2001), Η Κορυφή του Πελατειακού Κράτους: Οργάνωση, Στελέχωση και Πολιτικοποίηση των Ανώτερων Βαθμίδων της Κεντρικής Διοίκησης στην Ελλάδα, 1974-2000, Αθήνα: Ποταμός.

Χαραλάμης, Δ. (1989), Πελατειακές Σχέσεις και Λαϊκισμός: Η Εξωθεσμική Συναίνεση στο Ελληνικό Πολιτικό Σύστημα, Αθήνα: Εξάντας.

6. Επίσημοι Θεσμοί (κοινωνικό κράτος, φορμαλισμός, πολυνομία/τυπολατρία, κρατικισμός-κακοδιοίκηση)

Mouzelis, N. (1978), Modern Greece: Facets of Underdevelopment, London: Macmillan, (υπάρχει και στα ελληνικά με τίτλο: Νεώτερη Ελλάδα: Όψεις Υπανάπτυξης, Αθήνα: Εξάντας).

Πελαγίδης, Θ. (2005), (επιμ.), Η Εμπλοκή των Μεταρρυθμίσεων στην Ελλάδα, Αθήνα: Παπαζήσης.

7. Άτυπες Πρακτικές/Νοοτροπίες/Τρόπος ζωής («υπέρ-εκπαίδευση», «τζαμπατζήδες», αντιλήψεις για το κράτος, αντιλήψεις για τους «ξένους», υποδοχή των καινοτομιών)

Κονιόρδος, Σωκράτης (2000), «Η Προβληματική Σχέση Περιβαλλοντικής Προστασίας και Κοινωνικο-οικονομικής Ανάπτυξης: Η περίπτωση της βιοαιθανόλης», σε Ι. Νέστορος, Β. Πεσμαζόγλου και Μ. Σαματάς (επιμ.), Σύγχρονα Ρεύματα στις Κοινωνικές Επιστήμες: Κοινωνιολογία, Οικονομικά, Ψυχολογία, Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δαρδανός, 2000, σ. 121-134.

Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (2006), «Κομματοκρατία, 'Μέσα' και Κοινωνικό Κεφάλαιο: Διαστάσεις ρύθμισης της έρευνας στην Ελλάδα», σε Α. Αφουξενίδη και Μ. Αλεξάκη (επιμ.), Πολιτική Κοινωνιολογία: Έξι κείμενα αφιερωμένα στην Ιωάννα Λαμπίρη-Δημάκη, Αθήνα, Παπαζήσης, σελ. 83-101.

Κονιόρδος, Σωκράτης Μ.. Μαράτου-Αλιπράντη, Λάουρα και Παναγιωτοπούλου Ρόη (επιμ.) (2006), Κοινωνικές Εξελίξεις στη Σύγχρονη Ελλάδα: Εργασία, Εκπαίδευση, Οικογένεια, Παρέκκλιση, Αθήνα-Κομοτηνή: Εκδόσεις Αντώνης Σάκκουλας.

Παναγιωτοπούλου, Ρόη (2008), «Ορθολογικές Ατομοκεντρικές Πρακτικές στα Πλαίσια ενός 'Ανορθολογικού' Πολιτικού Συστήματος», σε Σ. Μ. Κονιόρδος, όπ. παρ.

Τσουκαλάς, Κωνσταντίνος (2008), «Τσαμπατζήδες στη Χώρα των Θαυμάτων», σε Σ. Μ. Κονιόρδος (επιμέλεια & εισαγωγή) Όψεις της Σύγχρονης Ελληνικής και Ευρωπαϊκής Κοινωνίας, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.

8. Κοινωνία των πολιτών (συγκρότησή της, φορείς δράσης, σημασία και απήχηση)

Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (επιμ.) (2010), Κοινωνικό Κεφάλαιο και Κοινωνία των Πολιτών, Αθήνα, εκδόσεις

Παπαζήση.

Βούλγαρης, Γ. (2006), «Κράτος και κοινωνία πολιτών στην Ελλάδα. Μια σχέση προς επανεξέταση;», στην Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τεύχος 28, Νοέμβριος, σελ. 5-33.

Μακρυδημήτρης, Α. (χ.χ.), Κράτος και Κοινωνία των Πολιτών, Αθήνα: Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις.

Μουζέλης, Ν. (1999), «Νεωτερικότητα, ύστερη ανάπτυξη και κοινωνία των πολιτών», στην Κοινωνία Πολιτών, τεύχος 1, Χειμώνας, σελ. 40-52.

Μουζέλης, Ν. και Παγουλάτος, Γ. (2003), «Κοινωνία πολιτών και ιδιότητα του πολίτη στη μεταπολεμική Ελλάδα», στην Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τεύχος 22, Δεκέμβριος, σελ. 5-29.

Σωτηρόπουλος, Δ. Α. (2004) (επιμ.), Η Αγνώστη Κοινωνία Πολιτών. Κοινωνικές Κινητοποιήσεις, Εθελοντισμός και Κράτος στη Σύγχρονη Ελλάδα, Αθήνα: Ποταμός.

9. Γενικές Θεωρήσεις:

Α. Νίκος Μουζέλης (ανάπτυξη/υπανάπτυξη,

Β. Κων/νος Τσουκαλάς (ρόλος του κράτους),

Γ. Κώστας Βεργόπουλος (αγροτικό ζήτημα),

Δ. Γιάννης Βούλγαρης (μεταπολίτευση),

Ε. Βλάση Αγτζίδη (διαίρεση πρόσφυγες-αυτόχθονες)

ΣΤ. Προσεγγίσεις περί «κρατικομονοπωλικού» καπιταλισμού στην Ελλάδα

Ζ. «Κατακερματισμένος Τοπικισμός» (segmental localism) – Ε. Gellner, Ν. Μουζέλης,

Θ. Νικηφόρος Διαμαντούρος «Πολιτισμικός δυϊσμός»

Lyrantzis, Ch. (1984), "Political Parties in Post-junta Greece: A case of 'bureaucratic clientelism'?" *West European Politics*, vol. 7 (2): 99-118.

Mouzelis, Nikos (1980), "Capitalism and the Development of the Greek State", σε R. Scase (ed.), *The State in Western Europe*, London, Croom Helm, σ. 241-73.

Τσουκαλάς, Κωνσταντίνος (1987), *Εξάρτηση και αναπαραγωγή. Ο κοινωνικός ρόλος των εκπαιδευτικών μηχανισμών στην Ελλάδα (1830- 1922)*, Αθήνα: Θεμέλιο.

Βεργόπουλος, Κώστας (1978), *Κράτος και Οικονομική Πολιτική στην Ελλάδα κατά τον Δέκατο-ένατο Αιώνα: Η ελληνική κοινωνία, 1880-1895*, Αθήνα, Εξάντας.

Βεργόπουλος, Κώστας (1979), *Εθνισμός και Οικονομική Ανάπτυξη: Η Ελλάδα κατά την μεσοπολεμική περίοδο*, Αθήνα, Εξάντας.

Βεργόπουλος, Κώστας (1985), «Οικονομική Κρίση και Εκσυγχρονισμός στην Ελλάδα και τον Ευρωπαϊκό Νότο», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, Νο 58, σ. 92-130.

Βερέμης, Θάνος (1983), «Κράτος και έθνος στην Ελλάδα: 1821-1912», στο: Τσαούσης, Δ.Γ. (επιμ.) *Ελληνισμός-Ελληνικότητα: Ιδεολογικοί και βιωματικοί άξονες της νεοελληνικής κοινωνίας*, Αθήνα, εκδόσεις Εστία.

Βερέμης, Θάνος και Τσούκας, Χαρίδημος (επιμ.) (2011), *Η Ανατομία της Κρίσης: Η παθογένεια της ελληνικής κοινωνίας μέσα από άρθρα δημοσιευμένα στην εφημερίδα Καθημερινή*, Αθήνα: Σκάι βιβλίο.

Διαμαντούρος Νικηφόρος (1983), «Ελληνισμός και ελληνικότητα», στο Δ. Γ. Τσαούσης (επιμ.), *Ελληνισμός - ελληνικότητα. Ιδεολογικοί και βιωματικοί άξονες της νεοελληνικής κοινωνίας*, Αθήνα: Εστία, σσ. 51-57.

Διαμαντούρος Νικηφόρος (2002), *Οι απαρχές της συγκρότησης σύγχρονου κράτους στην Ελλάδα 1821-1828*, μεταφρ. Κώστας Κουρεμένος Αθήνα: [Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης](#).

Μουζέλης, Νίκος (1978), *Σύγχρονη Ελλάδα: Όψεις Υπανάπτυξης*, Αθήνα, Εξάντας.

Μουζέλης, Νίκος (2012), «Μεταπολίτευση: Από τη μυθοποίηση στον αφορισμό - Μία προσέγγιση αποτίμησης», Ομιλία στον ΟΠΕΚ, Αθήνα, 30/1/12, προσβάσιμο από:

http://www.koinoniapoliton.gr/paremvasi/sites/default/files/elibraries/Mouzelis_OPEK_30.1.2012.pdf .

Νικολινάκος, Μάριος (1976), *Μελέτες Πάνω στον Ελληνικό Καπιταλισμό*, Αθήνα, Νέα Σύνορα.

Σαμαράς, Γιάννης (1986), *Κράτος και Κεφάλαιο στην Ελλάδα*, Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή.

Τσουκαλάς, Κωνσταντίνος (1986), *Κράτος, Κοινωνία, Εργασία στην Μεταπολεμική Ελλάδα*, Αθήνα, Θεμέλιο.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	2100Ε	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ' & Η'
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΕΝΕΞΕΩΝ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑ & ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΣΥΝΟΛΟ	3	1,6 ECTS 0,6 ECTS 0,1 ECTS 0,1 ECTS 2,3 ECTS 4,7 (≈5 ECTS)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΑ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS371/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων <p>Το μάθημα αυτό εισάγει τους φοιτητές στο γνωστικό πεδίο της ανάλυσης και επίλυσης διενέξεων ως αποτέλεσμα θεωρίας, στοχευμένης έρευνας, πρακτικής εφαρμογής μεθόδων ειρηνικής επίλυσης συγκρούσεων και κοινωνικών και πολιτικών εξελίξεων σε παγκόσμιο επίπεδο. Στο πλαίσιο του μαθήματος, οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με διαφορετικές θεωρίες και εργαλεία για την ανάλυση του φαινομένου των συγκρούσεων. Θα κατανοήσουν τη δομή, τον κύκλο ζωής μιας σύγκρουσης, τη δυναμική, τα αίτια και τις συνέπειες αυτής. Επιπλέον, θα γνωρίσουν παραδοσιακές και σύγχρονες μεθόδους και τεχνικές ειρηνικής επίλυσης διενέξεων και οικοδόμησης της ειρήνης.</p> <p>Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να προσδιορίζουν όρους και έννοιες κλειδιά στην επίλυση διενέξεων και να έχουν εξοικειωθεί με τα θεωρητικά εργαλεία και τα εμπειρικά παραδείγματα που θα έχουν εξεταστεί. Να είναι σε θέση να αποδομούν μια σύγκρουση αναγνωρίζοντας τα στάδια της και να έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις για τα ζητήματα και τα προβλήματα που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι εμπλεκόμενες κυβερνήσεις και οι διαμεσολαβητές. Τέλος, να κατανοούν τις βαθύτερες αιτίες που διαμορφώνουν το περιβάλλον σύγκρουσης και συνεργασίας, καθώς και τις μεθόδους προσπάθειας επίλυσης και διαχείρισης των διενέξεων και τις τεχνικές διαπραγμάτευσης, διαμεσολάβησης, οικοδόμησης ειρήνης.</p> <p>Γενικές Ικανότητες <i>Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές</i></p>
--

αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εστιάζει στην διαδικασία επίλυσης διεθνών διενέξεων και παρουσιάζει μια βασική θεώρηση των θεωριών, των πρακτικών δυσκολιών και των μεθόδων επίλυσης διακρατικών συγκρούσεων. Πρόκειται για μια εισαγωγή στις θεωρίες ανάφλεξης, δυναμικής εξέλιξης και ολοκλήρωσης μιας διένεξης, αλλά και στις τεχνικές διαχείρισης και επίλυσής της. Σκοπός του μαθήματος είναι να εξετάσει τα αίτια και τις εγγενείς δυσκολίες της σύγκρουσης στις διεθνείς σχέσεις, καθώς και τις διάφορες δυναμικές και συνέπειές της και να εισάγει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές στις διάφορες θεωρίες και μεθόδους επίλυσης συγκρούσεων, αντλώντας παραδείγματα από τη μελέτη συγκεκριμένων εκφάνσεων των παραπάνω φαινομένων.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα.

Τίτλος ενότητας	Βιβλιογραφία	Σύνδεσμος παρουσίασης
1. Εισαγωγή στην Επίλυση Διενέξεων: τι είναι και γιατί μου χρειάζεται; Εισαγωγική Προσομοίωση	Αλέξης Ηρακλείδης, <i>Ανάλυση & Επίλυση Διενέξεων</i> , Σιδέρης, 2011, 15-51 Kriesberg, L. (2007). The conflict resolution field: Origins, growth and differentiation. In I. W. Zartman (Ed.), <i>Peacemaking in international conflict: Methods & techniques</i> (pp. 25-60). Washington, DC: U.S. Institute of Peace Press. Ramsbotham, O., Woodhouse T., & Miall, H. (2005). <i>Contemporary conflict resolution</i> . Malden, MA: Polity Press (Ch. 2: Conflict resolution: Origins, foundations and development of the field, pp. 35-62). Edward Luttwak, "Give War a Chance" <i>Foreign Affairs</i> , July 1999, p. 36-44.	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=PEDIS371
2. Επίλυση Διενέξεων στην Αρχαιότητα Ο Πελλοποννησιακός Πόλεμος	Θουκυδίδου Ιστορία, Μτφρ. Ελευθέριου Βενιζέλου, Γεωργιάδης, 2011, Ηλίας Κουσκουβέλης, <i>Θεωρία Απόφασης στον Θουκυδίδη</i> , Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2015	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=PEDIS371
3. Τύποι Διενέξεων	Goertz, Gary and Patrick Regan (1997),	https://eclass.uop.gr/modules/

<p>A': Διαρκείς Διενέξεις</p> <p>Η περίπτωση του Παλαιστινιακού</p>	<p>"Conflict Management in Enduring Rivalries", <i>International Interactions</i>, no. 22, pp. 321-340</p> <p>Huth, Paul and Bruce Russett (1993), "General Deterrence between Enduring Rivals: Testing Three Competings Models", <i>American Political Science Review</i>, Volume 87, no. 1, pp. 61-73</p> <p>Bar-Siman-Tov, Y. (2007). Dialectic between conflict management and conflict resolution. In Y. Bar-Siman-Tov (Ed.), <i>The Israeli-Palestinian conflict: From conflict resolution to conflict management</i> (pp. 9-40). New York: Palgrave Macmillan</p> <p>Blum, Gabriella. (2007) <i>Islands of Agreement: Managing Enduring Armed Rivalries</i>. Cambridge: Harvard</p>	<p>document/?course=PEDIS371</p>
<p>4. Τύποι Διενέξεων B': Εθνοτικές Διενέξεις</p> <p>Η περίπτωση της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης</p>	<p>Ειρήνη Χειλά, <i>Οι Διεθνείς Συγκρούσεις στον 21ο αιώνα: ζητήματα θεωρίας & διαχείρισης</i>, Ποιότητα, 2013, σ. 97-143</p> <p>Senese, Paul and Stephen Quackenbush (2003), "Sowing the Seeds of Conflict: the Effect of Dispute Settlements on Durations of Peace", <i>The Journal of Politics</i>, Volume 65, no. 3, pp. 696-717</p> <p>Kevin Avruch (1998), <i>Culture & conflict resolution</i>. United States Institute of Peace.</p> <p>Raymond Cohen (1998), <i>Negotiating across cultures</i>. United States Institute of Peace.</p> <p>Marie Smyth and Gillian Robinson (eds.), <i>Researching Violently Divided Societies</i>, UNU Press, 2001.</p>	<p>https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=PEDIS371</p>
<p>5. Ανάλυση Διενέξεων</p> <p>Η Κρίση της Κούβας</p>	<p>Graham Allison & Philip Zelikow, <i>Η Κρίση της Κούβας: η ουσία της Απόφασης</i>, Παπαζήσης, 2006</p> <p>Ηλίας Κουσκουβέλης, <i>Θεωρία Απόφασης στον Θουκυδίδη</i>, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2015</p> <p>Aleksandr Fursenko and Timothy Naftali, <i>"One Hell of a Gamble": Khrushchev, Castro and Kennedy, 1958-1964</i>. New York: W. W. Norton, 1997</p> <p>Robert F. Kennedy, <i>Thirteen Days: A Memoir of the Cuban Missile Crisis</i>, Norton:1969</p> <p>Elie Abel, <i>The Missiles of October: Twelve days to World War Three</i>, Lippincot, 1966</p>	<p>https://bit.ly/2HJddan</p>
<p>6. Στρατηγικές Διαπραγμάτευσης</p>	<p>Ηλίας Κουσκουβέλης, <i>Λήψη Αποφάσεων, Κρίση, Διαπραγμάτευση</i>, Παπαζήσης, 1997</p>	<p>https://bit.ly/2JyxQfl</p>

<p>Η Σχολή Διαπραγματεύσεων του Χάρβαρντ</p>	<p>R. Fisher and W.Ury, <i>Getting to Yes: Negotiating agreement without giving in</i>. Penguin books, 1981</p> <p>Daniel Shapiro, <i>Negotiating the Nonnegotiable, How to resolve your most emotionally charged Conflicts</i>, Penguin Books, 2016</p> <p>William Ury, <i>Getting Past No: Negotiating in Difficult Situations</i>, Penguin Books, 1991</p> <p>Bercovitch, J. (1992). Mediators and mediation strategies in international relations. <i>Negotiation Journal</i>, 8, 99-112</p> <p>Roy Lewicki, David Saunders, Bruce Barry, John Minton, <i>Negotiation readings, exercises and cases</i>. 5th edition, Irwin 2006.</p> <p>Mary B. Anderson, <i>Do No Harm: How Aid Can Support Peace – or War</i>, Lynne Rienner Publishers, 1999.</p>	
<p>7. Μεσολάβηση Α': Διεθνείς Οργανισμοί</p> <p>Η περίπτωση της Σομαλίας</p>	<p>Ειρήνη Χειλά, <i>Οι Διεθνείς Συγκρούσεις στον 21ο αιώνα: ζητήματα θεωρίας & διαχείρισης</i>, Ποιότητα, 2013, σ. 143-163</p> <p>John Mearsheimer (1994-5). "The False Promise of International Institutions." <i>International Security</i> 19(3): 5-49.</p> <p>Bercovich, Jacob (1997), "Mediation in International Conflict: an Overview of Theory, a Review of Practice", in <i>Peacemaking in International Conflict</i>, edited by I. William Zartman and J. Lewis Rasmussen. Washington D.C., United States Institute of Peace</p> <p>Benton, Barbara, ed. <i>Soldiers for Peace: Fifty Years of United Nations Peacekeeping</i>. New York: <i>Facts on File</i>, 1996.</p> <p>Fortna, Paul (2004), "Does Peacekeeping Keep Peace? International Intervention and the Duration of Peace After Civil War", <i>International Studies Quarterly</i>, volume 48, no. 2, pp. 269-292</p> <p>A., Hampson, F. O., & Aall, P. (Eds.), <i>Leashing the dogs of war: Conflict management in a divided world</i> (pp. 553-582). Washington, DC: U.S. Institute of Peace Press.</p> <p>Joachim Koops, Norrie MacQueen, Thierry</p>	<p>https://bit.ly/2sTiMyt</p>

	Tardy, and Paul D. Williams (eds.), <i>The Oxford Handbook of United Nations Peacekeeping Operations</i> (Oxford University Press, 2015)	
8. Μεσολάβηση Β': Διακρατική Μεσολάβηση Η περίπτωση της Κύπρου	<p>Άγγελος Συρίγος, <i>Ελληνοτουρκικές σχέσεις</i>, Εκδόσεις Πατάκη, 2015</p> <p>Hans Morgenthau "To intervene or not to intervene," <i>Foreign Affairs</i>, 1967, pp. 425-436</p> <p>Moore, C. W. (2003). <i>The mediation process</i> (pp. 14-20 and 43-69). San Francisco: Jossey-Bass.</p> <p>Chester Crocker, Fen Osler Hampson, and Pamela R. Aall, "Ready for Prime Time: The When, Who, and Why of International Mediation," <i>Negotiation Journal</i>, Vol. 19, Issue 2 (2003), pp. 151-167.</p> <p>Mandell, Brian (1996) "The limits of Mediation: Lessons from Syria and Israel Experience, 1974-1994," in Bercovitch, J. (Ed.) <i>Resolving International Conflicts</i>. Boulder, Colorado: Lynne Rienner.</p> <p>Beardsley, Kyle. (2012) <i>The Mediation Dilemma</i>. Ithaca: Cornell University Press.</p>	https://bit.ly/2MooReb
9. Διαχείριση Διενέξεων: Οι περιπτώσεις Αφγανιστάν & Ιράκ	<p>Ειρήνη Χειλά, <i>Οι Διεθνείς Συγκρούσεις στον 21ο αιώνα: ζητήματα θεωρίας & διαχείρισης</i>, Ποιότητα, 2013, σ. 175-244</p> <p>Brennan, Richard R., Jr., et al. <i>Ending the U.S. War in Iraq: The Final Transition, Operational Maneuver, and Disestablishment of United States Forces-Iraq</i>. Santa Monica: RAND, 2013.</p> <p>Byrd, William. <i>Lessons from Afghanistan's History for the Current Transition and Beyond</i>. Washington, DC: United States Institute of Peace, September 2012.</p> <p>Cordesman, Anthony H. <i>Afghanistan Win or Lose: Transition and the Coming Resource Crisis</i>. Washington, DC: Center for Strategic and International Studies, September 22, 2011</p> <p>Dorransoro, Gilles. <i>Afghanistan: The Impossible Transition</i>. Washington, DC: Carnegie Endowment for International Peace, June 2011.</p> <p>Gray, Colin S. <i>Defining and Achieving Decisive Victory</i>. Carlisle Barracks: U.S. Army War College, Strategic Studies Institute, April 2002. 45pp.</p> <p>Yarger, Harry R., ed. <i>Transitions: Issues, Challenges and Solutions in International Assistance</i>. Carlisle Barracks: U.S. Army</p>	https://bit.ly/2JTD2cK

	War College, November 2010.	
10. Πυρηνικά Όπλα Η περίπτωση του Ιράν	Nader Entessar (2009). Iran's nuclear decision making calculus. Middle East Policy, VOL. XVI, NO.2. Thomas Schelling, <i>The Strategy of Conflict</i> , Harvard, 1960 Uri Friedman, "Smart Sanctions: A Short History," Foreign Policy (23 April 2012)	https://bit.ly/2JC4n3V
11. Διπλωματία & Τρομοκρατία	John Mearsheimer and Stephen Walt (2006). "The Israel Lobby." London Review of Books 28(6): 3-12. Robert Pape (2003). "The Strategic Logic of Suicide Terrorism." <i>American Political Science Review</i> 97(3): 343–61. Petersborough, ON : Broadview Press. Fen Osler Hampson and William Zartman, <i>The Global Power of Talk</i> (London: Paradigm Publishers, 2012) [Chapter 7: "Talking with Terrorists," pp. 105-116] Audrey Kurth Cronin, <i>Negotiating with Groups that Use Terrorism: Lessons for policy-makers</i> (Geneva: Center for Humanitarian Dialogue, 2008) Walter Kemp, Mark Shaw and Arthur Boutellis, <i>The Elephant in the Room: How can peace operations deal with organized crime?</i> (New York/Vienna: International Peace Institute, 2013)	https://bit.ly/2Jxx4z0
12. Προσομοίωση (προετοιμασία)	Βασίλης Μαρτζούκος, <i>Άσκηση Ζεύς</i> , ΕΛΙΣΜΕ-ΙΔΙΣ, 2017	https://bit.ly/2JA60iu
13. Προσομοίωση (άσκηση)	Βασίλης Μαρτζούκος, <i>Άσκηση Ζεύς</i> , ΕΛΙΣΜΕ-ΙΔΙΣ, 2017	https://eclass.uop.gr/modules/document/?course=PEDIS371
Τρόποι αξιολόγησης φοιτητή:		
Πρόταση 1	Συμμετοχή στις παραδόσεις	
Πρόταση 2	Γραπτή εργασία (προαιρετικά – 40% τελικού βαθμού)	
Πρόταση 3	Παρουσίαση εργασίας (προαιρετικά – 20% τελικού βαθμού)	
Πρόταση 4	Συμμετοχή σε προσομοίωση & έκθεση εντυπώσεων (προαιρετικά – 40% τελικού βαθμού)	
Πρόταση 5	Γραπτές εξετάσεις	
<p>Η αξιολόγηση γίνεται συνδυαστικά και αθροιστικά. Οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν μεταξύ των επιλογών της γραπτής εργασίας (έως 4 βαθμοί), της παρουσίασης της εργασίας τους στην τάξη (έως 2 βαθμοί), της συμμετοχής στην προσομοίωση (έως 4 βαθμοί) και των τελικών γραπτών εξετάσεων (5 θέματα από 2 βαθμοί).</p> <p>Σκοπός των πολλαπλών επιλογών είναι η μεγαλύτερη δυνατή ενασχόληση τους και συμμετοχή τους στο μάθημα.</p>		

ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως	<ul style="list-style-type: none"> - Διαλέξεις στην αίθουσα διδασκαλίας - Προσομοίωση επίλυσης διένεξης στην αίθουσα
--	--

<i>εκπαίδευση κ.λπ.</i>															
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Χρήση διαφανιών - Χρήση διαδικτύου - E-class 														
<p style="text-align: center;">ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i></p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th> <th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>13 εβδ. X 3 ώρες = 39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή εργασίας</td> <td>16 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Παρουσίαση εργασίας</td> <td>4 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προσομοίωση</td> <td>4 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Τελικές εξετάσεις</td> <td>58,5</td> </tr> <tr> <td>ΣΥΝΟΛΟ</td> <td>121,5 ώρες</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	13 εβδ. X 3 ώρες = 39 ώρες	Συγγραφή εργασίας	16 ώρες	Παρουσίαση εργασίας	4 ώρες	Προσομοίωση	4 ώρες	Τελικές εξετάσεις	58,5	ΣΥΝΟΛΟ	121,5 ώρες
	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου													
	Διαλέξεις	13 εβδ. X 3 ώρες = 39 ώρες													
	Συγγραφή εργασίας	16 ώρες													
	Παρουσίαση εργασίας	4 ώρες													
	Προσομοίωση	4 ώρες													
	Τελικές εξετάσεις	58,5													
ΣΥΝΟΛΟ	121,5 ώρες														
<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>															
<p><i>Η γλώσσα αξιολόγησης είναι η ελληνική.</i></p> <p><i>Η μέθοδος αξιολόγησης είναι συνδυαστική με τις εξής επιλογές:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Γραπτές εξετάσεις σύντομης απάντησης (5 θέματα X 2 βαθμοί) 2) Γραπτή Εργασία (4 βαθμοί) 3) Παρουσίαση εργασίας (2 βαθμοί) 4) Συμμετοχή σε προσομοίωση & έκθεση/αναφορά (4 βαθμοί) 5) Λαμβάνεται υπόψη η συνολική συμμετοχή στις παραδόσεις κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. 															

(4) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία :

1. Ειρήνη Χειλά, Οι Διεθνείς Συγκρούσεις στον 21^ο Αιώνα: Ζητήματα θεωρίας και διαχείρισης, Ποιότητα 2013,
2. Graham Allison, Philip Zelikow, Η κρίση της Κούβας: Η ουσία της απόφασης, Παπαζήσης 2006
3. Ηλίας Κουσκουβέλης, Λήψη Αποφάσεων, Κρίση, Διαπραγμάτευση, Παπαζήσης, 1997
4. Ηλίας Κουσκουβέλης, Θεωρία Απόφασης στον Θουκυδίδη, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, 2015
5. Αλέξης Ηρακλειδης, Ανάλυση και επίλυση συγκρούσεων, Ι.Σιδέρης 2011

Συνιστώμενη βιβλιογραφία

1. Σωτήρης Ρούσσοσ, Η κινούμενη άμμος. Ζητήματα περιφερειακής ασφάλειας στη Μέση Ανατολή και την Ευρασία, Μελάι, 2007, Αθήνα.
2. Ιωάννης Βαρβιτσιώτης, Σωτήρης Ρούσσοσ, Τυφλοί στρατοί. Η Δύση και η απειλή του ισλαμικού φονταμενταλισμού, Καστανιώτης, 2008, Αθήνα.
3. Ιωάννης Αρμακόλας & Θάνος Ντόκος (επιμ.), Από τα Βαλκάνια στη Νοτιοανατολική Ευρώπη: προκλήσεις και προοπτικές, Σιδέρης, 2011
4. Γιάννης Βαληνάκης, Κωνσταντίνα Μπότσιου, Διεθνείς σχέσεις και στρατηγική στην πυρηνική εποχή, Παρατηρητής, 2000, Θεσσαλονίκη.
5. Ειρήνη Χειλά, Ο ρόλος της μεσολάβησης στο χειρισμό κρίσεων: Ο ΟΗΕ στην εποχή της μοναδικής

- υπερδύναμης, Σιδέρης, 1999
6. Κωνσταντίνος Τσιτσελίκης, Επιβάλλοντας την ειρήνη. Η νομιμότητα των στρατιωτικών επεμβάσεων και τα όρια του ανθρωπισμού, Α.Σάκκουλας, 2001, Αθήνα
  7. Κλερ Πάλει, Μια παταγώδης αποτυχία των διεθνών σχέσεων : Η αποστολή καλών υπηρεσιών του Γενικού Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο, 1999-2004, Λιβάνη, 2006
  8. Roy J. Lewicki, David M. Saunders [and] John W. Minton, Η φύση των διαπραγματεύσεων, Κριτική, 2004
  9. Andrew Bacevich, Αμερικανική αυτοκρατορία. Πραγματικότητες και συνέπειες της Αμερικανικής διπλωματίας, Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2008, Θεσσαλονίκη
  10. John Brady Kiesling, Μαθήματα Διπλωματίας. Ο ρεαλισμός για μια υπερδύναμη που κανείς δεν την αγαπάει, Λιβάνης, 2006, Αθήνα.
  11. Ρότζερ Φίσερ, Ουίλιαμ Γιούρι [και] Μπρους Πάτον, Πετυχαίνω τη συμφωνία, , Καστανιώτης, 2001
  12. Ουίλιαμ Γιούρι, Πώς να ξεπερνάτε την άρνηση : Από την αντιπαλότητα στη συνεργασία, , Καστανιώτης, 2001
  13. Roger Fisher [και] William Ury, Κερδίζοντας το ναί : Πώς να διαπραγματεύεστε συμφωνίες χωρίς να ενδίδετε, , Μπίμπης, 2005
  14. I. W. Zartman (Ed.), Peacemaking in international conflict: Methods & techniques, Washington, DC: U.S. Institute of Peace Press, 2007.
  15. Chester Crocker, et al. (eds.) Leashing the Dogs of War: Conflict management in a divided world (Washington, D.C.: United States Institute of Peace Press, 2007)
  16. Blum, Gabriella, Islands of Agreement: Managing Enduring Armed Rivalries. Cambridge: Harvard, 2007
  17. Michael Brecher, Crises in World Politics, Theory and Reality, Pergamon, 1993.
  18. Michael Brecher, A Century of Crisis and Conflict in the International System: Theory and Evidence, Palgrave-Macmillan, 2017.
  19. Michael Brecher, *The World of Protracted Conflicts*, Rowman and Littlefield Lexington Books, 2016.
  20. Ramsbotham, O., Woodhouse T., & Miall, H., Contemporary conflict resolution. Malden, MA: Polity Press, 2005

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- Journal of Conflict Resolution
- Journal of Peace Research
- International Peacekeeping
- Security Dialogue
- Global Governance
- Peace and Change

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Πολιτικής Επιστήμης & Διεθνών Σχέσεων		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	E2200E	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Εαρινό
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	«ΘΕΜΑΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ»		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	1,6	
Βιβλιοπαρουσίαση		1,4	
Συγγραφή Εργασίας		1,4	
Προφορική Παρουσίαση		0,3	
Σύνολο		4,7 (≈5)	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Εισαγωγή στην Πολιτική Κοινωνιολογία I		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι (στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uop.gr/courses/PEDIS372/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Γνώσεις: Ολοκληρώνοντας οι φοιτητές το μάθημα θα πρέπει να είναι σε θέση να κατανοούν βασικές προβληματικές και στοιχεία αναφορικά με τον υποκλάδο της οικονομικής κοινωνιολογίας, καθώς και πως αυτά υπεισέρχεται και ασκούν επιρροή σε αντικείμενα που άπτονται της πολιτικής επιστήμης. Επίσης θα έχουν εστιάσει οι ίδιοι σε ένα επί μέρους θέμα οικονομικής κοινωνιολογίας σε διασύνδεση με το πλαίσιο της πολιτικής επιστήμης, το οποίο θα επεξεργαστούν υιοθετώντας τις συγγραφικές ακαδημαϊκές συμβάσεις, στις οποίες θα έχουν εκτεθεί ενώ θα έχουν εκτεθεί σε πλειάδα άλλων ειδικότερων θεμάτων.

Ικανότητες: Ανάπτυξη ικανότητας γραπτού λόγου με καλλιέργεια και χρήση βιβλιογραφίας με συγκέντρωση πληροφοριών από ποικίλες πηγές. Συνδυαστική συνόψιση κειμένων και ανάπτυξη δυνατότητας προφορικής παρουσίασης με ανάπτυξη επιχειρήματος. Παρουσιάσουν σε κοινό υλικού συγκεκριμένη-περιορισμένης έκτασης.

Δεξιότητες: Ενίσχυση της χρήσης και υιοθέτησης των ακαδημαϊκών συμβάσεων ως προς τη συγγραφή κειμένων. Σύνδεση ενός επί μέρους θέματος με ένα ευρύτερο-γενικότερο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

<i>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</i>	<i>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</i>
--	--

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις Λήψη αποφάσεων Αυτόνομη εργασία Ομαδική εργασία Εργασία σε διεθνές περιβάλλον Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης ..... Άλλες... .....
---	--

Το συγκεκριμένο μάθημα επιδιώκει και αποσκοπεί στην υιοθέτηση και χρήση γενικών ικανοτήτων αναζήτησης, ανάλυσης και σύνθεσης δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των κατάλληλων ψηφιακών τεχνολογιών που θα επιτρέψουν στους φοιτητές να προσαρμοστούν σε ένα νέο για αυτούς μαθησιακό πεδίο, να επιλέξουν θέμα και να το χειριστούν κατάλληλα και να λάβουν επί αυτών αποφάσεις ώστε να εργαστούν αυτόνομα για την προφορική παρουσίαση και την τελική συγγραφή συγκεκριμένης θεματικά εργασίας. Η τελευταία καθώς επιδιώκεται να είναι όχι απλά παραθετική αλλά συνθετική και, στο βαθμό του δυνατού, να διακρίνεται από κριτική διάσταση, προκαλεί την υιοθέτηση αντίστοιχων γενικών δεξιοτήτων οι οποίες αναμένεται να αναπτυχθούν από τους φοιτητές κατά τη διάρκεια πραγματοποίησης του έργου τους.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σύντομη Περιγραφή Μαθήματος: Από την εμφάνιση της επιστήμης της κοινωνιολογίας η οικονομία έχει αποτελέσει βασικό αντικείμενο διερεύνησης και μελέτης της. Η οικονομία, η οποία προκαταρκτικά μπορεί να χαρακτηριστεί ως η αλληλόδραση ανάμεσα σε άτομα, ομάδες, θεσμούς, κοινωνίες και το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον τους στα πλαίσια του οποίου δημιουργούν τη ζωή τους, εξετάζεται από την κοινωνιολογία ως ένα από τα πλέον σύνθετα και ενδιαφέροντα κοινωνικά φαινόμενα.

Κατά την τελευταία τριακονταπενταετία η οικονομική κοινωνιολογία έχει γνωρίσει αλματώδη ανάπτυξη και αποτελεί έναν από τα πλέον ευρείς, σύνθετους και ζωντανούς υποκλάδους της κοινωνιολογίας, ορίζεται δε από δύο κυρίως διαστάσεις. Αφενός, από την επιδίωξη να κατανοηθούν κοινωνιολογικά οι οικονομικές διεργασίες και δομές, ευρύτερα τα οικονομικά φαινόμενα. Αφετέρου, από την άσκηση κριτικής στην καθιερωμένη οικονομικού τύπου ανάλυση των οικονομικών φαινομένων, καθώς και σε ορισμένες από τις προϋποθέσεις της.

Στο εισαγωγικό αυτό μάθημα επιδιώκεται, η κατ' αρχήν εξέταση ορισμένων όψεων της κοινωνιολογικής διάστασης της οικονομικής ζωής. Πιο συγκεκριμένα, το μάθημα αυτό επικεντρώνεται στην εξέταση της οικονομικής δραστηριότητας ως μορφής κοινωνικής δράσης, μελετά το κοινωνικό πλαίσιο στο οποίο εδράζεται η οικονομική δράση και προσεγγίζει τη μελέτη της κοινωνικής κατασκευής των οικονομικών θεσμών και πρακτικών.

Το μάθημα αναπτύσσεται σε 13 μαθήματα-ενότητες. Η παρακάτω αρίθμηση αναφέρεται στην αντίστοιχη εβδομάδα του μαθήματος.

Τίτλος ενότητας & συνοπτική περιγραφή της:

Εξετάζονται οι οπτικές οι οποίες έχουν αναπτυχθεί στα πλαίσια της οικονομικής κοινωνιολογίας, σε κατόπιν ορισμένα ειδικότερα θέματα.

1. Εισαγωγή.
2. Αφετηρία αποτελεί η εξέταση της οικονομικής κοινωνιολογίας των κλασικών της πολιτικής οικονομίας και κοινωνιολογίας: των Άνταμ Σμιθ, Καρλ Μαρξ, Εμίλ Ντουρκχάιμ, Μαξ Βέμπερ, Βιλφρέδο Παρέτο και Γκέοργκ Ζίμμελ.
3. Εξετάζονται οι προσεγγίσεις των Τζόζεφ Σούμπετερ, των δομο-λειτουργιστών (Τάλκοτ Πάρσονς & Νηλ Σμέλσερ), όπως και του Καρλ Πολάνυι.
4. Η «Νέα Οικονομική Κοινωνιολογία»: εξετάζονται οι συμβολές του Μαρκ Γκρανοβέτερ και θα παρουσιαστούν όψεις της οικονομικής κοινωνιολογίας των αγορών μέσα από το έργο των Ρίκαρντ Σουέντμπεργκ.
5. Επέκταση της παρουσίασης αναφορικά με τις αγορές εστιάζοντας στο έργο των Κ. Γκρήτς, Ρόναλντ Ντορ, Στούαρτ Μακώλεϋ, Βιβιάννα Ζέλιζερ, Μπέρναρντ Μπάρμπερ, Γκόντφρεύ Ίνγκαμ και Τζών Λη, όπως και στο πρόβλημα των ορίων ανάμεσα στην οικονομική και την κοινωνιολογία.
6. Παρουσίαση-συζήτηση ορισμένων θεμελιακής σημασίας οικονομικών διεργασιών στα πλαίσια τόσο της προβληματικής των αναπτυγμένων και υποανάπτυκτων κοινωνιών, όσο και των υπαρκτών καταταλιστικών και κεντρικά διευθυνομένων κοινωνιών. Εδώ, όπου αυτό είναι απαραίτητο, υιοθετείται η ιστορική-συγκριτική προσέγγιση.
7. Ειδικότερα θέματα οικονομικής κοινωνιολογίας: ο σύγχρονος καταταλισμός και η συζήτηση για την Προτεσταντική Ηθική της Εργασίας (Μ. Βέμπερ και άλλοι).
8. Ειδικότερα θέματα οικονομικής κοινωνιολογίας: η νεωτερική διάσταση,
9. Ειδικότερα θέματα οικονομικής κοινωνιολογίας: η κοινωνική έδραση των οικονομικών φαινομένων, η κοινωνική κατασκευή οικονομικών θεσμών και πρακτικών όπως και της πραγματικότητας,
10. Ειδικότερα θέματα οικονομικής κοινωνιολογίας: το χρήμα ως κοινωνική σχέση. Το πρόβλημα της

<p>κατανάλωσης και των ταυτοτήτων.</p> <p>11. Ειδικότερα θέματα οικονομικής κοινωνιολογίας: η εμπιστοσύνη και το κοινωνικό κεφάλαιο.</p> <p>12. Ειδικότερα θέματα οικονομικής κοινωνιολογίας: η μετανάστευση, η οικονομική κρίση, η ευμάρεια.</p> <p>13. Σύνοψη και συμπεράσματα</p>
--

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Διαλέξεις πρόσωπο με πρόσωπο, • ερωταποκρίσεις, • παρουσιάσεις φοιτητών και σχετική συζήτηση. 												
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<p>Χρήση της Πλατφόρμας Τηλεκπαίδευσης E-Class, στη διδασκαλία και στην υποστήριξη των δραστηριοτήτων του μαθήματος. Επίσης, στην επικοινωνία με τους φοιτητές, η οποία διεξάγεται και με μηνύματα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.</p>												
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th><i>Δραστηριότητα</i></th> <th><i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Διαλέξεις</td> <td>39 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Βιβλιοπαρουσίαση</td> <td>34 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Συγγραφή Εργασίας</td> <td>36 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Προφορική Παρουσίαση</td> <td>8 ώρες</td> </tr> <tr> <td>Σύνολο</td> <td>117</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>	Διαλέξεις	39 ώρες	Βιβλιοπαρουσίαση	34 ώρες	Συγγραφή Εργασίας	36 ώρες	Προφορική Παρουσίαση	8 ώρες	Σύνολο	117
<i>Δραστηριότητα</i>	<i>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</i>												
Διαλέξεις	39 ώρες												
Βιβλιοπαρουσίαση	34 ώρες												
Συγγραφή Εργασίας	36 ώρες												
Προφορική Παρουσίαση	8 ώρες												
Σύνολο	117												
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η αξιολόγηση των φοιτητών γίνεται γραπτώς με παρουσίαση ατομικών εργασιών και παράδοση της τελικής εκδοχής εργασιών, γραμμένων στην ελληνική γλώσσα. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 0-10 και περιλαμβάνει για την καθεμία/καθένα φοιτήτρια/ή, τα παρακάτω:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραπτή περίληψη του άρθρου του Μ. Γκρανοβέτερ για την κοινωνική έδραση των οικονομικών φαινομένων-υποχρεωτική. Προσμετρείται στο 20% του συνολικού βαθμού. Παραδίδεται ηλεκτρονικά την 6^η εβδομάδα των μαθημάτων, δηλαδή. Μέγεθος περίληψης 2000 λέξεις (± 10%). Το κείμενο είναι αναρτημένο και διαθέσιμο στο E-class του μαθήματος. • Προφορική παρουσίαση στη τάξη του επιλεγθέντος κειμένου/θέματος – υποχρεωτική. Η παρουσίαση πραγματοποιείται ημέρα και ώρα που θα ορίζεται στην τάξη. Η κάθε παρουσίαση διαρκεί έως 15 περίπου λεπτά. Ακολουθούν ερωταποκρίσεις. • Τελική γραπτή εργασία σε θέμα το οποίο έχει συμφωνηθεί: Βαθμός, έως 70% (βαθμολογείται συνδυαστικά με την προφορική παρουσίαση). Παραδίδεται ηλεκτρονικά στο e-mail του διδάσκοντος. Προθεσμία έως και την τελευταία ημέρα της εξεταστικής περιόδου του Ιουνίου/Ιουλίου. Μέγεθος εργασίας: 3500-4000 λέξεις (± 10%). • Συμμετοχή στην τάξη: προσμετράτε στο 10% του συνολικού βαθμού. Σύνολο: 100%. 												

Όλα τα παραπάνω αναφερόμενα κριτήρια αξιολόγησης είναι αναρτημένα στις σελίδες στο E-class του μαθήματος.

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία που προτείνονται

- ❖ Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (επιμ.) (2006). *Κείμενα Οικονομικής Κοινωνιολογίας*, Αθήνα, εκδόσεις Gutenberg. (διανέμεται).
- ❖ Trigilia, Carlo (2004). *Οικονομική Κοινωνιολογία*. Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση.
- ❖ Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (σε επεξεργασία-2019), *Εισαγωγή στην Οικονομική Κοινωνιολογία*. Είναι διαθέσιμα σε ηλεκτρονική μορφή πέντε κεφάλαια και γλωσσάριο, τα οποία έχουν αναρτηθούν στο E-class του μαθήματος.

Σημείωση: τα παρακάτω σημειωμένα με αστερίσκο (*) κείμενα σταδιακά θα είναι διαθέσιμα σε ηλεκτρονική μορφή από το E-class.

- * Koniordos, Sokratis M. (2007), "Economic Sociology: Problems and Prospects", *Current Sociology*, 55(1), σελ. 5-10 [DOI: 10.1177/0011392107070130].
- * Koniordos, Sokratis M. (2007), "Social Capital", article for the *International Encyclopedia of the Social Sciences, 2nd edition*, W. Darity (ed.), Macmillan Reference USA (Thomson Gale), New York.
- * Koniordos, Sokratis M. (2007), "Sociology, Economic", article for the *International Encyclopedia of the Social Sciences, 2nd edition*, W. Darity (ed.), Macmillan Reference USA (Thomson Gale), New York.
- * Koniordos, Sokratis M. (2008, "Social Capital Contested", *International Review of Sociology*, Vol. 18, No2, July, σελ. 317-337
- * Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (2002), «Σχετικά με τη Νέα Οικονομική Κοινωνιολογία», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τεύχος No 108-109, σσ. 69-99.
- * Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (2006), «Κοινωνικό Κεφάλαιο: Μεταξύ θεωρητικής σαφήνειας και σύγχυσης», *Επιστήμη και Κοινωνία*, No 16, Άνοιξη-Καλοκαίρι, σελ. 1-38.
- * Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (2008), «Το Ζήτημα της Κοινωνικής Έδρασης και της Κοινωνικής Κατασκευής των Κοινωνικο-οικονομικών Φαινομένων», (επιμέλεια & εισαγωγή) (2008), *Θεωρητικά Διλήμματα και Κοινωνική Πραγματικότητα*, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, σελ. 125-157.

Θεματολόγιο και Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Ακολουθεί ενδεικτικό θεματολόγιο και βιβλιογραφία απ' όπου οι φοιτητές μπορούν να επιλέξουν θέμα παρουσίασης.

1. Η πολιτική οικονομία και η κριτική της: Κ. Μαρξ.

- Hindess, Barry (ed.) (1981), *Sociological Theories of the Economy*, London, Macmillan.
- Μαρξ Καρλ, 1979, *Οικονομικά και Φιλοσοφικά Χειρόγραφα*, Αθήνα, Εκδόσεις, Γλάρος.
- Μαρξ Καρλ, 1989, *Grundrisse . Βασικές Γραμμές της Κριτικής της Πολιτικής Οικονομίας*, τόμοι Α' και Β', μετάφραση Δ. Διβάρη, Αθήνα, Εκδόσεις Στοχαστής.
- Μαρξ Καρλ, 1989, *Το Κεφάλαιο: Κριτική της πολιτικής οικονομίας*, 3 τόμοι, μετάφραση Παναγιώτη Μαυρομάτη, Αθήνα, Εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή.

2. Οικονομική δράση κι ορθολογική οργάνωση στη Βεμπεριανή κοινωνιολογία του καπιταλισμού.

- Hindess, Barry (ed.) (1981), *Sociological Theories of the Economy*, London, Macmillan.
- Holton, R., and Turner, B. S. (1989), *Max Weber on Economy and Society*, London.
- Peukert, Helge (2004), "Max Weber: Precursor of Economic Sociology and Heterodox Economics?", *The American Journal of Economics and Sociology*, 63 (5), σ. 997-1020.
- Swedberg Richard, 1998, *Max Weber and the Idea of Economic Sociology*, Princeton,
- Weber Max, 1978, *Economy and Society*, επιμ. των Guenther Roth και Claus Wittich, two volumes, Berkeley, University of California Press.
- Weber Max, 1981, *General Economic History*, New Brunswick, NJ., Transaction
- Βέμπερ Μαξ, 1997, *Η Προτεσταντική Ηθική και το Πνεύμα του Καπιταλισμού*, μετάφραση Μ. Γ. Κυπραίος, Αθήνα, Gutenberg.
- Κόλλινς, Ράντωλ (2006), «Η Τελευταία Θεωρία του Βέμπερ για τον Καπιταλισμό. Μια συστηματοποίηση», σε Σ. Μ. Κονιόρδος (επιμ.), *Κείμενα Οικονομικής Κοινωνιολογίας*, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

3. Ο Ζίμελ και η κοινωνιολογία του καπιταλισμού (Φιλοσοφία του Χρήματος).

- Dodd Nigel, 1994, *The Sociology of Money: Economics, Reason and Contemporary Society*, Cambridge, Polity Press.
- Frisby, David (1984), *Georg Simmel*, London, Ellis Horwood and Tavistock.
- Georg Simmel (2004), *Περιπλάνηση στη Νεωτερικότητα*, Αθήνα, Αλεξάνδρεια.
- Hindess, Barry (ed.) (1981), *Sociological Theories of the Economy*, London, Macmillan.
- Wolff, Kurt H. (1964), *The Sociology of Georg Simmel*, New York, The Free Press.

4. Η δομο-λειτουργιστική θεωρία για την οικονομία Τ. Πάρσονς (καθώς και η *Economy and Society* των Τ. Πάρσονς και Ν. Σμέλσερ).

- Hindess, Barry (ed.) (1981), *Sociological Theories of the Economy*, London, Macmillan.
- Martinelli Alberto και Smelser Neil J., (επιμ.) 1990, *Economy and Society: Overviews in economic sociology, Current Sociology*, 38(2/3), Φθινόπωρο/Χειμώνας.
- Parsons Talcott και Smelser Neil, 1956, *Economy and Society: A study in the intergration of economic and social theory*, New York, Free Press.
- Parsons Talcott, 1968, *The Structure of Social Action: A study of social theory with special reference to a group of recent European writers*, Two volumes, New York, Free Press.
- Smelser Neil και Swedberg Richard, 1994, «The Sociological Perspective on the Economy», στο Ν. Smelser και R. Swedberg (επιμ.), *The Handbook of Economic Sociology*, Princeton, Princeton University Press and Russell Sage Foundation, σ. 3-26.
- Smelser Neil, (επιμ.), 1965, *Readings on Economic Sociology*, Englewood Cliffs, NJ, Prentice-Hall.
- Smelser Neil, [1963]1974, *Κοινωνιολογία του Οικονομικού Βίου*, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση.
- Smelser Neil, 1959, *Social Change in the Industrial revolution: An application of theory to the British cotton industry*, Chicago, Chicago University Press.
- Πάρσονς, Τάλκοτ (2005), «Τα Ελατήρια των Οικονομικών Δραστηριοτήτων», σε Σ. Μ. Κονιόρδος (επιμ.), *Κείμενα Οικονομικής Κοινωνιολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

5. Κοινωνικο-οικονομική ανάπτυξη και νέο-μαξιστικές θεωρίες.

- D. Lehman (ed.) (1979), *Development Theory: Four critical essays*, pp. 9-30. London: Frank Cass.
- Furtado, Celso (1973), "The Concept of External Dependence in the Study of Underdevelopment", in C. K. Wilber (ed.), *The Political Economy of Development and Underdevelopment*, New York, Random House, σ. 118-23.
- Goldthorpe, John, H. (1977), *The Sociology of the Third World: Disparity and Involvement*, Cambridge, Cambridge University Press.
- Hindess, Barry (ed.) (1981), *Sociological Theories of the Economy*, London, Macmillan.
- Kay, Geoffrey (1979), *Development and Underdevelopment: A Marxist analysis*, London, Macmillan.
- Kerr, C. et al. (1960), *Industrialism and Industrial Man: The Problems of Labour and Management in Economic Growth*, Cambridge, Mass, Harvard University Press.
- Rostow, Walter, W. (1977), *The Stages of Economic Growth: A non-communist manifesto*, Cambridge, Cambridge University Press.
- Schumpeter Joseph Alois, 1970, *Καπιταλισμός, Σοσιαλισμός, Δημοκρατία*, Αθήνα, ΚΕΠΕ.
- Senghaas, D. (1985), *The European Experience: A historical critique of development theory*, Leamington Spa/Dover, Berg Publishers.
- Taylor, John, G. (1979), *From Modernization to Modes of Production: A critique of the sociologies of development and underdevelopment*, London, Macmillan.
- Wolpe, Harold (ed.) (1980), *The Articulation of Modes of Production: Essays from Economy and Society*, London, Routledge and Kegan Paul.
- Καυταντζόγλου Ιωάννα Λ., 1988, «Η Ιδεολογία του Τεχνικού Εκσυγχρονισμού: Από τους αστούς στους επιχειρηματίες καινοτόμους», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, No 71, σ. 84-101.
- Κύρτσης, Α. (επιμ.) (1999), *Κοινωνιολογία της Ανάπτυξης*, Αθήνα, Νήσος.

6. Θεωρίες για την κατανόηση των αγροτών (αγρότες και καπιταλισμός): Κ. Κάουτσκι, Β. Ι. Λένιν, Μάο Ζεντόνγκ, Τσαγιάνοφ.

- Banaji, Jairus (1980), "Summary of selected parts of Kautsky's *The Agrarian Question*", in H. Wolpe (ed.), *The Articulation of Modes of Production: Essays from Economy and Society*, London, Macmillan, σ. 45-92.
- Bernstein, Henry, (1979), "African Peasants: A theoretical framework", *The Journal of Peasant Studies*, 6 (4), σ. 421-43.
- Friedmann, Harriet (1978), "World Market, State, and Family Farm: Social bases of household production in the era of wage labour", *Comparative Studies in Sociology and History*. 20 (4), σ. 545-86.
- Kerblay, B. (1971), "Chayanov and the Theory of Peasantry as a Specific Type of Economy", in T. Shanin (ed.), *Peasants and Peasant Societies*, σ. 150-160.
- Mao, Zedong (1967), "The Analysis of Classes in Chinese Society", in *Selected Works*, volume 1, Peking, Foreign languages Publishing House, σ. 13-21.
- Newby, H. (1977), "Paternalism and Capitalism", in R. Scase (ed.), *Industrial Society: Class, cleavage and control*, London, George Allen and Unwin, σ. 59-73.
- Patnaik, Utsa (1979), "Neo-Populism and Marxism: The Chayanovian view of the agrarian question and its fundamental fallacy", *Journal of Peasant Studies* 6 (4), σ. 375-420.
- Λένιν, Β. Ι. (1978), *Η Ανάπτυξη του Καπιταλισμού στη Ρωσία*, Άπαντα, τόμος 5, Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή.

7. Το κοινωνικό κεφάλαιο και μερικά από τα προβλήματά του: Π. Μπουρντιέ, Τζ. Σ. Κόλεμαν, Ρ. Πάτναμ, Α Πόρτες, κ. ά. .

- Bourdieu, P. (1994), 'Social Capital: Preliminary notes', σε Ν. Παναγιωτόπουλος (επιμ.), Π. Μπουρντιέ: Κοινωνιολογικά Κείμενα, Αθήνα, Δελφίνι, σ. 91-95.
- Bourdieu, P. (2001), 'Forms of Capital', in M. Granovetter and R. Swedberg (eds), *The Sociology of Economic Life*, second edition, Boulder, Westview, σ. 96-111.
- Coleman, J. S. (1988), 'Social Capital in the Creation of Human Capital', *American Journal of Sociology*, 94, Supplement, σ. S95-S120.
- Coleman, J. S. (1990), *Foundations of Social Theory*, Cambridge, Mass, Harvard University Press.
- Fine, B. (2001), *Social Capital versus Social Theory: Political economy and social science at the turn of the millennium*, London, Routledge.
- Koniordos, S. M. (2008), "Social Capital Contested" *International Review of Sociology*, vol. 18(2), July, pp. 317-337.
- Koniordos, S. M. (ed.) (2005), *Networks, Trust and Social Capital: Theoretical and empirical investigations from Europe*, Aldershot: Ashgate.
- Portes, A. (1998), "Social Capital: Its origins and applications in modern sociology", *Annual Review of Sociology*, 24, σ. 1-24.
- Portes, A. (2000), "The Two Meanings of Social Capital", *Sociological Forum*, 15, σ. 1-12.
- Portes, A. and Mooney, M. (2002), "Social Capital and Community Development", in M. F. Guillén, R. Collins, P. England and M. Meyer (eds), *The New Economic Sociology: Developments in an emerging field*, New York, Russell Sage Foundation, σ. 303-29.
- Putnam, R. D. (1993b), "The Prosperous Community: Social capital and public life", *The American Prospect*, 4 (13), March 21.
- Putnam, R. D. (2000), *Bowling Alone: The collapse and revival of American community*, New York: Touchstone.
- Putnam, R. D., with Leonardi, R. and Nanetti, R. Y. (1993), *Making Democracy Work: Civic traditions in modern Italy*, Princeton University Press, Princeton, NJ.
- Woolcock, M. (1998), "Social Capital and Economic Development: Towards a theoretical synthesis and policy framework", *Theory and Society*, 27(2), σ. 151-208.
- Κονιόρδος, Σ. Μ. (2006), «Κοινωνικό Κεφάλαιο: Μεταξύ θεωρητικής σαφήνειας και σύγχυσης», *Επιστήμη και Κοινωνία*, No 16, σελ. 1-38.
- Κονιόρδος, Σ. Μ. (2006), «Κομματοκρατία, 'Μέσα' και Κοινωνικό Κεφάλαιο: Διαστάσεις ρύθμισης της έρευνας στην Ελλάδα», σε Α. Αφουξενίδη και Μ. Αλεξάκη (επιμ.), *Πολιτική Κοινωνιολογία: Έξι κείμενα αφιερωμένα στην Ιωάννα Λαμπίρη-Δημάκη*, Αθήνα, Παπαζήσης σελ. 83-101.
- Κονιόρδος, Σ. Μ. (2008), «Το Ζήτημα της Κοινωνικής Έδρασης και της Κοινωνικής Κατασκευής των Κοινωνικο-οικονομικών Φαινομένων» (2008), σε Σωκράτης Μ. Κονιόρδος (επιμ.), *Θεωρητικά Διλήμματα και Κοινωνική Πραγματικότητα*, Πάτρα, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, σελ. 127-159.

8. Ερμηνείες της αγοράς: Καρλ Μαρξ, Καρλ Πολάνυι, Χάρισον Ουάιτ, κ.ά.

- Adaman Fikret, Devine, Pat and Ozkaynak, Begum (2003), "Reinstituting the Economic Process: (Re)embedding the Economy in Society and Nature", *International Review of Sociology*, Vol. 13, No. 2, σ. 357-74.
- Akerlof, George, A. (1970), "The Market for Lemons: Quality uncertainty and the market mechanism", *The Quarterly Journal of Economics*, 84 (3), σ. 488-500.
- Du Gay, Paul (ed.) (1997), *Production of Cultures - Cultures of production*, London, Sage.
- King, Lawrence (2001), "Making Markets: A comparative study of postcommunist managerial strategies in Central Europe", *Theory and Society*, 30, σ. 493-538.
- Podolny, Joel, M. (1993), "A Status-Based Model of Market Competition", *American Journal of Sociology*, 98 (4), σ. 829-72
- Polanyi, Karl (1957), "The economy as instituted process", in Polanyi, K., Arensberg, C. and Pearson, H. (eds), *Trade and Market in the Early Empires*, Glencoe, IL, The Free Press.
- Rauch, J. E. and Hamilton, G. G. (2001), "Networks and Markets: Concepts for bridging disciplines", in J. E. Rauch and A. Castella (eds), *Networks and Markets*, New York, Russell Sage Foundation, σ. 1-29.
- Sandel, Michael, J. (1998), "What Money Can't Buy: The Moral Limits of Markets", *The Tanner Lectures on Human Values*, Delivered at Brasenose College, Oxford, May 11 and 12, 1998, (mimeo), σ. 36.
- Suneja, Vivek (ed.) (2000), *Understanding Business: Markets*, London, Routledge and the Open University.
- Uzzi, Brian and Lancaster, Ryon (2004), "Embeddedness and Price Formation in the Corporate Law Market", *American Sociological Review*, 69, σ. 319-344.
- White, Harrison, C. (1981), "Where Do Markets Come From?", *American Journal of Sociology*, 87 (3), pp. 517-47.
- Γκηρτζ, Κλίφορντ (2005), «Η Οικονομία του Παζαριού: Πληροφορίες και αναζήτηση στο μάρκετινγκ των χρωκίων», σε Σ. Μ. Κονιόρδος (επιμ.), *Κείμενα Οικονομικής Κοινωνιολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Ζέλιζερ, Βιβιάννα (2006), «Ανθρώπινες Αξίες και Αγορά: Η περίπτωση της ασφάλειας ζωής και θανάτου στην Αμερική του 19^{ου} αιώνα», σε Σ. Μ. Κονιόρδος (επιμ.), *Κείμενα Οικονομικής Κοινωνιολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Οδυσσέας.
- Μακώλεϋ, Στούαρτ (2006), «Μη-Συμβολαιακές Σχέσεις στις Επιχειρήσεις: Μια προκαταρκτική μελέτη», σε Σ. Μ. Κονιόρδος (επιμ.), *οπ. παρ.*

- Μαρξ Καρλ, 1989, *Grundrisse. Βασικές Γραμμές της Κριτικής της Πολιτικής Οικονομίας*, τόμοι Α' και Β', μετάφραση Δ. Διβάρη, Αθήνα, Εκδόσεις Στοχαστής.
- Μαρξ Καρλ, 1989, *Το Κεφάλαιο: Κριτική της πολιτικής οικονομίας*, 1ος τόμος, μετάφραση Παναγιώτη Μαυρομάτη, Αθήνα, Εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή.
- Ντορ, Ρόναντ (2006), «Η Αγαθή Προαίρεση και το Πνεύμα του Καπιταλισμού της Αγοράς», σε Σ. Μ. Κονιόρδος (επιμ.), οπ. παρ.
- Πολάνυι, Καρλ (2001), *Ο Μεγάλος Μετασχηματισμός*, μετάφραση Κ. Γαγανάκη, Σκόπελος, Νησίδες.
- Πολάνυι, Καρλ (2006), «Η Οικονομία ως Θεσμολογική Διαδικασία», σε Σ. Μ. Κονιόρδος (επιμ.), *Κείμενα Οικονομικής Κοινωνιολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Σουέντμπεργκ, Ρίκαρντ (2006), «Οι Αγορές ως Κοινωνικές Δομές», σε Σ. Μ. Κονιόρδος (επιμ.), οπ. παρ.

9. Το κράτος, η οικονομία και η κοινωνία - σύγχρονες ελληνικές προσεγγίσεις: Ν. Πουλιαντζής, Κ. Τσουκαλάς, Ν. Μουζέλης, Κ. Βεργόπουλος, κ. ά. .

- Mouzelis, Nikos (1980), "Capitalism and the Development of the Greek State", σε R. Scase (ed.), *The State in Western Europe*, London, Croom Helm, σ. 241-73.
- Βεργόπουλος, Κώστας (1978), *Κράτος και Οικονομική Πολιτική στην Ελλάδα κατά τον Δέκατο-ένατο Αιώνα: Η ελληνική κοινωνία, 1880-1895*, Αθήνα, Εξάντας.
- Βεργόπουλος, Κώστας (1979), *Εθνισμός και Οικονομική Ανάπτυξη: Η Ελλάδα κατά την μεσοπολεμική περίοδο*, Αθήνα, Εξάντας.
- Βεργόπουλος, Κώστας (1985), «Οικονομική Κρίση και Εκσυγχρονισμός στην Ελλάδα και τον Ευρωπαϊκό Νότο», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, No 58, σ. 92-130.
- Βεργόπουλος, Κώστας κ. ά. (1985), *Το Κράτος στον Περιφερειακό Καπιταλισμό*, Αθήνα, Εξάντας.
- Μουζέλης, Νίκος (1978), *Σύγχρονη Ελλάδα: Όψεις Υπανάπτυξης*, Αθήνα, Εξάντας.
- Νικολινάκος, Μάριος (1976), *Μελέτες Πάνω στον Ελληνικό Καπιταλισμό*, Αθήνα, Νέα Σύνορα.
- Πουλιαντζής, Νίκος (1978), *Classes in Contemporary Capitalism*. London: Verso [Κοινωνικές Τάξεις στο Σύγχρονο Καπιταλισμό, Αθήνα, Θεμέλιο].
- Σαμαράς, Γιάννης (1986), *Κράτος και Κεφάλαιο στην Ελλάδα*, Αθήνα, Σύγχρονη Εποχή.
- Τσουκαλάς, Κωνσταντίνος (1986), *Κράτος, Κοινωνία, Εργασία στην Μεταπολεμική Ελλάδα*, Αθήνα, Θεμέλιο.

10. Η «νέα οικονομική κοινωνιολογία»: Κοινωνική έδραση των οικονομικών φαινομένων, κοινωνική κατασκευή, κοινωνικά δίκτυα. Συμβολές των Μ. Γκρανοβέττερ, Ρ. Σουέντμπεργκ, Α. Πόρτες, και άλλων.

- Becker Gary S., (1993), "Nobel Lecture: The economic way of looking at behaviour", *Journal of Political Economy*, 101, σ. 385-409.
- Beckert Jens (1996), "What is Sociological About Economic Sociology? Uncertainty and the Embeddedness of Economic Action", *Theory and Society*, 25, σ. 803-40.
- Berger Peter L. και Luckmann Thomas (1966), *The Social Construction of Reality: A treatise in the sociology of knowledge*, New York, Anchor Books.
- Burt, R. S. (1995), *Structural Holes: The Social Construction of Competition*, Cambridge, Mass., Harvard University Press.
- Castells, Manuel (1997), *The Information Age: Economy, Society and Culture*, three volumes, Oxford, Blackwell.
- Emirbayer, Mustafa και Goodwin, Jeff (1994), "Network Analysis, Culture and the problem of Agency", *American Journal of Sociology*, 99(6), σ. 1411-1454.
- Portes, A. and Sensenbrenner, J. (1996), "Embeddedness and Immigration: Notes on the social determinants of economic action", *American Journal of Sociology*, 98(6) pp. 1320-1350.
- Powell, W. W. and Smith-Doerr, L. (1994), "Networks and Economic Life", in N. J. Smelser and R. Swedber (eds)(1994), *The Handbook of Economic Sociology*, Princeton/New York, Princeton University Press/Russell Sage Foundation, σ. 368-402.
- Scott, John (2001), *Social Network Analysis: A handbook*, second edition, London, Sage.
- Wasserman S. and Faust K. (1998), *Social Network Analysis: Methods and applications*, Cambridge, Cambridge University Press.
- Wellman, B. and Berkowitz, S. D. (eds) (1997), *Social Structures: A network approach*, JAI Press, Greenwich, CT.
- Γκρανοβέττερ, Μαρκ (2006), «Οικονομική Δράση και Κοινωνική Δομή: Το πρόβλημα της έδρασης», σε Σ. Μ. Κονιόρδος (επιμ.), *Κείμενα Οικονομικής Κοινωνιολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.
- Κονιόρδος, Σωκράτης (2010), «Νέα Οικονομική Κοινωνιολογία ως Αντίδραση στον 'Οικονομικό Ιμπεριαλισμό': Η έννοια της έδρασης», *Επιστήμη και Κοινωνία*, No 25, σελ. 163-186.

11. Η «Κρίση»

- Aspers, Patrick. (2007), "Theory, Reality, and Performativity in Markets", *American Journal of Economics and Sociology*, vol. 66 (2): 379-398.
- Bloor, D. (forthcoming 2013), "The Performative Theory of Institutions", in B. Kaldis (ed.), *Encyclopedia of Philosophy and the Social Sciences*, Thousand Oaks, CA.: Sage.
- Callon, M. (ed.) (1998), *The Laws of the Market*. Oxford, Blackwell.
- Foster, J. B. (2007), "The Financialization of Capitalism", *Monthly Review*, vol. 58 (11): 1-12.

- Foster, J. B. (2008), "The Financialization of Capitalism and the Crisis", *Monthly Review*, vol. 59 (11): 1-19
- Foster, J. B. (2010), "The Financialization of Accumulation", *Monthly Review*, vol. 62 (5): 1-17.
- Hardie, I. and MacKenzie, D. (2007), "Assembling an Economic Actor: The *agencement* of a Hedge Fund", *The Sociological Review*, vol. 55 (1): 57-80.
- Hudson, Michael (2010), "From Marx to Goldman Sachs: The Fictions of Fictitious Capital, and the Financialization of Industry", *Critique*, vol. 38 (3): 419-444.
- Koniordos, Sokratis (2011), "Living on Borrowed Money: On the Social Context and Response of the Current Greek Crisis", *Economic Sociology: The European electronic newsletter*, vol. 12 (3) July: 48-57.
- Koniordos, Sokratis (2012), "Enquête on the current financial crisis – Greece", *European Societies*, 14:1, 139-141.
- Krippner, G. R. (2005), "The Financialization of the American Economy", *Socio-Economic Review*, vol. 3: 173-208.
- Lyrantzis, Ch. (1984), "Political Parties in Post-junta Greece: A case of 'bureaucratic clientelism'?" *West European Politics*, vol. 7 (2): 99-118.
- MacKenzie, D., Muniesa, G. and Siu, L (eds)(2007), *Do Economists Make Markets? On the Performativity of Economics*, Princeton: Princeton University Press.
- Mann, Michael (2010), "Οι διαφορετικές επιπτώσεις του νεοφιλελευθερισμού σε όλο τον κόσμο", σε Σ. Κονιόρδος και Ν. Φωτόπουλος (επιμ.), *Φτώχεια, Ανισότητες και Εκπαίδευση στο Πλαίσιο της Παγκοσμιοποίησης*, Αθήνα: εκδόσεις ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ, σελ. 99-126.
- Mudge, S. L. (2008), "What is Neo-liberalism?", *Socio-Economic Review*, vol. 6: 703-731.
- Orhangazi, Ö. (2008), "Financialisation and Capital Accumulation in the Non-financial Corporate Sector: A theoretical and empirical investigation on the US economy: 1973-2003", *Cambridge Journal of Economic*, vol. 32 (6): 863-886.
- Passoth, J.-H. and Rowland, N. J. (2010), "Actor-Network State: Integrating actor-network theory and state theory", *International Sociology*, vol. 25(6): 818-841.
- Stockhammer, E. (2004), "Financialisation and the Slowdown of Accumulation", *Cambridge Journal of Economic*, vol. 28 (5): 719-741.
- Stuckler, D. et altri (2011) 'Effects of the 2008 recession on health: a first look at European data', *The Lancet*, 378 (July 9): 124_5.
- Βερέμης, Θ. και Τσοούκας, Χ. (επιμ.) (2011), *Η Ανατομία της Κρίσης: Η παθογένεια της ελληνικής κοινωνίας μέσα από άρθρα δημοσιευμένα στην εφημερίδα 'Καθημερινή'*, Αθήνα: Σκάι βιβλίο.
- Κονιόρδος, Σωκράτης (υπό έκδοση), «Οι Ελληνικές Πολιτικές Ελίτ και η Γοητεία του Νεοφιλελευθερισμού: Η Συμβολή τους στη Δημιουργία της Οικονομικής Κρίσης», σε Α-Ι. Δ. Μεταξά (επιμ.), *Πολιτική Επιστήμη: Διακλαδική και κριτική προσέγγιση της πολιτικής πράξης*, Για τον τόμο: δ' 'Πολιτική Κοινωνιολογία', Αθήνα, εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, σσ. 16.
- Μουζέλης, Νίκος (2012), «Μεταπολίτευση: Από τη μυθοποίηση στον αφορισμό - Μία προσέγγιση αποτίμησης», Ομιλία στον ΟΠΕΚ, Αθήνα, 30/1/12, προσβάσιμο από: http://www.koinoniapoliton.gr/paremvasi/sites/default/files/elibraries/Mouzeliis_OPEK_30.1.2012.pdf

Πρόσθετη Βιβλιογραφία

- Alonso Luis Enrique, Rodríguez Carlos Jesús Fernández, and Rojo Rafael Ibáñez (2013), "From Consumerism to Guilt: Economic crisis and discourses about consumption in Spain", *Journal of Consumer Culture*, published online 28 June 2013.
- Bandelj, Nina (2009), "Towards an economic sociology of work", in N. Bandelj (ed.) *Economic Sociology of Work (Research in the Sociology of Work, Volume 18)*, pp. 1-20.
- Bandelj, Nina (2012), "Relational Work and Economic Sociology", *Politics & Society*, 40 (2): 175-201.
- Beckert, Jens (2005), "How Do Fields Change? The Interrelations of Institutions, Networks, and Cognition in the Dynamics of Markets", *Organization Studies*, vol. 31(05): 605-627.
- Beckert, Jens (2005), "Political and social interests in the transfer of property", *European Journal of Sociology/Archives Européennes de Sociologie*, vol. XLVI (2): 359-368.
- Beckert, Jens (2009), "The social order of markets", *Theory and Society*, vol. 38: 245-269.
- Beckert, Jens (2012), "The 'social order of markets' approach: a reply to Kurtuluş Gemici", *Theory and Society*, vol. 41: 119-125.
- Beckert, Jens and Wehinger, Frank (2013), "In the shadow: illegal markets and economic sociology", *Socio-Economic Review*, vol. 11, 5-30.
- [Beckert](#), Jens and [Zafirovski](#), Milan (eds)(2005), *International Encyclopedia of Economic Sociology*, London/New York, Routledge.
- Beunza Daniel, Hardie Iain and MacKenzie Donald (2006), "A Price is a Social Thing: Towards a Material Sociology of Arbitrage", *Organization Studies*, vol. 27 (5): 721-45.
- Bourdieu, Pierre. (1984), *Distinction. A social critique of taste*, New York, Routledge.
- Chaffee Daniel & Lemert Charles (2009), "Structuralism and Poststructuralism", in Bryan S. Turner (ed.) *The New Blackwell Companion to Social Theory*, Chichester, Wiley-Blackwell: 124-.
- Delanty, Gerard (2009), "The Foundations of Social Theory", in Bryan S. Turner (ed.) *The New Blackwell Companion to Social Theory*, Chichester, Wiley-Blackwell: 19-37.
- Dodd, Nigel (1994), *The Sociology of Money: Economics, reason and contemporary society*, Cambridge, Polity

- Press.
- du Gay Paul, Hall Stuart, Janes Linda, Mackay Hugh, and Negus Keith (2003), *Doing cultural studies: The story of the Sony Walkman*, London and Thousand Oaks, CA, Sage.
- Evans, Peter (1995), *Embedded Autonomy: States and Industrial Transformation*, Princeton University Press.
- Fligstein, Neil and Habinek, Jacob (2011), "This Time It's Different: The Spread of the Worldwide Financial Crisis, 2007-2010", Department of Sociology, University of California Berkeley, Ca. June, mimeo.
- Foster, J. B. (2007), "The Financialization of Capitalism", *Monthly Review*, vol. 58 (11): 1-12.
- Foster, J. B. (2008), "The Financialization of Capitalism and the Crisis", *Monthly Review*, vol. 59 (11): 1-19.
- Foster, J. B. (2010), "The Financialization of Accumulation", *Monthly Review*, vol. 62 (5): 1-17.
- Fourcade Marion and Healy Kieran (2007), "Moral Views of Market Society", *Annual Review of Sociology*, vol. 33: 285-311.
- Gallie, Duncan (2011), "Changing Perspectives in British Economic Sociology", *Sociological Research Online*, 16 (3) 19,
- Gallie, Duncan (2011), "Changing Perspectives in British Economic Sociology", *Sociological Research Online*, vol. 16 (3) 19.
- Garvía, Roberto (1996), "The Professional Blind in Spain", *Work, Employment, Society*, vol. 10(3, Septemebr): 491-508.
- Garvía, Roberto (2007), "Syndication, Institutionalization, and Lottery Play", *American Journal of Sociology*, vol. 113 (3, November): 603-652.
- Gerardi Kristopher, Goette Lorenz, and Meier Stephan (2013), "Numerical ability predicts mortgage default", *Proceedings of the National Academy of Sciences of the USA (PNAS)*, approved May 20, 2013,
- Gouldner, Alvin (1960), "The Norm of Reciprocity: A Preliminary Statement". *American Sociological Review*, vol. 25: 161-178.
- Granovetter, Mark (1995), *Getting a Job: A Study of Contacts and Careers*, 2nd edition.
- Granovetter, Mark (2005), "The Impact of Social Structure on Economic Outcomes", *Journal of Economic Perspectives*, Winter 2005, 33-50.
- Guillén, Mauro F., Garvía, Roberto, and Santana Andrés (2012), "Embedded Play: Economic and Social Motivations for Sharing Lottery Tickets", *European Sociological Review*, vol. 28, (3): 344-354.
- Habermas, Jürgen (1980), *Legitimation Crisis*, London: Heinemann Educational Books.
- Hass, Jeff (2007), *Economic Sociology: An introduction*, London and New York, Routledge.
- Howard, M. C. and King, J. E (2008), *The Rise of Neoliberalism in Advanced Capitalist Economies: A materialist analysis*, Houndmills, Basingstoke, Hampshire Palgrave Macmillan.
- <http://www.pnas.org/content/early/2013/06/19/1220568110.full.pdf+html>.
- <http://www.socresonline.org.uk/16/3/19.html> .
- Ivanova, Maria N. (2011), "Consumerism and the Crisis: Wither 'the American Dream'?", *Critical Sociology*, vol. 37(3): 329-350.
- Kapeller Jakob and Schütz Bernhard (2012), "Conspicuous Consumption, Inequality and Debt: The nature of consumption-driven profit-led regimes", Dept. of Economics, Johannes Kepler University of Linz, Working Paper No. 1213, December.
- Koniordos, Sokratis (2011), "Living on Borrowed Money: On the Social Context and Responses of the Current Greek Crisis", *Economic Sociology: The European Electronic Newsletter*, 2011, vol. 12 (3) July, pp. 48-57.
- Koniordos, Sokratis (2013), "Economic Crisis and Social Crisis of Trust", in Stella Zambarloukos and Maria Kousis (eds), *Social Facets of the Crisis in Greece*, Athens, Pedio publication, pending-2013, 25 pages (in Greek).
- Koniordos, Sokratis (2016), "Greek Political Elites and Neo-liberalism's Charm: Their contribution in the creation of the economic crisis", in A-I Metaxas (ed.) (2013-), *Political Science: Interdisciplinary and critical approach to political action*, volume IV: Political Sociology, Athens Ant. N. Sakkoulas editions, pp. 16.
- Krippner, Greta, R. (2001), "The elusive market: Embeddedness and the paradigm of economic sociology", *Theory and Society*, vol. 30: 775-810.
- Krippner, Greta, R. (2005), "The Financialization of the American Economy", *Socio-Economic Review*, vol. 3: 173-208.
- Krippner, Greta, R. and Alvarez, Anthony, S. (2007), "Embeddedness and the Intellectual Projects of Economic Sociology", *Annual Review of Sociology*, vol. 33: 219-40.
- Kurtuluş Gemici (2012), "Uncertainty, the problem of order, and markets: a critique of Beckert, Theory and Society, May 2009", *Theory and Society*, vol. 41: 107-118.
- Landkilderhus, Søren (2011), "Antony Giddens: Kierkegaard and the risk of existence", in Jon Stewart (ed.), *Kierkegaard's Influence on the Social Sciences*, Farnham, Ashgate, pp. 121-136.
- Lapavitsas, Costas (1999), "Financialised Capitalism: Crisis and Financial Expropriation", *Historical Materialism*, vol. 17, pp114-148.
- Larsson, Bengt (2011), "Becoming a Winner But Staying the Same: Identities and Consumption of Lottery Winners", *American Journal of Economics and Sociology*, vol. 70 (1): 187-209.
- MacKenzie, Donald (2006), *An Engine, Not a Camera: How Financial Models Shape Markets*. MIT Press.

- MacKenzie, Donald (2008), "End-of-the-World Trade", *London Review of Books* [Online] vol. 30 no. 9 pp. 24-26. Available from <http://www.lrb.co.uk/v30/n09/donald-mackenzie/end-of-the-world-trade> [Accessed 26-08-2013].
- MacKenzie, Donald (2011), "The Credit Crisis as a Problem in the Sociology of Knowledge", *American Journal of Sociology*, vol. 116, No. 6 (May): 1778-1841.
- Maguire, Jennifer Smith (2008), *Fit for Consumption: Sociology and the business of fitness*, Routledge, London & New York.
- Mann, Michael (2010), "The Variable Impact of Neo-Liberalism across the Globe", in S. Konioros and N. Fotopoulos (eds), *Poverty, Inequalities and Education in the Context of Globalisation*, Athens, KANEP/GSEE, pp. 99-125 (in Greek).
- Mayer, Robert Nathan (1978), The Sociology of Consumption: Deriving new social indicators, *Social Indicators Research*, vol. 5: 151-167.
- Nee, Victor (1996), "The Emergence of a Market Society: Changing Mechanisms of Stratification in China". *American Journal of Sociology* January, vol. 101 No 4: 908-949
- Nee, Victor (1996), "The Emergence of a Market Society: Changing Mechanisms of Stratification in China". *American Journal of Sociology* January, vol. 101 No 4: 908-949.
- Nee, Victor and Swedberg, Richard (eds) 2007), *On Capitalism*, Stanford University Press.
- Nelson, Joel I. (2007), "The Sociology of Consumer Behavior, in C. D. Bryant and D. L. Peck (eds) *21st Century Sociology: A reference handbook*, vol. 2 (Specialty and Interdisciplinary Studies), Thousand Oaks, California, Sage: 168-177.
- Nicosia, Francesco M. and Mayer, Robert N. (1976), "Toward a Sociology of Consumption", *Journal of Consumer Research*, Vol. 3, No. 2 (September): 65-75.
- Padgett, John and McLean, Paul (2006), "Organizational Invention and Elite Transformation: The Birth of Partnership Systems in Renaissance Florence". *American Journal of Sociology*, vol. 111(5): 1463-1568.
- Pakulski, Jan (2009)i, "Postmodern Social Theory", in Bryan S. Turner (ed.) *The New Blackwell Companion to Social Theory*, Chichester, Wiley-Blackwell: 251-280.
- Portes, Alejandro (2010), *Economic Sociology: A systematic inquiry*, Princeton and Oxford, Princeton University Press.
- Portes, Alejandro and Sensenbrenner, Julia (1993), "Embeddedness and Immigration: Notes on the Social Determinants of Economic Action", *American Journal of Sociology*, vol 98: 1320-1350.
- Proskurovska, Viktorija (2012), *European Banking Sector: Facts and Figures 2012*, European Banking Federation Brussels, October.
- Rieter, Heinz & Schmolz, Matthias (1993), "The ideas of German Ordoliberalism 1938–45: pointing the way to a new economic order", *The European Journal of the History of Economic Thought*, vol. 1(1): 87-114.
- Ritzert, G., Goodman, D. and Wiendnhof W. (2003), "Theories of Consumption" in G. Ritzert and B. Smart (eds), *Handbook of Social Theory*, London Sage, 410-427.
- Robert, Boyer (2013): "The Present Crisis. A Trump for a Renewed Political Economy", *Review of Political Economy*, vol. 25 (1): 1-38.
- Roche Katherine, Ducasse Patrick and Liao Carol (2011), *Navigating the New Consumer Realities: Consumer Sentiment 2011*, Boston, MA, The Boston Consulting Group, June.
- Rona-Tas Akos and Hiss Stefanie (2011), "The Role of Ratings in the Subprime Mortgage Crisis: The art of the corporate and the science of consumer credit rating", in M. Lounsbury and P. M. Hirsch, (eds), *Markets on Trial: The Economic Sociology of the U.S. Financial Crisis*, Part A, Research in the Sociology of Organizations, vols. 30A, Bingley, UK, Emerald Books: 115–155.
- Schor Juliet, B., Slater Don, Zukin Sharon and Zelizer Viviana (2010), "Critical and Moral Stances in Consumer Studies" - Panel discussion, *Journal of Consumer Culture*, vol. 10(2): 274–291.
- Sen, Amartya (1977), "Rational Fools: A Critique of the Behavioral Foundations of Economic Theory", in *Philosophy and Public Affairs*, Summer, pp. 317-344.
- Smart, Barry (2011), "Another 'Great Transformation' or Common Ruin?", *Theory, Culture & Society*, vol.28: 131-150.
- Smelser, Neil ([1963]1974). *Κοινωνιολογία του Οικονομικού Βίου*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Smelser, Neil and Swedberg, Richard (eds) (2005), *Handbook of Economic Sociology*, 2nd edition, New York, NY, Russell Sage Foundation.
- Soron, Dennis (2010), "Sustainability, Self-Identity and the Sociology of Consumption", *Sustainable Development*, vol. 18, 172-181.
- Stark, David (1996), "Recombinant Property in East European Capitalism", *American Journal of Sociology*, January, 1996, pp. 993-1027.
- Stark, David (1996), "Recombinant Property in East European Capitalism", *American Journal of Sociology*, January, 1996, pp. 993-1027.
- Steiner, Philippe (1995), "Economic Sociology: a historical perspective", *The European Journal of the History of Economic Thought*, vol. 2(1): 175-195.
- Steiner, Philippe (2001), "The Sociology of Economic Knowledge", *European Journal of Social Theory*, vol. 4(4): 443-458.

- Steiner, Philippe (2003), "Durkheim's sociology, Simiand's positive political economy and the German historical school", *The European Journal of the History of Economic Thought*, vol. 10(2): 249-278.
- Steiner, Philippe (2005), "Organ transplants and political issues: A rejoinder", *European Journal of Sociology/Archives Européennes de Sociologie*, vol. XLVI (2): 369-370.
- Steiner, Philippe (2008), "Beyond the frontier of the skin: blood, organs, altruism and the market", *Socio-Economic Review*, vol. 6: 365-378.
- Steiner, Philippe (2009), "Who is right about the modern economy: Polanyi, Zelizer, or both?", *Theory and Society*, vol. 38:97-110.
- Svetlova, Ekaterina (2012), "On the performative power of financial models", *Economy and Society*, vol. 41(3): 418-434.
- Swedberg, Richard (2010), "The Structure of Confidence and the Collapse of Lehman Brothers", in M. Lounsbury and P. M. Hirsch (eds) *Markets on Trial: The Economic Sociology of the U.S. Financial Crisis: Part A*, volume 30A, Bingley UK, Emerald: 71-114.
- Swedberg, Richard, Himmelstrand, Ulf and Brulin, Goran (1987), "The paradigm of economic sociology: *Premises and promises*", *Theory and Society*, vol. 16: 169-213.
- The Economist (2008), "Spending and the economy: the end of the affair. America's return to thrift presages a long and deep recession", *The Economist*, November 20, 2008.
- Titmuss, Richard (1997), *The Gift Relationship: From Human Blood to Social Policy*, New Press, the Exp Sub edition.
- Wolfgang, Streeck and Kozo Yamamura (eds) (2001), *The Origins of Nonliberal Capitalism: Germany and Japan in Comparison*, Cornell University Press.
- Wrenn Mary V. (2012), "Agency, Identity, and the Great Crisis: A Veblenian Perspective", *Journal of Economic Issues*, vol. 46 (2), July: 403-10.
- Βέμπερ, Μαξ (2000), *Κοινωνιολογία της Οικονομίας*. Μετάφραση Θ. Γκιούρας. Αθήνα: Εκδόσεις Κένταυρος.
- Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (2006), «Κομματοκρατία, 'Μέσα' και Κοινωνικό Κεφάλαιο: Διαστάσεις ρύθμισης της έρευνας στην Ελλάδα», σε Α. Αφουξενίδη και Μ. Αλεξάκη (επιμ.), *Πολιτική Κοινωνιολογία: Έξι κείμενα αφιερωμένα στην Ιωάννα Λαμπίρη-Δημάκη*, Αθήνα, Παπαζήσης σελ. 83-101 [ISBN-960-02-2036-0].
- Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (2006), «Οι Απόψεις των Διευθυντών για την Εργασία των Υπαλλήλων: Εμπειρική διερεύνηση με επικέντρωση στον ξενοδοχειακό τομέα στη Κρήτη», σε Σάββα Κατσικίδη (επιμ.) (2006), *Κοινωνικά Φαινόμενα: Αναλυτικές προσεγγίσεις*, Αθήνα, Gutenberg, σελ 175-202 [ISBN-960-01-1120-0].
- Κονιόρδος, Σωκράτης Μ. (επιμ.) (2010), *Κοινωνικό κεφάλαιο, εμπιστοσύνη και κοινωνία των πολιτών*, Αθήνα, εκδόσεις Παπαζήση.
- Μαρξ, Καρλ (1978), *Το Κεφάλαιο: Κριτική της πολιτικής οικονομίας*, 3 τόμοι, Μετάφραση Παναγιώτη Μαυρομάτη. Αθήνα: Εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή.
- Μαρξ, Καρλ (1989-1992), *Grundrisse – Βασικές Γραμμές της Κριτικής της Πολιτικής Οικονομίας*, τόμοι Α-Γ. Μετάφραση Διονύσης Διβάρη. Αθήνα: Εκδόσεις Στοχαστής.
- Πετρωνώτη, Μαρίνα (1995), *Δίκτυα Κοινωνικών Σχέσεων: Όψεις και αλληλεπιδράσεις με τη διαδικασία επαγγελματικής κινητικότητας*. Αθήνα: Εκδόσεις ΕΚΚΕ.
- Πολάνυι, Καρλ (2001)[1944], *Ο Μεγάλος Μετασχηματισμός: Οι πολιτικές και κοινωνικές απαρχές του καιρού μας*, μετάφραση: Κ. Γαγανάκης, Σκόπελος: Νησίδες.
- Φίλιας, Βασίλης (1994). *Κοινωνιολογία της Οικονομίας, τόμος Α'*, Αθήνα: Gutenberg.

Σημείωση: Για τυχόν πρόσθετη βιβλιογραφία σε επί μέρους θέματα, οι φοιτητές απευθύνονται στον διδάσκοντα.